VERZAMELING VAN ARRESTEN.

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

Boekdrukkerij GEBROEDERS BELINFANTE,
's Gravenhage.

VERZAMELING VAN ARRESTEN

VAN DEN

HOOGEN RAAD DER NEDERLANDEN,

DOOR WIJLEN

JOAN VAN DEN HONERT THz.,
laatstelijk Hoofd-Commies bij het Ministerie van Justitie;

VOORTGEZET DOOR

MR. J. C. M. VAN DEN HONERT,
Officier van Justitie bij de Arrondissements-Regtbank te Brielle,

EN

MR. C. C. E. D'ENGELBRONNER,
Secretaris-Generaal bij het Ministerie van Justitie, enz.

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

(1855.)

DEEL I.

AMSTERDAM,
C. G. SULPKE EN GEBROEDERS DIEDERICHS.
1855.

CHRONOLOGISCHE AANWIJZING

DER

ARRESTEN

SEDERT 1°. JANUARIJ 1855, MEDEGEDEELD EN VERMELD

IN DE

AFDEELING

STRAFREGT EN STRAFVORDERING,

(1855)

DEEL I.

VERZAMELING VAN ARRESTEN.

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

Boekdrukkerij GEBROEDERS BELINFANTE,
's Gravenhage.

VERZAMELING VAN ARRESTEN

VAN DEN

HOOGEN RAAD DER NEDERLANDEN,

DOOR WIJLEN

JOAN VAN DEN HONERT THz.,
laatstelijk Hoofd-Commies bij het Ministerie van Justitie;

VOORTGEZET DOOR

MR. J. C. M. VAN DEN HONERT,
Officier van Justitie bij de Arrondissements-Regtbank te Brielle,

EN

MR. C. C. E. D'ENGELBRONNER,
Secretaris-Generaal bij het Ministerie van Justitie, enz.

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

(1855.)

DEEL I.

AMSTERDAM,
C. G. SULPKE EN GEBROEDERS DIEDERICHS.
1855.

CHRONOLOGISCHE AANWIJZING

DER

ARRESTEN

SEDERT 1°. JANUARIJ 1855, MEDEGEDEELD EN VERMELD

IN DE

AFDEELING

STRAFREGT EN STRAFVORDERING,

(1855)

DEEL I.

AANWIJZING DER VRAAGPUNTEN,

BEHANDELD BIJ DE

ARRESTEN,

MEDEGEDEELD EN VERMELD IN DE

AFDEELING

STRAFREGT EN STRAFVORDERING,

IN VERBAND MET DE WETSBEPALINGEN, TOT DEZELVE BETREKKING HEBBENDE.

(1855.)

DEEL I.

GRONDWET.

Art. 156. Is niet voldaan aan het voorschrift van a. 156 Grw. en a. 211 Sg., wanneer in een arr. gevonden wordt de letterlijke inhoud van de a. der wetten, waarop de veroordeeling rust, of van den tekst der wet, welke wordt toegepast, al zijn de nummers van het *Staatbl.*, waaronder die wetten te vinden zijn, niet vermeld? — Ja.

Arrest van den 3 April 1855, n°. MLXXV . . . . bladz. 115.

Art. 156. Bestaat er schending van a. 156 Grw., in verband met a. 211 Sg., door de niet tekstuele opname van a. 13, n°. 5, der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), wanneer de veroordeeling niet berust op dat a., maar op a. 434 *C. P.*? Neen.

Arrest van den 29 Mei 1855, n°. MXCIV . . . . bladz. 234.

WET OP DE REGTERLIJKE ORGANISATIE EN HET BELEID DER JUSTITIE.

Art. 56. Volgt niet uit de bepaling van a. 224, in verband met a. 227 *C. P.* en a. 56 R. O., dat de vonnissen ter zake van het misdrijf, bedoeld

bij eerstgemeld a., aan hooger beroep onderworpen zijn? — JA.

Arrest van den 20 Februarij 1855, n°. MLXIII, bladz. 57.

Art. 56. Volgt niet uit het voorschrift van de a. 224 en 227 *C. P.*, in verband met a. 56 R. O., dat vonnissen ter zake van het wanbedrijf, bij eerstgemeld a. voorzien, aan hooger beroep en niet aan cassatie onderworpen zijn? — JA.

Arrest van den 3 April 1855, n°. MLXXIV. . . bladz. 113.

Art. 61. Volgt niet uit de bepaling van a. 61 R. O., dat onder het Hof de ambtenaren van het O. M. begrepen zijn? — JA.

Arrest van den 3 April 1855, n°. MLXXV. . . bladz. 115.

Art. 105. Is de H.-R. niet verpligt, naar aanleiding van a. 105 R. O., zich te houden aan de daadzaken, zoo als die in het arr. zijn omschreven? — JA.

Arrest van den 5 Februarij 1855, n°. MLVIII . . . bladz. 36.

CODE PÉNAL.

Art. 2. Is niet de volbragte misdaad daar, en geene poging, wanneer door den dader alles verrigt is wat het feit moest doen gelukken? — JA.

Arrest van den 20 Maart 1855, n°. MLXXII . . bladz. 102.

Art. 2. Brengen de bepalingen van de a. 206 en 211 Sr. niet mede, dat een arr. niet behoorlijk is gemotiveerd, met betrekking tot eene strafbare poging tot diefstal, wanneer in hetzelve gevonden wordt noch eene beslissing over het kennelijk voornemen tot bedriegelijke toeëigening, noch de daadzaken, waaruit de constitutieve vereischten tot strafbare poging zouden voortvloeijen? — JA.

Arrest van den 10 April 1855, n°. MLXXVIII, bladz. 130.

Art. 59. Bestaat er schending van a. 211 Sr., wanneer in een condemnatoir arr., ter zake van medepligtigheid aan opligting, a. 59 *C. P.* niet is ingevoegd? — JA.

Arrest van den 11 Junij 1855, n°. MXCVIII. . . bladz. 256.

Art. 147. Is de misdaad van a. 147 *C. P.* aanwezig, wanneer iemand, bij de aangifte van overlijden, eene valsche handteekening onder de acte plaatst, terwijl de naam van den tweeden getuige niet dadelijk wordt ingevuld, en de ambtenaar van den Burgerlijken Stand de acte niet terstond onderteekent? — JA.

Arrest van den 13 Maart 1855, n°. MLXX. . . . bladz. 90.

Art. 147. Is voor de toepassing van a. 147 *C. P.* voldoende de onderteekening van eenen anderen naam, dan dien van den onderteekenaar? — JA.

Arrest van den 13 Maart 1855, n°. MLXX. . . . bladz. 80.

Art. 147. Wanneer door iemand, die door vroegere veroordeeling onbekwaam was het land te dienen, met een valschen naam wordt onderteekend een contract ter inlijving in de militaire dienst, zoodat daardoor schade aan het Rijk kan worden berokkend, is dan te regt a. 150, in verband met a. 147 *C. P.* toegepast? — Ja.

Doet het iets ter zake af, dat volgens reglementaire bepalingen de aanneming in dienst nog moest worden goedgekeurd, na welke goedkeuring eerst handgeld uitbetaald zou worden? — Neen.

Art. 147. Volgt uit de tweede zinsnede van a. 405 *C. P.*, dat de misdaad aanwezig is van a. 150, *j°.* a. 147 *C. P.*, wanneer door den dader alles verrigt is wat het feit moest doen gelukken? — Ja.

Art. 148. Is a. 148 *C. P.* niet te regt toegepast, wanneer iemand gebruik maakt van eene valsche acte van overlijden, om daardoor het permissiebiljet, om te doen begraven, te verkrijgen, en zich zoo doende gelden door het begrafenisfonds te doen uitbetalen? — Ja.

Art. 150. Wanneer door iemand, die door vroegere veroordeeling onbekwaam was om het land te dienen, met een valschen naam wordt onderteekend een contract ter inlijving in de militaire dienst, zoodat daardoor schade aan het Rijk kan worden berokkend, is dan te regt a. 150, in verband met a. 147 *C. P.* toegepast? — Ja.

Art. 150. Volgt niet uit de tweede zinsnede van a. 405 *C. P.*, dat de misdaad aanwezig is van a. 150, *j°.* a. 147 *C. P.*, wanneer door den dader alles verrigt is wat het feit moest doen gelukken? — Ja.

Art. 216. Ziet a. 216 *C. P.* niet op het geval, dat ter zake van rebellie straffen kunnen worden uitgesproken? — Ja.

Art. 222. Moeten de a. 224 en 225 *C. P.* niet beschouwd worden in verband met a. 222 *C. P.*? — Ja.

Art. 222. Hebben de woorden: «Ik beschijt jou met het gemeente-bestuur «en wetten honderd malen, het zijn, even als jij, allemaal schurken en «afzetters,» de strekking om iemand in eer en kieschheid aan te tasten? — Ja.

Is niet te regt beslist, dat de burgemeester is beleedigd ter gelegenheid van de uitoefening zijner functiën, wanneer consteert, dat eene mag-

Rec. Sept. 17, 1900.

CHRONOLOGISCHE AANWIJZING

DER

ARRESTEN

SEDERT 1°. JANUARIJ 1855, MEDEGEDEELD EN VERMELD

IN DE

AFDEELING

STRAFREGT EN STRAFVORDERING,

(1855)

DEEL I.

AANWIJZING DER VRAAGPUNTEN,

BEHANDELD BIJ DE

ARRESTEN,

MEDEGEDEELD EN VERMELD IN DE

AFDEELING

STRAFREGT EN STRAFVORDERING,

IN VERBAND MET DE WETSBEPALINGEN, TOT DEZELVE BETREKKING HEBBENDE.

(1855.)

DEEL I.

GRONDWET.

Art. 156. Is niet voldaan aan het voorschrift van a. 156 Grw. en a. 211 Sg., wanneer in een arr. gevonden wordt de letterlijke inhoud van de a. der wetten, waarop de veroordeeling rust, of van den tekst der wet, welke wordt toegepast, al zijn de nummers van het *Staatbl.*, waaronder die wetten te vinden zijn, niet vermeld? — Ja.

Arrest van den 3 April 1855, n°. MLXXV. . . . bladz. 115.

Art. 156. Bestaat er schending van a. 156 Grw., in verband met a. 211 Sg., door de niet tekstuele opname van a. 13, n°. 5, der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), wanneer de veroordeeling niet berust op dat a., maar op a. 434 *C. P.*? Neen.

Arrest van den 29 Mei 1855, n°. MXCIV. . . . bladz. 234.

WET OP DE REGTERLIJKE ORGANISATIE EN HET BELEID DER JUSTITIE.

Art. 56. Volgt niet uit de bepaling van a. 224, in verband met a. 227 *C. P.* en a. 56 R. O., dat de vonnissen ter zake van het misdrijf, bedoeld

bij eerstgemeld a., aan hooger beroep onderworpen zijn? — Ja.

Arrest van den 20 Februarij 1855, n°. MLXIII, bladz. 57.

Art. 56. Volgt niet uit het voorschrift van de a. 224 en 227 *C. P.*, in verband met a. 56 R. O., dat vonnissen ter zake van het wanbedrijf, bij eerstgemeld a. voorzien, aan hooger beroep en niet aan cassatie onderworpen zijn? — Ja.

Arrest van den 3 April 1855, n°. MLXXIV. . . bladz. 113.

Art. 61. Volgt niet uit de bepaling van a. 61 R. O., dat onder het Hof de ambtenaren van het O. M. begrepen zijn? — Ja.

Arrest van den 3 April 1855, n°. MLXXV. . . bladz. 115.

Art. 105. Is de H.-R. niet verpligt, naar aanleiding van a. 105 R. O., zich te houden aan de daadzaken, zoo als die in het arr. zijn omschreven? — Ja.

Arrest van den 5 Februarij 1855, n°. MLVIII . . . bladz. 36.

CODE PÉNAL.

Art. 2. Is niet de volbragte misdaad daar, en geene poging, wanneer door den dader alles verrigt is wat het feit moest doen gelukken? — Ja.

Arrest van den 20 Maart 1855, n°. MLXXII . . bladz. 102.

Art. 2. Brengen de bepalingen van de a. 206 en 211 Sv. niet mede, dat een arr. niet behoorlijk is gemotiveerd, met betrekking tot eene strafbare poging tot diefstal, wanneer in hetzelve gevonden wordt noch eene beslissing over het kennelijk voornemen tot bedriegelijke toeëigening, noch de daadzaken, waaruit de constitutieve vereischten tot strafbare poging zouden voortvloeijen? — Ja.

Arrest van den 10 April 1855, n°. MLXXVIII, bladz. 130.

Art. 59. Bestaat er schending van a. 211 Sv., wanneer in een condemnatoir arr., ter zake van medepligtigheid aan opligting, a. 59 *C. P.* niet is ingevoegd? — Ja.

Arrest van den 11 Junij 1855, n°. MXCVIII. . . bladz. 256.

Art. 147. Is de misdaad van a. 147 *C. P.* aanwezig, wanneer iemand, bij de aangifte van overlijden, eene valsche handteekening onder de acte plaatst, terwijl de naam van den tweeden getuige niet dadelijk wordt ingevuld, en de ambtenaar van den Burgerlijken Stand de acte niet terstond onderteekent? — Ja.

Arrest van den 13 Maart 1855, n°. MLXX. . . . bladz. 90.

Art. 147. Is voor de toepassing van a. 147 *C. P.* voldoende de onderteekening van eenen anderen naam, dan dien van den onderteekenaar? — Ja.

Arrest van den 13 Maart 1855, n°. MLXX. . . . bladz. 80.

Art. 147. Wanneer door iemand, die door vroegere veroordeeling onbekwaam was het land te dienen, met een valschen naam wordt onderteekend een contract ter inlijving in de militaire dienst, zoodat daardoor schade aan het Rijk kan worden berokkend, is dan te regt a. 150, in verband met a. 147 *C. P.* toegepast? — Ja.

Doet het iets ter zake af, dat volgens reglementaire bepalingen de aanneming in dienst nog moest worden goedgekeurd, na welke goedkeuring eerst handgeld uitbetaald zou worden? — Neen.

Arrest van den 20 Maart 1855, n°. MLXXII, bladz. 102.

Art. 147. Volgt uit de tweede zinsnede van a. 405 *C. P.*, dat de misdaad aanwezig is van a. 150, *j°.* a. 147 *C. P.*, wanneer door den dader alles verrigt is wat het feit moest doen gelukken? — Ja.

Arrest van den 20 Maart 1855, n°. MLXXII. . . bladz. 102.

Art. 148. Is a. 148 *C. P.* niet te regt toegepast, wanneer iemand gebruik maakt van eene valsche acte van overlijden, om daardoor het permissiebiljet, om te doen begraven, te verkrijgen, en zich zoo doende gelden door het begrafenisfonds te doen uitbetalen? — Ja.

Arrest van den 13 Maart 1855, n°. MLXX. . . . bladz. 90.

Art. 150. Wanneer door iemand, die door vroegere veroordeeling onbekwaam was om het land te dienen, met een valschen naam wordt onderteekend een contract ter inlijving in de militaire dienst, zoodat daardoor schade aan het Rijk kan worden berokkend, is dan te regt a. 150, in verband met a. 147 *C. P.* toegepast? — Ja.

Arrest van den 20 Maart 1855, n°. MLXXII, bladz. 102.

Art. 150. Volgt niet uit de tweede zinsnede van a. 405 *C. P.*, dat de misdaad aanwezig is van a. 150, *j°.* a. 147 *C. P.*, wanneer door den dader alles verrigt is wat het feit moest doen gelukken? — Ja.

Arrest van den 20 Maart 1855, n°. MLXXII. . bladz. 102.

Art. 216. Ziet a. 216 *C. P.* niet op het geval, dat ter zake van rebellie straffen kunnen worden uitgesproken? — Ja.

Arrest van den 13 Februarij 1855, n°. MLXI. . bladz. 48.

Art. 222. Moeten de a. 224 en 225 *C. P.* niet beschouwd worden in verband met a. 222 *C. P.*? — Ja.

Arrest van den 20 Februarij 1855, n°. MLXVI. . bladz. 68.

Art. 222. Hebben de woorden: »Ik beschijt jou met het gemeente-bestuur »en wetten honderd malen, het zijn, even als jij, allemaal schurken en »afzetters,» de strekking om iemand in eer en kieschheid aan te tasten? — Ja.

Is niet te regt beslist, dat de burgemeester is beleedigd ter gelegenheid van de uitoefening zijner functiën, wanneer consteert, dat eene mag-

Art. 206. Is de regter, met het oog op de a. 206 en 211 Sr., verpligt de omstandigheden aan te wijzen, die tot verligting van straf aanleiding geven, wanneer die straf blijft binnen de grenzen van het *maximum* en *minimum*, bij de wet tegen het wanbedrijf bepaald? — Neen.

Rust op den regter in hooger beroep de verpligting om, bij bepaling der straf, volkomen gelijke straf toe te passen, als de regter in eersten aanleg? — Neen.

Art. 206. Moet niet het *opzet* om te verbreken worden opgemaakt uit de met die verbreking gepaard gaande omstandigheden? — Ja.

Art. 206. Moet niet uit de omstandigheden, bij de feitelijke beslissing vermeld, worden afgeleid, of een hond behoort tot de bulhonden of onder de kwade honden, waarvan in een policie-reglement bij uitsluiting de rede is? — Ja.

Art. 206. Is de overtreding, begaan door een tapper, die zijne tapperij niet op het bepaalde uur heeft gesloten, niet onderscheiden van die der personen, welke de tapperij op dat uur niet hebben verlaten? — Ja.

Art. 206. Is aan een verdediger het regt verleend om van eene voorziening in cassatie te desisteren, wanneer niet blijkt, dat hij daartoe door den veroordeelde zelven gemagtigd is? — Neen.

Kan op eene feitelijke beslissing, «dat twee afzonderlijke misdrijven wel «op hetzelfde oogenblik, maar tegen verschillende personen zijn begaan, «zonder dat het laatste misdrijf het plegen van het eerste gemakkelijk «maakte of bevorderde,» in cassatie worden teruggekomen? — Neen.

Art. 206. Is het niet eene, naar mate der bijkomende omstandigheden, voor verschillende beantwoording vatbare vraag, of hetzelfde feit moet worden gequalificeerd als het *voltooide misdrijf*, dan wel als *strafbare poging*? — Ja.

Is dus a. 223, in verband met de a. 206 en 227 Sr., geschonden, wanneer een Hof weigert te onderzoeken, of, bij vrijspraak van eene aanklagt van diefstal, de bewezene feiten ook behooren te worden gequalificeerd strafbare poging daartoe? — Ja.

Art. 206. Zijn de a. 206 en 211 Sr. geschonden, wanneer het Hof, in het gebruik maken van een valschen naam een voldoend *criterium* van

bedriegelijke opligting vindende, een onderzoek naar een tweede voorgeven als overbodig beschouwt? — NEEN.

Arrest van den 19 Junij 1855, n°. MCIX. . . . . bladz. 307.

Art. 207. Volgt uit het voorschrift van a. 207 Sv., dat bij eene schuldigverklaring niet alleen de straf moet worden uitgesproken, maar ook dat de schuldigverklaarde tevens in de kosten moet worden veroordeeld? — JA.

Arrest van den 13 Junij 1855, n°. MCIV. . . . . bladz. 289.

Art. 210. Bestaat er schending van a. 210 Sv., wanneer de regter, de dagvaarding nietig verklarende, zich tevens in een onderzoek van het bewezene feit inlaat, wanneer het *dictum* van het vonnis slechts spreekt van de nietigheid der dagvaarding? — NEEN.

Arrest van den 20 Februarij 1855, n°. MLXVII. . bladz. 72.

Art. 211. Is het een noodwendig vereischte voor *diefstal, door twee personen gepleegd*, dat de ontvreemding door beiden geschied zij? — NEEN.

Zijn derhalve de a. 206 en 211 Sv. geschonden, wanneer in het arr. voorkomt de beslissing, in welk opzigt de beide beschuldigden zich aan den diefstal hebben schuldig gemaakt? — ONTKENNEND BESLIST.

Is een arr. genoegzaam gemotiveerd, wanneer het Hof door aanwijzingen komt tot het besluit, dat de bestolene, tijdens de ontvreemding, in het bezit was van het hem ontnomen geld (a. 206 en 211 Sv.)? — JA.

Arrest van den 2 Januarij 1855, n°. MLII . . . . bladz. 11.

Art. 211. Kan, bij gemis eener beslissing over *het doen ter hand stellen* of *afgeven*, alsmede der daartoe aangewende middelen, in cas van opligting, het arr. gezegd worden genoegzaam, volgens a. 211 Sv.. te zijn gemotiveerd? — ONTKENNEND BESLIST.

Moet niet het bewijs aanwezig zijn, dat men ten opzigte der goederen eene daad heeft verrigt, waaruit blijkt, dat men zich als eigenaar heeft doen voorkomen? — JA.

Moet niet het gemis van zoodanige beslissing het arr., in gevolge de a. 206 en 211 Sv., als niet genoegzaam gemotiveerd, worden vernietigd? — JA.

Arrest van den 30 Januarij 1855, n°. MLVII . . . bladz. 34.

Art. 211. Kan een arr. gezegd worden genoegzaam te zijn gemotiveerd, in gevolge de a. 206 en 211 Sv., wanneer het, zonder zich met eenige regtsbeschouwing in te laten, verklaart, dat de kwade trouw niet bestaat, en derhalve het feit niet strafbaar is? — NEEN.

Arrest van den 20 Februarij 1855, n°. MLXV . . . bladz. 64.

Art. 211. Is een arr., volgens de a. 206 en 211 Sv., wel behoorlijk gemotiveerd, wanneer niet is beraadslaagd over de vraag, of de beleedigingen

kunnen strekken om de eer en de kieschheid aan te tasten? — Neen.

Art. 211. Bestaat er schending van de a. 206 en 211 Sg., wanneer bij eene beschuldiging van doodslag en verwonding met voorbedachten rade en geleider lage, naar aanleiding van de acte van beschuldiging, niet is beraadslaagd over den voorbedachten rade, noch over de geleider lage? — Ja.

Art. 211. Bestaat er schending van a. 211 Sg., wanneer de schuld wordt bewezen door volledige bekentenis, versterkt door de onder eede voor het Hof afgelegde verklaring van een getuige? — Neen.

Art. 211. Is, bij gemis van beslissing, het zij van *moedwillig doen loopen*, het zij van *laten loopen* van vee enz., a. 211 Sg., in verband met a. 475, n°. 10, *C. P.*, geschonden? — Ja.

Art. 211. Is niet voldaan aan het voorschrift van a. 156 Grw. en a. 211 Sg., wanneer in een arr. gevonden wordt de letterlijke inhoud van de a. der wetten, waarop de veroordeeling rust, of van den tekst der wet, welke wordt toegepast, al zijn de nummers van het *Staatsblad*, waaronder die wetten te vinden zijn, niet vermeld? — Ja.

Art. 211. Kan een arr., met het oog op de a. 206 en 211 Sg., gezegd worden genoegzaam gemotiveerd te zijn door de beschrijving der localiteit en door de verklaring der getuigen, dat de diefstal niet anders is *kunnen* worden gepleegd, dan door inklimming? — Ja.

Art. 211. Brengen de bepalingen van de a. 206 en 211 Sg. niet mede, dat een arr. niet behoorlijk is gemotiveerd met betrekking tot eene strafbare poging tot diefstal, wanneer in hetzelve gevonden wordt noch eene beslissing over het kennelijk voornemen tot bedriegelijke toeeigening, noch de daadzaken, waaruit de constitutieve vereischten voor de strafbare poging zouden voortvloeijen? — Ja.

Art. 211. Is een arr., overeenkomstig de a. 206 en 211 Sg., genoegzaam gemotiveerd, wanneer bij eene schuldig-verklaring aan diefstal van *kwelder*, niet feitelijk is onderzocht wat *kwelder* is? — Neen.

Art. 211. Volgt niet uit a. 144, al. 2, in verband met a. 211 Sg., dat in

het slot der acte van beschuldiging en in het arr. slechts moeten worden vermeld die omstandigheden, die in het gegeven geval aanleiding tot verligting kunnen geven? — Ja.

Arrest van den 24 April 1855, n°. MLXXXI. . . bladz. 142.

Art. 211. Bestaat er schending van de a. 206 en 211 Sg., wanneer, bij eene schuldigverklaring ter zake van het wanbedrijf, voorzien bij a. 1 der Wet van 12 Dec. 1817 (*St.* n°. 33), bij het aangevallen arr. onbeslist is gelaten de vraag, of de beklaagde de kleederen gekocht heeft, om den militair gelegenheid te geven om zich van de teekenen van zijnen stand te ontdoen, enz.? — Ja.

Arrest van den 22 Mei 1855, n°. MLXXXVII. . bladz. 203.

Art. 211. Is de regter, met het oog op de a. 206 en 211 Sg., verpligt de omstandigheden aan te wijzen, die tot verligting van straf aanleiding geven, wanneer die straf blijft binnen het *maximum* en *minimum*, bij de wet tegen het wanbedrijf bepaald? — Neen.

Rust op den regter in hooger beroep de verpligting, om, bij bepaling der straf, volkomen gelijke straf toe te passen, als de regter in eersten aanleg? — Neen.

Arrest van den 29 Mei 1855, n°. MXCII . . . . . bladz. 221.

Art. 211. Bestaat er schending van a. 156 Grw., in verband met a. 211 Sg., door niet-tekstuele opname van a. 13, n°. 5, der Wet van 29 Junij 1855 (*St.* n°. 102), wanneer de veroordeeling niet op dat a., maar op a. 434 *C. P.* berust? — Neen.

Arrest van den 29 Mei 1855, n°. MXCIV. . . . . bladz. 234.

Art. 211. Moet niet uit de omstandigheden, bij de feitelijke beslissing vermeld, worden afgeleid, dat een hond behoort tot de bulhonden of andere kwade honden, waarvan bij een policie-reglement uitsluitend de rede is? — Ja.

Arrest van den 4 Junij 1855, n°. MXCVI. . . . . bladz. 244.

Art. 211. Moet, volgens a. 211 Sg., de tekst der wetsbepaling, waarbij straffen worden bedreigd, op straffe van nietigheid in het veroordeelend arr. worden opgenomen? — Ja.

Bestaat er dus schending van meergemeld a. 211 Sg., wanneer in een condemnatoir arr., ter zake van medepligtigheid aan opligting, a. 59 *C. P.* niet is ingevoegd? — Ja.

Arrest van den 11 Junij 1855, n°. MXCVIII. . . bladz. 256.

Art. 211. Zijn de a. 206 en 211 Sg. geschonden, wanneer het Hof, in het gebruik maken van een valschen naam een voldoend *criterium* van bedriegelijke opligting vindende, een onderzoek naar een tweede voorgeven als overbodig beschouwt? — Neen.

Arrest van den 19 Junij 1855, n°. MCIX. . . . . bladz. 307.

Art. 217. Is er, met het oog op a. 217 Sg., voldaan aan het voorschrift der wet, wanneer in een proces-verbaal der teregtzitting voorkomt, dat met de overige achtereenvolgens binnengekomen getuigen in alles hetzelfde is geobserveerd als met den eersten? — Ja.

Arrest van den 29 Mei 1855, n°. MXCIII. . . . bladz. 224.

Art. 219. Is op het niet nakomen van het voorschrift van a. 219, al. 2, Sg., de straf van nietigheid gesteld? — Neen.

Moet de President geacht worden te handelen als orgaan van het Hof, wanneer niet blijkt, dat hij het uitstel der teregtzitting heeft gelast, zonder het Hof te raadplegen? — Ja.

Arrest van den 29 Mei 1855, n°. MXCIV. . . . bladz. 234.

Art. 223. Is, in gevolge a. 223 Sg., bij gemis der qualificatie, dat de beklaagde den hond heeft aangehitst of niet weêrhouden, de dagvaarding nietig? — Ja.

Arrest van den 20 Februarij 1855, n°. MLXVII. . bladz. 72.

Art. 223. Voldoet eene dagvaarding aan het voorschrift van a. 223 Sg., wanneer, bij eene aanklagt van diefstal in loontrekkende dienst, de dagvaarding niet gewaagt van het verduisteren of weerloos maken der voorwerpen? — Neen.

Bestaat er schending van a. 223 Sg., wanneer het Hof, op dusdanige dagvaarding, het vonnis der Regtbank bevestigt, in plaats van die dagvaarding te vernietigen? — Ja.

Arrest van den 11 Junij 1855, n°. MXCVII . . . . bladz. 251.

Art. 223. Brengt een gering verschil van gebezigde uitdrukkingen, voorkomende in de dagvaarding en in het condemnatoir arr., mede, dat iemand is veroordeeld ter zake van een ander feit, dan waarvoor hij is gedagvaard? — Neen.

Arrest van den 13 Junij 1855, n°. MCIII. . . . . bladz. 279.

Art. 223. Is het niet eene, naar mate der bijkomende omstandigheden, voor verschillende beantwoording vatbare vraag, of hetzelfde feit moet worden gequalificeerd als het *voltooide misdrijf*, dan wel als strafbare poging? — Ja.

Is dus a. 223, in verband met a. 227 Sg., geschonden, wanneer het Hof weigert te onderzoeken, of, bij vrijspraak van eene aanklagt van diefstal, de bewezene feiten ook behooren te worden gequalificeerd strafbare poging daartoe? — Ja.

Arrest van den 19 Junij 1855, n°. MCVIII. . . . bladz. 302.

Art. 227. Bestaat er schending van a. 227, n°. 4, Sg., wanneer in het proces-verbaal der teregtzitting van het Hof, ten opzigte der verklaringen

van getuigen, gerefereerd wordt tot hunne reeds bij de Regtbank afgelegde getuigenissen? — NEEN.

Moet in dat geval het proces-verbaal der Regtbank niet geacht worden te zijn opgenomen in dat van het Hof? — JA.

Arrest van den 20 Februarij 1855, n°. MLXIV. . bladz. 59.

Art. 227. Blijkt niet voldoende uit de woorden: *dat de getuigen, de een na den anderen zijn gekoord*, voorkomende in een proces-verbaal der teregtzitting, dat de overige niet-gehoorde getuigen waren buiten de zaal, overeenkomstig het voorschrift van a. 182 Sv.? — JA.

Arrest van den 3 April 1855, n°. MLXXV. . . . . bladz. 115.

Art. 227. Mag de regter, met het oog op de a. 203 en 227 Sv., acht slaan op eene in de dagvaarding niet vermelde verzwarende omstandigheid, wanneer de beklaagde daarop door het O. M. niet opmerkzaam is gemaakt? — NEEN.

Zijn dus de a. 203, in verband met a. 227 Sv., geschonden, wanneer het Hof nalaat het vonnis te niet te doen en de zaak, naar aanleiding der dagvaarding en der omstandigheden, waarop de beklaagde in hooger beroep is opmerkzaam gemaakt, te onderzoeken en te beslissen? — JA.

Arrest van den 24 April 1855, n°. MLXXX . . . bladz. 137.

Art. 227. Is het niet eene, naar mate der bijkomende omstandigheden, voor verschillende beantwoording vatbare vraag, of hetzelfde feit moet worden gequalificeerd als het voltooide *misdrijf*, dan wel als *strafbare poging*? — JA,

Is dus a. 223, in verband met de a. 206 en 227 Sv., geschonden, wanneer een Hof weigert te onderzoeken, of, bij vrijspraak van eene aanklagt van diefstal, de bewezene feiten ook behooren te worden gequalificeerd strafbare poging daartoe? — JA.

Arrest van den 19 Junij 1855, n°. MCVIII. . . . bladz. 302.

Art. 248. Bestaat er schending van a. 248 Sv., wanneer een vonnis onbestaanbaar is verklaard, niet om gebreken in den vorm, maar omdat de Regtbank het onderzoek had behooren te schorsen, en het Hof derhalve de zaak niet afdoet? — NEEN.

Arrest van den 22 Mei 1855, n°. MLXXXVI. . . bladz. 182.

Art. 380. Kan eene voorziening in cassatie, met het oog op a. 380 Sv., gerigt worden tegen eene verwijzing der Regtbank? — NEEN.

Arrest van den 6 Maart 1855, n°. MLXVIII . . . . bladz. 78.

Art. 388. Is, met het oog op a. 388 Sv., een arr., waarbij schorsing van regtsvervolging wordt gelast ter zake van lasterlijke aanbrenging, tot dat de geïncrimineerde feiten zouden zijn onderzocht, te beschouwen

Staat het den *judex facti* niet geheel vrij, een bewijs van schuld te putten uit de beëedigde verklaring van eenen getuige *à décharge*? — JA.

Arrest van den 10 April 1855, n°. MLXXVII. . . bladz. 124.

Artt. 427, 428, 443 en 445. Blijkt niet voldoende uit de woorden: *informante* en *inlichtingen*, in een beklaagd arr. voorkomende, dat het getuigenis niet is beschouwd geworden als afkomstig van een beëedigden en bevoegden getuige? — JA.

Arrest van den 2 Januarij 1855, n°. ML. . . . . . . bladz. 1.

Art. 428. Kan wel de vraag te pas komen, of, wanneer de bewezene feiten waren te beschouwen als *bedelarij*, hetgeen echter niet het geval is, die feiten regtens genoegzaam *ex* a. 428 Sg. zouden zijn bewezen? — NEEN.

Arrest van den 11 Junij 1855, n°. MXCIX. . . . . bladz. 261.

Art. 432. Is er regt gedaan op verklaringen van medebeklaagden, en alzoo op onwettig bewijs, wanneer de regter zegt: dat het beweren van eenen beschuldigde wordt tegengesproken door dat van eenen anderen, wanneer het niet blijkt, dat hij deze tegenspraak heeft gebezigd tot bewijs der overigens regtens bewezene daadzaken (a. 427 en 432 Sg.)? — NEEN.

Staat het den *judex facti* niet geheel vrij, een bewijs van schuld te putten uit de beëedigde verklaring van eenen getuige *à décharge*? — JA.

Arrest van den 10 April 1855, n°. MLXXVII. . bladz. 124.

Art. 433. Is het niet, met het oog op a. 433, al. 2, Sg., voldoende, dat onderscheidene aanwijzingen ieder slechts door één getuige worden bewezen, mits zij door zamenhang en verband strekken tot staving eener bepaalde daadzaak? — JA.

Arrest van den 16 Januarij 1855, n°. MLV. . . . . bladz. 27.

Art 434. Moet niet het verhaal, door een getuige afgelegd betrekkelijk hetgeen hij van een ander heeft gehoord, aangemerkt worden als een *testimonium de auditu*? — JA.

Arrest van den 2 Januarij 1855, n°. MLI. . . . . . bladz. 5.

Art. 434. Heeft er schending plaats van a. 434 Sg., wanneer de verklaringen van getuigen behelzen, niet hetgeen zij zelven hebben gezien of ondervonden, maar wat zij van anderen hebben gehoord? — BEVESTIGEND BESLIST.

Arrest van den 13 Februarij 1855, n°. MLXII. . bladz. 54.

Art. 434. Is a. 434 Sg. geschonden, wanneer het blijkt, dat het Hof een getuigenis *de auditu* niet heeft uitgezonderd van de bewijsmiddelen, waarop regt is gedaan? — JA.

Arrest van den 13 Junij 1855, n°. MCI. . . . . bladz. 271.

VERBETERING.

Strafr. en Strafv., 1854, Deel I, bladz. 189, 3e regel van beneden, *staat:* verkocht worden, *lees:* verkort worden.

VERZAMELING VAN ARRESTEN

VAN DEN

HOOGEN RAAD DER NEDERLANDEN.

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

N°. ML. — Arrest van 2 Jan. 1855.

(A. 427, 428, 443 en 445 Sg.; a. 379 *C. P.*; a. 206 Sg.)

Blijkt niet voldoende uit de woorden informante *en* inlichtingen, *in een beklaagd arrest voorkomende, dat het getuigenis niet is beschouwd geworden als afkomstig van een beëedigden en bevoegden getuige?* — JA.

Moet niet de arglist *worden opgemaakt uit de bij het arrest duidelijk omschrevene daadzaken?* — JA.

G. M., huisvrouw van M. H., zonder beroep, geboren te Charlois, wonende te Oud Matthenesse, is req^e. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Zuidholland, op den 23 Sept. 1854 in hooger beroep gewezen, en waarbij is bevestigd een vonnis van de Arr.-R. te Rotterdam, regt doende in zaken van correctionele policie, van 1 Aug. 1854, voor zooverre de req^e. daarbij, op grond van de ontvreemding van een vest, is schuldig verklaard aan eenvoudigen diefstal, met veroordeeling in de kosten en bevel tot teruggave van het overtuigingstuk; edoch bij welk arr. overigens, het vonnis verbeterende, de req^e. is veroordeeld in eene gevangenisstraf van drie maanden, met vrijspraak van het meerdere haar bij dagvaarding ten laste gelegd, en veroordeeling in de kosten van het hooger beroep, des noods bij lijfsdwang op haar te verhalen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ

als een gewijsde van instructie, dan wél als een eindarr.? — In laatstgemelden zin beslist.

Arrest van den 22 Mei 1855, n°. MLXXXVI . . . bladz. 182.

Art. 388. Moeten niet de middelen eener voorziening in cassatie, aangevoerd tegen een arr., waarbij is uitspraak gedaan over eene exceptie van verjaring of onbevoegdheid, vóór het definitief arr., slechts in zooverre onderzocht worden, als zij betreffen deze of eenige andere uitzondering, bij a. 388, al. 2, Sg. bedoeld?

Arrest van den 22 Mei 1855, n°. MLXXXVI. . . bladz. 182.

Artt. 388 en 390. Moet niet, met het oog op a. 388 Sg., een vonnis, houdende beslissing op eene vordering tot schorsing, krachtens a. 6 Sg., aangemerkt worden als een eindvonnis, waartegen de voorziening in cassatie binnen den termijn van a. 390 Sg. moet worden ingesteld? — Ja.

Arrest van den 4 Junij 1855, n°. MXCV. . . . . . bladz. 239.

Art. 390. Is niet bij a. 390 Sg. een fatale termijn tot het instellen eener voorziening in cassatie aangewezen? — Ja.

Arrest van den 16 Januarij 1855, n°. MLIII . . . . bladz. 19.

Art. 427. Moet niet het verhaal van een getuige, afgelegd betrekkelijk hetgeen hij van een ander heeft gehoord, worden aangemerkt als een *testimonium de auditu*? — Ja.

Arrest van den 2 Januarij 1855, n°. MLI. . . . . . . bladz. 5.

Art. 427. Moet elke omstandigheid, welke een element der aanwijzing heeft uitgemaakt, door meer dan één getuige worden bewezen? — Neen.

Arrest van den 2 Januarij 1855, n°. MLII . . . . . bladz. 11.

Art. 427. Is er regt gedaan op onwettig bewijs, wanneer de schuld is geput uit de verklaring van één onder eede gehoorden getuige, en uit daadzaken, die als aanwijzingen uit de verklaringen van beëedigde getuigen beschouwd zijn? — Neen.

Is de beoordeeling van de kracht der bewijsmiddelen geheel aan den *judex facti* overgelaten? — Ja.

Arrest van den 6 Februarij 1855, n°. MLIX . . . . bladz. 40.

Art. 427. Is niet het gewigt der aanwijzing, geput uit regtstreeksch getuigenbewijs, geheel aan de voorzigtigheid van den *judex facti* overgelaten? — Ja.

Is er regt gedaan op verklaringen van medebeklaagden, en alzoo op onwettig bewijs, wanneer de regter zegt, dat het beweren van eenen beschuldigde wordt tegengesproken door dat van anderen, wanneer het niet blijkt, dat hij deze tegenspraak heeft gebezigd tot bewijs der overigens bewezene daadzaken (a. 427 en 432 Sg.)? — Neen.

daadzaken opgesloten. Althans, wanneer ik daar lees, dat de beklaagde uit de woning van v. B. heeft ontvreemd en zich toegeëigend een vest, aan genoemden v. B. toebehoorende; dat zij dat stuk kort daarna bij eenen uitdrager heeft verruild, zonder dat zij het regtmatig bezit daarvan heeft kunnen aantoonen; dat zij het aanvankelijk heeft doen voorkomen, als of dat vest aan haren man zoude hebben toebehoord enz., dan zou ik van meening zijn, dat in dit alles de arglist zoodanig ligt opgesloten, en als van zelf in de oogen springt, dat deswege wel geene opzettelijke en afzonderlijke beraadslagingen behoefden plaats te hebben.

„Ook dit *tweede middel* houde ik voor ongegrond.

„Ik concludeer dus tot verwerping, met veroordeeling van de req^e. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eerste middel* is voorgesteld: schending van de a. 427, 428, 443 en 445 S^g.; als zoude in deze zaak als een wettig bewijsmiddel zijn aangenomen de onbeëedigde verklaring van een getuige beneden de 16 jaren, het zij die dan gediend hebbe tot bewijs van eene aanwijzing, het zij die is gebezigd als een regtstreeksch bewijsmiddel, waardoor alzoo zoude zijn regt gedaan op onvolkomen bewijs;

„O., dat uit den zamenhang van de tweede overweging van het aangevallen arr. en voorts uit de daarin gebezigde benamingen van *informante* en *inlichtingen*, genoegzaam blijkt, dat het Hof de verklaring der onbevoegde getuige niet heeft beschouwd noch aangenomen als een getuigenis van eene bevoegde en behoorlijk beëedigde getuige, maar slechts als eene toelichting, waardoor de aanwijzingen, die door de beëedigde verklaringen van twee getuigen waren gestaafd, nader werden opgehelderd;

„O., dat daarbij echter de schuldigverklaring en veroordeeling is blijven berusten op door getuigen bewezen daadzaken,

en alzoo op een wettig bewijsmiddel, en dat derhalve *het eerste* aangevoerde *middel* van cassatie is ongegrond;

„O., dat als *tweede middel* is voorgesteld: schending van a. 206 S^{r}., in verband met a. 379 S^{t}., als zoude de regter, die in hooger beroep in een nieuw onderzoek is getreden, niet hebben beraadslaagd omtrent de arglist, waardoor van dit *criterium* van diefstal niet zoude zijn gebleken;

„O., dat het Hof als bewezen daadzaken heeft aangenomen, dat de beklaagde uit de woning van de getuige v. B. heeft ontvreemd en zich toegeëigend een vest, aan die getuige toebehoorende; dat zij dat kleedingstuk kort daarna bij eenen uitdrager tegen een jurk heeft verruild, zonder dat zij het regtmatig bezit daarvan heeft kunnen aantoonen; en dat zij het aanvankelijk heeft doen voorkomen als of dat vest aan haren man toebehoorde;

„O., dat in deze als bewezen aangenomen daadzaken kennelijk het bestaan van arglist opgesloten ligt, zoodat op de onder die omstandigheden gepleegde ontvreemding te regt de qualificatie van diefstal is toegepast, en dat derhalve ook dit *tweede* aangevoerde *middel* van cassatie is ongegrond;

„Verwerpt deze voorziening in cassatie en verwijst de req^{e}. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MLI. — Arrest van 2 Jan. 1855.

(A. 434 en 427 S^{g}.)

Moet niet het verhaal door een getuige afgelegd betrekkelijk hetgeen hij van een ander heeft gehoord, aangemerkt worden als een testimonium de auditu? — Ja.

A. v. D., alias *de Kleskop*, mattenmaker, geboren en wonende te Amsterdam, en H. V., alias *Hein Kalebas*, geboren en wonende te Amsterdam, zijn req^{n}. van cassatie tegen een

arr. van het Pr.-Ger. in N.-Holl., van 18 Oct. 1854, waarbij zij, ter zake van diefstal door meer dan één persoon, bij nacht, in een bewoond huis, en zulks na te voren tot eene gevangenisstraf voor langer dan één jaar te zijn veroordeeld, zijn verwezen tot eene correctionele gevangenisstraf, de eerste voor den tijd van 4 en de tweede voor den tijd van 5 achtereenvolgende jaren, met veroordeeling van beiden *solidair* in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc-G., genomen de volgende conclusie:

„Er zijn in deze zaak *vijf middelen* van cassatie aangevoerd, waarvan *het eerste* en principaal *middel* dáárin is gelegen, dat geschonden zouden zijn de wettelijke voorschriften omtrent het bewijs, en dat wel speciaal a. 434 S^f^., op grond dat in deze in drieërlei opzigt zoude zijn regt gedaan op *testimonia de auditu*.

„Wat nu mijn persoonlijk gevoelen betreft, zoo is het mij ten aanzien van alle *de* 3 *punten*, waarop men zich tot staving van *dit cassatie-middel* heeft beroepen, nog al twijfelachtig voorgekomen, of hier in den zin der wet wel gezegd kan worden regt te zijn gedaan op getuigenissen *de auditu*.

„Met het oog evenwel op de strenge beginselen, die betrekkelijk dit onderwerp hier bij dezen Raad worden toegepast, dan geloof ik, dat *dit middel*, vooral wat het *tweede punt* betreft, inderdaad aanleiding zal moeten geven tot cassatie, en ik meen tot dat einde, o. a., te moeten verwijzen tot de arr^n^. van 22 Jan. 1850, 18 Mrt. 1851 en 28 Junij 1853, opgenomen in de verzameling van V. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, Jaarg. 1850, I, 6; Jaarg. 1851, I, 141; Jaarg. 1853, I, 232.

„Met betrekking tot het *eerste* en *derde punt*, zoo geloof ik niet dat hier aan een *testimonium de auditu* in den zin der wet te denken valt.

„Immers, dat de 2ᵉ getuige heeft verklaard, dat hij, onmiddellijk nadat de 1ᵉ getuige, de bestolene, hem had medegedeeld, dat de beschuldigden bij hem in den winkel zouden zijn geweest, twee personen, in lengte en kleeding met de beschuldigden overeenkomende, uit de Olieslagersteeg op het Rokin heeft zien gaan, dat was, in mijn oog, niet eene verklaring *de auditu*, maar eene verklaring omtrent hetgeen die getuige zelf met zijne eigene zintuigen had waargenomen, namelijk het gaan van de beide beschuldigden op de aangeduide plaats. De aan dien getuige deswege gedane mededeeling van den 1ⁿ getuige ontneemt niets van de waarheid of liever van het bestaan van datgene, hetwelk deze getuige met eigen oogen had gezien en waargenomen.

„Eveneens is dit het geval met betrekking tot het *derde punt*, de verklaring van de beide agenten van policie. Deze hebben verklaard, in de door den 1ⁿ getuige gegevene uitduiding en beschrijving van de personen, welke in den avond van 25 Julij in den winkel waren geweest, de beide beschuldigden te hebben herkend, en hen daarop aangehouden te hebben: zij verklaren dus wat zij met hunne zintuigen gezien, wat zij met hunne handen gedaan hebben, en alzoo volkomen in overeenstemming met het voorschrift van art. 434. Hunne handeling moge zijn verrigt op gedane mededeeling, en die moge dus in eenen zekeren zin zijn geweest *de auditu*, doch geenzins hunne bij den regter afgelegde verklaring.

„Eenigzins anders evenwel is dit met betrekking tot het *tweede punt*, de omstandigheid van het paar schoenen van een der beschuldigden, en welke omstandigheid mede heeft verstrekt tot eene aanwijzing van schuld. Het bewijs voor het bestaan van deze omstandigheid, de herkenning der schoenen, als aanwijzing van de identiteit der personen, en alzoo als aanwijzing van schuld, berust geheel en al op de door den 1ⁿ getuige aan den 2ⁿ getuige gedane mededeeling; en de

regtsgeldigheid nu hiervan, althans zoo als het arrest gemotiveerd is, meen ik te moeten betwijfelen.

„Ik zeg: zoo als het arrest gemotiveerd is. Immers, wanneer de in deze bedoelde herkenning der schoenen steunde op de verklaring van den 1ⁿ getuige zelven, die toch ook *in judicio* tegenwoordig was, dan had zulks, mijns inziens, zeer wel kunnen en mogen strekken tot eene wettig bewezene aanwijzing van schuld, zelfs wanneer de 2ᵉ getuige verklaard had, dat hij op de hem gedane mededeeling en beschrijving, soortgelijke schoenen gezien had, dan was ook dit geene verklaring *de auditu*. En, hoezeer dan ook hoogst waarschijnlijk dit laatste de bedoeling is geweest, zoo blijkt zulks echter niet uit het hiertoe betrekkelijke motief in het arrest, en moet of kan veeleer daaruit worden afgeleid, dat de *in judicio* gedane erkenning der schoenen inderdaad eeniglijk steunt op de door den 1ⁿ getuige aan den 2ⁿ getuige gedane mededeeling, en alzoo op eene verklaring van dien getuige betrekkelijk eene omstandigheid, welke hij persoonlijk niet had waargenomen. Ik geloof, dat op dien grond hier zal behooren te worden gecasseerd, waartoe dan ook mijne te nemen conclusie strekkende zal zijn en ik mij tevens ontslagen mag achten, in eenig verder onderzoek te treden naar *de overige* aangevoerde *middelen* van cassatie.

„Ten overvloede evenwel zij hier alleen nog met een enkel woord vermeld, dat mij *die* verder aangevoerde *middelen* niet aannemelijk zijn voorgekomen.

„Immers, wat *het tweede middel* betreft, beweerde schending van a. 443, in verband met de a. 206 en 211 Sᵍ., meen ik alleenlijk te moeten doen opmerken, dat geenzins bij de wet wordt gevorderd, dat iedere omstandigheid, welke een element uitmaakt het zij van het begane misdrijf zelf, het zij van het bestaan van de schuld, en als zoodanig tot aanwijzing verstrekt, door de verklaring van meer dan één getuige moet

worden bewezen. Nog heden morgen is dit door dezen Raad aldus beslist in de zaak van A. J.

„Wat *het derde middel* betreft, beweerde schending van de a. 206 en 211 S^g., zoo is het mij voorgekomen, dat het arr. niet alleen zoowel met betrekking tot de qualificatie als tot de schuld behoorlijk is gemotiveerd, maar dat ook de beide beschuldigden zeer te regt zijn schuldig verklaard als *coauctores delicti.* Zij waren, in den zin der wet, mededaders, hoezeer dan ook het aandeel van elk hunner aan het plegen van het misdrijf geheel verschillend moge zijn geweest.

„Wat *het vierde middel* betreft, beweerde schending van de a. 427 en 428, in verband met de a. 439 en 441 S^g., op grond dat in deze zoude zijn regt gedaan op de ontkentenis van de beschuldigden, zoo wordt geantwoord dat ook hierin volstrekt geene wetschending gelegen is. Er is regt gedaan op de bewezene daadzaken en omstandigheden, in verband met de ter kwader trouw volgehoudene ontkentenis van de beschuldigden; en dit was den regter volkomen geoorloofd, zoo als dit almede door dezen Raad meermalen is beslist.

„Wat eindelijk betreft *het vijfde* en *laatste middel*, beweerde schending van de a. 206 en 211 S^g., in verband met a. 144 *eod.*, op grond dat de schuldigverklaring niet zoude overeenstemmen met het slot van de acte van beschuldiging, zoo heb ik niet kunnen ontwaren, dat hier tusschen beiden eenige de minste strijd aanwezig is.

„Het is dus alleen op grond van het *tweede punt van het eerste middel*, dat in deze zaak door mij wordt geconcludeerd tot cassatie en verwijzing dezer zaak naar een aangrenzend Hof; de kosten, over deze cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eerste middel* is voorgesteld: schending van de a. 434 en 427 S^g., op grond dat in deze in drieërlei opzigt

zoude zijn regt gedaan op verklaringen van getuigen, loopende over daadzaken en omstandigheden, welke zij niet zelven hebben gehoord, gezien of ondervonden;

„O., dat het Hof onder de bewijzen van schuld der beschuldigden, nu req^{n}., heeft opgenomen de volkomen overeenstemming der schoenen, welke de 2^{e} beschuldigde heeft erkend in den avond, waarin de misdaad is begaan, gedragen te hebben, met de beschrijving welke daarvan is gegeven door den den 2^{n} getuige;

„O., dat de beschrijving van dezen getuige niet is gegrond op hetgeen hij zelf heeft gezien of waargenomen, maar alleen op hetgeen door den 1^{n} getuige aan hem was verhaald, welke eerste getuige echter niet blijkt daaromtrent eene verklaring *in judicio* te hebben afgelegd;

„O., dat alzoo kennelijk door den regter onder de bewijsmiddelen is opgenomen een getuigenis *de auditu*, in strijd met de bepalingen van a. 434 S^{v}., medebrengende, dat ieder afgelegd getuigenis moet loopen over feiten, welke de getuige zelf gehoord, gezien of ondervonden heeft;

„O., dat het aannemen van een onwettig bewijsmiddel de geheele uitspraak vitieert en het beklaagde arr. reeds uit dien hoofde behoort te worden gecasseerd, waardoor het dan ook overbodig wordt om te treden in eenig verder onderzoek omtrent de overige gronden en *middelen* van cassatie;

„Vernietigt het arr. van het Pr.-Ger. in N.-holl., van 18 Oct. 1854;

„En gezien a. 106 R. O.;

„Verwijst deze zaak naar het Pr.-Ger. in Utrecht, ten einde op de bestaande acte van beschuldiging op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MLII. Arrest van 2 Jan. 1855.

(A. 206, 211, 427, 442, 443, 432, 435 Sg.; a. 383 *C. P.*)

Is het een noodwendig vereischte voor diefstal, door twee personen gepleegd, *dat de ontvreemding door beiden geschied zij?* — Neen.

Zijn derhalve de a. 206 *en* 211 *S^g. geschonden, wanneer in het arr. niet voorkomt de beslissing, in welk opzigt de beide beschuldigden zich aan den diefstal hebben schuldig gemaakt?* — Ontkennend beslist.

Is een arrest genoegzaam gemotiveerd, wanneer het Hof door aanwijzingen komt tot het besluit, dat de bestolene, tijdens de ontvreemding, in het bezit was van het hem ontnomen geld, a. 206 *en* 211 *S^g.?* — Ja.

Moet elke omstandigheid, welke een element der aanwijzing heeft uitgemaakt, door meer dan één getuige worden bewezen? — Ontkennend beslist.

Is het voor de toepassing van a. 388 *C. P. niet voldoende, dat de misdaad gepleegd is op een weg, die* niet *uitsluitend tot het gebruik van bijzondere personen dienende was?* — Ja.

In cassatie heeft zich voorzien P. v. E., oud 34 jaren, koopman, geboren en wonende te Haarlem, tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Noordholland, van den 18 Oct. 1854, waarbij hij, benevens F. v. H., oud 18 jaren, geboren en wonende te H., is schuldig verklaard aan diefstal bij nacht, door meer dan één persoon gepleegd, door middel van geweldoefening, en veroordeeld tot tuchthuisstraf voor den tijd van vijf jaren en *solidair* in de proceskosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Jhr. van den Velden, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Twee middelen* zijn voor dezen req. aangevoerd: gebrek aan motivering en gebrek aan bewijs.

„*Het eerste middel* was dus: schending van de a. 206 en 211 S^g.

„In drieërlei opzigten zoude het arr. niet genoeg gemotiveerd zijn.

„1°. Ten aanzien van het aandeel der beide beschuldigden aan de daad;

„2°. ten aanzien der vraag, of de beroofde persoon, tijdens de berooving, nog in het bezit was van het geld, dat hem ontnomen is;

„3°. ten aanzien der juridieke qualificatie.

„Ik begrijp, dat het in het belang der verdediging was, de feiten zooveel mogelijk te isoleren; maar, wanneer men de motivering van het arr. in haar geheel overziet, dan acht ik ze voortreffelijk.

„En om te gelijk eene *subordinate* aanmerking, ten slotte gedaan, te beantwoorden, zoo geloof ik duidelijk uit het arr. te zien, dat het Hof wel degelijk regt gedaan heeft op de verklaring van den eersten beëedigden getuige, doch alleen voor zoo ver zij van elders bevestigd is.

„Dit getuigt juist voor de naauwgezetheid en voorzigtigheid van den *judex facti.*

„1°. Wat nu het eerste bezwaar betreft, zoo zal de Raad, die het arrest lezen zal, gewaar worden, ook zonder dat ik in al de bijzonderheden trede, dat hier, volgens de feitelijke beslissing, zamenwerking der beide beschuldigden heeft plaats gehad, zie o. a. pag. 17, *in fine.*

„Bij diefstal door meer dan één persoon, is die zamenwerking, daargelaten elks bijzonder aandeel, voldoende, even als eene bewezene aanwijzing, daartoe leidende.

„Als voorbeeld noem ik het op de wacht staan van den éóne, terwijl de andere steelt. Over het bewezene der aanwijzingen moet ik spreken bij de behandeling van het *tweede middel.*

„2°. Het tweede bezwaar wordt ook weggenomen door de feitelijke beslissing en de motivering des regters, dat hij het bezit van het geld bij den beroofde opmaakt mede uit aanwijzingen.

„Dat is eene voldoende motivering, en het argument, dat

de veroordeelden in dat bezit niet zijn gevonden, doet daartegen niets af, daar zij ruimschoots in de gelegenheid zijn geweest (alweder volgens de feitelijke beslissing) het geroofde geld te verdonkeren.

„De motivering des regters steunt dáárop, dat hij overtuigd was, dat de geheele toeleg te H. begonnen is, toen de getuige veel geld bij zich had.

„3°. Waarom eindelijk de juridieke qualificatie niet genoeg zoude gemotiveerd zijn, verklaar ik niet te begrijpen.

„De regter motiveert de qualificatiën van het door meer dan één persoon, van den nacht en het geweld, en dat het overige hem niet gebleken is, met redegeving daarvoor.

„Bedoelt men alleen daarmede de niet-motivering van de arglist, dan antwoord ik, dat bij den bewezen verklaarden diefstal met geweld, het vermelden van de arglist niet noodzakelijk is.

„Zie arr. van den H.-R. van 14 Jan. 1852 (in Raadkamer), *Ned. Regtsp.* XLI, 15; v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1852, I, 16.

„Ik acht *dit middel* dus ongegrond.

„Bij de behandeling van *het tweede middel* (beweerde schending der a. 427, 442 en 443 S^g^.), waarbij dan ook behoort de *subordinaat* beweerde schending van de a. 427, 432 tot 435 S^g^., zal ik uiterst beknopt kunnen zijn, na hetgeen ik nog onlangs gezegd heb in de zaak van A. J. en kunnen volstaan met de volgende opmerking.

„Zij is deze: dat de overtuiging der schuld en van het bestaan der misdaad, blijkens de feitelijke beslissing in het beklaagde arr., gedeeltelijk berust op wettelijk getuigenbewijs, gediend hebbende tot bewijs der aanwijzingen, gedeeltelijk op afzonderlijke en op zich zelven staande getuigenissen omtrent onderscheidene feiten, die, door hunnen zamenloop en verband, strekken tot staving eener bepaalde daadzaak (a. 433, al. 2, S^g^.).

„De beoordeeling van de bewijskracht der alzoo gestaafde

daadzaken en der aanwijzingen, daaruit voortgevloeid, is aan den *judex facti* overgelaten (a. 444 Sv.);

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling des req[s]. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eerste middel* van cassatie is aangevoerd: schending der a. 206 en 211 Sv., omdat het arr. niet genoegzaam zoude zijn gemotiveerd, *vooreerst*, ten opzigte van de schuld van elk der beschuldigden aan de feiten, ter zake waarvan zij zijn veroordeeld; *ten tweede*, ten aanzien van de vraag, of de beroofde persoon, op het oogenblik van de berooving, in het bezit was van het geld, hetwelk hem ontnomen is; en *ten derde*, met betrekking tot de juridieke qualificatie van het misdrijf, ter zake waarvan zij zijn veroordeeld;

„O., dat de req[t]. van cassatie, benevens F. H. (die zich in cassatie heeft voorzien) is teregtgesteld, ter zake van diefstal bij nacht, door meer dan één persoon gepleegd, door middel van geweldoefening, die sporen van verwonding en kneuzing heeft achtergelaten, op den openbaren weg, en dat bij het beklaagde arr. als bewezen is aangenomen, onder anderen: „dat de beide beschuldigden zich in zekere tapperij te „H. bij den bestolen persoon hebben gevoegd en met hem „borrels gedronken; dat zij hebben kunnen zien en hooren „dat deze persoon veel geld bij zich had, bij het afrijden met „het rijtuig, in den avond vóór het plegen van de berooving; „dat de beschuldigden ongenoodigd zijn medegegaan naar „Bennebroek;" dat op last van den req., in plaats van den gewonen weg naar B., een andere door den Hout voerende is ingeslagen; dat door hem de last is gegeven om stil te houden, onder bijvoeging, dat de bestolen persoon niet naar B. ging, terwijl door den tweeden beschuldigde aan den bedoelden persoon is gezegd: „hier is een laantje en een

„boschje, dat gaat net op B. aan, voor een kwartje zal ik er „je brengen;" dat die persoon daarop, door een der beschuldigden aan weerszijde ondersteund, dieper den Hout is ingegaan, en dat zeer kort daarna, en dus toen de beschuldigden zich alleen met den bestolene in den Hout bevonden, het geroep van *moord!* is gehoord; zijnde wijders door het Hof geoordeeld, dat de gewelddadige berooving, welke gebleken is bij die gelegenheid te hebben plaats gehad, door de beschuldigden is gepleegd;

„Dat hieruit genoegzaam blijkt, dat beide beschuldigden hebben zamengewerkt tot het plegen van den diefstal, en dat, vermits voor diefstal, door twee personen gepleegd, niet gevorderd wordt, dat de ontvreemding zelve door beide hebbe plaats gehad, het niet vermelden in het beklaagde arr. dat de twee beschuldigden aan de eigenlijke berooving hebben deelgenomen, en in welk opzigt zij daaraan hebben deel genomen, geen grond tot cassatie kan opleveren;

„Dat het bezit van het ontvreemde geld bij den beroofde, ongeveer ten tien en een half ure des nachts, op het oogenblik van het vertrek naar B., in gezelschap van de beschuldigden, en dus zeer kort vóór het gebeurde in den Haarlemmerhout, voor bewezen aangenomen zijnde, het arrest op dat punt moet geacht worden genoegzaam met redenen bekleed te zijn; en eindelijk,

„Dat het Hof, overeenkomstig het voorschrift van a. 206 S^{v}., deszelfs beslissing, dat de aan de beschuldigden te laste gelegde bewezen feiten daarstellen diefstal bij nacht, door meer dan één persoon gepleegd, door middel van geweldoefening, en dat daarop toepasselijk waren de a. 381, n°. 1 en 2, en 382 S^{t}., gewijzigd door a. 2 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), heeft doen voorafgaan door eene breedvoerige opgaaf van gronden en omstandigheden, waarin opgesloten lag dat de diefstal was gepleegd bij nacht, dat de twee beschuldigden daaraan hadden deelgenomen, en dat daarbij

geweld gepleegd was; zoodat in deze de qualificatie van het begane misdrijf mede voldoende met redenen is bekleed;

„O., dat *het tweede middel* van cassatie bestaat in beweerde schending van de a. 427, 442 en 443, en *subordinaat* van de a. 427, 432 tot 435 Sr., eensdeels omdat geene enkele der aanwijzingen, waarop de geweldpleging is aangenomen, wettig was bewezen, en dat op bijzondere meeningen of gissingen, bij redenering opgemaakt, acht was geslagen, zijnde er (zoo als van wege den req. beweerd is) geen regt gedaan op het getuigenis van den bestolene, die het Hof voor niet geloofwaardig heeft gehouden;

„O., ten aanzien van *dit middel*, dat, blijkens het aangevallen arr., de verklaring van den bestolen persoon (uit hoofde van den staat van beschonkenheid, waarin hij zich tijdens het gebeurde bevond) aan het Hof is voorgekomen geen onbepaald geloof te verdienen, en dat daarvan alleen dat is aangenomen, hetgeen door andere getuigen is verklaard, of volledig gestaafd en bevestigd door omstandigheden, uit hunne verklaringen of andere bewijsmiddelen gebleken; dat vervolgens in het arr. voor bewezen verklaard zijn een aantal daarin vermelde omstandigheden, welke gebleken zijn uit de verklaringen van onder eede gehoorde getuigen en erkentenissen van de beschuldigden; dat in deze is regt gesproken èn op verklaringen van getuigen èn op aanwijzingen, blijkende het niet, dat daarbij op bijzondere meeningen of gissingen van getuigen is acht geslagen; terwijl, voor zoo ver niet elke omstandigheid, welke als een bestanddeel der aanwijzingen is aangenomen, door meer dan één getuigenis mogt zijn bewezen, daarin geene schending van wet gelegen is, naardien toch afzonderlijke en op zich zelven staande getuigenissen, omtrent onderscheidene feiten, als bewijs mogen gelden, en dus in deze het hooren roepen van *moord!* door den bestolene, het gescheurd zijn van diens broek en zijn zeer gehavende toestand, waargenomen kort na de gepleegde berooving, zeer wel

als eene bewezen aanwijzing van het geweld, dat daarbij heeft plaats gehad, konden worden aangenomen, ook zelfs wanneer niet elke dier omstandigheden door meer dan één getuige mogt zijn waargenomen;

„O., dat *dit middel*, even als het vorige, is ongegrond;

„O. nogtans, dat, volgens het arr. van verwijzing, de diefstal, ter zake waarvan de teregtstelling van den req. en van F. H. was bevolen, is gepleegd op den openbaren weg, en wel, volgens de acte van beschuldiging, in de Spanjaardslaan, aan den Haarlemmerhout; dat echter in het beklaagde arr., waarbij die omstandigheid van openbaren weg is ter zijde gesteld, voorkomt: „dat het bepaaldelijk is gebleken, dat de beroo-„ving niet heeft plaats gehad op eenen weg, van de eene „gemeente naar de andere voerende, en als zoodanig door de „administratieve autoriteit ten behoeve van het algemeen „daargesteld, maar op een der zijwegen, lanen, wandel- of rij-„paden van den Haarlemmerhout, en dat zoodanige weg, in „den zin der strafwet, niet als openbare weg kan worden „beschouwd;"

„O. ten dien aanzien, dat tot de toepasselijkheid van a. 383 van het Strafwetboek slechts gevorderd wordt, dat de diefstal hebbe plaats gehad op eenen openbaren weg (*chemin public)*, en dat, evenzeer als er door den wetgever niet wordt onderscheiden tusschen groote en kleine wegen, of rijwegen en voetpaden, geene onderscheiding is gemaakt tusschen zijwegen of wandellanen en wegen die meer bepaald dienen om zich van de eene gemeente naar de andere te begeven, en die door de administratieve autoriteit zijn daargesteld; en dat als openbare wegen moeten worden beschouwd alle zoodanige, welke niet uitsluitend strekken ten bijzondere gebruike van bepaalde personen, maar integendeel zonder uitdrukkelijke vergunning onverhinderd zijn ten dienste van het publiek;

„O., dat, naar de feitelijke beslissing, de diefstal in deze wel niet blijkt gepleegd te zijn in de Spanjaardslaan, maar

toch op een der zijwegen, lanen of paden in de nabijheid, loopende door den Haarlemmerhout, en dat in die beslissing mede ligt opgesloten, dat die zijweg of laan of dat pad was een openbare weg, daar toch, blijkens het arr., niet alleen gemelde Haarlemmerhout, door welke een weg, hoezeer dan ook niet de gewone weg, naar Bennebroek blijkt te voeren, zelfs des nachts voor iedereen toegankelijk is, maar evenzeer de laan of het pad, waar de diefstal begaan is;

„O., dat mitsdien bij het beklaagde arr. a. 383 van het Strafwb. is geschonden;

„Vernietigt, voor zooveel betreft de qualificatie, aan de bewezene daadzaken gegeven, alsmede de opgelegde straf, het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van 18 Oct. 1854, doch alleen wat aangaat den req., zijnde deszelfs medebeschuldigde, die zich niet in cassatie voorzien heeft, bij dat arr. slechts tot eene correctionele gevangenisstraf veroordeeld;

„En op de bewezene daadzaken ten principale regt doende;

„Gezien enz.;

„Verklaart dat de feiten, ten laste van den req. P. v. E. bewezen, daarstellen diefstal op den openbaren weg, gepleegd met geweld, en veroordeelt hem te dier zake tot tuchthuisstraf voor den tijd van 7 achtereenvolgende jaren, *solidair* in de kosten van het regtsgeding, voor zoo ver die tot aan het beroep in cassatie zijn te weeg gebragt, en in al de kosten, in cassatie gevallen;

„Gelast dat extract van dit arrest zal worden gedrukt en aangeplakt, behalve te Amsterdam, Haarlem en in de gemeente Bennebroek, ook te 's Gravenhage."

N°. MLIII. — Arrest van 16 Jan. 1855.

(A. 379 en 401 *C. P.*; a. 390 Sv.)

Behoort niet in den regel tot het wezen van diefstal, wegneming der zaak buiten weten of tegen den wil des eigenaars? — Ja.

Zijn derhalve de a. 379 *en* 401 *C. P. niet verkeerd toegepast, wanneer feitelijk is uitgemaakt, dat hij, die de ontvreemding zoude hebben gepleegd, door vrijwillige overgave in het bezit der gelden was geraakt?* — Ja.

Is niet bij a. 390 *Sv. een fatale termijn tot het instellen eener voorziening in cassatie aangewezen?* — Ja.

D. v. d. V., oud 35 jaren, wonende te 's Gravenhage, brievenbesteller, en H. S., oud 45 jaren, wonende te 's Gr., metselaar, zijn req^n^. van cassatie van een in hooger beroep gewezen arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., van 8 Nov. 1854, bij hetwelk de req^n^., met gedeeltelijke bevestiging van het in eersten aanleg gewezen vonnis der Arr.-R. te 's Gr., van 11 Sept. bevorens, zijn veroordeeld; de eerste req. tot eene correctionele gevangenisstraf van 5 en de tweede req. van 6 jaren en 8 maanden, en *solidair* in de kosten van het proces.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer van Ysselsteyn, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot ontslag van regtsvervolging ten aanzien van den eersten req. en tot niet-ontvankelijk-verklaring ten aanzien van den tweeden.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., met betrekking tot *het* voor den eersten req. voorgedragen *middel* van cassatie, dat bij het beklaagde arr. het Hof zich heeft vereenigd met en heeft overgenomen de gronden van het vonnis des eersten regters, zoo ten aanzien van het bewezene der daadzaken, als ten aanzien van de schuld aan die daadzaken; en dat bij dat vonnis omtrent dien req. *in facto* als bewezen is aangenomen, dat de commies aan het postkantoor te 's Gr., W. H. D., daarin handelende buiten die qualiteit, in den morgen van den 14 Junij 1854, aan den brieven-

besteller F. v. E. heeft opgedragen, bij den broodbakker G. C. N., in de Veenestraat te 's Gr., te incasseren eene assignatie op dezen, groot ƒ614.05; dat die brievenbesteller, door bezigheden verhinderd, dat incasseren heeft opgedragen aan den beklaagde v. d. V., die dat heeft op zich genomen, en aan wien de assignatie is ter hand gesteld, wetende voor wien hij moest incasseren; dat hij beklaagde, tegen half 12 ure des voormiddags, de gezegde som bij G. C. N. heeft ontvangen in twee bankbiljetten, ieder van ƒ300.00, en verder in 4 rijksdaalders, 4 guldens en een 5 cents stukje; dat hij beklaagde, gemeld bedrag bij zich hebbende, naar zijne woning is gegaan en alstoen ook is geweest op de kamer van den beklaagde S., met wien bij v. d. V. nog heeft geïncasseerd het bedrag eener quitancie op de wed. v. B., in het westeinde te 's Gr.; dat tusschen 3 en 4 ure des namiddags, hij beklaagde v. d. V. bij den grossier C. A. H., in de Lange Pooten te 's Gr., een der bankbiljetten van ƒ 300.00 heeft doen wisselen door den beklaagde S., die heeft in de plaats bekomen 2 bankbiljetten, elk ad ƒ100.00, en nog 100 guldenstukken; dat hij beklaagde v. d. V., na het door hem van de wed. v. B. en wegens eenige briefporten ontvangen geld ten zijnen huize te hebben nedergelegd, in den namiddag met S. de stad heeft verlaten en den weg heeft genomen naar Leiden; dat de beide beklaagden tegen 6 ure zijn geweest in de herberg van L. J., gelegen aan den Leidschen straatweg, onder de gemeente Wassenaar; dat de beklaagde v. d. V. in die herberg heeft geschreven een brief aan den heer P., directeur van het postkantoor te 's Gr., in substantie houdende, dat hij zijne portefeuille, waarin de bij N. ontvangen bankbiljetten waren, had verloren; dat de beide beklaagden des avonds ten half 10 ure zijn geweest bij den kleërmaker C. B. te Leiden, alwaar v. d. V. heeft gekocht een jas, broek en vest voor ƒ 24.00, terwijl hij ook heeft betaald ƒ 7.00 voor een broek en vest, welke S zich heeft aangeschaft, een en ander van het op

voormelde wijze verkregen geld; dat de beklaagden den volgenden morgen vroeg Leiden hebben verlaten en op den weg nabij Sassenheim zijn ingehaald door den inspecteur van policie J. H. H., die den beklaagde v. d. V. heeft aangehouden, die dadelijk tot bekentenis is gekomen; dat de beklaagde v. d. V. ten aanzien van opgemelde ontvangst van gelden en geldswaarde niet heeft gehandeld als brievenbesteller, en zijne handelingen in dit opzigt dus zijn geweest van een particulier jegens eenen particulier; en eindelijk, dat de beklaagde ten kwader trouw heeft tot zich genomen en zich toegeëigend de twee bankbiljetten van *f* 300.00; dat dit moet worden gequalificeerd arglistige onttrekking van eens anders goed, en hij beklaagde mitsdien moet worden schuldig verklaard aan eenvoudigen diefstal, vallende in de termen van a. 401 S[t].;

„O., dat volgens die feitelijke beslissing hier heeft plaats gehad vrijwillige overgaaf der bankbiljetten aan den req. v. d. V., en dus niet wegneming daarvan door hem, buiten weten of tegen den wil des eigenaars of bezitters; dat in den regel tot het wezen van diefstal behoort, dat de ontvreemde zaak zij weggenomen buiten weten of tegen den wil van den eigenaar of bezitter; dat, wel is waar, op dien regel bij de algemeene strafwet uitzonderingen zijn gemaakt, als in de gevallen der a. 169 en volgg., 173, 255 al. 2, 386 n°. 3 en 4, waar de rede is van bedriegelijke ontvreemding, gepleegd door personen, aan welke de ontvreemde voorwerpen waren toevertrouwd, en die daarvan tijdelijk houders waren, het zij als ambtenaren, het zij als dienstbare personen, herbergiers, schippers of voerlieden, doch dat geen dier gevallen in deze aanwezig is, daar de req., hoezeer destijds wel de betrekking van brievenbesteller bekleedende, echter in die betrekking in deze niet heeft gehandeld;

„O., dat alzoo hier van toepassing is boven gezegde regel, welke tot het wezen van diefstal vordert, wegneming der zaak

buiten weten of tegen den wil des eigenaars of bezitters, en dat mitsdien de ten laste van dezen req. als bewezen aangenomen feiten geen diefstal opleverende, door den regter verkeerdelijk als zoodanig zijn gequalificeerd, en dat bij gevolg *het* voorgestelde *middel* is gegrond en het beklaagde arr. in dat opzigt behoort te worden vernietigd;

„O., met betrekking tot den tweeden req. H. S., dat het beklaagde arr. is gewezen op Vrijdag den 3 Nov. 1854, en dat deze req. eerst op Dingsdag den 7 dier maand aanteekening van zijn beroep in cassatie tegen hetzelve heeft verzocht;

„O., dat bij a. 390 Sv. wordt bepaald, dat de veroordeelde drie dagen vrij zal hebben na den dag, waarop het arrest is uitgesproken, ten einde zijne verklaring te doen;

„O., dat, vermits de req. drie vrije dagen na zijne veroordeeling heeft laten verloopen, zonder die verklaring te doen, zijne op den vierden dag gedane voorziening alzoo te laat is geschied;

„Verklaart dezen req. H. S. niet ontvankelijk in zijne voorziening en verwijst hem in de kosten, daarop gevallen;

„Doch ten aanzien der voorziening in cassatie van den eersten req. v. d. V.;

„Vernietigt het arr. van het Pr.-Ger. in Zuidholland van 3 Nov. 1854, in hooger beroep gewezen, en krachtens a. 105 R. O., op de bewezen daadzaken regt doende ten principale;

„Doet te niet het vonnis der Arr.-R. te 's Gravenhage, van den 11 Sept. 1854, en doende hetgeen eerstgemelde Regtbank had behooren gedaan te hebben;

„Verklaart dat de ten laste van den req. v. d. V. bewezen daadzaken noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding daarstellen, en ontslaat hem mitsdien te dezer zake van alle regtsvervolging; de kosten, ten zijnen opzigte zoo in eersten aanleg als in hooger beroep en in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MLIV. — Arrest van 16 Jan. 1855.

(A. 379 *C. P.*)

Stelt het diefstal daar, wanneer, bij een koop en verkoop, onder beding van contante betaling, het voorwerp arglistig wordt medegenomen, alvorens aan dat beding voldaan is en dus vóór dat de kooper door levering in het bezit en den eigendom van het verkochte is gekomen? — JA.

A. E. M., huisvrouw van C. d. L., is req^{s}. van cassatie van een arr. van het Pr.-Ger. in Limburg, van 16 Nov. 1854, bij hetwelk is vrijgesproken de medebeschuldigde van de req^{e}. J. C. d. L., als hebbende deze, beneden de 16 jaren oud, gehandeld zonder oordeel des onderscheids, en zij req^{e}. schuldig verklaard aan diefstal, door twee personen, op eene plaats die bewoond was, gepleegd, en te dier zake, met toepassing van verzachtende omstandigheden, veroordeeld tot eene correctionele gevangenis van drie maanden en in de kosten van het geding.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Bij het onderzoek dezer zaak en van de gronden der memorie van cassatie, herinnerde ik mij duidelijk, dezelfde regtsvraag als die, waarvan hier sprake is, vroeger, schoon lang geleden, te hebben behandeld in eene nagenoeg gelijke zaak.

„Al spoedig vond ik dan ook mijne meer dan 12 jaren geleden genomen conclusie, en het daarmede overeenkomende arrest van dezen Raad dd. 24 Mei 1842, *Ned. Regtspr.*, XII, 168; V. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, VII, 355.

„Al wat door den Raad daar beslist en door mij gezegd is, is hier ook toepasselijk, even als de overweging op het betwiste punt, bij het beklaagde arr., ter wederlegging van het aangevoerde bij de verdediging en de memorie.

„Ik acht dat alles regtskundig juist, en, vooral met het oog op de feitelijke beslissing, ook in deze zaak, acht ik het onder deze omstandigheden, en mij refererende tot mijn vroeger betoog, overbodig er iets breedvoerigers over te zeggen.

„Alleen merk ik op, dat, *in casu*, volgens de feitelijke beslissing, de verkooper wel degelijk de levering van een tweede voorwerp terstond afhankelijk heeft gemaakt van de betaling van het eerste, en dus de verkoop nog niet was geperfecteerd.

„De Raad gelieve ook in te zien een arr. van 13 Mei 1851, *Ned. Regtspr.* XXXVIII, 354; v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1851, I, 257 *seqq.*; op beide plaatsen concl. van Adv.-G. Deketh.

„Ik had in de memorie verwacht te vinden eene aanmerking en grief tegen het beklaagde arr., dáárin gelegen, dat de req^e^. is schuldig verklaard aan diefstal door meer dan één persoon, hetgeen de daad crimineel maakte, hoezeer hare eenige medebeschuldigde is vrijgesproken.

„De regtskundige steller der memorie heeft dit echter wijselijk achterwege gelaten.

„Die medebeschuldigde, het dochtertje (oud 10 jaren) der req^e^., is niet vrijgesproken wegens gebrek aan bewijs harer materiële medewerking, zonder welke de misdaad moeijelijker te plegen zoude zijn geweest; maar wegens haar gebrek aan discernement.

„De misdaad blijft echter altijd door twee personen gepleegd, hoewel dan ook aan eene derzelve niet *imputabel*, en de *ratio legis* is geldende.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van de req^e^. van cassatie in de kosten, daarop gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij het beklaagde arr. feitelijk als bewezen is aangenomen, dat de eerste beklaagde (nu req^e^.), vergezeld van de tweede beklaagde, hare dochter, op den 14 Mei ll., des mor-

gens tusschen 11 en 12 ure, in den molen van den eersten getuige te Sittard, aan den tweeden getuige, molenaarsknecht, zes Nederl. ponden boekweitmeel te koop heeft gevraagd, waaraan door dezen voldaan is, zijnde het meel gewogen in eenen zak, die de eerste beschuldigde bij zich droeg, aan haar overgereikt; dat de eerste beschuldigde terstond den zak met meel aan de tweede beschuldigde heeft overgegeven, welke zich met denzelven oogenblikkelijk uit den molen heeft verwijderd; dat de eerste beschuldigde, in stede van, zoo als de gewoonte is, den prijs van het meel aan den eersten getuige, die insgelijks aldaar aanwezig was, te betalen, op hare plaats is blijven staan en aan den tweeden getuige gevraagd heeft, haar een pond tarwe- of boekweitenmeel, waarvan zij den juisten prijs in de hand had, te geven; dat op diens getuige vraag, om vooraf de betaling der zes pond boekweitenmeel te ontvangen, de beschuldigde aanvankelijk ontkend heeft het ontvangen meel schuldig te zijn, voorgevende hetzelve reeds betaald te hebben, doch daarna, op de bemerking van den eersten getuige, dat zij niet betaald had, beweerd heeft zelfs geen meel ontvangen te hebben; dat zij daarna ijlings de vlugt heeft genomen, doch door den eersten getuige op straat achterhaald zijnde, in de kazerne der marechaussée is overgebragt; dat de beschuldigde aldaar mede ontkend heeft zes ponden boekweitenmeel ontvangen te hebben, en zelfs beweerd heeft, dat het kind (de tweede beschuldigde), hetwelk het meel gekocht en betaald had, niet bij haar behoorde; dat de tweede beschuldigde inmiddels opgespoord en op de markt te S. in het bezit van den zak met meel is aangetroffen en insgelijks naar de kazerne der marechaussée overgebragt, alwaar zij verklaard heeft, dat hare moeder (de eerste beschuldigde) met haar in den graanmolen geweest was, het meel gevraagd en aan haar overgegeven had, met last om daarmede tot op de markt te gaan en haar aldaar te wachten, dat zij hetzelve zoude betalen;

dat de eerste beschuldigde toen nog beweerd heeft het kind niet te kennen, en later, in strijd met haar vroeger voorgeven dat het kind betaald had, heeft voorgewend, dat zij zelve het meel met twee kwarten en enkele centen betaald had; dat alzoo de eerste beschuldigde, vergezeld van de tweede beschuldigde, zes ponden boekweitenmeel in eenen graanmolen gevraagd heeft en die aan haar zijn gegeven; dat meel aan de tweede beschuldigde heeft ter hand gesteld, en deze zich daarmede uit den molen verwijderd heeft; dat geen van beiden den prijs van het meel betaald hebben; dat de eerste beschuldigde, om betaling gevraagd, eerst heeft voorgewend betaald te hebben, en daarna zelfs ontkend heeft het meel ontvangen te hebben; dat de molen naast de woning van den eersten getuige gelegen en door die woning toegankelijk is, en dezelve dus eene aanhoorigheid van de woning van dien getuige daarstelt; en dat dit ten laste van de beschuldigde bewezen feit daarbij is gequalificeerd de misdaad van diefstal, door twee personen, op eene plaats die bewoond was, gepleegd, misdaad voorzien en bestraft bij de a. 379 en 386, n°. 1, S^t^.;

„O., dat in den regel tot het wezen van diefstal behoort, dat de ontvreemde zaak zij weggenomen buiten weten of tegen den wil van den eigenaar of bezitter; dat wel op dien regel uitzonderingen zijn gemaakt bij de algemeene strafwet, doch dat geen derzelve in deze aanwezig is, en dat derhalve het al of niet juiste der qualificatie afhangt van de beslissing der vraag, of in deze heeft plaats gehad zoodanige wegneming;

„O. dienaangaande, dat, volgens de feitelijke beslissing, alhier was aangegaan een koop en verkoop onder beding van contante betaling; dat dus, zoolang aan dat beding door de koopster niet was voldaan, het meel, dat haar slechts voorwaardelijk en niet dan tegen onmiddellijke betaling was overgereikt, niet kon gezegd worden door den verkooper aan de verkoopster te zijn geleverd met dat gevolg, dat het bezit

en de eigendom van het verkochte op haar zouden zijn overgegaan, maar dat deze integendeel bij dien verkooper waren verbleven, zoodat hetzelve tegen zijnen wil opzettelijk is medegenomen, en alzoo arglistig is weggenomen; en dat derhalve te regt de bij het beklaagde arr. voren opgegeven feiten als *diefstal* zijn gequalificeerd, en mitsdien *het* aangevoerde *middel* van cassatie is ongegrond;

„Verwerpt het gedane beroep in cassatie en veroordeelt de req^{e}. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MLV. — Arrest van 16 Jan. 1855.

(A. 206, 211, 427, 433, 442 en 443 S^{g}.)

Is het een noodwendig vereischte, dat iedere aanwijzing door meer dan één getuige worde bewezen? — NEEN.

Is het niet, met het oog op a. 433, *al.* 2, *S^{g}. voldoende, dat onderscheidene aanwijzingen ieder slechts door één getuige worden bewezen, mits zij door zamenhang en verband strekken tot staving eener bepaalde daadzaak?* — JA.

In cassatie heeft zich voorzien P. F. v. D., heel- en vroedmeester, wonende te Dordrecht, req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., van 10 Nov. 1854, waarbij hij, ter zake van diefstal, gepleegd bij nacht, in een bewoond huis, met toepassing van a. 386, n°. 1, S^{t}., de a. 4, 7 en 9 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), a. 207 S^{g}. en de a. 1, 2 en 3 der Wet van 28 Junij 1851 (*St.* n°. 68), is veroordeeld tot eene correctionele gevangenis voor den tijd van 1 jaar, door hem te ondergaan in eenzame opsluiting, voorts in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. GOCKINGA, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Bij de pleidooi is slechts *één middel* van cassatie aangevoerd: schending der a. 206 en 211, j[is]. de a. 427, 433, 442 en 443 S[r].

„De aanwijzingen, waarop hier de schuldigverklaring zoude berusten, zouden niet wettiglijk zijn bewezen, als slechts door eenen enkelen getuige bewezen, en daarop alleen zijn regt gedaan.

„Reeds zeide ik met een enkel woord, het niet waarschijnlijk te achten, dat mijn oordeel, bij de feitelijke beslissing, omtrent de ongegrondheid van dit beroep zoude veranderen.

„Die meening is, bij nader onderzoek, bevestigd.

„En wat zal ik nu nieuws aanvoeren betrekkelijk *het* voorgedragen *middel*, na hetgeen ik, nog vóór zeer weinige dagen, betoogde in twee zaken, en na de arr[n]., door dezen Raad op hetzelfde punt gewezen, waarmede ik volkomen instem?

„Ik bedoel de zaken van P. v. E. en van A. J., respectievelijk gewezen op gisteren en op 19 Dec. ll.

„In beide die arr[n]. is *totidem verbis* beslist, dat niet elke aanwijzing op zich zelve door meer dan één beëedigd getuigenis behoeft bewezen te zijn, mits er slechts besta zamenloop en verband, strekkende tot staving van bepaalde daadzaken, ook al zijn zij voortgevloeid uit afzonderlijke en op zich zelven staande getuigenissen omtrent onderscheidene feiten.

„Dat komt geheel overeen met den geest en de bedoeling mijner vroegere betoogen en die van a. 443, al. 2, S[r].

„Op zoodanige aanwijzingen, verband en zamenloop, en gedeeltelijke bekentenis, is ook hier regt gedaan, waarvan de bewijskrachts beoordeeling geheel is voor rekening van den *judex facti*, en ik geloof mij, zonder mij aan de blaam van oppervlakkigheid bloot te stellen, eenvoudig te mogen refereren tot genoemde arr[n]. en mijne conclusiën in die zaken.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen

tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req°. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H. R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Wat betreft *het* aangevoerde *middel* van cassatie :

„O., dat in deze het bewijs, zoo voor het bestaan van het misdrijf, als voor de schuld van den veroordeelde, nu req., berust op onderscheidene daadzaken en omstandigheden, in het arr. vermeld, uit welke, in derzelver zamenhang en onderling verband, naar de verklaring van het Hof, zoo vele aanwijzingen zijn voortgevloeid, dat daarop de arglistige wegneming en toeëigening van een zilveren zakhorlogie door den req. door het Hof als bewezen is aangenomen; — dat wel die aanwijzingen elke op zich zelve zijn bewezen door slechts één getuige, voor zooveel althans niet sommige zich gronden op de erkentenis van den req. zelven, maar dat het ook niet bij de wet wordt gevorderd, dat elke aanwijzing door meer dan één getuige zij bewezen, om als wettig bewezen te kunnen worden aangemerkt; dat toch, wanneer onderscheidene aanwijzingen zijn bewezen, elke door één getuige, en de regter verklaart dat die onderscheidene getuigenissen door hunnen zamenhang en verband strekken tot staving òf van het bestaan van het misdrijf òf van de schuld des beschuldigden, datgeen bestaat wat a. 433, al. 2, als wettig erkent, en dat als een algemeen voorschrift moet worden beschouwd voor het geval, dat een zeker zamenstel van feiten de tot veroordeeling noodige overtuiging bij den regter doet ontstaan;

„O., dat hierom *het* aangevoerde *middel* van cassatie is onaannemelijk;

„Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MLVI. — Arrest van 23 Jan. 1855.

(A. 405 *C. P.*; a. 211 Sg.)

Wordt, tot toepassing van a. 405 *C. P., niet noodwendig vereischt eene beslissing over het* doen ter hand stellen *of* afgeven, *alsmede dat de middelen daartoe de zoodanige zijn geweest, welke bij gezegd a. worden aangewezen?* — Ja.

Kan, bij gemis van zoodanige beslissing, het arr. gezegd worden genoegzaam, volgens a. 211 *S*g.*, te zijn gemotiveerd?* — Ontkennend beantwoord.

J. A. H., oud 53 jaren, schrijver, geboren en wonende te Breda, is req. van cassatie tegen een in hooger beroep gewezen arr. van het Pr.-Ger. in N.brab., van 31 Oct. 1854, waarbij is bevestigd een vonnis der Arr.-R. te B., van 11 Sept. bevorens, bij hetwelk hij is schuldig verklaard aan opligting, en te dier zake, met toepassing van a. 405 St. en a. 8 der Wet van 29 Julij 1854 (*St.* n°. 102), veroordeeld tot gevangenzetting voor den tijd van één jaar, in eene boete van *f* 25.00 ten behoeve van den Staat, en de kosten, boete en kosten des noods invorderbaar bij lijfsdwang, met ontzetting, gedurende 5 jaren, na het ondergaan der straf, van het kiesregt en van het regt om openbare ambten of bedieningen waar te nemen; zijnde bij dat arrest vernietigd het gemelde vonnis, voor zoover de req. daarbij was veroordeeld tot betaling aan den voerman W. P., die zich als benadeelde partij in het geding had gevoegd, eene som van *f* 66.10, en in de kosten, ook jegens deze partij gevallen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. Geradts, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Bij de pleidooi is als *eenig middel* van cassatie aangevoerd: verkeerde toepassing van a. 405 *C. P.*, in onderscheidene opzigten, en wel, dat hier alleen bewezen waren logenachtige opgaven, tijdens de ontvangst, zonder vooraf beraamd plan;

dat die manoeuvres, in allen geval, niet konden strekken om te doen gelooven aan valsche voorgewende ondernemingen en de req. reeds was in het bezit.

„Ik heb reeds herhaaldelijk betoogd, dat, vooral bij de behandeling van zaken, waarin sprake was van dit wanbedrijf, moet in acht genomen worden het *jus in causa positum.*

„En alsdan deze zaak moetende beoordeelen, en het proces onderzocht hebbende, erken ik te gelooven, dat hier werkelijk opligting heeft plaats gehad; maar tevens, dat de feitelijke beslissing niet voldoende is, om dat in cassatie aan te nemen.

„Het gedeeltelijk bevestigde vonnis, en dus ook het beklaagde arr., houden niet in een behoorlijke motivering, dat de goederen niet aan den req. of één zijner denzelfden naam voerende huisgenooten waren geadresseerd; noch dat hij dit wist, of weten konde.

„Ook de overweging, dat het vast staat, dat de req. geene dochter heeft die *Wilhelmina* heet, is geen regtskundige motivering van een bewijsmiddel, dat in het naauwste verband staat met de *criteria* van het wanbedrijf.

„Eindelijk is het *criterium* van het *se faire remettre ou délivrer* niet genoegzaam gemotiveerd, door het bewezen verklaarde terughouden.

„Alles is te onzeker gelaten voor den regter in cassatie.

„De H.-R. begrijpt dus, dat ik hier zie, niet zoo zeer verkeerde toepassing van a. 405 *C. P.*, als wel schending der a. 206 en 211 S[g].

„Een soortgelijk geval heeft zich, voor zoover ik weet, nog niet voorgedaan, en de aangehaalde arr[n]. zijn er niet op toepasselijk.

„Juist om die reden wensch ik eene duidelijker motivering.

„Bij deze beschouwing, zoude ik geheel het stilzwijgen

kunnen bewaren over eene gedeeltelijk vernietigende beslissing van het Hof, die ten aanzien der vordering van de civiele partij, welke vordering is afgewezen, op grond dat niet ieder, die bij een misdrijf schade lijdt, als beleedigde partij kan worden aangemerkt.

„Ik wil er mij echter over uitlaten, om den schijn te vermijden, als of ik het vroeger gezegde sprak om die quaestie te ontwijken, en daarenboven, omdat ik de mogelijkheid veronderstel, dat de H.-R. mijne meening omtrent het gebrek aan motivering niet deelt.

„En dan kies ik de beslissing der Regtbank, die de vordering der civiele partij heeft toegewezen boven die van het Hof.

„Indien er meer beleedigde partijen (liever benadeelde partijen) in een strafgeding aanwezig zijn, zoude de vraag misschien bedenkelijk kunnen zijn.

„Hier echter zie ik slechts éénen zoodanigen persoon, en wel de leverancier of afzender der opgeligte goederen.

„Drie personen komen hier in aanmerking: de genoemde leverancier of afzender, de voerman, overbrenger van het goed, en de besteller, die het ter bezorging van den laatstgenoemde ontvangen had.

„De besteller heeft, onder de hier gegeven omstandigheden, en, bij de gelijkheid der namen, gedaan wat hij moest doen.

„De voerman of overbrenger heeft den hem opgedragen last volbragt.

„Tegen deze beiden zoude dus, geloof ik, geene actie ten civiele opgaan, zelfs geene *culpa levissima* is ten hunnen laste.

„Er blijft dus alleen over de eigenaar, de leverancier en afzender der goederen, die benadeeld kan zijn.

„Doch, naar aanleiding van mijne eerste beschouwing, heb ik de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen:

„dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen, en de

„zaak zal verwijzen naar een aangrenzend Pr.-Ger., om, op „het bestaande hooger beroep, op nieuw te worden beregt en „afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door „den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat, namens den req., als *middel* van cassatie is voorgesteld: verkeerde toepassing van a. 405 S[t]., op grond dat *in casu* slechts gebruik gemaakt is geworden van logenachtige opgaven, tijdens het ontvangen van het pak, de 2 stukken witte baai inhoudende, en zonder eenig vooraf beraamd plan; dat, zoo al eenige kunstgrepen gebezigd waren geworden, zulks niet zou hebben plaats gehad om het bestaan van valsche ondernemingen, van een niet bestaand crediet of vermogen te doen gelooven, zoo als het bij de wet bepaaldelijk is voorgeschreven; en eindelijk, dat de req. gemeld pak heeft ontvangen niet ten gevolge van bedriegelijke handelingen, maar van een reçu, door hem aan den besteller A. V. afgegeven;

O. dienaangaande, dat, volgens de feitelijke beslissing des eersten regters, zoo als die bij het beklaagde arr. is aangenomen, A. V. het voormelde, door G. P., van Tilburg aan het adres van Mejufv. W. H. te Breda afgezonden pak, ten huize van den req. heeft bezorgd, en dat de req., niettegenstaande genoemde V zijne aandacht op het adres had gevestigd, dat pak heeft teruggehouden, onder voorgeven dat het voor zijne dochter zoude zijn, terwijl hij geene dochter heeft die den naam van Wilhelmina draagt; dat hij bij dit beweren heeft volhard, zelfs nadat hij de factuur had gelezen en zich zoodoende had overtuigd, dat het pak kwam van iemand, met wien geene zijner dochters in eenige betrekking stond; dat hij voorts een der stukken baai in de Bank van leening te Breda heeft laten beleenen, terwijl het andere stuk niet is teruggevonden;

„O., dat bij deze feitelijke beslissing niet uitdrukkelijk, naar aanleiding der dagvaarding, is onderzocht en uitgemaakt, dat de req. zich de onderwerpelijke baal heeft doen afgeven of terhandstellen, veelmin dat de besteller tot de afgifte of terhandstelling daarvan is overgegaan door het bezigen der middelen, in gemeld artikel opgegeven;

„O., dat het beklaagde arr. alzoo, ten aanzien van deze essentiële punten, niet behoorlijk met redenen is bekleed, en dat daardoor is geschonden a. 211 S_g.;

„Vernietigt in zijn geheel het arr., door het Pr.-Ger. in N.brab. in deze zaak den 31 Oct. jl. gewezen;

„En gezien a. 106 R. O.;

„Verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Gelderland, ten einde op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

No. MLVII. — Arrest van 30 Jan. 1855.

(A. 206 en 211 Sg.; a. 405 *C. P.*)

Is het tot toepassing van a. 405 *C. P. voldoende, dat iemand, onder voorgeven eener valsche hoedanigheid, zich goederen bij een goudsmid doet afgeven?* — ONTKENNEND BESLIST.

Moet niet het bewijs aanwezig zijn, dat men ten opzigte der goederen eene daad heeft verrigt, waaruit blijkt, dat men zich als eigenaar heeft doen voorkomen? — JA.

Moet niet, bij gemis van zoodanige beslissing, het arr., in gevolge de a. 206 *en* 211 *Sg., als niet genoegzaam gemotiveerd, worden vernietigd?* — JA.

P. v. d. M., zonder bepaald bedrijf, wonende te Groenterp, is req. van cassatie tegen een in hooger beroep gewezen arr. van het Pr.-Ger. in Friesland, van 15 Nov. 1854, voor zoo ver daarbij is vernietigd het vonnis der Arr.-R. te Sneek, van 28 Sept. bevorens, in zoo ver zij daarbij is vrijgespro-

ken van de haar bij dagvaarding in *de eerste plaats* ten laste gelegde daadzaken, en zij door het Hof, te dien opzigte op nieuw regt doende, is verklaard schuldig aan opligting, gepleegd door middel van het voorgeven eener valsche hoedanigheid, doch met aanneming van verligtende omstandigheden, en te dier zake, met toepassing van de a. 405 en 463 S[t]. en de a. 8 en 20 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n[o]. 102), en a. 1 der Wet van 28 Junij 1851 (*St.* n[o]. 68), is veroordeeld tot eene gevangenzetting in een huis van correctie voor den tijd van 3 maanden, te ondergaan in eenzame opsluiting, en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer DE GREVE, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot rejectie, *c. e.*

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat, ofschoon noch bij de aanteekening van het beroep, noch naderhand, door of van wege de req[e]. eenige gronden voor dat beroep zijn aangevoerd, echter het beklaagde arr. behoort te worden gecasseerd, uit hoofde van schending van de a. 206 en 211 S[g]., in verband met a. 405 S[t].;

„O. immers, dat het, ter toepassing van laatstgenoemd a., niet voldoende is, dat de req[e]., door middel van het voorgeven eener valsche hoedanigheid, zich onderscheidene goederen door eenen goud- en zilversmid heeft doen afgeven, maar dat, volgens dat a., bovendien wordt gevorderd, dat zij dien ten gevolge geheel of gedeeltelijk heeft geëscroqueerd, immers heeft gepoogd te escroqueren het vermogen van den afgever;

„O., dat dit dan zoude aanwezig zijn, wanneer het mogt zijn bewezen, dat de req[e]. zich de haar overgegeven goederen heeft toegeëigend, immers dit heeft gepoogd te doen, dat is, wanneer zij mogt hebben verrigt of gepoogd te verrigten daden, noodwendig medebrengende, dat zij zich ten aanzien dier goederen heeft gedragen als eigenaresse; dat echter het Hof niet heeft onderzocht, of hier heeft plaats gehad toeëigening

in dien zin, immers poging daartoe, maar de toeëigening heeft aangenomen op grond der omstandigheid, dat de teruggave is geschied door de req^e., op de vordering van den goud- en zilversmid, en dat deze althans eenige dagen van de door haar medegenomen goederen zoude zijn beroofd;

„O., dat het volstrekt niet blijkt, dat de req^e. de teruggave der goederen heeft geweigerd, toen haar zulks werd gevraagd; en dat het eenige dagen onder zich houden dier door haar op crediet gekochte goederen, en het daardoor verhinderen van den afgever zich intusschen daarvan te bedienen, op zich zelf nog niet daarstelt eene daad van toeëigening; en dat derhalve bij het beklaagde arr. niet behoorlijk is onderzocht al het vereischte tot het aanwezig zijn van opligting, immers van poging daartoe;

„Vernietigt uit dien hoofde het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in F., alleen echter voor zoo ver de req^e. daarbij is verklaard schuldig aan en veroordeeld ter zake van opligting, en verwijst hare zaak naar de openbare teregtzitting van het Pr. Ger. in Overijssel, ten einde, voor zoo ver betreft die punten van aanklagt, waarvan zij niet is vrijgesproken, op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; beveelt, dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat."

N°. MLVIII. — Arrest van 5 Febr. 1855.

(A. 151, n°. 1, Sg.; a. 405 *C. P.*; a. 105 R. O.)

Is eene voorziening in cassatie, met het oog op a. 151, *n°.* 1, *Sg., ontvankelijk, wanneer het Hof verklaart, dat de feiten, hoezeer hoogst laakbaar, niet bij eene wettige strafbepaling zijn voorzien?* — Ja.

Is de H.-R. niet verpligt, naar aanleiding van a. 105 *R. O., zich te houden aan de daadzaken, zoo als die in het arr. zijn omschreven?* — Ja.

Moeten niet, voor het wanbedrijf van a. 405 C. P., *bedriegelijke kunstgrepen gebezigd zijn?* — Ja.
Zijn daartoe onwaarheden of valsche voorgevens voldoende? — Neen.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.holl. heeft zich den 6n Jan. ll. in cassatie voorzien tegen een arr. van gemeld Hof in Raadkamer, van 4 Jan. bevorens, waarbij, op het verzet van den Off. v. J. bij de Arr.-R. te Amsterdam, tegen een bevelschrift van die Regtb. van 21 Dec. 1854, is verklaard, dat er geen termen aanwezig zijn om de verdere vervolging te bevelen van den beklaagde J. W. B., koopman, geboren en wonende te A.

In deze zaak is van wege den Proc.-G., door den Adv.-G. Arntzenius, ter tafel gelegd de volgende conclusie:

„J. W. B., zeggende eigenlijk genaamd te zijn J. B. Jr., thans gedetineerd te A., is voor de Arr.-R. aldaar gedagvaard ten correctionele, ter zake van opligting, terwijl in die dagvaarding de feiten, tot die qualificatie moetende leiden, uitvoerig zijn omschreven.

„De Regtb. heeft eene instructie gelast, welke heeft plaats gehad.

„Na die instructie heeft de Regtb. beslist, dat er geene voldoende bezwaren ter verdere vervolging tegen den beklaagde zijn gerezen, en zijne in-vrijheid-stelling bevolen.

„De Off. v. J. bij genoemde Regtb. is echter daartegen gekomen in verzet; doch het Hof heeft beslist: „dat er geene „termen aanwezig zijn om de verdere vervolging van den be„klaagde, ter zake voorschreven, te bevelen en zijne in„vrijheid-stelling bevolen, ten ware hij om andere redenen in „hechtenis behoorde te verblijven."

„Dat arr. is vrij breedvoerig gemotiveerd, genoeg althans voor die beslissing, en ik geloof niets beters te kunnen doen, om den Raad ten aanzien der daadzaken in te lichten, dan voor te lezen het beklaagde arr. en de memorie van cassatie.

„En nu vermeen ik, hoezeer ik werkelijk geloof, dat hier misdrijf is gepleegd, dat de req. is niet ontvankelijk in zijn beroep.

„Ik grond mijne meening op a. 151 S[g]., in verband met a. 133 *eod.* en met de beslissing des regters.

„Ik zeg met de beslissing, want kon men op de motieven casseren, dan zoude ik hier zeker tot het een en het ander geadviseerd hebben.

„Maar het Hof gebruikt de woorden van a. 133 S[g].: „geene „voldoende blijken vindt van eenig misdrijf," en haalt dat a. aan.

„Had het Hof, met het oog op a. 151, *init.* en n°. 1, S[g]. verklaard: „dat het aan den beklaagde ten laste gelegde feit „noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding oplevеrde," dan zoude ik zeker tot cassatie hebben geadviseerd; maar nu kan ik dit bij des Raads exclusieve interpretatie van a. 151 S[g]., niet doen. (Arr. 3 Apr. 1854, v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1854, I, 152, *spec.* 156, *in fine*, en 157, daar *abusive* 11 Apr.; *Ned. Regtspr.*, XLVII, 185.)

„Nu verklaart het en beslist dus, dat er geene termen aanwezig zijn voor de verdere vervolging, waarvan a. 151 S[g]. niet spreekt.

„Kan de Raad de zienswijze des req[s]. en niet de mijne deelen, dan zal het mij niet onaangenaam zijn; maar ik meende aldus te moeten adviseren in overeenstemming met de leer des Raads, waaraan ik mij, op zoodanige punten, die in mijn oog twijfelachtig zijn, gaarne onderwerp.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beroep in cassatie zal verklaren niet ontvankelijk; de kosten te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de memorie van cassatie, waarbij wordt beweerd: minder juiste toepassing van a. 405 S[t]., op grond dat door

het Hof verkeerd is verklaard, dat de feiten, uit de instructie resulterende, geen misdrijf daarstelden;

„O., dat, daargelaten dat het in deze geldt een arr., door het Pr.-Ger. in N.holl. op verzet gewezen, door het Hof uitdrukkelijk is verklaard, dat de feiten, bij het arr. opgegeven, hoezeer zedelijk hoogst laakbaar, niet bij a. 405 S^t. of bij eenige andere wettige strafbepaling strafbaar zijn gesteld, en dat daaruit, in verband met *het middel* van cassatie, zoo als het hier boven is opgegeven, volgt, dat er *in casu* inderdaad sprake is van de regtsvraag, bedoeld bij a. 151, n°. 1, S^g., en dat mitsdien de voorziening in cassatie is ontvankelijk;

„O., wat de zaak zelve betreft, dat de Raad, naar den aard zijner instelling en naar luid van a. 105 R. O., zich ten deze moet houden aan de feiten, zoo als die in het beklaagde arr. worden gevonden, en niet bevoegd is, die uit de gehouden instructie aan te vullen;

„O., dat bij het beklaagde arr. alleen als *in facto* voldoende uit de instructie gebleken is aangenomen, dat de beklaagde, destijds voorgevende te handelen onder de firma B. en C^o., in het laatst der maand October 1854, van den schipper H. G. v. R., te A., zeggende te zijn voor scheepsgelegenheid, tegen contante betaling heeft gekocht, en zich opvolgend zonder te betalen doen afgeven 40 mudden aardappelen, terwijl het tevens is gebleken, dat hij geen compagnon had, noch tot eenig vennootschap in betrekking stond, en dat de alzoo verkregen aardappelen onmiddellijk bij kleine partijen ten eigen profijte verre beneden den koopprijs door hem zijn van de hand gezet;

„O., dat opzettelijke onwaarheden of valsche voorgevens niet genoegzaam zijn, om het wanbedrijf van *escroquerie* daar te stellen, maar dat er bedriegelijke kunstgrepen moeten zijn in het werk gesteld, om aan die onwaarheden of voorwendsels den schijn van waarheid te geven, en verder, dat er geen blijk

in het arr. voorhanden is, dat de verkooper der aardappelen aan den gereq., uit hoofde van zijn voorwendsel dat hij handelde onder eene firma, vertrouwen heeft geschonken; dat zulks evenzeer geldt ten aanzien van zijn zeggen, dat hij handelde voor scheepsgelegenheid, en van andere feiten in het beklaagde arr. te vinden; en dat er eindelijk uit het arr. niet blijkt van bedriegelijke middelen, door hem gebezigd, waardoor hij zich de aardappelen, vroeger tegen contante betaling, en dus zonder vertrouwen aan hem verkocht, later zonder te betalen zou hebben doen afleveren; dat tot bewijs daarvan wel nieuwe feiten in de memorie van cassatie worden aangevoerd, maar dat deze in het beklaagde arr. niet worden gelezen, en dus niet in aanmerking kunnen komen;

„ O., dat mitsdien het Hof door zijne beslissing bij het beklaagde arr. a. 405 S^t^. niet heeft geschonden, en dat alzoo *het* aangevoerde *middel* is ongegrond;

„ Verwerpt de voorziening, de kosten te dragen door den Staat."

N^o^. MLIX. — Arrest van 6 Febr. 1855.

(A. 427 Sr.)

Is er regt gedaan op onwettig bewijs, wanneer de schuld is geput uit de verklaring van één onder eede gehoorden getuige, en uit daadzaken die als aanwijzingen, uit de verklaringen van beëedigde getuigen voortvloeijende, beschouwd zijn? — NEEN.

Is niet de beoordeeling van de kracht der bewijsmiddelen geheel aan den judex facti *overgelaten?* — JA.

In cassatie heeft zich voorzien T. M. L., oud 31 jaren, van beroep schoenmaker te Farmsum, wonende te Nieuwe Pekel-A, tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Groningen, van 15 Nov. 1854, waarbij hij is schuldig verklaard aan diefstal op den openbaren weg, met geweld gepleegd, waardoor kwet-

suren zijn ontstaan, en te dier zake, met toepassing van de a. 382 S[t]. en 2 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), is veroordeeld tot tuchthuisstraf voor den tijd van 8 achtereenvolgende jaren en in de kosten, met bevel, dat extracten uit het arr. zullen worden gedrukt en aangeplakt te Groningen, te ten Boer en te N. P.-A, ter plaatse alwaar zulks aldaar gebruikelijk is.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer GERADTS, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Na de lezing van het beklaagde arr., waarop ik volstrekt niets vond aan te merken, las ik ook de memorie van cassatie, en bevond alweder, gelijk zoo dikwijls, dat zij zeer moeijelijk te refuteren is, omdat, behalve de zeer algemeene schending van a. 427 S[g]., geene andere is aangevoerd en al het overige is van feitelijken aard.

„Er is hier geen regt gedaan op vermoedens of gissingen; maar de *judex facti* grondt zijne overtuiging van het bestaan der misdaad en der schuld op wettige bewijsmiddelen, op getuigenbewijs, op behoorlijk omschreven aanwijzingen, voortgevloeid uit de verklaringen van onderscheidene getuigen, in verband met daadzaken, door den beschuldigde erkend, en op eigene bezigtiging van den regter (*vid.* laatste overweging).

„Ik weet niet wat er meer in cassatie zou vereischt worden tot eene regtvaardiging van eene schuldigverklaring en veroordeeling.

„De beoordeeling van de bewijskracht dier bewijsmiddelen is aan het geweten en de voorzigtigheid van den *judex facti* overgelaten.

„Er wordt in de memorie ook nog gesproken van eene geheel wederregtelijke en onvolledige huiszoeking bij den req., in strijd met de a. 106, 108 en 45 S[g]., maar, behalve dat het behoort

tot de voorloopige instructie, zoo is er geen regt op gedaan, blijkens het arr.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., wat *het eerste* aangevoerde *punt* betreft, dat het niet is gebleken, dat de req., het zij bij de Arr.-R. te G., het zij bij het Pr.-Ger., aldaar eenig verzoek heeft ingeleverd, om zijne tegen K. gedane klagte te gelijk met de onderwerpelijke strafzaak te doen vervolgen; dat gemelde klagte, gesteld al dat die voor eenige vervolging vatbaar zij geweest, onvervolgd gebleven zijnde, deze strafactie te regt door de Arr.-R. naar den Proc.-G., en door de Raadkamer van het Geregtshof naar de openbare teregtzitting verzonden is geworden, zonder op des req[s]. klagte acht te slaan; dat het ook niet is gebleken, dat K. van het afleggen van getuigenis te dezer zake zou zijn uitgesloten geweest, en hij alzoo geheel overeenkomstig de wet als getuige is gehoord;

„O., wat *het tweede punt* betreft, dat het Pr.-Ger. door de regtstreeksche verklaring van een onder eede gehoorden getuige, mitsgaders uit de in het arr. vermelde daadzaken en omstandigheden, beschouwd als zoo vele aanwijzingen en voortgevloeid uit de beëedigde, naar eigene waarneming afgelegde verklaringen van onderscheidene getuigen, in verband met daadzaken door den req. erkend, mitsgaders uit de eigene bij den Hove genomen bezigtiging, en alzoo op grond van wettige bewijsmiddelen, als bewezen heeft aangenomen: „dat er „in den vroegen morgen van 25 Julij 1854, op den openbaren „weg tusschen G. en T., welke weg een gedeelte uitmaakt van „den grooten weg van G. naar D., heeft plaats gehad eene „arglistige ontvreemding van een zilveren horlogie, met een „eind des daartoe behoorende zilveren kettings, met geweld

„gepleegd, waaruit verwonding is ontstaan, en zulks jegens „den persoon van genoemden K., en dat de req. is de bedrij-„ver van die daadzaken;"

„O., dat deze beslissing is van feitelijken aard, en dat de beoordeeling van de waarde en van de kracht der voormelde bewijsmiddelen en de gevolgtrekkingen, uit wettig bewezen daadzaken door den regter opgemaakt, uitsluitend aan deszelfs bescheidenheid zijn overgelaten, zoodat daaromtrent alle nader onderzoek in cassatie is uitgesloten;

„O., wat *het derde punt* betreft, dat het Pr.-Ger. de veroordeeling heeft gegrond op de voormelde wettige bewijsmiddelen, doch onder dezelve niet heeft begrepen de bedoelde, zonder eedsaflegging opgemaakte verklaring, evenmin als de huiszoeking, welke door den req. zonder opgave van redenen wordt bestreden;

„O., dat alzoo noch de verklaring, noch de huiszoeking als bouwstof tot de veroordeeling heeft gediend, zoodat het Geregtshof volgens de wet niet verpligt is geweest, op de huiszoeking regt te doen, noch in het arr. te vermelden, of er bij de beraadslaging op de verklaring of op de huiszoeking is gelet;

„O., dat mitsdien *het* voorgestelde *middel* is onaannemelijk;

„Verwerpt deze voorziening in cassatie en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MLX. — Arest van 13 Febr. 1855.

(A. 129 en 130 Sg.)

Moet niet de uitzondering van a. 130, *al.* 1, *S_g. worden beperkt tot het geval, dat slechts één misdrijf door verschillende personen is gepleegd, ten gevolge hunner zamenwerking en vereeniging?* — Ja.

Kan dus die bepaling te pas komen, wanneer eene overtreding

is gepleegd door iemand, gelijktijdig met anderen vereenigd in plaats en tijd, doch met een doel, geheel vreemd aan de overtreding? — NEEN.

De Off. van J. bij de Arr.-R. te Heerenveen is req. van cassatie tegen een, in hooger beroep gewezen, vonnis dier Regtbank van 6 Nov. 1854, waarbij is vernietigd het vonnis van den Kntr. te Beetsterzwaag, van 22 Julij bevorens, bij hetwelk D. L. D., van beroep koopman, wonende te Dragten, ter zake van zich, op den avond van 24 Apr. 1854, na besloten tijd te hebben bevonden in eene herberg aldaar, zonder te zijn reizend persoon of aldaar te logeren, en zonder dat daartoe was verleend toestemming van het plaatselijk bestuur, met toepassing van de a. 1, 2 en 3 van het Reglement op de tapperijen in Smallingerland, van 24 Apr. 1836, is veroordeeld in eene geldboete van *f* 3.00 en in de kosten; — en voorts door de Regtbank, op nieuw regt-doende, het O. M. is verklaard onbevoegd de tegen den beklaagde ingestelde strafzaak afzonderlijk te vervolgen en afgescheiden van die der gemeenschappelijke en vereenigde mede-overtreders.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. de GREVE, heeft de Adv.-G. DEKETH genomen de volgende conclusie:

„O., dat tot staving dezer voorziening door den req. als *middel* van cassatie is aangevoerd: verkeerde toepassing van de a. 129 en 130 S[g]., op grond dat bij het beklaagde vonnis, regt doende in hooger beroep, ten onregte het vonnis des eersten regters, uit hoofde van het bestaan van connexiteit is vernietigd, en het O. M., als eischer in eersten aanleg, ten onregte onbevoegd is verklaard, om de bij dagvaarding ingestelde strafzaak tegen dezen gedaagde, thans gereq., alleen en afgescheiden van andere mede-overtreders in te stellen;

„O. ten dien aanzien, dat, blijkens de introductieve dagvaarding, de gedaagde, thans gereq., voor het Ktng. is geroepen, ter zake hij zich op 24 Apr. 1854, des avonds ongeveer

ten $10^{3}/_{4}$ ure, heeft bevonden in de herberg van M. D. v. D. M., wed. T. B., te D., zonder te zijn reizend persoon of aldaar te logeren, en zonder dat daartoe door het plaatselijk bestuur toestemming was verleend;

„O., dat in dit bij de dagvaarding omschreven feit, waardoor het *objectum litis* werd bepaald en daargesteld, hetgeen aan de kennisneming des regters was onderworpen, — geen het minste spoor aanwezig is van eenige connexiteit of eenigen zamenhang met andere overtredingen, welke door verscheidene vereenigde personen gelijktijdig zouden zijn begaan;

„O., dat dus de eerste regter, als zijnde eeniglijk en alleen gesaisisseerd van het in de dagvaarding omschreven feit, zoo als er dan ook bij de behandeling in eersten aanleg geene de minste sprake is geweest van eenige connexiteit, zeer te regt van dat feit alleen heeft kennis genomen en daarover heeft uitspraak gedaan;

„O., dat hieruit dan ook noodwendig moet voortvloeijen, niet alleen dat deze uitspraak des eersten regters, als zoodanig, bij het in hooger beroep gewezen vonnis ten onregte is vernietigd, maar ook dat de hoogere regter zelf, met het oog op de dagvaarding, verkeerdelijk heeft verstaan, dat hier eenige schending zoude zijn begaan van de a. 129 en 130 S[g]., en dat het O. M. bij het Ktng. uit dien hoofde onbevoegd zoude zijn geweest tot het instellen dezer strafactie, zoo als die hier is liggende;

„O. integendeel, dat die afzonderlijke behandeling en beregting van overtredingen, door verschillende personen, hoezeer dan ook gelijktijdig begaan, ten eenemale overeenstemt met de hieromtrent bij dezen H.-R. aangenomene beginselen en meermalen bevestigde regtsleer; zoo als o. a. bij een arrest van 31 Jan. 1854 (bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.* 1854, I, 23), waarbij een vonnis van hetzelfde Ktng. te B. is vernietigd, omdat in die zaak gelijksoortige overtredingen, door verschil-

lende personen begaan, gelijktijdig waren aanhangig gemaakt, en welk arr. welligt aan het O. M. bij dat Ktng. de aanleiding heeft gegeven, om thans de door verschillende personen gelijktijdig begane overtredingen ieder afzonderlijk in den gerigte aan te brengen;

„O., dat hier dan ook door elk der personen, welke met en benevens den tegenwoordigen gereq. op gezegd tijdstip in bedoelde herberg aanwezig is bevonden, inderdaad eene overtreding is begaan, welke voor ieder der aanwezigen op zich zelven beschouwd strafbaar is, en dit *criterium* van eene op zich zelve bestaande en als zoodanig strafbare overtreding geenzins dáárdoor wordt weggenomen, dat, zoo als zulks door den regter in hooger beroep is verstaan, verschillende personen zich tot een gemeenschappelijk doel in gezegde herberg vereenigd hebben bevonden;

„O., dat dienvolgens *het* aangevoerde *middel* is gegrond; van welke cassatie dit het gevolg zal moeten zijn, dat, aangezien bij het beklaagde vonnis eeniglijk is regt gedaan op de voorgestelde exceptie van connexiteit, en de zaak ten principale op het hooger beroep niet is onderzocht, deze zaak zal behooren te worden teruggezonden naar denzelfden regter, ten einde alsnog op het ingestelde hooger beroep regt te doen;

„O. eindelijk, wat betreft hetgeen bij de contra-memorie is aangevoerd, als of namelijk de memorie van het O. M. niet tijdig zoude zijn ingediend geweest, dat het tegendeel van deze bewering voldoende blijkt uit de deswege op de memorie gestelde aanteekening van den griffier bij de Regtbank te H.; zoodat ook deze bewering van allen grond is ontbloot;

„Concludeert tot cassatie van het in deze zaak gewezen vonnis van de Arr.-R. te H., wegens verkeerde toepassing van de a. 129 en 130 S[g]., met verdere terugzending dezer zaak naar dezelfde Regtbank, ten einde, met inachtneming van het in deze te wijzen arrest van dezen Raad, alsnog op

het ingestelde hooger beroep ten principale uitspraak te doen; alles met veroordeeling van den gereq. in de kosten, over deze cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Ten aanzien van het door den gereq. gedaan verzoek tot te-niet-doening der voorziening, op grond dat de door den req. ingeleverde memorie niet zoude zijn ingediend binnen den termijn, voorgeschreven bij a. 394 Sv.;

„O., dat zij, blijkens de door den griffier bij de Arr.-R. te H. daarop gestelde verklaring, ter griffie dier Regtbank is ingediend den 18 Nov. 1854; dat de voorziening in cassatie is aangeteekend den 9n bevorens; en dat derhalve de memorie is ingediend binnen den bij de wet bepaalden termijn;

„Verwerpt dit verzoek;

„En voorts ten aanzien van *het eenig* aangevoerde *middel* van cassatie, verkeerde toepassing van de a. 129 en 130 Sv.;

„O., dat door verscheidene personen, hoezeer dan ook gelijktijdig, gepleegde misdrijven afzonderlijk behooren te worden behandeld; en dat de van dezen regel in a. 130, n°. 1, voorkomende uitzondering, het gelijktijdig gepleegd worden van een misdrijf door verscheidene *vereenigde* personen, moet worden beperkt tot het geval, dat geene *afzonderlijke* misdrijven zijn bedreven door elk hunner in het bijzonder, maar slechts één misdrijf door verschillende personen, ten gevolge hunner zamenwerking en vereeniging;

„O., dat derhalve deze exceptionele bepaling bij het beklaagde vonnis ten onregte is toegepast op het onderwerpelijk geval, waarbij den beklaagde is ten laste gelegd eene overtreding, wel is waar door hem bedreven gelijktijdig met anderen, terzelfder plaats en tijd tot een gemeenschappelijk, doch een aan de overtreding vreemd doel met hem vereenigd, maar daarom nog niet gepleegd in vereeniging met hen; dat immers door ieder hunner op zich zelf, afgescheiden van hunne toe-

valligo vereeniging, zoude zijn begaan eene op zich zelve beschouwd strafbare overtreding; en dat dit kenmerk eener *op zich zelve bestaande* overtreding niet is weggenomen door de omstandigheid, dat de gereq. zich met anderen, van gelijke overtreding beklaagd, op denzelfden tijd en terzelfder plaats tot een gemeenschappelijk doel had vereenigd;

„O., dat alzoo *het* aangevoerde *middel* is gegrond;

„Vernietigt het beklaagde in hooger beroep gewezen vonnis der Arr.-R. te H.;

„Wijst deze zaak naar dezelfde Regtb., ten einde, met inachtneming van dit arrest, alsnog op het ingestelde hooger beroep ten principale te worden behandeld en afgedaan;

„Verwijst den gereq. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MLXI. — Arrest van 13 Febr. 1855.

(A. 228 en 216 *C. P.*)

Bevat het woord frapper, *in a.* 228 C. P., *niet onderscheidene soorten van gewelddadigheid?* — JA.

Ziet a. 216 C. P. *niet op het geval, dat ter zake van rebellie straffen kunnen worden uitgesproken?* — JA.

G. W., oud 37 jaren, en P. I., oud 23 jaren, arbeiders, geboren en laatst wonende te Naaldwijk, zijn req^n. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., van 23 Nov. 1854, waarbij zij zijn schuldig verklaard aan het feitelijk en opzettelijk aantasten (*frapper*) van eenen magistraatspersoon in de uitoefening zijner bediening, en veroordeeld tot correctionele gevangenis van 2 jaren en *solidair* met hunne medeveroordeelden in de kosten der procedure.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Jhr. VAN DEN VELDEN, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Er zijn in deze zaak *twee middelen* aangevoerd, waarvan geen, mijns inziens, zal kunnen leiden tot cassatie, en welke

mij tevens, als zijnde van geen groot regtskundig belang, zijn voorgekomen voor eene zeer korte behandeling vatbaar te zijn.

„*Het eerste middel* is: schending en verkeerde toepassing van a. 228 *C. P.*, op grond dat bij het beklaagde arr. eene verkeerde uitlegging zoude zijn gegeven aan de in gezegde wetsbepaling voorkomende uitdrukking van *frapper*, en dat de bij het arr. omschrevene en als wettig bewezen aangenomen feiten niet zouden vallen in de termen van het door deze uitdrukking aangeduide misdrijf.

„Wanneer ik evenwel naga, wat omtrent de beteekenis van het woord *frapper* door dezen H.-R. is beslist bij deszelfs arr. van 10 April 1849, een arr., ook reeds bij het gehouden pleidooi aangehaald en te vinden bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1849, I, 173, alsmede bij een vroeger arr. van 14 Jan. 1840, insgelijks bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, III, 218, dan kan het wel niet twijfelachtig zijn, of deze klagte wegens verkeerde toepassing van wet zal behooren te worden afgewezen.

„Wat toch beteekent het woord *frapper*, zoo als dat in a. 228 voorkomt? Reeds bij het arr. van 14 Jan. 1840 heeft deze Raad daaromtrent verstaan: „dat dat woord niet bepaal-„delijk en alleen daarstelt de daad van slaan, maar veeleer, als „eene algemeene generieke benaming, ook in zich bevat de „onderscheidene soorten van moedwillige feitelijkheden en „gewelddadigheden, jegens eenen magistraat of andere daarbij „opgenoemde ambtenaren gepleegd."

„En evenzoo is dit beslist bij 's Raads arr. van 10 Apr. 1849; bij de behandeling van welke zaak door mij, bij mijne destijds genomene conclusie, is gewezen niet alleen op de leer van het Fransche Hof van Cassatie, maar ook op de *ratio legis* en op den zamenhang der onderscheidene hiertoe betrekkelijke wetsbepalingen.

„Iedere feitelijke en gewelddadige aantasting, iedere per-

soonlijke geweldpleging, op welke wijze dan ook gepleegd jegens den magistraatspersoon in functie, is strafbaar volgens a. 228 *C. P.* Of zulks geschied zij met het doel om ligchamelijk leed of pijn te veroorzaken, dan wel met het doel om te beleedigen of om vrees aan te jagen, of wel om den persoon des ambtenaars weg te dringen en hem alzoo van het tooneel van wanorde te doen verwijderen, of met welk ander beleedigend doel dan ook, — dit alles doet volstrekt niets ter zake, juist omdat de wet hier zeer kennelijk den ambtenaar in de uitoefening zijner ambtsverrigtingen heeft willen beschermen en tegen persoonlijk en ligchamelijk geweld heeft willen vrijwaren. De hieromtrent bij pleidooi voorgestelde distinctie tusschen geweldpleging met en zonder ligchamelijk leed, ligt, mijns inziens, ten eenemale buiten de wet.

„Wanneer men nu de feitelijke beslissing, zoo als die in het beklaagde arr. is opgenomen, en welke ik niet noodig acht hier te herhalen, aan deze in mijn oog allezins juiste en regtskundige opvatting van het bepaalde bij a. 228 toetst, dan geloof ik, dat er wel geene quaestie zal kunnen zijn van eenige schending of verkeerde toepassing van gezegd wetsartikel.

„Ik houde dus *dit eerste middel* voor ongegrond.

„*Het tweede middel* van cassatie is: schending van a. 228, in verband met a. 216 *C. P.*, op grond dat, naar aanleiding van laatstgenoemde wetsbepaling, aan de beide requisitoiren wegens het door hen gepleegde misdrijf van a. 228, in het geheel geene straf had kunnen worden opgelegd, als zijnde de straf, bedreigd op het misdrijf van a. 228, niet zwaarder, maar ligter dan die, welke bedreigd is op het misdrijf van rebellie, gepleegd door meer dan twintig personen, aan welk misdrijf de beide req^{n}. tevens zijn schuldig verklaard, doch ter zake waarvan aan hen krachtens a. 100 geene straf is opgelegd.

„Wanneer men nu evenwel in a. 216 leest: „*Les auteurs* „*des crimes et délits, commis pendant le cours et à l'occasion*

„*d'une rebellion, seront punis etc.*," dan is het allerduidelijkst, en kan het inderdaad aan geenen redelijken twijfel onderhevig zijn, of de wetgever heeft hier het oog gehad op zoodanige rebellie, waarop de bij de wet bedreigde straf kan en behoort te worden toegepast, doch geenzins op zoodanige rebellie, welke ten gevolge eener gunstige wetsbepaling aan de toepassing van alle straf is onttrokken. Daar, waar volgens de wet in het geheel geene straf kan worden opgelegd, vervalt ook van zelf alle denkbeeld van eenige andere of zwaardere straf, en vervalt dus ook tevens alle toepasselijkheid van het ingeroepen a. 216 *C. P.* Ik vertrouw, dat dit weinige voldoende zal zijn tot wederlegging van dit in mijn oog zeer zonderling *cassatie-middel*, en houde dus ook *dit tweede middel* voor ongegrond.

„Ik concludeer mitsdien tot verwerping dezer voorziening, met veroordeeling van de req^{n}. *solidair* in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat, blijkens het beklaagde arr., de req^{n}., benevens hunne mede-beschuldigden, zijn verklaard schuldig aan wederspannigheid (*rebellion*), gepleegd door meer dan twintig personen; dat echter bij hetzelfde arr. verstaan zijnde, dat ten opzigte van al de beschuldigden de omstandigheden aanwezig waren, bij a. 213 van het Strafwetboek omschreven, op grond van a. 100 van evengemeld Wetboek, tegen geen hunner de bij de wet tegen de misdaad van wederspannigheid bedreigde straf is uitgesproken; dat echter, naar aanleiding van het tweede lid van gezegd a. 100, de req^{n}. door het Hof, met toepassing van art. 228 van het Strafwetboek, tot straf zijn veroordeeld, ter zake van het bijzonder misdrijf van feitelijk en opzettelijk aantasten (*frapper*) van eenen magistraatspersoon, in de uitoefening zijner bediening, persoonlijk door hen begaan;

„O., dat, volgens de req^{n}., gemeld a. 228 van het Straf-

wetb. geschonden of verkeerd toegepast is, omdat in deze niet zoude zijn toegebragt het ligchamelijk leed, of gepleegd zijn het geweld, hetwelk onder het woord *frapper*, in dat artikel gebezigd, kan worden begrepen, doch hoogstens slechts hebben plaats gehad eene aantasting (hoedanige onder *violences et voies de fait* te begrijpen is), waartegen bij a. 212, in verband met a. 209, gevangenisstraf van zes dagen tot zes maanden bedreigd wordt, en omdat het feit, namelijk het aanvatten van den burgemeester, met het doel om hem uit de herberg in het gedrang te trekken, doch waarbij de daders niet gehandeld hebben met het doel om hem eene ligchamelijke beleediging aan te doen, niet kan daarstellen het wanbedrijf, waartegen bij a. 228 voorzien is, daar toch dit artikel alleen strekt om magistraatspersonen als zoodanig te beveiligen tegen mishandelingen, waarop a. 311 van toepassing is, wanneer dezelve jegens particulieren gepleegd zijn, en het aanvatten van particulieren, zonder het doel om hun ligchamelijk leed toe te brengen, zeker niet strafbaar zoude zijn;

„O., dat bij het beklaagde arr. beslist is, dat de twee req^{n}. van cassatie op den burgemeester, die destijds in de uitoefening zijner bediening was, zijn toegeschoten en hem gewelddadig voor in de borst hebben aangevat, zoodat hij genoodzaakt is geworden zich jegens elk hunner krachtdadig te verweren en zich van hen los te rukken, en dat de eerste req. ook nog daarna den burgemeester op nieuw gewelddadig aangerand heeft; dat voorzeker in deze beslissing ligt opgesloten, dat er moedwillige feitelijkheden hebben plaats gehad van dien aard, dat dezelve moeten begrepen worden als vallende in de benaming *frapper*, welk woord hier ter plaatse eene veel ruimere beteekenis heeft, dan gewoonlijk aan het woord *slaan* gegeven wordt, en te beschouwen is als de *generieke* benaming, welke de onderscheidene soorten van gewelddadigheid in zich bevat; dat het beweren, dat de req^{n}. in deze

zouden gehandeld hebben zonder doel om den burgemeester ligchamelijk leed aan te doen, in strijd is met de feitelijke beslissing, waarin buiten twijfel het kenmerkende van opzettelijke mishandeling gelegen is, en dat de vermelding in het arrest, dat de req^n. bij het plegen van die mishandeling beoogden, om den burgemeester de herberg uit en in het gedrang te trekken, alleen de reden geeft voor het geweld en het doel open legt hetwelk de req^n. zich hebben voorgesteld, toen zij dien magistraatspersoon aanvatten, doch voorzeker niet ten bewijze kan strekken, dat zij niet van voornemen waren hem te mishandelen; dat eindelijk, mede blijkens de beslissing *in facto*, de gewelddadigheid, ter zake waarvan de req^n. veroordeeld zijn, is een feit, geheel verschillend van de feiten, daarstellende de wederspannigheid, waaraan zij wel schuldig zijn verklaard, doch ter zake waarvan hun geen straf is opgelegd, en dat het Hof alzoo zeer te regt de straf, bij a. 228 gesteld, op de req^n. heeft toegepast;

„O., dat *het eerste middel* van cassatie mitsdien is ongegrond;

„O., dat als *tweede middel* van cassatie is voorgedragen: schending van a. 228, in verband met a. 216 S^t., omdat, aangenomen dat eerstgemeld artikel in deze al van toepassing mogt kunnen zijn, tegen de req^n. geen straf had mogen zijn uitgesproken, naardien volgens a. 216, de daders der misdaden en wanbedrijven, gedurende of ter gelegenheid van eene wederspannigheid gepleegd, moeten worden gestraft met de straffen tegen elke dezer misdaden gesteld, in geval deze straffen zwaarder zijn dan die van de wederspannigheid zelve, en deze voorwaarde hier niet aanwezig zoude zijn, daar bij het in deze toepasselijk geoordeelde eerste lid van a. 228 slechts gevangenisstraf bedreigd wordt, terwijl op de misdaad van rebellie, gepleegd door meer dan twintig personen (waaraan de req^n. wel schuldig zijn verklaard, doch ter zake waarvan tegen

hen geene straf is uitgesproken), bij a. 210 tuchthuisstraf gesteld is;

„O., dat het ingeroepen a. 216 hier alle toepassing moet missen, daar hetzelve klaarblijkelijk ziet op het geval, dat ter zake van rebellie straffen kunnen worden uitgesproken, doch niet op het hier bestaande geval, dat krachtens a. 213, in verband met a. 100 van het Strafwetb., alle straf wegens rebellie vervalt, zoodat van zwaardere straf geene sprake kan zijn; en dat het ook zeker de bedoeling van den wetgever niet geweest is, om volkomen straffeloosheid te schenken voor de misdrijven, begaan gedurende of ter gelegenheid der rebellie, daar juist volgens a. 216 van het Strafwetb., de daders dier misdrijven zwaarder kunnen gestraft worden, dan zij die zich enkel aan rebellie hebben schuldig gemaakt;

„O., dat mitsdien ook *het tweede middel* is ongegrond;

„Verwerpt dit beroep en veroordeelt de req[s]. *solidair* in de kosten, daarop gevallen."

N°. MLXII. — Arrest van 13 Febr. 1855.

(Art. 434 Sg.)

Heeft er schending plaats van a. 434 S^{v}., wanneer de verklaringen van getuigen behelzen, niet hetgeen zij zelven hebben gezien of ondervonden, maar wat zij van anderen hebben gehoord? — BEVESTIGEND BESLIST.

In cassatie heeft zich voorzien D. K., oud 29 jaren, winkelier, geboren en wonende te Schoonhoven, tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., van 2 Dec. 1854, waarbij is bevestigd een vonnis van de Arr.-R. te Rotterdam, regt doende in correctionele zaken, op 21 Oct. bevorens gewezen, bij hetwelk hij schuldig is verklaard aan het plegen van gewelddadigheden tegen eenen bedienenden beambte, in de waarneming zijner bediening, bloedstorting veroorzaakt hebbende, en, met

toepassing van de a. 228, 230, 231 en 52 St., benevens a. 14, n°. 1, der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), veroordeeld in eene gevangenzetting van 2 jaren en de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. GERADTS, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik ben van gevoelen, dat *het eenig* in deze zaak aangevoerde *middel* van cassatie gegrond is, en dat het alzoo beklaagde arr., als zijnde met betrekking tot de bewijsmiddelen niet behoorlijk gemotiveerd, zal behooren te worden vernietigd.

„De req. beweert namelijk, dat in deze zoude zijn regt gedaan op *testimonia de auditu*; en wanneer men nu het in appel bevestigde vonnis des eersten regters inziet, dan is het mij voorgekomen, dat deze bewering niet kan worden tegengesproken. Immers, de voorgebragte getuigen hebben niet alleen verklaard omtrent hetgene zij zelven hadden gezien en opgemerkt, maar ook omtrent hetgene zij uit den mond van den beleedigden persoon, met betrekking tot de ondergane mishandeling, hadden gehoord; en daar nu niet blijkt, in hoe verre ook dit laatste bij den regter heeft gestrekt tot een element van regterlijk bewijs, is juist daarom het arr. ten aanzien van de bewijsmiddelen niet voldoende met redenen omkleed.

„Ik ontken geenzins de bevoegdheid des regters, om bij de feitelijke vermelding van hetgeen de getuigen hebben verklaard, ook op te nemen hetgeen die getuigen hebben verklaard van anderen te hebben vernomen. De vermelding daarvan is voorzeker nergens verboden.

„Maar de wet verbiedt, om op zoodanige verklaringen regt te doen, en het is uit dien hoofde, dat uit de motieven behoort te blijken, wat al en wat niet door den regter als een wettig bewijsmiddel ter veroordeeling is aangenomen; en dit nu blijkt *in casu* niet.

„Ik concludeer dus tot cassatie en verwijzing dezer zaak naar een aangrenzend Hof, ten einde aldaar op het appel op nieuw te worden geïnstrueerd; de kosten, over deze cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *middel* van cassatie bij pleidooi is voorgesteld: schending van a. 434 S^{g}., omdat de Regtbank en het Hof als wettig bewijs hebben aangenomen de verklaringen, door onderscheidene getuigen afgelegd, niet van hetgeen zij hebben gezien en ondervonden, maar van hetgeen hun is verhaald; en zulks, volgens de wet, niet als wettig bewijs kan gelden;

„O. dienaangaande, dat het Pr.-Ger. in Z.holl. zich bij het aangevallen arr. heeft vereenigd met- en heeft overgenomen de gronden en beweegredenen van het in hooger beroep bestreden vonnis, en hetzelve heeft bevestigd;

„O., dat het bewijs van het bestaan der moedwillige mishandeling en de schuld van den req. aan dat misdrijf, blijkens dat vonnis, zijn geput uit de beëedigde verklaringen van onderscheidene getuigen, in onderling verband en zamenhang, en in verband met de opgaven van den req., bepaaldelijk aldaar vermeld;

„O., dat onder die getuigenissen mede de navolgende voorkomen, als, *vooreerst:* dat de weduwe P. heeft verklaard, dat de klager haar, onmiddellijk na de mishandeling, heeft verhaald, dat hij door den beklaagde, nu req., in diens woning gelokt en aldaar door hem was geslagen en verwond; en *ten andere*, dat J. C. D. heeft verklaard, bepaald te hebben gehoord, dat de klager zeide, door den beklaagde in diens woning gelokt en door dezen aldaar te zijn mishandeld;

„O., dat derhalve *in casu* kennelijk is regt gedaan op de getuigenissen *de auditu*, in strijd met de bepaling van a. 434 S^{g}., medebrengende, dat ieder afgelegd getuigenis

moet loopen over feiten, welke de getuige zelf heeft gehoord, gezien of ondervonden;

„O., dat het aannemen van een onwettig bewijsmiddel de geheele uitspraak vitieert, en alzoo het Pr.-Ger. het beroepen vonnis had behooren te vernietigen, om ter uitzondering van de hiervorengemelde verklaarde omstandigheden, en met het oog op de overige aanwezige wettige bewijsmiddelen, de zaak te instrueren en af te doen; — dat mitsdien het bestreden arr. behoort te worden gecasseerd;

„Vernietigt het arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., op 2 Dec. 1854 in hooger beroep gewezen;

„En gezien a. 106 R. O.;

„Verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Utrecht, ten einde op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MLXIII. — Arrest van 20 Febr. 1855.

(A. 224 en 227 *C. P.*; a. 387 S_g.; a. 56 R. O.)

Volgt niet uit de bepaling van a. 224, *in verband met a.* 227 *C. P. en a.* 56 *R. O., dat de vonnissen ter zake van het misdrijf, bedoeld bij eerstgemeld a., aan hooger beroep onderworpen zijn?* — Ja.

A. v. M., oud 35 jaren, geboren te Kortwijk, onder Lunteren, boerenknecht, G. v. d. H., oud 25 jaren, geboren en wonende onder L., boerenknecht, en H. v. V., oud 21 jaren, geboren en wonende onder L., arbeider, zijn req^n^. van cassatie tegen een vonnis van de Arr.-R. te Arnhem, van 19 Dec. 1854, waarbij zij, ter zake van beleediging door woorden, aan eenen dienstdoenden beambte in de uitvoering zijner betrekking aangedaan, met toepassing van a. 224 S^t^., zijn

„Ik concludeer dus tot cassatie en verwijzing dezer zaak naar een aangrenzend Hof, ten einde aldaar op het appel op nieuw te worden geïnstrueerd; de kosten, over deze cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *middel* van cassatie bij pleidooi is voorgesteld: schending van a. 434 Sg., omdat de Regtbank en het Hof als wettig bewijs hebben aangenomen de verklaringen, door onderscheidene getuigen afgelegd, niet van hetgeen zij hebben gezien en ondervonden, maar van hetgeen hun is verhaald; en zulks, volgens de wet, niet als wettig bewijs kan gelden;

„O. dienaangaande, dat het Pr.-Ger. in Z.holl. zich bij het aangevallen arr. heeft vereenigd met- en heeft overgenomen de gronden en beweegredenen van het in hooger beroep bestreden vonnis, en hetzelve heeft bevestigd;

„O., dat het bewijs van het bestaan der moedwillige mishandeling en de schuld van den req. aan dat misdrijf, blijkens dat vonnis, zijn geput uit de beëedigde verklaringen van onderscheidene getuigen, in onderling verband en zamenhang, en in verband met de opgaven van den req., bepaaldelijk aldaar vermeld;

„O., dat onder die getuigenissen mede de navolgende voorkomen, als, *vooreerst:* dat de weduwe P. heeft verklaard, dat de klager haar, onmiddellijk na de mishandeling, heeft verhaald, dat hij door den beklaagde, nu req., in diens woning gelokt en aldaar door hem was geslagen en verwond; en *ten andere*, dat J. C. D. heeft verklaard, bepaald te hebben gehoord, dat de klager zeide, door den beklaagde in diens woning gelokt en door dezen aldaar te zijn mishandeld;

„O., dat derhalve *in casu* kennelijk is regt gedaan op de getuigenissen *de auditu*, in strijd met de bepaling van a. 434 Sg., medebrengende, dat ieder afgelegd getuigenis

moet loopen over feiten, welke de getuige zelf heeft gehoord, gezien of ondervonden;

„O., dat het aannemen van een onwettig bewijsmiddel de geheele uitspraak vitieert, en alzoo het Pr.-Ger. het beroepen vonnis had behooren te vernietigen, om ter uitzondering van de hiervorengemelde verklaarde omstandigheden, en met het oog op de overige aanwezige wettige bewijsmiddelen, de zaak te instrueren en af te doen; — dat mitsdien het bestreden arr. behoort te worden gecasseerd;

„Vernietigt het arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., op 2 Dec. 1854 in hooger beroep gewezen;

„En gezien a. 106 R. O.;

„Verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Utrecht, ten einde op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MLXIII. — Arrest van 20 Febr. 1855.

(A. 224 en 227 *C. P.*; a. 387 S_g.; a. 56 R. O.)

Volgt niet uit de bepaling van a. 224, *in verband met a.* 227 *C. P. en a.* 56 *R. O., dat de vonnissen ter zake van het misdrijf, bedoeld bij eerstgemeld a., aan hooger beroep onderworpen zijn?* — Ja.

A. v. M., oud 35 jaren, geboren te Kortwijk, onder Lunteren, boerenknecht, G. v. d. H., oud 25 jaren, geboren en wonende onder L., boerenknecht, en H. v. V., oud 21 jaren, geboren en wonende onder L., arbeider, zijn req^n. van cassatie tegen een vonnis van de Arr.-R. te Arnhem, van 19 Dec. 1854, waarbij zij, ter zake van beleediging door woorden, aan eenen dienstdoenden beambte in de uitvoering zijner betrekking aangedaan, met toepassing van a. 224 S^t., zijn

veroordeeld ieder in eene geldboete van *f* 10.00, en *solidair* in de kosten der procedure.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Jhr. VAN DEN VELDEN, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik houde deze req[n]. voor niet ontvankelijk in hun beroep in cassatie, omdat het beklaagde vonnis voor appel vatbaar was.

„Als eenig betoog voor die stelling, beroep ik mij eenvoudig op mijne conclusie in de zaak van D. J. B., en het daarmede conform gewezen arr. van 19 Dec. 1854.

„Volgens de duidelijke en uitdrukkelijke leer van dat arr., bedreigt a. 227 *C. P.* op het wanbedrijf van a. 224 *eod.* eene hoogere straf, dan die genoemd in a. 56 Org.-wet, namelijk het herstel van eer en, bij vertraging of weigering, *contrainte par corps.*

„Onder deze omstandigheden, en bij het bestaan van eene zoo onlangs gegevene beslissing des Raads, acht ik het overbodig mij over de zaak zelve en de memorie uit te laten, en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen: „dat „de H.-R. deze req[n]. zal verklaren niet ontvankelijk in hun „beroep en hen *solidair* zal veroordeelen in de kosten, in cas„satie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat a. 56 R. O. stelt, dat de vonnissen der Arr.-R[n]. in correctionele zaken aan hooger beroep onderworpen zijn, met uitzondering van het geval, dat tegen het misdrijf eene hoogere straf is bedreigd, dan eene geldboete van *f* 200.00, zonder gevangenis of verbeurdverklaring van eenige voorwerpen, te zamen of afzonderlijk; en dat mitsdien het hooger beroep openstaat, wanneer eene andere of verdere veroordeeling, dan in gemelde boete, kan worden uitgesproken;

„O., dat in deze, waar de rede was van beleedigingen,

eenen bedienenden beambte aangedaan, behalve in de geldboete van 200 franken, bij a. 224 S^t^. gesteld, naar a. 227 door den regter kan veroordeeld worden tot het doen van herstelling aan den beleedigde, en dat de beleediger, zoo hij daarin vertraagt of weigerachtig is, bij lijfsdwang daartoe kan genoodzaakt worden; dat alzoo op het misdrijf bij de wet eene hoogere straf is gesteld, dan eene geldboete van *f* 200.00, en het hooger beroep niet was uitgesloten;

„Gelet op a. 103 R. O. en a. 387 S^g^.;

„Verklaart de req^n^. niet ontvankelijk in hun beroep en veroordeelt hen *solidair* in de kosten, daarop gevallen."

N°. MLXIV. — Arrest van 20 Febr. 1855.

(A. 227, n°. 4, 247 en 427 Sg.)

Bestaat er schending van a. 227, n°. 4, Sg., wanneer in het proces-verbaal der teregtzitting van het Hof, ten opzigte der verklaringen van getuigen, gerefereerd wordt tot hunne reeds bij de Regtbank afgelegde getuigenissen? — Neen.
Moet in dat geval het proces-verbaal der Regtbank niet geacht worden opgenomen te zijn in dat van het Hof? — Ja.

In cassatie heeft zich voorzien H. J. S., oud 42 jaren, spekslagersknecht, geboren te Loenen, J. v. W., oud 31 jaren, koopman in huiden, geboren te Rotterdam, A. V., oud 35 jaren, koopman, geboren te Helmond, en D. K., oud 21 jaren, spekslagersknecht, geboren te Schiedam, allen wonende te R., tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., van 18 Nov. 1854, waarbij, met gedeeltelijke verbetering van een vonnis van de Arr.-R. te R., van 14 Sept. te voren, de eerste, derde en vierde req^n^. zijn veroordeeld, ter zake van feitelijken en gewelddadigen wederstand jegens bedienende beambten, handelende ter uitvoering der wetten, gepleegd door drie personen, zonder geweervoering, tot gevangenisstraf voor den tijd

van 6 maanden, en de tweede req. is veroordeeld, ter zake van het slaan van een bedienend beambte in de waarneming van zijne dienst, tot gevangenisstraf voor den tijd van ééne maand, en allen zijn verwezen in de kosten van beide instantiën.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Jhr. VAN DEN VELDEN, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Er is in deze zaak slechts *één middel* van cassatie aangevoerd; doch behalve dit *cassatie-middel*, is vooraf eene bedenking in het midden gebragt, of in deze nog behoorlijk zoude zijn voldaan aan het voorschrift van a. 247 S^{t}., betrekkelijk het uitbrengen van het rapport, omdat wel verslag is uitgebragt in de teregtzitting van 28 Oct., toen deze zaak het eerst was aangebragt, doch niet in de teregtzitting van 11 Nov. daaraanvolgende, toen het eigenlijke onderzoek en de verdere behandeling heeft plaats gehad.

„Naar mijne wijze van zien evenwel, is de teregtzitting van 11 Nov. zeer kennelijk eene voortzetting geweest van die van 28 Oct.; zoo als dan ook bij beide teregtzittingen dezelfde regters van deze zaak hebben kennis genomen. In de teregtzitting van 28 Oct. is met de behandeling dezer zaak een aanvang gemaakt, en is toen het vereischte rapport uitgebragt. Voorts werd door de verdedigers verzoek gedaan tot het verhoor van getuigen, welk verzoek door het Hof werd toegestaan, en de behandeling der zaak gesteld op Zaturdag den 11 Nov.

„Ten gevolge nu van deze beschikking van het Hof (zoo als dit dan ook met zoo vele woorden in het audientieblad van 11 Nov. vermeld staat), heeft werkelijk alstoen dat getuigenverhoor plaats gehad, zijnde de appellanten in hunne verdediging gehoord, en is het verder onderzoek ten einde gebragt; zoodat deze teregtzitting inderdaad is geweest eene voortzetting van hetgeen in de teregtziting van 28 Oct. was aangevangen;

en dat wel eene voortzetting naar aanleiding van eene in diezelfde zaak gegeven uitspraak van het Hof zelf.

„Daar er dus eenmaal rapport was uitgebragt, behoefde dat rapport in geenen deele ter teregtzitting van 11 Nov. herhaald te worden, en bestaat hier dus geene de minste informaliteit, daargelaten nog de vraag, in hoeverre die informaliteit, gesteld al dat zij aanwezig ware, gronden zoude kunnen opleveren tot cassatie.

„Ik geloof dus, dat deze praeliminaire bedenking door den H.-R. ten eenemale zal kunnen worden gepasseerd.

„En wat is er nu van *het* voorgestelde *cassatie middel?* beweerde schending namelijk van a. 227, n°. 4, in verband met a. 427 S^{g}., op grond dat de verklaringen der getuigen bij het in hooger beroep gehouden onderzoek niet zouden zijn opgenomen in het proces-verbaal der gehoudene teregtzitting van het Hof.

„Ook deze bewering is mij ongegrond voorgekomen, en dat wel ongegrond zoowel *in facto*, als *in jure.*

„Ik zeg vooreerst, ongegrond *in facto*, want er is werkelijk in het audientieblad voldoende aanteekening gehouden van den zakelijken inhoud van de verklaringen der getuigen. Dáár, waar die verklaringen overeenstemmen met die, welke vroeger bij den eersten regter waren afgelegd, is gerefereerd tot het deswege opgemaakt proces-verbaal van het in eersten aanleg gehouden onderzoek; en dáár, waar er eenige afwijking plaats had, of waar er nieuwe verklaringen zijn afgelegd, zoo als met betrekking tot de verklaringen van den 4^{n}, 9^{n}, 10^{n}, 11^{n}, 12^{n} en 13^{n} getuige het geval is geweest, is de korte inhoud dier verklaringen in het proces-verbaal vermeld. Er is dus inderdaad voldaan aan het voorschrift van a. 227, n°. 4; terwijl, wat betreft het geoorloofde eener referte naar vroegere voor den regter afgelegde verklaringen, kan worden verwezen naar een arr. van 29 Junij 1852 (bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1852, I, 307).

„Maar buitendien is deze bewering in *de tweede plaats* ook *in jure* ongegrond, omdat het alhier bedoelde verzuim wel niet zoude kunnen leiden tot cassatie, als zijnde op de niet-inachtneming van het voorschrift van a. 227, n°. 4, op zich zelve beschouwd, geene straffe van nietigheid bedreigd. Ik zeg, op zich zelve beschouwd; en zoo is dit ook verstaan bij een arr. van dezen Raad van 21 Mei 1850, v. D. HONERT, *Strafr. en Strnfv.*, 1850, I, 295. Doch, gelijk dit wel van zelf spreekt, wanneer het geldt de constatering van eenig vereischte of eene formaliteit, welke op straffe van nietigheid is voorgeschreven of in het belang eener vrije verdediging is daargesteld, dan voorzeker kan het verzuim van behoorlijke aanteekening aanleiding geven tot cassatie, maar dan ligt die grond van cassatie niet in a. 227, n°. 4, maar dáárin, dat niet blijkt dat voldaan is aan eenig voorschrift der wet, waarvan het verzuim die nietigheid te weeg brengt.

„Ook ten aanzien van dit laatste verwijs ik tot een arr. van dezen Raad van 22 Oct. 1850, bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1850, II, 170.

„Van eenig verzuim van formaliteiten, betrekking hebbende op de wettigheid van het bewijs, is dan ook in dit geding volstrekt geene sprake; zoodat almede hier wel geene quaestie kan zijn van eenige schending van a. 427 S^g^.

„Uit beiderlei oogpunt alzoo, houde ik het voorgestelde *cassatie-middel* voor ongegrond, en concludeer mitsdien tot verwerping, met veroordeeling van de req^n^. *solidair* in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat, blijkens extract uit de minuten, berustende ter griffie van het Pr.-Ger. in Z.holl., de gevolmagtigde van den tweeden req. J. v. W., namens hem, op 20 Dec. 1854 heeft gedesisteerd van zijne op den 20^n^ Nov. te voren gedane voorziening in cassatie tegen het voorschreven, op den 18^n^

Nov. 1854, door het Pr.-Ger. in Z.holl. ten zijnen laste gewezen arr.;

„Beveelt dat de zaak, voor zooveel betreft den tweeden req. van cassatie, J. v. W., zal worden geroyeerd van de rol en verwijst hem in de kosten, op zijn beroep in cassatie gevallen;

„O., dat voor de 3 andere req^n^. als *middel* van cassatie is aangevoerd: schending van a. 227, n°. 4, *j°*. a. 247 S^g^., in verband met a. 427 van hetzelfde Wetb., omdat de verklaringen der getuigen niet of niet behoorlijk in het proces-verbaal van 's Hofs zitting, op den 11^n^ Nov. 1854 gehouden, zouden zijn opgenomen;

„O., dat, blijkens gemeld proces-verbaal, 7 van de 13 voor het Hof gehoorde getuigen verklaringen hebben afgelegd, geheel overeenkomstig met die, welke zij ter teregtzitting van de Arr.-R. te R. op den 7^n^ Sept. 1854 hadden afgelegd, wordende tot het daarvan opgemaakte proces-verbaal gerefereerd, terwijl, wat betreft de overige 6, vroeger niet gehoorde getuigen, de inhoud hunner verklaringen kortelijk is aangeteekend in het proces-verbaal van 's Hofs zitting van 11 Nov. 1854;

„O., dat eene bloote referte tot het proces-verbaal, opgemaakt bij de Arr.-R. te R., voor zooveel aangaat de reeds vroeger afgelegde getuigenissen, allezins voldoet aan het voorschrift van a. 227, 4°., S^g^., daar de inhoud van gemeld proces-verbaal moet geacht worden te zijn opgenomen in dat van het Hof; en dat wijders niet blijkt, dat in eenig opzigt, ten aanzien van de verklaringen der overige getuigen, het een of ander wettelijk voorschrift veronachtzaamd of het regt van verdediging verkort is, noch dat, in strijd met het beginsel, vervat in a. 427 S^g^., de regter door andere dan wettige bewijsmiddelen tot de overtuiging van het bestaan van eene strafbare daad en van de schuld der req^n^. aan die daad gekomen is;

„ O., dat *het* aangevoerde *middel* van cassatie mitsdien van allen grond ontbloot is;

„ Verwerpt dit beroep en veroordeelt de req[n]. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MLXV. — Arrest van 20 Febr. 1855.

(A. 206 en 211 S[r].; 456 *C. P.*)

Is men ontvankelijk in cassatie, wanneer de vrijspraak niet berust op het niet bewezene van het feit, maar op de niet-toepasselijkheid van eene wetsbepaling? — Ja.

Stelt het moedwillig en gewelddadig vernielen van afsluitingen, aan anderen toebehoorende, het misdrijf daar van a. 456 C. P.? — Ja.

Behoort de arglist tot een criterium *van dit wanbedrijf?* — Neen.

Kan een arr. gezegd worden genoegzaam te zijn gemotiveerd, in gevolge de a. 206 *en* 211 *S[o]., wanneer het, zonder zich met eenige regtsbeschouwing in te laten, verklaart, dat de kwade trouw niet bestaat, en derhalve het feit niet strafbaar is?* — Neen.

In cassatie heeft zich voorzien de Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.-brab., tegen een in hooger beroep gewezen arr. van dat Hof, op 5 Dec. 1854 gewezen, waarbij, op dat beroep van een vonnis der Arr.-R. te 's Bosch, regt doende in correctionele zaken, van 3 Oct. bevorens, G. v. d. L., oud 35 jaren, timmerman, en A. V., oud 48 jaren, landbouwer, beiden geboren en wonende te Uden, zijn vrijgesproken ter zake hun bij de dagvaarding ten laste gelegd, en wel de eerstgenoemde, van het moedwillig verbreken eener afsluiting van palen en plankwerken van een perceel land, behoorende aan J. H. te U., op 25 Julij 1854, wetende dat het dezen toebehoorde; de tweede genoemde van, door misbruik van gezag, den dader tot het plegen van dit feit te hebben uitgelokt, al-

thans daartoe last te hebben gegeven; de kosten te dragen door den Staat.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. GERADTS, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Met den req. ben ik het eens, dat dit beroep, hoezeer gerigt tegen een vonnis van vrijspraak, is ontvankelijk. De materiële daad toch is bewezen, doch niet strafbaar verklaard, wegens het gebrek aan een essentieel vereischte van het misdrijf, *de arglist.*

„Op die beslissing des regters behoort geene vrijspraak, maar ontslag van regtsvervolging te volgen.

„Of ik echter het beroep gegrond acht, is eene andere vraag, die ik ontkennend meen te moeten beantwoorden, ofschoon ik, daar de kosten nu eens gemaakt zijn, het niet voegzaam achte het desistement aan te raden en de zaak alzoo aan het oordeel van den Raad te onttrekken, terwijl de req., vooral ten aanzien van den tweeden gereq., wetschennis in het beklaagde arr. ziet.

„De beslissing dat er geen arglist bij de bewezene materiële daad aanwezig is geweest, betreft, bij de behoorlijke motivering, eene *quaestio facti*, en al ware het een *mal jugé*, dan is *m. o.* daartegen in cassatie niets te doen.

„Bij het gemis van arglist, en dus bij het bestaan van goede trouw, is zelfs geene daad van eigenrigting denkbaar.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H. R. het beklaagde arr. zal vernietigen, even als het bevestigde vonnis, alleen echter voor zoover de gereq[n]. daarbij zijn vrijgesproken, en te dien opzigte ten principale regt doende, den req. zal verklaren ontvankelijk in zijn beroep in cassatie tegen die vonnissen van vrijspraak, doch op de bewezen verklaarde feiten en omstandigheden zal verklaren, dat de aan de gereq[n]. ten laste gelegde en bewezene

feiten noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding daarstellen, en hen zal ontslaan van alle regtsvervolging; alle de kosten, ook die in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., ten aanzien van de al of niet ontvankelijkheid van deze voorziening in cassatie, dat de bij het arr. gedane vrijspraak der gereqⁿ. niet berust op het niet bewezene van de hun te last gelegde daadzaken, maar op de niet-toepasselijkheid van a. 456 Sᵗ. op die daadzaken, en alzoo op derzelver juridieke beschouwing en op de regtskundige beslissing, dat zij niet vallen onder het bereik der strafwet; dat derhalve deze vrijspraak een ontslag van regtsvervolging daarstelt, en dat de req. is ontvankelijk in dit beroep;

„O., dat als *middel* van cassatie is aangevoerd: schending van gemeld a. 456, althans ten aanzien van den tweeden gereq., omdat de vernieling op last van dezen gereq. gepleegd, is eigendunkelijk en moedwillig, en eene daad van eigen rigting daarstelt, waartoe niemand bevoegd is, al is het dat hij vermeent, dat door de vernielde afsluiting zijne burgerlijke regten zouden zijn verkort; zoodat, door aan te nemen, dat in de plaats gehad hebbende feitelijkheden gemist wordt de arglist of kwade trouw, die aanwezig zou behooren te zijn om het wanbedrijf daar te stellen, eene verkeerde qualificatie aan die feiten is gegeven;

„O. dienaangaande, dat de Arr.-R. te 's B. de gereqⁿ. heeft vrijgesproken, op grond dat de tegen hen ingebragte klagte niet was bewezen;

„O., dat de gereqⁿ., blijkens voormeld arr., voor het Pr.-Ger. volledig hebben erkend de feiten, welke hun waren ten laste gelegd, doch hebben beweerd in de overtuiging te zijn van eene regtmatige en hun geoorloofde daad te hebben gepleegd, de tweede gereq., door, op last van den eigenaar der hoeve, welke hij bewoont, eene verhindering te doen wegnemen over

eenen uitweg, welken hij, sedert hij die hoeve bewoont, gebruikt heeft; de eerste gereq., door op last van den tweeden, die opruiming in zijne hoedanigheid van timmerman te doen;

„Dat het Pr.-Ger. de gereq^{n}. heeft vrijgesproken, op grond dat, daargelaten de regtsbeschouwingen, waartoe het feit aanleiding kan geven, daarin gemist wordt de arglist of kwade trouw, welke aanwezig behoort te zijn, om het wanbedrijf daar te stellen;

„O., dat deze grond is erroneus, daar de wetgever, bij het bepalen van het onderwerpelijke wanbedrijf, noch de arglist of kwade trouw, noch eenige bijzondere beweegredenen of eenig bijzonder doel, als kenmerken van dat wanbedrijf, heeft aangeduid; zoodat het vernielen van afsluitingen, wetende dat die aan een ander toebehoorden en stonden op eens andermans grond, moedwillig en met geweld, in weerwil der strafwet gepleegd, ook niettegenstaande de goede trouw van den dader, volgens a. 456 strafbaar is;

„O., dat derhalve bij het aangevallen arr. had moeten zijn onderzocht, of de gereq^{n}. zich hebben schuldig gemaakt aan de bovengemelde, hun bij de primitieve dagvaarding te last gelegde feiten;

„O., dat het Pr.-Ger., door dit na te laten, deszelfs arr. niet met genoegzame redenen heeft bekleed, en het heromtrent, op grond van de a. 206 en 211 S^{g}., wegens gebrek in den vorm moet worden vernietigd;

„Vernietigt het beklaagde arr., door het Pr.-Ger. in N.brab. den 5 Dec. 1854 gewezen, en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in G., ten einde die op de acte van hooger beroep op nieuw te onderzoeken en af te doen; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MLXVI. — Arrest van 20 Febr. 1855.

(A. 225, 224 en 222 *C. P.*; a. 206 en 211 S^{g}.)

Moeten de a. 224 en 225 C. P. niet beschouwd worden in verband met a. 222 C. P.? — Ja.
Is dus een arr., volgens de a. 206 en 211 S^{g}., wel behoorlijk gemotiveerd, wanneer niet is beraadslaagd over de vraag, of de beleedigingen kunnen strekken om de eer of de kiesckheid aan te tasten? — Neen.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.brab. is req. van cassatie tegen een arr., door genoemd Geregtsh. op den 5^{n} Dec. 1854 gewezen in hooger beroep van een vonnis van de Arr.-Regtb. te 's Hertogenbosch, van 28 Sept. 1854, waarbij de gereq. L. R., schipper, geboren en wonende te Werkendam, was schuldig verklaard aan het met woorden en bedreigingen beleedigen van een' brigadier en twee manschappen der marechaussée, die in de uitoefening hunner functiën waren, de eerste als bevelhebber der gewapende magt te W., en op grond van de a. 224, 225 en 52 S^{t}., 207 en 227 S^{g}., was veroordeeld tot eene gevangenisstraf van eene maand en eene geldboete van *f* 8.00 en in de kosten; welk vonnis bij 's Hofs arr., met aanneming van de motieven en overwegingen, is bevestigd, doch gewijzigd ten aanzien van de uitgesproken straf, waaromtrent is verstaan dat de geldboete van *f* 8.00, als niet regtmatig opgelegd, van den veroordeelde niet zal worden gevorderd, met veroordeeling van denzelven in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Provó Kluit, heeft de Adv.-G. Arntzenius genomen de volgende conclusie:

„De regtsvraag, die ons nu bezig houdt, heeft zich, zoo ver ik heb kunnen nagaan, nog niet voorgedaan, namelijk die, „of „bij gelegenheid van gelijktijdige beleediging aan eenen be- „velhebber der gewapende magt en aan zijne manschappen in „dezelfde uitdrukkingen aangedaan, alleen gevangenisstraf

„*ex* a. 225 *C. P.*, of wel tevens geldboete *ex* a. 324 *eod.* moet „worden opgelegd."

„De Regtb. te 's B. en de req. (de Proc.-G. bij het Hof) kleven het tweede gevoelen aan; het Hof, bij het beklaagde arrest, het eerste.

„Over de feiten en de beide qualificatiën is geen verschil, en het is alleen maar de vraag, of, in een geval als het onderwerpelijke, de beide straffen moesten gecumuleerd worden of niet.

„Twijfelachtig mag het zeker eenigzins genoemd worden, omdat men, eene geheele patrouille maréchaussées beleedigende in massa en *indistincte*, de manschappen minder geacht moeten worden te worden beleedigd, dan de bevelhebber, die hen als werktuigen aanvoert en doet handelen.

„Ik deel echter het gevoelen van den req. en dat der Regtb., en wel bijzonderlijk, omdat de wet in twee afzonderlijke artikelen twee afzonderlijke misdrijven te keer gaat, maar het éénе ligter straft dan het andere.

„De wet heeft dus zoowel den superieur als de inferieuren willen beschermen, en deze hebben daarop zoowel regt, als de eerstgenoemde.

„Ik ben het geheel eens met den req., dat het Hof over het hoofd schijnt gezien te hebben de laatste alinea van a. 207 S^e^.

„Had a. 224 *C. P.* slechts eene ligtere gevangenisstraf bedreigd, dan a. 225 *eod.*, dan had het Hof volkomen gelijk; nu echter dwaalt het, *s. r.*, daar de wet, bij onderscheidene misdrijven, cumulatie van gevangenisstraf en geldboete toelaat, en al. ult^a^. van a. 207 S^e^. uitdrukkelijk verwijst naar al. 2.

„Ik stel het geval geheel gelijk met de beleediging van eenen commissaris van policie (een magistraatspersoon), vergezeld van één of meer agenten.

„De smet, dezen laatsten aangedaan, moet evenzeer worden gestraft, als die aan den magistraatspersoon.

„Is dit waar, dan beroep ik mij met vertrouwen op een arr.

van 7 Oct. 1846, *Ned. Regtspr*, XXV, 167; v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1846, II, 246.

„Een beklaagde had daar tegen eenen of meer agenten van policie gezegd: „*ik beschijt jou en jouw commissaris*," en hij is veroordeeld ter zake van het één tot gevangenisstraf, ter zake van het andere tot geldboete.

„Het O. M. is toen in zijn hooger beroep bij het Hof van Overijssel niet-ontvankelijk verklaard op het punt der beleediging van agenten (en wel ten onregte, volgens een zeer recent arr. van dezen Raad, dat ik straks zal vermelden), maar ik herinner mij zeer goed, dat dit was, omdat de Proc.-G. en Officier van het geheele vonnis in 1ᵉ aanleg was in appel gekomen; doch tevens dat die beklaagde toen *ex* a. 224 *C. P.* was gecondemneerd in 1ᵉ aanleg.

„Ook haal ik met gerustheid aan een arr. van den H.-R. van 22 Junij 1847, *Ned. Regtspr.*, XXVIII, 178; v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1847, II, 62.

„Uit de conclusie van mijnen geachten ambtgenoot DEKETH op laatstgenoemde plaats, blijkt duidelijk, dat daar een brigadier der marechaussée (volgens de feitelijke beslissing) het bevel had over eene patrouille, welke hij met den veldwachter deed.

„De toen beklaagde is, wegens beleediging den ééne en den andere aangedaan, veroordeeld tot gevangenisstraf en geldboete.

„De Raad heeft het beroep verworpen.

„Dat het hooger beroep voor het Hof *in casu* ontvankelijk was (en daarop doelde ik zoo even), behoef ik niet meer te betoogen, na het op 19 Dec. ll. gewezen arr. in zake D. J. B.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen, doch alleen voor zoover betreft de uitspraak, dat de geldboete niet wetmatig is opgelegd en niet zal worden gevorderd; en ten dien

opzigte ten principale regt doende, zal bevestigen het vonnis in eersten aanleg gewezen, gelijk de regter in hooger beroep had behooren te doen; met veroordeeling van den gereq. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij het in hooger beroep ten deele bevestigde vonnis als *in facto* bewezen is aangenomen, dat de gereq. met het bezigen der woorden: *schijtkerels*, *schijters komt hier dan*, *dan zal ik je aan stukken snijden*, zich heeft schuldig gemaakt aan het met woorden en bedreigingen beleedigen van een brigadier en twee manschappen der marechaussée, die in de uitoefening hunner functiën waren, de eerste als bevelhebber der gewapende magt te W., den 28 Julij 1854, welk feit de eerste regter heeft geoordeeld te vallen onder het bereik van de a. 224 en 225 S[t]., terwijl de regter in hooger beroep daarop alleen laatstgemeld a. van toepassing heeft geacht;

„O. echter, dat voor de toepassing van deze wetsartikelen niet enkel gevorderd wordt het bestaan van eene beleediging met woorden, gebaren of dreigementen, maar ook dat die strekken om de eer of kieschheid van hem, tegen wien ze gerigt zijn, aan te tasten, vermits deze wetsartikelen niet op zich zelven staan, maar in verband moeten beschouwd worden met het voorafgaande a. 222, omdat in alle die a. hetzelfde denkbeeld is uitgedrukt, en het bij die verschillende bepalingen strafbaar gestelde, tot eene en dezelfde soort van beleedigingen behoort;

„O., dat zoo min de regter in hooger beroep als in eersten aanleg behoorlijk heeft beraadslaagd over, noch uitspraak heeft gedaan omtrent gemeld, voor het bestaan van a. 225 S[t]. noodzakelijk kenmerk;

„O. wijders, dat, welke grond ook in de gebezigde uitdrukkingen, als gerigt tegen een bevelhebber der gewapende magt

en tegen de gewapende magt in handen hebbende agenten, gevonden worde om die uitdrukkingen als kwetsend voor het militaire eergevoel, zoowel van de agenten, als van den bevelhebber te beschouwen, echter niet alle de omstandigheden, die door de gedane bedreiging in aanmerking kunnen komen, door eene juiste waardering en qualificatie van het feit genoegzaam zijn uitgemaakt, om den H.-R. in staat te stellen daarop ten principale regt te doen;

„O., dat alzoo door het Hof zijn geschonden de a. 206 en 211 S^{s}., in verband met a. 225 S^{t}., en dat mitsdien 's Hofs uitspraak behoort te worden vernietigd;

„Gezien a. 106 R. O.;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in N.brab., op 5 Dec. 1854 tegen den gereq. gewezen, en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in G., ten einde op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten te dragen door den Staat."

N°. MLXVII. — Arrest van 20 Febr. 1855.

(A. 223 en 210 S^{g}.; a. 475, n°. 7, al. 2, *C. P.*)

Moet, ter toepassing van a. 475, *n°.* 7, *al.* 2, C. P., *uitdrukkelijk in de dagvaarding melding worden gemaakt, dat de beklaagde den hond heeft aangehitst of niet weêrhouden?* — Ja.

Is, in gevolge a. 223 *S^{g}., bij gemis van zoodanige qualificatie, de dagvaarding nietig?* — Ja.

Kan dusdanige nietigheid hersteld worden door het in de dagvaarding vermelden van a. 475, *n°.* 7, *zoodat de beklaagde wist, wegens welk feit hij in het gerigt geroepen werd?* — Neen.

Bestaat er schending van a. 210 *S^{g}., wanneer de regter, de dagvaarding nietig verklarende, zich tevens in een onderzoek van het bewezene van het feit inlaat, wanneer het* dic-

tum *van het vonnis slechts spreekt van de nietigheid der dagvaarding?* — NEEN.

De ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te Enschedé is req. van cassatie van een vonnis van dat Ktng., van 19 Dec. 1854, waarbij in zake tegen H. K. of O., landbouwer, wonende te Eschmarke, gemeente Lonneker, gedaagde ter zake van het aanhitsen of niet weêrhouden van een kwaadaardigen hond, hem toebehoorende, de dagvaarding is verklaard nietig en van onwaarde, de kosten te dragen door den Staat.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. GOCKINGA, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te E. heeft zich in cassatie voorzien tegen een vonnis van dat Ktng., waarbij is vernietigd eene tegen den gereq. uitgevaardigde dagvaarding, wegens het los laten loopen van eenen hond, welke op eene kwaadaardige wijze den heer P., burgemeester van de gemeente L., zoude hebben aangevallen en onderscheidene malen hebben trachten te bijten.

„Tot staving van dit ingestelde beroep wordt bij de memorie aangevoerd:

„1°. dat de dagvaarding eene volledige opgave van het feit behelst en alzoo voldoende zoude zijn;

„2°. dat in allen gevalle het onvolledige van de vermelding van het feit zoude zijn aangevuld door de verwijzing in de dagvaarding naar het tweede gedeelte van a. 475, n°. 7, *C. P.*; en

„3°. dat bij de beslissing, dat het als wettig bewezen feit niet strafbaar was, een ontslag van regtsvervolging had behooren te zijn uitgesproken, en geenzins, zoo als dit hier *in casu* geschied is, eene nietigverklaring van de dagvaarding.

„Wat nu mij betreft, zoo is mij deze voorziening in cassatie niet gegrond voorgekomen en geloof ik, dat, met het oog op

de onderscheidene overtredingen, waaromtrent bij a. 475, n°. 7, is voorzien, zoo als dit ook is verstaan bij een arr. van 28 Febr. 1854 (bij v. D. HONERT, I, 77), de dagvaarding inderdaad niet behelsde een zoodanige juiste en volledige opgave van het feit, als hetgeen volgens a. 223 S[r]. vereischt wordt, om zulks als een strafbaar feit te kunnen qualificeeren.

„Bij het eerste gedeelte van het alhier bedoelde a. 475, n°. 7, is voorzien tegen het laten loslopen of doen omzwerven (*divaguer*), het zij van krankzinnigen, het zij van wilde of kwaadaardige of wel kwaaddoende beesten (*animaux malfaisants*).

„Wat nu deze overtreding betreft, zoo ben ik van meening, dat hier in de dagvaarding feitelijk voldoende staat uitgedrukt, dat hier de rede is van een zoodanig kwaaddoend beest, als de wetgever bedoeld heeft door de uitdrukking van *animal malfaisant*.

„Ook de H.-R. heeft dit aldus, ten aanzien van eenen hond, verstaan bij deszelfs arr. van 22 Apr. 1845, te vinden bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, XIII, 272.

„In dit opzigt alzoo zoude ik mij met de bewering des req[s]. zeer wel kunnen vereenigen, en geloof ik, dat de hiertoe betrekkelijke overweging in het beklaagde vonnis onjuist is. Maar er is eene andere omstandigheid, waarom, mijns inziens, deze in *de eerste plaats* bij a. 475, n°. 7, bedoelde overtreding hier in het geheel niet in aanmerking kan komen, en dat wel dáárom, omdat bij de feitelijke omschrijving in de dagvaarding uitdrukkelijk wordt verwezen naar het tweede lid van a. 475, n°. 7, waarbij eene speciale bepaling wordt aangetroffen ten aanzien van honden, en waarbij is voorzien tegen hen, die hunne honden op de voorbijgangers hebben aangehitst of die niet hebben weêrhouden, wanneer zij de voorbijgangers aanvallen of vervolgen.

„Door deze verwijzing nu in de dagvaarding, hoezeer dit

volstrekt niet behoefde te geschieden, werd hier *in casu* het onderzoek des regters inderdaad eenigljjk en alleen beperkt tot de overtreding, bedoeld bij het 2° lid van n°. 7.

„De steller van de dagvaarding had klaarblijkelijk geene andere bedoeling; — de gedaagde behoefde zich alleen op dat feït van aanklagte te verdedigen; — de regter was, juist door de dagvaarding, alleen van dit object van overtreding (om mij zoo eens uit te drukken) gesaisisseerd.

„En wanneer men nu in aanmerking neemt, dat hier alzoo, volgens de dagvaarding, niet de rede was van *un animal malfaisant en divagation*, maar van eenen hond, die de voorbijgangers aanviel of vervolgde, in den zin van het 2° lid van a. 475, n°. 7, — dan is ook aan mij de dagvaarding, zoo als die is geredigeerd, niet voldoende voorgekomen, op grond dat daarin niet alleen geene melding is gemaakt van de omstandigheid, dat de gedaagde zijnen hond niet zoude hebben weêrhouden, maar zelfs niet dat de gedaagde bij het voorval tegenwoordig is geweest, — zoo als zeer stellig voor de toepasselijkheid van a. 475, n°. 7, 2° lid, gevorderd wordt. — Zoo leest men o. a. ook bij CHAUVEAU, VIII, 882: „le fait de ne pas „retenir un chien suppose la présence du maître; s'il n'est „pas présent, il ne peut être responsable de ne l'avoir pas „retenu."

„Het is naar aanleiding hiervan, dat ik mij met de bewering des req[s]. betrekkelijk het voldoende der dagvaarding niet heb kunnen vereenigen; terwijl het mij tevens is voorgekomen, dat die onvolledigheid in de feitelijke vermelding wel niet dáárdoor kan geacht worden aangevuld te zijn, doordien in de dagvaarding verwezen is naar a. 475, n°. 7, *C. P.* Eene zoodanige verwijzing toch naar eenig bepaald wetsartikel, moge al strekken kunnen om den beklaagde bekend te maken met den aard van de overtreding, ter zake waarvan hij in den gerigte wordt geroepen, ik geloof niet dat daardoor eene gebrekkige of

onvolledige opgave *in facto* zal kunnen worden verholpen of hersteld. Hetgeen feitelijk behoort te worden vermeld, kan niet worden aangeduid door de verwijzing of de aanhaling van eenige wetsbepaling.

„Wat voorts de beslissing zelve betreft, zoo ben ik almede van gevoelen, dat hier te regt eene nietig-verklaring van de dagvaarding is uitgesproken.

„Daar de dagvaarding niet behelsde eene zoodanige opgave van het feit als vereischt werd om de strafwet daarop te kunnen toepassen, beantwoordde die dagvaarding niet aan het voorschrift van a. 223 Sg., en was zij alzoo nietig. Bij de te last legging van een niet strafbaar feit, hetgeen wel strafbaar had kunnen zijn, bijaldien de vereischte omstandigheden waren vermeld geworden, komt, mijns inziens, geen ontslag van regtsvervolging te pas, maar wel eene nietigverklaring van de dagvaarding.

„Ik houde dus deze cassatie voor ongegrond en concludeer alzoo tot verwerping, de kosten te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Wat betreft het aangevoerde bij de memorie van cassatie;

„O., dat in deze de dagvaarding aan den gereq. geëxploiteerd is, om te worden te regt gesteld wegens de bezwaren, welke tegen hem bestaan, als zoude op den 26 Sept. ll., in den namiddag omstreeks 6 ure, een hem toebehoorende hond op een voetpad op het erve Gaal Kate in Lonneker, den heer P., burgemeester der gemeente Lonneker, hebben aangevallen en onderscheidene malen trachten te bijten, en telkens op nieuw op hem is toegeloopen en zoodanig kwaadaardig heeft aangevallen, dat hij zonder zijn stok bepaaldelijk zoude zijn verwond geworden, waardoor beklaagde heeft overtreden a. 475, n°. 7, tweede al., St., luidende: „die hunne honden op de „voorbijgangers aangehitst, enz.;"

„O., dat deze dagvaarding, waarin van het laten los loopen

(*divaguer*) van een' kwaadaardigen hond niet wordt gewaagd, blijkens des req^s. memorie van cassatie, ten onderwerp moet hebben het aanvallen van den daarin genoemden persoon door des gereq^n. hond, en het niet weêrhouden van diens hond;

„O., dat daarbij dus wordt bedoeld een feit, dat zou daarstellen overtreding van het 2^e gedeelte van a. 475, n°. 7;

„O. echter, dat onder het te last gelegde bij de dagvaarding niet voorkomt, dat de gereq. den hond zou hebben aangehitst of niet weêrhouden, eene van welke twee omstandigheden noodzakelijk wordt vereischt, om het feit van het aanvallen van den hond, een naar de aangehaalde wetsbepaling strafbaar feit te doen zijn, en dat daarom te regt bij het beklaagde vonnis is geoordeeld, dat de dagvaarding niet voldeed aan het vereischte bij a. 223 S^g.;

„O., dat wel door den req. wordt beweerd, dat het niet weêrhouden zou moeten worden geacht te zijn te last gelegd door de aanhaling der woorden van a. 475, n°. 7, in de dagvaarding vermeld, doch dat de aanhaling dier woorden, zoo als ze daar voorkomt, niets anders aantoont, dan dat de req. de daar vermelde strafbepaling op het in de dagvaarding vermelde feit toepasselijk oordeelde;

„O. verder, dat wel uit het beklaagde vonnis blijkt, dat de regter, behalve in de beoordeeling der dagvaarding, ook is getreden in een onderzoek naar het al of niet bewezene van het te last gelegde, maar dat dit niet wegneemt dat het *dictum* van het vonnis zich bepaalt bij de nietigverklaring der dagvaarding en dat dit *dictum* is gemotiveerd;

„O., dat alzoo geen van de door den req. aangevoerde gronden kan leiden tot cassatie van het beklaagde vonnis;

„Verwerpt het beroep, de kosten te dragen door den Staat."

N°. MLXVIII. — Arrest van 6 Mrt. 1855.

(A. 79, 83, 88, 120, 131 en 135 Sr.; a. 1905 en 1907 B. W.; a. 436 en 437 Sr.; a. 258 der Wet van 26 Aug. 1822 (*St.* n°. 38)); a. 6, litt. *c*, der Wet van 2 Jan. 1832 (*St.* n°. 5); a. 3 der Wet van 28 Apr. 1852 (*St.* n°. 96); a. 174 *C. P.*)

Kan eene voorziening in cassatie, met het oog op a. 380 *Sr.*, *gerigt worden tegen eene verwijzing der Regtb.?* — NEEN.

Is niet de beoordeeling der vraag, of een wettig bewijsmiddel ontzenuwd is door een ander bewijs of niet, geheel overgelaten aan den judex facti*?* — JA.

Wordt niet, naar aanleiding van a. 6, *litt.* c, *der Wet van* 2 *Jan.* 1832 (St. n°. 5), *tot de voltooijing der benadering vereischt, dat er betaald zij?* — JA.

Zie het arr. van den H.-R. van 6 Mrt. 1855, onder de Afdeeling *Belastingen*, n°. 346.

N°. MLXIX. — Arrest van 13 Mrt. 1855.

(A. 206 en 211 Sr.)

Bestaat er schending van de a. 206 *en* 211 *Sr.*, *wanneer bij eene beschuldiging van doodslag en verwonding met voorbedachten rade en geleider lage, naar aanleiding der acte van beschuldiging, niet is beraadslaagd noch over den voorbedachten rade, noch over de geleider lage?* — JA.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.brab. is req. van cassatie van een arr. van dat Hof van 13 Dec. 1854, waarbij de beide gereq[s]. B. K., klokkenmaker en smid, en H. K., smid, beiden geboren en wonende te Baarle-Nassau, zijn schuldig verklaard, de eerste aan eenen moedwilligen manslag en aan verwonding, de tweede aan het moedwillig toebrengen van slagen, zonder verzwarende omstandigheden, en beiden te dier zake veroordeeld, de eerste tot eene tuchthuisstraf van twaalf jaren, de tweede tot eene correctionele gevangenisstraf van één jaar en in eene boete van *f* 8.00, en beiden ieder *in solidum* in de kosten van het regtsgeding.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN, heeft de Proc.-G. genomen de volgende conclusie:

„Indien ik in sommige opzigten de memorie van cassatie van den Proc.-G. bij het Pr.-Ger. van N.brab. zal bestrijden, dan is dit geenzins omdat ik het beklaagde arr. als juist gewezen wil verdedigen; integendeel geloof ik dat de uitspraak van dat Hof, ten aanzien der punten waartegen *de middelen* van cassatie gerigt zijn, meer dan ééne dwaling bevat in de regtskundige gevolgtrekkingen, uit de bewezen feiten afgeleid, evenzeer als het arr., wat de feitelijke beslissing betreft, hier en daar onduidelijk, verward en ik zou haast zeggen schier met zich zelf in tegenspraak is, bepaaldelijk in het einde der vierde en den aanvang der vijfde bladzijde van het bij de stukken aanwezige afschrift, waar, vooral als men het daar gestelde met de verhooren en de acte van beschuldiging vergelijkt, kennelijk èn eene uitlating èn eene vergissing in de namen der daar opgenoemde personen moet hebben plaats gehad. Maar die regtsdwalingen, die in de memorie zijn aangewezen, zijn niet alle van dien aard, dat zij *m. o.* aanleiding kunnen geven tot vernietiging van het arr., omdat, zoo al een *mal jugé*, echter geen schending of verkeerde toepassing der wet daarin is gelegen, en de uitspraak des regters dus, evenzeer als eene feitelijke beslissing, voor ons in cassatie verbindend is.

„De Raad heeft uit het rapport gehoord, dat *vijf middelen* van cassatie zijn voorgedragen.

„De gegrondheid der beide laatste behoeft *m. o.* geen betoog. Ik zal ze even aanroeren en er daarna niet weder op terugkomen. De schuldigverklaring van den eersten beschuldigde, B. K., aan moedwillige verwonding, voorzien bij a. 311, maakte eene veroordeeling in geldboete noodzakelijk, niettegenstaande hij tevens aan moedwilligen manslag schuldig is verklaard; gemeld a. is dus in verband met a. 208 S^r^. geschonden.

„Evenzoo is, bij de beschouwing des regters, dat de handelingen der beide beschuldigden ieder op zich zelven en als afzonderlijk gepleegde misdrijven moeten worden beschouwd, de *solidaire* veroordeeling der beide beschuldigden in de kosten gegrond op verkeerde toepassing van a. 55 *C. P.;* hoe ook Uwlieder oordeel over de andere *middelen* moge zijn, op die beide punten moet het arr. worden gecorrigeerd. Ik zal daarover niet verder spreken.

„Hoewel *het derde middel* van cassatie den vorm van het arr. betreft, en de beide eerste de uitspraak zelve, zoodat ordeshalve dat *derde middel* zou schijnen het eerst te moeten worden behandeld, zal ik echter, het voorbeeld van den Proc.-G. in N.brab. volgende, eerst over beide laatste spreken, omdat het eerstbedoelde slechts *subordinaat* is aangevoerd en moet vervallen als de andere gegrond zijn.

„In tweederlei opzigten zijn dan, naar het oordeel van den req., geschonden de a. 295, 296, 302 en 311, al. 2, j^is^. a. 297 en 298 *C. P.;* en wel:

„1°. en dit is *het eerste middel* van cassatie, omdat, in verband met de als bewezen aangenomen feiten, ten onregte is verklaard, dat de geïncrimineerde doodslag en verwonding niet met voorbedachten rade en geleider lage zijn begaan, en alzoo die feiten verkeerd zijn gequalificeerd. — Uit de feitelijke beslissing moest, naar het oordeel des req^s^., volgen de schuldigverklaring, zoo als die bij de acte van beschuldiging was omschreven.

„De quaestie, of doodslag en verwonding met geleider lage en voorbedachten rade zijn begaan, is wel hoofdzakelijk van feitelijken, doch voorzeker ten deele ook van regtskundigen aard.

„De a. toch 297 en 298 *C. P.* bevatten de bepaling van hetgeen de wetgever door de bedoelde verzwarende omstandigheden verstaat. — De regter moet dus, waar die worden

te last gelegd, beslissen, *in facto*, welke daartoe betrekkelijke feiten ten processe bewezen zijn, *in jure*, of die, aan de wet getoetst, het kenmerk van voorbedachten rade en geleider lage dragen; dwaalt hij in het laatste, dan is de wet geschonden en de uitspraak kan in cassatie worden verbeterd; mogt hij al in het eerste hebben gedwaald, het is niet aan ons opgedragen daarover uitspraak te doen; wij zijn noch geroepen noch ook in staat daarover eenig oordeel te vellen.

„Doch nog een derde is mogelijk.

„Indien de regter geen uitspraak heeft gedaan omtrent het al of niet aanwezen der feiten, die de bestanddeelen van de bedoelde verzwarende omstandigheden uitmaken, en alzoo den H.-R. in de onmogelijkheid heeft gesteld om te beoordeelen, of de wet wel behoorlijk is toegepast bij de beslissing, dat het misdrijf met of zonder voorbedachten rade of geleider lage is gepleegd, wat moet dan in cassatie plaats hebben; zou dan het arr. of vonnis, als niet behoorlijk met redenen bekleed, wegens gebrek in den vorm moeten worden vernietigd? Het is de beantwoording dezer vraag, die het onderwerp uitmaakt van *het derde middel* van cassatie.

„De beschuldiging, dat de verwondingen en de doodslag jegens de gebroeders H. gepleegd waren met voorbedachten rade en geleider lage, berustte op de in het arr. van renvooi vermelde omstandigheid: „dat de beide beschuldigden, in den „nacht van 1 op 2 Jan. 1854, na voorafgegane twist en vechterij „met de gebroeders H., zich uit de herberg, waar dit had plaats „gehad, te zamen hebben verwijderd; dat beiden, nadat de „eerste zich met een geweer, de tweede zich met een zwaar hout „gewapend hadden, plaats hebben genomen op de openbare „straat voor hunne woning, en daar de gebr. H. hebben afgewacht; „dat, zoodra deze, naar huis gaande, die plaats waren voorbij„gegaan, de tweede beklaagde G. H. heeft aangevallen en met „een hout verwond, en dat onmiddellijk daarop de eerste be-

„ klaagde, na geroepen te hebben: „allons vooruit!" zijn geweer, „ dat met scherp geladen was, heeft gelost, waardoor J. H. ge- „dood en G. H. door 9 hagelkorrels is getroffen geworden."

„Het zijn de woorden van het requisitoir van den Proc.-G. Maar het Hof heeft aangenomen de middelen en motieven van den Proc.-G., zij moeten dus geacht worden in de uitspraak van het Hof zelf te zijn opgenomen; van die feiten waren dus de beklaagden beschuldigd. Het Hof was verpligt, daarop in de openbare teregtzitting uitspraak te doen. In de acte van beschuldiging wordt te dezen aanzien vermeld, dat, nadat de beschuldigden de herberg hadden verlaten, ook de anderen huiswaarts wilden keeren; dat toen G. H. voorstelde, om niet langs de woning der beschuldigden te gaan, omdat hij hen mistrouwde, doch door de anderen werd gerustgesteld. Dat zij 5 à 6 minuten na de beschuldigden de herberg hebben verlaten; dat de beschuldigden toen stonden bij een hoefstal, juist over de deur hunner woning, B. K. gewapend met een geweer, en H. K. met een zwaren stok; dat de 3 personen die voorop gingen, de beschuldigden stil zijn voorbij gegaan, doch dat toen G. H., die achteraan kwam, tegenover hen genaderd was, hij door H. K met een stok een slag op de rug of op het achterhoofd heeft ontvangen, en dat vervolgens B. K. met het geweer J. H. doodelijk getroffen en G. H. verwond heeft.

„In die feiten ligt, hoewel in andere bewoordingen, evenzeer de omstandigheid van het afwachten opgesloten.

„De feiten en omstandigheden, die het kenmerk van den voorbedachten rade dragen, zijn in deze beschuldiging minder naauwkeurig omschreven dan die van de geleider lage. Doch de laatste is zonder de eerste ondenkbaar. Die eenen anderen opwacht om geweld jegens hem te plegen, heeft ook tevens vooraf het opzet gevormd om hem aan te vallen (CHAUVEAU, Chap. 43, § 4, tom. 3, p. 68, éd. Brux. 1840). A. 298 verheft

metderdaad tot wet de regtsleer van FARINACIUS, door CHAUVEAU aangehaald: *animus praemeditatus occidendi praesumitur in eo qui posuit se in insidiis ut hominem occideret.* Het Hof van cassatie besliste dan ook meermalen, dat *guêt-à-pens* niet aanwezig kan zijn zonder praemeditatie; het besliste dat er tegenstrijdigheid was in de verklaring der gezworenen, dat de doodslag wel met geleider lage, maar zonder voorbedachten rade was gepleegd.

„Bijaldien dit niet zoo ware, of indien hier alleen eene beschuldiging ware van manslag met voorbedachten rade, dan zou ik het betwijfelen, of de uitspraak van het Hof op het punt der praemeditatie wel voor onderzoek in cassatie vatbaar ware, en of niet de verklaring van den vijfden considerans, „dat „de feiten hebben plaats gehad onder den indruk van eene en „dezelfde opgewonden gemoedsaandoening, zonder tusschen„pozing van eenig bedaard nadenken," niet als van geheel feitelijken aard, alle verdere quaestie omtrent het aanwezen van praemeditatie uitsluit. Nu echter niet alleen bepaaldelijk manslag met geleider lage is te last gelegd, en het feit van opwachting met oogmerk om geweld te plegen, in de beschuldiging is vermeld, nu meen ik dat, zoo inderdaad, gelijk de req. beweert, ook dat feit als bewezen is aangenomen, het Hof in strijd met de wet zal hebben beslist, dat noch de eene noch de andere der verzwarende omstandigheden aanwezig zijn.

„De feitelijke beslissing is eigenlijk te vinden in den vierden considerans.

„De Raad zal opmerken, dat daarin van het opwachten met geen woord is gerept. Om te weten wat het Hof daaromtrent beslist, moeten wij recurreren tot den eersten considerans, waarin meer omstandig het gebeurde wordt opgegeven. Hierin nu lezen wij, dat, nadat de kastelein B het geheele in zijne herberg aanwezige gezelschap had geboden zijn huis te verlaten, de tweede beschuldigde terstond is heengegaan, doch

spoedig is teruggekomen, zeggende tegen zijn broeder, den eersten beschuldigde: „*Nardus, sa kom*;" dat de beide beschuldigden vertrokken zijnde, weldra gevolgd werden door G. en J. H., A. L. en A. K.; dat toen deze personen, omtrent 25 treden van de herberg, voor de woning der beschuldigden gekomen waren, zij de twee beschuldigden, den eersten met een schietgeweer en den tweeden met een stok gewapend vonden staan; dat zij, zonder dat er toen woorden gewisseld zijn, de beschuldigden voorbij gingen, toen de tweede beschuldigde met eenen zwaren stok aan G. H. een slag op den rug nabij den nek heeft toegebragt, en de eerste beschuldigde, die wat verder stond, riep: „„„*vooruit! sta om, want ik schiet, ik zal ze in der kont schieten,*"" daadwerkelijk het geweer afgeschoten en hierdoor J. H. ter neder geveld heeft, tevens G. H. aan het hoofd rakende; dat kort daarop J. H. den geest gegeven heeft.—Verrassend, voorwaar, is na dit verhaal van het gebeurde, de verklaring dat er noch voorbedachte raad, noch geleider lage heeft bestaan; doch de vraag is, of bij het voorgelezen deel van het arr. *in facto* beslist is, dat de besch^{n}., na zich gewapend te hebben, plaats hebben genomen op de openbare straat over hunne woning en daar de geb. H hebben afgewacht.

„Die woorden, waarin de beschuldiging, in overeenstemming met die bij het arr. van renvooi, vervat was, zijn zeker in het eindarrest niet te lezen, maar desniettemin meen ik, dat in dit door mij voorgelezen gedeelte van het arr. erkend is het aanwezen van die feiten, die in de beschuldiging als *guêt-à-pens* waren gequalificeerd.

„Toen de verwonden na eenigen tijd langs de woning der besch^{n}. kwamen, vonden zij deze, die zich intusschen hadden gewapend, staande midden op den weg, en werden, zonder dat er toen eenige woordenwisseling of andere aanleiding was, door hen aangevallen. Dit is toch wel kennelijk opwachten, met oogmerk om geweld te plegen.

„Indien het Hof die daad van opwachting ook niet voor bewezen had gehouden, dan had het zulks uitdrukkelijk met duidelijke woorden moeten verklaren. Van het onbewezene daarvan vindt men echter geen spoor in het arr.

„In den zesden considerans staat alleen geschreven, dat niet van voorbedachten rade of geleider lage is gebleken; en het eenige motief, dat daarvoor is bijgebragt, is te vinden in den bovenvermelden vijfden considerans.

„Doch zeer te regt is door den req. aangemerkt, dat die beslissing: dat de veroordeelden hebben gehandeld onder den indruk van dezelfde opgewonden gemoedsaandoening enz., niets ter zake afdoet. De daad moet worden getoetst aan a. 298, en als de *judex facti*, zoo als hier metderdaad geschied is, beslist dat zij langer of korter (want ofschoon de getuigen daaromtrent pertinentelijk verklaren, en de acten van beschuldiging dienovereenkomstig van 5 à 6 minuten spreekt, zwijgt het arr. van het tijdsverloop, hoe belangrijk dat punt ook zijn moge), de gebroed. H. hebben opgewacht, om daden van geweld jegens hen te plegen, is de omstandigheid van *guêt-à-pens* bewezen; het Hof heeft alzoo kennelijk a. 298 geschonden en mitsdien ook de a. 296 en 302 *C. P.*

„Die geheele zinsnede van den vijfden considerans, dat de feiten hebben plaats gehad onder den indruk van dezelfde opgewonden gemoedsaandoening enz., is inderdaad in strijd met de wet, want als er opwachting heeft plaats gehad, dan erkent de wet die voortduring derzelfde handeling, die de praemeditatie uitsluit, niet langer.

„Ik ga over tot *het tweede middel* van cassatie, dat vooral voor den tweeden beschuldigde van groot gewigt is.

„Dezelfde artikelen zouden zijn geschonden, dewijl de beide beschuldigden niet verantwoordelijk zijn gesteld voor feiten, door hen gezamelijk bedreven.

„Op die solidariteit der handelingen van de beide beschul-

digden heeft *m. o.* niet, zoo als de steller der memorie meent, den geheelen vijfden considerans van het arr. betrekking, maar alleen dat deel, waarin gezegd wordt, „dat de bewezene „feiten hebben plaats gehad, zonder eenig gebleken vooraf-„gegaan overleg, of ten gevolge van onderlinge afspraak, maar „zoo, dat het gepleegde door ieder der twee beschuldigden, op „zich zelf staande feiten daarstelt.

„Ik vereenig mij wel met hetgeen in de memorie gezegd wordt tot bestrijding van de daaruit in den zesden considerans afgeleide gevolgtrekking: dat er diensvolgens ten deze noch solidariteit tusschen de beide beschuldigden aan die gepleegde feiten bestaat, noch enz.

„Maar ik geloof niet, dat daarin een grond tot cassatie gelegen is, en wel 1°. omdat in geene wetsbepalingen, en bepaaldelijk niet in de aangevoerde artikelen is vastgesteld, dat handelingen van twee of meer personen, gepleegd onder de omstandigheden als hier in het arrest zijn omschreven, moeten worden beschouwd als één feit, gepleegd door meerdere personen, die als *correi ejusdem delicti* moeten worden aangemerkt, zoodat de beslissing van het Hof, hoe verkeerd zij ook moge zijn, niets is dan een *mal jugé*; maar 2°., en wel voornamelijk, heeft het Hof hier zeer bepaaldelijk beslist, dat het door ieder der 2 beschuldigden gepleegde, op zich zelf staande feiten daarstelt.

„En die beslissing is feitelijk, en daarom, hoe vreemd zij ook moge zijn, onherroepelijk aan de beklaagden verkregen. Ik zou niet gelooven, dat, bij haar aanwezen, de uitspraak van het Hof omtrent de verantwoordelijkheid der beide beschuldigden over de door beiden gepleegde feiten voor verbetering in cassatie vatbaar zij.

„Ik meen dus *dit tweede middel* van cassatie voor ongegrond te moeten houden, ofschoon ik het ten ernstigste aan uw naauwkenrig onderzoek en geoefend oordeel aanbeveel.

„Ik ga dan nu over tot het *tweede subordinatelijk* aangevoerde *middel* van cassatie: schending van a. 211 Sᵍ., dewijl het arr. niet met redenen is bekleed.

„*Dit middel* acht ik, wat de *solidaire* aansprakelijkheid der beide beschuldigden voor de bedreven feiten betreft, voor ongegrond. De gronden van 's regters beslissing daarover zijn vermeld in het slot van den 5ⁿ considerans. Daarin is de feitelijke beslissing over hunne zamenwerking tot het plegen van de gewelddadige aanranding der gebr. H. te lezen, die den grond der regtskundige beslissing over hunne aansprakelijkheid daarvoor inhoudt. Maar belangrijker en van eenen geheel anderen aard is *dit middel* van cassatie ten aanzien der uitspraak over de vraag, of de daad met geleider lage en voorbedachten rade is gepleegd.

„Ik herinner hier den Raad, dat ik, bij het onderzoek van *dit middel*, spreek in de veronderstelling, dat het arr. geene voldoende feitelijke beslissing zou behelzen, dat de beide beschuldigden hunne slagtoffers hebben afgewacht, om daden van geweld jegens hen te plegen.

„Het arr. behelst, hoe men het ook moge opvatten, stellig geene ontkennende beslissing omtrent dit bepaaldelijk aan de beschuldigden te last gelegde punt. Indien het dus niet toestemmend is beslist, dan ontbreekt de uitspraak daarover ten eenemale. Geeft nu dit grond tot cassatie? Ik meen: ja!

„Te vergeefs zou men zich hier beroepen op a. 381 Sᵍ., om de eenvoudige reden, dat hier geene vrijspraak is op grond dat de schuld der gereqⁿ. aan dat feit van opwachting niet bewezen is, maar dat zij van die verzwarende omstandigheid zijn vrijgesproken, zonder dat er is beraadslaagd en uitspraak gedaan over de feiten, die haar zouden opleveren. — (Ik zwijg er van dat eene bepaalde en ondubbelzinnige vrijspraak van dit punt van beschuldiging in het arr. ontbreekt. De bedoeling van het Hof is toch duidelijk kenbaar.)

„Een beschuldigde is niet van de beschuldiging ontheven door iedere zoogenaamde vrijspraak, maar alleen door die, welke op het onbewezene der schuld, dat is der te last gelegde feiten, berust.

„De regter *moet* uitspraak doen, eerst over de feiten die te last gelegd zijn, dan over hunne regtskundige waardering. Hier nu zou (altijd in de veronderstelling waarvan ik bij *dit middel* van cassatie uitga) alleen eene juridique beslissing zijn, dat er geen *guêt-à-pens* had plaats gehad; maar de feitelijke uitspraak waaraan zij zich vasthecht, zou ontbreken, en alzoo zou de regter in cassatie beroofd worden van de mogelijkheid om die beslissing aan de wet te toetsen. Zoodanig arr. voldoet niet aan de voorschriften van a. 211, j°. a. 206 S^r.; het moet diensvolgens vernietigd worden, en een nieuw onderzoek bevolen. Ik herhaal echter, dat, *m. o.*, het feit volledig in het arr. is beslist, en dat dus *dit derde middel* van cassatie niet aannemelijk is.

„Ik houde alzoo het *eerste*, *vierde* en *vijfde middel* van cassatie voor gegrond, en concludeer: dat de H.-R. het beklaagde arr. zal casseren, en ten principale uitspraak doende, zal verklaren den eersten beschuldigde B. K. schuldig aan moedwillige manslag en verwonding met geleider lage en voorbedachten rade, den tweeden beschuldigde H. K. schuldig aan het moedwillig toebrengen van slagen, die geenerlei ziekte of beletsel om te werken hebben veroorzaakt, gepleegd met geleider lage en voorbedachten rade, en op grond der a. 295, 296, 297, 298, 302 en 311 *C. P.*, a. 1 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), a. 207 S^r., alsmede van de a. 36, 52 55 *C. P.* en 216 S^g., zal veroordeelen:

„B. K., om gebragt te worden ter plaatse waar men gewoon is binnen de stad 's H. executie van criminele justitie te doen, ten einde aldaar op een schavot, op de bij de wet voorgeschrevene wijze, met den dood te worden gestraft; voorts in eene boete van *ƒ* 8.00.

„H. K. tot eene correctionele gevangenisstraf voor den tijd van 3 jaren, en eene geldboete van *f* 50.00.

„Voorts ieder der beschuldigden in de helft der kosten, door dit regtsgeding ook in cassatie veroorzaakt, boete en kosten, wat den tweeden beschuldigde betreft, invorderbaar bij lijfsdwang; — met bevel, dat het arr., wat den eersten beschuldigde betreft, zal worden aangeplakt binnen de gemeenten 's Gravenhage, 's Hertogenbosch en Baarle-Nassau, ter plaatse waar zulks te doen gebruikelijk is; alles met bevel tot restitutie der voorwerpen, die als stukken van overtuiging hebben gediend, aan daarop regthebbenden."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., met betrekking tot *het tweede* aangevoerde *middel* van cassatie, namelijk schending van a. 211 S^r^., als zijnde het arr. niet voldoende met redenen bekleed betrekkelijk de ten laste gelegde doodslag en verwonding, gepleegd met voorbedachten rade en geleider lage;

„O., dat tot geleider lage door de wet vereischt wordt, het langer of korter opwachten van iemand op eene of meer plaatsen, het zij om hem het leven te benemen, het zij om eenige daden van geweld aan hem te plegen;

„O. nu, dat in de feitelijke beslissing van het beklaagde arr. wel voorkomt, dat de gebroeders H. en de twee hen vergezellende personen de uit de herberg vertrokken gereq^n^. weldra gevolgd zijn, en dat zij, omtrent 25 treden van die herberg, waar de twist tusschen deze en de gereq^n^. had plaats gehad, voor de woning der gereq^n^. gekomen, zij die twee gereq^n^., de eerste met een schietgeweer en de tweede met een stok gewapend, vonden staan, zonder dat uit die feitelijke beslissing is op te maken, of de regter beraadslaagd heeft over de vereischten van den voorbedachten rade en van de geleider lage, en wel bepaaldelijk over het langer of korter opwachten van de beleedigde personen in deze, en het

voornemen tot het plegen van geweld op dezelve, daar toch het weldra gevolgd worden van de gereq^n. door de gebroeders H. A. K. en A. L. geene de minste tijdsbepaling aanduidt, en het omtrent 25 treden van de herberg, voor de woning der gereq^n. vinden staan van dezelve, ook niet te kennen geeft of dit weldra gevolgd worden en vinden staan onmiddellijk gevolgd is op het verlaten van de herberg, en alzoo onmiddellijk na den aldaar plaats gehad hebbenden twist, en deze als een voortgezette twist kan beschouwd worden, dan wel of er zeker langer of korter tijdsverloop is tusschen beiden geweest;

„O. derhalve, dat niet blijkt, dat bij het beklaagde arr., naar aanleiding der acte van beschuldiging, over de voorbedachten rade en geleider lage is beraadslaagd, en hierdoor is geschonden het voorschrift van a. 206 S^r., en hetzelve arr. uit dien hoofde behoort te worden gecasseerd, en dat het onderzoek *der overige middelen* van cassatie hierdoor overbodig wordt;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in N.brab., van 13 Dec. 1854, en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in G., ten einde op de bestaande acte van beschulding op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MLXX. — Arrest van 13 Mrt. 1855.

(A. 147, 148 en 164 *C. P.*)

Is de misdaad van a. 147 C. P. *aanwezig, wanneer iemand, bij de aangifte van overlijden, eene valsche handteekening onder de acte plaatst, terwijl de naam van den tweeden getuige niet dadelijk wordt ingevuld, en de ambtenaar van den Burgerlijken Stand de acte niet terstond onderteekent?* — Ja.

Is voor de toepassing van a. 147 C. P. *voldoende de onder-*

teekening met eenen anderen naam, dan dien van den onderteekenaar? — Ja.

Is a. 148 C. P. *niet te regt toegepast, wanneer iemand gebruik maakt van eene valsche acte van overlijden, om daardoor het permissiebiljet, om te doen begraven, te verkrijgen, en zich zoodoende gelden door het begrafenisfonds te doen uitbetalen?* — Ja.

Stelt niet, overeenkomstig a. 14 *B. W., iedere acte van overlijden eene afzonderlijke acte daar, zoodat bij de beslissing, dat iemand beide acten met een valschen naam heeft onderteekend, hij te regt is schuldig verklaard aan twee misdaden van valschheid?* — Ja.

In cassatie heeft zich voorzien W. d. J., van beroep arbeider, laatst gewoond hebbende te Zeist, thans gedetineerd te Utrecht, tegen een arr. van het Pr.-Ger. te U., van 20 Dec. 1854, waarbij hij, ter zake van twee misdaden van valschheid in authentiek en openbaar geschrift, door het namaken eener handteekening en het gebruik maken van een valsch authentiek en openbaar geschrift, wetende dat het valsch was, met toepassing van de a. 147, 148 en 164 St. en a. 2 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), is veroordeeld tot tuchthuisstraf van 5 jaren en drie geldboeten, elk van *f* 50.00, en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. de Greve, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Er zijn in deze zaak *twee middelen* van cassatie aangevoerd, welke, mijns inziens, beide zullen moeten worden verworpen, en waarvan dan ook de oplossing mij niet zeer moeijelijk is voorgekomen.

„*Het eerste middel* is: verkeerde toepassing van a. 147 S., op grond dat hier niet gepleegd zoude zijn valschheid in een authentiek en openbaar geschrift, — aangezien wel is gebleken, dat de aangifte van het overlijden van A. v. K. logenachtig was, maar dat het opmaken der acte wegens dat

overlijden op zoodanige wijze is geschied, dat het door den aangever stellen van eene verkeerde handteekening, aan dat stuk geene kracht van acte heeft kunnen verleenen; — als zijnde: 1°. die acte niet dadelijk door den ambtenaar van den Burgerlijken Stand onderteekend; en 2°. als zijnde die acte almede alleen opgemaakt op de verklaring van slechts éénen getuige, en alzoo in strijd met a. 50 B. W.

„Ik geloof evenwel, dat deze bewering wel daarin hare oplossing zal moeten vinden, dat niet alleen volgens algemeene regtsbeginselen, maar ook volgens de bestaande jurisprudentie, een gebrek in den vorm niet het karakter van authenticiteit ontneemt aan eenig authentiek geschrift, maar dat, in cas van valschheid, een stuk als authentiek moet blijven beschouwd worden, ofschoon het nietig zij in den vorm, mits het de essentiële elementen van eene authentieke acte in zich bevat.

„Men leest dit o. a. bij Le Graverend, II, 237 (Brusselsche uitgave van 1832), waar deze schrijver met zoo vele woorden zegt: „un faux en écritures authentiques et publiques „peut être punissable, bien que l'acte, contenant le faux, soit „nul pour vice de forme," en waar dit gezegde voorts wordt gestaafd door onderscheidene arresten van het Fransche Hof van cassatie.

„Eveneens vindt men deze leer gehuldigd door dezen Raad, zoo als, o. a., bij een arr. van den 20 Junij 1843 (bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, X, 51), bij welk arr. hieromtrent werd overwogen en verstaan, dat het aldaar quaestieuse stuk (zijnde een extract uit de registers van den Burgerlijken Stand), als authentiek moest blijven beschouwd worden, niettegenstaande het nul zij wegens gebrek in den vorm.

„Ook heeft de H. R. een bijkans geheel gelijksoortig gevoelen uitgedrukt bij deszelfs arr. van 2 Mei des vorigen jaars (opgenomen bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.* 1854, I, 188),

met betrekking tot het stellen eener valsche verbindtenis boven de handteekening in blanco van eenen minderjarige, en waaromtrent door dezen Raad is verstaan, dat het *criterium* van valschheid niet dáárdoor werd weggenomen, dat de verbindtenis van regtswege nietig was.

„Wanneer men nu, met het oog op deze beginselen, de feitelijke beslissing in het arr., waarbij de geheele acte is overgenomen, inziet, dan zal zulks ook hier wel tot het resultaat moeten leiden, dat er is gepleegd valschheid in authentiek en openbaar geschrift, door het namaken eener handteekening, en dat wel in eene zoodanige acte, welke alle de elementen eener authentieke acte in zich bevatte en als zoodanig in de registers van den Burgerlijken Stand is opgenomen.

„Hoezeer dan ook die acte in zoo verre informeel moge zijn, dat de naam van een der getuigen niet is ingevuld geworden, maar in blanco is gelaten, en dat evenzeer de handteekening van dien getuige gemist wordt (de niet dadelijke onderteekening van den ambtenaar van den Burgerlijken Stand doet volstrekt niets ter zake), en hoezeer dan ook deze informaliteit zoude hebben kunnen leiden, het zij tot de nietigheid der acte, het zij tot eene geregtelijke aansprakelijkheid van den ambtenaar van den Burgerlijken Stand, zoo neemt dit alles niet weg, dat hier werkelijk de rede is van eene acte, welke als acte van overlijden in de daartoe bestemde registers van den Burgerlijken Stand is ingeschreven, en welke als zoodanig alle de elementen eener authentieke acte in zich bevat.

„En wat nu voorts de bewering betreft, als of hier slechts de rede zoude zijn van eene leugenachtige opgave, zoo meen ik te moeten doen opmerken, dat het *falsum*, waarvan in dit geding de rede is, ook geenzins wordt daargesteld door de leugenachtige aangifte van overlijden, maar alleen door de valsche handteekening; zoo als het dan ook te regt bij het beklaagde arr. is verstaan.

„Bijaldien de beschuldigde de in deze bedoelde leugenachtige aangifte niet met eene valsche naamteekening, maar met zijne eigene handteekening had onderteekend, dan zoude hier ook niet gepleegd zijn de misdaad van valschheid in openbaar geschrift, maar die, waaromtrent is voorzien bij a. 363, in verband met a. 362 *C. P.*, het misdrijf namelijk van het afleggen van valsch getuigenis in burgerlijke aangelegenheid, gelijk dit in eene soortgelijke zaak door dezen Raad is beslist bij een arr. van 12 Dec. 1848, bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1848, II, 404 en volgg. Thans evenwel, nu dit zelfde heeft plaats gehad door middel *d'une contrefaçon de signature*, bestaat hier zeer stellig de misdaad, waaromtrent is voorzien bij a. 147 *C. P.* en is dus ook deze wetsbepaling in dit geding met volkomene juistheid toegepast.

„*Dit eerste middel* is dus ten eenemale ongegrond.

„*Het tweede middel* van cassatie is: verkeerde toepassing van a. 148 *C. P.*, op grond dat in deze niet zoude zijn gebruik gemaakt van eene valsche acte, maar van eene wettige acte, namelijk het door den ambtenaar van den Burgerlijken Stand afgegeven biljet, houdende verlof tot het doen der begraving.

„Ook deze bewering evenwel is ongegrond; want wanneer men het arr. inziet, dan zal men bevinden, dat het *criterium* van het gebruik maken van eene valsche acte, zoo als de req. daaraan is schuldig verklaard, niet gelegen is in het gebruik maken van het permissiebiljet om te doen begraven, maar dáárin, dat hij, na eerst eene valsche acte van overlijden in de registers van den Burgerlijken Stand te hebben doen inschrijven, van die valsche acte vervolgens gebruik heeft gemaakt, door zich hierdoor in het bezit te stellen van een behoorlijk permissiebiljet om te doen begraven, gelijk dit dan ook met zoo vele woorden in het arr. vermeld staat.

„De toepassing dus van a. 148 *C. P.* is niet gelegen in het gebruik maken van het permissiebiljet, maar in het gebruik

maken van de valsche acte van overlijden, waardoor de req. in het bezit is geraakt van het permissiebiljet, en door de vertooning van welk biljet hij zich vervolgens eene som van *f* 42.00 uit een begrafenisfonds heeft doen uitbetalen.

„Althans naar mijne schatting, is dit de eenvoudige wederlegging van *dit tweede cassatie-middel*, weshalve ook *dat middel* mij ongegrond is voorgekomen.

„Wat eindelijk betreft gemaakte opmerking, dat in allen gevalle niet drie, maar slechts twee geldboeten hadden behooren te zijn opgelegd, zoo wordt ook deze bedenking hierdoor opgelost, dat de req. niet aan eene maar aan twee misdaden van valschheid is schuldig verklaard, als zijnde de acte van overlijden in duplo opgemaakt, en alzoo in twee registers van den Burgerlijken Stand ingeschreven, in welke beide registers alzoo de misdaad van valschheid is gepleegd. Wanneer men dus in aanmerking neemt, dat hier eene schuldigverklaring bestaat aan twee misdaden van valschheid en aan het gebruik maken van eene valsche acte, dan geloof ik, dat ook te regt bij het beklaagde arrest drie geldboeten zijn opgelegd.

„Het is alzoo op deze gronden, dat mij deze voorziening in cassatie ongegrond is voorgekomen en dat ik mitsdien concludeer tot verwerping, met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H. R. d. N. — Op het beroep van enz.

„O., dat als *eerste middel* van cassatie is voorgesteld: verkeerde toepassing van a. 147 S[t]., als zijnde in deze in twee opzigten niet aanwezig de misdaad van valschheid, en wel vooreerst, omdat het door den req. met eenen valschen naam onderteekend geschrift niet zoude zijn eene behoorlijke acte van overlijden; en zulks uit hoofde van: 1°. de niet-invulling van den naam van eenen tweeden getuige; en 2°. de niet dadelijk bij de aangifte plaats gehad hebbende onderteekening door den ambtenaar van den Burgerlijken Stand;

„O. daaromtrent, dat, hoewel door de feitelijke beslissing van het beklaagde arr. beide aangevoerde omstandigheden worden bevestigd, daardoor echter niet verkeerd is toegepast a. 147 St.; dat immers de door den req. gepleegde daad is volbragt, toen hij eene valsche handteekening onder de acte van overlijden heeft gesteld, en dat het, geheel buiten zijn toedoen, niet invullen van den naam van den tweeden getuige, alsmede het eerst later onderteekenen van den ambtenaar, aan zijne daad niet ontnemen het karakter van valschheid;

„O. ten aanzien van den *tweeden* voor hetzelfde *middel* aangevoerden *grond*, dat in deze geene spraak zoude kunnen zijn van namaking of verandering van handteekening, daar de persoon, voor wien de req. zich heeft uitgegeven, zoude hebben verklaard niet te kunnen schrijven, en alzoo zijne handteekening niet is kunnen worden nagemaakt of veranderd; dat, wel is waar, evengenoemde omstandigheid bij het beklaagde arr. als bewezen is aangenomen; dat echter a. 147 St. daardoor niet verkeerd is toegepast, vermits ter toepassing daarvan is voldoende de onderteekening met eenen anderen naam dan dien van den onderteekenaar;

„O., dat als *tweede middel* is beweerd: verkeerde toepassing van a. 168 St., zoowel uit hoofde der, bij *het eerste middel* voorgestelde niet aanwezigheid der misdaad van valschheid, als omdat door den req. zoude zijn gebruik gemaakt niet van eene valsche acte, maar van een echt stuk, een volgens a. 53 B. W. afgegeven verlof tot begraven;

„O. dienaangaande, dat de eerste bewering vervalt ten gevolge der ongegrondheid van *het eerste middel;* dat voorts, wel is waar, het aan den req. afgegevene biljet was een echt stuk, maar dat, volgens de feitelijke beslissing van het beklaagde arr., het door den req. gepleegde misdrijf niet is gelegen in het gebruik maken van het permissiebiljet, maar

daarin, dat hij, na eene valsche acte van overlijden te hebben doen inschrijven in de registers van den Burgerlijken Stand, vervolgens van die valsche acte heeft gebruik gemaakt, door zich hierdoor te stellen in het bezit van een behoorlijk permissiebiljet; dat derhalve de toepassing van a. 148 is gelegen, niet in het gebruik maken van dat biljet, maar in het gebruik maken van eene valsche acte van overlijden, waardoor hij is gekomen in het bezit van het permissiebiljet, en door de vertooning van welk biljet hij zich vervolgens uit het begrafenisfonds gelden heeft doen uitbetalen; en dat hij alzoo, hoewel middellijk, echter inderdaad van het valsche stuk heeft gebruik gemaakt;

„O., dat als *derde* en geheel *subsidiair middel* is beweerd: schending van a. 164 S[t]., op grond dat in allen gevalle geen 3, maar ten hoogste slechts 2 geldboeten hadden behooren te zijn opgelegd, vermits er slechts sprake kan zijn van eene misdaad van valschheid en van de misdaad van het gebruik maken eener valsche acte;

„O. daaromtrent, dat, overeenkomstig a. 14 B. W., de in deze bedoelde acte van overlijden is opgemaakt in dubbel; dat derhalve, hoewel beide stukken strekten ter constatering van éóne handeling, echter elk stuk daarstelde eene afzonderlijke acte; en dat alzoo, ten gevolge der feitelijke beslissing, dat de req. met eenen valschen naam heeft onderteekend beide geschriften, hij te regt is verklaard schuldig aan eene dubbele misdaad van valschheid, en mitsdien hem, als bovendien schuldig verklaard aan het des bewust gebruik maken eener valsche acte, te regt 3 geldboeten zijn opgelegd;

„O., dat derhalve *al de* aangevoerde *middelen* zijn ongegrond;

„Verwerpt deze voorziening in cassatie en verwijst den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MLXXI. — Arrest van 13 Mrt. 1855.

(A. 211 en 184 Sg.; a. 386, n°. 3, en 401 *C. P.*)

Is op het voorschrift van a. 184 *Sg.*, *de straf van nietigheid gesteld?* — NEEN.

Bestaat er schending van a. 211 *Sg.*, *wanneer de schuld wordt bewezen door volledige bekentenis, versterkt door de onder eede voor het Hof afgelegde verklaring van één getuige?* — NEEN.

Wanneer in facto *consteert, dat diefstal is gepleegd door iemand, die als* vast werkman *in dienst was van een houtkooper, en dat de diefstal gepleegd is in diens werkplaats, is dan op die daad a.* 386, *n°.* 3, C. P. *te regt toegepast?* — JA.

G. G., oud 40 jaren, daglooner, geboren te Vorden, wonende te Zutphen, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, van 4 Jan. 1855, waarbij hij is veroordeeld ter zake van diefstal van vee uit de weide, en van diefstal gepleegd door een werkman uit de werkplaats van zijn meester, tot tuchthuisstraf voor den tijd van 6 jaren.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Jhr. VAN DEN VELDEN, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik zal over dit beroep niet veel zeggen, omdat het meest is van feitelijken aard, en het regtskundige gedeelte der memorie in strijd is met de bewezen verklaarde daadzaken, gedeeltelijk met de regtsleer van dezen Raad.

„*Het eerste middel* heette: „schending van a. 211, j°. 184 Sg., „op grond dat het arr. niet voldoende zoude zijn gemotiveerd."

„Het arr. nu is gegrond op bekentenis, in verband met en bewezen door getuigenbewijs, althans op eene bekentenis, die ook van elders door in het geding bekende omstandigheden is bevestigd geworden (a. 440 Sg.).

„Men doelt, in de memorie, kennelijk niet op den erkenden veediefstal, maar alleen op den diefstal in dienstbaarheid.

„Wat *dit* (eens toegegeven) *middel* den req. veel baten

zoude vat ik niet, maar het onderzoekende, bevindt men, dat de groote zwarigheid van *dit eerste middel* is gelegen in de beweerde niet-naleving van a. 184 Sr.

„De President had moeten aanteekening doen houden, dat de getuige, ten aanzien van den diefstal in dienstbaarheid, voor het Hof anders had verklaard dan in de instructie.

„Toegegeven dat dit laatste waar zij, waarvan niets blijkt, dan geeft de wet aan den President de magt om dat te beoordeelen, maar tevens aan de verdediging het regt, om daarvan aanteekening te vragen, hetgeen niet is geschied (a. 184).

„Men moet het er dus voor houden, dat er van geene tegenspraak van den getuige met zich zelven is gebleken, *vid.* onder velen, een arr. van 4 Feb. 1851 (v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1851, I, 56), waar mijne conclusie.

„Dat de houtwal was de gedurige werkplaats van den meester des req^s., is mede bewezen verklaard in het arrest, door de bekentenis van dezen laatste, in verband met en gesterkt door getuigenbewijs.

„Omtrent *het tweede middel* geldt alles wat ik zoo even gezegd heb.

„Men beweerde verkeerde toepassing van a. 386, n°. 3, *C. P.* en schending van a. 401 *eod.* „Het *travailler habitu-* „*ellement* zoude hier niet blijken, evenmin als dat de houtwal „was de werkplaats."

„Bij de bekentenis des req^s. en de wettig bewezen verklaarde feiten, vervalt ook deze grief, en de beide aangehaalde arresten hebben volstrekt geene betrekking tot diefstal in eene werkplaats. Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de req. van cassatie heeft te regt gestaan en bij het beklaagde arr. is veroordeeld, *vooreerst*, ter zake van diefstal

van vee, in de weide gepleegd; en *ten tweede*, ter zake van diefstal gepleegd door een werkman in de werkplaats van zijn meester; en dat *de beide middelen* van cassatie alleen betreffen de laatstgemelde veroordeeling;

„O., dat als *eerste middel* is voorgesteld: schending van a. 211 S^{r}., naardien de President, volgens a. 184 van hetzelfde Wetboek, verpligt zijnde door den griffier naauwkeurige aanteekening te doen houden van de bijvoegselen, veranderingen of opgaven van een getuige, verschillende met zijne vroegere verklaringen, bij gemis van zoodanige aanteekeningen, voor wettig bewezen zoude moeten worden gehouden, dat de verklaringen der getuigen op de teregtzitting gelijk zijn geweest aan die, welke zij bij de instructie hebben afgelegd; dat de President op de teregtzitting van 4 Jan. 1855 geene aanteekening van eenig verschil met vroegere verklaringen van getuigen bevolen hebbende, het alzoo voor wettig bewezen zoude moeten gehouden worden, dat uit de verklaring van den getuige D (zijnde de houtkooper, in wiens dienst de req. den diefstal zoude gepleegd hebben) is gebleken, dat hij niet wist bestolen te zijn, veel minder konde zeggen wanneer, en dat de schalen, hem vertoond als van zijn houtwal afkomstig, hem geheel onbekend waren; dat de bekentenis van den req. mitsdien in deze niet als volledig bewijs zoude kunnen worden aangemerkt; en vermits de omstandigheden van den diefstal niet waren bevestigd door eene verklaring van den persoon, tegen wien het misdrijf gepleegd was, zoo zij uit andere bewijsmiddelen bekend waren geworden, die bewijsmiddelen alsdan niet in het arr. zijn opgenoemd; dat wijders de woorden van het arr.: „zomer van 1854," te onbepaald waren, daar de schalen reeds op den 1 Mei 1854 bij een derde in bewaring waren; en dat eindelijk de bloote vermelding: dat de houtwal was eene werkplaats, niet genoegzaam met redenen bekleed was;

„O., dat, voor zoo ver de req. mogt hebben bedoeld, dat a. 184 S^{r}. in deze geschonden is, omdat de President geen aanteekening had doen houden van het verschil, hetwelk zoude bestaan tusschen de verklaringen van den getuige bij de voorloopige intructie en in die voor het Hof door hem afgelegd, bij gemeld a. het doen van dusdanige aanteekeningniet is voorgeschreven op straffe van nietigheid; zijnde het ook niet gebleken, dat door, of van wege den beschuldigde gebruik is gemaakt van de bij dat a. toegekende bevoegdheid om te verzoeken, dat die aanteekening zou worden aangemaakt;

„O. verder, dat, zoo als blijkt uit het beklaagde arr.:
„volgens de volledige bekentenissen van den tweeden beschul-
„digde (nu req. van cassatie) overeenstemmende met de
„beëedigde verklaringen van den houtkooper G. J. D., de
„tweede beschuldigde meer dan twee jaren als werkman, tegen
„genot van vijftig cents daags, in dienst van voorzegden hout-
„kooper was; zijnde zijne werkplaats voornamelijk de hout-
„wal te Z.; en dat gedurende die dienstbetrekking, in den
„zomer van 1854, de beschuldigde van dien houtwal, ten na-
„deele zijns meesters, eenige planken heeft ontvreemd;"

„dat mitsdien, hoedanig ook de verklaringen, door den getuige D bij de voorafgegane instructie afgelegd, mogen geweest zijn, de verklaringen, ter teregtzitting van het Hof gedaan, stellig genoeg blijken geweest te zijn, om bij den regter de overtuiging te weeg te brengen, dat er diefstal gepleegd was, en wel door den beschuldigde, in de werkplaats zijns meesters;

„dat niet de verklaringen voor den regter-commissaris, maar alleen die onder eede voor het Hof afgelegd, in deze in aanmerking kunnen komen, en dat deze met de volledige bekentenissen van den beschuldigde overeengestemd hebbende, er dus is regt gesproken op volkomen wettig bewijs, en het arr. op dat punt ook behoorlijk met redenen is bekleed;

„ dat de vermelding van den juisten dag, waarop de diefstal moet hebben plaats gehad, niet noodzakelijk was, (gevende de acte van beschuldiging daartoe ook geene aanleiding) en dat niet is gebleken in welk opzigt de bloote vermelding, dat de houtwal te Z. eene werkplaats was, niet als voldoende te achten is;

„O., met opzigt tot *het tweede* en *subsidiaire middel* van cassatie: beweerde schending van a. 401 en verkeerde toepassing van a. 386, n°. 3, St., naardien, om laatstgemeld a. te kunnen toepassen, wordt vereischt, dat de werkman gestolen hebbende in eene der bij dat a. vermelde localiteiten, en wel zoodanige, alwaar de werkman gewoon was te werken, terwijl *in casu* de getuige niet naauwkeurig heeft kunnen opgeven waar de req. nu en dan had gewerkt, en gemeld a. steeds spreekt van gebouwen, terwijl een houtwal is een geheel onafgesloten gedeelte eener kade, waarop hout wordt opeengestapeld, geheel aan de goede trouw van het algemeen overgelaten;

„ dat vermits in deze *in facto* vaststaat, dat de req. als vast werkman in dienst is geweest van eenen houtkooper, en dat de diefstal heeft plaats gehad in diens werkplaats, a. 386, n°. 3, St. hier allezins toepasselijk was;

„O., dat *het tweede middel* mitsdien even als het *eerste* is ongegrond;

„Verwerpt dit beroep en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MLXXII. — Arrest van 20 Mrt. 1855.

(A. 150, 147, 405 en 2 *C. P.*)

Wanneer door iemand, die door vroegere veroordeeling onbekwaam was om het land te dienen, met een valschen naam wordt onderteekend een contract, ter inlijving in de

militaire dienst, zoodat daardoor schade aan het Rijk kan worden berokkend, is dan te regt a. 150, *in verband met a.* 147 *C. P. toegepast?* — JA.

Doet het iets ter zake af, dat volgens reglementaire bepalingen de aanneming in dienst nog moest worden goedgekeurd, na welke goedkeuring eerst het handgeld uitbetaald zou worden? — NEEN.

Is niet de volbragte misdaad daar, en geene poging, wanneer door den dader alles verrigt is wat het feit moest doen gelukken? — JA.

Volgt niet uit de tweede zinsnede van a. 405 *C. P., dat hier de misdaad aanwezig is van a.* 150, *j°. a.* 147 *C. P.?* — JA.

A. Z., van beroep smid, laatst woonachtig te Leiden, is req. van cassatie van een arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., van 11 Jan. 1855, waarbij hij, ter zake van valschheid in onderhandsch geschrift, door het namaken van eene handteekening, met toepassing van de a. 150, 147, 164 en 165 S'., en de a. 3, 4 en 9 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), is veroordeeld tot eene correctionele gevangenis van 3 maanden en eene geldboete van *f* 50.00, mitsgaders in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer GOCKINGA, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc-G., genomen de volgende conclusie:

„*Het eenig* in deze zaak aangevoerde *middel* van cassatie is: schending van a. 150, in verband met a. 147 *C. P.*, en zulks op grond, dat hier niet zoude aanwezig zijn het bij de wet vereischte *criterium* eener mogelijkheid van benadeeling, aangezien, volgens de deswege bestaande reglementaire verordeningen, het in deze bedongen handgeld nimmer had kunnen worden uitbetaald, dan na gedane goedkeuring, en dat dus uit dien hoofde aan het door den req. aangegaan en met eenen valschen naam onderteekend onderhandsch contract ook geen gevolg had kunnen gegeven worden.

„Naar mijne schatting evenwel is *dit cassatie-middel* niet gegrond, en is bij het beklaagde arr., met het oog op de als wettig bewezen aangenomen feiten, zeer te regt beslist, dat

hier is gepleegd de misdaad van valschheid in onderhandsch geschrift, door het namaken van eene handteekening; en dat wel dáárom, omdat de wet, bij het begaan van valschheid, geenzins beoogt of vordert eene directe benadeeling, maar de mogelijkheid van benadeeling, *le préjudice possible de l'éventualité de l'exécution d'un acte*, zoo als men dit o. a. vindt uitgedrukt in een arr. van het Fransche Hof van cassatie van 19 Dec. 1835, aangehaald bij CHAUVEAU, III, 266, en deze omstandigheid hier in dit geding zeer stellig aanwezig is.

„Zoo leest men dan ook hieromtrent bij CHAUVEAU, *l. l.*, 310: „*pour que le faux soit punissable, il n'est pas nécessaire,* „*qu'il produise un préjudice actuel, il suffit qu'il puisse le pro-* „*duire. C'est, en effet, cette possibilité, qui fait le péril de l'acte,* „*et qui, en revelant le but du faux, en décèle la criminalité.*"

„Eveneens heeft de H.-R. zelf meermalen beslist, dat tot het vereischte van valschheid geenzins wordt gevorderd een bestaand of werkelijk nadeel, maar het voor voldoende moet worden gehouden, dat er mogelijkheid ten nadeel heeft bestaan, en die mogelijkheid in het oogmerk zelf, waarmede de valschheid was gepleegd, lag opgesloten.

„Men zie o. a. de arr[n]. van 15 Oct. 1844 en 10 Junij 1845, beide opgenomen bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, XI, 21 en 25, in welke laatste zaak er eveneens quaestie was van een *falsum* in eene acte betrekkelijk de militaire dienst.

„Wat was nu *in casu* het geval?

„Volgens de feitelijke beslissing, heeft de beschuldigde, de tegenwoordige req., ofschoon ten volle bekend, dat hij onbekwaam was om den lande meer als militair te kunnen dienen, als zijnde veroordeeld geweest tot de kruiwagenstraf en vervallen verklaard van den militairen stand, desniettemin het voornemen opgevat, om weder in dienst te treden bij het leger in Nederlandsch Indië. — Hij heeft zulks willen beproeven, door eenen anderen naam dan den zijnen aan te nemen,

en hij heeft zulks dan ook werkelijk gedaan, door zich met dat bedriegelijk voornemen, onder eenen valschen naam aan te melden ten kantore van den garnizoens-commandant te Gouda, als wanneer hij zich voorloopig voor den tijd van zes jaren voor de koloniale troepen heeft verbonden. — Van deze voorloopige verbindtenis nu is opgemaakt het sedert den laatsten tijd daartoe vereischte voorloopig contract, volgens welks inhoud de beschuldigde, onder het bekomen van aanspraak op eene som van *f* 60.00 als handgeld, is aangenomen voor de militaire dienst bij de koloniale troepen; en welk contract (dus leest men in het arr.), wanneer alle vereischten onderzocht en in orde zouden zijn bevonden, verder zoude moeten leiden, om des beschuldigden pogingen te doen slagen, ten einde op nieuw als militair in dienst te treden, waartoe hij wist onbevoegd te zijn, en ten einde zich zelven alzoo onregtmatig te bevoordeelen.

„Dat contract nu, hoezeer slechts, volgens den aard der zaak, eene voorloopige overeenkomst daarstellende (want er moest nog altijd eene verdere goedkeuring en in-dienst-stelling volgen), was toch altijd een contract, hetgeen van weêrskanten regten en verpligtingen deed ontstaan, en hetgeen als zoodanig als eene bestaande en behoorlijk aangegane overeenkomst was te beschouwen.

„Het was het begin om des req[s]. voornemen te doen gelukken, ten einde wederom in dienst te worden gesteld; doch het contract zelf, hetgeen daartoe zoude moeten leiden, was, als zoodanig, eene voltooide handeling, eene geconsommeerde acte, welke geene dadelijke benadeeling te weeg bragt, het zij dan uit een geldelijk, het zij uit een maatschappelijk oogpunt; maar welke toch zeer stellig, bij verdere goedkeuring en in-dienst-stelling, had kunnen benadeelen; zoodat juist hierin (gelijk CHAUVEAU dit uitdrukt) *le péril de l'acte*, en dus ook *la criminalité du faux* gelegen is.

„Ook bestaat hier wel géene de minste quaestie van eenige poging tot de misdaad van valschheid, want *door* en *bij* de onderteekening van het contract met eenen valschen naam, was de handeling zelve, welke het *falsum* daarstelde, volbragt, en alzoo de misdaad zelve voltooid. Maar, of de mogelijkheid van benadeeling, zoo als die beoogd was, zich zoude verwezenlijken, dat lag nog in de toekomst; — die verwezenlijking evenwel der mogelijkheid behoorde niet tot de bestanddeelen van het *falsum* zelf, en was alzoo voor het bestaan van het misdrijf zelf volmaakt onverschillig.

„Het is op deze gronden, dat ik *het* aangevoerde *cassatiemiddel* voor ongegrond houde, en dat ik mitsdien concludeer tot verwerping dezer voorziening, met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H. R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Wat betreft *het* voorgestelde hoofdzakelijk *middel* van cassatie: beweerde schending van de a. 150 en 147 S^t., op grond dat in deze niet zou aanwezig zijn het voor het bestaan van de misdaad van valschheid vereischte kenmerk van mogelijkheid van benadeeling, aangezien, volgens de deswege bestaande reglementaire bepalingen, het in deze bedongen handgeld nimmer had kunnen worden uitbetaald, dan na goedkeuring van den req. voor de militaire dienst; dat dus uit dien hoofde het door den req. aangegaan en met eenen valschen naam onderteekend onderhandsch contract ook geen gevolg had kunnen hebben;

„O., dat *in facto* is aangenomen, dat de req., ofschoon ten volle bekend, dat hij, als eenmaal door den militairen regter vervallen zijnde verklaard van den militairen stand, en tevens veroordeeld zijnde tot de straf van den kruiwagen, hierdoor onbekwaam was geworden om den lande meer als militair te kunnen dienen, niettemin, met het bedriegelijk voornemen om onder eenen anderen naam dan den zijnen, en alzoo onder eenen valschen naam, in dienst te komen bij het leger in Ned.

Indië, zich onder den valschen naam van I. v. d. W., op den 23 Sept. 1851 te Gouda heeft aangemeld, ten kantore van den garnizoens-commandant, en aldaar aan zeker geëmployeerde aan dat kantoor, aan wien hij door een onder-officier als zoodanig was voorgesteld, van zijn verlangen heeft kennis gegeven, om onder den evengemelden naam het Koningrijk der Nederlanden als militair bij de koloniale troepen te dienen gedurende den tijd van 6 jaren, in te gaan met den dag van inscheping naar zijne bestemming; dat hij, na hiertoe op zijn verzoek door dien getuige voorloopig te zijn aangenomen, zich daartoe ook voorloopig heeft verbonden; dat alstoen daarvan is opgemaakt en geteekend het sedert den laatsten tijd daartoe vereischte voorloopig contract, volgens welks inhoud de req., onder het bekomen van aanspraak op eene som van *f* 60.00 als handgeld, is aangenomen onder den naam van I. v. d. W., om het Koningrijk der Nederlanden als militair bij de koloniale troepen te dienen gedurende den tijd van 6 jaren, en welk contract, wanneer alle vereischten onderzocht en in orde zouden zijn bevonden, verder zoude (zullende) moeten leiden om des req[s]. aangewende pogingen te doen slagen, de eerste getuige (zijnde de meer bedoelde geëmployeerde) met zijnen eigen naam, en de req. met den valschen naam J. v. d. W. heeft onderteekend;

„O., dat, wat er moge zijn van bij de adstructie van *dit middel* van cassatie vermelde reglementaire bepalingen, naar welke des req[s]. aanneming tot de dienst nog moet worden goedgekeurd door den chef van het koloniaal werfdepôt, na welke goedkeuring ook eerst het toegekende handgeld kon worden uitbetaald, in allen gevalle, volgens de voormelde feitelijke beslissing, door den req. is aangegaan en onderteekend met een valschen naam een contract, dat zou moeten leiden tot zijne aanneming in 's Rijks militaire dienst, waartoe hij ten gevolge vroeger ondergane veroordeeling onbekwaam was; dat wel, ook

blijkens de feitelijke beslissing, het gemelde contract die uitkomst eerst zou hebben, wanneer alle vereischten onderzocht en in orde zouden zijn bevonden, doch dat daaruit niet volgt, dat het door den req. met een valschen naam onderteekend stuk zou zijn een niets beduidend stuk, dat geene gevolgen kon hebben, terwijl integendeel uit het zoo even vermelde volgt, dat het stuk wel zeer zeker, al is het dan niet in elk geval en onder alle omstandigheden, de gevolgen kon hebben die de req. zich daarvan voorstelde, en bij gevolg ook benadeeling van het Rijk, zoowel door de in-dienst-neming van een persoon, die voor de dienst onbekwaam was, als door uitbetaling van handgeld aan zoodanig onbekwaam persoon;

„O., dat hierom *het* voorgestelde hoofdzakelijk *middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Wat betreft *het subsidiair* voorgestelde *middel* van cassatie, als zoude hier in allen gevalle naar de feitelijke beslissing slechts quaestie hebben kunnen zijn van poging tot bedriegelijke opligting (*escroquerie*), waarvan echter almede de vereischten niet zouden aanwezig zijn;

„O., dat, met opzigt tot de qualificatie der bewezen feiten, bij het beklaagde arr. te regt is beslist, dat de req., door de onderteekening in voege voormeld, van zijne zijde alles heeft verrigt, wat toen in zijn vermogen was om te doen gelukken zijne pogingen tot het op nieuw als militair in dienst treden, waartoe hij wist onbevoegd te zijn, en om zich zelven alzoo onregtmatig te bevoordeelen, en de req. dien ten gevolge schuldig verklaard aan de volbragte misdaad van valschheid; dat, wanneer bij de gemelde beslissing in het arr. melding wordt gemaakt van des req[s]. aangewende *pogingen*, dit kennelijk ziet op het doel, dat hij door het misdrijf beoogde te bereiken, niet op het aanwezig zijn van poging tot misdrijf, in strijd met het vroeger besliste; dat ook het misdrijf van bedriegelijke opligting hier in geene aanmerking komt voor de strafbaarheid

der daad, vermits, al mogen ook daarvan de vereischten bestaan, de daad, naar de zeer duidelijke bepaling ten dezen opzigte van de tweede zinsnede van a. 405 St., niet als zoodanig strafbaar is, maar als valschheid, omdat ook hiervan de vereischten aanwezig zijn;

„O., dat op grond van een en ander, ook *het subsidiair middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MLXXIII. — Arrest van 20 Mrt. 1855.

(A. 211 St.; a. 475, n°. 10, *C. P.*; a. 12 der Wet van 6 Oct. 1791.)

Behoort, volgens a. 475, *n°.* 10, *C. P.*, weiland *tot den bezaaiden of in den* oogst *staanden grond?* — Ja.

Is in a. 12 *van de Wet van* 6 *Oct.* 1791 (Code Rural) *sprake van straf?* — Neen.

Behoort niet, ter toepassing van a. 475, *n°.* 10, C. P., *beraadslaagd te worden over de vraag, het zij van het* moedwillig doen loopen *van vee enz., het zij van het daarover* laten loopen, *uit gebrek van voorzorg?* — Ja.

Is, bij gemis van dusdanige beslissing, a. 211 *St.*, *in verband met a.* 475, *n°.* 10, C. P., *geschonden?* — Ja.

In cassatie heeft zich voorzien de ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te Assen, tegen een vonnis van den Kntr. aldaar, van 4 Jan. 1855, waarbij D. S., van beroep winkelier, wonende te Hoogezand, is ontslagen van alle regtsvervolging, ter zake dat eene hem toebehoorende koe heeft geweid op een aan een ander toebehoorend weideland.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. de Greve, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Wat het eigenlijke regtspunt betreft, hetgeen tot deze voorziening in cassatie aanleiding heeft gegeven, zoo heb ik

mij met *het* door den req. aangevoerde *cassatie-middel* zeer wel kunnen vereenigen, en ben ik met den req. van gevoelen, dat het feit, waarvan in dit geding de rede is, strafbaar is gesteld bij a. 475, n°. 10, *C. P.*, en geenzins dat dat feit, zoo als dit bij het aangevallen vonnis is verstaan, begrepen zoude zijn onder het bepaalde bij a. 12 van de Wet van 6 Oct. 1791, betrekkelijk *la police rurale*, en als zoodanig geene overtreding, met straf bedreigd, zoude daarstellen.

„Ik geloof dat de jurisprudentie, ten aanzien van dit punt, als gevestigd mag worden beschouwd, en ik meen tot dat einde inzonderheid te moeten verwijzen tot de beide arr^n^. van 1 Junij 1847 (bij V. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1847, II, 28 en 37), bij welke gelegenheid deze quaestie hier opzettelijk is behandeld en daarover door dezen Raad *expresse* is beslist, welke beslissing, hoezeer dan ook in strijd met het gevoelen van het O. M. bij dezen Raad, destijds aan den Proc.-G. aanleiding heeft gegeven tot het, betrekkelijk dit onderwerp, uitvaardigen eener circulaire, welke mede bij V. D. HONERT is opgenomen, *l. l.*, 41.

„Ook later is de H.-R., voor zooverre mij bekend, steeds bij hetzelfde gevoelen blijven volharden, zoo als o. a. bij een arr. van 7 Febr. 1854, bij. V. D. HONERT, I, 48, waarbij, met betrekking tot heidegronden, geheel dezelfde leer is aangenomen als met betrekking tot grasgewas.

„Wanneer ik dus in het aangevallen vonnis lees: „dat de „bewezene daadzaken daarstellen het laten loopen van vee „op het besloten erf, aan een ander toebehoorende, en welk „erf, volgens de feitelijke beslissing, een stuk weideland was," dan geloof ik, dat dit feit had behooren gequalificeerd te worden, als daarstellende de overtreding van a. 475, n°. 10, en dat dus de regter, door te verstaan, dat hier geene wetsovertreding aanwezig is, gezegde wetsbepaling heeft geschonden.

„Het vonnis zal dus, ten aanzien van deze regtsbeschouwing, behooren te worden gecasseerd.

„Intusschen geloof ik niet dat de H.-R., met betrekking tot de schuld van dezen gereq., ten principale zal kunnen uitspraak doen; weshalve ik van meening ben, dat in dit opzigt een nieuw en nader onderzoek *in facto* zal behooren plaats te hebben, en dat dus het vonnis, als zijnde niet behoorlijk gemotiveerd, zal moeten worden vernietigd; en ook dit mijn gevoelen is gegrond op de leer van dezen Raad, hierin bestaande, dat het voor de toepassing van a. 475, n°. 10, niet genoeg is, dat men eigenaar is van het vee, hetgeen over eens anders land heeft geloopen, maar dat moet blijken, het zij van het moedwillig doen loopen van vee over eens anders bezaaiden of in den oogst staanden grond, het zij van het daarover laten loopen van het vee, ten gevolge van gebrek aan voorzorg; en het is ook ten aanzien van deze regtsbeschouwing, dat ik verwijs tot een arrest van dezen Raad van 28 Mrt. des vorigen jaars, bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1854, I, 148, waar het met zoo vele woorden is beslist.

„Ook is hier geenzins het geval aanwezig, waaromtrent door dezen Raad uitspraak is gedaan bij deszelfs arr. van 28 Febr. 1854, bij v. d. Honert, *ibid.*, I, 81; want wanneer men de dagvaarding in het onderwerpelijke geding inziet, dan zal men daarin uitdrukkelijk de omstandigheid vermeld vinden, dat het de gereq^e. is, die beklaagd wordt van het doen loopen van een stuk vee; zoodat, naar aanleiding van de dagvaarding, dit punt *in facto* had behooren te zijn onderzocht en uitgemaakt.

„Ik concludeer dus, naar aanleiding van de a. 105 en 106 R. O.:

„1^e. tot regtspraak ten principale, met betrekking tot de toepasselijkheid van a. 475, n°. 10, op de overtreding, waarvan in dit geding de rede is; en voorts

„2°. verwijzing dezer zaak naar de Arr.-R. te Assen, ten einde aldaar op de bestaande dagvaarding op nieuw te worden geïnstrueerd; de kosten, over deze cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eenig middel* van cassatie is voorgesteld: schending van a. 475, n°. 10, S^t.;

„O. te dien aanzien, dat bij het beklaagde vonnis als bewezen is aangenomen, dat op den 7 Oct. 1854, eene aan den gedaagde toebehoorende koe heeft geweid in een aan een ander toebehoorend weideland; dat echter daarop niet toepasselijk is verklaard a. 475, n°. 10, S^t., op grond dat het weideland, waarop de koe is bevonden te weiden, niet zoude behooren tot den bezaaiden of in den oogst staanden grond, bedoeld bij dat a., maar zoude zijn begrepen onder de landerijen, bedoeld bij a. 12 der Wet van 6 Oct. 1791;

„O., dat, volgens a. 484 S^t., de vroegere bijzondere wetten en verordeningen slechts moeten worden in acht genomen in zaken bij dat Wetboek niet geregeld; dat a. 475, n°. 10, van dat Wetboek straffen bedreigt tegen hen, die vee doen of laten loopen over eens anders bezaaide of in den oogst staande gronden, in welken tijd van het jaar het zijn mag; dat dit a. is algemeen en is daargesteld met het doel, om veldeigendommen te beschermen tegen schade, veroorzaakt door het daarop doen of laten loopen van eens anders vee, om het even of het daarbij al dan niet heeft gegraasd en door het grazen schade veroorzaakt; en dat weiland gewoonlijk ten allen tijde moet worden beschouwd als een met rijpe of rijpende vruchten bezet land, en alzoo behoort te worden gelijk gesteld met eenen in den oogst staanden grond;

„O., dat bij het beklaagde vonnis ten onregte is beslist, dat weideland niet behoort tot den bezaaiden of in den oogst staanden grond, bedoeld bij a. 475, n°. 10, S^t.; dat daartegen niets

afdoet, dat weideland zoude zijn begrepen onder de landerijen, bedoeld bij a. 12 der Wet van 6 Oct. 1791; dat immers daarbij alleen is verordend schadevergoeding en geene straf, en alzoo het in dat a. vermelde feit niet onder de veldmisdrijven kan worden gerangschikt, en derhalve de beteugeling door straf is geregeld, niet bij evengenoemd a., maar bij dat van het Wetb. van Strafr.;

„O., dat ter toepassing van a. 475, n°. 10, S[t]., moet blijken, het zij van het moedwillig doen loopen van vee over eens anders bezaaiden of in den oogst staanden grond, het zij van het daarover laten loopen van het vee, ten gevolge van gebrek van voorzorg; dat diensvolgens, in verband daarmede en met de dagvaarding, bij het beklaagde vonnis feitelijk had behooren te zijn uitgemaakt, niet alleen in het algemeen of eene koe van den beklaagde had geloopen over eens anders weideland, maar bovendien bepaaldelijk, of hij die koe aldaar had doen of laten loopen; en dat derhalve het beklaagde vonnis behoort te worden vernietigd wegens schending van de a. 206 en 211 S[g]., in verband met a. 475, n°. 10, S[t].;

„Vernietigt uit dien hoofde het beklaagde vonnis van den Kntr. te A., en verwijst deze zaak naar de Arr.-R. te A., ten einde aldaar op de bestaande dagvaarding op nieuw te worden onderzocht en afgedaan;

„Beveelt, dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat."

N°. MLXXIV. — Arrest van 3 Apr. 1855.

(A. 224 en 227 *C. P.*; a. 56 R. O.)

Volgt niet uit het voorschrift van de a. 224 *en* 227 C. P., *in verband met a.* 56 *R. O.*, *dat vonnissen*, *gewezen ter zake van het wanbedrijf*, *bij eerstgemeld artikel voorzien*,

aan hooger beroep en niet aan cassatie onderworpen zijn? — JA.

M. R., landbouwer, geboren en wonende te Limmel (gemeente Meerssen), is req. van cassatie tegen een vonnis van de Arr.-R. te Maastricht, van 30 Jan. 1855, waarbij hij, ter zake van het beleedigen met woorden van agenten der gewapende magt, in de verrigting van hun ambt, met toepassing van a. 224 S[t]., is veroordeeld tot eene geldboete van *f* 8.00 en in de kosten, beiden invorderbaar bij lijfsdwang.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusiën:

„Ik vermeen mij alweder, ten aanzien der ontvankelijkheid in cassatie, te mogen refereren tot mijne vroegere conclusiën, strekkende ten betooge, dat een beroep in cassatie als het onderwerpelijke, niet ontvankelijk is, daar het beklaagde vonnis voor appel vatbaar was, volgens a. 227 *C. P.*, waarbij eene hoogere straf is bedreigd dan die bij a. 56 Org. Wet genoemd.

„De H.-R. heeft dit stelsel mede aangenomen bij onderscheidene arr[n]., het laatste *n. f.* in zake A. v. M., *c. s.*, dd. 20 Febr. ll. (Zie boven, bladz. 57.)

„Ik heb dus de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. den req. zal verklaren niet ontvankelijk in zijn beroep in cassatie, en hem zal veroordeelen in de kosten, daarop gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat a. 56 R. O. als regel stelt, dat de vonnissen der Arr.-R[n]. in correctionele zaken aan hooger beroep onderworpen zijn, met uitzondering van het geval, dat tegen het misdrijf geene hoogere straf is bedreigd dan eene geldboete van *f* 200.00, zonder gevangenis of verbeurdverklaring van eenige voorwerpen, te zamen of afzonderlijk; en dat

mitsdien het hooger beroep openstaat, wanneer eene andere of verdere veroordeeling dan in gemelde boete kan worden uitgesproken;

„O., dat in deze, waar de rede was van beleediging, aan de gewapende magt in handen hebbende agenten aangedaan, behalve in de geldboete van *f* 200.00, bij a. 224 S^{t}. gesteld, naar a. 227 door den regter kon veroordeeld worden tot het doen van herstelling aan den beleedigde, terwijl de beleediger, zoo hij daarin vertraagt of weigerachtig is, bij lijfsdwang daartoe kan genoodzaakt worden, en dat alzoo op het misdrijf bij de wet eene hoogere straf is gesteld, dan eene geldboete van *f* 200.00, en dat mitsdien het hooger beroep niet was uitgesloten;

„Gelet op a. 103 R. O. en a. 387 S^{g}.;

„Verklaart den req. niet ontvankelijk in zijn beroep en veroordeelt hem in de kosten, daarop gevallen."

N°. MLXXV. — Arrest van 3 April 1855.

(A. 182, 227 en 211 S^{g}.; a. 379 en 401 *C. P.*; a. 156 Grw.)

Blijkt niet voldoende uit de woorden: dat de getuigen, de een na den anderen, zijn gehoord, *voorkomende in een proces-verbaal der teregtzitting, dat gedurende het hooren van eenen getuige, de overige niet gehoorde getuigen waren buiten de zaal, overeenkomstig het voorschrift van a.* 182 *S^{g}.?* — Ja.

Volgt niet uit de bepaling van a. 61 *R. O., dat onder het* Hof *de ambtenaren van het O. M. begrepen zijn?* — Ja.

Is niet voldaan aan het voorschrift van a. 156 *Grw. en a.* 211 *S^{g}., wanneer in een arr. gevonden wordt de letterlijke inhoud van de a. der wetten, waarop de veroordeeling rust, of van den tekst der wet, welke wordt toegepast, al zijn de nummers van het Staatsblad, waaronder die wetten te vinden zijn, niet vermeld?* — Ja.

Geeft het verschil van uitdrukking van het laten wegnemen van steenen *of* het doen wegnemen daarvan, *het eerste*

voorkomende in een vonnis van verwijzing, het tweede in een eindvonnis, aanleiding om te gelooven, dat iemand wegens een ander feit is veroordeeld, dan waarvoor hij is gedagvaard? — NEEN.

C. B., timmerman te Venhuizen, is req. van cassatie van een arr. van het Prov.-Ger. in N.holl., van 16 Jan. 1855, bij hetwelk, met vernietiging van een in eersten aanleg gewezen vonnis der Arr.-R. te Hoorn, van 15 Nov. 1854, houdende vrijspraak van den req., hij is schuldig verklaard aan eenvoudigen diefstal, en te dier zake veroordeeld tot correctionele gevangenzetting van 6 achtereenvolgende maanden, in eenzame opsluiting te ondergaan, en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„ *Vier middelen* van cassatie zijn aangevoerd:

„ 1°. Schending van a. 182, j°. a. 227 Sg.

„ Het zoude niet blijken, „dat in de teregtzitting in eersten „aanleg één of meer getuigen buiten de gehoorzaal zijn ge„weest, terwijl één hunner zijne verklaring aflegde."

„ Ik antwoord er alleen op, dat ik, daarlatende de vraag *quoad jus*, of dit bij een infirmatoir arr. nu nog in cassatie kan worden aangevoerd; niet willende aandringen op het zonderlinge van het aanvoeren eener informaliteit in eene instructie, waarop eene vrijspraak is gevolgd; en eindelijk, mede niet drukkende op de omstandigheid, dat tegen die informaliteit geene nietigheid is bedreigd, — alleen, zonder eenige ontwikkeling, den Raad behoef mede te deelen 2 bewezene feiten.

„ 1°. Blijkens het proces-verbaal der genoemde zitting (prod. n°. 36), hebben de getuigen elk afzonderlijk, de één na den ander, hunne verklaringen afgelegd; en

„ 2°. Dat niet blijkt, dat er van die *quasi* informaliteit acte is gevraagd.

„Bij *het tweede middel* werd beweerd: schending van a. 211 S^{g}.

„Er zoude niet blijken, „dat het O. M. bij de pronunciatie „tegenwoordig is geweest in appel. Het arr. bevat er niets „van, en het proces-verbaal der zitting alleen, dat het Hof „(waartoe de Proc.-G. niet zoude behooren), zamengesteld „als in het hoofd vermeld, weder is binnengekomen," enz.

„Ik antwoord er op, dat nergens geschreven staat, dat het arr. die tegenwoordigheid moet vermelden, zoó ja, dan heeft de H.-R. zelf reeds honderde malen gezondigd.

„De zaak zelve moet echter volgens a. 211 S^{g}. plaats hebben, en dit moet blijken uit het proces-verbaal van zitting.

„En dan geloof ik, dat men wel mag aannemen, dat, wanneer in een proces-verbaal van $^{1}/_{2}$ vel schrifts, *uno contextu* en op denzelfden dag van de uitspraak en beregting geredigeerd en geteekend, de genoemde woorden, in het hoofd dezes vermeld, gevonden worden, het even eens is, als of dat hoofd geheel ware herhaald, en er ter goeder trouw geen twijfel kan bestaan of aan den eisch der wet in dit opzigt is voldaan.

„*Het derde middel* hield in: beweerde schending van a. 156 Grw., j^{is}. a. 206 en 211 S^{g}.

„Er zoude niet blijken, „dat de tekst der toegegepaste „wetten duidelijk zoude zijn geïnsereerd, door gemis van op„gave der n^{os}. van het *St.*, waarin zij te vinden zijn. Er waren „meerdere wetten op denzelfden datum van 1851 en 1854 „daargesteld, in het eerste jaar, over de scherpregters, en in „het tweede, over de uitbreiding der magt van de kantonregters; „terwijl het hier alleen betrof de oplegging der straf van een„zame opsluiting."

„Ik antwoord er op, dat a. 156 Grw. en de a. 206 en 211 S^{g}. bedoelen, dat de tekst der toegepaste a. worde voorgelezen en geïnsereerd; maar dat moet dan ook in verband beschouwd worden met de veroordeeling en opgelegde straf, en dan zal

men ter goeder trouw moeten erkennen, dat *in casu* aan den eisch der wet is voldaan.

„A. 7 der Wet van 1854 (*St.* n°. 102) verwijst daarenboven naar de Wet van 1851, en voegt daarbij *St.* n°. 68, en a. 7 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 103) kan bij geene mogelijkheid toepasselijk zijn op dit geval.

„Verlangt de Raad echter een authentiek afschrift van het arr., met de voluitgeschreven a., dan zal ik, dewijl ik mij daartoe volkomen geregtigd acht, dat gaarne leveren.

„*Het vierde middel* betrof de zaak ten principale en beweerde schending van a. 379, j°. 401 *C. P.*, aanwezig te zijn.

„„De req. zoude zijn gedagvaard ter zake van het *laten* weg-„nemen, en veroordeeld ter zake van het *doen* wegnemen, en „het eerste stelt geen diefstal daar."

„Het doet mij leed het eerste beweren als *in facto* onjuist te moeten tegenspreken.

„De originele dagvaarding (prod. n°. 4), de *introitus litis*, houdt in, dat de req. beklaagd is, ter zake van het weghalen en zich toeëigenen van steenen, een ander toebehoorende.

„En nu moge eene latere dagvaarding (prod. n°. 29) dit eenigzins anders hebben behelsd, zeker is het, dat de req. niet veroordeeld is ter zake van een feit, dat hem niet was ten laste gelegd en geen diefstal zoude daarstellen.

„Op het laten en doen weghalen door middel van anderen zal toch wel het *quod quis per alium fecit* enz. toepasselijk zijn, en dan zal ons taaleigen, daarin van het Fransche verschillende, wel medebrengen, dat men onder *door anderen laten* of *doen weghalen* iets anders verstaat, dan het *laisser* der Franschen.

„Wat de gebrekkige motivering der arglist betreft, als zoude er alleen gesproken zijn van den wil om zich te verrijken, zoo acht ik te kunnen volstaan met te verwijzen naar de feitelijke beslissing: dat het doen wegnemen der steenen is geschied met

de arglistige bedoeling om zich ten nadeele van D te verrijken.

„Ik acht dus *alle de middelen* ongegrond en concludeer, namens den heer Proc.-G., tot verwerping van het beroep, *c. e.*"

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij pleidooi *vier middelen* van cassatie zijn voorgedragen:

„1°. Schending van a. 182, in verband met a. 227 S^g^., op grond dat niet zoude blijken, dat bij de behandeling dezer zaak in eersten aanleg voor de Regtbank te Hoorn, de verschillende in deze zaak gehoorde getuigen zijn geweest buiten de gehoorzaal;

„2°. schending van a. 211 S^g^., op grond dat niet zoude blijken, dat bij de uitspraak in appel het O. M. zou zijn tegenwoordig geweest, omdat er het arrest niets van bevat en in het proces-verbaal der zitting is vermeld: dat het Hof, zamengesteld als in het hoofd vermeld, weder is binnen gekomen, enz.;

„3°. schending van a. 156 Grw., in verband met de a. 206 en 211 S^g^., omdat niet zoude blijken, dat de toegepaste strafartikelen zijn voorgelezen, daar bij de aanhaling en insertie van die artikelen nagelaten was, het nummer van het Staatsblad te vermelden, onder hetwelk die wetsbepalingen aldaar voorkomen;

„4°. schending van a. 379, in verband met a. 401 S^t^., op grond dat het feit, waarvoor is vervolgd en schuldig verklaard, niet valt in de termen van de strafwet, als zijnde gedagvaard wegens het *laten* wegnemen van steenen, en veroordeeld wegens het *doen* wegnemen van dezelve, en dat hij niet zelf heeft weggenomen, en dus ten hoogste medepligtige kan zijn;

„O., met betrekking tot *het eerste, tweede* en *derde middel*, dat dezelve, als *in facto* ongegrond, zijn onaannemelijk, daar, met opzigt tot *het eerste middel*, uit het proces-verbaal der in deze bedoelde teregtzitting blijkt, dat de zeven alstoen ge-

hoorde getuigen afzonderlijk de een na den anderen zijn gehoord, en daaruit voldoende blijkt, dat gedurende het hooren van den eenen getuige, de andere nog niet gehoorde getuigen waren buiten de geregtszaal, zoodat aan het voorschrift van gezegd a. 182 is voldaan, al staat het niet met ronde woorden in het proces-verbaal te lezen, dat de President de getuigen naar de respectievelijk voor hen bestemde kamers heeft gezonden, terwijl bovendien bij het ingeroepen artikel geene nietigheid is bedreigd op het niet vermelden van des Presidents bevel; — en ten aanzien van *het tweede middel*, daar uit het proces-verbaal der zitting, door het Hof in deze zaak gehouden, al staat het niet in het arrest, duidelijk is op te maken, dat een ambtenaar van het O. M. bij de uitspraak is tegenwoordig geweest, dewijl in het hoofd van hetzelve een der Adv^{n}.-G., bij het Hof aangesteld, bij name als tegenwoordig vermeld wordt, en wijders in het slot, nadat het Hof gedelibereerd had en in de gehoorzaal teruggekeerd was en de uitspraak plaats had, gelezen wordt: „dat het Hof, zamen„gesteld als in het hoofd dezes is vermeld, weder in de geregts„zaal is gekomen," en onder het Hof, met het oog op a. 61 R. O., de ambtenaar van het O. M. ongetwijfeld begrepen is; — en met betrekking tot *het derde middel* (waarvan de ongegrondheid uit het bij de processale stukken voorhanden zijnde afschrift van het arr. evenwel minder duidelijk blijkt), daar bij a. 156 Grw. zijnde voorgeschreven, dat alle vonnissen in strafzaken, de artikelen der wet, waarop de veroordeeling rust, moeten vermelden, en bij a. 211, dat het arr., in geval van ver oordeeling, moet bevatten den tekst der wet welke wordt toegepast, en het beklaagde arr., zoo als uit een nader aan den Raad overgelegd afschrift van hetzelve is gebleken, de letterlijke inhoud van de artikelen der wetten, waarop de veroordeeling rust, of van den tekst der wet, welke wordt toegepast, te lezen staat, zoodat hierdoor, al zijn bij de vermelding

der toe te passen wetten, de nummers van het Staatsblad, onder welke die te vinden zijn, niet aangeduid, allezins is voldaan aan het voorschrift in de Grondwet en van het Wetboek van Strafvordering;

„O. omtrent *het vierde middel*, dat de geregtelijke instructie in deze heeft plaats gehad, behalve tegen den req., ook nog tegen drie arbeiders, in dienst van den req., welke op zijnen last de in deze bedoelde steenen zouden hebben weggenomen en ingeladen, en dat bij het vonnis van verwijzing der Raadkamer van de Arr.-R. te H., van 28 Oct. 1854, omtrent die drie arbeiders is verstaan, dat er geene voldoende bezwaren ter verdere vervolging waren gerezen, terwijl daarbij de req., ter zake voorschreven, dat is, het door drie arbeiders, in den loop der maand Aug., uit het hoofd van den Oosterdijk, buiten de Noorderpoort te Enkhuizen, hebben *laten* wegnemen van ongeveer acht lasten steenen, aan Drechterland toebehoorende, voorts die steenen hebben laten inladen in een schip van N. D., en eindelijk meergemelde steenen te hebben verkocht voor *f* 120.00 en zich die gelden te hebben toegeëigend, naar de openbare teregtzitting dier Regtbank, regt doende in zaken van correctionele policie, is verwezen, en dat hij overeenkomstig die verwijzing voor die Regtbank is gedagvaard;

„O., dat bij het beklaagde arr. feitelijk is beslist, dat de beklaagde (nu req.), in den loop der maand Aug. 1854, uit het hoofd van den Oosterdijk, buiten de Noorderpoort te Enkhuizen, heeft doen wegnemen en in het schip van N. D. vervoeren acht lasten steen, welke hij daarna ten eigen profijte voor *f* 120.00 heeft verkocht;

„O., dat dit feit, zoo als het in het vonnis van verwijzing en in de dienovereenkomstig gestelde dagvaarding is vermeld en bij het beklaagde arr. als bewezen is aangenomen, zeer te regt als diefstal is gequalificeerd, terwijl het verschil van uitdrukking tusschen het *laten* wegnemen en het *doen* wegnemen

geene aanleiding kan geven om den req. veroordeeld te houden voor een ander feit, dan waarvoor hij zou gedagvaard zijn; daar toch beide uitdrukkingen te kennen geven, dat het wegnemen op zijnen last is geschied en dat het dit feit is, waarvoor hij heeft teregt gestaan en waarvoor hij is veroordeeld;

„O. eindelijk, dat de req. in deze gehandeld heeft door middel van zijne arbeiders, welke buiten dit proces zijn gesteld, en dat die handeling, door hem aan zijne arbeiders opgedragen en door hen uitgevoerd, geheel lag binnen den kring hunner werkzaamheden, die zij voor hem hadden te verrigten, en die waren van zoodanigen aard, dat zij daarbij in de goede trouw konden zijn, terwijl de req. zelf handelde ter kwader trouw; dat uit dezen hoofde dan ook hier ten opzigte van den req. niet aan medepligtigheid aan de daden van een ander, maar aan het misdrijf van diefstal zelf is te denken, zoo als dit door het Hof te regt is verstaan;

„O., dat dan ook *dit laatste middel* even onaannemelijk is als *al de overige* in deze zaak bijgebragt;

„Verwerpt het gedaan beroep en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MLXXVI. — Arrest van 10 Apr. 1855.

(A. 11, n°. 1, 19, 20 en 437 Sg.).

Zijn de Rijks-veldwachters, met het oog op a. 11, n°. 1, Sg., niet, even als de andere veldwachters, belast met het constateren van misdrijven? — JA.

G. B. is req. van cassatie van een arr., door het Pr.-Ger. in Overijssel in hooger beroep, den 3n Febr. ll. gewezen, waarbij hij, ter zake van aan J. O. moedwillig met den voet een schop te hebben toegebragt, doch met verzachtende omstandigheden, tot eene gevangenis van 3 dagen en in de kosten is veroordeeld.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De Raad zal zeker niet van mij verwachten, dat ik in een breedvoerig betoog trede ter wederlegging van *het* bij de memorie aangevoerde *middel* van cassatie: verkeerde toepassing van de a. 11, n°. 1, 19 en 20, schending van a. 437 S^{g}.

„Er is hier regt gedaan op de verklaring van eenen beëedigden getuige, in verband met een schriftelijk bescheide, zijnde een op den ambtseed opgemaakt proces-verbaal van een Rijks-veldwachter, die nog wel door den steller der memorie zelven genoemd wordt geregtsdienaar.

„Ik wil niet treden in een onderzoek over het verschil tusschen Rijks- en andere veldwachters, of de instructie der eersten. Het is voor mij genoeg te weten, dat het zijn veldwachters en zij dus begrepen zijn onder de a. 11, n°. 1 en n°. 7, j°. a. 20 S^{g}., als belast met het constateren van misdrijven.

„Die Rijks-veldwachters zijn krachtens de administratieve magt aangesteld en beëedigd, en hunne geloofwaardigheid is zoowel aan de Koninklijke als aan de administratieve magt ontleend, en zal door den meerderen omvang der betrekking wel niet minder zijn dan die der gewone veldwachters.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eenig middel* van cassatie is aangevoerd: dat het Hof de schuld des req^{s}. als bewezen heeft aangenomen, op grond van het door den Rijks-veldwachter P opgemaakt proces-verbaal, en dat het zoodoende de Rijks-veldwachters met de veldwachters op ééne lijn gesteld hebbende, hierdoor de a. 11, 19 en 20 S^{g}. verkeerd zou hebben toegepast en de a. 1 en 37 van hetzelfde Wetboek zou hebben geschonden;

„O., dat een Rijks-veldwachter is een veldwachter; dat a. 11, 1°., Sᵍ. met het opsporen der misdrijven in het algemeen belast de veld- en boschwachters, zonder daarbij eenig onderscheid te maken tusschen Rijks- of andere veldwachters, en dat mitsdien het Hof, door deze zoo algemeene bepaling in eenen algemeenen zin op te vatten, zonder hier eene onderscheiding te maken, welke zou zijn buiten de wet, geene wet heeft geschonden, noch verkeerd heeft toegepast;

„Verwerpt de voorziening in cassatie en veroordeelt den req. in de kosten."

N°. MLXXVII. Arrest van 10 Apr. 1855.

(A. 206, 211, 443, 427, 433, 188, 190, 174, 183 en 187 Sᵍ.)

Kan een arr., met het oog op de a. 206 *en* 211 *Sᵍ., gezegd worden genoegzaam gemotiveerd te zijn door de beschrijving der localiteit en door de verklaring der getuigen, dat de diefstal niet anders is* kunnen *worden gepleegd, dan door inklimming?* — Ja.

Is niet het gewigt der aanwijzing, geput uit regtstreeksch getuigenbewijs, geheel aan de voorzigtigheid van den judex facti *overgelaten?* — Ja.

Is er regt gedaan op verklaringen van medebeklaagden, en alzoo op onwettig bewijs, wanneer de regter zegt: dat het beweren van eenen beschuldigde wordt tegengesproken door dat van eenen anderen, wanneer het niet blijkt, dat hij deze tegenspraak heeft gebezigd tot bewijs der overigens regtens bewezene daadzaken (a. 427 *en* 432 *Sᵍ.)?* — Neen.

Staat het den judex facti *niet geheel vrij, een bewijs van schuld te putten uit de beëedigde verklaring van eenen getuige à* décharge? — Ja.

J. P. S., L. d. B. en H. K., sjouwerlieden, geboren en wonende te Rotterdam, zijn reqⁿ. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Zuidholland, op den 27 Jan. 1855, in hooger beroep van een vonnis der Arr.-R. te R., van 16 Nov.

1854, gewezen, en waarbij de beide eerste req^n^. zijn schuldig verklaard aan diefstal in een onbewoond gebouw, door middel van inklimming, en de derde req. aan medepligtigheid aan dien diefstal, door het des bewust helen van het gestolene, en waarbij, met toepassing van de a. 379, 384, 381, n°. 4, 59 en 62 S^t^., a. 14, n°. 4, der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102) en a. 207 S^g^., en voorts met aanhaling van de a. 52 en 55 S^t^., a. 25 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102) en a. 216 S^g^., ieder der req^n^. is veroordeeld tot eene gevangenisstraf van 2 jaren, met verwijzing van ieder voor het geheel in de kosten van beide instantiën, des noods bij lijfsdwang te verhalen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Vier middelen* van cassatie zijn aangevoerd.

„Ik zal de *beide eerste middelen* tegelijk, hoe kort dan ook, beantwoorden, omdat er tusschen beide het naauwste verband bestaat, als beide betreffende de inklimming: het eerste ten aanzien van de motivering, wat het tweede aangaat, het bewijs van die verzwarende omstandigheid.

„*Het eerste* heette: schending van de a. 206 en 211 S^g^.

„*Het tweede*: schending van a. 443 *eod.*

„Het arr. is op het genoemde punt voldoende gemotiveerd door de beschrijving der localiteit en de verklaring der getuigen, dat de diefstal niet anders is kunnen worden gepleegd dan door middel van inklimming.

„Dat die diefstal is gepleegd in een afzonderlijk gebouw, en van buiten naar binnen, is eene feitelijke beslissing, niet gegrond op aanwijzingen, door aanwijzingen bewezen, maar door regtstreeksch getuigenbewijs, zoo als de Raad uit het arr. zal zien.

„Ik zoude voor deze *beide middelen* nog zeer veel kunnen zeggen, ware het niet dat ik het vroeger reeds zeer uitvoerig

had gedaan en deze Raad conform had beslist, terwijl ik het zeker acht, dat de Raad liever zijne eigene woorden zal willen lezen, dan de mijne bij herhaling hooren.

„Ik vergenoeg mij dan ook met de aanhaling van twee arr^n., die, in verband met elkander, als voor deze zaak en in 't bijzonder voor deze *beide middelen* zijn geschreven, en beide overeenkomstig mijne conclusiën zijn gewezen.

„Het eerste is van 6 Febr. 1844, *Ned. Regtspr.*, XVII, 165 *seqq.*, v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, XII, 155 *seqq.*

„Het tweede is van 9 Nov. 1847, *Ned. Regtspr.*, XXIX, 98, v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1847, II, 307.

„In beide zaken is door mij conclusie genomen.

„Bij *het derde middel* wordt beweerd: schending der a. 427 en 433, j^{is}. 188 en 190 S^g.

„„„Er zoude hier regt zijn gedaan op de verklaringen van „eenen medebeklaagde."

„Ik kan niet inzien, dat één der drie laatstgenoemde a. *in casu* toepasselijk zoude kunnen zijn, daar zij betreffen, òf getuigen òf inlichting gevende personen, waarvan in dit geval geene sprake is; er zijn hier geene lijf- of onteerende straffen bedreigd; *vid.* a. 14, n°. 4, der Wet van 1854 (*St.* n°. 103).

„Maar dit daargelaten, zoo is er geen regt gedaan op de verklaring van eenen medebeklaagde, maar wel, blijkens het geheele arr., 1°. op getuigenbewijs en erkenning van sommige daadzaken door alle de req^n., ieder voor zoo ver hem betreft; maar ook 2°. op aanwijzingen, geput uit datzelfde getuigenbewijs en uit die zelfde erkenning van sommige materiële daadzaken.

„En nu zegt de regter: (hetgeen hem volgens a. 444 S^g. is overgelaten): „ik maak uit al de daadzaken, door de getui- „gen als gezien, gehoord en ondervonden verklaard, te zamen „genomen met de daden, die en zoo als gij ze erkent, uwe

„arglist, uwen dolus, in één woord uwe schuld op bij de „erkende oplading, vervoering, verkoop van gestolen goed „en het verdeelen der opbrengst."

„Er is hier dus geene sprake hoegenaamd van een bewijsmiddel, geput uit de verklaring van eenen medebeklaagde, maar wel op getuigenbewijs en wettig bewezene aanwijzingen, en ik acht dus ook *dit middel* ongegrond.

„*Het vierde middel* eindelijk behelsde: „beweerde schen„ding der a. 427, j^{is}. 174, 183 en 187 S^{v}."

„De veroordeeling zoude mede berusten op de verklaring van zekeren getuige *à décharge*, en dat zoude, volgens genoemde wetsbepalingen, ongeoorloofd zijn; de req^{n}. waren niet in de gelegenheid geweest zich daarop te verdedigen.

„Die getuige was zekere L. J. v. d. R., ten verzoeke der verdediging in eene daartoe verdaagde zitting (*vid.* prod. Q. Q.), en daarop is mede regt gedaan in appel.

„En nu verklaar ik voor het eerst de leer te hebben hooren verkondigen, dat de *judex facti* geene aanwijzing van schuld zoude mogen putten uit de beëedigde verklaring van eenen getuige, op eene wettige wijze voor hem gebragt.

„Honderde malen heb ik het gezien, dat zoodanige verklaringen zeer tegen de bedoeling en den wensch der verdediging uitvallen; maar zij blijven daarom toch beëedigde getuigenissen voor den *judex facti*, wien het om waarheid en klaarheid te doen is, en ik begrijp volstrekt niet, hoe de bewering voor den req. door de genoemde a. kan gestaafd worden, die alleen de orde van het hooren der getuigen betreffen.

„De req^{n}. wisten of moesten weten, wat hun ingeroepen getuige zoude verklaren, en zich daarop voorbereiden.

„Ik acht dus *alle de middelen* ongegrond, en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping der beroepen en veroordeeling der req^{n}. *in solidum* in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *beide eerste middelen* zijn voorgesteld: 1°. schending van de a. 206 en 211 S[r]., als zoude de qualificatie van inklimming niet behoorlijk zijn gemotiveerd; en 2°. *subsidiair*, schending van a. 443 S[r]., als zoude te dien opzigte zijn regt gedaan op aanwijzingen, die alleen uit andere aanwijzingen gebleken, en alzoo niet wettig bewezen waren;

„O., dat de regter, op grond der daadzaken en omstandigheden, gestaafd door de beëedigde verklaringen van verschillende getuigen, in verband met den inhoud van een ter teregtzitting voorgelezen proces-verbaal van geregtelijke plaatsopneming, is gekomen tot het besluit, dat de toegang tot den zolder, waarop de diefstal is gepleegd, niet heeft kunnen verkregen worden, dan over een zoogenaamden lantaarn, door de vensterramen van dien zolder, die open stonden, naar binnen te klimmen, en verder, dat de zolder, waarvan hier sprake is, als een afzonderlijk gebouw gehouden, en de inklimming, zoo als die daarin heeft plaats gehad, als eene inklimming van buiten naar binnen beschouwd moet worden; en dat ten aanzien dezer beslissing van een bloot feitelijk punt, de beoordeeling van het gewigt der aanwijzing, welke op gemelde wettige bewijsmiddelen gegrond is, bij de wet aan de bescheidenheid des regters is overgelaten, en alzoo in cassatie niet nader kan worden onderzocht; en dat derhalve de verzwarende omstandigheid der inklimming evenzeer voldoende met redenen is bekleed, als door wettige bewijsmiddelen is gestaafd; zoodat *de beide eerste middelen* zijn ongegrond;

„O., dat als *derde middel* is voorgesteld: schending van de a. 427 en 432, in verband met de a. 188 en 190 S[r]., als zoude door het Hof zijn regt gedaan op verklaringen van medebeklaagden, en alzoo op onwettig bewijs;

„O., dat bij de naauwkeurige omschrijving der onderschei-

dene daadzaken in het aangevallen arr. telken male afzonderlijk worden aangewezen de getuigen en beklaagden, door wier verklaringen en bekentenissen zij zijn gestaafd, en dat ten slotte 's regters beschouwing, dat de schuldpligtigheid van de beide eerste req^{n}. aan den diefstal wettig en overtuigend is bewezen uit de boven omschreven verklaringen, in onderling verband beschouwd, en uit de voorgaande bekentenissen, bij den geheelen zamenhang der overwegingen, in eenen gezonden zin, geenen twijfel overlaat, dat het Hof de bekentenissen van iederen beklaagde niet anders dan tegen dezen, en geenzins tegen medebeklaagden heeft doen gelden;

„O., dat de regter, ten aanzien van de medepligtigheid van den derden req., het bewijs regtstreeks heeft geput uit de verklaringen van onderscheiden getuigen, de aanwijzingen daaruit geput, en zijne erkentenis; en dat eerst later alleen ten aanzien van een beweren van dezen req., slechts zijdelings wordt opgemerkt, dat dit beweren door een medebeschuldigde wordt tegengesproken, zonder echter dat de regter deze tegenspraak in aanmerking heeft genomen als bewijs van hetgeen daar ter plaatse zelfs uitdrukkelijk genaamd wordt *de bovenaangehaalde regtens bewezen daadzaken*;

„O., dat overigens ook niet is gebleken, dat in dit geding getuigen zouden zijn gehoord, die zouden vallen in de uitsluitingen van de a. 188 en 190 S^{v}.;

„O., dat derhalve ook *dit middel* is onaannemelijk;

„O., dat als *vierde middel* is voorgesteld: schending van a. 427, in verband met de a. 174, 183 en 187 S^{v}., als zoude de veroordeeling, onder anderen, berusten op de verklaringen van eenen getuige *à décharge*, die door eenen later vrijgesproken medebeklaagde bij de behandeling der zaak in eersten aanleg voor den regter was gebragt;

„O., dat de hier bedoelde en in 's Hofs arr. vermelde tiende getuige (na een bekomen uitstel van de behandeling der zaak

in eersten aanleg) op eene wettige wijze voor den eersten regter is gebragt en door dezen onder eede gehoord, en dat alzoo het Hof allezins bevoegd was, om de verklaringen van dien getuige, welke bovendien aan de req^n. door het proces-verbaal der zitting en het vonnis der Regtbank bekend waren, in hooger beroep als een bewijs aan te nemen, naardien de wet de meerdere of mindere geloofwaardigheid der getuigen niet afhankelijk maakt van de omstandigheid, of zij ten verzoeke van het O. M., dan wel ten verzoeke van eenen beklaagde zijn gehoord; — en dat alzoo ook *dit middel* is onaannemelijk;

„Verwerpt de gedane voorziening en veroordeelt deze reqn. *solidair* in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MLXXVIII. — Arrest van 10 Apr. 1855.

(A. 206, 211 en 227 Sr.; a. 401, 2 en 3 *C. P.*)

Brengen de bepalingen van de a. 211 en 206 Sr. niet mede, dat een arr. niet behoorlijk is gemotiveerd, met betrekking tot eene strafbare poging tot diefstal, wanneer in hetzelve gevonden wordt noch eene beslissing over het kennelijk voornemen tot bedriegelijke toeëigening, noch de daadzaken, waaruit de constitutieve vereischten voor de strafbare poging zouden voortvloeijen? — Ja.

L. v. d. K., herbergier te Doeveren, is req. van cassatie van een in hooger beroep gewezen arr. van het Pr.-Ger. in N.brab., van 7 Febr. 1855, waarbij vernietigd is het vonnis der Arr.-R. te 's Hertogenbosch, van 5 December te voren, en de req. verklaard schuldig aan poging van diefstal, en te dier zake, met aanneming van verzachtende omstandigheden, veroordeeld tot eene gevangenzetting van 6 weken en in de kosten.

Nadat was gehoord het rapport van den Raadsheer van IJsselsteyn, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik houd het voor bijna zeker, dat de H.-R., zoo ik al niet tot cassatie adviseerde, gelijk ik doen zal, het beroep ambtshalve gegrond zoude verklaren en het beklaagde arr. vernietigen.

„Het komt mij toch voor, dat zoowel motiveringen van poging tot diefstal, *s. r.*, zeer zwak zijn ontwikkeld, als dat er in het arr., hetwelk het vonnis in eersten aanleg vernietigde, met toepassing van andere wetsbepalingen en ontslag van regtsvervolging van eenen medebeklaagde, niets anders gevonden wordt dan opgaven van getuigen en beklaagden, zonder beslissing des regters over feiten, die over zoodanige poging tot diefstal eenig licht verspreiden.

„Wat in de memorie aangevoerd wordt, schijnt mij dus juist toe; maar er is, *s. r.*, nog wel meer onvolmaakts in dit arr.

„*Vooreerst* is de eenvoudige schuldigverklaring aan poging van diefstal, zonder de omschrijving der elementen van die poging, onvoldoende.

„*Secundo* is dat woord *diefstal* hier te algemeen, zonder eenige toelichting, dewijl de aanklagt luidde: „diefstal bij „nacht door meer dan één persoon, buiten eene bewoonde „huizing."

„Maar al konde dit gebrekkige goedgemaakt worden door de woorden: „*in gevolge hier boven* (in een vroegeren conside- „rans) *omschreven*," dan is

„*Tertio* de toepasselijkheid van a. 463 *C. P.* niet genoeg gemotiveerd door de verklaring, dat er geen schade veroorzaakt is.

„Dat a. 463 *C. P.*, hetwelk toegepast is en nie is afgeschaft bij a. 20 der Wet van 29 Junij 1854, vereischt meerdere verzachtende omstandigheden, dan het niet aanwezig zijn van nadeel of schade.

„En zoo wij ook dit over het hoofd konden zien, dan is er,

mijns oordeels, geheel verkeerde toepassing van de a. 401, 3 en 463 *C. P.*, en daardoor schending van de a. 14, 17 en 20 der evengenoemde Wet van 1854 (*St.* n°. 103).

„De aanklaagt luidde o. a.: dat er was gepleegd diefstal bij nacht, door meer dan één persoon, of poging daartoe.

„Dat materiële feit is bewezen verklaard; maar de mededader des req^s. is ontslagen van regtsvervolging in appel, op grond dat van arglist bij zijne medewerking niet was gebleken.

„Die laatste beslissing neemt echter, zoo als de Raad meermalen beslist heeft, niets weg van de qualificatie: *door meer dan één persoon.*

„De materiële tegenwoordigheid van eenen medehelper is, ten aanzien van den hoofddader, voldoende, ook al is de eerstgenoemde, uit hoofde van omstandigheden, aan zijnen persoon klevende, niet strafbaar. *Vid.* arr. van 16 Jan. 1855, in zake J. L. M.

„Ik heb dit van deze plaats herhaaldelijk betoogd, maar zal er niet over uitweiden, omdat ik moet erkennen in 1843 eene andere leer te hebben verdedigd, waarvan ik ben teruggekomen; maar ook omdat ik, naar aanleiding van het vroeger gezegde, eene vernietiging en verwijzing onvermijdelijk acht.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc. G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen, voor zooveel den req. betreft, en de zaak zal verwijzen naar een aangrenzend Pr.-Ger., om ten zijnen opzigte op nieuw op het hooger beroep te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij de memorie, zoowel als bij pleidooi, is aangevoerd:

„1°. Schending en verkeerde toepassing van a. 401, in verband met de a. 2 en 3 S^t., en schending van a. 206 S^g.;

„zijnde *ten tweede* bij pleidooi ook nog beweerd: schending van a. 6 S^g.;

„O., omtrent *het eerste middel*, dat bij het beklaagde arr. *in facto* als wettig en overtuigend bewezen is aangenomen, dat de beide beklaagden, in den vroegen morgen van 23 Oct. 1854, de vijfde bij het vonnis *a quo* bedoelde fuik, door de broeders C. in het door hen gepachte vischwater gesteld, hebben geligt, de kruik daarvan boven water gehaald en daarna weder in het water hebben geworpen; en dat dit feit daarbij wordt gequalificeerd: poging tot het arglistig wegnemen van eens anders visch, door uiterlijk bedrijf gebleken en tot een begin van uitvoering overgegaan, en alleen door toevallige, van des daders wil onafhankelijke omstandigheden hare uitwerking hebbende gemist;

„O., dat, zoo al ten deze werkelijk poging tot diefstal had plaats gehad, in het arr. had moeten zijn uitgemaakt, dat daarbij het kennelijk voornemen tot bedriegelijke toeëigening bestond, en dat mede in diezelfde veronderstelling in hetzelve hadden moeten zijn opgegeven de daadzaken, waaruit de constitutieve vereischten tot het daarstellen eener strafbare poging waren gebleken;

„O. mitsdien, dat alleen door deze verzuimen a. 227, in verband met de a. 211 en 206 S[g]., zijn geschonden en het beklaagde arr. uit dien hoofde behoort te worden vernietigd, en dat het hierdoor overbodig is in eenig onderzoek te treden omtrent *het subsidiair* aangevoerde *middel*, aangaande de verdere verzuimen, in het arr. voorkomende;

„Vernietigt, voor zoo veel den req. betreft, het arr. van het Pr.-Ger. in N.brab., van 7 Febr. 1855, in hooger beroep gewezen, en verwijst, naar aanleiding van a. 106 R. O., deze zaak naar het Pr.-Ger. in Gelderland, om ten opzigte van den req. op het hooger beroep op nieuw te worden behandeld en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MLXXIX. — Arest van 17 April 1855.

(A. 247, 206, 211 en 217 Sr.; a. 16 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* no. 102).)

Is een arr., overeenkomstig de a. 206 *en* 211 *Sr., genoegzaam gemotiveerd, wanneer bij eene schuldigverklaring aan diefstal van* kwelder, *niet feitelijk is onderzocht en beslist wat* kwelder *is?* — Neen.

Volgt uit a. 16 *der Wet van* 29 *Junij* 1854 (St. *n°.* 102), *dat* kwelder *als* oogst *te beschouwen is?* — Niet beslist.

H. D. B., landbouwer te Aekamp, gemeente Midwolda, is req. van cassatie van een arr. van het Pr.-Ger. in Groningen, van 29 Jan. 1855, regt doende in hooger beroep, van een vonnis der Arr.-R. te Winschoten, van 17 Nov. te voren, bij hetwelk dat vonnis is bevestigd, en waarbij de req. was verklaard schuldig aan het wanbedrijf van eenvoudigen diefstal, en te dier zake veroordeeld tot eene gevangenisstraf van twee jaren en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer van IJsselsteyn, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusiën:

„*Twee middelen* van cassatie zijn bij pleidooi aangevoerd:

„1°. Schending van a. 247, in verband met de a. 206, 211 en 427 Sr.

„Het Hof moest oordeelen over de qualificatie van de fei- „ten, en dus *in casu* motiveren een *criterium* van het misdrijf, „het op hoopen staan van de ontvreemde kwelder, en dit zoude „niet zijn geschied."

„En nu weet ik inderdaad niet, hoe men dat anders zal motiveren, dan door op wettige bewijsmiddelen bewezen te verklaren, dat de ontvreemde kwelder te hoop stond, waardoor het een deel van oogst uitmaakte.

„Dat woord duidt aan, dat het van den grond gescheiden was, in tegenoverstelling van nog niet van den grond afge-

scheiden voortbrengselen. Het zal wel niet verlangd worden, dat de *judex facti* het afmaaijen en bijeen harken en op hoopen stellen moest vermelden.

„Ik zoude wel gewenscht hebben, van de verdediging eens te hooren, hoe zij zoude verlangd hebben gemotiveerd te zien, dat de ontvreemde kwelder op hoopen stond.

„Dat is hier voor *dit middel* de eenige quaestie, want over de vraag, of het een deel van oogst uitmaakte, die, afgescheiden van den grond, op hoopen stond, zal ik nu spreken, als betreffende *het tweede middel.*

„Bij *dat tweede middel* is beweerd: verkeerde toepassing van „a. 16 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102)."

„Te hoop staande *kwelder* zou niet als oogst of een gedeelte „daarvan kunnen beschouwd worden," en dus niet vallen in de termen van genoemd artikel, in verband met de a. 401 en 388 *C. P.*

„De vraag moet natuurlijk zijn: wat is *kwelder*, en wel *te hoop staande kwelder.*

„En dan vind ik in mijn dictionnaire van Martin (in 1828 te Amsterdam uitgegeven), het woord *kweldergras*, en dit, gevoegd bij de in de pleidooi aangehaalde autoriteiten, geeft mij de zekerheid, dat hier onder *kwelder* verstaan moet worden gras of hooi, afgemaaid van kwelders of buitendijks gelegen landen.

„De *judex facti* en vooral *loci* zal gemeend hebben, dat ieder wist wat kwelder is, zoo als het hem bekend schijnt te zijn.

„In alle gevallen voer ik aan, voor mijne stelling, dat het hier gold *te hoop* staande gedeelten van oogst, de bij pleidooi door den geachten verdediger aangehaalde autoriteit van den heer Westerhof, dat kwelder beduidt een *voeder voor het vee.*

„*Gras* is dit ook en is door dezen Raad altijd aangemerkt als oogst opleverende; maar hoeveel te meer nog is dit waar, wanneer het afgemaaid en te hoop is gesteld.

„*Gras* groeit evenmin met behulp van menschelijke industrie; want ook daarin vond men een argument voor het beroep.

„Eindelijk voerde men aan, dat het dan nog eer zoude behooren tot de misdrijven, genoemd in a. 18 der reeds vermelde Wet, betrekkelijk diefstal van riet en biezen; maar dat er dan geene sprake kon zijn van oogst.

„Ik antwoord er op, dat hier geen sprake is van riet of biezen, maar van *te hoop* (niet *te veld staand*) *kweldergras* (beestenvoeder), wat, zoo ver ik weet, het eerstgenoemde niet is.

„Ook *dit middel* acht ik dus ongegrond, en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij pleidooi zijn aangevoerd *twee middelen* van cassatie;

„1°. schending van a. 247, in verband met de a. 206, 211 en 227 Sv., omdat de regter de feiten moet qualificeren, en er nergens uit blijkt, wat *kwelder* zoude zijn;

„2°. verkeerde toepassing van a. 16 der Wet van 29 Junij 1854, verwijzende naar a. 401 St.; omdat *kwelder* geen oogst kan daarstellen;

„O. hieromtrent, dat bij het beklaagde arr. is aangenomen, dat diefstal van te hoop staande kwelder is een diefstal van te veld staande oogst, zonder echter feitelijk te onderzoeken en te beslissen, wat *kwelder* eigenlijk daarstelt en wat er in deze is ontvreemd, hetgeen te meer noodzakelijk was, omdat noch in het toegepaste a. 16 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), noch in a. 18 dier Wet zoodanig voorwerp, als iets dat ontvreemd kan worden, wordt opgenoemd, en de meest bekende Woordenboeken onder *kwelder*, *land* verstaan, en daarbij wel gewagen van *kweldergras*, als op de kwelder

gegroeid, en dit woord derhalve niet als algemeen bekend kan worden beschouwd; en dat hierdoor zijn geschonden de a. 206 en 211 Sg., als zijnde het beklaagde arr. niet voldoende met redenen omkleed;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in G., in deze zaak gewezen, en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Drenthe, ten einde op het bestaande hooger beroep te worden behandeld en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

No. MLXXX. — Arrest van 24 Apr. 1855.

(A. 203, 206 en 227 Sg.)

Mag de regter, met het oog op de a. 203 *en* 227 *Sg., acht slaan op eene in de dagvaarding niet vermelde verzwarende omstandigheid, wanneer de beklaagde daarop door het O. M. niet opmerkzaam is gemaakt?* — Neen.

Zijn dus a. 203, *in verband met a.* 227 *Sg. geschonden, wanneer het Hof nalaat het vonnis te niet te doen en de zaak, naar aanleiding der dagvaarding en der omstandigheden, waarop de beklaagde in hooger beroep is opmerkzaam gemaakt, te onderzoeken en te beslissen?* — Ja.

In cassatie heeft zich voorzien G. H., oud 47 jaren, weduwe van J. H., werkster, geboren te Maastricht, wonende te Haarlem, tegen een arr., op 7 Febr. 1855 door het Pr.-Ger. in N.holl. gewezen, waarbij in hooger beroep is bevestigd een vonnis van de Arr.-R. te H., van 28 Dec. bevorens, bij hetwelk zij is schuldig verklaard aan diefstal, gepleegd in een huis, alwaar zij gewoon was voor loon te werken, en te dier zake, met toepassing van de a. 386, nº. 3, en 463 St., 14 en 20 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* nº. 102), houdende eenige veranderingen in de straffen op misdrijven gesteld, is veroordeeld tot eene gevangenzetting van één jaar, met verdere veroordeeling in de kosten van het regtsgeding, zoowel in eersten aanleg als in hooger beroep gevallen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. GERADTS, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc-G., genomen de volgende conclusie:

„De onderwerpelijke zaak is mij van zeer weinig omvang voorgekomen, zoodat ik met een enkel woord mijn gevoelen omtrent de gegrondheid dezer cassatie zal kunnen mededeelen.

„*Het eenig* in deze zaak aangevoerde *cassatie-middel* is:

„Schending van de a. 203 en 206, in verband met a. 227 S^{g}., op grond dat bij de behandeling dezer zaak in eersten aanleg de beklaagde niet opmerkzaam is gemaakt op de voor dit geding verzwarende omstandigheid, dat de diefstal in dienstbaarheid, waarvan hier de rede was, door de beklaagde gepleegd is in de woning en ten nadeele van haren meester; dat dit, bij de behandeling in hooger beroep, door den Proc.-G. zooveel noodig, wel is geschied, doch dat het Hof, zonder uit dien hoofde de gehoudene instructie in eersten aanleg, en het daarop gewezen vonnis des eersten regters te vernietigen, heeft kunnen goedvinden dat vonnis, in strijd met de wet, eenvoudig te bekrachtigen.

„Naar mijne wijze van zien evenwel is *dit cassatie-middel* dáárom ongegrond, omdat het *criterium* van den diefstal in dienstbaarheid inderdaad voldoende in de dagvaarding stond uitgedrukt, en dat het dus niet noodig was, om de beklaagde op eene voor de qualificatie van het alhier bedoelde misdrijf verzwarende omstandigheid opmerkzaam te maken.

„Naar mijne wijze van zien namelijk, valt de dienstbetrekking, zoo als die in de dagvaarding vermeld staat, en waarvan dus de regter behoorlijk gesaisisseerd was, volkomen in de termen van het 1^{e} lid van a. 386, n°. 3, en niet in die van het 2^{e} of 3^{e} lid, waaruit dan ook volgt, dat de omstandigheid, dat de diefstal gepleegd was in de woning haars meesters, *in casu* geenzins als constitutief was aan te merken voor het bestaan

van diefstal in dienstbaarheid, en dus ook geenzins eene verzwarende omstandigheid daarstelde van een misdrijf, hetgeen anders slechts eenvoudige diefstal zoude geweest zijn.

„In de dagvaarding toch leest men: „dat de beklaagde werd „aangeklaagd: van eenige weken bij zekeren B., te Bloemen„daal, als baker en schoonmaakster in loontrekkende dienst „te zijn geweest, en alstoen te hebben gestolen twee kinder„lakens."

„Welnu! eene baker en schoonmaakster moet, althans naar mijne schatting, zeer stellig worden gerangschikt onder de *domestiques ou hommes de service à gages*, en geenzins onder de overige in datzelfde a. opgenoemde personen en werklieden, die diefstal plegen in de woning, waar men gewoon was te werken.

„Welke toch is het kenmerkend onderscheid tusschen de eerstgenoemde *domestiques ou hommes de services à gages*, en de overige dienstverrigtende personen?

„Dat onderscheid bestaat hierin, dat de eerstgenoemden verbonden zijn aan de persoonlijke dienst of wel aan die van het huis, *attaché au service de la personne ou de la maison*, zoo als men dit onder anderen vindt uitgedrukt bij Chauveau, VII, 16, doch alle de overigen, het zij dan *ouvriers*, het zij dan *individus travaillant habituellement*, inderdaad vreemd zijn aan de eigenlijk gezegde dienst van den persoon of van het huis; en juist daarom leest men in de wet ten aanzien van die laatstgenoemde personen, dat de diefstal moet gepleegd zijn, het zij *dans l'atelier ou le magasin*, het zij *dans l'habitation, où il aura volé.*

„Men vindt dit o. a. opgemerkt bij Rauter, n°. 519.

„En nu geloof ik, dat het wel niet twijfelachtig zal zijn, of eene schoonmaakster, en vooral eene baker, zal moeten worden gerangschikt onder de zoodanigen, *qui sont attachés au service de la personne ou de la maison*, en waaromtrent dus

ook niet vereischt wordt, dat de diefstal gepleegd is in de woning des bestolenen.

„Het is naar aanleiding van deze beschouwing, dat ik het voorgestelde *cassatie-middel* voor ongegrond houde, en dat ik mitsdien concludeer tot verwerping, met veroordeeling van de requirante in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de req^e. voor genoemde Arr.-R. is gedagvaard geworden, als beklaagd van zich, in den loop van het jaar 1854, twee kinderlakentjes arglistig te hebben toegeëigend, terwijl zij, als baker en schoonmaakster, bij J. D. B. te B. in loontrekkende dienst was;

„Dat de dagvaarding niet gewaagt, dat de ontvreemding is gepleegd jegens genoemden B of jegens iemand dien zij niet diende, maar die zich bevond, het zij in het huis van B, het zij in het huis waar zij met hem was;

„O., dat, bij het onderzoek voor de Arr.-R. te H. gehouden, de bewijsmiddelen hebben geloopen over de omstandigheid, dat de te last gelegde diefstal ten nadeele van genoemden B zou hebben plaats gehad, terwijl die omstandigheid van aard is, om den eenvoudigen, bij de dagvaarding vermelden diefstal in dienstbaarheid te kenmerken, en derhalve tot eene verzwaring van straf aanleiding te geven;

„O., dat het proces-verbaal van de teregtzitting der genoemde Regtb. niet vermeldt, dat de req^e. daaromtrent door den ambtenaar van het O. M. is opmerkzaam gemaakt, en alzoo in de gelegenheid gesteld om zich deswege uit te laten, en dat bij gebreke van zoodanige vermelding, de Regtb., volgens a. 203, in verband met a. 227 S^g., op straffe van nietigheid, geen acht mogt slaan op laatstgemelde omstandigheid;

„O., dat de Regtb. evenwel bij haar gezegd vonnis *in facto* als bewezen heeft aangenomen, dat de req^e., tijdens zij, als

baker en schoonmaakster, tegen betaling van loon bij B in dienst was, een kinderlakentje, hetwelk hem toebehoorde, arglistig heeft ontnomen, en alzoo, in strijd met gemeld a. 203, op de verzwarende omstandigheid heeft acht geslagen en der req^e. de bij a. 386 n°. 3, S^t., *j°*. a. 14, n°. 6, der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), bedreigde straf heeft opgelegd;

„O., dat de Proc.-G. bij genoemd Geregtsh., op het tegen dat vonnis ingestelde hooger beroep, blijkens de op het procesverbaal der teregtzitting gemaakte melding, de req^e. bij de behandeling der zaak opmerkzaam heeft gemaakt op de beweзene omstandigheid, dat zij den diefstal had bedreven in de woning en ten nadeele van haren meester;

„O., dat het Pr.-Ger. door dat onbepaald hooger beroep der req^e. gesaisisseerd is geworden van de geheele zaak, zoo als die bij de Arr.-R. aanhangig was geweest; dat de aanmerking, door den Proc.-G. gemaakt, derhalve van aard is geweest, om, voor den verderen loop des gedings, in de ter eerste instantie begane leemte te voorzien, doch geenzins om de nietigheid van het vonnis der Arr.-R. te verhelpen;

„O., dat het Pr.-Gér. mitsdien dat vonnis had behooren te niet te doen en voorts de zaak, naar aanleiding van de dagvaarding en van de omstandigheden, waarop de req^e. opmerkzaam was gemaakt, te onderzoeken en te beslissen, en dat het Hof, met dit na te laten en het vonnis te bekrachtigen, a. 203, in verband met a. 227 S^v., heeft geschonden;

„Vernietigt het beklaagde, door het Pr.-Ger. in N.holl. gewezen arr.;

„En doende hetgeen dat Geregtsh. had behooren te doen, vernietigt mede het door de Arr.-R. te H., op 28 Dec. 1854, in deze zaak gewezen vonnis;

„En alsnu, overeenkomstig a. 105 R. O., regt doende op het bestaande hooger beroep;

„O., dat de Arr.-R. te H., behalve de bovenaangehaalde

daadzaken, ook als bewezen heeft aangenomen, dat het gestolen katoenen kinderlakentje van geringe waarde is geweest, en dit feit als van verzachtenden aard heeft aangemerkt;

„O., dat het Pr.-Ger. bij het bestreden arr., en alzoo nadat aan het voorschrift van a. 203 in deze was voldaan, zich geheel heeft vereenigd met de feitelijke beslissing des eersten regters;

„Verklaart, dat de bewezene feiten opleveren het wanbedrijf van diefstal, door eene huis- of loonbediende ten nadeele van haren meester gepleegd, onder omstandigheden, welke van aard zijn om dat wanbedrijf te verkleinen;

„Verklaart de req^e. schuldig aan het alzoo gequalificeerde wanbedrijf;

„Gezien de a. 386, eerste lid en n°. 3, en 463 S^t., de a. 14, n°. 6, en 20 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), luidende enz.;

„Gezien voorts de a. 379 en 52 S^t., 207 en 227 S^g.;

„Veroordeelt de req^e. tot eene gevangenzetting van 1 jaar en in al de kosten, daaronder begrepen die in cassatie gevallen."

N°. MLXXXI. — Arrest van 24 Apr. 1855.

(A. 434 *C. P.*; a. 13, n°. 5, der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102); a. 1, 144, 206, 208, 211, 380, 172, 146, 181, 183 en 148 S^g.)

Is men ontvankelijk in cassatie, wanneer de middelen zijn gerigt tegen een praeparatoir arr., van hetwelk men zich niet in cassatie heeft voorzien? — Neen.

Is een arr. voor cassatie vatbaar, wanneer vormen mogten zijn geschonden, bij de wet niet op straffe van nietigheid vastgesteld? — Neen.

Is niet, volgens de stellige bepaling van het slot van a. 174 *S^v.*, *de beslissing over de identiteit van een getuige, wanneer zijn naam abusievelijk op de lijst der getuigen mogt zijn vermeld, zelfs bij verzet van den Proc.-G. of van den beschuldigde, geheel aan het Hof overgelaten?* — Ja.

Is het voldoende, wanneer in een proces-verbaal voorkomt: dat aan den getuige zijn gevraagd zijn naam, voornaam enz., en wijders de vragen bij a. 183 *S^v. voorgeschreven?* — JA.

Is het voldoende, wanneer in een proces-verbaal voorkomt, dat de overige getuigen ieder afzonderlijk zijn binnengekomen, de vermelde vragen beantwoord hebben en den eed gedaan, en verder: „zijnde met hen in allen opzigte hetzelfde in acht „genomen, als met den eersten getuige?" — JA.

Is a. 434 *C. P. vervangen door a.* 13, *n°.* 5, *der Wet van* 29 *Junij* 1854 (St. n°. 102)? — NEEN.

Volgt niet uit a. 144, *al.* 2, *in verband met a.* 211 *Sv.*, *dat in het slot der acte van beschuldiging en in het arr. slechts moeten worden vermeld die omstandigheden, die in het gegeven geval aanleiding tot verligting kunnen geven?* — JA.

Moeten de woorden: wanneer niet te voorzien was, *voorkomende in a.* 13, *n°.* 5, *der Wet van* 29 *Junij* 1854 (St. n°. 102), *niet in algemeenen zin worden opgevat, en niet uitsluitend voor het geval, dat het voor eenen dader in het bijzonder niet was te voorzien?* — JA.

Behoort niet de vraag, of iemand in dronkenschap heeft gehandeld, geheel tot het gebied van den judex facti? — JA.

Behoeven niet uitsluitend die middelen van verdediging, die strekken om gebruik te maken van eene bevoegdheid of van een regt, bij de wet toegekend, in het arr. vermeld te worden? — JA.

H. B., arbeider, wonende te Apeldoorn, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, van 1 Febr. 1855, waarbij hij, ter zake van het opzettelijk in brand steken van een gebouw, met toepassing van a. 434 S. en de a. 1 en 25 van de Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), is veroordeeld tot de straffe des doods, om alzoo gebragt te worden op een schavot, op te rigten op eene der publieke plaatsen binnen de gemeente A., ten einde aan hem, door den scherpregter, de doodstraf worde uitgevoerd, door met een strop om den hals, aan de galg te worden vastgemaakt en een luik onder zijne voeten te doen wegvallen; met verdere veroordeeling in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. GOCKINGA, heeft de Proc.-Generaal hoofdzakelijk het navolgende gezegd:

„Ik zal het voorbeeld niet volgen van den raadsman die hier het woord heeft gevoerd en den steller der memorie niet op den voet volgen, maar ik zal eerst behandelen *de middelen* van cassatie, die den vorm der procedure raken, daarna die de schending en verkeerde toepassing der wet bij de uitspraak betreffen.

„Ik zal derhalve aanvangen met *het zesde middel* der memorie; maar daarbij tevens behandelen *de nieuwe middelen*, die ter gelegenheid van *dat middel* zijn voorgedragen, en schijnbaar, volgens de voordragt, slechts eene nadere ontwikkeling daarvan bevatten, doch inderdaad berusten op het aanwezen der omstandigheid, welker ontkentenis aan *dat middel* ten grondslag ligt.

„*a. Dat middel*, dat in de memorie is voorgesteld, bestaat in: „schending van a. 172 Sg., doordien de beschuldigde, „zonder dat hij om het verkorten van den wettelijken termijn „heeft verzocht, binnen 14 dagen na het beteekenen der acte „van beschuldiging is te regt gesteld."

„Dit is onwaar; zie prod. n°. 65; de beschuldigde heeft verzocht: „dat de termijnen, bij de a. 146 en 172 Sg. be„paald, te zijnen opzigte door het Hof mogen worden ver„kort, ten effecte, dat hij, zoo mogelijk, den 25 Jan. 1855 „kon worden te regt gesteld."

„Bij arr. van 17 Jan. verklaart het Hof den termijn van dagvaarding ten aanzien van den beschuldigde H. B. te verkorten zoo als wordt verzocht. *Het middel* berust alzoo op de ontkentenis van een ten processe gebleken feit, en is dus ongegrond.

„Hierop nu, dat is op dat feit, dat de ongegrondheid van *het middel* van cassatie aantoont, zijn *de nieuwe middelen*, bij de mondelinge voordragt aangevoerd, gegrond:

„1°. dat een Raadsheer, niet de President, het verzoek in handen van den Proc.-G. heeft gesteld;

„2°. dat dit verzoek niet mogt worden gedaan, vóór dat de raadsman benoemd was en de beschuldigde zich met dezen had kunnen beraden;

„3°. dat geen antwoord is gegeven op de tweede vraag gedaan door den Raadsheer S. in het door hem, in gevolge a. 148, gehouden verhoor.

„4°. dat niet blijkt, dat het verhoor gehouden is na de beteekening van het arr. van verwijzing;

„5°. dat het Hof, maar niet de President, bij het verkorten van den termijn, den dag bepalen moet.

„Twee opmerkingen lossen alle die bedenkingen op:

„1°. Er is berust in, en geen cassatie aangeteekend tegen het arr., waarbij de vervroegde teregtstelling, zoo als werd verzocht, op 25 Jan. is bevolen;

„2°. Dat krachtens a. 99 R. O. vernietiging van handelingen, vonnissen en arr^n., slechts gevraagd kan worden wegens verzuim der vormen, voorgeschreven op straffe van nietigheid. Hoedanige, zoo al werkelijk verkeerd ware gehandeld, hier niet aanwezig zijn. Vele bezwaren zelfs zijn geput uit redeneringen buiten de wet.

„Wat betreft de bedenking, dat het niet blijkt dat, tijdens het verhoor, het arr. van verwijzing en de acte van beschuldiging reeds waren beteekend, antwoord ik:

„1°. Dat het binnen 24 uren *moet*, en dus denzelfden dag geschieden *kan*.

„2°. Dat de beschuldigde, blijkens het proces-verbaal van dat verhoor, reeds in het huis van bewaring was, waarin hij eerst na de beteekening kon worden overgebragt.

„3°. Dat nergens staat, dat het uur der beteekening en van het verhoor vermeld moeten worden. De wet moet verondersteld worden te zijn nageleefd, tot het tegendeel is bewezen.

„*b. Zevende middel:* schending van a. 146 S^g., doordien de beschuldigde is gedagvaard om ter teregtzitting te verschijnen binnen 14 dagen na het exploit van dagvaarding.

„Bij de pleidooi werd beweerd, dat die termijn niet verkort *kon* worden.

„Ik antwoord wederom: 1°. dat de dag bepaald is bij het arr., en dat daarin is berust.

„2°. Dat, zoo er al in strijd met het a. gehandeld was, dit nog geen nietigheid zou te weeg brengen. Alleen zoude de beschuldigde die nietigheid op de teregtzitting zelve hebben kunnen aanvoeren. De wet echter bedreigt geene nietigheid. Zie ook a. 225 Sr., dat hier *ex analogia* toepasselijk is. *Conf.* DE BOSCH KEMPER, II, 325 en 418.

„3°. Ontken ik de stelling.

„De renunciatie aan den termijn van a. 172 brengt van zelf die van den termijn van a. 146 mede.

„Ik deel geheel in het gevoelen van den heer K, dat eene dagvaarding vóór de in a. 145 bevolene beteekening der acte van beschuldiging, door den wetgever niet kan gewild zijn. Hieruit volgt nu dat hij die vóór de dagvaarding reeds verzoeken kan, om binnen 14 dagen te worden te regt gesteld, zelf daardoor verkorting van den termijn van dagvaarding kan vragen. Maar al ware dit zoo niet; hier is de afstand van den termijn anterieur aan de dagvaarding, en de beschuldigde, verzocht hebbende om binnen 14 dagen te worden te regt gesteld, vroeg van zelf verkorting van den termijn van dagvaarding.

„*Unusquisque renunciare potest juri pro se introducto*, en daar de wet dit *in casu* niet verbood, kan ook een beschuldigde dit doen.

„En bovendien, waar is het verboden? Nergens; en daar niet slechts de acte van beschuldiging vóór de dagvaarding kan worden beteekend, en in den regel zelfs beteekend wordt, zoo volgt hieruit noodwendig, dat het met de wet strijden zou te beslissen, dat de regter ook niet op verzoek van den beschuldigde den termijn van a. 146 zou kunnen verkorten. Eindelijk is de berusting in het arr. van 17 Jan. een onoverkomelijke hinderpaal tegen het aannemen van *dit middel* van cassatie.

„Bij de pleidooi werd nog beweerd, dat eerst bij arr. van

17 Jan. de termijn verkort werd; dat de dagbepaling door den president en de ordonnancie tot dagvaarding daaraan anterieur waren en derhalve nietig.

„Maar ik merk daartegen op, dat de dagvaarding zelve van 17 Jan. is en derhalve niet anterieur.

„Waar is die nietigheid der ordonnancie voorgeschreven? Waar is bepaald, dat die, ik beken het, eenigermate eigenmagtige daad van den president en den Proc.-G., waarbij zij, vooruitloopende de beslissing van het Hof, op het verzoek tot bespoedigde teregtstelling, den dag reeds vooraf hebben bepaald en de orde tot dagvaarding gegeven, de dagvaarding en de geheele daarop gevolgde procedure vernietigt?

„Nergens. En nogtans, ik herhaal het, kan, volgens a. 99 R. O., zonder dat, de nietigheid niet worden uitgesproken. Volgens uw eigen beweren, kwam die dagbepaling van den President niet te pas, en deed zij niets af. Het Hof moest den dag bepalen, naar uw systema. Wel nu metderdaad heeft het dien bepaald. De handelwijze van den President keur ik niet goed, maar het is eene geheel andere vraag, of er ten deze nietigheid bestaat. Dit ontken ik, en daarom acht ik *het middel* van cassatie onaannemelijk.

„*c. Het achtste* en *negende middel* voeg ik met den pleiter te zamen. Het is gegrond op één feit.

„Op de lijst der getuigen, aan den beschuldigde beteekend, is erroneuselijk vermeld Hendrik S. in plaats van Harmen S. Laatstgemelde, de bedoelde, de gedagvaarde, de reeds in de voorloopige instructie gehoorde persoon (zie prod. n°. 43), is ook, zonder iemands tegenseggen, in de openbare teregtzitting gehoord.

„Die schrijffout van den Proc.-G. strekt nu tot voorwendsel om te beweren: 1°. dat een *niet op de lijst vermelde* persoon is gehoord, in strijd met a. 181 Sv.; 2°. dat een *op die lijst vermelde* persoon niet gehoord is, in strijd met a. 183 Sv. Ik

meent dat voorm. onnaauwkeurigheid voldoende in het arr. is opgelost. Daarin toch is beslist, dat het dezelfde persoon is en er alleen een erreur in den voornaam heeft plaats gehad, die voorzeker, nu men zich tegen het hooren niet heeft verzet, geen nietigheid oplevert.

„Maar al ware het anders, dan nog zou er ten deze geen nietigheid bestaan. A. 174 S^{g}. toont aan, dat dergelijke onnaauwkeurigheden alleen aanleiding kunnen geven tot een verzet omtrent het hooren van zulk een persoon, waarover dan nog het Hof beslist, maar dat ze nooit grond tot cassatie kunnen opleveren.

„*d.* Als *nieuw middel* is voorgedragen, dat niet behoorlijk uit het proces-verbaal der teregtzitting zoude blijken, dat de bij a. 183 S^{g}. voorgeschrevene vragen zouden zijn gedaan.

„Wij zijn niet geroepen om het proces-verbaal te recenseren, maar om te onderzoeken of er vormen zijn verzuimd, bij de wet op straffe van nietigheid voorgeschreven.

„Dat hier van verzuim blijkt, is zelfs niet beweerd geworden. Dat de griffier en de president, die het proces-verbaal teekenen, zich inderdaad zouden aanmatigen het beslissen van regtsvragen, door te verklaren, dat de overige bij a. 183 S^{g}. bedoelde vragen, d. i., of de getuigen den beschuldigde hebben gekend vóór het feit, in de acte van beschuldiging vermeld, of zij den beschuldigde in den bloede of door aanhuwelijking bestaan, en in welken graad, en of zij ook in dienstbetrekking tot den beschuldigde bestaan, gedaan zijn, kan ik niet aannemen. Het moge verkieslijker zijn om de vragen zelven in het proces-verbaal op te nemen, maar het beweren, dat het nu niet kan blijken dat ze gedaan zijn, houde ik louter voor eene vergezochte spitsvondigheid.

„Bovendien is daartegen geen nietigheid bedreigd, wel wegens verzuim van a. 183, 2e lid, niet van het 3e lid, waarvan hier sprake is.

„Hiermede geloof ik van de beweerde schendingen der wet, wat den vorm van het regtsgeding betreft, te kunnen afstappen.

„Ik kom tot de hoofdzaak.

„*e.* Ik voeg *de vier eerste middelen* te zamen. Zij berusten op éénen en denzelfden grond.

„Men heeft namelijk beweerd: „dat door a. 13, n°. 5, der „Wet van 29 Junij ll. (*St.* n°. 102), de misdaad van brand- „stichting in een gebouw opgeheven is en a. 434 *C. P.* afge- „schaft: dat daarvoor in de plaats getreden zijn twee afzon- „derlijke misdrijven: *a.* de brandstichting in een gebouw, „wanneer *niet*, en *b.* wanneer *wel* te voorzien is, dat daardoor „eenig menschenleven in gevaar kan worden gebragt."

„Daar nu hier alleen beschuldigd is van het opzettelijk in brand steken van een gebouw, en de beschuldigde deswege krachtens a. 434 *C. P.* ter dood is veroordeeld, zoo leidt de steller der memorie daaruit af:

„1°. Verkeerde toepassing van a. 434 *C. P.*, *j°.* a. 13, n°. 5, der voorn. Wet, door schuldigverklaring aan en veroordeeling wegens eene misdaad, die als zoodanig niet meer in onze strafwetgeving bestaat;

„2°. Schending van a. 144 S^s^., doordien het slot der acte van beschuldiging eene misdaad vermeldt, die niet meer in de strafwetgeving bestaat;

„3°. Schending van a. 144, *j°.* a. 206 S^g^., omdat er beraadslaagd is over eene andere misdaad, dan die in het slot der acte van beschuldiging vermeld.

„Ter loops merk ik reeds nu op, dat in a. 206 S^g^. niet van het slot der acte van beschuldiging wordt gesproken, maar van beraadslagingen van het Hof, naar aanleiding der acte van beschuldiging, dus van dat geheele stuk.

„4°. Schending van a. 203 S^g^., doordien het Hof acht heeft geslagen op de in dat a. bedoelde, niet bij het slot der acte van beschuldiging vermelde omstandigheid, zonder dat de

Proc.-G. den beschuldigde daarop opmerkzaam heeft gemaakt.

„Alles lost zich dus inderdaad op in de vraag: moet, volgens de wet, die omstandigheid, vermeld in a. 13, n°. 5, der voorn. Wet, èn in het slot der acte van beschuldiging, èn in de schuldigverklaring worden opgenomen?

„Ik moet voor alles den Raad opmerkzaam maken op deze omstandigheid, dat, nadat het Hof feitelijk heeft beslist, dat het in alle opzigten te voorzien was, dat door de brandstichting het leven van een aantal menschen in gevaar werd gebragt, de schuldigverklaring luidt: „aan het opzettelijk in „brand steken van een gebouw, zonder dat a. 13, n°. 5, van „de Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102) hier zijne toepas- „sing vindt."

„Wat er dus ook moge zijn van de stelling des eischers in cassatie, zeker is het, dat niet alleen in de feitelijke uitspraak omtrent de gepleegde misdaad, maar ook in de schuldigverklaring zelve, vermeld wordt een misdrijf, voorzien bij de strafwetgeving.

„Maar wat is er van de stelling zelve? De wet alleen, niet redeneringen, niet argumenten afgeleid uit andere wetsbepalingen, niet beschouwingen omtrent hetgeen men naauwkeuriger, minder aan twijfel onderhevig, duidelijker zou kunnen achten, maar de wet alleen, zoo als zij geschreven staat, kan in aanmerking komen, wanneer de vraag is of *de wet verkeerd is toepast of geschonden.*

„En hoe luidt nu a. 13?

„De doodstraf wordt veranderd in tuchthuisstraf van 5 tot „20 jaren, ten aanzien der misdaden van:

„„5°. brandstichting, omschreven in de a. 434 en 435 S^{t}., „wanneer niet te voorzien was, dat eenig menschenleven „daardoor in gevaar kon worden gebragt."

„Het is nu duidelijk, dat a. 434 *C. P.* niet, zoo als men in de memorie beweert, opgeheven is, want integendeel, het wordt

in het voorschreven a. uitdrukkelijk met name gehandhaafd.

„Alleen ééne uitzondering wordt er bepaald op de daarin bedreigde doodstraf voor één enkel geval.

„Zoo weinig is het a. 434 *C. P.* ingetrokken, dat, het zij a. 13 al dan niet toepasselijk is, a. 434 altijd toepasselijk blijft, altijd in het condemnatoir arr. moet worden aangehaald, ja de tekst daarvan daarin moet worden opgenomen. A. 13, n°. 5, bevat eene uitzondering den algemeene regel in a. 434 vastgesteld, en hieruit volgt ten duidelijkste, dat in het geval, dat de daarin bedoelde omstandigheid geen plaats heeft, alleen a. 434 *C. P.* moet worden toegepast, dat dan dat a. alleen in het arr. moet worden geïnsereerd, en de vermelding en insertie van a. 13, n°. 5, niet te pas zou komen, omdat de regter dit a. niet zou kunnen of mogen toepassen, dewijl het geval, waarvoor het geschreven is, niet aanwezig is.

„Het is evenmin noodzakelijk, als de insertie van a. 18 der voorn. Wet bij andere diefstallen, van a. 463 *C. P.* of a. 9 der Wet van 1854, als er geene verzachtende omstandigheden bestaan, van a. 321 *C. P.*, wanneer geene provocatie bewezen is.

„Hieruit volgt noodzakelijkerwijze, dat ook in dat geval geene andere schuldigverklaring *door de wet* wordt gevorderd, dan die, welke overeenkomt met den inhoud van dat 434ste a., en dat de *middelen* van cassatie, op de tegenovergestelde meening gebouwd, ongegrond zijn en verworpen moeten worden.

„Ik geef het toe, wanneer de wet anders geredigeerd ware: als, in plaats van eene uitzondering op a. 434 *C. P.*, de wetgever eene geheel nieuwe wetgeving op de brandstichting had uitgevaardigd, dan zou, hetgeen nu de eischer beweert, waarlijk regtens zijn geweest.

„Zoo er geschreven stond:

„*a.* moedwillige brandstichting in een gebouw wordt met

„den dood gestraft, wanneer te voorzien was dat eenig men-
„schelijk leven daardoor in gevaar kon worden gebragt;"

„*b.* wanneer dat gevolg niet te voorzien is, wordt de daad
„met tuchthuis van 5—20 jaren gestraft."

„Dan zou het waar zijn, dat a. 434 was ingetrokken, dat de daarbij omschreven misdaad op zich zelve had opgehouden in de strafwetgeving te bestaan, en twee verschillende misdaden daarvoor in de plaats waren getreden.

„Nu is het onjuist. De zin dier bepaling zou dezelfde zijn geweest. Maar de gevolgen ten aanzien van de qualificatie, die aan de misdrijven gegeven *moet* worden, zou verschillen.

„Wij vragen, welke qualificatie vordert de *wet*? En dan is het antwoord, *m. o.*, bij eenig nadenken, niet twijfelachtig. Waar alleen a. 434 *C. P.* en niet a. 13 toepasselijk is, dáár kan *niet* gevorderd worden dat de qualificatie, dat is, de bij de wet omschreven *benaming* der misdaad, uit het niet toepasselijke artikel worde geput, dáár is voorzeker de bij het 434ᵉ a. aan het feit gegeven qualificatie naar de wet allezins voldoende.

„Ik wil niet zoo verre gaan van te beweren, dat de qualificatie van: *moedwillige brandstichting in een gebouw, terwijl te voorzien was* enz., ongeoorloofd zou zijn, als niet in de wet gegrond: ofschoon er misschien wel arresten zouden kunnen worden aangewezen, die tot verdediging dier stelling zouden kunnen worden aangevoerd. Ik ga zelfs verder, in den tegenwoordigen staat der wetgeving zou ik die bijvoeging wenschelijk achten, om reeds dadelijk te doen zien dat a. 13, n°. 5, niet toepasselijk is.

„De vraag is niet, wat zou de regter kunnen doen? Zou het niet letterknechterij zijn, te beweren dat de bijvoeging met de wet strijdig was? maar, wat *vordert* de wet? en het antwoord is: als de bij a. 13, n°. 5, uitgezonderde omstandigheid niet toepasselijk is, dan is a. 434 in zijn geheel van

toepassing, even als bestond de Wet van 29 Junij niet, en dat artikel qualificeert het misdrijf niet anders, dan moedwillige brandstichting in een gebouw. De wet vordert dus niet meer.

„Ik wil gaarne toegeven, dat onze wetgeving vordert, dat in ieder geval, naar het al of niet aanwezen der verligtende omstandigheid, want dat is zij nu inderdaad, onderzoek moet worden gedaan; ik houde het er zelfs voor, dat een arr., waarbij omtrent het bestredene punt geen uitspraak zou zijn gedaan, onvolledig zou zijn.

„Maar dit alles is hier geschied en doet niets ter zake.

„De vraag is, welke is de wettelijke qualificatie der misdaad, waarvoor deze req. is veroordeeld? Ik aarzel niet te antwoorden: die, welke geheel in overeenstemming met de toegepaste wet, in het resumé der acte van beschuldiging en het veroordeelend arr. zijn opgenomen.

„*De vier eerste middelen* van cassatie zijn dus ongegrond.

„*f.* Eindelijk *het vijfde middel.*

„Schending van a. 13, n°. 5, der voorn. Wet, *j*[o]. a. 206, 211 en 380 S[v]., uit hoofde dat de verdediging heeft beweerd, dat de beschuldigde, ten gevolge van dronkenschap, niet voorzien kon dat door zijne daad eenig gevaar voor menschenlevens zou ontstaan, en het niet blijkt, dat het Hof op die omstandigheid eenige acht heeft geslagen.

„Het blijkt volstrekt niet ten processe, dat de beschuldigde zich op die dronkenschap heeft beroepen.

„Al ware het zoo, dan nog is er geen voorschrift in de wet, waarbij het den regter wordt geboden, over al wat een beschuldigde, te regt of te onregt, *in facto* of *in jure*, ter zijner verdediging aanvoert, in het arr. te spreken en zijn oordeel daarover met redenen te omkleeden. A. 380 S[v]. spreekt van iets geheel anders.

„Bovendien berust *het middel* van cassatie op de bij de

pleidooi ontwikkelde, doch *m. o.* onjuiste stelling, dat a. 13, n°. 5, toepasselijk is, zoodra *de dader* niet heeft kunnen voorzien, dat enz.

„Ik merk op, dat de wet niet gedoogt de gebezigde woorden *subjective* op den dader toe te passen. Men laat haar dan iets anders zeggen dan er geschreven staat.

„Dan had zij moeten luiden: *wanneer de dader niet voorzien kon.*

„Er staat: *niet te voorzien was*, dat is algemeen, dat staat gelijk met: dat niemand kon voorzien; dat òf niet òf slechts door eene bloote geheel onvoorziene omstandigheid, eenig menschenleven in gevaar kon gebragt worden. Het tegenovergestelde zou de uitzondering tot regel maken.

„De pleiter zelf heeft daarvan bij mij de overtuiging te weeg gebragt, toen hij beweerde, en in zijn systema te regt: dat in iedere zaak het wettig bewijs moest worden geleverd, dat de brandstichter kon voorzien, dat eenig menschenleven door zijne misdaad gevaar zou loopen.

„Dit bewijs zou in den regel moeijelijk, bijna nooit te leveren zijn, en wel het moeijelijkst als een meerdere of mindere graad van beschonkenheid moet worden aangenomen, als onbestaanbaar met het bewijs dat de dader de bedoelde gevolgen heeft kunnen voorzien. Op die wijze maakt men dronkenschap tot een wettig *fait d'excuse.*

„Waarlijk, men stelt op die wijze de menschenlevens, die door de misdaad gevaar loopen, op een te lagen prijs. Naar mijne overtuiging heeft de wetgever dit niet gedaan."

Conclusie tot rejectie.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Wat betreft *de middelen*, rakende de instructie en den loop van het regtsgeding, en wel:

„Wat aangaat *het zesde* en *zevende* der *middelen*, in de memorie vervat, en *de vijf middelen*, bij de mondelinge voordragt

voorgesteld ter gelegenheid van de behandeling dier *middelen;*

„ O., dat bij een arr. van het Hof, van 17 Jan. 1855, bij de stukken van het proces voorhanden sub n°. 65, op het verzoek van den beschuldigde, nu req., gehoord den Proc.-G., naar aanleiding van a. 172 S^{v}., de termijn van dagvaarding ten aanzien van den beschuldigde is verkort, zoo als was verzocht, dat is, ten effecte, dat hij, zoo mogelijk, den 25 Jan. 1855 kon worden te regt gesteld; dat tegen dat arr. geen beroep in cassatie is ingesteld, en dat *alle de* voorzegde *middelen* moeten worden geacht tegen dat arr. te zijn gerigt, als ten deele betrekking hebbende op punten bij dat arr. beslist, ten deele op handelingen van instructie, daaraan vooraf gegaan en met het daarbij besliste in onmiddellijk verband staande;

„O., dat de req. in de bestrijding van gemeld arr., om voormelde reden, niet zijnde ontvankelijk, hierom ook in het onderzoek van *die middelen* niet kan worden getreden, terwijl bovendien, voor zoo verre dit niet toepasselijk mogt kunnen worden geacht op *het derde* en *het vierde* van de bij de mondelinge voordragt aangevoerde *middelen*, door verzuimen, in voege bij *die middelen* bedoeld, geene vormen zouden zijn geschonden, die bij de wet op straffe van nietigheid zijn voorgeschreven, en alzoo *die middelen* in allen gevalle zijn onaannemelijk;

„ Wat aangaat *het achtste* en *het negende* der *middelen* van cassatie, in de memorie vervat;

„ O., dat hetgeen nopens het verhandelde ter openlijke teregtzitting van het Hof blijkt, niet oplevert het bewijs van het hooren van een getuige, welke niet op de lijst der getuigen voorkomt;

„ O., dat de omstandigheid, waarop bij voormelde *middelen* wordt gedoeld, deze is: dat als getuige is gehoord een persoon, genaamd Hn. S., en niet een genaamd Hk. S., terwijl op de lijst

van getuigen voorkwam de naam van Hk. S., en niet die van Hn. S.;

„O. echter, dat omtrent deze omstandigheid bij het beklaagde arr. is uitgemaakt, dat Hn. S. op de lijst van getuigen abusievelijk voorkomt als Hk. S., doch zonder dat de Proc.-G. of de beschuldigde zich tegen het hooren van dien getuige hebben verzet;

„O., dat, vermits, volgens het slot van a. 174 Sg., zelfs bij verzet van den beschuldigde of den Proc.-G., het aan het Hof staat te beslissen, of een te hooren getuige op de lijst der getuigen òf genoemd òf kennelijk uitgedrukt zij, de bevoegdheid om hierover te beslissen, voorzeker niet aan het Hof zal kunnen worden betwist, waar, zoo als *in casu*, geen verzet bestond, en waar dus nog minder grond aanwezig was tot twijfel voor de identiteit van den persoon;

„O., dat hierom *de beide* voormelde *middelen* van cassatie zijn onaannemelijk;

„Wat aangaat *het* bij de mondelinge voordragt voorgesteld nieuw en op zich zelf staande *middel* van cassatie voren omschreven;

„O., dat in het proces-verbaal der teregtzitting staat opgeteekend: de „president vraagt aan den eersten getuige deszelfs naam, voornaam, ouderdom, beroep en woonplaats, en doet hem voorts de verdere vragen, bij a. 183 Sg. voorgeschreven, waarop de getuige antwoordt, — en wijders omtrent de andere gehoorde getuigen. Vervolgens zijn achtereenvolgens de andere getuigen ieder afzonderlijk binnen gekomen, hebben bovenvermelde vragen beantwoord en bovengenoemden eed gedaan, zijnde omtrent dezelve overigens in allen opzigte hetzelfde in acht genomen als met den eersten getuige";

„O., dat uit dit opgeteekende genoegzaam blijkt, *eensdeels*, dat aan den eersten getuige zijn gedaan de vragen, bedoeld bij a. 183, vermits dit bepaaldelijk in het proces-verbaal

wordt gecertificeerd, en deze verklaring van de bevoegde magistraatspersonen ook volledig aantoont wat is geschied, als moetende, ten gevolge van de verklaring in voege voorschreven, voor in het proces-verbaal geïnsereerd worden gehouden wat in de aangehaalde wetsbepaling staat te lezen; *anderdeels*, dat ómtrent de later gehoorde getuigen hetzelfde is in acht genomen;

„O., dat hierom *dit middel* van cassatie is onaannemelijk;

„Wat betreft *de middelen* rakende de qualificatie van het misdrijf, bij het slot der acte van beschuldiging en het arr. van veroordeeling, en wel:

„Wat aangaat *het eerste* tot en met *het vierde* der *middelen* van cassatie, in de memorie vervat;

„O., dat *alle deze middelen* berusten op de omstandigheid, dat hier alleen is beschuldigd van het opzettelijk in brand steken van een gebouw, en de beschuldigde deswege, met toepassing van a. 434 S^t^., ter dood is veroordeeld, en op het beweren, dat door a. 13, n°. 5, der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102) de misdaad van brandstichting in een gebouw is opgeheven en a. 434 S^t^. afgeschaft, en daarvoor zijn in de plaats getreden twee afzonderlijke misdrijven, als brandstichting in een gebouw wanneer niet, en brandstichting in een gebouw wanneer wel te voorzien is, dat eenig menschenleven daardoor in gevaar kan worden gebragt; dat mitsdien *alle deze middelen* berusten op een en denzelfden grond;

„O., dat, terwijl hier, in overeenstemming met het arr. van verwijzing, het slot der acte van beschuldiging inhoudt, dat de hier bedoelde persoon wordt beschuldigd van het opzettelijk in brand steken van een gebouw, bij het arr. van veroordeeling de beschuldigde, nu req., wordt schuldig verklaard aan de misdaad opgenoemd, met insertie in het arr. van den tekst van a. 434 S^t^., en niet dien van a. 13, n°. 5, van de Wet van 1854, niettemin, blijkens het arr., feitelijk zijn

onderzocht en voorts zijn omschreven zoodanige omstandigheden, waarop het Hof de uitspraak grondt, dat er in allen opzigte te voorzien was, dat door de in deze bedoelde brandstichting het leven van een aantal menschen in gevaar werd gebragt, en dat voorts bij de schuldigverklaring als voormeld zijn gevoegd de woorden: „Zonder dat a. 13, „n°. 5, van de Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102) hier zijne „toepassing vindt."

„O., dat, ten gevolge van een en ander, hier niet in aanmerking kan komen de vraag: of wel is beraadslaagd en beslist over de omstandigheid, die, zoo ze bestond, naar a. 13, n°. 5, der Wet van 1854, de toepassing der doodstraf zou beletten, maar alleen die, of bij het niet bestaan dier omstandigheid de qualificatie van het misdrijf, in voege daaraan èn bij het slot der acte van beschuldiging èn bij het arr. gegeven, aan den eisch der wet voldoet?

„O., dat de duidelijke letter van a. 13, n°. 5, der Wet van 1854, in verband met den aanhef, niets anders zegt dan dat de doodstraf wordt veranderd in tuchthuisstraf, ten aanzien der misdaad van brandstichting, omschreven in a. 434 S^t^. (en insgelijks in a. 435, 't welk hier echter niet in aanmerking komt), wanneer niet te voorzien was dat eenig menschenleven daardoor in gevaar kon worden gebragt;

„O., dat deze bepaling noodzakelijk moet leiden tot de gevolgtrekking, dat, zoo het geval, daarbij bedoeld en omschreven, niet bestaat, de straf niet wordt veranderd, maar integendeel a. 434 S^t^. blijft van volle toepassing zoo als het is geschreven;

„O., dat dus, ten gevolge van de Wet van 1854, a. 434 meerbedoeld niet is opgeheven, maar is blijven bestaan, en dat de omstandigheid, waarin het zijne volle toepassing niet meer mag erlangen, is eene omstandigheid, die tot verligting van straf kan aanleiding geven, maar waarbij overigens de bepaling van het Wetb. van Strafr. blijft in haar geheel;

„O., dat wel, naar a. 144, al. 2, en a. 211, al. 1, Sr., èn het slot van de acte van beschuldiging, èn het arr. het misdrijf moeten uitdrukken, met alle omstandigheden, die volgens de wet tot verligting van straf aanleiding geven, maar dat hieruit niet volgt, dat moeten worden uitgedrukt de omstandigheden, die *in eenig geval* tot verligting zouden kunnen aanleiding geven, maar alleen die het doen *in het gegeven geval;*

„O., dat, zoo bij eene brandstichting wèl was te voorzien, dat eenig menschenleven daardoor in gevaar kon worden gebragt, niet bestaat het geval van de Wet van 1854, dat dus niet bestaat de verligtende omstandigheid, en dat bij gevolg voor de qualificatie van het misdrijf, eene vermelding of uitdrukking van het niet bestaan van de bedoelde omstandigheid niet werd vereischt:

„O., dat op deze gronden *de vier eerste middelen* van cassatie, voren bedoeld, zijn onaannemelijk;

„Wat aangaat *het vijfde middel* van cassatie, in de memorie vervat;

„O., dat a. 13, n°. 5, van de Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102) spreekt in algemeenen zin van het geval, dat het niet te voorzien was, dat eenig menschenleven door de brandstichting in gevaar kon worden gebragt, niet uitsluitend van het geval dat het voor eenen beschuldigde in het bijzonder niet was te voorzien; dat dus het Hof, als bewezen aannemende, op daarvoor aangevoerde gronden, dat, wel verre dat niet te voorzien zou zijn geweest, dat eenig menschenleven door de brandstichting in gevaar kon worden gebragt, werkelijk zeventien personen door de brandstichting in het grootste levensgevaar hebben verkeerd, iets hetgeen zelfs, naar de beslissing van het Hof, door den minst doordenkende kon en moest worden voorzien, ten gevolge van deze in het algemeen als bestaande aangenomen omstandigheid, te regt de verligtende omstandigheid, bedoeld bij de aangehaalde wets-

bepaling, heeft ter zijde gesteld en buiten toepassing gelaten, zonder dat het Hof hier heeft behoeven te treden in een onderzoek, of het voor den beschuldigde in het bijzonder was te voorzien geweest;

„O., wat aangaat het beweerde nopens de dronkenschap, dat hiervan of van daarop gegrond geweest zijnde verdediging *in casu* niet blijkt, komende in het arr. alleen voor onder de bekentenissen van den req., dat hij, na veel jenever gedronken te hebben, later op den weg heeft gelegen en vervolgens het dak van stroo heeft in brand gestoken; dat het ook, al ware hiervan gebleken, in allen gevalle geen onderscheid kan maken, of de beschuldigde in het bijzonder het hier bedoelde gevaar niet zou hebben voorzien uit hoofde van dronkenschap, dan wel om eenige andere reden, naardien dronkenschap geene omstandigheid is, die, volgens de wet, de imputatie wegneemt;

„O., dat dan ook hierom de verdediging, die daarop mogt kunnen gegrond zijn, eeniglijk behoort tot het gebied van den *judex facti*, zonder dat ook, wat daarvan al of niet zou mogen zijn gebleken, in het arr. zou moeten zijn opgenomen, of ook van eene bepaalde beraadslaging op dat punt zou moeten blijken, die bij geen der aangehaalde wetsartikelen wordt voorgeschreven omtrent alle middelen van verdediging die worden aangevoerd, en die niet zijn de zoodanige, die strekken om gebruik te maken van eene bevoegdheid of van een regt, hetwelk door de wet is toegekend;

„O., dat op deze gronden *het* voormelde *middel* van cassatie almede niet is aannemelijk;

„Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MLXXXII. — Arrest van 8 Mei 1855.

(A. 410, 475, n°. 5, *C. P.*)

Is een beroep in cassatie ontvankelijk, wanneer de vrijspraak niet berust op het onbewezene der geïmputeerde feiten, maar op eene verkeerde beschouwing in jure? — Ja.

Is het tot toepassing van a. 410 C. P. *noodzakelijk, dat de houder van het huis van hazard, belanghebbende zij bij de kansen van winst en verlies?* — Neen.

Wordt niet bij a. 410 C. P. *het houden van huizen van hazard in het algemeen gestraft, zonder dat het noodzakelijk zij, dat er inbreuk gemaakt wordt op de verordeningen, aan het hoofd der paragraaf vermeld?* — Ja.

Bedoelt a. 475, *n°.* 5, C. P. *niet slechts uitsluitend de tijdelijke loterijen?* — Ja.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.brab. is req. in cassatie van een arr., door dat Geregtshof op 6 Mrt. 1855 gewezen, waarbij is vernietigd een vonnis der Arr.-R. te Breda, van 15 Jan. te voren, bij hetwelk A. R. v. d. P., oud 49 jaren, herbergier, geboren en wonende te Breda, gereq^e. in deze, was schuldig verklaard van ten zijnen huize aldaar te hebben gehouden een huis van hazardspel, en daarin het publiek te hebben toegelaten, ten einde het lotto- of kienspel te spelen, en onder verzachtende omstandigheden, met toepassing van de a. 410 en 463 S^t. en van a. 20 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), veroordeeld tot gevangenzetting voor den tijd van eene maand en eene geldboete van *f* 50.00, en in de kosten, met verbeurdverklaring van de voorwerpen, welke tot het verboden spel waren gebezigd, alsmede van de meubelen, welke in de speelkamer, bij gehouden huiszoeking, waren bevonden en in beslag genomen; — zijnde de gereq^e. bij het beklaagde arr. van gemeld feit vrijgesproken, doch schuldig verklaard aan het oprigten en houden van een hazardspel, in eene openbare plaats, en te dezer zake, met toepassing van a. 475, n°. 5, van gemeld Wetboek, veroordeeld in eene geldboete van *f* 50.00, ten behoeve der gemeentekas te B., en in de kosten, met bevel

dat de voormelde voorwerpen en meubelen den veroordeelde zouden worden teruggegeven.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Geradts, heeft de Adv.-G Deketh, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik heb mij in deze zaak zeer wel kunnen vereenigen met het door den Proc.-G. in N.brab. ingestelde beroep in cassatie, en ben alzoo met gezegden Proc.-G. van meening, dat bij het beklaagde arr., regt doende in hooger beroep, geschonden is a. 410 *C. P.* en verkeerdelijk toegepast a. 475, n°. 5, *eod.*

„Vooraf moet ik doen opmerken, dat hier met betrekking tot het wanbedrijf, waaromtrent is voorzien bij a. 410 *C. P.*, wel eene vrijspraak aanwezig is, doch dat mij desniettemin het ingestelde beroep ontvankelijk is voorgekomen, omdat deze vrijspraak, althans naar mijne schatting, hier zeer kennelijk berust op een dwaalbegrip *in jure*, als of namelijk tot de constitutieve vereischten voor het bestaan van het alhier bedoelde wanbedrijf zoude behooren, dat de houder of oprigter van een huis van hazardspel persoonlijk door de kans van het spel zelf moet kunnen gebaat worden.

„Doch juist dit is het, de *quo quaeritur in jure;* juist dit is het, hetgeen de Proc.-G. beweert, dat in de wet niet te lezen staat, en hetgeen *in casu* tot eene verkeerde toepassing van wet aanleiding heeft gegeven.

„Daar alzoo de vrijspraak, zoo als die hier ligt, inderdaad ten eenemale gegrond is op eene regtsbeschouwing, geloof ik, dat, vooral ook met het oog op de hieromtrent bestaande jurisprudentie bij dezen Raad, de ontvankelijkheid dezer cassatie wel niet twijfelachtig kan zijn.

„Wat nu voorts de zaak zelve betreft, zoo ben ik niet alleen van gevoelen, dat de grond van beslissing in het beklaagde arr., hierin bestaande, dat de houder van een huis van hazardspel belanghebbende moet zijn bij de kansen van winst en

verlies, niet op de wet zelve gebaseerd en alzoo buiten de wet is, maar dat veeleer uit de woorden en den zamenhang van a. 410 juist het tegendeel voortvloeit. Wanneer men gezegde wetsbepaling inziet, dan leest men daar, dat het bedoelde verbod in de eerste plaats gerigt is tegen *ceux, qui auront tenu une maison de jeux de hasard*, dat is, tegen hen, die een zoodanig huis houden, en alzoo, gelijk men dit, o. a., vindt bij CARNOT, *ad n. a.* n°. VII, *les maitres de la maison;* en dan verder in de tweede plaats ook tegen *les banquiers*, en alzoo tegen hen, die door de eigenlijke kansen van het spel gebaat worden.

„Uit deze redactie vloeit, mijns inziens, zeer kennelijk voort, dat de wetgever hier niet blootelijk het oog heeft gehad op den eigenlijken bestuurder en belanghebbende bij de kansen van het spel, maar ook wel degelijk dengene heeft willen treffen, die, afgescheiden van de kansen van winst en verlies, een speelhuis houdt en zijne woning voor het publiek openstelt, om daar het hazardspel te kunnen uitoefenen. De woorden en de redactie van de wet zelve geven dus geene de minste aanleiding voor de wetsinterpretatie, zoo als die bij het beklaagde arr. is aangenomen, terwijl ik ook volstrekt niet kan inzien, dat het bedoelde vereischte als *per se* in de betrekking van eenen houder van een huis van hazardspel ligt opgesloten.

„Dat het houden van zoodanig speelhuis wel niet geheel belangeloos plaats heeft, spreekt wel van zelf, zoo als dit dan ook *in casu* volgens de feitelijke beslissing het geval was, door het ontvangen en tot zich nemen van eenig geld uit het bedrag van iederen inzet, en voor het draaijen van het rad van fortuin; daargelaten nog de indirecte belangen, die de req. als herbergier van de spelers van dit hazardspel genoot.

„Maar dit, dat ook de houder van een speelhuis belanghebbende moet zijn bij de kansen zelven van winst en verlies, geloof ik niet, dat door den wetgever bedoeld is of bedoeld kan zijn.

„Zeer opmerkelijk is hetgeen hieromtrent te lezen staat bij Chauveau, VII, 402 waar men alle de omstandigheden, *l'ensemble de circonstances, qui compose un établissement prohibé*, zoo als de wetgever die voor oogen heeft gehad, vindt aangeduid; doch waaromtrent tevens dit wordt opgemerkt, dat die onderscheidene elementen *ne sont pas tous également essentiels à son existence. Les véritables caractères de cette contravention sont l'admission du public, et l'ouverture de jeux de hasard.*

„En welk is nu het onderscheid tusschen de overtreding voorzien bij a. 410, en die van a. 475, n°. 5? Het onderscheid bestaat hierin, dat bij eerstgenoemde wetsbepaling beoogd is geworden het houden van inrigtingen voor hazardspelen en loterijen van duurzamen en blijvenden aard, doch bij a. 475, n°. 5, eeniglijk en alleen hazardspelen, welke bleot tijdelijk zijn, de *loteries ambulantes;* de *jeux temporaires établis dan les lieux publics*, zoo als men dit almede vindt uitgedrukt bij Chauveau, VIII, 376 en 377; en met het oog op deze onderscheiding, obsteert hier dan ook geenzins het arr. van 22 Dec. 1846 (bij v. d. Honert, II, 476), in welke zaak inderdaad slechts quaestie was van het houden van een hazardspel op een bepaald tijdstip, en niet van het houden van een huis van hazardspelen, waartoe voortdurend het publiek werd toegelaten.

„Het is naar aanleiding van deze beschouwingen, dat ik *het* in de eerste plaats aangevoerde *middel* van cassatie voor gegrond houde; in welken stand van zaken het mij ten eenemale overbodig is voorgekomen, om in eenig onderzoek te treden naar *het tweede middel,* hetgeen dan ook geheel en al van *subsidiairen* aard is, en waarbij wordt beweerd: schending van de a. 206 en 211 Sg., in verband met a. 22 van de Wet van 29 Junij 1854, op grond dat geene rekenschap is gegeven voor de niet-toepassing der verbeurdverklaring, naar aanleiding van laatstgenoemde wetsbepaling.

„Ik concludeer dus tot cassatie, wegens schending van a. 410 *C. P.*, en voorts ten einde de H.-R., regt doende ten principale op het ingestelde hooger beroep, alsnog zal bevestigen het vonnis des eersten regters, met veroordeeling van den gereq. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de bij het arr. voorkomende vrijspraak niet van aard is, om het beroep in cassatie niet-ontvankelijk te doen verklaren, daar dezelve niet berust op het onbewezene van eenig der aan den gereq. te last gelegde feiten, maar alleen op de niet-toepasselijkheid van a. 410 op die feiten, dus op eene regtsbeschouwing, en dat de vrijspraak dienaangaande een ontslag van regtsvervolging daarstelt;

„O. voorts, wat betreft *het eerste middel* van cassatie, dat het *in casu* consteert, dat in den avond van Zondag, den 19n Nov. des vorigen jaars, ten huize en herberge van den gereq. te B., in eene daartoe ingerigte kamer, naast de gelagkamer gelegen, van deze slechts door eene toevallende deur gescheiden, en voor een ieder toegankelijk, zich een aantal personen heeft bezig gehouden met het spelen van *lotto-quinen*, waarbij eene bepaalde reeks nummers, op de door de spelers gehouden kaarten uitgedrukt, en uit eene draaijende bus getrokken, de winst en het verlies aanwezen, zonder andere oplettendheid of overleg te vereischen, dan het markeren van de uitgetrokken en opgeroepen nummers;

„Dat de tot dit spel gebezigde kaarten, tafels, stoelen of banken, de nummer-doppen, het zoogenaamde tableau en de gemelde bus toebehoorden aan en verstrekt werden door den gereq., terwijl de nummers getrokken en afgeroepen werden door eene dochter van den gereq., die zelf uit het bedrag van iederen inzet boven de *f* 00.50, één cent voor zich nam, zoo voor zijne moeite als voor het verstrekken van het toestel van het spel, en nog een anderen cent voor het draaijen van de bus en het oplezen der uitkomende nummers;

„Dat dit lotto-spel gedurende reeds een aantal jaren gewoonlijk ten huize en herberge van den gereq. plaats had des Zondags, van tusschen 12 en 1 uur des namiddags tot des avond tusschen 10 en 11 uur, met toelating van een ieder die verlangde mede te spelen;

„O., dat de Arr.-R. te B., bij haar bovengemeld vonnis, den gereq. aan de hem te last gelegde feiten heeft schuldig verklaard, en aannemende dat het spel slechts betrekkelijk geringe geldsommen ten onderwerp had gehad, en dat de strafbaarheid daardoor werd verkleind, hem de bij a. 410, in verband met a. 463 S^t., en niet de bij a. 20 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102) bedreigde straffen heeft opgelegd;

„O., dat het Pr.-Ger. bij het beklaagde arr. in aanmerking heeft genomen, dat bij de a. 410 en 475, 5°., voormeld, een groot onderscheid wordt gemaakt tusschen het houden van hazardspelen op straat of in openbare plaatsen, en het houden van een voor het publiek opengesteld huis voor hazardspelen: dat dit laatste feit, als zijnde, volgens het opschrift van de paragraaf, waaronder het a. 410 is gerangschikt, eene overtreding van de reglementen op de huizen, waar gespeeld wordt, alleen dan kan geacht worden te bestaan, wanneer de opzigter, of met hem ook andere deel- en belanghebbenden, door de kans van het spel zelven kunnen gebaat worden, en wanneer tevens in redelijken zin aan een bankhouder kan worden gedacht; dat het Hof voorts heeft overwogen, dat de *in casu* bewezen feiten niet medebrengen, dat de gereq. door den uitslag van het spel kon worden gebaat, noch dat een bij de wet bedoelde bankhouder of ander belang- of deelhebber aan dit spel was verbonden, noch dat door het houden van hetzelve eenig reglement op de huizen, alwaar gespeeld wordt, was overtreden; en dat ten gevolge van dit een en ander bij het arr. is verstaan, dat de ten laste van den gereq. bewezen feiten het eigenlijk en wettig kenmerk missen van het houden

van een huis van hazardspelen, doch dat die feiten daarstellen het houden van een hazardspel op eene openbare plaats, overtreding bij a. 475, 5°., voorzien en gestraft; dat het Hof derhalve het voormeld vonnis heeft vernietigd en op den gereq.. het laatstgenoemd a. heeft toegepast;

„O. evenwel, dat bij a. 410 als wezenlijke vereischten van het aldaar bedoelde wanbedrijf zijn erkend, dat de plaats, alwaar gespeeld wordt, tot het houden van het spel zij bestemd en voor het publiek toegankelijk, en dat het gehouden spel een hazardspel daarstelle;

„O., dat deze eigenschappen in de voormelde feitelijke beslissing aanwezig zijn;

„O., dat het a. 410, ten aanzien van het bedoelde wanbedrijf, niet vereischt, dat de houder van het hazardspel eenig belang of eenige kans in den uitslag van het spel vinde, en de wetgever bij dat a. niet heeft gezien op het eigenbelang van den spelhouder, maar op de gelegenheid, door hem aan de spelers gegeven, om hunne begeerlijkheid of hunne speelzucht bot te vieren;

„O., dat gemeld a. ook niet tot het bestaan van dat wanbedrijf vordert, dat een of meerdere bankhouders, bewindvoerders, opzigters of agenten als belang- of deelhebbenden aan het huis van hazardspelen zijn verbonden; maar hen, zoo zij er zijn, met dezelfde straf als de houders van dat huis bedreigt;

„O., dat de strafbaarheid van het feit ook niet afhankelijk is van het bestaan der bij het opschrift van gezegde paragraaf aangehaalde verordening, of van eene inbreuk op dezelve, door de houders van gemelde huizen begaan; nademaal het houden dier huizen bepaaldelijk en zonder opzigt tot eenige nadere verordening bij a. 410 is verboden en gestraft;

„O., dat mitsdien de voormelde, bij het arr. gemaakte onderscheidingen zijn buiten de wet, en dat het Pr.-Ger., met

den gereq., wegens het houden der onderwerpelijke inrigting, de tegen het op openbare plaatsen slechts tijdelijk houden van hazardspelen bedreigde straf op te leggen, het a. 410 heeft geschonden en het a. 475, 5°., verkeerdelijk heeft toegepast;

„ O., dat *het eerste middel* van cassatie alzoo gegrond zijnde, het niet te pas komt ten aanzien van *het tweede* in eenig onderzoek te treden;

„ Vernietigt het voormeld arr. van het Pr.-Ger. in N.-brab., van 6 Mrt. jl., en ten principale regt doende op de als bewezen aangenomen daadzaken;

„ Bevestigt het vonnis van de Arr.-R. te B., van 15 Jan. bevorens, en veroordeelt den gereq. in al de kosten van dat regtsgeding, die in cassatie daaronder begrepen."

N°. MLXXXIII. — Arrest van 8 Mei 1855.

(A. 9 en 2 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102); a. 181, n°. 4, a. 384. *C. P.*)

Moet niet, bij de toepassing van a. 9 *der Wet van* 29 *Junij* 1854 (St. n°. 102), *de tuchthuisstraf van* 5 *tot* 15 *jaren, vervangen worden door eene correctionele gevangenis van minstens* 6 *maanden?* — JA.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Utrecht is req. van cassatie van een arr. van dat Hof, van 20 Febr. 1855, waarbij de gereq. J. C. E. of I., oud 17 jaren, mattenmaker, geboren te Amsterdam, wonende te Utrecht, met nog anderen is schuldigd verklaard aan diefstal bij nacht, door meer dan één persoon in eene bewoonde huizinge, door middel van buitenbraak gepleegd, en, met toepassing van de artikelen 384, 381, n°. 4, 386, n°. 1, S[t]. en de a. 2 en 9 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf van 3 maanden, en *solidair* met zijne medeveroordeelden, in de kosten van het geding.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de navolgende conclusiën:

„Ik acht dit beroep volkomen gegrond en zal niet veel voegen bij den inhoud der memorie, als alleen dit, dat ik mij vergeefsche moeite heb gegeven om te ontdekken, hoe het Hof bij het beklaagde arr. er toe is kunnen komen, om dezen gereq^e^. eene correctionele gevangenisstraf van drie maanden op te leggen.

„Eerst dacht ik de oplossing te vinden in eene verkeerde uitlegging van a. 463 *C. P.*, in verband met a. 20 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), daarna in de Wet van 28 Junij 1851, in verband met a. 9, al. 2, der eerstgenoemde Wet.

„Maar die wetsbepalingen zijn niet toegepast; en de eenige oplossing die ik heb kunnen uitdenken, is de veronderstelling der mogelijkheid, dat in het arr. òf abusivelijk is vergeten melding te maken van de eenzame opsluiting *ex* al. 2 van a. 9 der laatstgenoemde Wet, òf dat deze 17jarige gereq^e^. is verward met zijnen 13jarigen medebeschuldigde, òf eindelijk aan eene schrijffout in arr. en proces-verbaal van het woord *maanden* in plaats van *jaren.*

„De bij het *C. P.* opgelegde straf was zonder twijfel tijdelijke dwangarbeid.

„De Wet van 1854, a. 2, schafte den dwangarbeid af en stelde in plaats van tijdelijken dwangarbeid, tuchthuisstraf van 5 tot 15 jaren, en a. 9 diezelfde Wet bedreigde, bij verachtende omstandigheden, in plaats van die vervangende tuchthuisstraf, altijd toch correctionele gevangenisstraf van minstens 6 maanden.

„Hoe men dus, zonder inroeping van andere wetsbepalingen, tot correctionele gevangenisstraf van 3 maanden kon komen, begrijp ik niet.

„Ik vereenig mij dus met de memorie van cassatie, en heb

de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen: dat de H.-R. het beklaagde arrest zal vernietigen, doch alleen voor zoo ver de den gereq. opgelegde straf betreft, en, ten zijnen aanzien ten principale regt doende, hem zal veroordeelen tot eene correctionele gevangenisstraf van 6 maanden, met instandhouding van al het overige en veroordeeling van den gereq. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O. hieromtrent, dat de gereq. met zijne medebeschuldigden is schuldig verklaard aan diefstal bij nacht, door meer dan één persoon, in een bewoond huis, door middel van buitenbraak, en zulks onder verzachtende omstandigheden;

„O., dat op deze misdaad bij a. 384 S[t]. is bedreigd de straf van dwangarbeid, en dat bij a. 2 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), de straf van tijdelijke dwangarbeid wordt vervangen door eene tuchthuisstraf van minstens 5 en hoogstens 15 jaren, en dat volgens a. 9 dierzelfde Wet, bij toepassing van verzachtende omstandigheden, de tuchthuisstraf van 5 tot 15 jaren, door eene correctionele gevangenis van 6 maanden minstens, kan worden vervangen;

„O. mitsdien, dat bij het beklaagde arr., door dezen gereq. tot eene correctionele gevangenis van slechts 3 maanden te verwijzen, het gezegd a. 9 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102) klaarblijkelijk is geschonden en hetzelve arr., met betrekking tot dezen gereq., behoort te worden gecasseerd;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in U., van 20 Feb. 1855, voor zoover betreft de veroordeeling van dezen gereq. tot eene correctionele gevangenis van slechts 3 maanden, en krachtens a. 105 R. O., op de bewezene daadzaken ten principale regt doende;

„Gezien de a. 384, 381, n°. 4, en 386, n°. 1, S[t]., a. 2, l[ae]. 2 en 4, en 9, eerste lid, der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), luidende: enz.;

„Veroordeelt den gereq. J. C. E. of I. tot eene gevangenisstraf van 6 achtereenvolgende maanden, alsmede in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MLXXXIV. — Arrest van 15 Mei 1855.

(A. 151 der Wet van 29 Junij 1851 (*St.* n°. 85); a. 1, 2 en 39 der Verordening op het slagten van vee binnen 's Bosch, van 18 Oct. 1852; a. 3, 5 en 11 van het Kon. Besluit van 31 Jan. 1824 (*St.* n°. 19).)

Is, zoo lang het Kon. Besluit van 31 *Jan.* 1824 (St. n°. 19) *grondwettig bestaat, de verordening van een gemeentebestuur verbindend, waarbij, zonder eenig voorafgaand onderzoek, van af een zeker tijdstip, een verbod van alle particuliere slagerijen wordt gegeven?* — NEEN.

Is niet bij meergemeld Kon. Besluit van 31 *Jan.* 1824 (St. n°. 19), *in de materie der* slagerijen *reeds voorzien?* — JA.

Moet dus niet, bij het bestaan van dusdanige verordening, die in strijd is met het Kon. Besluit, a. 151 *der Gemeente-wet worden toegepast?* — JA.

Worden bij a. 151 *der Gemeente-wet alleen die maatregelen van inwendig bestuur bedoeld, die na de invoering dier Wet zouden worden uitgevaardigd?* — NEEN.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te 's Hertogenbosch is req. van cassatie van een vonnis dier Regtbank, van 11 Jan. 1855, waarbij, in hooger beroep van een vonnis van den Kntr. te 's B., van 17 Nov. 1854, bij hetwelk de gereq. in deze, A. O., slager, wonende te 's B., was schuldig verklaard aan het slagten van rundvee, in een gebouw, staande in de Koepoort te 's B., en alzoo buiten het algemeen slagthuis, en te dier zake, met toepassing van de a. 1 en 2, in verband met a. 39 der Verordeningen op het slagten van vee binnen 's B., vastgesteld door den Raad dier gemeente den 18 Oct. 1852, afgekondigd den 22 Dec. daaraanvolgende, de a. 164 en 165 der Wet van 29 Junij 1851 (*St.* n°. 85), a. 52 St. en a. 207 Sr., veroordeeld in eene geldboete van *f* 3,00, bij niet-voldoening binnen

twee maanden na aanmaning, te vervangen door één dag gevangenzetting en in de kosten, — dat vonnis is te niet gedaan en de gereq. ontslagen van alle regtsvervolging; de kosten te dragen door den Staat.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. GOCKINGA, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De gereq. is vervolgd en in eersten aanleg door het Ktng. te 's B. schuldig verklaard en veroordeeld, ter zake van het slagten van vee in een eigen slagthuis, in strijd met eene aldaar bestaande verordening, waarbij verboden werd elders vee te slagten, dan in een daartoe door het stedelijk bestuur afgestaan en aangewezen algemeen slagthuis (*abattoir*).

„Ik moet er bij herinneren, dat deze gereq., vóór het bestaan der verordening, had eene concessie van het plaatselijk bestuur tot het oprigten eener slagerij; doch altijd eene conditionele, voor intrekking vatbare concessie, alles in gevolge het bekende Kon. Besluit van 1824, ten aanzien der oprigting van fabrieken en trafieken.

„Een gedeelte der leden van dezen Raad, die thans over deze zaak zullen regt spreken, herinnert zich voorzeker de zaak van J. G., in Aug. 1854 behandeld en hetzelfde onderwerp betreffende.

„Daar waren toen quaestiën van procedure bij, en de niet-ontvankelijk-verklaring door den Raad van het beroep, sneed natuurlijk alle onderzoek naar de quaestie ten principale af, die nu echter naakt en eenvoudig daar voor ons ligt: „is de „genoemde verordening bestaanbaar?"

„En nu mijne vorige conclusie in de zaak van J. G. herlezende, bemerkte ik met vreugd, dat ik de quaestie *au fond* en de onzekerheid over de beschouwingen, ten aanzien der procedure, toen reeds zoodanig behandeld had, dat ik den tijd des Raads kan besparen, door het overleggen van die conclusie,

die de Raad, naar mij zelven oordeelende, liever lezen dan hooren zal.

„Ik moet toch bekennen, dat ik noch door de pleidooi van den geachten verdediger, met wien ik eigenlijk een termijn van re- en dupliek wissel, noch door het betoog van zijnen bondgenoot (zoo als ZEd. den heer S. te regt noemt), van mijne eerste zienswijze ben terug gekomen.

„Ik zelf beveel den Raad de lezing aan van dat betoog in de *Themis*, hoezeer tegen mij gerigt, omdat het ons om waarheid en regt is te doen.

„Maar in één punt komen de heer S. en ik overeen.

„Hij zegt, dat de zaak voor verschillende beschouwingen vatbaar is.

„Ik heb in de zaak van G. gezegd, dat ik de oplossing der regtsvraag hoogst twijfelachtig oordeelde.

„En nu, na zoo veel *pro et contra* gehoord en gelezen te hebben, en als het ware eenen termijn van dupliek pleitende, zal ik mij voor het grootste gedeelte refereren tot de memorie des req^{s}., en vooral tot mijne vroegere conclusie.

„Bij de laatste geloof ik zelf reeds de bezwaren opgelost te hebben, die nu weder zijn bijgebragt; en er blijft mij alleen over, een paar bedenkingen tegen mijne vroegere conclusie, thans door den geachten verdediger en zijnen bondgenoot te berde gebragt, kortelijk te beantwoorden.

„Ik heb toch niet kunnen nagaan deze vroeger vernomen te hebben.

„De eerste betreft a. 151 der Gemeente-wet.

„Dit luidt aldus:

„De bepalingen van plaatselijke verordeningen, in wier „onderwerp, door eene wet, eenen algemeenen maatregel van „inwendig bestuur of eene provinciale verordening wordt „voorzien, houden van regtswege op te gelden."

„Dat werkt dus voor de toekomst, en dat is niet *torturer*

la loi, zoo als gepleit werd; maar elke knappe schoolknaap zoude het met andere woorden vertolken, door *zal worden*, even als de Franschen het niet anders zouden kunnen uitdrukken dan door de woorden: *sera prévu*, of een ander dergelijk woord, en dit stringeert te meer bij de regtskundige uitlegging eener wet, die in werking komt en dus alleen voor het vervolg werkt.

„In het systema der verdediging had er moeten staan: IS *voorzien*.

„Ééne zaak is mij vrij natuurlijk voorgekomen, namelijk, dat men geen gewag gemaakt heeft van a. 150 der Gemeente-wet.

„Dat was kennelijk in het nadeel der verdediging.

„Ik leer daar, dat, bij twijfel of eene plaatselijke verordening treedt in hetgeen van algemeen Rijks of provinciaal belang is, die verordening verbindt tot dat a. 153 der Gemeentewet is toegepast, dat is, tot dat zoodanige verordening, zoover zij met de wetten of het algemeen belang strijdt, door den Koning is vernietigd of geschorst.

„Dat is niet geschied tot nog toe, en dus verbindt die verordening van den Bosch nu nog, even als zonder twijfel het geval zal geweest zijn ten aanzien van de plaatselijke verordening van Woudrichem (*vid. St.* 1851, n°. 17).

„De Raad zal nu waarschijnlijk onderzoeken, of deze verordening is in strijd met de wet of daarmede gelijk staande wettelijke bepalingen; maar hij zal, mijns inziens, altijd stuiten op dat a. 150 der Gemeente-wet, volgens hetwelk de verordening verbindt tot dat zij is geschorst of vernietigd.

„En die vernietiging had, volgens a. 11 van het Kon. Besl. van 1824, door den gereq. kunnen zijn geprovoceerd, die dat Besluit zelf ten zijnen voordeele inroept, en wel door een hooger beroep op den Koning.

„Dit alles voor het geval, dat de H.-R. begrijpt dat er strijd bestaat tusschen de verordening en het Kon. Besl. van 1824.

„Ik blijf bij mijn gevoelen, dat die strijd niet aanwezig is, dat beiden te zamen kunnen werken, en refereer mij ten dien aanzien tot mijne conclusie in de zaak van J. G.

„Nu eindelijk nog een woord over de *quasi* onteigening.

„De geachte verdediger scheen in te stemmen met den heer S., die zegt, dat de maatregel der verordening zeer nabij kwam aan eene onteigening.

„Beiden zijn te bekwame regtsgeleerden, dan dat zij zouden gezegd hebben, dat die maatregel er mede gelijk staat.

„Wat zoude hier den gereq. zijn onteigend?

„Zeker niet zijn slagthuis, zijn pand, dat hij geheel behoudt, waarover hij de vrije beschikking blijft hebben. Hij kan het verkoopen, verhuren, tot andere einden bezigen, afbreken, enz.

„Zeker niet zijne werktuigen en dergelijke (verondersteld, des neen, dat die konden onteigend worden), want hij kan ze overbrengen in het algemeen *abattoir.*

„Ik zoude den Raad beleedigen, door hierover meer te zeggen. Hij gelieve slechts in te zien de Wet van 28 Aug. 1851 (*St.* n°. 125) en a. 147 Grw., en die te vergelijken met deze verordening in dit geval.

„Hier is, gelijk ik vroeger betoogde, een maatregel van policie, in het belang der gezondheid, der zedelijkheid, der zindelijkheid, in het belang der ingezetenen, een maatregel ter bevordering van toezigt der algemeene en plaatselijke administratieve magt, en dus in het belang van het Rijk en der gemeente, waaruit weder het belang der ingezetenen volgt.

„Overigens vereenig ik mij met het gevoelen van het vonnis in eersten aanleg gewezen, met de memorie des req^s. en met de vroegere memorie van ZEd. Achtb., die ik de vrijheid neem met mijne vroegere conclusie in zake J. G. over te leggen.

„Ik acht deze zaak belangrijk, omdat, hoe de beslissing ook valle, deze misschien zal kunnen te weeg brengen, dat

andere gemeente-besturen, zoo die beslissing overeenkomt met mijne zienswijze, het voorbeeld van 's B., ten aanzien der *abattoirs*, volgen, gelijk ik verklaarde wenschelijk te achten, of, zoo de Raad mijn gevoelen niet deelt, weten waaraan zich te houden, zoo dergelijk voornemen bij hen bestond of opkwam.

„Ik eindig met den Raad mede te deelen, dat hij den geheelen loop van het geding, en dus ook mijne gedrukte conclusie in zake J. G., kan lezen in de *Gemeente-Stem*, in n^{is}. 23, 24, 26, 37, 64, 101, 111 en 138.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde vonnis zal vernietigen, en op het hooger beroep ten principale regt doende, en doende wat de Regtbank had behooren te doen, eenvoudig zal bevestigen het vonnis, in eersten aanleg gewezen, en den gereq. zal veroordeelen in de kosten, in hooger beroep en in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de memorie van cassatie, door den req. ingediend, waarbij wordt beweerd: schending van a. 1 S^{g}., in verband met de a. 1, 2 en 39 en slotbepaling der Verordening op het slagten van vee binnen 's Hertogenbosch, van 18 Oct. 1852, op grond dat verkeerdelijk bij het beklaagde vonnis de aangehaalde Keur is geoordeeld geene verbindende kracht te hebben, immers wat aangaat de aangehaalde artikelen daarvan, zulks hoofdzakelijk op grond:

„1°, dat het Kon. Besluit van 31 Jan. 1824 (*St.* n°. 19), waarop zich het beklaagde vonnis beroept, het verbindende der Verordening niet in den weg staat, omdat, al is omtrent de wijze waarop slagerijen mogen worden opgerigt, bij gemeld Kon. Besluit voorzien en het onderwerp alzoo bij eenen algemeenen maatregel van inwendig bestuur geregeld, dit toch bij eene plaatselijke verordening kan aangevuld worden, immers

zoo verre daardoor geen strijd ontstaat met den algemeenen maatregel van bestuur;

„2°. dat hier geen strijd van de verordening met den algemeenen maatregel van inwendig bestuur bestaat;

„3°. dat, zoo er al strijd bestaat tusschen de Keur en het Kon. Besluit, dan het Kon. Besluit door de Keur wordt vervangen, als zijnde, ten gevolge wijziging van staatsinstellingen, de bevoegdheid ten opzigte van het onderwerp in geschil gewijzigd, en het gemeente-bestuur thans bevoegd tot het regelen van het onderwerp;

„4°. dat ook meer bijzonder door a. 151 der Gemeente-wet, waarop zich het beklaagde vonnis beroept, zoo al de plaatselijke verordening moet geacht worden met den meer bedoelden algemeenen maatregel van inwendig bestuur in strijd te zijn, deze aan het verbindende der verordening niet in den weg staat, vermits bij die bepaling der Gemeente-wet niet een reeds bestaande, maar alleen een toekomstig uit te vaardigen algemeene maatregel van bestuur wordt bedoeld;

„5°. dat, wat aangaat a. 161 der Gemeente-wet, die bepaling de omschrijving der bevoegdheid tot het daarstellen van keuren niet ten onderwerp heeft, maar eeniglijk het aanduiden der straffen, die de plaatselijke wetgever stellen kan, en dat hierom ook niet, krachtens die bepaling, het meergemelde Kon. Besluit van 1824 aan het verbindende van de Keur in den weg staat;

„Wat betreft *het* voorgestelde *middel* van cassatie:

„O., dat *in facto* is aangenomen dat de beklaagde, nu gereq., op den 21 Sept. 1854, in een particulier gebouw te 's Hertogenbosch, in de Koepoort, en wel buiten het algemeen slagthuis aldaar, is bezig gevonden met het slagten van een rund, terwijl een ander stuk rundvee daar aanwezig was, kennelijk pas afgemaakt en, even als het eerstgemelde, ten name van den beklaagde veraccijnsd; dat wijders eveneens is aangeno-

men, dat èn vóór het Kon. Besluit van 31 Jan. 1824 (*St.* n°. 19) het slagten in gemeld huis was veroorloofd, èn, voor zoo verre na het uitvaardigen van dat Besluit nog eene nadere vergunning noodig mogt zijn voor de bevorens reeds toegelaten slagerijen, voldoende bewezen was, dat zoodanige vergunning door het plaatselijk bestuur is gegeven;

„O., dat het, naar *het* voorgestelde *middel* van cassatie, de vraag is, of al dan niet te regt bij het beklaagde vonnis dat als bewezen aangenomen feit onder de gemelde omstandigheden is geoordeeld noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding daar te stellen, als zijnde niet strafbaar naar het aangehaalde Kon. Besluit, omdat er in deze vergunning van het plaatselijk bestuur in voege voorschreven bestond, en evenmin naar de in deze ingeroepen bepalingen van de in het hoofd dezes vermelde verordeningen op het slagten van vee binnen 's H., van 10 Oct. 1852, omdat die bepalingen, bij het bestaan van gemeld Kon. Besluit, niet wettig hadden kunnen worden daargesteld en uit dien hoofde niet verbindende waren;

„O., wat gemeld Kon. Besluit aangaat, dat daarbij in a. 3 is bepaald, dat, onder andere inrigtingen, slagerijen niet dan op verkregen toestemming der plaatselijke besturen kunnen worden daargesteld of veranderd, terwijl nog verder is bepaald in a. 11, dat de bezwaren, die men over admissiën of weigeringen van de plaatselijke besturen ten deze zou vermeenen te hebben, aan de hoogere administratieve autoriteit, en des noods aan den Koning zullen worden onderworpen, en dat hieruit volgt dat de plaatselijke besturen, volgens gemeld Kon. Besluit, niet de onbepaalde beschikking hebben over admissie of weigering ten deze, maar dat, behoudens de algemeene toelatingen in a. 5 toegestaan, elke aanvraag om vergunning afzonderlijk moet worden onderzocht en beoordeeld;

„O., dat door voorzegde bepalingen, zoo als dit te regt bij het beklaagde vonnis is beslist, gemeld Kon. Besluit moet geacht

worden te hebben voorzien omtrent de wijze waarop slagerijen zouden mogen worden daargesteld; dat dien ten gevolge bestaat het geval bedoeld bij a. 151 der Gemeente-wet, en dat men dan ook hier het voorschrift van die wetsbepaling, naar welke in dat geval de bepalingen van eene plaatselijke verordening, in wier onderwerp door een maatregel van inwendig bestuur wordt voorzien, van regtswege ophoudt te gelden, zijne toepassing moet erlangen, in voege dit bij het beklaagde vonnis is beslist;

„O., dat toch, naar de voorschreven bepalingen der plaatselijke verordening, geen vee, met uitzondering van varkens, elders dan in het met 1 Jan. 1853 geopend algemeen slagthuis zou mogen worden geslagt, en dat dit niet anders kan worden aangemerkt dan als een algemeen verbod van alle particuliere slagerijen, in welk onderwerp reeds was voorzien bij den algemeenen maatregel van inwendig bestuur meergemeld;

„O., dat tegen de onbevoegdheid van het plaatselijk bestuur, om bij plaatselijke verordening zoodanig algemeen verbod te geven, niet kan afdoen het beweren, dat de thans bestaande staatsinstellingen de regeling van het onderwerp in geschil zouden hebben opgedragen aan de plaatselijke besturen, omdat, al ware dit ook aan te nemen, de vraag hier eeniglijk is, of in het onderwerp door een algemeenen maatregel van inwendig bestuur is voorzien, en dit in voege voormeld bevestigend moet worden beantwoord;

„O., dat evenmin kan opgaan het beweren, dat bij a. 151 der Gemeente-wet alleen zouden zijn bedoeld maatregelen van inwendig bestuur, die na de invoering dier Wet zouden worden uitgevaardigd, omdat dit beweren ten eenemale in strijd is met de woorden der wetsbepaling, die tusschen vroegere en latere maatregelen, evenmin als tusschen vroegere en latere wetten, eenig onderscheid te kennen geven of zelfs toelaten;

„O., dat op grond van een en ander *het* voorgestelde *middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Verwerpt het beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MLXXXV. — Arrest van 16 Mei 1855.

(Art. 435 Sv.)

Is het noodzakelijk, dat bij een condemnatoir arr. melding wordt gemaakt van de verklaringen der getuigen à décharge, *wanneer deze niet hebben gestrekt tot bewijs der daadzaken, noch tot infirmatie van aanwezige bewijsmiddelen?* — NEEN.

Is niet de beoordeeling der waarde van de verklaringen, en alzoo ook van de geloofwaardigheid der getuigen, geheel overgelaten aan den judex facti? — JA.

A. F. H., broodbakker, geboren te Warburg en wonende te Haarlem, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van 26 Febr. 1855, waarbij in hooger beroep, met aanneming der gronden en motieven des eersten regters, is bekrachtigd een vonnis, op den 25ⁿ Jan. 1855 gewezen door de Arr.-R. te H., en houdende schuldig verklaring van den req. te dier zake, hij is veroordeeld tot eene gevangenzetting voor den tijd van 14 dagen, mitsgaders in de kosten, zoowel van den eersten aanleg als van het hooger beroep, des noods invorderbaar bij lijfsdwang.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Slechts *één middel* van cassatie is voorgedragen.

„Schending van a. 435 Sv., op grond dat hier alleen is regt gedaan op de getuigenissen van 3 getuigen *à charge*, terwijl er even zoo vele waren gehoord *à décharge*, van wier depositiën geene melding is gemaakt, en welke eersten niet in overeenstemming zouden zijn met elkander; terwijl de regter ook niet genoeg zoude hebben gelet op de beweegredenen, op de

levenswijze, de zeden, den stand van die getuigen, en in het algemeen op hunne geloofwaardigheid, alles volgens het proces-verbaal der teregtzitting.

„Het is reeds vele malen van deze plaats gezegd, dat a. 435 S^{v}. is geschreven voor den *judex facti* en is buiten het bereik van den regter in cassatie.

„Dit is ook hier waar, evenzeer als dat die regter geen reden behoefde te geven, waarom hij niet gehecht heeft aan de getuigenissen ter ontlasting, wanneer zij op zijne overtuiging geenen invloed hebben gehad, gelijk zoo menigmaal door den H.-R. is beslist.

„Ik eindig met de aanhaling van eene overweging uit een arr. van dezen Raad (gelijk ik eergisteren ook gedaan heb), betreffende het aangevoerde bij pleidooi, hetgeen alles zeer goed te pas kwam voor het Hof in hooger beroep, maar geenzins voor dezen Raad.

„Het arr., door mij bedoeld, is van 25 Sept. 1849 en wordt gevonden bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1849, II, 123, en de considerans op p. 138 (*sub* n°. 5).

„Ten gemakke des Raads, vermeld ik hier den inhoud dier overweging:

„„O., dat het in geenen deele blijkt, dat de regter niet ge-
„noeg op de levenswijze, de zeden en den stand der getui-
„gen acht zoude gegeven hebben, en dat in allen geval
„de meerdere of mindere geloofwaardigheid van beëedigde
„getuigenissen alleen door den regter kan beoordeeld
„worden, en in cassatie geen punt van onderzoek kan uit-
„maken."

„Ik vermeen, dat deze overweging wel als voor deze zaak en dit beroep met deszelfs adstructie geschreven kan beschouwd worden, en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de uitspraak des regters bij het in hooger beroep bevestigde vonnis, dat de aan zijn onderzoek onderworpen daadzaken wettig en overtuigend zijn bewezen uit de verklaringen der getuigen, evenzeer van toepassing kan gerekend worden op de verklaringen der getuigen, welke van zijde des beklaagden, als op die welke van zijde van het O. M. waren voorgebragt; en voorts, dat op den regter geene verpligting rust om de verklaringen der getuigen, door den beklaagde voorgebragt, voor zooverre die naar zijne overtuiging niet gestrekt hebben tot bewijs der daadzaken, noch tot ontzenuwing van aanwezige bewijsmiddelen, in zijne uitspraak opzettelijk te vermelden;

„O. wijders, dat het niet is gebleken, dat de regter in de beoordeeling der waarde van de verklaringen der getuigen, geen acht zoude hebben geslagen op het voorschrift, hem in a. 435 Sg. gegeven; en dat in allen geval de beoordeeling der waarde van de verklaringen, en alzoo ook de beoordeeling der geloofwaardigheid van getuigen, onverschillig van welke zijde zij zijn voorgebragt, alleen door den regter als *judex facti* kan beoordeeld worden, en alzoo in cassatie geen punt van onderzoek mag uitmaken;

„Verwerpt het gedaan beroep en veroordeelt den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MLXXXVI. — Arrest van 22 Mei 1855.

(A. 388 Sg.; a. 5 der Wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34); a. 372 *C. P.*; a. 380, al. 2, Sg.; a. 223, 270, 248 Sg.; a. 7 der Wet van 1 Julij 1830 (*St.* n°. 15); a. 458 Sg.; a. 2 en 3 der Wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34); a. 367, 372, 373 *C. P.*)

Is, met het oog op a. 388 Sg., een arr., waarbij schorsing van regtsvervolging wordt gelast, ter zake van lasterlijke aan-

brenging, tot dat de geïncrimineerde feiten zouden zijn onderzocht, te beschouwen als een gewijsde van instructie, dan wel als een eindarr.? — IN LAATSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

Moeten niet de middelen eener voorziening in cassatie, aangevoerd tegen een arr., waarbij is uitspraak gedaan over eene exceptie van verjaring of onbevoegdheid, vóór het definitief arr., alleen slechts in zooverre onderzocht worden, als zij betreffen deze of eenige andere uitzondering, bij a. 388, *al.* 2, *Sv. bedoeld?* — JA.

Bestaat er schending van a. 248 *Sv., wanneer een vonnis onbestaanbaar is verklaard, niet om gebreken in den vorm, maar omdat de Regtbank het onderzoek had behooren te schorsen, en het Hof derhalve de zaak niet zelf afdoet?* — NEEN.

Is niet de regel: contra agere non valentem, non currit praescriptio, *beperkt tot het burgerlijk regt?* — JA.

Wordt door schorsing der vervolging in strafzaken de loop der verjaring afgebroken? — JA.

In cassatie hebben zich voorzien Jhr. M. S., lid van de Provinciale Staten van N.holl. en van den Gemeenteraad van Haarlem, en S. F., zaakwaarnemer, beiden wonende te H., tegen twee in hooger beroep gewezen arr^n^. van het Pr.-Ger. in N.holl.: 1°. van 18 Junij 1854, waarbij zijn vernietigd twee beslissingen der Arr.-R. te H., van 4 en 5 Mei bevorens, betreffende door de req^n^. genomen conclusiën tot schorsing eener tegen hen ingestelde strafvordering wegens lasterlijke aanbrenging en laster, op grond van a. 372 S^t^., en ten gevolge daarvan, mede is vernietigd het vonnis dier Regtbank op de zaak zelve, van 11 Mei daaraanvolgende; en waarbij voorts door het Hof, op nieuw regt doende, is geschorst de vervolging en beslissing op de tegen de appellanten door den Off. v. J. gerigte dagvaarding, tot dat over de door hen, bij hunne klagten tegen Jhr. L. J. Q. v. U. en H. J. G., aangebragte feiten nader geregtelijk onderzoek en beslissing zoude zijn gedaan; en *ten tweede*, van 5 Febr. 1855, waarbij zijn verworpen vijf, namens de req^n^. voorgestelde middelen van verdediging, elk

strekkende tot vernietiging van het tweede in deze zaak gewezen vonnis der Arr.-R. te H., van 21 Dec. 1854, bij hetwelk zij heeft geoordeeld, dat door den bevoegden regter wettig was uitgemaakt de onwaarheid der door de req^{n}. in hunne voornoemde klagten te last gelegde handelingen en hen voorts heeft verklaard schuldig aan lasterlijke aanbrenging en laster, en hen te dier zake heeft veroordeeld, en voorts door het Hof is gelast dat zal worden overgegaan tot het onderzoek der zaak zelve.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. DE GREVE, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Er is door de req^{n}. beroep in cassatie ingesteld tegen twee in deze zaak door het Pr.-Ger. in N.holl. gewezen arr^{n}., waarvan het eerste is van 13 Junij des vorigen jaars, en het tweede van 5 Febr. van dit jaar. — Bij het eerstgenoemde arr., dat van 13 Junij, is eene incidentele beschikking van de Arr.-R. te H., alsmede het daarop gevolgde vonnis vernietigd, en is, op grond van a. 372 *C. P.*, de vervolging dezer zaak tot het doen van een nieuw onderzoek geschorst. — Bij het tweede arr., dat van 5 Febr., is door het Hof uitspraak gedaan op onderscheidene, namens de appellanten, voorgestelde exceptieve middelen van verdediging, en voorts door het Hof gelast, dat tot het onderzoek der zaak zelve zoude worden overgegaan. — Eene eindbeslissing over het eigenlijke *objectum litis* is hier dus nog geenzins aanwezig; weshalve de eerste vraag, welke zich, met het oog op a. 388 S^{g}., in den tegenwoordigen stand van het geding voordoet, dáárin gelegen is, in hoe verre het ingestelde beroep tegen beide arr^{n}. kan geacht worden ontvankelijk te zijn?

„Ik zal mij dus in *de eerste plaats* met de beantwoording der vraag betrekkelijk de ontvankelijkheid moeten onledig houden, en zal alzoo aanvangen met het eerste arr. van 13

Junij, waarbij, gelijk ik reeds zoo even zeide, de vervolging en de beslissing op de door den Off. v. J. te H. tegen de appellanten gerigte dagvaarding is *geschorst*, tot dat een nader geregtelijk onderzoek en beslissing zoude gedaan zijn op de door de appellanten bij hunne klagten aangebragte feiten tegen de heeren Q. v. U. en G.

„De beantwoording nu der vraag, in hoe verre de ingestelde cassatie tegen dat arr., in den tegenwoordigen stand van het geding, geacht moet worden ontvankelijk te zijn, kan, met het oog op de leer van dezen Raad, noch moeijelijk, noch twijfelachtig zijn. Immers, volgens die leer behoort eene uitspraak, waarbij eene regtsvervolging wordt geschorst tot dat omtrent de waarheid of valschheid der gedenuncieerde feiten, en alzoo omtrent de praejudiciële quaestie, zal zijn uitspraak gedaan, niet tot de voorbereidende gewijsden of gewijsden van instructie, waartegen het beroep in cassatie niet openstaat, dan na het eindvonnis, maar stelt eene zoodanige uitspraak zelve eene eindbeslissing daar, waartegen de voorziening in cassatie dadelijk openstaat. En, is dit nu regtskundig waar, gelijk de H.-R. zulks meermalen heeft beslist, hoezeer dan ook in strijd met de deswege door mij in der tijd aangevoerde bedenkingen, dan zal hiervan, voor deze zaak, wel dit het gevolg moeten zijn, dat men zich *in casu* dadelijk tegen het arr. van schorsing van 13 Junij in cassatie had behooren te voorzien, en dat dus de thans daartegen ingestelde voorziening, als zijnde te laat geschied, niet ontvankelijk is.

„Ik verwijs betrekkelijk dit onderwerp inzonderheid tot een arr. van 15 Oct. 1850, opgenomen bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1850, II, 139 en volgg.; alsmede tot nog drie andere arr^n^. hiertoe betrekkelijk, van 9 Jan. en 22 Mei 1849 en van 12 Febr. 1850, insgelijks bij v. d. Honert, 1849, I, 21 en 253, en 1850, I, 67.

„Ik geloof dus, dat, met het oog op deze jurisprudentie van

den H.-R., de niet-ontvankelijkheid van het beroep tegen het arr. van 13 Junij wel aan geene bedenking onderhevig kan zijn; hetgeen vooral in dit geding van des te meer belang moet worden geacht, omdat daardoor tevens onderscheidene bedenkingen, welke met betrekking tot de opvolgende procedure en de bevoegdheid van de Haarlemsche Regtbank zijn in het midden gebragt, als *per se* komen te vervallen. Althans, voor zoo verre die opvolgende procedure en behandeling bij de Regtbank te Haarlem, het direct en noodwendig gevolg is geweest van het arr. van 13 Junij, tegen welk arr. men zich in der tijd niet in cassatie heeft voorzien, en welk arr. alzoo in kracht van gewijsde is overgegaan, geloof ik niet, dat die latere handelingen thans meer vatbaar zijn, om in cassatie te kunnen worden aangerand. Ik neem de vrijheid, om deze mijne opmerkingen met eenigen nadruk aan de overweging van dezen Raad aan te bevelen.

„Wat nu voorts betreft het ingestelde beroep in cassatie tegen het tweede arr., van 5 Febr. ll., zoo spreekt het wel van zelf, dat, hoezeer ook dat arr. geen einduitspraak behelst omtrent de zaak ten principale, nogtans de voorziening daartegen ontvankelijk moet worden geacht, voor zoo verre daarbij is beslist over de bevoegdheid of onbevoegdheid des regters en over de exceptie van verjaring. Men leest dit met zoo vele woorden in de 2e zinsnede van a. 388 S. Doch ook ten aanzien van dit tweede arr., meen ik hier te moeten doen opmerken, dat, althans naar mijne schatting, met het oog op de zoo even aangehaalde wetsbepaling, deze geheele voorziening in cassatie dan ook eeniglijk en alleen behoort beperkt te zijn tot de bij het aangerande arr. gegevene beslissing omtrent de verjaring en omtrent de regterlijke bevoegdheid en dat alzoo de H.-R., welke in deze eeniglijk is gesaisisseerd krachtens het 2e lid van a. 388, in den tegenwoordigen stand van het geding, niet bij magte is, om in eenig onderzoek te treden

naar de al of niet gegrondheid van alle de overige in het arr. opgenomene punten van beslissing, welke bij de tegenwoordige behandeling in cassatie zijn aangevallen en waartegen middelen van cassatie zijn aangevoerd. Ik herhaal het, die punten van beslissing mogen hier thans geen onderwerp van onderzoek in cassatie uitmaken; en, uit dit oogpunt beschouwd, vervalt hier dus, althans naar mijne schatting, alles, hetgeen betrekking heeft tot de voorloopige instructie en de verwijzing, en de daarop gegronde niet-ontvankelijkheid van den Officier, — hetgeen betrekking heeft tot de nietigheid der tweede dagvaarding,—tot het al of niet verleenen van verstek — en alle dergelijke quaestiën meer. Alle deze geschilpunten mogen welligt later, bij eene eventuele cassatie tegen de eindbeslissing over de zaak zelve, ter sprake kunnen worden gebragt, thans zullen die, met het oog op a. 388, als zijnde niet *hujus loci*, behooren te worden afgewezen.

„Ook deze mijne beschouwing omtrent den geheel beperkten aard deze cassatie, neem ik de vrijheid aan de bijzondere aandacht van den Raad aan te bevelen. Is dit mijn gevoelen juist, dan zal uwe en mijne taak in deze zoo omslagtige zaak, althans voor het tegenwoordige, merkelijk verligt worden.

„Het is alzoo naar aanleiding van deze praeliminaire opmerkingen, dat ik van meening ben, dat de cassatie tegen het arr. van 18 Junij in het geheel niet ontvankelijk is, en dat de cassatie tegen het arr. van 5 Febr. niet verder kan en mag worden uitgestrekt, dan tot de bij a. 388 aangewezene grenzen.

„Ik ga thans over tot de behandeling van *de cassatie-middelen* zelven, waarbij ik, met betrekking tot sommige *dier middelen*, naar aanleiding van het door mij genomen standpunt, bijzonder kort zal kunnen zijn.

„*Het* 1°. in deze zaak voorgestelde *middel* van cassatie is: schending van a. 5 der Wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34), in

verband met a. 372 S^{t}., en zulks hoofdzakelijk op grond;
„dat in geval van laster geene daad van vervolging geoor-
„loofd is, zonder eene voorloopige instructie en verwijzing;
„dat evenzeer bij lasterlijke aanbrenging de vervolging en de
„uitspraak gedurende de instructie moet blijven opgeschort;
„dat aan deze wettelijke voorschriften in het onderwerpelijke
„geding niet is voldaan; en dat mitsdien de Off. van J.
„te H. in de door hem ingestelde actie had behooren te zijn
„niet ontvankelijk verklaard."

„Het is vooral ten aanzien van *dit eerste middel*, hetgeen bij de gehouden pleidooi met zeer veel uitvoerigheid is ontwikkeld, dat ik hier dadelijk van toepassing meen te moeten brengen hetgeen zoo even door mij is in het midden gebragt met betrekking tot de beperktheid dezer geheele voorziening in cassatie. Immers, is mijne beschouwing juist, dat hier alleen sprake zal kunnen zijn van eene behandeling in cassatie wegens een der objecten, in het slot van a. 388 aangeduid, dan zal ook *dit eerste cassatiemiddel* hierop behooren af te stuiten, en bij het thans ingestelde beroep geen punt van onderzoek en van beslissing kunnen uitmaken.

„Ook bestaat hier, met betrekking tot het alhier onbevoegdelijk procederen van wege den Off., volstrekt niet de rede van eenige onbevoegdheid, in den zin van a. 388, als waardoor wel niet anders kan worden verstaan, dan onbevoegdheid van *jurisdictie*, dat is, wanneer eenig regterlijk collegie, het zij *ratione materiae*, het zij *ratione personae aut loci*, onbevoegd is, om van het onderwerp van het geding kennis te nemen, doch geenzins, wanneer, in geval van nietigheid van dagvaarding, of wel, bij het onbevoegdelijk aanbrengen der actie door het O. M., de dagvaarding nietig of het O. M. niet ontvankelijk moet worden verklaard. — In eenen zekeren zin ligt hierin ook wel onbe-

voegdheid des regters opgesloten; maar ik geloof toch niet, dat wel immer eene nietigverklaring eener dagvaarding of wel eene niet niet-ontvankelijk-verklaring van het O. M., in de taal van het regt en in den zin der wet, zal kunnen worden gerangschikt onder de eigenlijk gezegde onbevoegdheid van *jurisdictie.* Ik geloof tot dat einde te mogen verwijzen tot meest alle de schrijvers, zoo als CARNOT, LE GRAVEREND en anderen, welke over de competentie hebben gehandeld.

„Integendeel, de H.-R. zelf heeft bij een arr. van 30 Apr. 1844, bij V. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, XII, 273, uitdrukkelijk beslist, dat eene beslissing op eene vordering tot niet-ontvankelijk-verklaring van het O. M. moest worden behandeld als een incidenteel arrest, waartegen de cassatie niet was opengesteld, dan na eindvonnis; waarin dus al wederom ligt opgesloten, *vooreerst*, dat eene zoodanige uitspraak niet gelijk kan worden gesteld met eene uitspraak over bevoegdheid of onbevoegdheid, en *ten tweede*, dat die uitspraak moet worden gerangschikt onder de voorbereidende gewijsden of gewijsden van instructie; en uit welke beslissing dus almede, voor deze zaak, de gevolgtrekking kan worden afgeleid, dat de voorziening in cassatie, met betrekking tot deze geheele bewering, voor alsnog niet ontvankelijk is.

„Maar buitendien, wat is er van de gegrondheid van *dit eerste cassatie-middel* zelf?

„Voor zoo verre de H.-R. van oordeel mogt zijn, dat *dat middel* hier wel een onderwerp van onderzoek zoude moeten uitmaken, zij nog met een enkel woord daaromtrent opgemerkt, dat ik niet heb kunnen inzien, dat hier eenige schending, het zij van a. 5 der Wet van 1829, het zij van a. 372 *C. P.* aanwezig is.

„Aan beide deze wetsbepalingen, welke ieder een geheel afzonderlijk wettelijk voorschrift daarstellen, en welke daar-

om verkeerdelijk bij *dit middel* zijn voorgesteld als in onderling verband geschonden te zijn, is in dit geding, naar mijne wijze van zien, allezins genoegzaam voldaan.

„Wat a. 5 betreft, zoo heeft er in deze werkelijk, voor en aleer de req[s]. in regten zijn betrokken, eene geregtelijke instructie en tevens eene door den regter verleende verwijzing ten correctionele plaats gehad. Men zie het hiertoe betrekkelijk bevelschrift van de Regtb. van 8 Apr. 1854, bij de stukken voorhanden, *sub* inv. l[a]. c, n°. 28. De Officier, de vervolging instellende krachtens dit regterlijk bevelschrift, kon nimmer gezegd worden onbevoegdelijk te hebben gehandeld, en konde dus ook nimmer op dien grond niet-ontvankelijk worden verklaard.

„En wat nu voorts betreft het door het Hof, bij deszelfs arr. van 13 Junij, gelaste nader onderzoek krachtens a. 372 *C. P.*, welk onderzoek geenzins was *préjudicielle à l'action*, maar *préjudicielle au jugement*, zoo spreekt het wel van zelf, dat dat onderzoek wel nimmer van eenigen invloed heeft kunnen zijn op de ontvankelijkheid der actie, zoo als hierin dan toch de eigenlijke kracht van *dit* geheele *eerste cassatie-middel* gelegen is.

„Ik houde dus ook dit *eerste middel au fond* voor ongegrond;

„*Het tweede middel* van cassatie is: regtsweigering en schending van a. 380 S[g]., op grond dat bij het beklaagde arr. geen regt zoude zijn gedaan op eene, blijkens het audientie-blad, door de req[n]. voorgedragene *subsidiaire* conclusie, strekkende tot nietig-verklaring zoowel van de oorspronkelijke beschikking van de Arr.-R. te H., waarbij regtsingang is verleend, als van de daarop gevolgde instructie en verwijzing naar de correctionele teregtzitting.

„Naar mijne beschouwing evenwel, wordt de beslissing op deze *subsidiaire* conclusie in de motieven van het arr. zeer stellig en tevens zeer duidelijk aangetroffen, en bestaat hier

dus noch eenige regtsweigering, noch eenige schending van a. 380 S^s^. Immers, wanneer men in het arr. van 5 Febr. leest: *Vooreerst:* „Dat het Hof bij deszelfs arr. van 13 Junij niet „heeft vernietigd, en ook niet kunnen vernietigen den tegen de „appellanten verleenden regtsingang, de ten gevolge daarvan „gevoerde instructie, noch ook het bevelschrift, waarbij de „zaak ten correctionele is verwezen;" en dan *vervolgens:* „dat „alzoo die daden van vervolging zijn blijven bestaan;" en dat „mitsdien, in den tegenwoordigen stand der zaak, geenerlei „daad van vervolging, en dus ook niet de geschondene voor„loopige instructie, met de daarop gevolgde verwijzing, wegens „beweerde niet in-acht-neming van a. 372, van onwettigheid „kan worden beticht," dan geloof ik dat in deze motieven een allezins voldoend antwoord en voldoende beslissing wordt aangetroffen op de in deze bedoelde *subsidiaire* conclusie. Dat zulks nog bovendien bij een afzonderlijk *dictum* zoude moeten geschieden, is nergens bij de wet voorgeschreven.

„Integendeel, nergens heeft de wetgever eenige bepaalde bewoordingen of uitdrukkingen voorgeschreven, waarin des regters verklaring of beslissing moet vervat zijn, en is het dus inderdaad genoegzaam, wanneer die verklaring of beslissing uitdrukkelijk en duidelijk in het vonnis vermeld zij; zoo als dat o. a. is verstaan bij een arr. van dezen Raad van 4 Aug. 1840, opgenomen bij v. d. Honert, *Gem. Zaken*, I, 225.

„*Dit tweede middel* zal dus niet kunnen leiden tot cassatie.

„Wat nu voorts *het derde* en *vierde middel* van cassatie betreft, welke bij de gehouden pleidooi wel zijn voorgedragen, doch waaromtrent men in geene de minste ontwikkeling is getreden, zoo zal ik in deze het voetspoor van den verdediger der req^n^. volgen en mij blootelijk bepalen tot de verklaring, dat ook ik in geene dezer *beide middelen* eenigen grond tot cassatie heb gevonden.

„*Die middelen* zijn:

„*Het derde*, schending van a. 223 S^g., op grond dat de dagvaarding van 22 Nov., waarbij de zaak voor de tweede maal aanhangig is gemaakt, nietig zoude zijn.

„*Het vierde*, schending van a. 270 S^g., op grond dat tegen de req^n., bij de behandeling op den 14 Dec., verstek had behooren verleend te zijn.

„Hoezeer het *tweede punt*, het verleenen van het verstek, welligt niet boven alle bedenking verheven is, zoo geloof ik toch niet, dat in de beslissing, zoo als die daar ligt, eenige grond ligt opgesloten tot cassatie.

„Maar buitendien, het is vooral met betrekking tot deze *beide middelen*, dat ik hier meen te moeten herinneren aan mijne praeliminaire opmerking, omtrent de beperktheid van de tegenwoordige voorziening in cassatie.

„Bij de gegrondheid van deze mijne opmerking, zullen *beide deze middelen* thans geen onderwerp van onderzoek kunnen uitmaken.

„*Het vijfde middel* van cassatie is: onbevoegdheid van de Haarlemsche Regtbank, om andermaal van deze zaak kennis te nemen, en schending van a. 248 S^g., op grond dat het Hof, vernietigende het vonnis des eersten regters, o. a. ook wegens schending van vormen, de zaak zelve had behooren af te doen, en de zaak dus niet andermaal tot den eersten regter had kunnen worden terug gebragt.

„Al dadelijk evenwel meen ik, met betrekking tot *dit cassatie-middel*, te moeten doen opmerken, dat het mij niet regt duidelijk is voorgekomen, of *dit cassatie-middel* gerigt is tegen het eerste arr. van 13 Junij, dan wel tegen het tweede arr. van 5 Febr. Wanneer ik de strekking van *het* aangevoerde *middel* naga, en dan tevens let op hetgeen bij de gehouden pleidooi tot staving daarvan is bijgebragt, dan komt het mij voor, dat *dit middel* niet gerigt is tegen het tweede, maar tegen het eerste arr.

„Men klaagt namelijk over onbevoegdheid van de Regtb. te H., om voor de tweede maal van deze zaak kennis te nemen; en daar nu deze tweede kennisneming het gevolg is geweest van het arr. van 13 Junij, waarbij het Hof *niet* heeft verstaan, dat de instructie, zoo als die bij de behandeling in hooger beroep plaats had, onvoldoende was, en uit dien hoofde de instructie bij het Hof zelf is geschorst, — maar waarbij het Hof, regt doende op eene daartoe strekkende praealabele conclusie, heeft vernietigd twee incidentele beschikkingen van de Regtbank te H., van 4 en 5 Mei, en alzoo de instructie bij den eersten regter is teruggebragt, dan geloof ik het dáárvoor te moeten houden, dat *dit middel* van cassatie inderdaad gerigt is tegen het arr. van 13 Junij. Maar dan zal ook tevens van deze mijne beschouwing wel dit het gevolg moeten zijn, dat, gelijk zulks reeds hier boven door mij is opgemerkt, de req[n]. in dit hun *cassatie-middel* niet ontvankelijk moeten worden verklaard, omdat men verzuimd heeft, zich tegen het arr. van 13 Junij *tempore utili* in cassatie te voorzien.

„Reeds in de motieven van het arr. van 5 Febr. vindt men hieromtrent *in transitu*, maar toch zeer te regt, opgemerkt, dat de bevoegdheid van de Regtbank te Haarlem het gevolg is geweest van de strekking eener in kracht van gewijsde gegane uitspraak; en juist hierin ligt, naar mijne beschouwing, de grondslag, waarom die bevoegdheid thans niet meer kan worden aangerand.

„Maar buitendien ben ik van gevoelen, dat hier inderdaad geene schending aanwezig is van a. 248 S[g]. (want daarin bestaat hier het eigenlijke *cassatie-middel*), en heb ik mij, in zooverre, zeer wel kunnen vereenigen met de hieromtrent gegevene beslissing in het arr. van 5 Febr.

„Immers, het Hof heeft werkelijk bij deszelfs arr. van 13 Junij datgene ten principale afgedaan, hetgeen in den toenmaligen stand van het geding werd gevorderd, en hetgeen dus

het eenige onderwerp uitmaakte, waarover het Hof op dat oogenblik had te beslissen.

„Ik zie dus niet in, ook uit dit oogpunt beschouwd, dat hier de reden kan zijn van eenige schending van a. 248 S^{r}.

„Het is alzoo naar aanleiding van deze beschouwingen, dat ik van meening ben, dat *dit vijfde middel*, voor zooverre zulks gerigt is tegen het arr. van 13 Junij, niet ontvankelijk is, en voorts, dat *datzelfde middel*, voor zooverre zulks betreft de regtspraak, vervat in het arr. van 5 Febr., zal behooren te worden verworpen;

„*Het zesde* en *laatste middel*, hetgeen betrekking heeft tot de verjaring, is schending van a. 457 S^{r}., in verband met a. 7 van de Wet van 1 Junij 1830 (*St.* n°. 15), en dat wel uit drieërlei oorzaak, namelijk:

„1°. Omdat de eerste daden van vervolging, de verleende regtsingang en de daarop gevolgde instructie, zouden zijn geweest onwettig, en dat uit dien hoofde de verjaring zoude zijn verkregen op den 6^{n} April;

„2°. Omdat de geregtelijke instructie, welke, krachtens het arr. van 13 Junij, gevoerd is tegen de heeren Q. v. U. en G., als vreemd aan deze zaak, de verjaring niet heeft kunnen stuiten, en dat uit dien hoofde de verjaring zoude zijn verkregen op den 13^{n} Sept.; en

„3°. Omdat almede de verjaring niet heeft kunnen worden gestuit door de tweede in deze zaak uitgevaardigde dagvaarding, van 22 Nov., als zijnde dat stuk nietig.

„Wat de eerste en derde verjaring betreft, zoo is reeds zeer te regt daaromtrent bij de pleidooi aangemerkt, dat hier alles afhangt van de vraag, of de eerst gehoudene instructie en de daarop gevolgde verwijzing waren wettige daden van vervolging, alsmede of de dagvaarding van 22 Nov. als geldig kan worden aangemerkt; en, wat nu mij betreft, zoo geloof ik, dat deze beide vragen wel niet anders dan affirmatief zullen kunnen worden beantwoord.

„In mijn oog bestaat er geen de minste grond, om de in deze zaak gehoudene geregtelijke instructie, veel min om de bij regterlijk bevelschrift gelaste verwijzing ten correctionele, te houden voor onwettige daden van vervolging, zoo als ik hierop reeds bij de behandeling van *het eerste middel* met een enkel woord heb opmerkzaam gemaakt. Toegegeven, dat de gevoerde instructie meer volledig had kunnen zijn, dan volgt daaruit nog geenzins hare onwettigheid, veelmin de onwettigheid van de door den regter verleende ordonnancie van verwijzing, zoo als dan ook inderdaad daartegen geen enkele afdoende grond is aangevoerd.

„Eveneens houd ik de dagvaarding van 22 Nov. voor volkomen geldig, en vereenig ik mij daaromtrent in allen deele met hetgeen ten aanzien van die dagvaarding bij het beklaagde arr. is beslist, op de door de req^{n}. gevoerde verdediging, met betrekking tot het verstek.

„Van meer regtskundig belang is mij het tweede punt van verjaring voorgekomen, hierin bestaande, dat de verjaring in deze zaak niet zoude hebben kunnen worden gestuit ten gevolge van de instructie, welke er ter voldoening aan het arr. van 13 Junij, met betrekking tot de praejudiciële quaestie heeft plaats gehad.

„Hoezeer ik nu volgaarne wil toestemmen, dat het alhier bedoelde geschilpunt voor geheel uiteenloopende beschouwingen en beoordeelingen vatbaar is, zoo is mij evenwel, ook in dit opzigt, het door de req^{n}. gevoerde systeem niet aannemelijk voorgekomen, en meen ik mij in deze te moeten scharen aan de zijde van hen, die van gevoelen zijn, dat de verjaring wel gestuit wordt, bijaldien de verhindering voor de vervolging, of liever voor de uitoefening der actie, het gevolg is van de wet zelve.

„Dit is o. a. het gevoelen van MANGIN, in zijn *Traité de l'action publique et de l'action civile en matière criminelle*, waar

deze schrijver op bladz. 295, n°. 335 uitdrukkelijk leert, dat er stuiting van verjaring plaats heeft: „quand l'obstacle, qui „s'oppose à l'exercice de l'action, provient de la loi elle-même."

„En waar men dan verder hieromtrent leest:

„Il est également incontestable que la préscription ne peut „courrir pendant le sursis prononcé par les tribunaux pour „faire juger une question préjudicielle, soit de propriété, soit „de tout autre nature; l'inaction du ministère public lui étant „commandée par la loi. — Arrêt du 30 janvier 1830, Sirey 30, „1. 139."

„Deze leer is in mijn oog zoo overtuigend en zoo waar, dat ik voor mij geene zwarigheid maak, die zonder eenige verdere ontwikkeling tot de mijne te maken, even gelijk ook de regtspraak van het Hof daarmede overeenstemt.

„Alleenlijk wil ik dit hier nog bijvoegen, dat, wanneer de regter krachtens de wet zelve verstaat, dat het bewijs voor het bestaan van eenig misdrijf afhankelijk is van eenig ander feit, en hij uit dien hoofde, onder schorsing van de uitspraak over het misdrijf, gelast dat dat tweede, dat andere feit zal worden onderzocht, — alsdan dat nader onderzoek geenzins meer vreemd is aan de zaak of aan het misdrijf, hetgeen aan de kennisneming des regters is onderworpen, maar integendeel daarvan een wezenlijk bestanddeel uitmaakt; juist omdat het bewijs voor het misdrijf zelf daarvan afhankelijk is, en volgens het gebod der wet zelve op geene andere wijze mag worden verkregen. Dat nader onderzoek wordt dus metderdaad een onderdeel van de zaak, die het eigenlijk onderwerp der vervolging uitmaakt; waaruit dus ook als van zelf voortvloeit, dat de geregtelijke handelingen, tot dat nader onderzoek betrekkelijk, als integrerende acten van vervolging moeten worden aangemerkt van de eigenlijke hoofdzaak. Er is hier dus geene sprake van eenige suspensie, maar wel degelijk van interruptie, stuiting, eene stuiting ten gevolge van geregtelijke

acten, die tot het geding behooren, en alzoo eene stuiting op grond van de wet zelve. Men zie a. 458 Sg.

„Ik houde dus ook deze laatste bewering voor ongegrond.

„Het is alzoo naar aanleiding van alle deze beschouwingen, dat ik, namens den Proc.-G. bij dezen Raad, concludeer tot niet-ontvankelijkheid van het ingestelde beroep tegen het arr. van 13 Junij, en voorts tot verwerping van het ingestelde beroep tegen het arr. van 5 Febr., en zulks met veroordeeling van de reqn. *solidair* in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Ten aanzien der voorziening in cassatie tegen *het eerst* beklaagde arr.;

„O., dat daarbij is geschorst de vervolging en beslissing op de tegen de reqn. gerigte dagvaarding, ter zake van lasterlijke aanbrenging en laster, tot dat over de door hen bij hunne klagten tegen Jhr. L. J. Q. v. U. en H. J. G. aangebragte feiten nader geregtelijk onderzoek en beslissing zoude zijn gedaan;

„O., dat, wel is waar, volgens a. 388 Sg., het beroep in cassatie tegen voorbereidende gewijsden en tegen gewijsden van instructie of gelijksoortige vonnissen, in het hoogste ressort gewezen, niet openstaat dan na het eindvonnis; dat echter het beklaagde arr. niet is begrepen onder de bij dat a. bedoelde vonnissen, als zijnde daarbij noch voorbereid de eindbeslissing, noch eene de zaak ten principale regtstreeks betreffende instructie; dat derhalve de voorziening in cassatie tegen dit arr. dadelijk openstond, en dat diensvolgens, vermits de reqn. daartegen niet zijn gekomen in cassatie binnen den termijn, voorgeschreven bij a. 390 van gezegd Wetboek, zij zijn niet ontvankelijk in hunne voorziening in cassatie tegen het eerst beklaagde arr.;

„Ten aanzien der voorziening tegen *het tweede* beklaagde arrest;

„O., dat daartegen zijn voorgesteld *zes middelen* van cassatie:

„1°. schending van 5 der Wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34), in verband met a. 372 S^t., omdat het Hof, met vernietiging van het vonnis *a quo*, de ingestelde strafactie had moeten verklaren niet ontvankelijk, *eensdeels*, omdat er nimmer eene behoorlijke instructie zoude hebben plaats gehad tegen de req^n. vóór dat zij ter openbare teregtzitting zijn gedagvaard, om zich te verantwoorden ter zake van laster, begaan door middel der openbare drukpers, en *anderdeels*, daar in geen geval eenige daad van vervolging tegen hen geoorloofd was vóór dat de *gedenuncieerde* feiten behoorlijk waren onderzocht;

„2°. regtsweigering en schending van a. 380, 2^e lid, S^g., omdat het Hof zoude hebben verzuimd uitspraak te doen op eene, namens de req^n., door een hunner raadslieden genomen, en nadat hem daarvan was verleend acte, in het proces-verbaal der teregtzitting van 5 Febr. gerelateerde, *subsidiaire* conclusie;

„3°. schending van a. 223 S^g., op grond dat de tweede dagvaarding, die van 22 Nov. 1854, als niet inhoudende eenige opgave van feiten, zoude zijn nietig;

„4°. schending van a. 270 S^g., omdat de Regtbank, bij de niet-verschijning der beklaagden op die tweede dagvaarding, zoude hebben moeten verleenen verstek;

„5°. schending van a. 248 S^g., omdat de Arr.-R. te H., nadat zij haar laatste woord had uitgesproken bij het veroordeelend vonnis van 11 Mei 1854, was onbevoegd andermaal van dezelfde zaak kennis te nemen;

„6°. schending van a. 7 der Wet van 1 Julij 1830 (*St.* n°. 15) en van a. 458 S^g., in verband met de a. 2 en 3 der Wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34) en de a. 367, 372 en 373 S^t., op grond dat op 22 Nov. 1854, toen men de zaak op nieuw bragt voor de Arr.-R. te H., de vervolging reeds drie malen zoude zijn verjaard;

„O., ten aanzien dezer geheele voorziening, dat, volgens

a. 388 S[r]., het beroép in cassatie tegen voorbereidende gewijsden en tegen gewijsden van instructie of gelijksoortige vonnissen, in het hoogste ressort gewezen, niet openstaat dan na het eindvonnis, met uitzondering der vonnissen over bevoegdheid en van die over exceptiën, van verjaring en van gewijsde zaak; dat vermits het in de tweede plaats beklaagde arr. buiten eenigen twijfel mede bevat eene uitspraak van eene exceptie van verjaring, reeds uit dien hoofde in deze is aanwezig de uitzondering van gezegd a., en derhalve deze voorziening uit dien hoofde is ontvankelijk; dat echter de daartegen aangevoerde *zes middelen* van cassatie thans alleen in zooverre mogen worden onderzocht, alsij betreffen deze of eenige andere uitzondering van evengenoemd a.; dat daarmede in het tegenwoordig geding in cassatie vervalt het onderzoek naar de *vier eerste middelen*; en dat eindelijk alleen overblijft de vraag, of, behalve van het laatste, ook nog mede behoort te worden kennis genomen van *het vijfde?*

„O.. dienaangaande, dat, hoewel bij het eerste beklaagde arr. de zaak niet uitdrukkelijk is teruggewezen naar de Arr.-R. te Haarlem, echter eene stilzwijgende terugwijzing naar die Regtbank (zoo als bij het tweede beklaagde arr. te regt is overwogen) was het noodzakelijk gevolg van de strekking der door het Hof bevolene schorsing, als hebbende die schorsing het onderzoek, bij die Regtbank aanhangig, afgebroken, om wederom te worden opgevat nadat zoude zijn gevallen eene beslissing omtrent de gedenuncieerde feiten; dat immers die schorsing is uitgesproken door het Hof, doende wat de Regtbank had behooren te doen, en alzoo eveneens als of de Regtbank zelve had geschorst; dat diensvolgens, krachtens het eerst beklaagde arr., na afloop van den daarbij gestelden termijn, de zaak zoude behooren te worden opgevat door dezelfde Regtbank; dat alzoo bij het tweede beklaagde arr. te regt is verstaan, dat de bij *dit middel* betwiste bevoegdheid der

Regtbank is geweest het gevolg van de strekking eener in kracht van gewijsde gegane uitspraak, en dat derhalve *dit middel* van cassatie niet door den H.-R. mag worden onderzocht;

„O. bovendien, dat ook dan, wanneer de H.-R. in een onderzoek daarnaar mogt treden, *dit middel* niet zoude kunnen opgaan, vermits (zoo als bij het tweede beklaagde arr. zeer juist is verstaan) het vonnis der Arr.-R. te H., van den 11 Mei 1854, niet is vernietigd om de gebreken in den vorm, die tot de tenietdoening der beide daarbij omschreven *dicta* hebben aanleiding gegeven, of eenige andere schending of verzuim van de bij de wet op straffe van nietigheid voorgeschrevene vormen, maar alleen omdat de beslissing, dat de Regtbank te H. het onderzoek had behooren te schorsen, noodwendig leidde tot het besluit, dat het vonnis was onbestaanbaar, hoedanige onbestaanbaarheid niet gelijk staat met het geval, bedoeld bij a. 248 Sg.;

„O., dat diensvolgens alleen overblijft *het zesde middel*, waarbij wordt beweerd, dat de vervolging tegen de reqn. zoude zijn verjaard, òf reeds den 6 Apr. 1854, òf den 13 Sept., òf den 15 Dec. daaraanvolgende;

„O., dat *de eerste* en *derde dezer* beweerde *verjaringen*, ook volgens het bij pleidooi aangevoerde, zijn geheel afhankelijk van *het eerste*, *derde* en *vijfde middel* van cassatie en de daarbij beweerde niet-ontvankelijkheid, nietigheid van dagvaarding en onbevoegdheid; dat *de beide eerste* dier *middelen* niet in dit geding, en het laatste noch thans, noch later als zoodanig in cassatie kunnen worden onderzocht; dat echter ook dan, wanneer de daarvoor aangevoerde gronden, geheel afgescheiden van derzelver afzonderlijke voorstelling, als even zoo vele zelfstandige *middelen* van cassatie, en alleen in verband met *dit laatste middel* en de daarbij beweerde verjaring, thans mogten zijn onderworpen aan het onderzoek in cassatie, dan

nog de drie daarvoor aangevoerde gronden zijn onaannemelijk, en dat dit reeds is aangewezen ten opzigte der beweerde onbevoegdheid van de Arr.-R. te H.;

„O. voorts, ten opzigte der bewering dat het Hof, met vernietiging van het vonnis *a quo*, de ingestelde strafvordering zoude moeten hebben verklaren niet-ontvankelijk: dat de eerste daarvoor aangevoerde grond, dat er namelijk nimmer eene behoorlijke instructie zoude hebben plaats gehad tegen de req^n^., vóór dat zij ter openbare teregtzitting zijn gedagvaard, om zich te verantwoorden ter zake van laster, begaan door middel der openbare drukpers, bij het tweede beklaagde arr., op grond hoofdzakelijk, dat 's Hoves eerste arr. niet heeft vernietigd den tegen de req^n^. verleende regtsingang, de ten gevolge daarvan gevoerde instructie, en de verwijzing ten correctionele, en dat alzoo die daden van vervolging zijn blijven bestaan en hebben gestrekt ter voldoening van a. 5 der Wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34); terwijl de tweede daarvoor ingestelde grond, dat er in geen geval eenige daad van vervolging tegen de req^n^. was geoorloofd, vóór dat de gedenuncieerde feiten behoorlijk waren onderzocht, eveneens te regt is verworpen bij het tweede beklaagde arr., op grond dat aan den eisch van a. 372 S^t^. is voldaan, wanneer eene aangevangene vervolging wegens laster of lasterlijke aanbrenging wordt geschorst, tot dat de gedenuncieerde feiten zijn onderzocht en daarover is beslist, doch dat daaruit nog niet volgt, dat al de vóór die schorsing reeds aangevangen daden van vervolging, welke vervolging alleen is geschorst en geenzins vernietigd, alle ten gevolge dier schorsing zouden moeten worden beschouwd als nietig;

„O., ten aanzien der beweerde nietigheid der dagvaarding van den 20 Nov. 1854, waarbij de req^n^. zijn opgeroepen ter teregtzitting der Arr.-v. te H. van 14 Dec. daaraanvolgende, ten einde voort te procederen op de bestaande dagvaarding

van 13 Apr. bevorens, — dat almede bij het tweede beklaagde arr. te regt is verstaan, dat de eerstgenoemde dagvaarding niet is geweest de zoodanige, waarbij der beklaagden zaak is aanhangig gemaakt, maar slechts eene oproeping ter voortzetting van het afgebroken onderzoek, en dat uit dien hoofde daarop niet is toepasselijk het voorschrift van a. 223 Sg.;

„O. eindelijk, ten opzigte der *in de tweede plaats* beweerde verjaring, dat bij het tweede beklaagde arr. zeer juist is verstaan, dat de verjaring der strafvordering tegen de reqn. is afgebroken door de geregtelijke instructie tegen jonkh. Q. v. U. en H. J. G., en eerst is weder begonnen te loopen na het arr. van het Hof in Raadkamer, waarbij is verklaard, dat geene voldoende bezwaren tot verdere vervolging tegen die beklaagden waren gerezen; dat immers, hoewel de regel *contra non valentem agere non currit praescriptio*, is beperkt tot het burgerlijk regt, en niet algemeen mag worden uitgestrekt tot het strafregt, dan evenwel, wanneer de strafwet zelve de uitoefening der strafvordering gebiedend doet afhangen van eene bevorens te vervullen voorwaarde, diezelfde wet moet worden verondersteld niet te hebben gewild de onmogelijkheid der uitvoering, ten gevolge eener andere wetsbepaling; en dat derhalve, bij zoodanig alleen uit de wet voortgevloeid beletsel, zoodanige wetsbepaling moet worden geoordeeld ondergeschikt aan het gebiedend voorschrift der wet, en als uit den aard der zaak onmogelijk toepasselijk;

„O. alzoo, dat *het eenig* tegen het *tweede* beklaagde arr. aangevoerde *middel*, hetwelk in den tegenwoordigen stand van het geding in aanmerking zoude mogen komen, is ongegrond;

„Verklaart de reqn. niet-ontvankelijk in hunne voorziening in cassatie tegen het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in N.-holl., van 13 Junij 1854; verwerpt hunne voorziening tegen dat van 5 Febr. 1855, en veroordeelt hen *in solidum* in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MLXXXVII. — Arrest van 22 Mei 1855.

(A. 206, 207, 222, 223 en 211 Sr.; a. 1 der Wet van 12 Dec. 1817 (*St.* no. 33).)

Bestaat er schending van de a. 206 *en* 211 *Sv.*, *wanneer*, *bij eene schuldigverklaring ter zake van het wanbedrijf*, *voorzien bij art.* 1 *der Wet van* 12 *Dec.* 1817 (St. *n°.* 33), *bij het aangevallen arr. onbeslist is gelaten de vraag*, *of de beklaagde de kleederen gekocht heeft*, *om den militair gelegenheid te geven om zich van de teekenen van zijnen stand te ontdoen enz.?* — JA.

J. G. R., oud 23 jaren, geboren en wonende te Arnhem, van beroep uitdrager, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, van 6 Febr. 1855, waarbij is bevestigd een vonnis van de Arr.-R. te A., van 19 Dec. 1854, bij hetwelk hij, met toepassing van a. 1, al. 8 en al. 9, en a. 2 der Wet van 12 Dec. 1817 (*St.* n°. 33), was veroordeeld tot eene geldboete van *f* 150.00 en in de kosten der procedure, en voor het geval hij onvermogend mogt zijn om de hem opgelegde boete te betalen, tot eene gevangenisstraf van 3 maanden.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. Jhr. VAN DEN VELDEN, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusiën:

„Slechts *één middel* van cassatie is aangevoerd, namelijk schending van de a. 206 en 207, in verband met de a. 222 en 223 Sr., op grond dat de req. zoude zijn schuldig verklaard aan, en veroordeeld ter zake van een ander feit, dan dat hetwelk hem bij dagvaarding was ten laste gelegd.

„Dit doelde dáárop, dat de dagvaarding van dat *niet kennen* niet spreekt, en meer scheen te doelen op het gemakkelijk maken der desertie.

„Die beide zaken worden in éénen adem genoemd in a. 1, al. 8, van de Wet van 12 Dec. 1817 (*St.* n°. 33). Indien nu de dagvaarding had aangegeven de qualificatie, of onder welke

rubriek zij die rangschikte, dan zoude er misschien eenige schijn van gegrondheid voor *dit middel* bestaan.

„Dit is hier geenzins het geval: de dagvaarding behelst hier een vrij uitvoerig *narré* van hetgeen er gebeurd is, hetgeen in elk geval eene strafbare daad was, volgens genoemde Wet.

„Die dagvaarding ging te regt niet verder, maar liet te regt aan den regter over de ten laste gelegde feiten te qualificeren, zoo als hij zoude vermeenen te behooren.

„A. 223 Sg. zegt, dat de dagvaarding, op straffe van nietigheid, moet behelzen eene opgave van het feit; en dat dit hier is geschied, zal wel niet ontkend kunnen worden.

„De a. 222 en 223 S. kunnen dus niet geschonden zijn.

„De geheele dwaling van den geachten verdediger heeft dáárin haren oorsprong, dat hij *s. r.* over het hoofd heeft gezien, dat bij a. 206 Sg. niet alleen is bevolen de beraadslaging naar aanleiding der acte van beschuldiging (hier dagvaarding), maar ook van hetgeen op de openbare teregtzitting is gebleken.

„Dit is hier geschied, en de regter gaf misschien eene eenigzins andere qualificatie, dan bij de dagvaarding bedoeld was, aan de feiten, hem uit dat onderzoek gebleken; maar altijd hetzelfde feit en de qualificatie, bij dezelfde alinea van hetzelfde a. derzelfde Wet met dezelfde straf bedreigd, die ook toegepast is.

„De geheele strekking der wet is, om de bevordering der desertie te voorkomen, en zoowel de feiten, bij de dagvaarding ten laste gelegd, als bij arr. en vonnis bewezen verklaard, zijn in overeenstemming met de genoemde wetsbepaling.

„Het geciteerde arr. van 28 Aug. 1847 (behalve in het *Weekb. van het Regt*, ook te vinden in de *Ned. Regtspr.*, XXVIII, 267, en v. d. Honert, *Gem. Zaken*, VI, 371), beduidt niets, dewijl het daar alleen gold het *in het bezit* vinden van militaire kleedingstukken; en nog veel minder het tweede aangehaald

arr. (v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1850, I, 201), een geheel ander onderwerp en eene geheel andere wet betreffende (middelen van vervoer te lande).

„Ik acht dus *het middel* ongegrond, en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat in deze zouden zijn geschonden de a. 206 en 207, in verband met de a. 222 en 223 S[g]., omdat de req. schuldig zoude zijn verklaard aan, en veroordeeld ter zake van andere feiten, dan waarvoor hij was gedagvaard, ter zake hij eenen deserteur gemakkelijk had gemaakt zijne reize te vervolgen zonder te worden aangehouden, terwijl hij is veroordeeld wegens het koopen, van eenen dragonder dien hij niet kende, van militaire kleederen en het inruilen derzelve tegen burgerkleederen;

„O., dat de aan den req. beteekende dagvaarding inhoudt, dat hij, op den 27 Sept. 1854, van eenen bij name aangeduiden dragonder, „dienzelfden dag uit het garnizoen Z. gedeserteerd, „diens rijbroek, stalbuis, policiemuts en sporen heeft gekocht „en tegen burgerkleeding en 75 centen in geld geruild, ter„wijl hij hem 's avonds in eene achterkamer van zijne woning „te Arnhem gelegenheid heeft gegeven om van kleeding te „veranderen en zich van zijne uniform te ontdoen, waardoor „hij genoemden deserteur gemakkelijk heeft gemaakt zijne „reize te vervolgen, zonder te worden aangehouden;" dat, blijkens het in eersten aanleg gewezen vonnis, hetwelk door het Hof in G., met aanneming der gronden van beslissing van den eersten regter, geheel is bevestigd, als bewezen is aangenomen: „dat de beklaagde, op den 27 Sept. 1854, van den dra„gonder J. H., op dienzelfden dag uit het garnizoen te Z. gede„serteerd, en dien hij niet kende, diens rijbroek, stalbuis,

„policiemuts en sporen te A. heeft gekocht en tegen burger-
„kleederen en *f* 0.75 in geld geruild;" en dat de Regtb. voorts heeft geoordeeld, dat de beklaagde daardoor heeft overtreden a. 1, al. 8 en 9, en a. 2 der Wet van 12 Dec. 1817 (*St.* n°. 33);

„O., dat, bij het voorlaatste lid van a. 1 van evengemelde Wet, blijkbaar 2 daden strafbaar worden gesteld, als in *de eerste plaats* het koopen, ontvangen of in bewaring nemen, zonder den persoon, van wien gekocht of ontvangen is, te kennen of te kunnen aanwijzen, van militaire kleeding of monteringstukken, wapenen of iets dat zigtbaar tot de uitrusting of de onderscheidende kenmerken van eenen militair behoorende is; en in *de tweede plaats* het verrigten van hetzelfde om de desertie te bevorderen, door den militair gelegenheid te verschaffen om zich van de teekenen van zijnen stand te ontdoen, ten einde niet als zoodanig erkend en als deserteur aangehouden te worden; dat de req. ter zake van de laatste en niet wegens de eerstvermelde daad was gedagvaard, en hij ook wegens het bevorderen van desertie schijnt veroordeeld te zijn, en niet wegens het niet kennen of niet kunnen aanwijzen van den persoon van wien gekocht was; dat echter, in die veronderstelling, het in hooger beroep bevestigde vonnis niet met redenen is bekleed, zoo als de wet vordert, naardien wel het koopen en ruilen der kleederen enz. op wettige bewijsmiddelen als bewezen is aangenomen, maar niet onderzocht is, immers onbeslist is gelaten, hetgeen als een kenmerk en bestanddeel van het te last gelegde misdrijf moet beschouwd worden, namelijk, of de req. zulks gedaan heeft om den militair gelegenheid te verschaffen om zich van de teekenen van zijnen stand te ontdoen, ten einde niet als zoodanig erkend en als deserteur aangehouden te worden;

„O. ambtshalve, dat er mitsdien grond is tot cassatie van het aangevallen arr., wegens schending van de a. 206 en 211 S^{v}.;

„Vernietigt het in deze zaak op den 6n Febr. 1855, door het Hof in G. gewezen arr.; en uit krachte van a. 106 R. O., verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Utrecht, om op de bestaande acte van appel op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MLXXXVIII. — Arrest van 22 Mei 1855.

(A. 401, 381, n°. 4, 384, 397 *C. P.*)

Is niet, met het oog op a. 397 *C. P., onder inklimming begrepen elke manier om binnen de huizen en besloten plaatsen te geraken, zonder dat het noodzakelijk is, dat men met het geheele ligchaam zij binnengekomen?* — Ja.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Utrecht is req. van cassatie tegen een arr. van gemeld Geregtshof, van 6 Mrt. 1855, waarbij H. V., oud 30 jaren, zonder beroep, geboren en laatst gewoond hebbende te Amersfoort, is schuldig verklaard aan enkelen diefstal en veroordeeld tot correctionele gevangenisstraf voor den tijd van 6 maanden en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Jhr. van den Velden, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot cassatie en regtspraak ten principale.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij het beklaagde arr. als bewezen is aangenomen, dat de beschuldigde, nu gereq. van cassatie, in den namiddag, omstreeks half 2 ure, is gekomen bij zeker bewoond huis, en aldaar het schuifraam van het benedenvertrek, dat gesloten was, van de buitenzijde heeft opengeschoven en een in die woning aanwezigen koperen waterketel, die op eene tafel zoo nabij het schuifraam stond, dat zij dien van buiten gemakkelijk met de hand konde bereiken, zonder dat zij die

woning behoefde in te klimmen, heimelijk en arglistig heeft weggenomen en zich heeft toegeëigend;

„O., dat deze bewezene daadzaken, naar 's Hofs oordeel, daarstellen het wanbedrijf van enkelen diefstal, waarop a. 401 van het Strafwetb. toepasselijk is;

„O. nogtans, dat uit de feitelijke beslissing volgt, dat de gereq. van cassatie het ontvreemde voorwerp niet anders heeft kunnen bereiken, dan door het ingaan (*entrer*) van het huis, al was het dan ook slechts door de hand te brengen door het opengeschoven raam, en dat a. 397 van het Strafwetb. onder inklimming verstaat, elke wijze om binnen de huizen en besloten plaatsen te geraken, zonder te vorderen, dat men met het geheele ligchaam zij binnengekomen;"

„O., dat *het* aangevoerde *middel* van cassatie mitsdien is gegrond;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in Utrecht, van 6 Mrt. 1855, doch alleen voor zoo veel betreft de daarbij aan het misdrijf gegeven qualificatie en daarop gegronde toepassing van straf;

„En op nieuw ten principale regt doende op de bewezen daadzaken;

„Verklaart dat de bewezen daadzaken daarstellen de misdaad van diefstal in eene bewoonde huizing, door middel van inklimming gepleegd, en dat daarop toepasselijk zijn de a. 381, n°. 4, en 384 S.;

„Verklaart de gereq. schuldig aan evengemelde misdaad;

„Gezien a. 381, n°. 4, en 384 van het Strafwetb. en a. 2, tweede en vierde lid, der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), luidende enz.;

„Mede gezien de a. 40 en 52St.,alsmede de a.207,216en372Sg.;

„Veroordeelt de gereq. H. V. tot eene correctionele gevangenisstraf voor den tijd van één jaar en in al de kosten, ook die in cassatie gevallen; beveelt de teruggaaf, aan den eigenaar

of regthebbende, van het voorwerp dat in deze als stuk van overtuiging heeft gediend."

N°. MLXXXIX. — Arrest van 22 Mei. 1855.

(A. 367 en 371 *C. P.*)

Stellen de in de gelagkamer eener herberg uitgesprokene woorden: „wat hebt gij dan, hoerenbaas? Gij gaat te Luik de „hoeren verkoopen en met dat geld speelt gij hier den „heer," de aantijging daar, strafbaar gesteld bij a. 367 C. P.? — Ja.

Is niet de waardering der omstandigheden, bij welke de geïmputeerde feiten geoordeeld worden van nature of niet van nature te zijn, om den beleedigde aan de verachting der burgers prijs te geven, geheel aan den judex facti *overgelaten?* — Ja.

W. S., oud 43 jaren, schipper, geboren en wonende te Elsloo, is req. in cassatie van een arr. van het Pr.-Ger. in Limburg, van 1 Mrt. 1855, waarbij in hooger beroep is bevestigd een vonnis der Arr.-R. te Maastricht, van 20 Dec. bevorens, bij hetwelk de req. is schuldig verklaard aan het wanbedrijf van lastering, en te dier zake, met toepassing van a. 371, eerste en laatste leden, en a. 463 St., is veroordeeld in eene geldboete van *f* 20.00 en in de kosten; boete en kosten des noods invorderbaar bij lijfsdwang.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. Geradts, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik beantwoord deze memorie eenvoudig met de aanhaling eener overweging, uit een arr. van dezen Raad van vrij recenten datum, waar ik lees:

„„O., enz."

„Men vindt dat arr., van 27 Junij 1854, met de conclusie

van den Adv.-G. Deketh, bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1854, I, 264 *seqq.*; en ofschoon daar sprake was van aantijging van diefstal, en hier van het *lenocinium*, welk laatste niet als boetstraffelijk misdrijf wordt beschouwd, wanneer het niet geschiedt ten opzigte van minderjarigen, zoo is het beginsel in gemeld arr. geheel toepasselijk.

„Het is hier de bepaalde en duidelijke telastlegging der uitoefening van een beroep, eene kost- of geldwinning, een handel in menschen, hoe diep ook gevallen, die, zelfs bij den onbeschaafdsten en zelfs meest zedeloozen mensch afschuw en verachting inboezemt.

„Die aantijging is dus hier de telastlegging van herhaalde daden, die, zoo zij bewezen waren, den persoon, tegen wien zij geduid zijn, zouden blootstellen aan den haat en de verachting zijner medeburgeren.

„En nu zeg ik, met het oog op genoemd arr., dat het hier niet noodig was uit te maken, op welke tijden en plaatsen en wijzen en jegens welke vrouwspersonen die daden zouden zijn gepleegd.

„Het is, ook zonder dat, *un fait précis*, dat iemand dat schandelijk beroep, die schandelijke kostwinning zoude uitoefenen, die hem aan de verachting zijner medeburgers zoude blootstellen, terwijl zelfs de plaats, waar hij dien handel dreef, genoemd wordt.

„Ik behoef, geloof ik, niet te betoogen, dat hier aan geene aangeduide ondeugd of eenvoudige scheldwoorden kan gedacht worden. Ik zou niet weten welke ondeugd (*vice déterminé*) dat te noemen.

„Bij het bestaan van dit arr., heb ik het niet noodig geacht meerdere aan te halen.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij het beklaagde arr. *in facto* is aangenomen, dat gedurende den avond van 3 November 1854, in de gelagkamer der herberg van M. B., te M., L. J. B., onder het spreken over eene door den req. gedane bestelling van aardappelen, daarmede heeft geschertst, zeggende dat hij geen geld had om ze te betalen, en de req. hem alsdan heeft toegevoegd: *„wat hebt gij dan, hoerenbaas? Gij gaat te L. de „hoeren verkoopen en met dat geld speelt gij hier den heer.”*

„Dat het Pr.-Ger. heeft verstaan, dat deze woorden, in eene openbare plaats uitgesproken, eene te-last-legging bevatten van handelingen, welke, indien zij werkelijk bestonden, den bedoelden persoon aan de verachting der medeburgers zouden blootstellen;

„O. nu, wat betreft des req^s. eerste bewering, dat de gedane te-last-legging ten aanzien der vermelding van eenen verkoop en van de verkocht wordende voorwerpen, alsmede van het bedoelde geld en van het gebruik hetwelk door den klager daarvan wordt gemaakt, eene opgave van daadzaken behelst, en dat die daadzaken, door de aanduiding der plaatsen alwaar ze worden gepleegd, namelijk te L. en in de herberg van B., of te M., nog nader zijn bepaald en omschreven, en kennelijk te dezen opzigte de bij artikel 367 S^t. voorziene aantijging daarstellen;

„O., ten aanzien van de *tweede* bewering, dat de waardering der omstandigheden, bij welke de te last gelegde feiten worden geoordeeld van aard of niet van aard te zijn om den beleedigde aan de verachting der burgeren bloot te stellen, als zijnde van feitelijken aard, tot het gebied van den *judex facti* behoort en dat daarop in cassatie niet kan worden teruggekomen;

„O, dat mitsdien *het* voorgestelde *middel* van cassatie is ongegrond;

„Verwerpt deze voorziening en verwijst den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MXC. — Arrest van 29 Mei 1855.

(A. 405 *C. P.*)

Stelt het in betaling geven van een nietswaardig papier, onder voorgeven dat het f 255.00 *waard is, om de hoop te verwekken van betaling te erlangen van eene bestaande schuld, en alzoo op eenige voordeelige uitkomst, het wanbedrijf van bedriegelijke opligting daar, voorzien bij a.* 405 *C. P.?* — JA.

Mr. J. E. C. D. B. M., advocaat, wonende in Zwolle, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Groningen, van 5 Mrt. 1855, waarbij in hooger beroep is bevestigd een vonnis van de Arr.-R. te G., van 4 Jan. 1855, bij hetwelk hij is schuldig verklaard aan het wanbedrijf van opligting, door zich van bedriegelijke middelen te hebben bediend, die hem een ingebeeld crediet verschaften en bij een ander de hoop verwekten ten aanzien van een uitslag van zaken, die niet verwezenlijkt is geworden, en alzoo zich te hebben doen afgeven gelden en quitancie, waardoor hij zich bedriegelijk heeft meester gemaakt van eens anders bezittingen, en met toepassing van a. 405 S[t]., in verband met de a. 3 en 21 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), veroordeeld tot gevangenzetting voor den tijd van 18 maanden, in eene geldboete van *f* 25.00 en in de kosten, voorts ontzet, gedurende den tijd van 5 jaren, aanvangende met den dag, waarop het vonnis kracht van gewijsde zou verkrijgen, van de regten vermeld bij a. 8 der Wet van 29 Junij 1854 voormeld.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. GOCKINGA, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik ben van gevoelen, dat deze voorziening in cassatie ongegrond is, en zal mij, tot ondersteuning van dit mijn gevoelen, zonder overigens in veel ontwikkeling te treden, hoofdzakelijk bepalen tot te verwijzen tot twee arr^{n}. van dezen Raad, waarbij, in bijkans gelijksoortige gevallen, het bestaan der vereischte *criteria* voor het wanbedrijf van opligting, en de juiste toepassing van a. 405 *C. P.* door dezen Raad is erkend.

„Het eerste door mij bedoelde arr. is van 21 Dec. 1841 (opgenomen bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, VI, 272), waarbij is verstaan, dat de daad van hem, die ter voldoening van gekochte goederen in betaling geeft een coupon zonder eenige waarde, en daarbij onderscheidene bedriegelijke middelen aanwendt, die den kooper in den waan moesten brengen, en werkelijk gebragt hebben, dat die coupon een deugdelijke Russische coupon was, het wanbedrijf van opligting daarstelt.

„Het tweede arr., door mij bedoeld, is van 21 Oct. 1846 (bij v. D. HONERT, 1846, II, 282), waarbij is beslist, dat het in eene bank van leening in beleening geven van voorwerpen van eenen voorgewenden inhoud, doch die geene waarde hadden, en het zich langs dien weg doen ter hand stellen van gelden, — moet worden gerangschikt onder de *manoeuvres frauduleuses pour persuader l'existence d'un crédit imaginaire*, vallende in de termen van a. 405 *C. P.*

„Met het oog nu op deze beide arr^{n}. zal de beantwoording van hetgeen tot staving dezer voorziening is aangevoerd, wel niet moeijelijk zijn.

„Immers *het eerste* en principaal *middel* van cassatie: schending van a. 405 *C. P.*, is dáárin gelegen, dat hier noch bedriegelijke middelen zouden zijn aangewend, noch ook dat die middelen zouden hebben gestrekt, om zich een voorgewend crediet te verschaffen of om de hoop te doen ontstaan *d'un succès chimérique.*

„Beide deze vereischten nu zijn hier zeer stellig aanwezig.

„Vooreerst bestaan hier bedriegelijke middelen, en die bedriegelijke middelen bestaan niet alleen in de geheele, door den req. bij die gelegenheid aan den dag gelegde handelwijze, waardoor het in ontvang nemen van het bewuste stuk bij den geëscroqueerden persoon aannemelijk werd gemaakt, maar vooral ook door de overgave van het certificaat zelf, onder de verzekering, dat hetzelve de waarde had van *f* 255.00, terwijl nogtans aan den req. de onwaarde daarvan bekend was; zoo als dit dan ook zeer te regt bij het vonnis des eersten regters is verstaan. Juist die overgifte van een stuk zonder waarde, doch waaromtrent men den bedrogene in den waan bragt, dat het waarde had, stelde hier in dit geding het bedriegelijk middel daar, waardoor de opligting plaats had; even gelijk dit het geval is in de hier boven aangehaalde zaken, ten aanzien van de gewaande Russische coupon en de met tabakstelen en vuilnis gevulde sigarenkisten.

„En wat nu het tweede vereischte betreft, hierin bestaande, dat door die middelen niet zouden zijn opgewekt een denkbeeldig vertrouwen en de hoop op eenen hersenschimmigen uitslag, ook dit is hier onmiskenbaar aanwezig, gelijk men dit almede met juistheid bij het in appel bevestigde vonnis des eersten regters vindt omschreven en aangeduid, en waar men hieromtrent leest: „dat de beklaagde zich door deze bedrie-„gelijke middelen bij den advocaat v. R. een ingebeeld crediet „heeft weten te verschaffen, en bij dezen de hoop heeft doen „geboren worden, om de pretensie van zekeren B., zijnen „client, betaald te krijgen, en op den verderen goeden uitslag „der zaak, ten aanzien van de verzekerde waarde van het „certificaat."

„*Dit eerste* en *principaal middel* is dus, naar mijne wijze van zien, ten eenemale ongegrond; terwijl tevens daarin als *per se* ligt opgesloten de gegrondheid van des req[s]. tweede bewe-

ring, hierin bestaande, dat niet iedere opligting strafbaar is; dat de wetgever geenzins het blind vertrouwen of eene verregaande onvoorzigtigheid in beschouwing heeft willen nemen, maar dat a. 405 alleenlijk is gerigt tegen zoodanige *manoeuvres frauduleuses, lorsqu'elles sont de nature à tromper la prévoyance ordinaire du commun des hommes;* vergelijk CHAUVEAU, VII, 295; hetgeen hier, volgens des req^{s}. bewering, niet zoude hebben plaats gehad.

„Ook ten aanzien van deze bewering, meen ik inzonderheid te moeten verwijzen tot het reeds hier boven aangehaalde arr. van 21 Oct. 1846.

„Niet ieder verkeerdelijk gesteld vertrouwen, waardoor men bedrogen en in zijn vermogen verkort wordt, geeft aanleiding tot de toepassing van a. 405; en vooral niet, wanneer zulks eeniglijk en alleen het gevolg is van onwaarachtige opgaven of valsche voorwendsels. Waar op deze wijze de ligtgeloovigheid verschalkt wordt, valt dit niet in de termen der strafwet, gelijk dit dan ook meermalen door dezen Raad is beslist. Men zie o. a. een arr. van 24 Junij 1851, bij V. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1851, I, 331.

„Maar wanneer men zich een onverdiend vertrouwen heeft weten te verschaffen, ten gevolge van eene bedriegelijke handelwijze, dan vindt juist a. 405 deszelfs toepassing, en dat wel, zoo als men zulks in het arr. van 21 Oct. 1846 vindt overwogen, op grond dat: „ofschoon de onmiddellijke oorzaak van de „afgifte der gelden is geweest een in den gereq. gesteld ver„trouwen, dat vertrouwen echter eeniglijk berustte op de be„driegelijke, door hem aangewende, niet dadelijk in het oog „vallende handelingen."

„Ik geloof dat deze overweging, ook bij *dit tweede middel*, hier van volkomene toepassing is; daar ook hier het vertrouwen het gevolg is geweest van een bedrog, hetgeen niet dadelijk in het oog viel, althans niet voor een oningewijde in den

effectenhandel, en alzoo een bedrog, waardoor de gewone menschelijke kortzigtigheid zeer wel verschalkt heeft kunnen worden, zoo als dit dan ook *in casu* werkelijk heeft plaats gehad.

„Zeer te regt vindt men hieromtrent opgemerkt bij CHAUVEAU, VII, 295: „*les faits constitutifs des manoeuvres ne peuvent* „*être appréciés que dans leurs rapports avec la sagacité et la* „*prudence de la personne qui a été leur dupe*," *etc.*; en met het oog nu op deze uitspraak, geloof ik, dat het ook in de onderwerpelijke zaak wel niet twijfelachtig zal zijn, of de strafwet is hier met volkomene juistheid toegepast.

„Ik concludeer dus tot verwerping dezer voorziening, met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Wat betreft *het* aangevoerde *middel* van cassatie;

„O., dat *in facto* is aangenomen, dat de req. zich met den getuige H. heeft vervoegd ten huize van Mr. J. S. v. R., advocaat te Groningen, met wien hij vroeger regtsgeleerde repetitiën had gehouden, en bij de intrede dier woning dadelijk aan v. R. heeft toegevoegd de woorden: „Zoo, collega, ik kom je „betalen," gevende daardoor te kennen, dat hij hem wilde voldoen eene pretensie, groot *f* 44.50, welke v. R. voor zekeren heer B., van beroep wijnhandelaar, tegen hem in handen had om in te vorderen; dat beklaagde hem daarna tot betaling dier som, en met verzoek om het meerdere bedrag terug te geven, heeft overgereikt een papier, hebbende tot opschrift het woord „certificaat," daarnevens ter regter zijde *f* 255.00 in talletters, en ter linkerzijde een volgnommer, zijnde n°. 124, verder inhoudende dat de inschrijver, wiens naam in blanco is gelaten, ingeschreven hebbende in de negotiatie tot deelneming in het Grootboek der nationale werkelijke schuld, rentende vijf ten honderd, gearresteerd bij de Wet van 22 Nov. 1832 (*St.* n°. 54), geregtigd is om deze voor eene som van *f* 255.00 in be-

taling te geven in de heffing, bij wijze van *don gratuit*, bij het tweede gedeelte der aangehaalde Wet vastgesteld, en dat, wanneer die heffing niet ten uitvoer wordt gelegd, het tegenwoordig certificaat in de maand Jan. 1834, tegen betaling van één ten honderd van de daarin uitgedrukte geldsom, zal worden ingetrokken; zijnde op dat certificaat met kapitale drukletters geplaatst de woorden: „Certificaat Grootboek Nationale „werkelijke schuld," met groote schrijfletters voluit *f* 255.00, terwijl het is onderteekend door den toenmaligen Min. van Fin. v. T. v. G. en den agent van den Rijks-kassier te Zwolle, en, behalve enkele woorden die geschreven zijn, met groene inkt gedrukt en van gewerkten rand, benevens watermerken voorzien, op soortgelijke wijze als meer geldswaarde hebbend papier, dat in circulatie wordt gebragt; — dat beklaagde, nu req., bij de overreiking van dat papier of certificaat heeft gezegd: „hier heb je een certificaat, groot *f* 255.00, geef mij „daarvan geld terug;" dat v. R., omdat hij geene contanten bezat, zich met dat certificaat buiten zijne woning heeft begeven, om hetzelve bij een ander te laten wisselen, en daarna met de daarvoor bij den getuige L. ingewisselde contanten, ad *f* 255.00, terug is gekomen, die daartoe was overgegaan, ofschoon hij de waarde van het certificaat even zoo min als v. R. kende, op het zeggen van v. R., dat hij het van een Zwolsch advocaat ter verwisseling in handen had, die gelden aan den beklaagde, nu req., heeft overhandigd, waarvan deze hem de som van *f* 44.50 heeft teruggegeven voor de pretensie van B. bovengemeld, waarvoor de beklaagde van v. R. quitancie heeft ontvangen, benevens nog de waarde van een door beklaagde verloren, aan v. R. toebehoorend Wetboek, en een klein cadeau, hetwelk beklaagde verklaarde aan v. R. te willen geven, te zamen bedragende *f* 5.00; waarna beklaagde met de nog overige van v. R. voor het certificaat ontvangene contanten, ten bedrage van *f* 205.00, met H. de woning van v. R. met grooten

spoed heeft verlaten; dat beklaagde denzelfden avond met de getuigen H. en S. naar Assen is gereisd, en op die reis groote verteringen heeft gemaakt, waardoor een goed gedeelte van de gelden voor het certificaat, door hem van v. R. ontvangen, is te zoek geraakt; dat de beklaagde met de getuigen S. en H. den volgenden avond bij v. R. is teruggekomen, omdat hij, onder anderen, volgens zijne bekentenis, bevreesd was, dat het certificaat geene waarde had, dewijl hij reeds verscheidene malen vruchteloos had getracht hetzelve te wisselen; dat de getuige v. R. hem toen ook heeft te kennen gegeven, dat hij dien dag was geïnformeerd geworden, dat hetzelve geene waarde had; dat de getuige S., het voorgevallene met het certificaat vernememde, daarover zijne afkeuring aan den beklaagde heeft te kennen gegeven, waarop beklaagde heeft getracht het certificaat terug te bekomen, en daarvoor af te geven eene acceptatie op Mei eerstkomende, voor de som van *ƒ* 255.00, om de zaak te dekken, en dit zoowel bij den getuige v. R. als bij den getuige L., aan wien beklaagde nog daarenboven geld heeft aangeboden, om de zaak af te maken, waar hij echter niet is geslaagd, omdat men daarop geen vertrouwen stelde en het certificaat ook reeds ten burele van policie gedeponeerd was;

„O., dat nog wijders *in facto* is aangenomen, dat de beklaagde, nu req., in den avond van Zaturdag, 28 Oct. 1854, van Z. te G. is gekomen, bij zich hebbende het voren omschreven papier, welk papier de beklaagde gedurende een geruimen tijd in zijn bezit heeft gehad en door hem is gevonden in den boedel van zijn overleden vader of broeder te Z., over wiens laatstgemelde kinderen beklaagde toeziende voogd is, hebbende beklaagde te Z. echter nooit getracht daarvoor geld te ontvangen; dat beklaagde den volgenden dag, des Zondags avonds, ten huize van den getuige R. is gekomen met den getuige B., om sigaren te koopen, bij welke gelegenheid B. dit

certificaat in tegenwoordigheid van den beklaagde en van de getuigen M. en K. aan dien getuige heeft vertoond; dat toen door R. is gezegd, dat hij het er voor hield, dat hetzelve geene waarde had, omdat hem zulks door de heeren v. H. en G. wel was te kennen gegeven, er bij voegende, dat hij ook dergelijke stukken had, en dat zij die wel van hem konden krijgen; dat beklaagde, op Woensdag 1 Nov. daaraanvolgende, des namiddags, met den getuige H. bij den getuige H. is gekomen, en deze, op verzoek van dien H. er toen op uitgegaan zijnde, om te onderzoeken welke waarde het certificaat had, is teruggekomen, berigtende toen aan den beklaagde en H., dat de kassier v. N. hem had gezegd, dat het certificaat geene waarde had dan misschien hoogstens *f* 2.50, indien het niet verjaard was, doch dat het dan naar A. moest opgezonden worden; dat de beklaagde daarna op dienzelfden namiddag zich met den getuige H. heeft vervoegd ten huize van den getuige v. R., in voege reeds gemeld;

„O., dat uit deze feitelijke beslissing resulteert, dat de req. een papier heeft in betaling gegeven, dat hij er voor kon en moest houden dat geene waarde had, immers niet meer dan *f* 2.55, en dat hij dat heeft doen voorkomen als *f* 255.00 waarde hebbende, zoo als hij er ook deze waarde, zoo in quitancie als in contanten, voor heeft ontvangen; dat, behalve dat hij heeft gezegd, dat het *f* 255.00 groot was, hij heeft gebruik gemaakt van het vertrouwen, dat de getuige v. R., met wien hij bekend was, in hem en in zijne maatschappelijke betrekking stelde, en dat die in-betaling-geving van een niets of bijna niets waardig papier, onder voorgeven dat het *f* 255.00 waarde had, en het gebruik van de bedoelde omstandigheid de bedriegelijke middelen opleveren, bedoeld bij a. 405 St.;

„O., dat uit gemelde beslissing verder resulteert, dat de bedoelde middelen zijn aangewend om de hoop te verwekken op het bekomen van betaling van eene bestaande schuld, en

alzoo op eenige voordeelige uitkomst, hetwelk het ander, bij *het* voorgestelde *middel* van cassatie als niet bestaande voorgedragen, kenmerk oplevert voor de bedriegelijke opligting, in voege strafbaar gesteld bij a. 405 S^t., zonder dat het ten deze iets afdoet, dat de schuld, waarvan quaestie, niet den getuige v. R. persoonlijk, maar een ander competeerde, daar hij in allen gevalle er belang bij had, dat die aan zijn cliënt toekomende schuld werd gekweten;

„O., dat alzoo *het* voorgestelde *middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Verwerpt dit beroep en verwijst den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MXCI. — Arrest van 29 Mei 1855.

(A. 195, al. 2; a. 380, al. 2, Sv.)

Rust op het Hof, met het oog op a. 195, al. 2, Sv., de verpligting om, op verzoek van den beschuldigde, het geding te schorsen, wanneer in dezelfde teregtzitting, maar reeds vroeger, conform het requisitoir *van den Proc.-G., is gelast, dat met de zaak tegen den beklaagde zal worden voortgegaan?*— Neen.

H. O., varensgezel, geboren en wonende te Rolde, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Drenthe, van 15 Mrt. 1855, waarbij in hooger beroep is bevestigd een vonnis van de Arr.-R. te Assen, van 7 Febr. 1855, houdende, ter zake van het moedwillig toebrengen van slagen, veroordeeling van den req. tot eene gevangenisstraf in een huis van correctie voor den tijd van 2 maanden, in eene geldboete van *f* 8.00, en in de kosten; boete en kosten des noods te verhalen bij lijfsdwang; zijnde de req. bij 's Hofs arr. wijders veroordeeld in de kosten van het hooger beroep, mede des noods te verhalen bij lijfsdwang.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Provó

KLUIT, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc-G., geconcludeerd tot verwerping, *c. e.*

ARREST. — De H. R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat, blijkens het proces-verbaal der teregtzitting van het Hof van 15 Mrt. 1855, het verzoek van zijde des beklaagden tot schorsing van de voortzetting van het geding, is gedaan nadat het Hof, gebruik makende van de bevoegdheid, hem bij a. 195, 2e lid, Sv. toegekend, overeenkomstig het verlangen van den Proc.-G. had gelast, dat met de zaak tegen den beklaagde O. zal worden voortgegaan, en dat op den regter geene verpligting rust, om in dezelfde teregtzitting hetzelfde onderwerp nogmaals te onderzoeken, weshalve *het* voorgestelde *middel* is onaannemelijk;

„Verwerpt het gedaan beroep in cassatie en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen."

No. MXCII. — Arrest van 29 Mei. 1855.

(A. 206 en 211 Sv.)

Is de regter, met het oog op de a. 206 *en* 211 *Sv., verpligt de omstandigheden aan te wijzen, die tot verligting van straf aanleiding geven, wanneer die straf blijft binnen de grenzen van het* maximum *en* minimum, *bij de wet tegen het wanbedrijf bepaald?* — NEEN.

Rust op den regter in hooger beroep de verpligting, om, bij bepaling der straf, volkomen gelijke straf toe te passen, als de regter in eersten aanleg? — NEEN.

K. K., zonder beroep, geboren te Velzen en wonende te Naarden, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holl. van 26 Febr. 1855, waarbij de req., als beklaagde en appellant, niet ontvankelijk is verklaard in zijn hooger beroep van een vonnis der Arr.-R. te Amsterdam, van 24 Jan. 1855, voor zooveel betreft dat gedeelte van hetzelve vonnis,

waarbij hij, ter zake eener hierbij omschreven policie-overtreding, is schuldig verklaard en veroordeeld; doch bij welk arr. hetzelve vonnis, —houdende vôorts, ter zake van moedwillige mishandeling, waaruit geenerlei ziekte of beletsel van te werken gedurende meer dan 20 dagen is ontstaan, op grond van de a. 309 en 311 S^t^. en de a. 1, 2 en 3 der Wet van 28 Junij 1851 (*St.* n°. 68), veroordeeling tot eene gevangenzetting voor den tijd van ééne maand, in eenzame opsluiting te ondergaan, en eene boete van *f* 8.00, — met aanneming der gronden en motieven des eersten regters, is bekrachtigd, met uitzondering nogtans van de uitgesproken gevangenisstraf; zijnde de req. bij gemeld arr. veroordeeld tot eene gevangenzetting voor den tijd van 15 dagen, in eenzame opsluiting te ondergaan, in eene geldboete van *f* 8.00 en in de kosten, zoowel van den eersten aanleg als van het hooger beroep; boete en kosten des noods invorderbaar bij lijfsdwang.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Provó Kluit, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Gehoord de mondelinge adstructie van het beroep door Mr. M. B., advocaat te A., behelzende: beweerde schending der a. 206 en 211 Sv., op grond dat niet is gemotiveerd, waarom de gevangenisstraf van ééne maand, den req., bij het vonnis in eersten aanleg gewezen, opgelegd, bij het beklaagde arr. is gewijzigd en verminderd tot eene veroordeeling van 15 dagen gevangenisstraf; terwijl in beide gewijsden was bevolen dat die gevangenisstraf in eenzame opsluiting zoude worden ondergaan, en eene geldboete van *f* 8.00 hem tevens is opgelegd;

„O., dat de *judex facti*, volgens a. 211 Sv., alleen dan verpligt is reden te geven van eene wijziging in de opgelegde straf, wanneer dit geschiedt door omstandigheden, die, volgens de wet, aanleiding geven tot verzwaring of verligting

van straf, b. v. bij wegvalling van een punt van beschuldiging of verandering van qualificatie, *of* vermindering beneden het *minimum*, bij aanneming van verzachtende omstandigheden, maar geenzins, wanneer die regter oordeelt, dat hij, wanneer geen dier gevallen bestaan, blijvende binnen de perken der wet, den duur der straf meent te mogen verminderen, na het onderzoek in hooger beroep;

„O., dat dit alles *in casu* is in acht genomen, en de a. 206 en 211 S^{c}. dus niet zijn geschonden;

„Concludeert tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de regter, volgens a. 211 S^{c}., alleen dan verpligt is de omstandigheden aan te wijzen, die tot verligting van straf aanleiding geven, wanneer eene ligtere straf wordt opgelegd, dan in den regel op het begane misdrijf is gesteld, doch dat deze verpligting niet bestaat, zoolang de straf beperkt blijft binnen de grenzen van het *maximum* en *minimum* der gewone straf, bij de wet tegen het misdrijf bepaald;

„O., dat dit beginsel evenzeer van toepassing is voor den regter in hooger beroep, als voor dien van eersten aanleg, en voorts, dat de bevoegdheid van den regter in hooger beroep, ten aanzien van de bepaling der straf, niet is beperkt tot het toepassen van volkomen gelijke straf, als de regter in eersten aanleg heeft uitgesproken; weshalve *het* voorgestelde *middel* van cassatie is ongegrond;

„Verwerpt het gedaan beroep in cassatie en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MXCIII. — Arrest van 29 Mei 1855.

(A. 224 en 222 *C. P.*; a. 217 Sg.; a. 35 en 36 der Wet van 2 Mei 1819 (*St.* no. 34).)

Is er, met het oog op a. 217 *St., voldaan aan het voorschrift der wet, wanneer in een proces-verbaal der teregtzitting voorkomt, dat met de overige achtereenvolgens binnengekomene getuigen in alles hetzelfde is geobserveerd als met den eersten?* — JA.

Is a. 224 C. P. *verkeerdelijk toegepast, wanneer beambten* in de waarneming hunner bediening *zijn beleedigd geworden, wanneer het consteert, dat zij handelden buiten de grenzen hunner bevoegdheid?* — NEEN.

Kan op eene beslissing, dat de magtiging is verleend door het hoofd van het gemeente-bestuur, en dat eene gebezigde uitdrukking betrof het hoofd van hetzelve, in cassatie worden terug gekomen? — NEEN.

Hebben de woorden: „ik beschijt jou met het gemeente-bestuur „en wetten honderd malen, het zijn, even als jij, allemaal „schurken en afzetters," de strekking om iemand in eer en kieschheid aan te tasten? — JA.

Is niet te regt beslist, dat de burgemeester is beleedigd, ter gelegenheid van de uitoefening zijner functiën, wanneer consteert, dat eene magtiging door hem is verleend, in gevolge a. 36 *der Wet van* 2 *Mei* 1819 (St. n°. 34)? — JA.

Stellen de uitdrukkingen: „gij hebt mijne vrouw misleid, schof- „ten, schurken," gebezigd tegen bedienende beambten, het wanbedrijf van a. 224 C. P. *daar?* — JA.

In cassatie heeft zich voorzien C. C. B., van beroep instrumentmaker, wonende te Arnhem, tegen een in hooger beroep gewezen arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, van 20 Febr. 1855, waarbij is bevestigd het vonnis der Arr.-R. te A., van 19 Dec. 1854, bij hetwelk hij, ter zake van: 1°. beleediging met woorden, aangedaan aan bedienende beambten in de waarneming hunner bediening; en 2°. beleediging met woorden, strekkende om hunne eer en kieschheid aan te tasten, aangedaan aan magistraatspersonen van het regeringsbestuur, ter gelegenheid van de waarneming hunner bediening, met toepassing van de a. 222 en 224 S^t^., is veroordeeld in eene

gevangenisstraf van eene maand, eene geldboete van *f* 50.00, en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. DE GREVE, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De tegen het in deze zaak gewezen arr. van het Hof in G. ingestelde voorziening in cassatie, is mij niet aannemelijk voorgekomen; en hoezeer er *onderscheidene middelen* zijn aangevoerd, zoo geloof ik mijn gevoelen zeer kort aan dezen Raad te zullen kunnen mededeelen, en zulks *eensdeels*, omdat de meeste *dier middelen* eene en dezelfde strekking hebben, en dus als 't ware een geheel uitmaken; *en anderdeels*, omdat het geheele systeem van aanval, althans naar mijne schatting, berust op eenen erroneusen grond.

„Vooraf evenwel moet ik hier nog een oogenblik stil staan bij de praeliminaire opmerking, welke bij de gehouden pleidooi is voorgesteld, en welks zelfs later als *een afzonderlijk middel* van cassatie is aangevoerd, schending namelijk van a. 217 S^{v}., op grond dat het proces-verbaal der gehoudene teregtzitting geene behoorlijke vermelding zoude bevatten van het voorgevallene met betrekking tot de getuigen, en dat ten dien aanzien aan de formaliteiten van de wet niet zoude zijn voldaan.

„Ook deze bewering echter is mij ongegrond voorgekomen. Hoezeer de redactie van het proces-verbaal der gehoudene zitting welligt iets duidelijker had kunnen zijn, zoo is daarin toch alles opgenomen en vermeld, waaruit kan blijken, dat, ten aanzien van de getuigen, alle de formaliteiten der wet zijn in acht genomen, en bestaat er dus geen de minste aanleiding voor eenige door het Hof bij het gehouden onderzoek begane nietigheid. *Dit praeliminaire middel* bevat dus geen den minsten grond tot cassatie.

„Wat nu *de principale middelen* van cassatie betreft, zoo is

de strekking *dier middelen*, althans van *de vier eerste*, hoofdzakelijk hierin gelegen: „dat, door eene verwarring van het „bepaalde bij a. 35 der Patentwet van 1819, met het be„paalde bij het daaraanvolgende a. 36, deze verwarring aan„leiding heeft gegeven tot de verkeerde gevolgtrekking, als „of hier in dit geding eene behoorlijke magtiging zoude zijn „verleend aan de in deze bedoelde beambten tot het doen „der aan hen gelaste opnemingen wegens den aanslag in het „patent; dat evenzeer de burgemeester onbevoegd was de „bedoelde magtiging te verleenen; en dat alzoo, bij het be„staan dezer onbevoegdheid *en* van den kant der beambten, „*en* van den kant des burgemeesters, de beleedigingen, waar„van in dit geding de rede is, niet kunnen gezegd worden te „zijn aangedaan ter zake of ter gelegenheid van de wettige „uitoefening van eenige ambtsverrigting."

„En zoo wordt dus beweerd:

„1°. Schending en verkeerde toepassing van a. 36, in verband met a. 35 der Patentwet, met betrekking tot de verrigtingen van de beambten;

„2°. Schending als boven, met betrekking tot de door den burgemeester verleende magtiging;

„3°. Schending en verkeerde toepassing van a. 224 *C. P.*;

„4°. Schending en verkeerde toepassing van a. 222 van dat zelfde Wetboek.

„Op alle *deze middelen* nu, welke met elkander in een zeer naauw verband staan, en, gelijk ik reeds zoo even zeide, een geheel uitmaken, heb ik dit tweeledig antwoord:

„*Vooreerst* namelijk bestaat hier geene verkeerde toepassing of verkeerde uitlegging van het bepaalde bij a. 36, in verband met a. 35 der Patentwet, en kan ik volstrekt niet inzien, dat hetgeen daaromtrent in het arr. voorkomt, aanleiding zoude kunnen geven tot eenige wetschending.

„De opneming wegens het patent, waarvan in dit geding de

rede is, en welke in het laatst van de maand November plaats had, geschiedde, gelijk dit bij het arr. is aangenomen, krachtens a. 36.

„Dat a. nu is algemeen en heeft betrekking tot alle de patentpligtigen, zoowel die, welke vermeld zijn bij de tabellen n^{is}. 1 tot 12, als alle overige patentpligtigen. Het is eene opneming aan al de huizen, om te zien of men van behoorlijk patent voorzien zij.

„A. 35 regelt een meer speciaal geval, als alleen betrekking hebbende tot de patentpligtigen, welke naar het getal hunner werkplaatsen enz. worden aangeslagen. Doch juist in die algemeene strekking van a. 36 ligt, mijns inziens, klaarblijkelijk opgesloten, dat ook bij dat *algemeene jaarlijksche onderzoek* de bevoegdheid verleend is, om in de werkplaatsen zelven onderzoek te doen; want anders is die geheele opneming, met betrekking tot de bedoelde patentpligtigen, ten eenemale ijdel en vruchteloos. Ik kan dus volstrekt niet inzien, dat in het verzoek der beambten, om in de werkplaats des req^s. te worden toegelaten, iets gelegen is, hetgeen geacht kan worden in strijd te zijn, het zij met de Wet op het patent, het zij met de Grw. Integendeel, naar mijne wijze van zien, waren zij daartoe volkomen bevoegd. Buitendien, gesteld al, dat de beambten daartoe onbevoegd waren, dan had zulks wel aanleiding kunnen geven tot eene weigering van den kant des req^s., gelijk dit dan ook zeer te regt bij het vonnis des eersten regters is opgemerkt, doch dan verviel daardoor nog geenzins de omstandigheid, dat de beambten zich bevonden in de waarneming hunner bediening; en dit is het alleen, hetgeen de wet vordert.

„Men vergelijke deswege een arr. van 4 Nov. 1851, bij v. d. Honert, 1851, II, 145.

„Ook dit zelfde geldt ten aanzien van het beweerde met betrekking tot het gebrek aan behoorlijke magtiging. Toegegeven, dat ook de deurwaarder der directe belastingen door

het hoofd van het gemeente-bestuur speciaal had behooren gemagtigd te zijn, en dat er dus in dit opzigt eenige informaliteit bestaat, dan wordt ook hierdoor geenzins de omstandigheid weggenomen, dat de beleedigde personen handelden in de uitoefening hunner bediening, en dat zij juist ter dier gelegenheid en ter dier oorzaak beleedigd zijn geworden. Evenmin zal hier eenige quaestie kunnen zijn van illegaliteit van den kant des burgemeesters. In allen gevalle consteert, dat de commies M. werkelijk door den burgemeester is gemagtigd geweest; zoodat hierin dan toch wel steeds eene behoorlijke ambtsverrigting zal gelegen zijn.

„Maar buitendien, en dit is mijn tweede- en voornaam antwoord op *alle* deze *cassatie-middelen*, hangt in deze de toepasselijkheid der strafwet geenzins af van de vraag, of de beleedigde beambten én de beleedigde magistraatspersoon al dan niet hebben gehandeld binnen de grenzen hunner bevoegdheid, maar of zij als beambten, in de uitoefening hunner functiën, en als magistraat, ter gelegenheid zijner ambtsverrigtingen, beleedigd zijn geworden? en het is vooral met betrekking tot deze mijne tweede stelling, dat ik, zonder eenige verdere ontwikkeling, meen te mogen verwijzen tot een belangrijk arr. van dezen Raad, van 30 Oct. 1849, opgenomen bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1849, II, waarbij dit punt zeer duidelijk en stellig is uitgemaakt.

„De geheele redenering dus, zoo als die bij *de vier eerste middelen* is voorgesteld, steunt ten eenemale op eenen verkeerden grondslag; want, geheel toegegeven, dat hier, bij de plaats gehad hebbende opneming wegens het patent, eenige onregelmatigheid of zelfs informaliteit zoude zijn begaan, en dat er als zoodanig gehandeld ware buiten de grenzen der bevoegdheid, dan zouden hierdoor nog geenzins de beleedigingen kunnen worden gewettigd; dan zoude hierdoor geenzins het *criterium* van begaan misdrijf worden weggenomen.

„Het is vooral op dezen laatsten grond, dat, mijns inziens, alle deze beweringen zullen moeten worden afgewezen.

„Na *deze vier middelen* is nog als een *vijfde* en *laatste middel* aangevoerd: schending van a. 222 *C. P.*, op grond dat ten onregte is beslist, dat hier een *outrage* zoude zijn gepleegd jegens den burgemeester, als hoofd van het gemeente-bestuur, aangezien dit in de gebezigde uitdrukking geenzins lag opgesloten; terwijl buitendien ook de uitdrukkingen zelven wel als ruw en onbehoorlijk, maar niet als kwetsend voor de eer en kieschheid kunnen worden aangemerkt.

„Wat *het eerste punt* betreft, meen ik te moeten antwoorden, dat de beoordeeling der vraag, tegen wien de beleedigende uitdrukkingen gebezigd zijn, en wie daarmede bedoeld is geweest, inderdaad meer is van feitelijken, dan wel van regtskundigen aard; en dat hier door den *judex facti* verstaan zijnde, dat de beleediging aan het gemeente-bestuur het hoofd van dat bestuur betreft (zoo als dit uit de omstandigheden heeft moeten worden opgemaakt), in deze beslissing wel geen grond tot cassatie kan gelegen zijn. Maar buitendien ben ik van gevoelen, dat het voor de waardering van het feit als misdrijf volstrekt niets ter zake afdoet, of de beleediging is aangedaan aan het gansche gemeente-bestuur; aangezien, volgens de leer van dezen Raad, a. 222 *C. P.* evenzeer van toepassing is, wanneer de magistraatpersonen individueel, dan wel als collectief bestuur, beleedigd zijn; zoo als dit is beslist bij een arr. van 24 Apr. 1849, opgenomen bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1849, I, 188 en volgg.; en waardoor dan ook tevens komt te vervallen de gemaakte opmerking, als of hier zoude zijn regt gedaan buiten de dagvaarding.

„Eindelijk, wat betreft de bewering, als of de gebezigde uitdrukkingen niet beleedigend zouden zijn geweest, zoo geloof ik, dat, met het oog op hetgeen hieromtrent *in facto* is aangenomen en in het arr. vermeld staat, het beleedigend karakter

dier uitdrukkingen zelven wel aan geenen redelijken twijfel onderhevig kan zijn.

„Ook *dit vijfde* en *laatste middel* is alzoo ongegrond.

„Ik concludeer mitsdien tot verwerping, met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., aangaande *het* bij pleidooi aangevoerde *middel:* schending van a. 217 S^r^., op grond dat het proces-verbaal der in hooger beroep gehouden teregtzitting niet behoorlijk zoude vermelden de inachtneming der wettige voorschriften ten aanzien van al de gehoorde getuigen, — dat dit zeer omstandig en behoorlijk is geschied ten aanzien van den eersten getuige; dat voorts daarbij is vermeld, dat ten opzigte der overige, achtereenvolgens de een na den andere binnengekomen getuigen in alles hetzelfde is in acht genomen als met den eersten getuige, en dat daaruit genoegzaam blijkt, dat ook ten hunnen aanzien zijn opgevolgd al de voorschriften der wet;

„O., dat bij *de drie eerste* bij de memorie aangevoerde en bij pleidooi toegelichte *middelen* van cassatie is beweerd: dubbele schending van a. 36 der Wet van 2 Mei 1819 (*St.* n°. 34) en verkeerde toepassing van a. 224 S^r^., op grond, hoofdzakelijk, dat gezegd a. 36 alleen veroorlooft eene jaarlijksche opneming aan de huizen ten opzigte der patentpligtigen, geenzins eene opneming in de werkplaatsen (zoo als bij uitzondering is voorgeschreven bij a. 35); dat derhalve bij het beklaagde arr. ten onregte zoude zijn aangenomen, dat de burgemeester der gemeente Arnhem was bevoegd, magtiging te verleenen tot het onderzoek der werkplaats van den req., als niet begrepen onder de patentpligtigen, omschreven bij evengenoemd a. 35; dat diensvolgens de beambten, die daarenboven, blijkens onderscheidene stukken van het geding, niet waren gecommitteerd op de wijze voorgeschreven bij a. 36, waren onbevoegd

tot het door hen gevorderde onderzoek van des req^s. werkplaats; dat zij bij gevolg, tijdens de beweerde beleediging, niet waren in de waarneming hunner ambtelijke verrigtingen; en dat alzoo a. 224 S^t. in deze verkeerd is toegepast;

„O. dienaangaande, dat bij het beklaagde arr. feitelijk is beslist, dat de beide daarbij omschreven beambten, de eerste als deurwaarder der directe belastingen, vergezeld van den tweeden, als daartoe door het hoofd van het gemeente-bestuur, blijkens ten processe overgelegde aanschrijving en magtiging, behoorlijk aangesteld en gemagtigd tot het doen der opnemingen, voorgeschreven bij meergenoemd a. 36, zich op den 29^n Nov. 1854, ter voldoening aan hunne commissie, hadden vervoegd ten huize van den req., als mechanicus gepatenteerd over het dienstjaar 1854 tot 1855, en na hunne aanmelding en binnenlating door hem zijn beleedigd; en dat derhalve daarbij te regt is beslist, dat zij op dat oogenblik waren werkzaam in de uitoefening hunner bediening;

„O., dat, wel is waar, daarbij mede is aangenomen, dat een der beambten heeft verzocht den toegang tot de werkplaatsen van den beklaagde; dat echter niet is uitgemaakt, dat hij ook daartoe zoude zijn gemagtigd door het hoofd van het gemeente-bestuur; dat ook dan, wanneer de beambten, krachtens meergenoemd a. 36, mogten zijn geweest onbevoegd tot het verzoeken van dien toegang, dit echter niet wegneemt, dat zij door den beklaagde zijn beleedigd, tijdens zij zich ten zijnen huize vervoegden in hunne ambtsbetrekking en ter uitvoering der hun, ingevolge de wet, opgedragen bevelen, en alzoo waren in de uitoefening hunner functiën; dat toch deze uitdrukking is algemeen, en bedoelt de bescherming der beambten overal waar en ten allen tijde, wanneer zij in die hoedanigheid handelen, en alzoo zonder onderscheid, of zij daarbij handelen binnen de grenzen hunner bevoegdheid, dan wel die te buiten gaan;

„O., dat bij de memorie als *vierde* en *vijfde middel* is voorgesteld: dubbel verkeerde toepassing van a. 222 St., terwijl daarbij bij pleidooi nog is gevoegd: in verband met de a. 35 en 36 der meergenoemde Wet op het regt van patent;

„O., dat daarvoor bij pleidooi is aangevoerd, dat de magtiging tot het doen der opnemingen van de patenten, blijkens het deswege ten processe overgelegd extract, in strijd met gezegd a. 36, zoude zijn verleend, niet door het hoofd des gemeente-bestuurs, maar door burgemeester en wethouderen; dat zij alzoo zouden zijn gegeven door een daartoe onbevoegd collegie; dat de beambten reeds uit dien hoofde niet waren in de wettige uitoefening hunner functiën; dat, wel is waar, bij het beklaagde arr. is aangenomen, dat die magtiging zoude zijn verleend door het hoofd des gemeente-bestuurs, doch dat dit zoude zijn in lijnregten strijd met de stukken; en dat in allen gevalle de gebezigde woorden, hoe ruw en onbehoorlijk ook, niet strekten tot aantasting der eer en kieschheid, en niet betroffen het hoofd van het gemeente-bestuur;

„O. dienaangaande, dat bij het beklaagde arr. is aangenomen, dat, blijkens ten processe overgelegde aanschrijving en magtiging, deze was verleend door het hoofd van het gemeente-bestuur, alsmede, dat de door den beklaagde gebezigde uitdrukking, in verband met de omstandigheden, noodwendig heeft moeten slaan op het hoofd van het gemeente-bestuur; dat op beide deze feitelijke beslissingen in cassatie niet kan worden terug gekomen; en dat eindelijk de woorden: „ik „beschijt jou met het gemeente-bestuur en wetten honderd „malen, het zijn even als jij allemaal schurken en afzetters," allezins strekten, om aan de verachting van het publiek bloot te stellen, en mitsdien in eer en kieschheid aan te tasten;

„O., dat voor de verkeerde toepassing van a. 222 St. nog bovendien bij de memorie is aangevoerd:

„ *Vooreerst*, dat de burgemeester niet zoude zijn beleedigd ter zake of ter gelegenheid zijner functie, vermits hij niet mogt magtigen tot het opnemen der werkplaatsen, niet vallende in a. 35 der Patentwet; en

„ *Ten tweede*, dat in deze zoude hebben plaats gehad geene regtstreeksche beleediging van den persoon des burgemeesters, vermits zoude zijn aangerand niet den persoon des burgemeesters, maar de door hem verleende magtiging;

„ O., dat de eerste bewering is in strijd met de feitelijke beslissing van het beklaagde arr., waarbij wel wordt vermeld de magtiging tot de opneming, bedoeld bij a. 36 der Patentwet, geenzins dat zij mede was verleend tot het opnemen der werkplaatsen; en dat de tweede eveneens vervalt door de feitelijke beslissing, dat de door den req. gebezigde beleedigende uitdrukkingen noodwendig hebben moeten slaan op den persoon, die met het ambtsgezag was bekleed en door wien de magtiging was afgegeven; terwijl voorts, vermits de beleedigende woorden waren gebezigd, toen de beklaagde was opmerkzaam gemaakt, dat de getuige door het gemeentebestuur tot de onderwerpelijke opneming was gemagtigd, daarbij te regt is beslist, dat de beleediging van den burgemeester is geschied ter gelegenheid van de uitoefening zijner functiën, als zijnde die magtiging door hem verleend krachtens a. 36 der Patentwet;

„ O., dat derhalve *al de* aangevoerde *middelen* zijn ongegrond, en dat eindelijk de tegen de beambten gebezigde uitdrukkingen: „gij hebt mijne vrouw misleid, schoften, schurken," in verband met de omstandigheden, waarbij zij zijn geuit, en met de verdere daarbij gebruikte woorden (zoo als zij zijn vermeld bij het vonnis des eersten regters, waartoe het beklaagde arr. zich refereert), strekten om hunne eer en kieschheid aan te tasten; zoodat ook in dit opzigt a. 224 S[t]. te regt is toegepast;

„Verwerpt deze voorziening in cassatie en verwijst den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MXCIV. — Arrest van 29 Mei 1855.

(A. 156 Grw.; a. 219, 2e al., a. 183, al. 2, a. 186 en 211 Sv.; a. 13, n°. 5, der Wet van 29 Junij 1854 (St. n°. 102); a. 434 St.)

Is op het niet nakomen van het voorschrift van a. 219, *al.* 2, *Sv., de straf van nietigheid gesteld?* — NEEN.

Moet de President geacht worden te handelen als orgaan van het Hof, wanneer niet blijkt, dat hij het uitstel der teregtzitting heeft gelast, zonder het Hof te raadplegen? — JA.

Is er niet voldaan aan het voorschrift van a. 183, *al.* 2, *Sv., wanneer in het proces-verbaal der teregtzitting voorkomt, dat de Doopsgezinde getuigen eene* gelofte met ware woorden *hebben afgelegd?* — JA.

Is op het niet naleven van de bepaling van a. 186 *Sv. de straf van nietigheid bedreigd?* — NEEN.

Bestaat er schending van a. 156 *Grw., in verband met a.* 211 *Sv., door de niet tekstuele opname van a.* 13, n°. 5, *der Wet van* 29 *Junij* 1854 (St. n°. 102), *wanneer de veroordeeling niet op dat a., maar op a.* 434 *C. P. berust?* — NEEN.

B. T., oud 30 jaren volgens zijne opgave, ongepatenteerd koopman, geboren en wonende te Schagen, heeft zich in cassatie voorzien tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van 2 Mrt. 1855, waarbij hij is schuldig verklaard aan de misdaad van opzettelijk den brand te hebben gestoken in een gebouw, zoodat te voorzien was, dat eenig menschenleven daardoor in gevaar kon worden gebragt, na te voren tot eene criminele straf te zijn veroordeeld geweest, en te dier zake nu verwezen tot de straf des doods en in de proceskosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Jhr. VAN DEN VELDEN, heeft de Proc.-G. genomen de volgende conclusie:

„Ten aanzien van *het eerste middel:* beweerde schending van het 2e lid van a. 219 Sv., dewijl niet het Hof, maar de

President, na afloop van het getuigenverhoor, de verdere behandeling der zaak tot den volgenden dag heeft uitgesteld;

„O., dat geene nietigheid is bedreigd, zelfs niet op de nietnakoming van het 1^e lid van gemeld a., waarop het 2^e lid slechts eene uitzondering inhoudt;

„O. daarenboven, dat uit het proces-verbaal der teregtzitting niet blijkt, dat de President, zonder voorafgegane beraadslaging van het Hof, veel min tegen diens wil en goedvinden, het regtsgeding heeft geschorst, maar alleen dat hij, waartoe hij als orgaan van het Hof bevoegd was, het ten gevolge der schorsing uit te spreken uitstel heeft uitgesproken (zie arr. van 6 Dec. 1853, *Ned. Regtspr.*, XLVI, 220);

„O., dat bovendien in deze, zoo men beweert onbevoegdelijk, door den President uitgesprokene schorsing van de verdere behandeling der zaak tot eene volgende zitting, door den req. is berust, en dat hij mitsdien niet ontvankelijk is in zijne daartegen aangevoerde *middelen* van cassatie;

„Ten aanzien van *het tweede middel* van cassatie: beweerde schending van a. 183, 2^e lid, van voorn. Wetb., omdat niet uit het proces-verbaal der teregtzitting zoude blijken, dat de tot het Doopsgezind kerkgenootschap behoorende getuigen zouden hebben beloofd de waarheid te zullen zeggen, maar alleen, dat zij zouden hebben gedaan eene verklaring met ware woorden;

„O., dat, nadat in het proces-verbaal der teregtzitting vermeld is, dat de eerste getuige den bij de wet voorgeschreven eed heeft afgelegd, het navolgende daarin is opgeteekend: „Vervolgens zijn een voor een binnen gekomen de overige „getuigen, welke insgelijks zijn beëedigd, behalve de 12^e en „16^e, welke, als behoorende tot de Doopsgezinde gemeente, „eene gelofte met ware woorden afleggen, en omtrent dewelke „in allen opzigte hetzelfde is in acht genomen, als met den „eersten getuige; hebbende zij mondeling verklaard, enz."

„ O., dat, ofschoon in het proces-verbaal alzoo erroneuselijk het woord *gelofte*, in plaats van *belofte* is ter neder geschreven, echter voldoende daaruit blijkt, dat het voorschrift van het 2ᵉ lid van a. 183 behoorlijk is in acht genomen, en dat *het middel* op eene geheel onnaauwkeurige voorstelling van den inhoud van het proces-verbaal der teregtzitting berust;

„ Ten aanzien van *het derde middel* van cassatie: beweerde schending van a. 186 Sᵍ., door dat niet zou blijken, dat aan de getuigen verlof was gegeven tot hunne verwijdering uit de gehoorzaal, noch ook dat de getuigen op den tweeden dag daarin aanwezig zijn geweest;

„ O., dat niet blijkt, dat een der getuigen vóór het uitstel van de verdere behandeling der zaak tot den volgenden dag, zich uit de gehoorzaal heeft verwijderd; dat voor allen dat verlof in het uitgesproken uitstel van zelf lag opgesloten; dat niet blijkt, dat de getuigen den volgenden dag niet in de gehoorzaal zijn aanwezig geweest, en althans zeker niet, dat de veroordeelde door die pretense afwezigheid der getuigen op dien dag, op eenigerhande wijze in zijne verdediging zou zijn verkort geweest;

„ O., dat bovendien het voorschrift van a. 186 niet op straffe van nietigheid is gegeven, en dat alzoo, zelfs al ware het niet nageleefd, zulks nog geen grond tot cassatie zou kunnen opleveren;

„ Ten aanzien van *het vierde middel* van cassatie: beweerde schending van a. 156 Grw., *j°*. 211 Sᵍ., omdat uit het overgelegde kopij-arr. niet zou blijken, dat a. 13 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102) in het arr. is opgenomen;

„ O., dat gemeld a. op de ten laste van den req. van cassatie bewezen misdaad van geene toepassing is, en ook werkelijk niet is toegepast, terwijl uit het arr. volkomen blijkt, dat het alleen hier toepasselijke a. 434 *C. P.* daarin is opgenomen;

„O., dat alzoo ook *dit middel* van allen grond is ontbloot;"

Conclusie tot verwerping, *cum exps.*

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., met opzigt tot *het eerste middel* van cassatie: beweerde schending van a. 219, 2e lid, Sg., omdat niet het Hof, maar de President de verdere behandeling der zaak en de uitspraak had uitgesteld; dat werkelijk, blijkens de processen-verbaal der op 27 en 28 Febr. 1855 gehouden teregtzittingen, het uitstel en de bepaling van den dag der uitspraak door den President is gedaan; dat evenwel er geene nietigheid ten aanzien der bepaling van gemeld a. 219 is bedreigd, en dat ook uit de processen-verbaal niet blijkt, dat de President zonder voorafgegane beraadslaging van het Hof, veel min tegen deszelfs wil of goedvinden, het uitstel heeft uitgesproken; dat hij dus in deze als orgaan van het Hof heeft gehandeld, en aan geene overschrijding van regtsmagt te denken valt;

„O., ten aanzien van *het tweede middel*: beweerde schending van a. 183, 2e lid, Sg., omdat niet zoude blijken, dat voldaan is aan den eisch der wet met opzigt tot de getuigen, behoorende tot de Doopsgezinden, naardien deze wel *eene belofte met ware woorden* hadden gedaan, maar niet *de belofte*, in genoemd a. 183 voorgeschreven, *van de geheele waarheid en niets dan de waarheid te zullen zeggen;* dat in het proces-verbaal der teregtzitting van 27 Febr. gevonden wordt, dat de eerste getuige den bij de wet voorgeschreven eed heeft afgelegd, en dat vervolgens een voor een zijn binnen gekomen de overige getuigen, welke, insgelijks zijn beëedigd, behalve de 12e en 16e, welke, als behoorende tot de Doopsgezinde gemeente, eene gelofte met ware woorden hebben afgelegd, en dat daaruit voldoende blijkt, dat de gelofte of belofte, door die getuigen afgelegd, geene andere is geweest, dan die bij de wet bedoeld, ter vervanging in hun bijzonder geval van den eed, door de overige getuigen gedaan;

„O., wat betreft *het derde middel:* beweerde schending van a. 186 Sᵍ., omdat niet blijkt dat aan de getuigen verlof is verleend om zich uit de gehoorzaal te verwijderen, noch dat in de tweede zitting een hunner is tegenwoordig geweest; dat, blijkens het proces-verbaal der zitting van 29 Febr., de eerste getuige, na het afleggen zijner mondelinge verklaring, in de gehoorzaal is verbleven en op de bank der getuigen heeft plaats genomen; en dat de overige getuigen eveneens, na mondeling verklaard te hebben, achtervolgens op de bank der getuigen hebben plaats genomen; wordende in gemeld procesverbaal niets gevonden waaruit is af te leiden, dat de getuigen vóór den afloop der zitting zich hebben verwijderd; dat de tegenwoordigheid der getuigen in de gehoorzaal, ter teregtzitting van 28 Febr., wel niet in het proces-verbaal vermeld wordt, doch dat in geenen deele is bewezen, en zelfs niet is beweerd, dat door hunne veronderstelde afwezigheid de beschuldigde in eenig opzigt in zijne verdediging verkort of belemmerd is; terwijl eindelijk het niet naleven van het voorschrift van a. 186 Sᵍ. geene nietigheid ten gevolge zoude hebben;

„O. ten slotte, wat aangaat *het vierde middel:* beweerde schending van a. 156 Grw., in verband met a. 211 Sᵍ., omdat niet voldoende zoude blijken, dat de tekst van a. 13 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* nº. 102) in het arr. is opgenomen, naardien het nummer van het *St.*, onder welke die Wet is afgekondigd, daarin niet vermeld is; — dat, hoezeer op den 29ⁿ Junij 1854 2 wetten in het *St.* onder de nˢ. 102 en 103 zijn afgekondigd, er geen redelijke twijfel bestaan kan omtrent de in deze bedoelde Wet, naardien slechts de eerste dier Wetten in a. 13, nº. 5, wijzigingen bevat op a. 434 van het Strafwetb., en de tweede uit niet meer dan 7 a. bestaat; en dat bovendien de tekstuele opname in het arr. van het bedoelde a. 13, nº. 5, niet vereischt werd, naardien de veroordeeling niet op dat a., maar op gemeld a. 435 van het Strafwetb. rust, zijnde dit laat-

ste a., hetwelk in deze alleen toepasselijk is, tekstueel in het arr. opgenomen;

„O., dat *dit middel* mitsdien, even als *de overige*, is ongegrond;

„Verwerpt dit beroep en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MXCV. — Arrest van 4 Junij 1855.

(A. 6, 206, 211, 388 Sv.; a. 456 C. P.)

Moet niet, met het oog op art. 388 Sv., een vonnis, houdende beslissing op eene vordering tot schorsing, krachtens a. 6 Sv., aangemerkt worden als een eindvonnis, waartegen de voorziening in cassatie binnen den termijn van a. 390 Sv. moet worden ingesteld? — Ja.

Moet niet het opzet om te verbreken worden opgemaakt uit de met die verbreking gepaard gaande omstandigheden? — Ja.

In cassatie heeft zich voorzien G. B., zonder beroep, wonende te Oude-Pekel-A, tegen twee arrn. van het Pr.-Ger. in Groningen, regt doende in hooger beroep, 1°. van 5 Mrt. 1855, waarbij is verworpen het verzoek tot schorsing der strafzaak, naar aanleiding van a. 6 Sv., en is bevolen, dat met de behandeling der zaak zoude worden voortgegaan; en 2°. van 12 Mrt. daaraanvolgende, waarbij is bevestigd het vonnis der Arr.-R. te Winschoten, van 22 Dec. 1854, bij hetwelk hij, ter zake van opzettelijke verbreking van sluiting, met toepassing van a. 456 St., is veroordeeld tot eene gevangenzetting van zes weken, geldboete van ƒ25.00, en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer de Greve, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., genomen de navolgende conclusie:

„Er zijn in deze zaak bij de stukken overgelegd twee memoriën van cassatie, waarvan de eene gerigt is tegen 's Hofs

arr. van 5 Mrt, waarbij uitspraak is gedaan op eene vordering tot schorsing, en de andere tegen het eindarr. van 12 Mrt., waarbij de condemnatoire uitspraak des eersten regters is bevestigd; tegen beide welke arr^n^. men zich op den 15 Maart, en alzoo na de uitspraak van het tweede arr., in cassatie heeft voorzien.

„Wanneer ik nu evenwel acht geef op de bij dezen H.-R. gehuldigde regtsleer, hierin bestaande, dat eene regterlijke uitspraak over eene gedane vordering tot schorsing wegens het bestaan eener *praejudiciële quaestie*, niet moet worden gerangschikt onder de voorbereidende of incidentele vonnissen, bedoeld bij a. 388 S^s^., maar als eene einduitspraak voor de praejudiciële quaestie moet worden aangemerkt, dan zal van deze leer ook in dit geding wel het gevolg moeten zijn, dat de cassatie tegen het arr. van 5 Mrt. dadelijk heeft opengestaan, en dat derhalve, daar men zich tegen dat arr. niet in cassatie heeft voorzien met inachtneming van den termijn, voorgeschreven bij a. 390, de voorziening tegen dat arrest zal behooren niet ontvankelijk te worden verklaard.

„Ik geloof in deze te mogen verwijzen tot hetgeen zeer onlangs door mij hieromtrent is aangenomen in de zaak van Jhr. S.

„Het beroep tegen het arr. van 5 Mrt., als zijnde te laat geschied, is dus niet ontvankelijk; terwijl buitendien, hetgeen tot staving van dat beroep is aangevoerd, mij niet zeer aannemelijk is voorgekomen.

„Ik geloof, dat de hieromtrent gegevene beslissing in het bedoelde arr., waarbij is verstaan, dat er geen grond voorhanden is om de regtsvervolging te schorsen, volkomen juist is.

„Men heeft zich in de memorie van cassatie wel beroepen op eene in der tijd door mij genomene conclusie, opgenomen bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1847, II, 295. Doch ik

meen hierop met een enkel woord te moeten antwoorden.

„*Vooreerst*, dat hetgeen daar ter plaatse in der tijd door mij is gezegd, hier inderdaad niet van toepassing is.

„Immers, wanneer iemand, krachtens regterlijk vonnis, door het ministerie van eenen deurwaarder, uit eenig huis is gezet geworden, dan kan er zeer stellig wel geene quaestie zijn van het aldaar door mij gestelde vereischte, dat de verbreking moet plaats hebben èn in *re aliena*, èn door iemand, die daartoe geene bevoegdheid bezat; en

„*Ten tweede*, dat de H.-R. dit mijn gevoelen niet in allen opzigte heeft gedeeld, door te verstaan, dat bij a. 456 *C. P.* niet als kenmerk van het misdrijf wordt opgenoemd, dat de afsluiting moest zijn toebehoorende aan een ander.

„Ik houde dus het beroep in cassatie tegen het arr. van 5 Mrt. niet alleen voor niet ontvankelijk, maar ook voor ongegrond.

„Wat nu voorts betreft het beroep in cassatie tegen het tweede arr., het arr. van 12 Mrt., waaromtrent de aanteekening tijdig geschied is, zoo bestaat het tegen dat arr. aangevoerde *cassatie-middel* hierin, dat geschonden zouden zijn de a. 206 en 211 S[s]., in verband met a. 456 *C. P.*, op grond dat de req., hoezeer regtens niet bevoegd tot de begane vernietiging, nogtans in deze ter goeder trouw zoude zijn te werk gegaan, en dat bij het beklaagde arr. geenzins is uitgemaakt, dat de bedoelde vernietiging ter kwader trouw heeft plaats gehad.

„Ook *dit middel* is mij ongegrond voorgekomen, en ik meen tot dat einde in *de eerste plaats* te moeten doen opmerken, dat, zoo ooit de kwade trouw als in de wettig bewezene daadzaken zelven ligt opgesloten, dit dan voorzeker hier *in casu* het geval is.

„Althans, wanneer ik *in facto* als bewezen vind aangenomen, dat het huis in quaestie aan een derde was verkocht

geworden en aan dezen in eigendom toebehoorde; dat de beklaagde, de tegenwoordige req., die dat huis bewaarde, door eenen deurwaarder, krachtens regterlijk vonnis, uit dat huis uitgezet is geworden; en dat hij toen daarna eenige pannen van het dak van dat huis moedwillig heeft weggenomen, en hij door die opening weder naar binnen is geklommen, dan kan er hier wel geene sprake zijn van goede trouw, dan ligt het bestaan der kwade trouw onbetwistbaar in de geheele handeling des req^s. opgesloten. Men zie o. a. een arr. van 30 Aug. 1842, opgenomen bij v. D. HONERT, VIII, 238 en volgg.

„Maar buitendien, en dit moet ik in *de tweede plaats* hier nog bijvoegen, met het oog op a. 456 *C. P.*, is het arr. inderdaad behoorlijk gemotiveerd betrekkelijk alle die vereischten en de omstandigheden, welke de wet vordert voor het bestaan van het alhier bedoelde misdrijf. Ik geloof niet, dat de wetgever hier iets anders zal beoogd hebben, dan hetgeen volgens de gewone regelen der toerekenbaarheid gevorderd wordt, namelijk, dat de handeling gepleegd zij moedwillig, *volontairement;* en ten aanzien van dit punt is het arr. voldoende gemotiveerd.

„Ik concludeer dus:

„1°. tot niet-ontvankelijkheid van het ingestelde beroep tegen het arr. van 5 Mrt.; en

„2°. tot verwerping van het beroep tegen het arr. van 12 Mrt.; alles met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Ten aanzien der voorziening in cassatie tegen het eerst beklaagde arr. van 5 Mrt. 1855;

„O., dat, volgens a. 388 S^g., het beroep in cassatie tegen voorbereidende gewijsden en tegen gewijsden van instructie of gelijksoortige vonnissen niet openstaat dan na het eindvonnis; dat echter daaronder niet zijn begrepen de zoodanige, waarbij

is regt gedaan op eene vordering tot schorsing der strafzaak, krachtens a. 6 Sg., als inhoudende eene einduitspraak over een tusschengeschil, van welks uitwijzing afhangt, of de vervolging al of niet voortgang zal hebben; en dat derhalve de voorziening in cassatie tegen dit arr., als eerst geschied den 15n Mrt. daaraanvolgende, niet heeft plaats gehad binnen den termijn, voorgeschreven bij a. 390 Sg., en alzoo is niet ontvankelijk;

„Ten aanzien der voorziening in cassatie tegen het arr. van 12 Mrt. ll.;

„O., dat daartegen als *eenig middel* van cassatie is aangevoerd: schending van de a. 206 en 211 Sg., in verband met a. 456 St., als zijnde daarbij niet gemotiveerd, dat de verbreking van sluiting zoude zijn geschied ter kwader trouw of met opzet om te verbreken; dat echter bij dat arr. niet alleen deze omstandigheid uitdrukkelijk is aangenomen, als zijnde daarbij beslist: „dat de req., na door een deurwaarder „te zijn gezet uit een bevorens door hem bewoond, doch later „verkocht huis, eenige pannen van het dak van dat huis moed„willig heeft weggenomen, door die opening is naar binnen „geklommen en zich daardoor weder in het bezit van het huis „heeft gesteld;" maar dat bovendien de vermelding van al deze met die verbreking gepaard gaande omstandigheden, waaruit het opzet daartoe noodzakelijk volgt, moet worden gehouden voor eene met redenen bekleede beslissing aangaande dit opzet, en dat derhalve *dit middel* is ongegrond;

„Verklaart den req. niet ontvankelijk in zijne voorziening in cassatie tegen het arr. van het Pr.-Ger. in G. van 5 Mrt. 1855; verwerpt die tegen het arr. van dat Hof van 12 daaraanvolgende, en verwijst hem in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MXCVI. — Arrest van 4 Junij 1855.

(A. 224, 227 *C. P.*; a. 206, 211 Sr.; a. 164 en 165 der Wet van 29 Junij 1851 (*St.* n°. 85); a. 21 van het Reglement op het schutten van vee der gemeente Hoogkerk, van 13 Junij 1821; a. 24 der Wet van 6 Mrt. 1852 (*St.* n°. 47).)

Volgt niet uit het voorschrift van a. 227 C. P., in verband met a. 56 R. O., dat vonnissen, ter zake van het wanbedrijf van a 224 C. P. gewezen, aan hooger beroep onderworpen zijn? — Ja.

Kan de bepaling eener plaatselijke verordening, bevattende een maatregel van policie, ten opzigte van gevaarlijke honden, geacht worden afgeschaft te zijn door a. 24 der Wet van 6 Mrt. 1852 (St. n°. 47)? — Neen.

Moet niet uit de omstandigheden, bij de feitelijke beslissing vermeld, worden afgeleid, of een hond behoort tot de bulhonden of andere kwade honden, waarvan bij een policiereglement bij uitsluiting de rede is? — Ja

Is, vooral met het oog op a. 291 *der Wet van* 29 *Junij* 1851 (St. n°. 85), *het bepaalde bij a.* 165 *dier Wet van toepassing op verordeningen*, anterieur *aan de invoering der Gemeente-wet, en die nog niet, gedurende den termijn van* 5 *jaren, met de voorschriften der Gemeente-wet in overeenstemming gebragt zijn?* — Neen.

In cassatie heeft zich voorzien H. v. D., van beroep landbouwer, wonende te Leegkerk, gemeente Hoogkerk, tegen een vonnis der Arr.-R. te Groningen, van 7 Mrt. 1855, waarbij hij is verklaard schuldig: 1°. aan het niet vastleggen van den hond op eene, op zijn aan den rijweg gelegen heem, door de policie aangewezen plaats; en 2°. aan het door woorden beleedigen van een bedienend beambte, ter gelegenheid der waarneming zijner bediening; en te dier zake, met toepassing van a. 21 van het Reglement op de schutting van vee en eenige andere voorwerpen van landelijke policie, gearresteerd door den gemeente-raad van H. den 13 Junij 1821, en de a. 164 en 165 der Gemeente-wet, alsmede van a. 224 S^t^., is veroordeeld in eene geldboete van *f* 1.50, ten behoeve der gemeentekas van H., en *subsidiaire* gevangenisstraf van 3 dagen; en in eene tweede geldboete van *f* 16.00, en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. DE GREVE, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Het eerste middel* van cassatie, in deze zaak aangevoerd, hetgeen betrekking heeft tot de gedane uitspraak wegens de policie-overtreding, waaromtrent is voorzien bij het Reglement van plaatselijke policie van de gemeente H., van 13 Junij 1821, en welke uitspraak alzoo is gewezen in het hoogste ressort, is: verkeerde toepassing van de a. 164 en 165 de Gemeente-wet, op grond dat bij het beklaagde vonnis ten onregte is verstaan, dat de geldboeten, waartoe de beklaagde, krachtens het Reglement van 1821, is veroordeeld, zal worden vervangen door eene gevangenis van 3 dagen, bijaldien de veroordeelde, 2 maanden na daartoe te zijn aangemaand, in gebreke blijft de hem opgelegde boete te voldoen.

„Wat nu betreft de alhier beweerde verkeerde toepassing van a. 165 der Gemeente-wet (want van eene verkeerde toepassing van a. 164 kan hier wel geene sprake zijn), zoo ben ik van gevoelen, dat *dit cassatie-middel* volkomen gegrond is, en meen ik tot dat einde eenvoudig te kunnen verwijzen tot een arr. van dezen Raad, waarbij, overeenkomstig de door mij genomene conclusie, hetzelfde beginsel is gehuldigd.

„Het alhier bedoelde punt in geschil, namelijk, is bij dezen Raad behandeld in den jare 1852, en is toen bij een arr. van 15 Junij van dat jaar beslist, dat, vooral met het oog op a. 291 der Gemeente-wet, het bepaalde bij a. 165 dier Wet niet van toepassing is op verordeningen, welke *anterieur* zijn aan de invoering der Gemeente-wet, en welke nog niet, gedurende den gestelden termijn van 5 jaren, met de voorschriften der Gemeente-wet in overeenstemming zijn gebragt. Men vindt het bedoelde arr. in de Verzameling van V. D. HONERT, *Gem. Zaken*, XI, 309 en volgg.

„Zonder dus hieromtrent verder in eenige de minste ont-

wikkeling te treden, zal ik, ten aanzien van dit eerste punt, concluderen tot cassatie.

„*Het tweede* door den req. aangevoerde *middel*, hetgeen insgelijks betrekking heeft tot de policie-overtreding, is: verkeerde toepassing van a. 21 van het Reglement, en schending van a. 24 der Jagtwet van 6 Mrt. 1852; op grond dat gezegd a. 24 van de Jagtwet zoude zijn te beschouwen als een algemeene maatregel van policie betrekkelijk de honden, door den wetgever daargesteld, welke niet alleen alle overige verordeningen van policie betrekkelijk dit onderwerp zoude beheerschen, maar waardoor ook zelfs alle zoodanige policieverordeningen zouden zijn afgeschaft.

„Naar mijne wijze van zien evenwel, is deze bewering des reqs. ten eenemale ongegrond, zoo als dit dan ook reeds bij het beklaagde vonnis te regt is verstaan.

„Omdat door den algemeenen wetgever, ter regeling van de jagt en in het belang van het jagtwezen, eenige bepalingen zijn daargesteld ten aanzien van het losloopen der honden, kan hieruit volstrekt niet de gevolgtrekking worden afgeleid, dat het aan eenig plaatselijk bestuur ongeoorloofd zou zijn, om zoodanige andere en zelfs meer beperkende bepalingen omtrent de honden vast te stellen, als in het belang der openbare orde en in het huishoudelijk belang der gemeente nuttig en noodzakelijk worden geoordeeld.

„Integendeel, dat regt is uitdrukkelijk bij a. 135 der Gemeentewet gewaarborgd, even gelijk zulks ook onder de vroegere orde van zaken aan de gemeente-besturen was toegekend.

„Alleenlijk mogen de verordeningen van plaatselijke policie niet in strijd zijn met de wetten of het algemeen belang; doch een zoodanige strijd bestaat hier zeer stellig niet. Een zoodanige strijd zoude er b. v. bestaan, wanneer bij de alhier bedoelde policieverordening bepaald ware, dat de honden in de gemeente H. ook buiten de kom der gemeente en buiten de

openbare wegen zouden mogen losloopen, zonder voorzien te zijn van eenen slependen kruisbungel. Doch eene bepaling, zoo als die hier in a. 21 van het Reglement te lezen staat, en waarbij o. a. is voorgeschreven, dat men geen bulhonden of kwade honden bij den weg mag laten komen, en die des noods aan eenen securen ijzeren ketting moet doen vastleggen, is niet alleen niet in strijd of zelfs ingrijpende in de wettelijke voorschriften omtrent het jagtwezen, maar behoort, althans naar mijne schatting, onmiskenbaar tot die maatregelen van policie ter voorkoming van ongelukken en in het belang van de openbare orde, als waaromtrent aan de plaatselijke besturen de bevoegdheid is gegeven, om de vereischte verordeningen daar te stellen.

„*Dit tweede middel* is dus in mijn oog ten eenemale ongegrond.

„*Het derde middel* van cassatie, hetgeen betrekking heeft tot de gedane uitspraak ten aanzien van het toevoegen van beleedigende uitdrukkingen aan eenen veldwachter in de uitoefening zijner bediening, is: verkeerde toepassing van a. 224 *C. P.*, in verband met de a. 24 der Jagtwet en 21 van het Reglement, op grond dat de veldwachter, tijdens de aan dezen toegevoegde beleedigende woorden, niet bevoegd zoude zijn geweest om eenige aanzegging te doen, en dus niet was in de uitoefening zijner functie.

„Ik antwoord op deze bewering: *vooreerst*, dat ik meen te moeten betwijfelen, of deze geheele voorziening in cassatie, met betrekking tot het wanbedrijf van a. 224, wel kan geacht worden ontvankelijk te zijn, en zulks naar aanleiding van het bepaalde bij a. 227, volgens welk wetsartikel, behalve de boete, ook nog kan worden uitgesproken het doen van herstelling van eer, en welke bepaling alzoo de ten aanzien van dit wanbedrijf door den regter gegevene beslissing, met het oog op a. 56 R. O., onderworpen deed zijn aan hooger beroep.

„Is deze mijne beschouwing juist, dan is niet alleen *dit cassatie-middel*, maar zelfs de geheele voorziening, voor zoo verre de uitspraak over het wanbedrijf aanbelangt, niet ontvankelijk.

„Men zie hieromtrent een arr. van 3 Apr. ll., in de zaak van M. R.

„Maar buitendien antwoord ik in *de tweede plaats*, dat een veldwachter in eene gemeente ten platten lande, die de aan hem gegevene bevelen van den burgemeester, als hoofd van het plaatselijk bestuur, aan eenen ingezeten overbrengt, en die alzoo op last van den burgemeester handelt, zeer stellig moet geacht worden in de uitoefening zijner bediening te zijn. Ik geloof niet, dat het op den weg ligt van een ondergeschikt bediende van policie, om de innerlijke waarde en de legaliteit der hem door het hoofd van de policie gegevene orders te beoordeelen, en die naar dat zijn oordeel al dan niet ten uitvoer te leggen. Ik geloof niet, dat eene zoodanige leer in het algemeen maatschappelijk belang wenschelijk kan worden geacht.

„Eindelijk is nog als *vierde middel* aangevoerd: schending van de a. 206 en 211 Sg., in verband met a. 21 van de Policie-verordening, op grond dat bij het beklaagde vonnis niet zoude zijn uitgemaakt, of de in deze bedoelde hond een bulhond, dan wel een andere kwade hond was.

„Ik antwoord op deze bewering: dat, wanneer men de feitelijke beslissing inziet, daaruit zeer duidelijk blijkt, dat hier de rede is van een zoodanigen hond, als bij het Reglem. bedoeld is, „namelijk een hond, zijnde een dog, die den beklaagde op „zijn aan den rijweg gelegen heem had liggen, en die op zijne „tegenwoordige ligplaats, door opspringen en blaffen, de „paarden der aldaar passerende rijtuigen verschrikt maakte, en „men daardoor ongelukken vreesde," enz.

„Wat mij betreft, zoo houde ik het vonnis in dit opzigt allezins voldoende gemotiveerd.

„Ik concludeer dus:

„1°. Tot cassatie en regtspraak ten principale, alleen wat betreft de bij het vonnis uitgesproken *subsidiaire* gevangenis;

„2°. Tot verwerping van de overigens, met betrekking tot de policie-overtreding, aangevoerde *middelen;* en eindelijk

„3°. Tot niet-ontvankelijkheid van het ingestelde beroep, voor zooverre zulks betrekking heeft tot het wanbedrijf van a. 224; alles met veroordeeling van den req., als veroordeelde partij, in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Ten aanzien der ontvankelijkheid dezer voorziening in cassatie:

„O., dat de req. is gedagvaard voor de Arr.-R. te G., ter zake van 2 feiten, daarstellende het ééne eene policieovertreding, het andere het wanbedrijf, voorzien bij a. 224 S[t].; dat tegen dit wanbedrijf is bedreigd niet alleen de geldboete, vermeld bij evengenoemd a., maar bovendien de herstelling van eer, veroorloofd bij a. 227; dat daardoor deze correctionele zaak niet in de uitzondering, maar in den regel van a. 56 R. O. valt, en alzoo was onderworpen aan hooger beroep; dat dienvolgens, krachtens a. 103 dier Wet en a. 387 S[v]., tegen het beklaagde vonnis, voor zoover het betreft het bedoelde wanbedrijf, niet is veroorloofd de voorziening in cassatie; en dat hij derhalve in zooverre daarin is niet ontvankelijk;

„Ten aanzien der voorziening tegen het overige gedeelte van het beklaagde vonnis:

„O., dat daartegen als *tweede middel* is aangevoerd: verkeerde toepassing van a. 21 van het Reglement op de schutting van vee en eenige andere voorwerpen van landelijke policie, gearresteerd door den gemeente-raad van Hoogkerk, den 13[n] Junij 1821, en schending van a. 24 der Wet van 6 Mrt. 1852 (*St.* n°. 47), als zijnde de bepaling van gezegd a. 21 afgeschaft door die van a. 24 der evengenoemde Wet; dat echter, ver-

mits de aangehaalde plaatselijke verordening bevat eenen maatregel van policie en van veiligheid ten aanzien van gevaarlijke honden, zij, noch in inhoud, noch in strekking, overeenkomt met de bepaling van a. 2 der Jagtwet, en dat derhalve *dit middel* is ongegrond;

„O., dat daartegen als *vierde middel* is aangevoerd: schending van de a. 206 en 211 Sg., in verband met a. 21 van het meergenoemd Reglement, op grond dat daarbij uitsluitend wordt gewaagd van bulhonden of andere kwade honden, en intusschen bij het beklaagde vonnis niet zoude zijn uitgemaakt, dat de in deze bedoelde hond daartoe behoorde; dat echter uit de feitelijke beslissing blijkt, dat de bedoelde hond, op zijne tegenwoordige ligplaats, door opspringen en blaffen de paarden der aldaar passerende rijtuigen verschrikt maakte, men daardoor voor ongelukken vreesde, en daaromtrent reeds verscheidene klagten waren ingekomen; dat daaruit overvloedig blijkt, dat deze hond in den geest der verordening was een kwade hond; en dat derhalve ook *dit middel* is ongegrond;

„O., dat daartegen als *eerste middel* is voorgesteld: verkeerde toepassing van de a. 164 en 165 der Gemeente-wet, en dat *dit middel* is gegrond;

„O. toch, dat a. 291 der Gemeente-wet medebrengt, dat alle plaats. verordeningen, tegen wier overtreding straf is bedreigd, zoolang zij, binnen den daarbij bepaalden termijn, nog niet zijn gebragt in overeenstemming met de voorschriften der Gemeente-wet, voorloopig blijven bestaan; dat daaruit volgt, dat de a. 164 en 165, als alleen betreffende nieuwe of reeds gewijzigde verordeningen, in deze zijn niet toepasselijk; en dat derhalve *dit middel* is gegrond;

„Verklaart den req. niet ontvankelijk in zijne voorziening in cassatie tegen het beklaagde vonnis, voor zoover dit betreft het wanbedrijf van het door woorden beleedigen van een bedienend beambte, ter gelegenheid der waarneming zijner func-

tiën; doch ontvankelijk voor zoover het betreft de te gelijk met dat wanbedrijf aangebragte en besliste policieovertreding;

„Vernietigt de daarin vervatte uitspraak aangaande die policieovertreding, alleen echter wat betreft de daarbij wegens die overtreding opgelegde straf;

„En te dien opzigte ten principale regt doende op de bestaande schuldigverklaring;

„Gezien a. 21 van het Reglement op de schutting van vee en eenige andere voorwerpen van landelijke policie, gearresteerd door den gemeente-raad van Hoogkerk den 13 Junij 1821, luidende: enz.;

„Veroordeelt H. v. D. te dier zake in eene geldboete van *f* 1.50 en in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MXCVII. Arrest van 11 Junij 1855.

(A. 223 Sv.)

Voldoet eene dagvaarding aan het voorschrift van a. 223 *Sv.*, *wanneer*, *bij eene aanklagt van diefstal in loontrekkende dienst*, *de dagvaarding niet gewaagt van het verduisteren of weerloos maken der voorwerpen?* — Neen.

Bestaat er dus schending van meergemeld a. 223 *Sv.*, *wanneer het Hof*, *op dusdanige dagvaarding*, *het vonnis der Regtbank bevestigt*, *in plaats van die dagvaarding te vernietigen?* — Ja.

In cassatie heeft zich voorzien de Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.brab. tegen een arr. van dat Geregtshof van 13 Febr. 1855, waarbij in hooger beroep is bevestigd een vonnis van de Arr.-R. te 's Bosch, van 21 Dec. bevorens, bij hetwelk C. R., oud 29 jaren, handelsreiziger, geboren te 's B., laatst gewoond hebbende te Weert, is ontslagen van alle regtsvervolging, ter zake van het voor en ten behoeve van zijnen meester, de firma E. en v. M. te 's B., bij wie hij tegen vast loon in dienst was, ontvangen en niet aan deze verantwoorden van:

1°. ƒ 76.20 van J. v. A. te W.; 2°. ƒ 129.80 van B. N. te R.; 3°. van de wed. G. te R. ƒ 82.95; 4°. van H. v. D. B. te Sittard fr. 50, in Ned. munt ƒ 23.80; 5°. van F. F. te S. ƒ 598.35; 6°. van TH. D. te S. ƒ 40.00, zijnde door den beklaagde, nu gereq., quitancie gegeven voor ƒ 75.20, volgens zijne verantwoording, maar inderdaad voor ƒ 115.20; 7°. van de wed. D. W. te S. ƒ 33.20, zijnde quitancie gegeven van ƒ 333.20 en slechts verantwoord ƒ 300.00; 8°. van J. D. te S. ƒ 500.00, zijnde de kwijting gegeven vóor ƒ 4000.00 en verantwoord ƒ 3500.00; 9°. van J. P. te S. ƒ 49.35; 10°*a*. van de gezusters v. G., te T., ƒ 337.37; 10°*b*. van A. K. te S. ƒ 156.63; 11°. van E. N. te H. ƒ 220.51½; 12°. van V., arts te W., ƒ 106.50; 13°. van S. v. E., te M., ƒ 57.15½; 14°. van J. M., te A., ƒ 19.50, alles ontvangen in 1853; zijnde voorts bij het beklaagde arr. bevolen, dat de kosten zullen worden gedragen door den Staat en dat de gereq. onmiddellijk zal worden in vrijheid gesteld, ten ware hij om andere redenen behoort in hechtenis te blijven.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. GERADTS, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„ *Vier middelen* van cassatie zijn bij de memorie aangevoerd en bij de pleidooi bestreden.

„Bij *het eerste* werd beweerd: schending van a. 223 Sv., op grond dat Regtbank en Hof hunne beslissing zouden gegrond hebben op eene onvolledigheid der dagvaarding.

„Ik moet met den geachten verdediger bekennen, niet te gelooven, dat dit de bedoeling des regters geweest is in den laatsten considerans van het bevestigde vonnis; maar ik spreek hierover niet meer, evenmin als over *het tweede* en *derde middel*, die meer den grond der zaak betreffen.

„*Het vierde middel* echter acht ik volkomen gegrond, en zal daarom tot cassatie en renvooi adviseren.

„Het heet: beweerde schending van a. 211 S^{g}., op grond dat het bevestigde vonnis niet voldoende met redenen is bekleed ten aanzien van het bewezen zijn der betrekking tusschen den gereq. en de familie E.

„Bij hetgeen in de memorie ten dien opzigte gezegd is, zal ik slechts zeer weinige woorden te voegen hebben, omdat ik het daarmede geheel eens ben.

„Ook nu nog, even als bij het eerste onderzoek der zaak, is het mij uit het vonnis niet duidelijk, welke de betrekking geweest is tusschen de firma E. en C°. en den gereq., bij het incasseren van gelden enz.

„Door de onbestemdheid der motivering, zoude uit het vonnis, zoo als het daar ligt, even goed kunnen opgemaakt worden, dat hij was reizend compagnon, zoo als dit honderdmaal plaats vindt; en van den aard der betrekking hangt hier ten aanzien der strafactie alles af.

„De regter beslist, dat de gereq. vroeger is geweest gesalarieerd handelsreiziger. Ware hij dat gebleven, dan zoude ik eenvoudig verwijzen naar één arr. uit velen, conform mijne conclusie gewezen: het is van 23 Apr. 1850, *Ned. Regtspr.*, XXXV, 234, v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.* 1850, I, 221, op welke laatste plaats mijne conclusie.

„Ik herhaal nu wat ik daar zeide, dat de H.-R. nog niet in staat is, evenmin als ik, over de ware qualificatie der feiten te beslissen, nu de *judex facti* besliste, dat de betrekking van gesalarieerd handelsreiziger veranderd was.

„Men pleitte op *dit middel*, dat het onnoodig was, dit te onderzoeken bij een ontslag van regtsvervolging, en dat het in allen gevalle werkelijk was uitgemaakt door de uitdrukking *handel drijven*.

„Ik ontken dat in cassatie, omdat het daar de vraag is, of een regter te regt of ten onregte verklaard heeft, dat bewezene en ten laste gelegde feiten noch misdaad, noch wanbedrijf,

noch overtreding daarstellen, en dat het op beide punten geldt *quaestiones juris:* nl. wat is een loonbediende en wat is handel drijven? want een *commis voyageur* drijft ook handel.

„Meent de H.-R. echter dit nu reeds uit de motieven van het vonnis te kunnen opmaken, even als uit de bewezen verklaarde feiten, dan zal mij dat welgevalliger zijn, dan eene cassatie en verwijzing; maar voor mij zelven was de zaak niet duidelijk genoeg gemotiveerd.

„Voor het geval dat de Raad de motivering voldoende acht, verwijs ik naar het zoo even genoemde arr. en mijne conclusie, die beiden toepasselijk zijn op deze zaak.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen en de zaak zal verwijzen naar een aangrenzend Pr.-Ger., ten einde, op het hooger beroep, op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.

„Of *subsidiair*, dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen, en doende wat het Hof had behooren te doen, mede zal vernietigen het vonnis, in eersten aanleg gewezen, en ten principale zal regt doen; met veroordeeling van den gereq. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eerste middel* van cassatie is aangevoerd: schending van a. 223 Sr., omdat het Pr.-Ger. en de Arr.-R. hunne beslissing hebben gegrond op de onvolledigheid der dagvaarding, als zoude dezelve niet bevatten de opgave van een strafbaar feit, terwijl de dagvaarding, als behelzende de feiten waaromtrent de gereq. zich te verantwoorden had, werkelijk voldoet aan hetgeen bij genoemd a. is voorgeschreven;

„O. daaromtrent, dat de dagvaarding, volgens gezegd a. 223, op straffe van nietigheid moet behelzen eene opgave van het feit; dat zij is de grondslag van het geding, en dat het feit volgens de daarbij gedane opgave moet worden beoordeeld;

„O., dat de gereq. voor de Arr.-R. te 's H. opgeroepen is geworden, ter zake hiervoren gemeld; dat de Arr.-R. heeft verstaan, dat de grondslag der aanklagte, die, volgens de dagvaarding, bestaan zoude hebben in de betrekking van den gereq. als loontrekkend bediende tot genoemde firma, als zijnen meester, niet is bewezen, terwijl, al ware dat bewijs geleverd, het niet verantwoorden aan zijnen meester van voor dezen ontvangen gelden, niet voldoende zijn zoude om als misdrijf te worden aangemerkt, en van het ten eigen behoeve aanwenden dier gelden, noch van opzet of kwade trouw, in de dagvaarding sprake is; dat mitsdien de aan den gereq. te last gelegde daad, het voor en ten behoeve van genoemde firma ontvangen en niet aan deze verantwoorden der gemelde gelden, geen strafbaar feit oplevert; dat de Regtbank derhalve den gereq. te dier zake van alle regtsvervolging heeft ontslagen;

„O., dat het verduisteren of weerloos maken van zekere voorwerpen, behoort tot het wezen van het misbruik van vertrouwen, waarin de diefstal in dienstbaarheid kan zijn opgesloten;

„O., dat de onderwerpelijke dagvaarding van het evengemelde hoofdvereischte niet gewaagt, en dat de bij die dagvaarding gedane opgave wel te kennen geeft, dat de gereq., ten aanzien van het verantwoorden der door hem ontvangen gelden, niet zijne verpligting vervult, doch niet dat hij die gelden evengenoemde firma heeft onttrokken of tot andere einden dan het behoorde heeft aangewend; dat de dagvaarding alzoo niet voldoet aan hetgeen bij a. 223 is voorgeschreven;

„O., dat het Pr.-Ger. in N.brab., met te bevestigen het vonnis der Arr.-R. te 's H., waarbij op gemelde dagvaarding de zaak zelve is onderzocht en de gereq. van alle regtsvervolging is ontslagen, in plaats van die dagvaarding te vernietigen, het a. 223 heeft geschonden;

„O., dat het arr. derhalve behoort te worden vernietigd,

en het alzoo onnoodig is verder te treden in het onderzoek der voorgestelde *middelen;*

„O., dat de gereq., als beklaagd van het verduisteren en niet verantwoorden der bedoelde gelden, ten gevolge van eenen, bij bevel van gevangenneming, tegen hem verleenden regtsingang, is gedetineerd; dat de genoemde Arr.-R., bij het vonnis van verwijzing der zaak naar de correctionele teregtzitting op evengemelde te-last-legging, heeft bevolen dat hij voorloopig in hechtenis zal verblijven, en dat de H.-R. geene reden heeft gevonden om de in-vrijheid-stelling van den gereq. te bevelen;

„Gezien a. 105 R. O.;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in N.brab.;

„En ten principale regt doende op het bestaande hooger beroep van het vonnis, door de Arr.-R. te 's H. op 21 Dec. 1854 gewezen;

„Vernietigt dit vonnis; en doende wat deze Arr.-R. had behooren te doen;

„Verklaart nietig en van onwaarde de dagvaarding, aan den gereq. beteekend; de kosten, ook die in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MXCVIII. — Arrest van 11 Junij 1855.

(A. 211 S^g.; a. 59, 60, 405 *C. P.*)

Moet, volgens a. 211 *S^g., de tekst der wetsbepaling, waarbij straffen worden bedreigd, op straffe van nietigheid in het veroordeelend arr. worden opgenomen?* — Ja.

Bestaat er dus schending van meergemeld a. 211 *S^g., wanneer in een condemnatoir arr., ter zake van medepligtigheid aan opligting, a.* 59 *C. P. niet is ingevoegd?* — Ja.

In cassatie heeft zich voorzien de Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.brab. en A. P. S., oud 37 jaren, geboren te Breda, veld-

wachter der gemeente Zevenbergen, aldaar wonende, tegen een arr., door genoemd Hof op 22 Mrt. 1855 gewezen, waarbij genoemde A. P. S. en J. R., oud 51 jaren, geboren te Kerkdriel, veldwachter der gemeente Standdaarbuiten, aldaar wonende, zijn verklaard, de eerstgenoemde (S.) schuldig, en de tweede genoemde (R.) medepligtig aan strafbare opligting, door het zich bedienen van bedriegelijke middelen om hoop of vrees op te wekken ten aanzien van eenigen uitslag van zaken, en zich gelden te doen afgeven, waardoor zij zich bedriegelijk van een gedeelte van eens anders bezittingen hebben meester gemaakt; en met toepassing van de a. 405 en 60 S[t]. en a. 8 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), zijn veroordeeld, de eerstgenoemde tot eene correctionele gevangenzetting gedurende 3 jaren, en de tweede genoemde tot eene gelijke gevangenzetting voor 1 jaar, wijders ieder tot eene geldboete van *f* 25.00, met ontzetting, gedurende den tijd van 5 jaren, te rekenen van den dag dat zij hunne straf zullen hebben ondergaan, van de regten vermeld bij a. 8 van voorschreven Wet, en veroordeeling in de kosten; boeten en kosten *solidair* op elk hunner, des noods, bij lijfsdwang te verhalen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. Geradts, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Bij het bestaan eener memorie van het O. M. bij zijn beroep in cassatie, zoo als in deze zaak is ingediend aan dezen Raad, zoude ik het onvergeeflijk vinden den Raad mondeling te vervelen, door ten aanzien van het hoofdpunt te herhalen, wat hij daar kan lezen en hetgeen ik niet anders of beter zoude kunnen zeggen.

„Ik verzoek dus, dat die memorie als de motivering voor mijne conclusie ten dien opzigte worde beschouwd; maar ik mag dit (om den schijn van gemakzucht te ontgaan) te veiliger

doen, daar ik meer dan 9 jaren geleden, het hoofdpunt vrij uitvoerig heb behandeld, terwijl toenmaals mijne conclusie door den Raad is gevolgd bij arr. van 27 Jan. 1846, in eene vrij gelijksoortige zaak.

„Men vindt dat arr. in de *Ned. Regtspr.*, XXIII, 213, § 48, maar tevens bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1846, I, 101, n°. XVIII, met mijne conclusie in die zaak, waarop ik mij thans beroep, ter besparing van tijd en last des Raads.

„Gold het nu den eersten gereq., tevens req., alleen, dan zoude verder mijne taak zeer gemakkelijk zijn, en ik zoude zeer zeker adviseren tot cassatie en regtspraak ten principale; want ik ben het volkomen eens met den steller der memorie voor A. P. S., dat a. 405 *C. P.* hier niet toepasselijk is.

„Ik vermeen echter, dat (gelijk uit de door mij aangehaalde conclusie wel blijken zal) a. 174 *C. P.* hier wel degelijk toepasselijk is, want ook hier hebben de gereq^n. *exigé ce qu'ils savaient n'être pas dû ou excéder ce qui était dû* (hier eene som van *f* 80.00, die oorspronkelijk gevorderd is), en dan komt de refutatie van de bij beide memoriën aangevoerde schending van a. 21 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102) niet te pas.

„Maar er is bij de memorie van het O. M. (req. in cassatie) *een middel* aangevoerd betrekkelijk den vorm, namelijk schending van a. 211, al. 2, S^v., op grond dat de tekst van a. 59 *C. P.* niet in het arr. is geïnsereerd, hetgeen, volgens het systema van het Hof, had behooren te geschieden.

„Ik mag de gegrondheid van *dat middel, in abstracto*, niet ontkennen; maar er ontstaat bij mij de vraag, of *dit middel* wel van toepassing kan zijn of eenige werking kan hebben, indien de Raad met mij en den req. van oordeel is, dat de, naar aanleiding der acte van beschuldiging, aan de bewezene feiten gegeven qualificatie niet moest geweest zijn die van a. 405, maar die van a. 174 *C. P.*

„In dit laatste geval kan er geene sprake zijn van medepligtigheid; daar de beide gereq^{n}., als veldwachters belast in het algemeen met het opsporen der misdrijven, waren coauteurs, en beiden de misdaad van knevelarij hebben gepleegd.

„Een veroordeelend arr. kan, dunkt mij, niet vernietigd worden ter zake van niet-insertie der toegepaste wetsartikelen, wanneer de H.-R., even als het O. M., van oordeel is, dat die a. verkeerdelijk zijn toegepast.

„Dat kan de bedoeling van a. 211 S^{r}. niet geweest zijn.

„Denkt de H.-R. anders over *dit middel*, doch eenstemmig met mij over de quaestie ten principale, dan zal de regter, aan wien de zaak dan zal moeten verwezen worden, zich in eene moeijelijke stelling bevinden; want uit de aanneming van *het middel*, in verband met het te vernietigen arr., zal hij waarschijnlijk opmaken, dat de H.-R. het gevoelen van het Hof deelt, ten aanzien der qualificatie.

„Ik zoude adviseren, om *dit middel* eenvoudig te passeren en tot regtspraak ten principale, ten einde deze zaak niet volstrekt nutteloos te rekken.

„Ik refereer mij voor het overige tot de memorie van cassatie, ten aanzien van het hoofdpunt, en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen, en op de ten laste gelegde en bewezen verklaarde feiten ten principale regt doende, de beide gereq^{n}. zal schuldig verklaren aan knevelarij, door, als openbare ambtenaren te vorderen of te ontvangen eene som gelds, welke zij wisten dat niet verschuldigd was of het verschuldigde te boven te gaan, en hen te dier zake zal veroordeelen tot eene tuchthuisstraf voor den tijd van 5 jaren en *solidair* in alle de kosten, ook die in cassatie gevallen, des noods te verhalen bij lijfsdwang, met bevel, dat een extract van des Raads arr. zal worden gedrukt en aangeplakt te 's Gravenhage, 's Herto-

genbosch en binnen de gemeenten Zevenbergen en Standdaarbuiten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat door den eersten req., met betrekking tot den vorm, als *middel* van cassatie is aangevoerd: schending van a. 211, 2e lid, Sr., op grond dat in het beklaagde arr. niet de tekst van a. 59 St. is opgenomen, ofschoon er tusschen dit a. en a. 60 van hetzelfde Wetboek een onafscheidbaar verband bestaat;

„O. dienaangaande, dat de gereq. R. bij gemeld arr. is schuldig verklaard aan medepligtigheid aan opligting, door den gereq. S. in de bedrijven, welke dienden om dat misdrijf te doen gelukken en te voltooijen, des bewust zijnde te hebben geholpen en bijgestaan, en dat genoemde R., op grond van de a. 405 en 60 St. en van a. 8 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), welke in het arr. zijn overgeschreven, tot bovengemelde straf is veroordeeld;

„O., dat, volgens a. 211 Sr., het veroordeelend arr. op straffe van nietigheid moet inhouden den tekst der wet welke wordt toegepast, en dat daardoor moet worden verstaan de tekst van zoodanige wetsbepalingen, waarbij straffen worden bedreigd;

„O., daargelaten de vraag, of het a. 59 in deze te regt is toegepast, dat onder zoodanige wetsbepalingen dit in het arr. niet vermelde a. behoort te worden begrepen, vermits bij hetzelve de straf wordt bepaald, op te leggen aan medepligtigen aan eene misdaad of wanbedrijf, dezelfde straf, namelijk, welke tegen de hoofddaders wordt bedreigd;

„O., dat gezegd a. ook het verband bevat, hetwelk er is tusschen eene schuldigverklaring aan medepligtigheid, en eene veroordeeling tot de straffen, op de hoofdmisdaad bedreigd;

„O., dat dus *in casu* de aanhaling van a. 59 door de wet uitdrukkelijk is gevorderd, en dat door de niet-vermelding in

het aangevallen arr. van den tekst van dit a., het a. 211 S^{r}. is geschonden;

„O., dat alzoo, *dit middel* van cassatie gegrond bevonden zijnde, *de overige* aangevoerde *middelen* niet behooren te worden onderzocht;

„Gezien a. 106 R. O.;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in N.brab., van 22 Mrt. 1855, en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Gelderland, ten einde, ten aanzien der beide gereq^{n}., op de bestaande acte van beschuldiging op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MXCIX. — Arrest van 11 Junij 1855.

(A. 428 S^{g}.; a. 276 *C. P.;* a. 19 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* no. 102).

Is bedelen *niet in de gewone taal het vragen om eene* liefdegift, *en niet het vragen om eene* gunst? — JA.

Kan wel de vraag te pas komen, of, wanneer de bewezene feiten waren te beschouwen als bedelarij, *hetgeen echter niet het geval is, die feiten regtens genoegzaam ex a.* 428 *S^{g}. zouden zijn bewezen?* — NEEN.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.brab. is req. van cassatie tegen een arr. van dat Geregtshof, van 29 Mrt. 1855, waarbij in hooger beroep is bevestigd een vonnis van de Arr.-R. te 'sBosch, van 20 Febr. 1855, bij hetwelk A. M. C. L., huisvrouw van W. v. V., wonende te Helmond, en C. W., wonende te Eerd, beklaagden, ter zake van het op bedelende wijze vragen van nachtverblijf om niet, onder Erp, den 20 Nov. 1854, en zulks in verbinding, zijn ontslagen van alle regtsvervolging, de kosten te dragen door den Staat.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh^{r}. GOCKINGA, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusiën:

„Gelijk uit het rapport is gebleken, zijn de beide gereq^{rs}. in twee instantiën ontslagen van regtsvervolging, ter zake van bedelarij in verbinding, op 20 Nov. 1854, op grond van eene regtskundige uitlegging der wet, volgens welke, *in casu*, geen bedelen heeft plaats gehad.

„*Twee middelen* zijn bij de memorie van cassatie aangevoerd:

„1°. Schending van a. 428 S^{v}., op grond dat de regters hunne uitspraken alleen of grootendeels hebben gebouwd op onbewezen opgaven der gereq^{n}.; dus betrekkelijk den vorm.

„2°. Schending, het zij van a. 276 *C. P.*, het zij van a. 19 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), naar mate men moge aannemen, dat de beklaagden al dan niet in verbinding gebedeld hebben, op grond dat hier eene, buiten de wet gelegene, onderscheiding zoude zijn gemaakt tusschen het bedelen en het vragen om huisvesting en nachtverblijf om niet.

„*Het eerste* is mij reeds dadelijk, *s. r.*, ongegrond voorgekomen.

„De beide *judices facti* hebben hunne uitspraken niet gegrond op bewijsmiddelen, geput uit de opgaven der gereq^{n}., die overigens hunne materiële daden bekend hebben, maar uit het onderzoek ter teregtzitting.

„Dat onderzoek heeft bestaan in het hooren van meer dan éénen beëedigden getuige en de zoo evengenoemde bekentenis der beklaagden.

„De vermelding der opgaven van deze laatsten, die men in bijna alle strafgedingen vindt, vitieert volstrekt niet de beslissing des regters, indien het slechts blijkt, dat hij overigens op wettige bewijsmiddelen heeft regt gedaan.

„A. 428 S^{v}. kan dus niet zijn geschonden.

„Langer heeft mij *het tweede middel* bezig gehouden. Is hier werkelijk gebedeld in den zin der wet? en dit gold de zaak ten principale.

„De Raad zal zich waarschijnlijk herinneren eene niet lang geleden behandelde zaak van T. v. B., waarin, op het rapport van den Raadsheer Jhr. v. d. Velden, en conform mijne conclusie, op 5 Dec. ll, een arr. is gewezen, waarbij verworpen werd het beroep van dezen zelfden req. tegen een arr. van dit zelfde Hof van N.brab., betrekkelijk dit zelfde onderwerp.

„Daar had de de' toenmaals gereq. in eene bedelende houding gestaan aan de deur eener woning, waar hij gewoon was een stuk brood te ontvangen, doch nu, op bevel der bewoonster, eenige centen ontving.

„Ik trachtte toen te betoogen (en ging misschien te ver), dat dit geen bedelen was in den geest der wet; maar het arr. van dezen Raad heeft, zoo ik het goed begrijp, bewezen, dat hij hecht aan het *jus in causa positum* en aan de beslissing van den *judex facti*.

„Houdt men dat ook niet in het oog, dan vervalt alle denkbeeld aan onmiddellijk hulpbetoon, maar dat in oogenblikkelijken nood wordt ingeroepen, van Christelijke liefdadigheid, gastvrijheid enz.

„En nu erken ik, dat het vragen om huisvesting en nachtverblijf in het algemeen kan daarstellen het wanbedrijf van bedelarij.

„Maar wanneer dan de *judex facti*, die beklaagden en getuigen gehoord heeft, zegt; „in den zin der wet is hier niet „gebedeld," dan hecht ik daaraan zeer veel.

„De wetgever geeft geene definitie van hetgeen bedelen is, maar hij kan niet bedoeld hebben de smeekbede van een in oogenblikkelijken nood verkeerenden mensch jegens zijnen naaste; dat zoude onchristelijk en ongodsdienstig zijn.

„En dit nu alles toepassende op de quaestie ten principale in deze zaak (want ik mag niet vergeten, dat ik hier in cassatie spreek), zeg ik:

„Laat ons dan waarde hechten aan de beslissing van twee

regterlijke collegiën, die uitgemaakt hebben, dat *in casu* twee vrouwen, ieder met een kind, om eene schuilplaats tegen eenen kouden Novembernacht hebben verzocht en bij éénen ingezeten hebben verkregen, op hare bede, in ziekelijken toestand.

„Dan zeg ik weder: *jus in causa positum*, en de *judex facti* kan het beter beoordeelen dan wij.

„De Raad moet uit het zoo even gezegde niet opmaken, dat dit bij mij uit te groote gevoeligheid of philantropie voortspruit, die bij regtskundige uitlegging der wet niet voegt, want ik voeg er bij, dat ik, na het onderzoek der stukken, zeker niet zoo indulgent en vrijgevig zoude geweest zijn als de *judex facti* in dit geval, ten zij de gehoorde beklaagden en getuigen dien indruk verminderd hadden.

„Ik acht dus *beide middelen* ongegrond, en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Wat betreft *de* aangevoerde *middelen* van cassatie:

„O., dat bij het vonnis van den eerste regter, dat bij het beklaagde arr. is bevestigd, *in facto* is aangenomen, op de beëedigde verklaring van een getuige, dat de beklaagden, nu gereq^{n}., die ieder een kind bij zich droegen, in den avond van 20 Nov. 1854, aan zijne woning zijn gekomen en herhaaldelijk met aandrang hebben verzocht den nacht in zijne schuur te mogen doorbrengen; en dat volgens eene andere getuige, zij den 20 Nov. 1854 aan de beklaagden, die dringend daarom hadden gesmeekt, heeft vergund in haren stal te mogen vernachten; voorts dat de beklaagden hebben opgegeven, dat zij haren weg niet konden vervolgen, omdat zij doornat waren en de tweede harer de koorts had; dat zij daarom aan de bedoelde woningen om nachtverblijf in de schuur verzocht had-

den; dat op deze feiten *in jure* is beslist, dat de wijze waarop de beklaagden, die door ziekte en den nacht werden overvallen, haar verzoek om huisvesting hebben voorgedragen, niet daarstelt het wanbedrijf van bedelarij;

„O., dat *bedelen*, in de gewone taal, is het vragen om eene liefdegift, en alzoo om iets, waarbij schenking en dus overdragt in eigendom plaats heeft, niet het vragen om eene gunst, waarbij niets wordt geschonken, en dus ook niets in eigendom wordt overgedragen; dat voorts niet blijkt, dat bij de wet aan het woord eene andere beteekenis is gegeven; dat hier niet is gevraagd om eene liefdegunst, maar om eene gunst, en dat op grond hiervan het als bewezen aangenomen feit niet valt in de termen der strafwet;

„O., dat hierom de gereq^n^. te regt zijnde ontslagen van alle regtsvervolging, *het tweede* en voorname *middel* van cassatie is onaannemelijk, terwijl *het eerste middel* alleen dan zou kunnen in aanmerking komen, wanneer het vragen om nachtverblijf was te beschouwen als bedelarij, en diensvolgens in aanmerking moest komen de vraag, of de bijzondere wijze, waarop *in casu* dat vragen om nachtverblijf had plaats gehad, al dan niet te regt bij het vonnis, dat in hooger beroep is bevestigd, als grond voor het ontslag was aangenomen, en of in dat geval de bedoelde bijzondere omstandigheid wettig was bewezen;

„O., dat alzoo *het tweede middel* is ongegrond, en dienvolgens *het eerste middel*, dat alleen betrekking heeft op den grond voor het ontslag, bij het in hooger beroep bevestigde vonnis aangenomen, niet behoeft te worden onderzocht;

„Verwerpt het beroep, de kosten te dragen door den Staat."

N°. MC. — Arrest van 13 Junij 1855.

(A. 411 *C. P.*)

Stelt het bij voortduring verstrekken van geld *op beleenbriefjes, afkomstig van in de bank van leening verzette panden, het wanbedrijf van a.* 411 C. P. *daar?* — Ja.

Doet het voor de toepassing van a. 411 *iets ter zake af, dat het geld is gegeven op papier, dat geldswaarde had, en niet op kleederen of dergelijke voorwerpen?* — Neen.

Verschilt het bij voortduring leenen van geringe geldsommen tegen onderpand of zekerheid, niet geheel en al van het bij de burgerlijke wet geautoriseerde contract van beleening? — Ja.

W. C. v. d. D., zonder beroep, wonende te Schoonhoven, en C. M. v. d. D., huisvrouw van T. H. v. d. G., wonende te Utrecht, zijn req^n. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., van 16 Febr. 1855, waarbij, op het hooger beroep van een vonnis van de Arr.-R. te Rotterdam, van 6 Jan. 1855, bij hetwelk de req^n. waren schuldig verklaard aan het wanbedrijf van woeker, en veroordeeld, de eerste, in eene geldboete van *f* 20.00, en de tweede in eene geldboete van *f* 10.00, en beiden in de kosten, — dat vonnis is te niet gedaan, voor zooveel aangaat de daarbij uitgesproken schuldigverklaring van de tegenwoordige req^n. aan evengemeld wanbedrijf en de veroordeeling in de voorschreven geldboeten, de req^n., toen beklaagden, te dier zake zijn ontslagen van alle regtsvervolging, doch schuldig verklaard aan het, zonder wettige vergunning, houden van een leenhuis op pand of zekerheid, en uit dien hoofde veroordeeld tot correctionele gevangenisstraf, de eerste voor den tijd van 1 maand en de tweede voor den tijd van 14 dagen; wijders ieder in eene geldboete van *f* 50.00 en in de kosten der beide instantiën; boeten en kosten op elke van haar voor het geheel te verhalen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Gockinga, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Slechts *één middel* van cassatie is aangevoerd, namelijk: schending of verkeerde toepassing van a. 411 *C. P.*, op grond dat de ten laste gelegde en bewezen verklaarde feiten niet zouden vallen in de termen van evengenoemd a.

„De Raad heeft, even als ik, het *pro et contra* van beide stelsels gehoord, zoowel door het uitgebragt rapport, als door het hooren der beide gewijsden en de adstructie voor de req^n^., welke adstructie tevens inhield, dat de geachte verdediger het vonnis in eersten aanleg als juist gewezen beschouwde. Ik deel dat laatste gevoelen, als ook de toepasselijkheid der voorbeelden ten aanzien van beleeningen van geldswaarde hebbend papier, en ik zal dan ook den Raad niet vervelen door herhalingen.

„Ik merk alleen op, dat beide qualificatiën, uit de dagvaarding en de bewezene feiten misschien wel kunnen gedistilleerd worden, hoewel die van a. 411 *C. P.* eenigzins gewrongen, naar het mij, *s. r.*, voorkomt.

„Maar is hier de Fransche Wet van 3 Sept. 1807 (RONDONNEAU, *Collection* enz., I, 422) tegen den woeker nog wel verbindend?

„Ten dien aanzien ben ik ook, ten gemakke van den Raad en voor mij zelven, zoo gelukkig geweest een arr. van dezen Raad te vinden in eene strafzaak, waarbij dit punt in bevestigenden zin is uitgemaakt. Het is van 9 Jan. 1844 (*Ned. Regtspr.*, XVI, 231; v. D. HONERT, *Gem. Zaken*, IX, 323).

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot cassatie van het beklaagde arr. en eenvoudige bevestiging van het vonnis, in eersten aanleg gewezen; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Wat betreft *het* aangevoerde *middel* van cassatie:

„O., dat *in facto* bij het beklaagde arr. is aangenomen, dat de eerste en derde beklaagden, zijnde de tegenwoordige req^n^.,

en wel voornamelijk de eerste, doch ook meermalen de derde, in de jaren van 1851 tot in 1854, herhaaldelijk en aanhoudend in het door haar te S. bewoonde huis hebben ontvangen personen, die kleine geldsommen ter leen verlangden op beleenbriefjes van in de bank van leening verzette panden, welke zij daarbij tot zekerheid voor de teruggave aanboden; en dat de eerste en derde beklaagden werkelijk aan die personen gelden hebben verstrekt, ten bedrage telkens van eenige weinige guldens, of ook wel van minder dan één gulden, en de beleenbriefjes als pand hebben aangenomen, zonder dat daarvan eenig schriftelijk bewijs werd opgemaakt; alsmede dat zij voor rente van de alzoo geleende sommen hebben berekend en gevorderd, en ook van de meeste dier personen ontvangen, ongeveer 4 pct. per week; voorts, dat de req^n. nimmer eene magtiging of vergunning tot het houden eener bank van leening of van een leenhuis op pand of zekerheid, noch ook eenige aanstelling als inbrengsters in de bank van leening hebben gehad, verkregen of aangevraagd; eindelijk, dat in hetzelfde huis werd gehouden de wettelijk ingestelde bank van leening, waarvan de vader der beklaagden, nu req^n., pachter is geweest, en welke voor of namens dezen door de eerste en derde beklaagden, de req^n. in deze, mede werd waargenomen; dat echter de bovenbedoelde beleeningen steeds door de req^n. werden gedaan, niet als de bank van leening door haren vader waarnemende, maar daarvan geheel afgescheiden, voor haar eigen rekening;

„O., dat, om te vallen in de strafbepaling van het eerste gedeelte van a. 411 S^t., niet wordt gevorderd het oprigten of houden van een beleenhuis, dat vooraf zij aangekondigd, maar niet anders dan dat uit bewezen daadzaken blijkt, dat met der daad een beleenhuis, als bedoeld bij a. 411, is opgerigt of gehouden zonder autorisatie;

„O., dat *in casu* blijkt, niet alleen van het ter leen geven van

geld op beleenbriefjes, en dus op pand of zekerheid, maar ook van het daarvan maken van eene gewoonte of bedrijf, zoo als dit wordt gevorderd om het feit te doen beschouwen, niet als het eenvoudig geven van geld op bepaalde voorwerpen, maar als het oprigten of houden van een beleenhuis;

„O., dat de omstandigheid, dat hier geld is gegeven op papier, dat geldswaarde had, niet op kleederen of dergelijke voorwerpen, in de beschouwing der zaak geene verandering te weeg brengt, zoo als dit te regt door het Hof is aangenomen, vermits de beleenbriefjes daarom niet ophielden het gegeven pand uit te maken, als zijnde van de soort van in pand gegeven voorwerpen de toepasselijkheid van a. 411 niet afhankelijk gesteld; dat dus het vereischte van a. 411, dat het geld moet zijn gegeven op pand of zekerheid, met der daad bestaat;

„O., dat de gemelde omstandigheid ook niet dáárom in de beschouwing der zaak verandering te weeg brengt, omdat hierdoor de zaak zou vallen in de termen eener gewone beleening van geldswaarde hebbend papier, die bij de burgerlijke wet is geautoriseerd;

„O. toch, dat de burgerlijke wet voor de beleening van geldswaarde hebbend papier geene onbepaalde magtiging verleent, zoodat de zaak niet dáárdoor alleen van aard verandert, omdat het in pand gegevene hier geldswaarde hebbende papier was, en niet eenig ander voorwerp;

„O., dat daarentegen het kenmerk voor de strafbaarheid naar a. 411 St. is te zoeken, zoo als dit te regt bij het beklaagde arr. is aangenomen, in het aanhoudend doen van zoodanige leeningen op onderpand of zekerheid van geringe geldsommen aan onvermogenden, als waarvoor naar doel en strekking de wettig bestaande en aan toezigt onderworpen banken van leening zijn bestemd;

„O., dat het dan ook dit karakter is van het hier gehouden huis van beleening, dat het door de req^{n}. bedrevene geheel in

aard en wezen doet verschillen van het bij de burgerlijke wet geautoriseerde gewoon contract van beleening;

„O. toch, dat er geene gelijkheid bestaat tusschen het autoriseren van een contract van beleening op pand tusschen particulieren, onder de bij de wet omschreven waarborgen, en het toekennen der bevoegdheid om een huis te openen, waar eene menigte lieden, door behoefte gedreven, de gelegenheid vinden, om zonder waarborgen een deel hunner bezittingen over te geven;

„O., dat deze geheel verschillende aard van beide zaken dan ook dááruit nader blijkt, dat de burgerlijke wet de beleenhuizen of banken van leening onttrekt aan de gewone regelen van het contract van beleening;

„O. eindelijk, dat de mede voor de req^n. aangevoerde omstandigheid, dat de beleende voorwerpen geene voorwerpen waren, geschikt om in de geautoriseerde leenbank te worden beleend, en deze alzoo door het bedrijf der req^n. niet kon worden benadeeld, de toepasselijkheid van a. 411 meergemeld niet wegneemt, daar minder het doel om benadeeling te voorkomen der erkende beleenbanken, dan wel, ook blijkens de motieven, aangevoerd door den spreker van het Gouvernement, ter gelegenheid van de behandeling der Wet van 18 Pluviôse, XIIe jaar, die later door a. 411 S^t. is vervangen, het voorkomen van schade voor de maatschappij, en wel inzonderheid voor de behoeftige volksklasse, ten grondslag ligt aan de bepaling van het eerste gedeelte van a. 411 meergemeld, hetwelk bij het beklaagde arr. is toegepast;

„O., dat op deze gronden *het* voorgestelde *middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Verwerpt het beroep en verwijst de req^n. te zamen en ieder voor het geheel in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCI. — Arrest van 13 Junij 1855.

(A. 206, 203, 144, 211, 427, 428, 445 en 434 Sg.)

Wordt bij a. 439 *S°. gevorderd, dat de verklaring van den persoon, jegens wien het misdrijf is gepleegd, eene* beëedigde *verklaring zij?* — Neen.

Is a. 434 *S°. geschonden, wanneer het blijkt, dat het Hof een getuigenis* de auditu *niet heeft uitgezonderd van de bewijsmiddelen, waarop regt is gedaan?* — Ja.

F. M. of M., ook genaamd J. v. S., arbeider, wonende te Stichts-Veenendaal, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, van 8 Febr. 1855, waarbij hij, ter zake van diefstal op den openbaren weg, met toepassing van a. 383 S'. en a. 2 van de Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), is veroordeeld tot tuchthuisstraf voor den tijd van 6 jaren en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. Gockinga, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Eén middel* is bij memorie aangevoerd en bij de pleidooi nader ontwikkeld; een *tweede* is, bij de laatste, aangevoerd.

„Bij *het eerste* werd beweerd: schending of verkeerde toepassing van a. 206, *j°*. a. 203 en 144 S°., op grond dat de req., die, blijkens het *resumé* der acte van beschuldiging, was beschuldigd van diefstal op den openbaren weg, thans zoude zijn schuldig verklaard aan en veroordeeld ter zake van zoodanigen diefstal met geweld gepleegd. — *In facto* ontken ik dit laatste; de drie qualificatiën luiden allen: diefstal op den openbaren weg, bij arr. van verwijzing, bij acte van beschuldiging en bij 't veroordeelend arr.

„Dit doelt echter kennelijk dáárop, dat de regter niet heeft toegepast het wijzigend en verzachtend a. 14 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), bedreigende eene mindere straf, wanneer de diefstal op den openbaren weg is gepleegd zonder geweld.

„Ik zoude daarover veel kunnen en moeten zeggen, ware

het niet, dat de heer Proc.-G. bij dezen Raad zelf dit punt uitvoerig behandeld, en de Raad dienovereenkomstig beslist had bij arr. van 24 Apr. 1855, in de zaak van zekeren B.

„Het gold daar dezelfde regtsvraag, bij eene veroordeeling ter zake van brandstichting, op welke misdaad, bij de genoemde Wet, mede eene mindere straf is bedreigd, wanneer geene menschenlevens daardoor in gevaar gebragt zijn, hetgeen daar, even als hier, wel het geval was.

„Ik geloof, dat, zoo de steller der memorie en de geachte verdediger dat arr. gekend hadden, *dit eerste middel* wel achterwege zoude zijn gebleven, en ik mag in allen gevalle mij wel zonder verdere bestrijding daartoe refereren.

„*Het tweede* (bij pleidooi aangevoerde) heeft mij langer bezig gehouden; maar ook dit acht ik, na rijp beraad, niet aannemelijk, hoewel ik moet erkennen, dat de redactie van 't arr. *s. r.* eenigzins juister had kunnen zijn; — wetschennis zie ik er echter niet in.

„*Dat tweede middel* heette: schending der a. 206 en 211, *j*^ie^. 427, 428, 445 en 434 S^r^., „op grond dat niet zoude blij-
„ken, welke feiten bewezen zijn verklaard, noch op welke
„bewijsmiddelen, en, zoo ja! dat er dan is regt gedaan op de
„verklaring van een onbeëedigden elfjarigen getuige en op een
„*testimonium de auditu.*"

„Wat *het eerste* betreft (en hierop doelde mijne aanmerking op de redactie), zoo neem ik gaarne aan, even als de H.-R. waarschijnlijk ook wel doen zal, en hetgeen in het belang van het systema der verdediging ligt, dat de bewezen verklaring der feiten, der schuld en der bewijsmiddelen terugslaat op de voorafgaande daadzaken, en dat daarop is regt gedaan.

„Maar wat *het tweede* betreft, zoo ontken ik, dat hier is regt gedaan op de onbeëedigde verklaring van eenen onbevoegden elfjarigen getuige, of op een *testimonium de auditu.*

„Het arr. geeft de zonder eede gehoorde verklaring als

eene opgave, en uit niets blijkt, dat het Hof daaraan op zich zelf volkomen geloof heeft gehecht.

„Het Hof heeft, kennelijk met het oog op a. 445, al. 2, Sg., die verklaring alleen doen strekken, om bekend te worden met- en op het spoor te geraken van daadzaken, welke van elders kunnen blijken of bevestigd worden.

„Is dit laatste hier geschied? Ja! door de beëedigde verklaringen van twee veldwachters en van den vader van het aangerande meisje, alsmede van de aanwijzingen daaruit voortgevloeid, en vooral door de bekentenis des req^s^.

„Het *testimonium de auditu* zoude hebben bestaan in het regt doen op de beëedigde verklaring van den vader, die de feiten slechts van zijne dochter vernomen had.

„Dat is geen *testimonium de auditu*, maar eene beëedigde verklaring van eenen getuige van wat hij zelf gehoord heeft, en het Hof heeft duidelijk mede daaruit eene aanwijzing geput.

„Na eenige voor de maatschappij heilzame arr^n^., die de Raad in den laatsten tijd gewezen heeft ten aanzien van het bewijs door aanwijzingen, behoef ik dit niet nader te ontwikkelen.

„Hoe zoude men anders, ik vraag het met vertrouwen, ooit kunnen bewijzen eene snoode aanranding als deze, wanneer men het op beide punten gezegde niet aanneemt?

„Het aangehaalde, bij de pleidooi belangrijk geachte arr. van 28 Junij 1853, *Nederl. Regtspr.*, XXV, 144, v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1853, I, 232, beduidt hier niets; want daar was de verslagene persoon zelf niet gehoord, zoo als hier de aangerande.

„Ik heb de eer te concluderen tot rejectie *c. e.*

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Wat betreft *het* bij de mondelinge voordragt voorgestelde *middel* van cassatie;

„ O., dat, blijkens het beklaagde arr., des regters overtuiging wegens de schuld van den req. onder anderen heeft gerust op de bekentenis van den beschuldigde, vergezeld van eene bepaalde en naauwkeurige opgave van omstandigheden, welke ook zijn bekend geworden uit de verklaring van de persoon, jegens wie het misdrijf was gepleegd;

„ O., dat bij a. 439 S^s^. geenzins wordt gevorderd, dat de verklaring van den persoon, jegens wien het misdrijf is gepleegd, zoude moeten zijn eene beëedigde verklaring;

„ O., dat dus, door de verklaring van het gehoorde 11jarig meisje te doen strekken tot bevestiging der bekentenis van den beschuldigde, de regelen op het wettig bewijs niet zijn geschonden, en dat alzoo uit voorschreven hoofde *het* voorgestelde *middel* niet is aannemelijk;

„ O. echter, dat in het arr. mede onder de gebezigde bewijsmiddelen voorkomt de verklaring van den vader van het meisjè: „ dat hij op den 7 Nov. zijne dochter A. met die goe„ deren" (vroeger in het arr. vermeld) „ op weg heeft gezon„ den; dat zij, eenige uren later te huis gekomen, haar weder„ varen heeft verhaald; en dat hij eindelijk de gestolen goederen „ van den veldwachter heeft terug ontvangen;"

„ O., dat deze vermelding, door den vader, van het wedervaren van zijne dochter niet is de vermelding van hetgeen hij zelf gehoord, gezien of ondervonden heeft, maar van hetgeen wat zijne dochter heeft gehoord, gezien of ondervonden;

„ O., dat zoodanig getuigenis is in strijd met datgeen, hetwelk voor de geldigheid van *dit middel* van bewijs wordt gevorderd bij a. 434 S^s^.; dat het Hof dat getuigenis *de auditu* niet hebbende uitgezonderd van de bewijsmiddelen, waarop is regt gedaan, moet geacht worden mede daarop als bewijsmiddel te hebben regt gesproken; dat derhalve bij het beklaagde arr. mede is regt gedaan op onwettig bewijs; en dat het aannemen van een onwettig bewijsmiddel de geheele uit-

spraak vitieert; dat derhalve zijn geschonden de a. 206 en 211, in verband met evengenoemd a. 434 S^g.;

„O., dat alzoo *het* voorgestelde *middel* in dit opzigt is gegrond, en dat diensvolgens de verdere *middelen* en gronden van cassatie niet behoeven te worden onderzocht;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in G., van 8 Febr. 1855;

„En uit krachte van a. 106 R. O.;

„Verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Utrecht, om op de bestaande acte van beschuldiging op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCII. — Arrest van 13 Junij 1855.

(A. 162, 163, 227, 244 en 247 S^g.)

Volgt uit de bepaling van a. 162 *S^v., dat aan den verdediger het regt is toegekend om de productie ook van andere dan alle tot het geding betrekkelijke stukken te vorderen?* — NEEN.

D. M., uitdrager, wonende te Zaandam, is req. van cassatie 1°. tegen een incidenteel arr., op den 9^n Mrt. 1855 door het Pr.-Ger. in N.holl., regt doende in hooger beroep, in de zaak van den req. gewezen; en 2°. tegen een eindarr., door gemeld Geregtshof op den 13^n Mrt. 1855 gewezen, waarbij, in hooger beroep van een vonnis, op den 1^n Febr. 1855 door de Arr.-R. te Haarlem gewezen en houdende schuldigverklaring van den req. aan medepligtigheid aan diefstal in loontrekkende dienst, gepleegd jegens zijn meester, en veroordeeling tot eene gevangenisstraf van 2 jaren en in de kosten, invorderbaar bij lijfsdwang, — dit vonnis is vernietigd, voor zooveel betreft de qualificatie der feiten, welke alsnu zijn verklaard daar te stellen medepligtigheid aan diefstal in loontrekkende dienst, door

het alzoo ontvreemde te helen; met bekrachtiging nogtans van opgemeld vonnis voor het overige en veroordeeling van den req. in de kosten, op het hooger beroep gevallen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Provó Kluit, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Deze req. is voor de Arr.-R. te Haarlem, ter zake van medepligtigheid aan diefstal in dienstbaarheid vervolgd en veroordeeld in eersten aanleg, doch, op het hooger beroep, heeft het Hof van N.holl. dat veroordeelend vonnis vernietigd, alsmede de introductieve dagvaarding, wegens volstrekt gebrek aan eenige tijdsbepaling. Nieuwe dagvaarding en nieuwe instructie zijn gevolgd, en weder condemnatie in eersten aanleg.

„Bij de behandeling der zaak in hooger beroep heeft de verdediger eene conclusie genomen, om te verzoeken, dat alsnog worde overgelegd en bij de stukken gevoegd het procesverbaal der zitting in de vorige behandeling der zaak voor het Hof, als noodig voor de verdediging bij de tweede.

„Bij incidenteel arr. van 9 Mrt. ll. is die conclusie afgewezen, en het Hof heeft, bij arr. van 13 Mrt. ll., het condemnatoir vonnis bevestigd.

„Tegen beide arr^{n}. is beroep aangeteekend, maar dat tegen het eerste alleen geadstrueerd.

„Zonder juist alle de motieven te willen onderschrijven van het beklaagde incidenteel arr., acht ik het toch juist gewezen, en ik geloof zelfs, dat er nog meerdere stukken uit het dossier hadden kunnen zijn uitgelaten.

„Mijn eenvoudige considerans zoude geweest zijn: dat het een nieuw proces was, gegrond op een arr., waarbij de dagvaarding, met al wat er op gevolgd is, wordt vernietigd en door eene nieuwe instructie gevolgd.

„Indien men dat in het oog houdt, dan is het duidelijk, dat de vordering der verdediging gelijk stond met den eisch tot

overlegging van een proces-verbaal in eene, aan de te behandelen geheel vreemde zaak, zoo de verdediging dit slechts noodig achtte, en dan geldt wèl degelijk het argument, dat de req. dit ten zijnen koste had kunnen doen.

„De regter was evenwel niet verpligt te bevelen, dat dit gratis zoude geschieden; want alle de beweerde geschonden a. handelen duidelijk (even als het aangehaalde arr.) over regten en verpligtingen ten aanzien derzelfde zaak, die aan het oordeel des regters zal worden onderworpen; van daar ook geene redenering *ex analogia.*

„Maar wanneer in hooger beroep eene dagvaarding, de *introitus litis*, de eerste aanvang der vervolging, vernietigd is, dan is die dagvaarding, met al wat er op gevolgd is, te beschouwen *comme non avenu*, en die zaak is als afgedaan aan te merken.

„*Quid?* zoo het O. M. eens deze zaak had laten rusten en de req. eens later wegens mishandeling of liever een dergelijk feit als nu werd vervolgd, in wèlk proces een of meer derzelfde getuigen gehoord waren, zoude hij dan het regt hebben, om gratis te vorderen overlegging van het proces-verbaal als nu? zeker niet; en eigenlijk is het hetzelfde geval.

„De geachte verdediger scheen dááraan te hechten, dat het vorig arr. toch bij de stukken aanwezig was; en waarom dat dan wel?

„Ik geloof dat zelfs dat arr. ook wel achterwege had kunnen blijven; maar *superflua non nocent*, en ik zie niet in, hoe uit het wel aanwezig zijn van een of meer *superflua* zoude volgen het regt om een of meer andere te vorderen.

„Tegen het eindarr. is mede beroep aangeteekend, doch niet geadstrueerd. Ik heb daarin geene redenen gevonden, waarom ik mij ambtshalve verpligt zoude achten tot cassatie daarvan te adviseren.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen

tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat het proces-verbaal der teregtzitting van het Hof, van 13 Oct. 1854, waarvan de overlegging wordt verlangd, niet behoort tot het thans gevoerde regtsgeding, hetwelk door eene dagvaarding van wege den Off. v. J. bij die Arr.-R., op den 22 Jan. 1855, aan den beklaagde (nu gereq.) is aanhangig geworden, maar tot een vroeger regtsgeding, hetwelk was geëindigd door een arr. van het bovengemelde Hof van 13 Oct. 1854, in hooger beroep gewezen, en waarbij de introductieve dagvaarding van 28 Aug. 1854 is nietig verklaard;

„O., dat gemeld tot een vroeger geding behoorend proces-verbaal in het latere tegenwoordige geding niet is geproduceerd, en dat aan den verdediger bij a. 162 Sv. (voor zoo verre het op correctionele gedingen van toepassing zou kunnen geacht worden) wel eene bevoegdheid is toegekend, om inzage te nemen van alle de stukken, welke in het aanhangige proces voorkomen, doch dat aan hem bij de wet geen regt is verleend, om de productie van andere stukken te vorderen;

„O., dat mitsdien, daargelaten de vraag, of al de motieven, door het Hof gebezigd, worden geacht juist te zijn, het tegen *het* incidenteel arr. voorgestelde *middel* is ongegrond;

„O. voorts, dat tegen het einda. van 13 Mrt. 1855 door of van wege den req. geene gronden voor zijn beroep in cassatie zijn aangevoerd, en dat er ook geene aanwezig zijn bevonden, waarom het beklaagde arr. ambtshalve zoude behooren te worden gecasseerd;

„Verwerpt het gedaan beroep in cassatie en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCIII. — Arrest van 13 Junij 1855.

(Art. 223, 206, 211, 227, 247, 229, 202 Sv.; a. 375, 222 *C. P.*; a. 2 der Wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34).

Brengt een gering verschil van gebezigde uitdrukkingen, voorkomende in de dagvaarding en in het condemnatoir arr., mede, dat iemand is veroordeeld ter zake van een ander feit dan waarvoor hij is gedagvaard? — NEEN.

Kan a. 202 *Sv. geschonden zijn, wanneer uit het proces-verbaal voldoende blijkt, dat de beklaagde het laatst het woord heeft gehad?* — NEEN.

Stelt het aan een wethouder te last leggen, „dat hij in die „qualiteit en als zoodanig de gemeente bestolen heeft," het wanbedrijf van a. 222, *al.* 1, C. P., *daar?* — JA.

Moet a. 222 C. P. *worden toegepast, wanneer het consteert, dat de tegen een gemeente-bestuur in het openbaar gebezigde uitdrukkingen, „dat het* dieven *en* schelmen *zijn," geen betrekking hadden op de waarneming der bediening van de leden van gezegd bestuur?* — NEEN.

J. v. S., oud 50 jaren, metselaar, geboren te Kockengen, wonende te Vreeland, en de Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Utrecht, zijn req^{n}. van cassatie tegen een arr. van evengemeld Hof, regt doende in hooger beroep, van 20 Mrt. 1855, waarbij is bevestigd een vonnis van de Arr.-R. te Utrecht, van 1 Febr. te voren, voor zooveel de beklaagde, met verwerping der voorgestelde exceptie van nietigheid der dagvaarding, daarbij ter zake van het wanbedrijf, op 8 Dec. 1854 gepleegd, is schuldig verklaard aan beleediging, in woorden bestaande, eenen magistraatspersoon van het regeringsbestuur, ter gelegenheid van de waarneming zijner bediening aangedaan, strekkende om zijne eer of kieschheid aan te tasten, doch het overige gedeelte van hetzelve vonnis is vernietigd en de beklaagde schuldig is verklaard aan twee wanbedrijven, van het in eene openbare plaats uiten van smaad- of scheldwoorden en beleedigende uitdrukkingen, die geenerlei te-laste-legging van eene bepaalde en omschreven daad, maar van eene aangeduide ondeugd behelzen, jegens een ligchaam van het regerings-

bestuur, doch niet in of ter gelegenheid van de waarneming dier betrekking; zijnde de beklaagde, met toepassing van de a. 222 en 375 van het Strafwetboek en a. 2 der Wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34), veroordeeld tot gevangenzetting in een huis van correctie voor den tijd van 2 maanden, alsmede in 2 geldboeten, elk van ƒ25.00.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. VAN DEN VELDEN, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc-G., genomen de volgende conclusie:

„Er is in deze zaak beroep in cassatie ingesteld, zoowel van wege den veroordeelde, als van wege den Proc.-G.

„Daar evenwel geen der van weêrskanten aangevoerde *middelen* mij aannemelijk is voorgekomen, zullen beide deze beroepen, mijns inziens, behooren te worden afgewezen.

„Van wege den veroordeelde zijn *vier middelen* van cassatie voorgesteld, waarvan *het eerste* is: schending van a. 223 Sv., op grond dat de dagvaarding niet zoude behelzen eene voldoende opgave van het feit, als zijnde die opgave èn met betrekking tot de gebezigde woorden zelven, èn met betrekking tot den tijd, onbepaald.

„Naar mijne wijze van zien evenwel is de dagvaarding in beiderlei opzigt allezins voldoende, en wordt daarin niet alleen eene bepaalde opgave aangetroffen van de onderscheidene tijdstippen, waarop de beleedigingen hebben plaats gehad, maar ook van de gebezigde uitdrukkingen zelven.

„Men leest daar wel bij den aanvang, dat de beklaagde wordt gedagvaard, ten einde te regt te staan ter zake van op onderscheidene tijdstippen beleedigende uitdrukkingen te hebben gebezigd; doch welke die onderscheidene tijdstippen geweest zijn, vindt men oogenblikkelijk daarop in de dagvaarding bepaaldelijk aangeduid, namelijk op 17 Sept., 27 Nov., 2 Dec. en 8 Dec. 1854.

„De regter heeft dan ook inderdaad van geene andere feiten

kennis genomen, dan die op de zoo evengenoemde speciaal aangeduide tijdstippen waren voorgevallen. Hetgeen dus aanvankelijk als globaal vermeld staat, wordt oogenblikkelijk (om mij zoo eens uit te drukken) gespecialiseerd, door eene naauwkeurige vermelding van die onderscheidene tijdstippen, waarop de onderscheidene feiten gepleegd waren. Er kan dus hier in ernst wel geene qüaestie bestaan van eenige onvolledigheid of onbepaaldheid in de opgave van den tijd.

„Evenzeer is dit het geval met betrekking tot de gebezigde uitdrukkingen zelven. Ook deze vindt men in de dagvaarding uitdrukkelijk vermeld, en het is vooral ook ten aanzien van dit laatste punt, dat ik meen te moeten verwijzen tot het reeds bij pleidooi aangehaalde arr. van 26 Aug. 1853, II, 19 en volgg., waarbij de H.-R. wel heeft gecasseerd, op grond dat de gebezigde uitdrukkingen in het geheel niet vermeld waren, doch waarbij tevens uitdrukkelijk is verstaan: „dat, zoo niet „al de gesprokene woorden zelven, hetgeen in vele gevallen „moeijelijk, en somtijds onmogelijk zoude zijn, althans de „voorname inhoud daarvan bepaaldelijk moet worden opge„geven, ten einde daaruit kunne blijken of zij bevatten eenige „aantijging, enz., en ten einde de beklaagde wete, of zij ter „dier zake is geroepen voor den bevoegden regter."

„Ik geloof, dat, met het oog op deze beslissing, de onderwerpelijke dagvaarding volkomen voldoende zal worden bevonden. *Dit eerste middel* is dus ongegrond.

„*Het tweede middel* van cassatie is: schending van a. 229, in verband met de a. 202 en 217 S^{g}., op grond dat uit het proces-verbaal der gehouden teregtzitting van het Hof niet blijkt, dat de verdediger van den beklaagde het laatst het woord heeft gehad, of althans in de gelegenheid is gesteld, om het laatst het woord te voeren.

„Wanneer ik evenwel in het audientieblad lees: dat, na het requisitoir van den Proc.-G., de beklaagde verklaard heeft

niets verder tot zijne verdediging in het midden te brengen, en dat daarop het onderzoek door den Voorzitter wordt gesloten, dan geloof ik, dat daaruit allezins voldoende blijkt, dat in deze aan het voorschrift der wet is voldaan, en dat hier niet aan eenige verkorting van het regt van verdediging te denken valt. Immers, even gelijk het geene nietigheid daarstelt, wanneer blootelijk hieromtrent in het proces-verbaal vermeld staat, dat de raadsman het laatst in de gelegenheid is gesteld om het woord te voeren, zoo zal, mijns inziens, dit evenzeer *a fortiori* het geval moeten zijn, wanneer is geconstateerd, dat de beklaagde zelf het laatst het woord heeft gevoerd, en ik verwijs tot dat einde, o. a., tot een arr.* van 14 Dec. 1852, opgenomen bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.* 1852, II, 197, van welk arr. hier inzonderheid opmerking verdient de overweging, voorkomende op bladz. 205.

„Ik houde dan ook *dit tweede middel* voor ongegrond.

„*Het derde middel* van cassatie is: schending van de a. 206 en 211, in verband met a. 223 S^{g}., op grond dat de beklaagde zoude zijn veroordeeld geweest wegens andere feiten, dan ter zake waarvan hij gedagvaard was geworden. Er bestaat namelijk ten aanzien van sommige der gebezigde uitdrukkingen eenig verschil tusschen de wijze zoo als die in de dagvaarding vermeld stonden, en zoo als die in het vonnis, als uit het gehouden onderzoek aan den regter gebleken, zijn opgenomen.

„Met het oog evenwel op hetgeen reeds hieromtrent bij *het eerste middel*, naar aanleiding van het arr. van 26 Aug. 1853 is opgemerkt, zal de oplossing van *dit derde cassatie-middel* wel niet moeijelijk zijn. Ja, er bestaat ten aanzien van sommige uitdrukkingen eenig verschil tusschen de dagvaarding en het vonnis; doch daaruit volgt nog geenzins, dat er is beraadslaagd over, en veroordeeld wegens andere feiten, dan die volgens de dagvaarding het onderwerp uitmaakten van datgene, hetwelk als misdrijf aan de kennisneming des regters

was onderworpen. De hoofdzaak, de voorname inhoud der gebezigde woorden was dezelfde; en in dezen stand van zaken konde eenig verschil ten aanzien van sommige der gebezigde uitdrukkingen in geenen deele ten gevolge hebben, dat de regter onbevoegd was om daarover uitspraak te doen. Ik beaam hier volkomen de overweging in het arr. van dezen Raad, dat het in vele gevallen onmogelijk is, om bij eene vervolging wegens beleediging, alle de gesprokene woorden met volkomene juistheid en naauwkeurigheid in eene dagvaarding te formuleren. Doch wat den voornamen inhoud betrof, zoo is hier in dit geding inderdaad niet beraadslaagd buiten de dagvaarding, zoodat ook *dit derde middel* niet gegrond is.

„*Het vierde middel* van cassatie is: schending van a. 375 en verkeerde toepassing van a. 222 *C. P.*, op grond dat met betrekking tot de tegen den wethouder T. gebezigde uitdrukkingen, hier alweder eeniglijk zoude te denken zijn aan het wanbedrijf van hoon, en geenzins aan dat, waaromtrent is voorzien bij a. 222 *C. P.*

„Naar mijn gevoelen evenwel, is de hieromtrent gegevene beslissing bij het beklaagde arr. volkomen juist. De regter namelijk heeft, met betrekking tot het voorgevallene met den heer T., beslist: „dat de wettig bewezene daadzaken daar„stelden eene tegen dien getuige, wethouder van Vreeland, „in het openbaar geuite beschuldiging van in die qualiteit en „als zoodanig die gemeente te hebben bestolen, en derhalve „ter gelegenheid van deze zijne betrekking van wethouder; „en dat mitsdien deze bewezen daadzaken daarstelden het „wanbedrijf van het door woorden beleedigen van een magis„traatspersoon, ter gelegenheid van de uitoefening zijner be„diening, strekkende om zijne eer of kieschheid aan te randen, „bedoeld bij a. 222 *C. P.*"

„Naar mijne beschouwing, vindt men in deze beslissing alle die *criteria*, welke voor de toepasselijkheid van a. 222 gevor-

derd worden; terwijl tevens, door uitdrukkelijk bij de beoordeeling der bewezene daadzaken te verstaan, dat de gebezigde woorden strekten om de eer en kieschheid van den magistraat aan te randen, ook in dit opzigt aan den eisch der wet volkomen is voldaan.

„Ook *dit vierde* en *laatste middel*, van wege den veroordeelde voorgesteld, is alzoo ongegrond; weshalve geen der door dezen aangevoerde *middelen* zal kunnen leiden tot cassatie.

„En wat nu voorts betreft het beroep in cassatie van wege den Proc.-G., zoo bestaat *het* door dezen aangevoerde *cassatiemiddel* hierin: dat hier almede, met betrekking tot de overige gebezigde beleedigende uitdrukkingen, eene verkeerde toepassing van wet zoude bestaan, omdat die uitdrukkingen, ten aanzien van het gemeente-bestuur, insgelijks hadden behooren gequalificeerd te zijn als daarstellende het wanbedrijf van a. 222, en geenzins als hoon, vallende in de termen van a. 375.

„Ook deze bewering evenwel is mij niet aannemelijk voorgekomen.

„Bijaldien het alhier bedoelde geschilpunt zich eeniglijk bepaalde tot de vraag, in hoeverre a. 222 *C. P.* hare toepassing zoude kunnen en mogen vinden, wanneer de beleediging van eenig bestuur collectief en niet-individueel is aangedaan, dan zoude ik geene de minste zwarigheid maken om deze vraag met den req. affirmatief te beantwoorden; zoo als dit dan ook is aangenomen bij het in de memorie aangehaalde arr. van 24 Apr. 1849.

„Maar de grond van beslissing in het beklaagde arr. voor de niet-toepasselijkheid van a. 222, is niet gelegen in de omstandigheid, dat hier de beleediging collectief is aangedaan; maar die grond bestaat hierin, dat de geuite beleedigende uitdrukkingen tegen het gemeente-bestuur van Vreeland geene bepaalde betrekking hebben op de waarneming der bediening van de leden van gezegd bestuur als zoodanig.

„ Dit is de eigenlijke *ratio decidendi*, en met het oog op deze beslissing, welke inderdaad ten eenemale is *facti*, of althans berust op eenen feitelijken grond, geloof ik dat hier wel geene sprake zal kunnen zijn van eenige wetschending.

„Ik concludeer dus tot verwerping der beide ingestelde beroepen; zullende de kosten, over deze cassatie gevallen, moeten worden gedragen door den veroordeelde."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., met betrekking tot *de* van wege den veroordeelde voorgedragen *middelen* van cassatie, en in *de eerste plaats*, wat betreft de (als *eerste middel* voorgestelde) beweerde schending van a. 223 S^{g}. en de (bij *het derde middel* voorgedragen) beweerde schending van de a. 206, 211, 227 en 247, in verband met a. 223 van hetzelfde Wetboek, *eensdeels*, omdat de dagvaarding niet zoude bevatten eene voldoende opgave van het feit, maar de daarin vermelde woorden en tijdstippen slechts zijn aangehaald als voorbeelden; *ten andere*, omdat de req. zoude zijn veroordeeld wegens feiten, die hem bij de dagvaarding niet waren te last gelegd; — dat, volgens de dagvaarding, de req. „op onderscheidene tijdstippen in het „openbaar, en meer bepaald op 17 Sept. en 27 Nov. 1854, te „V., in de tapperij van J. B., alsmede den 2 Dec. daaraan„volgende, in de openbare gelagkamer van den logement„houder J. F. aldaar, zich beleedigende uitdrukkingen jegens „het gemeente-bestuur van V. zoude hebben veroorloofd," onder andere herhaaldelijk te kennen gevende, dat *al de leden van gemeld bestuur dieven zijn*, alsmede op 8 Dec. 1854, ter laatstgenoemde plaats, den wethouder van V., J. H. T., „zoude hebben beleedigd, door hem, onder anderen, toe te „voegen: *je bent een gemeente-dief;*" dat blijkens het beklaagde arr. als bewezen is aangenomen, dat de beklaagde, op 8 Dec. ll. (1854), in de openbare gelagkamer van het logement van J. F., aan den getuige T., ten aanhoore van andere aldaar

aanwezige personen, gezegd heeft, dat hij wethouder T. *een gemeente-dief was*, alsmede dat hij op 17 Sept. (1854) in de openbare gelagkamer van de tapperij van J. B., huisvrouw van P. M., te V., ten aanhoore van een aantal menschen heeft gezegd, dat het gemeente-bestuur van V. *dieven waren:* en op 2 Dec. jl. (1854) in de openbare gelagkamer van het logement van genoemden J. F. te V., ten aanhoore van vele aldaar aanwezige menschen, dat het gemeente-bestuur van V. schelmen en dieven waren; dat tijd en plaats, in het arr. vermeld, alzoo volkomen dezelfde zijn, als die in de dagvaarding voorkomende; dat 's regters onderzoek ook over geene andere feiten heeft geloopen dan de bij dagvaarding te last gelegde, en dat, wat betreft het geringe verschil in de gebezigde uitdrukkingen tusschen het arr. en de dagvaarding, hetzelve van te weinig beteekenis is, dan dat hetzelve op de veroordeeling van eenigen invloed kan geweest zijn;

„ O., dat *beide middelen* alzoo ten eenemale zijn ongegrond;

„ O., ten aanzien van *het tweede* van wege den veroordeelde aangevoerde *middel*: beweerde schending van de a. 229, 202, 227 en 247 Sr., omdat niet zoude blijken uit het proces-verbaal der gehouden teregtzitting (hetwelk, naar a. 217 Sr., alleen tot bewijs kan strekken, dat alle de vereischt wordende formaliteiten zijn in acht genomen), dat de raadsman van den req. het woord, veelmin het laatst het woord heeft gehad; — dat uit het bedoelde proces-verbaal wel blijkt, dat de req. door eenen aldaar bij name genoemden raadsman voor het Hof is bijgestaan, doch niet, dat deze het woord heeft gevoerd; dat echter in het arr., na de vermelding van het requisitoir van den Proc.-G., voorkomt: dat de beklaagde heeft geantwoord en dat de middelen tot zijne verdediging door zijnen raadsman zijn voorgedragen; terwijl eindelijk uit het proces-verbaal der teregtzitting voldoende blijkt, dat de beklaagde het laatst het woord heeft gehad;

„O., dat *dit middel* mitsdien mede is ongegrond;

„O.. wat betreft *het vierde* van wege den veroordeelde voorgestelde *middel* van cassatie: beweerde schending van a. 375 en verkeerde toepassing van a. 222 van het Strafwetb., omdat de beleediging, den wethouder T. aangedaan, naar aanleiding van de dagvaarding, in verband met hetgeen ten processe gebleken was, slechts konde opleveren *hoon*, geene beleediging in woorden, strekkende om zijne eer en kieschheid aan te tasten, en dat in allen gevalle de a. 206 en 211 S^{v}., in verband met a. 222 van het Strafwetboek, zouden geschonden zijn, omdat verzuimd was te onderzoeken en te beslissen, dat de gebezigde uitdrukking strekte om de eer en kieschheid aan te randen; dat in het aangevallen arr. ten dien aanzien voorkomt, dat de op den 8 Dec. voorgevallen daadzaak, „als zijnde „eene tegen den getuige J. H. T., wethouder van V., in het „openbaar geuite beschuldiging van in die qualiteit en als „zoodanig die gemeente te hebben bestolen, en derhalve ter „gelegenheid van deze zijne betrekking van wethouder, daar„stelt het wanbedrijf van het door woorden beleedigen van „een magistraatspersoon van het regeringsbestuur, ter gele„genheid van de uitoefening zijner bediening, strekkende om „zijne eer of kieschheid aan te tasten, bedoeld bij a. 222, 1^{e} „lid, S^{t}.;" dat het Hof, de bewezen daadzaken aan de wet toetsende, te regt heeft geoordeeld, dat dezelve opleverden het wanbedrijf, waartegen bij a. 222 van het Strafwetboek voorzien is, na ook te hebben beslist, dat de gebezigde uitdrukkingen de strekking hadden, om de eer en kieschheid aan te tasten van den magistraatspersoon aan wien dezelve gerigt waren;

„O., dat *dit middel* alzoo, evenmin als *de overige*, kan leiden tot cassatie van het beklaagde arr.;

„O., ten aanzien van *het* door den Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Utrecht aangevoerde *middel:* beweerde verkeerde toepas-

sing van a. 375 van het Strafwetb., in verband met a. 2 der Wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34), en schending van a. 222 van het Strafwetb., voor zooveel aangaat de 2 feiten, het gemeente-bestuur van V. betreffende, daar hèt in het openbaar en herhaaldelijk zeggen van een regeringsbestuur: „*dat het schelmen en dieven zijn*," niet anders zijn kan dan eene beleediging, welke eene bepaalde betrekking heeft op de waarneming der bediening van de leden van gezegd bestuur als zoodanig; dat voorzeker de uitdrukkingen, door den veroordeelden medereq. van cassatie gebezigd, betrekkelijk zouden hebben kunnen zijn op de waarneming der bediening van de leden van het gemeente-bestuur van V. als zoodanig; dat intusschen in deze de vraag, of zulks al dan niet het geval is geweest, vatbaar was voor eene verschillende beantwoording, als afhankelijk van het door den regter omtrent de daadzaken ingestelde onderzoek; en dat, vermits het Hof, uit hetgeen ten processe is gebleken, de overtuiging heeft bekomen, dat de tegen gemeld bestuur in het openbaar geuite beleedigende uitdrukkingen geene bepaalde betrekking hadden op de waarneming der bediening van de leden van gezegd bestuur als zoodanig, a. 222 van het Strafwetb. ook niet heeft kunnen toepassen;

„O., dat *het* door vermelden Proc.-G. aangevoerde *middel* van cassatie alzoo mede is onaannemelijk;

„Verwerpt de beide beroepen en verwijst den veroordeelden medereq. van cassatie in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCIV. — Arrest van 13 Junij 1855.

(A. 207 Sg.)

Volgt uit het voorschrift van a. 207 Sg., dat bij eene schuldigverklaring niet alleen de straf moet worden uitgesproken, maar ook dat de schuldigverklaarde tevens in de kosten moet worden veroordeeld? — JA.

De ambtenaar van het O. M. bij de Kantongeregten te Amsterdam is req. van cassatie tegen een vonnis van den Kntr. van het 3e kanton van het arrondissement Amsterdam, van 10 April 1855, waarbij de gereq. J. B., kleedermaker, geboren en wonende te A., ter zake van verzuim als geaffecteerde bij de dienst eener brandspruit, om volgens oproeping aan de exercitiën daarmede deel te nemen, op grond van a. 12, 3e afdeeling, der Stedelijke Brandkeur voor de stad A., en a. 207, al. 1, Sg., en de a. 467 en 469 St., is veroordeeld tot eene boete van *f* 2.00, met veroordeeling wijders in de kosten, na die uitspraak te vallen, bij gebreke van betaling op de eerste aanmaning, doch blijvende de kosten van het geding voor rekening van den Staat; boete en kosten invorderbaar zelfs door lijfsdwang.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., de volgende conclusie genomen:

„Ik ben het volmaakt eens met den req. en acht dus het beroep gegrond. Ik begrijp zelfs niet duidelijk, waarom de heer Kntr. onderscheid maakt tusschen de boeten, en de kosten betrekkelijk de weigering der quitancie, doch vermeen dat uit het vonnis genoegzaam kan opgemaakt worden, dat de dagvaarding is opgemaakt na de weigering der quitancie. De regter heeft dus het oog gehad op a. 254 Sg., want in het Brandreglement lees ik niets van eene quitancie bij 't voldoen der boete.

„Ik geloof wel, dat, gelijk de Kntr. erkent, de gereq.

onbehoorlijk gehandeld heeft; maar tevens dat de brandmeester, ten einde alle moeijelijkheden uit den weg te ruimen, misschien al ware het ook niet gebruikelijk, en onverpligt, wel zoude gedaan hebben van aan zulk een verlangen om quitancie toe te geven.

„Doch wat hiervan zij; de regter heeft des echter vermeend den gereq. te moeten veroordeelen tot geldboete, en nu zegt de req. te regt: „dat a. 207 S^{r}. hier geschonden is, vol-
„gens hetwelk bij elke schuldigverklaring en veroordeeling
„tot straf behoort de veroordeeling tot voldoening der kosten,
„door eene tegen de wet strijdende daad veroorzaakt."

„Eene onregtmatige daad is hier stellig gepleegd, en dat is niet ontkend; eene schuldigverklaring en veroordeeling tot straf is gevolgd; er zijn kosten gemaakt, al ware het alleen door de opmaking van het proces-verbaal, hetwelk in allen geval moet geschieden bij elke overtreding van de toegepaste Brandkeur in a. 12, afd. III.

„Maar hoe kan nu ooit de Staat kosten moeten dragen van een proces, die niet veroorzaakt zijn door eenen zijner ambtenaren, maar door de onregtmatige, bewezene en erkende daad van eenen ingezeten?

„Ik eindig met de opmerking, dat de regter in zijn systema, zoo dat gegrond is op a. 254 S^{r}., wel zoude gedaan hebben met te motiveren en bewezen te verklaren, dat het aanbod tot vrijwillige betaling der beloopene geldboete was geschied vóór of na de dagvaarding, dewijl genoemd a., zoo ik het wel begrijp, van die onderscheiding ten aanzien der quitancie gewaagt.

„Ik heb de eer, namens den Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde vonnis zal vernietigen, doch alleen voor zoover de gereq. daarbij niet is veroordeeld in de proceskosten, en hem, ten principale regt doende, alsnog daarin zal veroordeelen, met instandhouding van al het overige en veroordeeling van den gereq. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat a. 207 Sv. aan den regter voorschrijft om, in geval van schuldigverklaring, niet alleen de straf uit te spreken, maar den schuldigverklaarde ook te veroordeelen in de kosten van het regtsgeding; en dat de Kntr., door in het aangevallen vonnis het eerste gedaan te hebben en het laatste na te laten, gemelde wetsbepaling heeft geschonden;

„Vernietigt het beklaagde vonnis, voor zooverre de gereq. daarbij niet is veroordeeld in de kosten;

„En alsnu, krachtens a. 105 R. O., regt doende op de als bewezen aangenomen daadzaken en dienvolgens reeds uitgesproken schuldigverklaring en veroordeeling tot geldboete;

„Veroordeelt den gereq. in de kosten van het regtsgeding en veroordeelt hem in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCV. — Arrest van 19 Junij 1855.

(A. 1, 206, 211, 427, 129 en 130 Sv.)

Is de overtreding, begaan door een tapper, die zijne tapperij niet op het bepaalde uur heeft gesloten, niet onderscheiden van die der personen, welke de tapperij op dat uur niet hebben verlaten? — JA.

Zijn de a. 129 *en* 130 *Sv. geschonden, wanneer het consteert dat er geen afspraak heeft bestaan tusschen den tapper en de bezoekers, of tusschen deze onderling?* — JA.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te Zierikzee is req. van cassatie tegen een vonnis van dezelve Regtbank, regt doende in hooger beroep, van 4 Apr. 1855, waarbij is te niet gedaan een vonnis van den Kntr. te Z., van 14 Febr. te voren, doch slechts voor zooverre daarin niet was uitgedrukt, dat de misdrijven, ten laste gelegd aan W. R., oud 42 jaren, geboren te Rotterdam, zeilmaker en tapper, J. D. W., varensgezel, en J. P., arbeider, alle drie wonende te Z. (de twee laatsten non-comparanten voor de Regtbank), waren gepleegd in vereeniging en zamen-

hangend, almede voor zoo ver zij hoofdelijk in de kosten waren veroordeeld; zijnde door de voormelde Regtbank verklaard, dat de ten laste van de beklaagden gebragte misdrijven (te weten, wat betreft den eersten, het niet sluiten zijner tapperij in den avond van 25 Dec. 1854, op den tijd bij het Reglement van policie bepaald, zonder bekomen vergunning, en de overige het niet verlaten der tapperij ten gezegden tijde) zijn gepleegd in vereeniging en zamenhangend, en het vonnis *a quo*, voor zoo veel de aan ieder der beklaagden opgelegde geldboete van *ƒ* 2.00 en *subsidiaire* gevangenisstraf van éénen dag betreft, gehandhaafd, doch de beklaagden zijn veroordeeld in de kosten van het regtsgeding, zoo in eersten aanleg als in hooger beroep gevallen, voor de eene helft op den eersten beklaagde en voor de wederhelft op de beide overige beklaagden, ieder hoofdelijk voor het geheel daarvan, te verhalen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Jhr. VAN DEN VELDEN, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Zeer weinige woorden slechts zal ik over deze zaak zeggen, *vooreerst*, omdat ik het geheel eens ben met de memorie van het O. M. (den req.), en vooral ook, omdat ik vermeen dat de H.-R. het litigieuse punt, niet lang geleden, naar mijn oordeel, heeft beslist, en wel, zoo ik mij niet bedrieg, voor den eersten keer.

„De Proc.-G. bij dezen Raad heeft reeds honderde malen de ambtenaren van het O. M. doen aanschrijven, om in dergelijke gevallen te handelen in den geest en naar de beginselen, nu door den H.-R. en den req. verkondigd.

„Een tweede arr. *expresse* op het litigieuse punt te wijzen, is mij dus in allen gevalle welkom.

„Het arr., waarop ik doelde, is den 12 Dec. ll. gewezen in de zaak van J. H., en wel conform mijne conclusie.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen:
„dat de H.-R. het beklaagde vonnis zal vernietigen, en doende
„wat de Regtbank had behooren te doen, mede zal vernie-
„tigen het vonnis in eersten aanleg gewezen, op grond van
„schending der a. 129 en 130 S^g., en eene nieuwe instructie
„zal bevelen tegen den eersten gereq. afzonderlijk en de beide
„overige gezamelijk; de kosten, in cassatie gevallen, te
„dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de gereq^n. van cassatie voor het Ktng. te Z. bij
ééne en dezelfde acte zijn gedagvaard, ter zake, dat de eerste
in den avond van 25 Dec. ll. zijne tapperij niet had gesloten
op den tijd, bij het Reglement van policie bepaald, zonder bekomen
vergunning, en dat de twee laatsen die tapperij ten
gezegden tijde niet hadden verlaten; dat de Kntr., zonder dat
uit zijn vonnis van eenig voorafgaand onderzoek omtrent den
zamenhang dezer overtredingen blijkt, en zonder voor het bestaan
van dien zamenhang eenigen grond bij te brengen, over
dezen bij één en hetzelfde vonnis uitspraak heeft gedaan;
dat de Regtbank, op het ingestelde hooger beroep, het punt
der connexiteit opzettelijk heeft onderzocht, en verstaan, dat,
vermits het den regter voldoende was bewezen, dat de aan de
beklaagden te last gelegde overtredingen waren begaan door
verscheidene vereenigde personen gelijktijdig en in zoodanig
onderling verband tot elkander, dat zij als zamenhangend
moesten beschouwd worden in den zin van a. 130 S^g., en
dus bij eene en dezelfde uitspraak konden beregt worden, als
gronden voor de gelijktijdige behandeling en afdoening heeft
aangevoerd, dat het belang der strafzaak en de juiste beoordeeling
der feiten zoodanige opvatting *in casu* noodzakelijk
maakten;

O., met opzigt tot de vraag, of a. 130 S^g. in deze met juistheid
is toegepast, dat, hoezeer de beklaagden bij ééne dag-

vaarding waren geroepen, in die acte nogtans geene melding is gemaakt van eenigen zamenhang; dat de overtreding van een tapper, die zijne tapperij niet op het bepaalde uur heeft gesloten, op zich zelve is onderscheiden van die der personen, die de bedoelde tapperij niet hadden verlaten op dat uur; dat die overtredingen wel gelijktijdig zijn begaan en op dezelfde plaats, maar dat uit het beklaagde vonnis in geenen deele blijkt, dat zij zijn gepleegd door vereenigde personen; en dat in deze ook geene sprake is van het geval, voorzien in n°. 3 van a. 130; dat in den regel misdrijven, door verscheidene personen, hoezeer dan ook gelijktijdig begaan, afzonderlijk behooren te worden behandeld; en dat vermits zelfs niet blijkt, dat er eenige afspraak bestaan heeft tusschen den tapper en de bezoekers zijner tapperij, of tusschen deze onderling, dit beginsel door de Regtbank bij het beklaagde vonnis is miskend, en de a. 129 en 130, in verband met a. 1 Sr., zijn geschonden;

„Vernietigt uit dien hoofde het beklaagde vonnis van de Arr.-R. te Z., van 4 Apr. 1855, en doende wat de regter in hooger beroep had behooren te doen, vernietigt mede het vonnis van den Kntr. te Z., op 14 Febr. 1855 in deze zaak gewezen, en beveelt eene nieuwe afzonderlijke instructie ter zake van de aan elk der drie gereqn. te last gelegde feiten;

„Verwijst te dien einde de zaak naar het Pr.-Ger. in Zeeland, om aldaar in hooger beroep op nieuw te worden beregt en afgedaan;

„Beveelt, dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat."

N°. MCVI. — Arrest van 19 Junij 1855.

(A. 4 en 5 van het Kon. Besluit van 29 Oct. 1833 (*St.* n°. 59); a. 1 der Wet van 6 Mrt. 1818 (*St.* n°. 12).)

Wordt bij a. 4 van het Kon. Besluit van 29 Oct. 1833 (St. n°. 59) *onderscheid gemaakt tusschen den eenen of anderen grond, waarom de tol niet zoude verschuldigd zijn?* — NEEN.
Moet niet integendeel meergemeld a. 4 algemeen *en* onbeperkt *worden opgevat?* — JA.

In cassatie heeft zich voorzien J. v. D. O., van beroep voerman, wonende te Prinsenhage, tegen een in hooger beroep gewezen vonnis der Arr.-R. te Breda, van 6 Apr. 1855, waarbij is vernietigd het vonnis van den Kntr. aldaar, van 27 Dec. bevorens, bij hetwelk hij, ter zake van op den 19 Sept. te voren, twee malen den tolpaal n°. 8, aan den grooten weg der eerste klasse n°. 3, onder P., met twee karren, elk bespannen met een paard, te zijn doorgereden, zonder betaling van den gevorderden en door hem geweigerden tol, is ontslagen van alle regtsvervolging, en waarbij hij door de Regtbank, op nieuw regt doende, met toepassing van a. 4 van het Kon. Besluit van 29 Oct. 1833 (*St.* n°. 59) en a. 1 der Wet van 6 Mrt. 1818 (*St.* n°. 12), te dier zake is veroordeeld in 2 geldboeten, elk van *f* 10.00, en in de kosten der beide instantiën.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. DE GREVE, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Het eenig* in deze zaak aangevoerde *middel* van cassatie is mij niet aannemelijk voorgekomen, weshalve ik, mij vereenigende met de hieromtrent in hooger beroep gegevene beslissing, van meening ben, dat deze voorziening in cassatie zal behooren te worden verworpen.

„*Het* voorgestelde *middel* is: schending of verkeerde toepassing van het Kon. Besluit van 29 Oct. 1833 (*St.* n°. 59), in verband met het Besluit van den Souvereinen Vorst van

9 Julij 1814 en van a. 1 van de Wet van 6 Mrt. 1818, op grond dat bij het beklaagde vonnis ten onregte zoude zijn beslist, dat gezegd a. 4 toepasselijk is op elke weigering van betaling van tol, ook dan zelfs, wanneer mogt blijken, dat er geene tolbetaling verschuldigd mogt zijn; en dat alzoo *in casu*, waar niet de rede is van eenige vrijstelling, maar van eene niet-verschuldigdheid van tol, het bedoelde wetsartikel niet had kunnen of mogen worden toegepast.

„Wanneer ik evenwel a. 4 van het Besluit van 1833 inzie, dan is mij de strekking daarvan zoo algemeen, en de inhoud zoo duidelijk voorgekomen, dat ik mij, gelijk ik reeds zoo even zeide, in deze geheel en al meen te moeten vereenigen met de daaraan bij het beklaagde vonnis gegevene uitlegging.

„Men leest daar:

„„Niemand zal de betaling van den tol aan de tolpalen of „tolboomen mogen weigeren.

„„Den gevorderden tol niet verschuldigd achtende, zal de „reiziger bij de betaling quitancie van den tolpachter of gaar„der kunnen vragen, om naderhand zijn regt te doen gelden."

„De strekking is dus deze: wanneer eenige tol bij een tolboom gevorderd wordt, moet die betaald worden, het zij men den gevorderden tol verschuldigd acht, ja dan neen! Men heeft niet gewild, dat men, bij het bestaand geschil over de al of niet verschuldigdheid, den tolboom zonder betaling zoude kunnen doortrekken. Men heeft niet gewild, dat de tolgaarder genoodzaakt zoude zijn, om den weigerachtigen doortrekkenden reiziger, wiens persoon en woonplaats hem geheel en al onbekend kan zijn, later tot de betaling van den tol te moeten achterhalen. Men heeft het verkieslijker geacht, om bij eenig beroep op niet-verschuldigdheid van tol, de betaling van den tol te doen plaats hebben, doch tegen quitancie, ten einde alzoo den reiziger in staat te stellen, om zijne regten, het zij dan bij het administratief gezag, het zij bij den regter, te doen gelden.

Wanneer dus de tol gevorderd wordt, moet die in elk geval betaald worden; en deze bepaling is zoo algemeen, dat ik volstrekt niet kan inzien, dat des req^s. onderscheiding ten aanzien van vrijstelling van tol en niet verschuldigdheid van tol, daardoor in het minst zoude kunnen worden gewettigd. Integendeel, de wet zegt uitdrukkelijk: *niemand mag weigeren*, en dus uit welken hoofde dan ook men den tol niet verschuldigd mogt achten.

„Buitendien is ook inderdaad, zoowel bij eene vrijstelling gegrond op eenige wettelijke bepaling, als bij eene vrijstelling, of liever vrijdom van tol krachtens eenen constitutieven titel, in beide gevallen de tol niet verschuldigd; zoodat ook uit dit oogpunt beschouwd, des req^s. redenering ten eenemale is buiten de wet.

„Eindelijk zij hier nog met een enkel woord opgemerkt, dat de verbindbaarheid en de toepasselijkheid van het Kon. Besluit van 29 Oct. 1833, als maatregel van algemeen inwendig bestuur, hier bij dezen Raad meermalen is erkend. Men zie o. a. een arr. van 28 Febr. 1854, opgenomen bij v. d. Honert, *Gem. Zaken*, XII, 132.

„Ik concludeer dus tot verwerping dezer voorziening, met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eenig middel* van cassatie is voorgesteld: schending of verkeerde toepassing van a. 4 van het Kon. Besluit van 29 Oct. 1833 (*St.* n°. 59), in verband met het Besluit van den Souvereinen Vorst van 9 Julij 1814, waarbij de bewoners van P. zouden zijn vrijgesteld van tol op den grooten weg der eerste klasse n°. 3, onder die gemeente, en van a. 1 der Wet van 6 Mrt. 1818 (*St.* n°. 12), op grond dat zoude moeten worden onderscheiden tusschen zulk eenen vrijdom en tusschen eene vrijstelling, bedoeld bij a. 5 van dat Besluit; en dat bij het bestaan van zoodanigen vrijdom, niet zoude zijn toepasselijk a. 4 van evengenoemd Besluit;

„O. dienaangaande, dat bij het laatst vermeld a. is verordend, dat niemand de betaling van den tol zal mogen weigeren, terwijl bij het niet verschuldigd achten van den tol, alleen is veroorloofd het vragen van quitancie van den tolpachter of gaarder, ten einde naderhand het beweerde regt te doen gelden; dat zoowel het verbod van weigering van betaling van tol, als het daarbij voorzien geval, dat men den gevorderden tol niet verschuldigd acht, zijn algemeen en onbeperkt; dat daarbij geenzins wordt onderscheiden tusschen den eenen of den anderen grond, waarom de tol niet zoude zijn verschuldigd, en evenmin of de beweerde vrijstelling of vrijdom berust op eene der uitzonderingen, vervat in de a. 5 en 6 van meergenoemd Kon. Besluit, dan wel op eenigen anderen geldigen grond; en dat derhalve bij het beklaagde vonnis te regt is beslist, dat geen beweerde vrijdom van tol kan ontheffen van de verpligting om voorloopig aan de vordering tot betaling te voldoen;

„O., dat alzoo *het eenig* aangevoerde *middel* is ongegrond;

„Verwerpt deze voorziening in cassatie en verwijst den req. in de kosten, daarop gevallen."

No. MCVII. — Arrest van 19 Junij 1855.

(A 206 Sr.)

Is aan een verdediger het regt verleend om van eene voorziening in cassatie te desisteren, wanneer niet blijkt, dat hij daartoe door den veroordeelde zelven is gemagtigd? — NEEN.

Kan op eene feitelijke beslissing, „dat twee afzonderlijke „misdrijven wel op hetzelfde oogenblik, maar tegen verschillende personen zijn begaan, zonder dat het laatste „misdrijf het plegen van het eerste gemakkelijk maakte of „bevorderde," in cassatie worden teruggekomen? — NEEN.

In cassatie heeft zich voorzien de Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Gelderland, alsmede B. K., klokkenmaker, en H. K., smid,

beiden geboren en wonende te Baarle-Nassau, tegen een arr. van het Pr.-Ger. in G., van 25 Apr. 1855, bij hetwelk de req. B. K. is schuldig verklaard aan moedwilligen manslag en moedwillige verwonding, zonder dat hieruit eene ziekte of beletsel om te werken van meer dan 20 dagen is veroorzaakt, beiden gepleegd met voorbedachten rade en geleider lage, en te dier zake veroordeeld tot de straffe des doods en eene geldboete van *f* 25.00, en in de helft der kosten van het geding, en de req. H. K., als niet schuldig of medepligtig aan den door den eersten beschuldigde (nu req.) gepleegden manslag of verwonding met voorbedachten rade en geleider lage, hiervan is vrijgesproken, doch verklaard schuldig aan het moedwillig toebrengen van eenen slag, gepleegd met voorbedachten rade en geleider lage, zonder dat uit die gewelddadigheid eene ziekte of beletsel van te werken van meer dan 20 dagen is ontstaan, en te dier zake veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf voor den tijd van vijf jaren, tot betaling eener geldboete van *f* 25.00, en in de wederhelft van de kosten van het geding.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN, heeft de Proc.-G. geconcludeerd tot verwerping van beide voorzieningen.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., met betrekking tot de voorziening der beide veroordeelden B. en H. K. beteekend, ter kennisgeving van den dag, voor de behandeling dezer zaak bepaald;

„O., met betrekking tot de voorziening der beide veroordeelden B. en H. K., dat, wat betreft den tweeden, H. K., ter griffie van het Pr.-Ger. in G., op den 28 Apr. 1855 verklaring is gedaan van beroep in cassatie, en op den 23 Mei 1855 verklaring, dat van gemeld beroep is afstand gedaan, beiden door Mr. C. J. C. H. v. N. T. S., adv. te Arnhem, als verdediger van dien veroordeelden H. K.;

„O., dat niet blijkt, dat de genoemde adv. door den veroordeelde tot het desistement is gemagtigd geworden; dat de

verdediger van een veroordeelde bij a. 389 S^{v}. wel bevoegd wordt verklaard om van het beroep in cassatie van zijn cliënt aanteekening ter griffie te kunnen doen, doch dat er geene bepaling in dat Wetb. wordt gevonden, uit krachte van welke de verdediger van een veroordeelde bevoegd kan worden geacht, om van het regt, door den veroordeelde eenmaal wettig verkregen, om zijne zaak in cassatie door den H.-R. te doen behandelen, afstand te doen, zoo lang niet blijkt, dat hij tot het doen van zoodanig desistement door den veroordeelde zelven is gemagtigd;

„O., dat alzoo hier bestaat een wettig beroep in cassatie, door opvolgend desistement niet vervallen;

„O. alsnu, met betrekking tot de voorziening van den Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in G., dat de veroordeelde H. K. zijnde vrijgesproken van alle schuld of medepligtigheid aan den door B. K. gepleegden manslag of verwonding, met voorbedachten rade en geleider lage gepleegd, uit hoofde de door hem gepleegde en als bewezen aangenomen feiten geene overtreding der wet daarstelden, eigenlijk van alle regtsvervolging is ontslagen, en deze voorziening alzoo is ontvankelijk;

„O., ten opzigte van *het* aangevoerde *middel* van cassatie, dat de beide veroordeelden zijn beschuldigd geweest van manslag en verwonding, gepleegd met geleider lage en voorbedachten rade, zijnde echter door de verwondingen geen beletsel of ziekte gedurende meer dan twintig dagen veroorzaakt;

„O., dat bij het beklaagde arr. *in facto* is uitgemaakt, dat na een voorafgaanden twist in de herberg van B. te B. N., deze herberg het eerst is verlaten door beide veroordeelden B. en H. K.; dat de verslagenen J. H. en G. H., met nog drie andere personen, iets later die herberg hebben verlaten, en hunnen weg naar huis volgende, voorbij de woning van de beide veroordeelden zijn gegaan, alwaar zij hen beide hebben vinden staan, B. gewapend met een geweer en H. voorzien van een knuppel; dat zij naauwelijks voorbij dat huis zijnde, de tweede

beschuldigde H. K. met dien stok of knuppel eenen zwaren slag op den rug van G. H. toebragt, zoodat die struikelde; dat op denzelfden oogenblik de eerste beschuldigde B. K., onder het geroep: *allons! vooruit,* eenige passen nader en meer midden op den weg bij hen kwam en op hen aanlegde, en het geweer heeft gelost, waarna J. H. is gevallen; zijnde toen de beide beschuldigden in hunne woning verdwenen; dat J. H. nog maar weinige teekenen van leven heeft gegeven, en onmiddellijk daarna is overleden; dat die dood het noodzakelijk gevolg is geweest van de door het geweerschot toegebragte beleedigingen van het hart en de linkerlong;

„O., dat verder in dat arr. hieromtrent voorkomt, dat hier de rede is van twee afzonderlijke misdrijven, wel op denzelfden oogenblik, maar tegen verschillende personen, met verschillende wapenen begaan, als het met een geweer ter neder vellen van J. H., en het verraderlijk met eenen zwaren knuppel ter nederslaan van G. H., zonder dat kan gezegd worden dat door de laatstgenoemde daad, het plegen van de eerste daad is gemakkelijk gemaakt of bevorderd;

„O., dat uit deze feitelijke beslissing, waarop in cassatie niet kan worden teruggekomen, volgt, dat alle hoedanigheid als coauteur hier is uitgesloten, en dezelve is ondenkbaar, even als die van medepligtigheid, en dat *het* voorgestelde *middel* alzoo is onaannemelijk;

„O. eindelijk, dat noch bij het beroep in cassatie, noch naderhand, door of van wege de beide veroordeelden B. en H. K. eenige gronden voor dat beroep zijn aangevoerd, en dat er ook geene aanwezig zijn bevonden, waarom het beklaagde arr. ambtshalve zou behooren te worden vernietigd;

„Verwerpt de beide beroepen, zoo van den Proc.-G. in G., als dat van de beide veroordeelden;

„Verwijst deze laatste in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCVIII. — Arrest van 19 Junij 1855.

(A. 206, 223 en 227 Sr.)

Is het niet eene, naar mate der bijkomende omstandigheden, voor verschillende beantwoording vatbare vraag, of hetzelfde feit moet worden gequalificeerd als het voltooide misdrijf, *dan wel als* strafbare poging? — Ja.

Is dus a. 223, *in verband met de a.* 206 *en* 227 *Sr., geschonden, wanneer een Hof weigert te onderzoeken, of, bij vrijspraak van eene aanklagt van diefstal, de bewezene feiten ook behooren te worden gequalificeerd strafbare poging daartoe?* — Ja.

In cassatie, in het belang der wet, heeft zich voorzien de Proc.-G. bij den H.-R. tegen een in hooger beroep gewezen arr. van het Pr.-Ger. in Drenthe, van 8 Febr. 1855, bij hetwelk is vernietigd het in eersten aanleg gewezen vonnis der Arr.-R. te Assen, van 27 Dec. 1854, en door het Hof, op nieuw regt doende, A. K. en G. J. S., van beroep arbeiders, wonende te Coevorden, zijn vrijgesproken van het hun bij dagvaarding ten laste gelegde.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. DE GREVE, heeft de Proc.-G. genomen de volgende conclusie:

„O., dat beide eerstgemelde appellanten, met en benevens zekeren K. C., bij exploit van 7 Dec. 1854 zijn gedagvaard voor de Arr.-R. te A., ter zake: „dat zij op den 2 Dec. ll., „gezamelijk arglistig hebben ontvreemd en zich toegeëigend „eene hoeveelheid zand, toebehoorende aan den Staat en lig„gende in of bij de contre-escarpe te C.;" dat gemelde Regtbank, bij vonnis van 27 Dec., genoemden K. C. heeft vrijgesproken, doch de beide anderen heeft verklaard schuldig aan diefstal eener hoeveelheid zand, onder verzachtende omstandigheden, en hen te dier zake heeft veroordeeld, ieder tot eene gevangenisstraf van 2 maanden en in de kosten;

„O., dat zoowel de beide veroordeelden als de Off. v. J. tijdig van dit vonnis appel hebben aangeteekend, en dat bij de behandeling der zaak, de Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in D., oor-

deelende, dat de bewezene feiten niet het karakter hadden van geheel voltooiden diefstal, maar alleen van eene poging tot diefstal van zand, welke, door uiterlijke daden gebleken en door een begin van uitvoering opgevolgd, hare uitwerking alleen had gemist door toevallige, van den wil des daders onafhankelijke omstandigheden, diensvolgens de vernietiging van het beklaagde vonnis en de schuldigverklaring der appellanten aan die strafbare poging heeft gerequireerd;

„O., dat bovengenoemd Hof bij het beklaagde arr. heeft beslist, dat het bij dagvaarding aan de appellanten te last gelegde feit of wanbedrijf niet was bewezen; dat het heeft geoordeeld, dat de quaestie, of hier poging tot diefstal was bewezen, geen punt van onderzoek voor het Hof kon of mogt uitmaken, vermits aan de beklaagden bij de dagvaarding geen poging tot diefstal was te last gelegd, en het feit, zoodanig als het in de dagvaarding was omschreven, nimmer poging kon worden gequalificeerd; hebbende het Hof te dezen aanzien overwogen, dat poging tot eenvoudigen diefstal zoude zijn een geheel ander feit, dan volvoerde diefstal zelf, en dat daartegen dan ook bij de Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102) eene ligtere straf is bedreigd;

„O., dat het Hof, dien ten gevolge het beklaagde vonnis vernietigende, de beide appellanten heeft vrijgesproken;

„O., dat zij ten gevolge van dit arr. op nieuw voor de Arr.-R. te A. zijn gedagvaard, ter zake van poging tot diefstal; dat echter die Regtbank, oordeelende dat het feit, waarvoor de appellanten nu in regte waren geroepen, hetzelfde was als hun bij de vroegere dagvaarding was te last gelegd, op grond van a. 218 Sv., den Off. in zijne vordering niet ontvankelijk heeft verklaard; dat deze van dit vonnis is gekomen in hooger beroep bij het Pr.-Ger. in D., en dat dit Hof, nu een ander gevoelen dan vroeger aannemende, en blijkbaar het vroeger arr. met de wet en het regt strijdig oordeelende, met adoptie der motieven van den eersten regter, bij arr. van 12 Apr. ll. het vonnis der Regtbank heeft bevestigd;

„O., dat bij a. 223 Sr. in de dagvaarding wordt gevorderd de opgave van het feit, en niet de qualificatie van het misdrijf, en dat, in gevolge a. 206, *j*°. a. 227 van dat Wetb., het den regter is overgelaten, aan de, naar aanleiding der acte van beschuldiging of dagvaarding, bewezene feiten zoodanige qualificatie te geven, als hij in regte meent te behooren;

„O., dat het doel van het voorschrift van a. 223 is, dat uit de dagvaarding blijke waarvoor de beklaagde zal te regt staan, opdat hij wete over welk feit hij zich zal hebben te verantwoorden;

„O., dat misdrijf en strafbare poging daartoe slechts verschillen ten aanzien van de hoogte, tot welke de dader bij het begaan daarvan is gevorderd; zoo zelfs, dat het vaak eene voor verschillende beschouwingen vatbare regtsvraag is, of hetzelfde feit als het geheel volvoerde misdrijf, dan wel als strafbare poging daartoe moet worden gequalificeerd;

„O., dat overzulks beklaagden, die ter zake van gepleegden diefstal zijn gedagvaard, maar tegen welke schuldigverklaring aan poging tot dienzelfden diefstal wordt gerequireerd, met der daad volledige kennis hebben gedragen van het feit, dat hun bij dat requisitoir wordt te last gelegd;

„O., dat toch in de aanklagt van misdrijf van zelve ligt opgesloten de te-last-legging van handelingen, die slechts het bewijs van het aanwezen van poging tot misdrijf opleveren, en dat alzoo de regter volkomen bevoegd is om de bewezene feiten aldus te qualificeren en eene schuldigverklaring daaraan uit te spreken;

„O., dat dan ook deze H.-R. niet heeft geaarzeld om, overeenkomstig de daartoe door den Proc.-G. genomen conclusie, bij arr. van 30 Apr. 1844, eenen wegens moedwillige brandstichting veroordeelde, met vernietiging van het condemnatoir arr., schuldig te verklaren aan strafbare poging tot die misdaad en hem te dier zake te veroordeelen (v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, XII, 273);

„O., dat uit de stukken der procedure ten duidelijkste blijkt, dat hier geene quaestie hoegenaamd is geweest van het onderzoek naar een ander feit, dan den beklaagden was te last gelegd, maar alleen de vraag was, of regtens ten laste van de beklaagden daden waren bewezen, die het kenmerk droegen van voltooiden diefstal, dan wel slechts die van strafbare poging daartoe;

„O., dat alzoo de Regtbank en het Hof, bij het later vonnis en arr., zeer juist hebben geoordeeld, dat de beklaagden reeds ter zake van het hun te last gelegde feit hadden te regt gestaan, en dat het eene kennelijke regtsdwaling van het Hof is geweest, in eene beschuldiging van poging tot diefstal, de te-last-legging van geheel andere feiten te zien, dan in eene beschuldiging van geheel voltooiden diefstal; terwijl het voorzeker voor deze regtsquaestie (indien zij al als zoodanig kan worden beschouwd) geheel onverschillig is, dat, naar mate de handeling bewezen is verder of minder ver te zijn gevorderd en het feit alzoo misdrijf of strafbare poging daartoe moet worden gequalificeerd, eene zwaardere of ligtere straf moet worden toegepast;

„O., dat mitsdien het Pr.-Ger. in D. ten onregte heeft geweigerd en nagelaten om te onderzoeken, of de beklaagden, aan welke bij de dagvaarding arglistige ontvreemding van eene aan den Staat toebehoorende zaak was te last gelegd, ook, zoo al het bewijs van den gepleegden diefstal ontbrak, schuldig waren aan poging daartoe, en door dit als een ander feit te beschouwen, de bepalingen van a. 223, in verband met de a. 206 en 227 S^{g}., heeft miskend en verkeerd toegepast;

„Requireert dat de H.-R., in het belang der wet, het beklaagde arr. zal vernietigen, voor zooverre het Hof op bovengemelden grond, en zonder te treden in eenig onderzoek naar het bestaan van bovenbedoelde strafbare poging, de appellan-

ten A. K. en G. J. S. eenvoudig heeft vrijgesproken van den te last gelegden diefstal, zonder dat echter het te wijzen arr. eenig nadeel zal kunnen toebrengen aan de regten, door partijen verkregen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat door den Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in D. in hooger beroep is gerequireerd, dat de beklaagden zouden worden schuldig verklaard aan strafbare poging tot eenvoudigen diefstal; dat echter het Hof, na te hebben beslist, dat de diefstal niet was bewezen, heeft geoordeeld niet te mogen treden in een onderzoek, of zij zich hadden schuldig gemaakt aan strafbare poging daartoe; dat deze uitspraak voornamelijk dáárop is gegrond, dat hun bij dagvaarding zoude zijn te last gelegd wel diefstal, maar geene strafbare poging daartoe, en dat daardoor verkeerd zijn toegepast de a. 206 en 227, in verband met a. 223 S[t].;

„O. toch, dat, ofschoon in een correctioneel regtsgeding het regterlijk onderzoek moet zijn gegrond op de dagvaarding, en de beklaagde niet kan worden veroordeeld dan ter zake van het bij de dagvaarding hem ten laste gelegde feit, echter in de aanklagt van misdrijf van zelf ligt opgesloten de te-lastlegging der handelingen, die slechts het bewijs opleveren van strafbare poging daartoe; dat het immers is eene, naar mate der bijkomende omstandigheden, voor eene verschillende beantwoording vatbare regtsvraag, of hetzelfde feit behoort te worden gequalificeerd als het geheel voltooide misdrijf, dan wel als eene strafbare poging daartoe; en dat derhalve het Hof niet alleen was bevoegd, maar bovendien verpligt te onderzoeken, of de beklaagden hadden gepleegd, zoo al niet diefstal, dan immers strafbare poging daartoe;

„Vernietigt uit dien hoofde, in het belang der wet, het beklaagde arr., alleen echter voor zoover het Hof daarbij heeft geweigerd te treden in een onderzoek naar het al of niet aanwezig zijn van strafbare poging tot diefstal, en zonder dat dit

arr. van den H.-R. eenig nadeel zal kunnen toebrengen aan de regten, door partijen verkregen;

„Beveelt dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat."

N°. MCIX. — Arrest van 19 Junij 1855.

(A. 206, 211 Sr.; a. 405 *C. P.*; a. 21, 25, al. 1, der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102.)

Zijn de a. 206 *en* 211 *Sr. geschonden, wanneer het Hof, in het gebruik maken van een valschen naam een voldoend* criterium *van bedriegelijke opligting vindende, een onderzoek naar een tweede voorgeven als overbodig beschouwt?* — Neen.

Wordt tot toepassing van a. 405 C. P. *vereischt, dat een beklaagde zich zelven bij anderen onder een valschen naam voordoet?* — Neen.

Heeft het woord naam, *in meergemeld a.* 405 C. P. *voorkomende, niet evenzeer betrekking op den* voornaam *als op den* geslachtnaam? — Ja.

Wordt niet het gebruik maken van valsche qualiteiten als een der criteria *van meergemeld wanbedrijf aangemerkt?* — Ja.

Is a. 21, *in verband met a.* 25, *al.* 1, *der Wet van* 29 *Junij* 1854 (St. n°. 102), *geschonden, wanneer de regten, bij a.* 8 *dier Wet vermeld, niet zijn ontzegd van den dag dat het vonnis kracht van gewijsde zal hebben bekomen, maar gedurende vijf jaren nadat de straf zal zijn ondergaan?* — Ja.

J. A. H., oud 53 jaren, schrijver, geboren en wonende te Breda, is req. van cassatie van een arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, van 27 Mrt. 1855, waarbij in hooger beroep, en zulks ten gevolge der verwijzing naar gemeld Hof, gedaan bij arr. van den H.-R. van 23 Jan. jl., is bevestigd een vonnis der Arr.-R. te B., van 11 Sept. 1854, bij hetwelk de req. is schuldig verklaard aan bedriegelijke opligting, en, met toepassing van a. 405 S^t. en van a. 8 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), is veroordeeld tot gevangenzetting voor den tijd van één jaar, in eene boete van *f* 25.00 ten behoeve van den Staat, en in de kosten; boete en kosten des noods op hem bij lijfsdwang te verhalen, met ontzegging, gedurende 5 jaren nadat hij zijne

straf zal hebben ondergaan, van het kiesregt en van het regt om openbare ambten of bedieningen waar te nemen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. GERADTS, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Drie middelen* van cassatie zijn bij de memorie aangevoerd, en wel:

„1°. Schending van a. 206, *j°*. 211 Sg., op grond dat het Hof nu niet had regt gedaan op hetgeen uit het onderzoek ter teregtzitting gebleken was ten aanzien der elementen van de opligting.

„Het Hof heeft namelijk zijne schuldigverklaring en veroordeeling alleen gegrond op de valsche opgave van eenen voornaam van eene der dochters van den req., en nu zoude hij, volgens de memorie, dit evenzeer hebben moeten doen op grond van *manoeuvres frauduleuses*, die het Hof zelf zoude aangegeven hebben.

„Ik beantwoord *dit middel*, ter bekorting, met de eenvoudige aanhaling der woorden van de autheuren CHAUVEAU en FAUSTIN, IV (Bruss. ed.), p. 88, 2e kol. *in voce: cette première question posée* etc., versterkt door de aanhaling van een arr. van het Hof van cassatie, met welks leer die geleerde schrijvers verklaren in te stemmen, even als ik doe.

„Het Hof heeft hier gekozen de qualificatie van *escroquerie par usage de faux noms;* maar het moest wel motiveren den *dolus*, de kwade trouw; en daarom moest het bewezen verklaren, dat de req. geen dochter had, die *Wilhelmina* heette, en ook niet, dat geen pak baai door haar werd gewacht, vooral ook om den geslachtsnaam, waarover straks nader.

„Maar daaruit vloeit niet voort, dat de *judex facti* hier mede heeft verkozen de qualificatie van *manoeuvres frauduleuses*. De qualificatie van *faux nom* was hem voldoende, mits hij wist, dat daardoor voornamelijk de opligting en de overgave van het goed door den besteller was te weeg gebragt.

„Ik acht *dit middel* dus ongegrond.

„Bij *het tweede middel* werd beweerd: verkeerde toepassing van a. 405 *C. P.*, op grond dat tot toepassing van dat a. wordt vereischt, dat een beklaagde zich zelven bij anderen onder een valschen naam voordoet, en *in casu* de req. niet voor zich zelven er zich van zoude hebben bediend.

„Wat *het eerste* betreft, zoo is dit eene onderscheiding buiten de wet, en *het tweede* is in strijd met de feitelijke beslissing, dat hij door de opgave van dien valschen naam het goed in zijn bezit heeft gekregen, en dat hij het goed heeft beleend, en het provenu, alsmede een gedeelte van het goed, ten eigen bate heeft aangewend.

„Ik acht dus ook *dit middel* onaannemelijk.

„Bij *het derde middel* beweerde men schending van hetzelfde evengenoemde a. 405 *C. P.*, op grond dat onder het daarin voorkomende woord *naam*, alleen moest worden verstaan de *geslachts-*, maar geenzins de *voornaam*, en dat dit zoude blijken uit de a. 31, al. 2, 3 en 4, a. 40, 45 en 51 B. W.

„In *de eerste plaats* berust die stelling alweder op eene onderscheiding buiten de wet, en *ten andere* bewijzen de aangehaalde a. van het B. W. veel meer *tegen* dan *voor* die stelling.

„Zij bewijzen juist, dat voor de identiteit des persoons wel zeer zeker behoort de voornaam; de persoons-, niet de geslachtsnaams aanduiding alleen.

„Aan den naam van den éénen broeder b.v. kan oneindig meer crediet gehecht worden dan aan dien des anderen; maar indien nu die andere, die een anderen voornaam voert, zegt: ik ben de persoon, die den voornaam draagt, *voluitgeschreven* op op een adres (zoo als *in casu* blijkt), en zich daarop *dolo malo* goederen toeëigent, dan pleegt hij het wanbedrijf van a. 405 *C. P.*

„Dit is hier het geval, en of het nu geldt den voornaam eener dochter of dien des req^{s}. zelven, is onverschillig, gelijk ik op *het tweede middel* betoogde.

„Daar ik dus al het aangevoerde ongegrond acht, heb ik de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen; doch tot vernietiging ambtshalve van het beklaagde vonnis, voor zoover de ontzetting der burgerschaps-regten is gelast in te gaan na het ondergaan zijner straf, en dus ter zake van schending van a. 21 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102)."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., met opzigt tot *het eerste middel*, dat het Pr.-Ger. in G., op grond van de beëedigde verklaringen van onderscheidene getuigen en van de bekentenis van den req., als bewezen heeft aangenomen, dat hij, op den 14 Mrt. 1854, zich een pak baai, komende van Tilburg, geadresseerd aan W. H., te Breda, door A. V., heeft doen afgeven en ter hand stellen, des bewust, dat geene zijner drie dochters zoodanigen doopnaam voerde, en niettegenstaande hij wist, dat noch hij, noch een zijner huisgenooten een dergelijk pak uit T. wachtte;

„Dat hij, door ter kwader trouw voor te geven en vol te houden, dat ééne zijner dochters den voornaam W. voerde en een pak wachtende was, zich het bewuste pak baai door genoemden V. heeft doen afgegeven, die zonder het bedriegelijk voorgeven van den req., blijkens zijne verklaring, daartoe niet zoude zijn overgegaan;

„Dat alzoo de req., om in het bezit van dat pak baai te geraken, van eenen valschen naam (dien van Wilhelmina) heeft gebruik gemaakt;

„O., dat, wel is waar, slechts het eerste der evengemelde door den req. gebezigde voorgevens, bij deze slotsom der bewezene daadzaken in aanmerking is gekomen, doch dat het Hof bij het arr. *in facto* heeft verstaan, dat de req., gebruik makende van gemelden valschen naam, zich ter kwader trouw het pak heeft doen afgeven en overhandigen; dat hij zich hetzelve heeft toegeëigend en het ten nadeele van den wettigen

eigenaar heeft verduisterd; — dat het Hof alzoo in dat eerste voorgeven (het gebruik maken van den valschen naam) een genoegzaam kenmerk van de bedriegelijke opligting gevonden hebbende, de vermelding en het onderzoek van het nadere voorgeven, dat genoemde dochter een pak wachtende was, ten aanzien van de beoordeeling der bewezene daadzaken en van des req^s. schuld voor overbodig heeft kunnen houden;

„O., dat *het tweede middel* berust op eene beperking, welke in het a. 405 S^t. niet is te vinden, daar hetzelve spreekt van het gebruik maken van valsche namen in het algemeen; dat ook de bedoeling van den wetgever omtrent de algemeene strekking dezer woorden te minder twijfelachtig is; daar hij dezelve in gemeld a. heeft opgenomen, zoo als ze in het a. 35, titel 2, der Wet van 19—22 Julij 1791 waren gesteld, bij voorkeur boven de verandering, welke bij het ontwerp van het Wetb. van Strafr., ten jare 1809, was voorgedragen, om in het tegenwoordig a. 405 te lezen: *quiconque, soit en se donnant de fausses noms etc.*, in den zin bij *dit middel* opgegeven;

„O., ten aanzien van *het derde* voorgestelde *middel*, dat ook de aldaar gemaakte onderscheiding is buiten de wet; dat toch het woord *naam* heeft eene algemeene beteekenis, den voornaam evenzeer als den geslachtsnaam bevattende, wanneer hetzelve niet door eene bijzondere daarbijkomende uitdrukking is beperkt; dat dit woord in het a. 405 te meer in zulken algemeenen zin behoort te worden begrepen, dewijl het aldaar zonder eenige speciale uitdrukking in het meervoud is gebezigd; dat er ook ten aanzien van de kenmerken van het wanbedrijf, geene reden is, waarom de wetgever dat woord bij genoemd a. in de beperkte beteekenis van geslachtsnaam alleen zoude hebben verstaan, terwijl de voornaam, ten opzigte van personen, welke denzelfden geslachtsnaam voeren, meestal tot hunne onderscheiding wordt gebezigd, en het gebruik maken van valsche qualiteiten bij de wet als een der kenmerken van het onderwerpelijke wanbedrijf is aangenomen;

„O., dat mitsdien *de* voorgestelde *middelen* van cassatie zijn ongegrond;

„O. van ambtswege, dat het bij het beklaagde arr. bevestigde vonnis bevat des req^s. ontzetting van eenige der regten, bij a. 8 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102) vermeld, met de bepaling, dat die ontzetting na het ondergaan der voorzegde straf zal plaats hebben; dat evenwel, volgens a. 21 dezer Wet, die ontzetting aanvangt van den dag, waarop het vonnis kracht van gewijsde verkrijgt; dat alzoo bij het arr., even als bij het vonnis, deze a. respectievelijk zijn geschonden of verkeerdelijk toegepast, en dat beide gewijsden dienaangaande behooren te worden verbeterd;

„Verwerpt deze voorziening in cassatie, voor zoo veel *de* door den req. aangevoerde *middelen* betreft;

„Voorts gezien a. 105 R. O., alsmede voormeld a. 21, luidende enz.;

„Gezien a. 25, 1^e. al. van evengenoemde Wet;

„Doet te niet het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in G., van 27 Mrt. 1855, doch alleen voor zoo verre daarbij is bevestigd de bepaling van het vonnis, door de Arr.-R. te Breda op 11 Sept. 1854 in deze zaak gewezen, bij welke bepaling is verstaan, dat de ontheffing des req^s. van de bovengemelde regten zal aanvangen nadat hij zijne straf zal hebben ondergaan;

„En doende wat het Pr.-Ger. had behooren te doen, vernietigt mede daaromtrent het evengemelde vonnis;

„Ten principale regt doende;

„Verklaart dat de uitgesprokene ontzegging zal aanvangen met den dag, waarop het vonnis kracht van gewijsde zal hebben verkregen, en veroordeelt den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

VERZAMELING VAN ARRESTEN.

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

Boekdrukkerij GEBROEDERS BELINFANTE,
's Gravenhage.

VERZAMELING VAN ARRESTEN

VAN DEN

HOOGEN RAAD DER NEDERLANDEN,

DOOR WIJLEN

JOAN VAN DEN HONERT THz.,
laatstelijk Hoofd-Commies bij het Ministerie van Justitie;

VOORTGEZET DOOR

MR. J. C. M. VAN DEN HONERT,
Officier van Justitie bij de Arrondissements-Regtbank te Brielle,

EN

MR. C. C. E. D'ENGELBRONNER,
Secretaris-Generaal bij het Ministerie van Justitie, enz.

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

(1855.)

DEEL II.

AMSTERDAM,
C. G. SULPKE EN GEBROEDERS DIEDERICHS.
1856.

CHRONOLOGISCHE AANWIJZING

DER

ARRESTEN

SEDERT DEN 1 JULIJ 1855, MEDEGEDEELD EN VERMELD

IN DE

AFDEELING

STRAFREGT EN STRAFVORDERING,

(1855)

DEEL II.

AANWIJZING DER VRAAGPUNTEN,

BEHANDELD BIJ DE

ARRESTEN,

MEDEGEDEELD EN VERMELD IN DE

AFDEELING

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

IN VERBAND MET DE WETSBEPALINGEN, TOT DEZELVE BETREKKING HEBBENDE.

(1855.)

DEEL II.

WET OP DE REGTERLIJKE ORGANISATIE EN HET BELEID DER JUSTITIE.

Art. 44. Is een vonnis des Kantonregters, ter zake eener overtreding, waarop subsidiaire gevangenisstraf is bedreigd, aan hooger beroep onderworpen? — JA.

Arrest van den 18 December 1855, nº. MCLXIV, bladz. 249.

Art. 56. Is, met het oog op a. 56 R. O., in verband met a. 227 *C. P.*, een vonnis, door eene Regtbank ter zake van het wanbedrijf van a. 224 *C. P.* gewezen, aan hooger beroep onderworpen? — JA.

Arrest van den 30 October 1855, nº. MCXXXVI, bladz. 116.

Art. 56. Is, met het oog op a. 56 R. O., in verband met a. 314, al. 3, R. O., een vonnis ter zake van het wanbedrijf, bij laatstgemeld a. voorzien, aan hooger beroep onderworpen? — JA.

Arrest van den 6 November 1855, nº. MCXLI. . bladz. 135.

Art. 103. Is een beroep in cassatie ontvankelijk, zoolang het middel van hooger beroep toereikende is om de bezwaren van partijen te herstellen? — NEEN.

Arrest van den 9 October 1855, nº. MCXXXI, bladz. 107.

CODE PÉNAL.

Art. 2. Kan er sprake zijn van strafbare poging, wanneer de volbragte daad niet strafbaar is? — NEEN.

Arrest van den 2 October 1855, nº. MCXXVI . . bladz. 85.

Art. 64. Is niet de beslissing der vraag, of de beschuldigde in staat van krankzinnigheid verkeerde, geheel overgelaten aan den *judex facti*? — JA.

Arrest van den 4 December 1855, nº. MCLV. . . bladz. 203.

Artt. 150 en 151. Kunnen in den regel niet geteekende onderhandsche geschriften het onderwerp eener strafbare valschheid zijn? — JA.

Stringeert dit niet te meer bij geparafeerde recepten, wier onderteekening bij de wet niet gevorderd wordt? — JA.

Valt de daad van een apothekers-bediende, die de door hem zelven vervalschte recepten in de daarvoor bestemde boekjes overschrijft en met de rekening, als *justificatoire* bescheiden, ten behoeve van zijn meester inlevert, in de termen van a. 151 *C. P.*? — JA.

Arrest van den 6 November 1855, nº. MCXLII, bladz. 137.

Art. 174. Valt de daad van eenen onbezoldigden veldwachter, die iemand vrees aanjaagt door het aanzeggen eener jagtovertreding, die hij wist dat niet bestond, en het zich op zijne vordering doen betalen van geld, om die af te maken, in de termen van a. 174 *C. P.*? — JA.

Vordert evengenoemd a. dat de ambtenaar dit geld ontvange als een *regt* of *schatting* (*droit de taxe*)? — Neen.

Arrest van den 4 September 1855, n°. MCXXIII, bladz. 69.

Art. 177. Valt de daad van een gevangenbewaarder, die zich door beloften en geld laat omkoopen, om een hem ter hand gestelden brief op den post te bezorgen, zonder dien brief aan de justitie mede te deelen, in het 1e, dan wel in het 2e lid van a. 177 *C. P.*? — In eerstgemelden zin beslist.

Arrest van den 6 Nov. 1855, n°. MCXXXIX . . bladz. 123.

Art. 139. Is op hem, die een gevangenbewaarder door geld en beloften tracht over te halen, om eene of andere verpligte daad na te laten, a. 179, al. 1, *C. P.* toepasselijk? — Ja.

Arrest van den 6 Nov. 1855, n°. MCXXXIX, bladz. 123.

Art. 209 en 212. Zijn de a. 206 en 211 Sr. geschonden, wanneer, bij eene beschuldiging ter zake van de a. 209 en 212 *C. P.*, bij het vonnis niet is beslist, dat de wederstand *en* feitelijk *en* gewelddadig is geweest? — Ja.

Arrest van den 18 December 1855, n°. MCLXIII, bladz. 242.

Art. 222. Wordt tot de toepasselijkheid van a. 222 *C. P.* gevorderd, dat de beleediging aan een magistraatspersoon is aangedaan in de waarneming zijner bediening of ter gelegenheid van die waarneming? — Ja.

Kan op eene feitelijke beslissing, dat de beleediging is aangedaan aan iemand, die, hoewel burgemeester, echter toen ter tijde *als polderschout* eene aanbesteding deed, in cassatie worden terug gekomen? — Neen.

Kan bij eene vervolging wegens beleediging, een burgemeester aangedaan, het onderzoek en de uitspraak uitgestrekt worden naar eene omstandigheid, *niet* in de dagvaarding vermeld? — Neen.

Arrest van den 4 December 1855, n°. MCLVI, bladz. 213.

Art. 224 en 227. Is, met het oog op a. 56 R. O., in verband met a. 227 *C. P.*, een vonnis, door eene Regtbank ter zake van wanbedrijf van a. 224 *C. P.* gewezen, aan hooger beroep onderworpen? — Ja.

Arrest van den 30 October 1855, n°. MCXXXVI, bladz. 116.

Art. 245. Zijn onder het woord *détenus*, van a. 245 *C. P.*, begrepen zij, die, van misdrijf verdacht, voorloopig gevangen worden gehouden? — Ja.

Is het een vereischte voor het misdrijf van a. 245 *C. P.*, dat het verbreken hebbe bestaan in *buitenbraak*? — Neen.

Stelt a. 245 *C. P.* niet eene uitzondering daar op a. 207 Sr.? — Ja.

Arrest van den 28 Augustus 1855, n°. MCXX. . bladz. 55.

Art. 314. Is, met het oog op a. 56 R. O., in verband met a. 314,

Art. 397. Stelt, met het oog op a. 397 *C. P.*, *overklimming* eene verzwarende omstandigheid daar, wanneer de dader zich niet van buiten den toegang tot een gebouw heeft verschaft? — NEEN.

Arrest van den 4 September 1855, n°. MCXXII, bladz. 65.

Art. 397. Wordt tot *inklimming* gevorderd, dat de dief in het gebouw zij ingegaan, of is het voldoende, dat hij slechts den arm of de hand heeft gebragt door het raam, om het ontvreemde te bereiken? — IN LAATSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

Arrest van den 4 December 1855, n°. MCLVII, bladz. 216.

Art. 401. Is bij a. 18 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* no. 102) niet gederogeerd aan a. 401 *C. P.*? — JA.

Valt derhalve het arglistig wegnemen van hout, dat, gehakt zijnde, in bossen gebonden, op eene mijt geplaatst is, onder het bereik van a. 401 *C. P.*, en niet onder meergemeld a. 18? — JA.

Arrest van den 27 Julij 1855, n°. MCXIII. . . . bladz. 15.

Art. 401. Is a. 18 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102) niet bij uitsluiting gerigt tegen de zoogenaamde velddelicten, strooperijen en sprokkelarijen? — JA.

Valt het zich arglistig toeëigenen van hout, dat eenige bewerking heeft ondergaan, onder de bepaling van a. 401 *C. P.*? — JA.

Arrest van den 28 Augustus 1855, n°. MCXVIII, bladz. 47.

Art. 401. Is de regter bevoegd, om, bij veroordeeling ter zake van a. 401 *C. P.*, met toepassing van a. 463 *C. P.*, enkel boete en geene gevangenisstraf op te leggen? — JA.

Arrest van den 18 December 1855, n°. MCLXVI, bladz. 255.

Art. 401. Is de regter bevoegd, om bij veroordeeling ter zake van a. 401 *C. P.*, met toepassing van a. 463 *C. P.*, enkel geldboete, zonder gevangenisstraf toe te passen? — JA.

Arrest van den 24 December 1855, n°. MCLXX, bladz. 271.

Art. 408. Valt de daad van hem, die, als geregtelijk bewaarder over zijne eigene goederen aangesteld, eenige derzelve onttrekt of wegneemt, in de termen van a. 408 *C. P.*? — NEEN.

Is zoodanig bewaarder te beschouwen als eigenaar der goederen, zoo lang de verkoop niet is geschied? — JA.

Kunnen zoodanige goederen gezegd worden aan den bewaarder te zijn in handen gesteld ter bewaring (*à titre de dépôt*)? — NEEN.

Arrest van den 24 Dec. 1855, n°. MCLXVIII. . bladz. 263.

Art. 456. Valt de daad van hem, die door middel van een knijptang, op eigen gezag, het slot van een aan een ander toebehoorend hek losmaakt, in de termen van a. 456 *C. P.*? — JA.

Is het voor de toepasselijkheid van dit a. een vereischte, dat de tot afsluiting dienende voorwerpen vernield of verbroken zijn? — NEEN.

Kan zoodanige daad als verschoonbaar worden beschouwd, wanneer het niet mogelijk was de reis langs een anderen dan den afgesloten weg voort te zetten, en de sleutel niet aanwezig was? — NEEN.

Arrest van den 13 November 1855, n°. MCXLIII, bladz. 145.

Art. 456. Moet de daad van hem, die een ketting van een hek, dienende tot afsluiting van een land, moedwillig heeft verbroken, beschouwd worden als eene *dégradation de clôture*, dan wel als eene *déstruction de clôture*? — IN LAATSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

Kan in het gegeven geval de rede zijn van eene eenvoudige *fermeture*, of is de ketting te beschouwen als eene *clôture*? — IN LAATSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

Arrest van den 18 December 1855, n°. MCLXII, bladz. 235.

Art. 463. Is de regter bevoegd, om, bij de veroordeeling ter zake van a. 401 *C. P.*, met toepassing van a. 463 *C. P.*, enkel geldboete en geene gevangenisstraf op te leggen? — JA.

Kan uit laatstgemeld a. worden afgeleid, dat het alleen geschreven is voor de gevallen, waarin bepaald is, dat behalve de gevangenisstraf, ook geldboete moet worden uitgesproken? — NEEN.

Arresten van den 18, 24 en 31 December 1855, n^is^. MCLXVI, MCLXX en MCLXXI . . . . . . bladz. 255, 271 en 273.

Art. 471, n°. 3. Zijn bij a. 471, n°. 3, *C. P.*, tolgaarders strafbaar gesteld wegens het verzuim van het doen branden van licht? — NEEN.

Zijn het niet veeleer de maatregelen van inwendig bestuur, die de beroepen, op welke die verpligting rust, moeten aanduiden? — JA.

Moeten de openbare veiligheid of het algemeen belang dan maar niet alleen als eene regtsgeldige verpligting beschouwd worden, wanneer zij bij eene wet of wettelijke verordening als zoodanig worden aangemerkt? — JA.

Kan een pachtcontract, tusschen de Staten eener provincie en een particulier aangegaan, als eene wettelijke verordening beschouwd worden? — NEEN.

Arrest van den 17 Julij 1855, n°. MCX. . . . . . . bladz. 1.

Art. 471, n°. 5. Behoort de bepaling van een plaatselijk reglement, over het doen stilstaan van voertuigen met mestspeciën of vuilnis, nadat de vervoer is begonnen; tot de reglementen, bedoeld bij art. 471, n°. 5, *C. P.*, betreffende de *petite voirie*? — JA.

Arrest van den 27 Julij 1855, n°. MCXII . . . . . bladz. 11.

Art. 471, n°. 5. Behoort eene plaatselijke verordening ten opzigte van

de bevordering der reinheid van straten en wegen, tot de reglementen bedoeld bij a. 471, nº. 5, *C. P.*, betreffende de *petite voirie*? — JA.

Arrest van den 25 September 1855, nº. MCXXV, bladz. 83.

Art. 471, nº. 5. Behoort de bepaling van eene plaatselijke keur over de reinheid van wegen of straten, tot reglementen, bedoeld bij a. 471, nº. 5, *C. P.*, betreffende de *petite voirie*? — JA.

Arrest van den 9 October 1855, nº. MCXXVIII. . bladz. 93.

Art. 471, nº. 5. Is onder de *petite voirie* begrepen iedere verordening, tot de gemeente-wegen betrekking hebbende? — NEEN.

Arrest van den 18 December 1855, nº. MCLXIV, bladz. 249.

Art. 471, nº. 11. Is de bepaling van a. 370 *C. P.* bij uitsluiting toepasselijk in geval van laster? — JA.

Kan die bepaling derhalve in aanmerking komen bij de overtreding van a. 471, nº. 11, *C. P.*? — NEEN.

Arrest van den 18 December 1855, nº. MCLXV, bladz. 253.

WET VAN 6 MAART 1818 (*Staatsblad* nº. 12).

Art. 2. Zijn, met het oog op art. 2 der wet van 6 Mrt. 1818 (*St.* nº. 12), plaatselijke besturen bevoegd, ten opzigte der *petite voirie* bij hunne reglementen straf te bedreigen? — NEEN.

Arrest van den 25 September 1855, nº. MCXXV, bladz. 83.

BESLUIT VAN 24 NOVEMBER 1829 (*Staatsblad* nº. 73).

Art. 111. Volgt uit de bepaling van a. 111 van het Kon. besluit van 24 Nov. 1829 (*St.* nº. 73), dat alleen de bij dit a. genoemde ambtenaren bevoegd zouden zijn, om de overtredingen van het reglement te constateren? — ONTKENNEND BESLIST.

Arrest van den 27 Julij 1855, nº. MCXI. . . . . . bladz. 6.

GEMEENTE-WET VAN 29 JUNIJ 1851 (*Staatsblad* nº. 85).

Art. 161. Is een gemeente-bestuur bevoegd, om op de overtreding van het voortdurend hebben van boomen op een gemeente-weg, bij de keur eene andere straf dan die voorgeschreven bij a. 161 der gemeentewet te bepalen? — NEEN.

Arrest van den 18 December 1855, nº. MCLXIV, bladz. 249.

Art. 165. Staat tegen een vonnis, waarbij, behalve eene boete van *f* 12.00 tevens eene *dadelijke herstelling* is gelast, het hooger beroep open, ook

volgens a. 165, al. 1, der wet van 29 Junij 1851 (*St.* no. 85), j°. a. 44, al. 2, R. O.? — JA.

Arrest van den 23 October 1855, n°. MCXXXV, bladz. 113.

BESLUIT VAN 19 OCTOBER 1852 (*Staatsblad* n°. 185).

Art. 1. Kan het tijdelijk op zekere plaats onder zich hebben van eene partij lompen, beschouwd worden als eene overtreding van het Kon. besluit van 19 Oct. 1852 (*St.* n°. 185)? — NEEN.

Arrest van den 16 October 1855, n°. MCXXXII, bladz. 108.

WET VAN 21 DECEMBER 1853 (*Staatsblad* n°. 128).

Artt. 6, 7 en 8. Kan er sprake zijn van schending of verkeerde toepassing van de a. 430, 434 en 439 Sr., wanneer den regter door de beëedigde verklaring van twee getuigen gebleken is, dat de afstand van zeker huis was binnen den verboden kring, waarvan de rede bij de a. 6, 7 en 8 der wet van 21 Dec. 1853 (*St.* n°. 128)? — NEEN.

Arrest van den 27 Nov. 1855, n°. MCXLVIII. . . bladz. 175.

WET VAN 29 JUNIJ 1854 (*Staatsblad* no. 102).

Art. 18. Is a. 18 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102) niet maar alleen gerigt tegen de zoogenaamde *velddelicten* of *strooperijen*? — JA.

Arrest van den 27 Junij 1855, n°. MCXIII. . . . bladz. 15.

Art. 18. Is a. 18 der Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102) niet bij uitsluiting gerigt tegen zoogenaamde *velddelicten*, *strooperijen* en *sprokkelarijen*? — JA.

Arrest van den 28 Augustus 1855, n°. MCXVIII, bladz. 47.

Art. 22. Is de bepaling van a. 22 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102) te regt toegepast op recepten, die niet zijn geweest het middel om het misdrijf te plegen? — NEEN.

Arrest van den 6 November 1855, n° MCXLII, bladz. 137.

KEUR OP HET SLUITEN DER TAPPERIJEN BINNEN MEPPEL, VAN 23 JULIJ 1849.

Art. 1. Is het voor de toepasselijkheid eener keur, waarbij het open zijn van herbergen na 10 ure des avonds, en het tappen van drank na dien tijd, wordt verboden, noodzakelijk, dat beide de evengenoemde omstandigheden te zamen gaan? — NEEN.

Arrest van den 4 September 1855, n°. MCXXI. . . bladz. 61.

KEUR VAN DE GEMEENTE GAASTERLAND, VAN 19 JUNIJ 1830.

Is de bepaling eener plaatselijke verordening, waarbij het rijden met paard en wagen over een zeker voetpad is verboden, overtreden, bijaldien *in facto* consteert, dat de wagen met paard over het gemeld pad niet reed, maar daarop stond? — NEEN.

Arrest van den 23 October 1855, n°. MCXXXIV, bladz. 111.

WETBOEK VAN STRAFVORDERING.

Art. 6. Volgt uit de beslissing, dat de bewering der beklaagden omtrent den eigendom van grond, waarover vee is geloopen, niet ongegrond is, dat de schorsing overeenkomstig a. 6 Sg. te regt is toegewezen? — JA.

Kan uit de woorden: «dat het beweren niet ongegrond is,» worden afgeleid, dat ten deze is gegeven eene beslissing, die eerst door den civielen regter kan worden uitgemaakt? — JA.

Arrest van den 2 October 1855, n°. MCXXVII. . bladz. 90.

Art. 11. Zijn de a. 11 en 437, jis. a. 206 en 211 Sg., geschonden, wanneer het bewijs eeniglijk is geput uit het proces-verbaal van een agent van policie? — JA.

Behooren policie-agenten tot de beambten, bedoeld bij a. 11 Sg.? — NEEN.

Moeten, om in deze de uitzondering van a. 14, n°. 7, Sg. te doen plaats vinden, de beambten met name in de policie-reglementen worden aangeduid? — JA.

Arrest van den 30 October 1855, n°. MCXXVII. . bladz. 117.

Artt. 11, 19 en 20. Zijn, met het oog op a. 11, jis. a. 19 en 20, al. 2, Sg., veldwachters bevoegd de overtredingen op de dienst der vervoermiddelen in den kring hunner gemeente te constateren? — JA.

Arrest van den 18 December 1855, n°. MCLXIII, bladz. 242.

Art. 19. Zijn, krachtens a. 19 Sg., de veldwachters bevoegd, van overtredingen op vervoermiddelen te lande een proces-verbaal op te maken? — JA.

Moet het woord *voornamelijk*, van meergemeld a. 19 Sg., in den zin van *uitsluitend* worden verstaan? — NEEN.

Is derhalve een zoodanig op den eed opgemaakt proces-verbaal, in den zin van a. 427 Sg., een wettig bewijsmiddel? — JA.

Arrest van den 27 Junij 1855, n°. MCXI . . . . bladz. 6.

Art. 34. Wordt er bij de wet vereischt, dat de klager een verzoek aan den burgemeester had moeten doen, om van de klagte proces-verbaal

op te maken, om daaraan kracht van wettig bestaan te verzekeren? — **Neen.**

Arrest van den 20 November 1855, n°. MCXLV, bladz. 158.

Art. 89. Zijn in den regel beslissingen in correctionele zaken niet aan hooger beroep onderworpen? — **Ja.**

Moet de bepaling van a. 89 Sv. *enuntiatief* dan wel *limitatief* worden opgevat? — **In eerstgemelden zin beslist.**

Arrest van den 2 Nov. 1855, n°. MCXXXVIII, bladz. 120.

Art. 175. Bestaat er schending van a. 175 Sv., wanneer de verklaring van iemand, die in de voorloopige instructie niet als getuige, maar als verdachte is gehoord, op de openbare teregtzitting niet is voorgelezen? — **Neen.**

Arrest van den 20 November 1855, n°. MCXLIV, bladz. 151.

Art. 183. Kan er dan maar alleen sprake zijn van valsch getuigenis, wanneer er is afgelegd eene verklaring, voorafgegaan door den eed, bij a. 183 Sv. voorgeschreven? — **Ja.**

Arrest van den 2 October 1855, n°. MCXXVI . . . bladz. 85.

Art. 183. Blijkt niet voldoende uit de woorden van een proces-verbaal eener teregtzitting: «dat de getuige is gehoord onder eede,» dat die getuige den bij de wet gevorderden eed heeft afgelegd? — **Ja.**

Zijn de bewoordingen van dien afgelegden eed in strijd met de woorden der wet? — **Neen.**

Arrest van den 9 October 1855, n°. MCXXIX . . . bladz. 96.

Art. 185. Blijkt niet genoegzaam uit de woorden, in een proces-verbaal voorkomende: «*dat de Regtbank geene zwarigheid maakt om de vraag te doen*,» dat de President beslist heeft, na de Regtbank gehoord te hebben? — **Ja.**

Arrest van den 31 Julij 1855, n°. MCXV . . . . . . bladz. 30.

Art. 185. Kan er sprake zijn van schending van a. 185 Sv., wanneer de President, na raadpleging van het Hof, weigert eene aan den getuige gerigte vraag te doen? — **Neen.**

Arrest van den 18 December 1855, n°. MCLXII. . bladz. 235.

Art. 195. Is bij de misdaad van a. 362 *C.P.*, het proces-verbaal, bedoeld bij a. 195 Sv., een onmisbaar bewijsmiddel? — **Neen.**

Arrest van den 2 October 1855, n°. MCXXVI . . . bladz. 85.

Art. 202. Is voldoende aan den eisch der wet omtrent het verleenen van het laatste woord aan den beschuldigde of zijn raadsman voldaan, wanneer uit het arr. blijkt, dat na het requisitoir van den Proc.-G., gehoord is de verdediging van den beklaagde daartegen ingebragt? — **Ja.**

Arrest van den 11 December 1855, n°. MCLX . . bladz. 231.

Art. 206. Zijn de a. 11 en 437, j°. a. 206 en 211 Sr. geschonden, wanneer het bewijs eeniglijk is geput uit het proces-verbaal van een agent van policie? — Ja.

Arrest van den 30 October 1855, n°. MCXXXVII, bladz. 117.

Art. 206. Is eene uitspraak over de vraag, of een achterhuis van eene woning het magazijn of de werkplaats van den winkel is, voldoende met redenen omkleed door de beslissing, dat 1°. het achterhuis geheel van den winkel is gescheiden, en 2°. niet is een open magazijn, verkoop- of werkplaats, of uitstalling? — Ja.

Arrest van den 6 November 1855, n°. MCXL. . . bladz. 131.

Art. 206. Zijn de a. 206 en 211 Sr. geschonden, wanneer bij het beklaagde arr. niet is vermeld, wat ieder der getuigen afzonderlijk heeft verklaard? — Neen.

Arrest van den 6 November 1855, n°. MCXLII, bladz. 137.

Art. 206. Is a. 206, j°. a. 211 Sr., geschonden, wanneer, bij eene beweerde overtreding van het reglement op het beheer en onderhoud der buurtwegen in Zeeland, door den regter bij zijn vonnis niet is uitgemaakt, of de *in casu* bedoelde weg is een buurtweg, al of niet? — Ja.

Kan te dien opzigte de beslissing des eersten regters gezegd worden te zijn overgenomen, wanneer de regter in hooger beroep verklaart het vonnis te bevestigen, doch op andere gronden? — Neen.

Arrest van den 20 Novemb. 1855, n°. MCXLVI, bladz. 165.

Art. 206. Kan er sprake zijn van schending van de a. 206 en 211 Sr., wanneer, naar het oordeel van het Hof, het O. M., met toepassing van den regel: *non bis in idem*, niet-ontvankelijk is in zijne actie en derhalve over de schuld en straf niet heeft beraadslaagd? — Neen.

Arrest van den 27 Novemb. 1855, n°. MCXLVII, bladz. 167.

Art. 206. Volgt uit de bepaling van de a. 206 en 211 Sr., dat de regter verpligt is bij zijne uitspraak te vermelden al hetgeen de getuigen hebben verklaard, onverschillig of die verklaringen hebben medegewerkt tot de vestiging van zijn oordeel omtrent de daadzaken of de schuld? — Neen.

Arrest van den 27 Novemb. 1855, n°. MCXLIX, bladz. 180.

Art. 206. Is a. 206, j°. a. 211 Sr., geschonden, wanneer in een arr. de verklaring van elken getuigen niet afzonderlijk is opgenomen? — Neen.

Is het noodzakelijk dat de bekentenis, door de beklaagde afgelegd, in haar geheel in het arr. worde opgenomen? — Neen.

Arrest van den 4 December 1855, n°. MCLV . . bladz. 203.

Art. 206. Kan een beschuldigde veroordeeld worden ter zake van eene

verzwarende omstandigheid, die hem niet was te last gelegd, en waarop hij niet opmerkzaam is gemaakt? — Neen.

Arrest van den 4 December 1855, n°. MCLVII, bladz. 216.

Art. 206. **Bestaat er schending van a. 206, j°. a. 211 Sg., wanneer het Hof de beslissing omtrent de vraag: of de beklaagde een regt van overpad bezat, geheel in het midden heeft gelaten, bijaldien zoodanig onderzoek in het gegeven geval niet te pas kwam? — Neen.**

Arrest van den 18 December 1855, n°. MCLXII, bladz. 235.

Art. 206. **Zijn de a. 206 en 211 Sg. geschonden, wanneer, bij eene beschuldiging ter zake van de a. 209 en 212 *C. P.*, bij het vonnis niet is beslist, dat de wederstand *en* feitelijk *en* gewelddadig is geweest? — Ja.**

Arrest van den 18 December 1855, n°. MCLXIII, bladz. 242.

Art. 206. **Is a. 206, j°. a. 211 Sg., geschonden, wanneer de regter, bij de beoordeeling van een wanbedrijf, begaan door beklaagden, die den ouderdom van 16 jaren niet hebben bereikt, niet getreden is in een onderzoek naar de vraag, of de beklaagden al dan niet met oordeel des onderscheids hebben gehandeld? — Ja.**

Arrest van den 24 Dec. 1855, n°. MCLXIX . . . bladz. 269.

Art. 207. **Stelt a. 245 *C. P.* niet eene uitzondering daar op a. 207 Sg.? — Ja.**

Arrest van den 28 Augustus 1855, n°. MCXX. . bladz. 55.

Art. 210. **Is, met het oog op a. 210 Sg., bij een ontslag van regtsvervolging, dat niet anders is dan eene vrijspraak op grond van het onbewezene der schuld, eene voorziening in cassatie toegelaten? — Neen.**

Arrest van den 27 November 1855, n°. MCLI . . bladz. 185.

Art. 210. **Is bij eene vrijspraak wegens het onbewezene der schuld, de cassatie niet uitsluitend in het belang der wet toegelaten? — Ja.**

Arrest van den 27 November 1855, n°. MCLII . . bladz. 188.

Art. 211. **Zijn de a. 206 en 211 Sg., in verband met a. 256 Sg., geschonden, wanneer de regter bij zijn vonnis verklaart, dat het gebleken is, dat er gehouden is een magazijn van lompen en beenderen, zonder de omstandigheden te vermelden, die dusdanige qualificatie moeten wettigen? — Ja.**

Arrest van den 28 Augustus 1855, n°. MCXIX . . bladz. 51.

Art. 211. **Is a. 206, j°. a. 211 Sg., geschonden, wanneer de regter bij zijn vonnis de verklaring van iederen getuige niet afzonderlijk vermeldt? — Neen.**

Is de regter verpligt bij zijn arr. rekenschap te geven omtrent den *dolus*,

wanneer die in de daad of handeling zelve opgesloten ligt? — Neen.

Arrest van den 4 September 1855, n°. MCXXIII, bladz. 69.

Art. 211. Bestaat er schending van a. 206, j°. a. 211 Sv., wanneer de regter, bij eene beschuldiging van de misdaad van a. 362 *C. P.*, nalaat te vermelden, door welke omstandigheden, die als aanwijzingen kunnen gelden, de doleuse intentie van den dader is gebleken? — Ja.
Stringeert dit te meer, wanneer die doleuse intentie in het afgelegde getuigenis niet te vinden is? — Ja.

Arrest van den 25 September 1855, n°. MCXXIV, bladz. 76.

Art. 211. Is a. 433, al. 1, j°. a. 206 en 211 Sv., geschonden, wanneer er is regt gedaan op het afzonderlijk getuigenis van een enkelen getuige? — Ja.

Arrest van den 23 October 1855, n°. MCXXXIII, bladz. 110.

Art. 211. Zijn de a. 11 en 437, j°. 206 en 211 Sv., geschonden, wanneer het bewijs eeniglijk is geput uit het proces-verbaal van een agent van policie? — Ja.

Arrest van den 30 October 1855, n°. MCXXXVII, bladz. 117.

Art. 211. Is eene uitspraak over de vraag, of een achterhuis van eene woning het magazijn of de werkplaats van den winkel is, voldoende met redenen omkleed door de beslissing, dat 1°. het achterhuis geheel van den winkel is gescheiden, en 2°. niet is een open magazijn, verkoop- of werkplaats, of uitstalling? — Ja.

Arrest van den 6 November 1855, n°. MCXL. . . bladz. 131.

Art. 211. Zijn de a. 206 en 211 Sv. geschonden, wanneer bij het beklaagd arr. niet is vermeld, wat ieder der getuigen afzonderlijk heeft verklaard? — Neen.

Arrest van den 6 November 1855, n°. MCXLII. . bladz. 137.

Art. 211. Is a. 206, j°. a. 211 Sv., geschonden, wanneer, bij eene beweerde overtreding van het reglement op het beheer en onderhoud der buurtwegen in Zeeland, door den regter bij zijn vonnis niet is uitgemaakt, of de *in casu* bedoelde weg is een buurtweg? — Ja.
Kan te dien opzigte de beslissing des eersten regters gezegd worden te zijn overgenomen, wanneer de regter in hooger beroep verklaart het vonnis te bevestigen, doch op andere gronden? — Neen.

Arrest van den 20 November 1855, MCXLVI . . bladz. 165.

Art. 211. Kan er sprake zijn van schending van de a. 206 en 211 Sv., wanneer, naar het oordeel van het Hof, het O. M., met toepassing van

den regel: *non bis in idem*, niet ontvankelijk is in zijne actie, en derhalve over de schuld en straf niet heeft beraadslaagd? — Neen.

Arrest van den 27 November 1855, n°. MCXLVII, bladz. 167.

Art. 211. Volgt uit de bepalingen van de a. 206 en 211 Sv., dat de regter verpligt is bij zijne uitspraak te vermelden al hetgeen de getuigen hebben verklaard, onverschillig of die verklaringen hebben medegewerkt tot vestiging van zijn oordeel omtrent de daadzaken of de schuld? — Neen.

Arrest van den 27 November 1855, n°. MCXLIX, bladz. 180.

Art. 211. Kan er sprake zijn van schending der a. 211, 227 en 247 Sv., wanneer het bewijs der arglist is geput uit getuigenbewijs en aanwijzingen? — Neen.

Moeten wanneer de hoogere regter zich vereenigt met de beslissing des eersten regters, de gronden, door dien eersten regter aangevoerd, beschouwd worden als van den hoogeren afkomstig? — Ja.

Arrest van den 27 November 1855, n°. MCL . . . bladz. 181.

Art. 211. Is a. 206, *j°*. a. 211 Sv., geschonden, wanneer in een arr. de verklaring van elken getuige niet afzonderlijk is opgenomen? — Neen.

Is het noodzakelijk, dat de bekentenis, door de beklaagde afgelegd, in haar geheel in het arr. worde opgenomen? — Neen.

Arrest van den 4 December 1855, n°. MCLV . . . bladz. 203.

Art. 211. Zijn de regelen omtrent het bewijs miskend door eene schuldigverklaring, ontleend uit eene afgelegde bekentenis, bevestigd door de beëedigde verklaring van een getuige? — Neen.

Arrest van den 4 December 1855, n°. MCLVII, bladz. 216.

Art. 211. Bestaat er schending van a. 206, *j°*. a. 211 Sv., wanneer het Hof de beslissing omtrent de vraag: of de beklaagde het regt van overpad bezat, geheel in het midden heeft gelaten, bijaldien zoodanig onderzoek in het gegeven geval niet te pas kwam? — Neen.

Arrest van den 18 December 1855, n°. MCLXII, bladz. 235.

Art. 211. Zijn de a. 206 en 211 Sv. geschonden, wanneer bij eene beschuldiging ter zake van de a. 209 en 212 *C. P.*, bij het vonnis niet is beslist, dat de wederstand *en* feitelijk *en* gewelddadig is geweest? — Ja.

Arrest van den 18 December 1855, n°. MCLXIII, bladz. 242.

Art. 211. Moet niet uit de wettig bewezene daadzaken worden beoordeeld, of de *criteria* van strafbare poging aanwezig zijn, al dan niet? — Ja.

Bevat eene uitspraak des regters, dat de handeling is gepleegd ten aanzien van een voorwerp, dat de beklaagde wist dat hem niet toebehoorde, eene genoegzame beslissing omtrent de arglist? — Ja.

Arrest van den 24 December 1855, n°. MCLXVII, bladz. 258.

Art. 211. Zijn de a. 206 en 211 Sr. geschonden, wanneer de regter, bij de beoordeeling van een wanbedrijf, begaan door beklaagden, die den ouderdom van 16 jaren niet hadden bereikt, niet getreden is in een onderzoek naar de vraag, of de beklaagden al dan niet met oordeel des onderscheids hebben gehandeld? — Ja.

Arrest van den 24 December 1855, n°. MCLXIX, bladz. 262.

Art. 218. Is a. 218 Sr. verkeerd toegepast, wanneer er sprake is van *ontslag van regtsvervolging*, en het vonnis niet is gegaan in kracht van gewijsde? — Ja.

Arrest van den 27 November 1855, n°. MCXLVII, bladz. 167.

Art. 223. Is er voldaan aan het voorschrift van a. 223 Sr., wanneer in eene dagvaarding, ter zake van feitelijken en gewelddadigen tegenstand, vermeld staat de tijd, de plaats, de omstandigheden en de naam der beleedigde beambten? — Ja.

Arrest van den 18 December 1855, n°. MCLXIII, bladz. 242.

Art. 223. Is er voldaan aan het voorschrift van a. 223 Sr., wanneer de dagvaarding behelst het materiële feit, dat het onderwerp der vervolging uitmaakt, zonder melding te maken van de regtskundige beoordeeling van hetzelve? — Ja.

Arrest van den 31 December 1855, n°. MCLXXI, bladz. 273.

Art. 227. Kan in cassatie worden teruggekomen op eene beslissing der Regtbank, dat een huis, waarin gedobbeld werd, voor het publiek openstond? — Neen.

Is het niet voldoende ter daarstelling van het wanbedrijf van het houden eener loterij zonder vergunning, dat, onverschillig op welke wijze, door het lot beslist wordt, aan wien de te verloten zaken zullen worden toegewezen? — Ja.

Arrest van den 31 Julij 1855, n°. MCXV. . . . . bladz. 30.

Art. 227. Is eene uitspraak over de vraag, of een achterhuis van eene woning het magazijn of de werkplaats van den winkel is, voldoende met redenen omkleed door de beslissing, dat 1°. het achterhuis geheel van den winkel is gescheiden, en 2°. niet is een open magazijn, verkoop- of werkplaats, of uitstalling? — Ja.

Arrest van den 6 November 1855, n°. MCXL, bladz. 131.

VERBETERINGEN.

Bl. 83, reg. 5 van bov., *staat:* wet 6 Mrt. 1818 (*St.* n°. 16), *lees:* wet van 6 Mrt. 1818 (*St.* n°. 12).
» » » 10 » » » wet 6 Mrt. 1818 (*St.* n°. 16), » wet van 6 Mrt. 1818 (*St.* n°. 12).
» 84, » 16 » ben., » wet 6 Mrt. 1818 (*St.* n°. 16), » wet van 6 Mrt. 1818 (*St.* n°. 12).
» 158, » 9 » » » (A. 373 j^is^. a. 15 en 34 *C. P.*), *lees:* (A. 373 *C. P.* j^is^. 15 en 34 Sg.)
» 253, » 3 » bov., » (A. 471, n°. 11, *C. P.*; a. 370 Sg.) » (A. 471, n°. 11, *C. P.*; a. 370 *C. P.*)
» 253, » 15 » ben., » a. 370 Sg., *lees:* a. 370 *C. P.*
» 255, » 9 » bov., » a. 370 Sg., » a. 370 *C. P.*

VERZAMELING VAN ARRESTEN

VAN DEN

HOOGEN RAAD DER NEDERLANDEN.

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

N°. MCX. — Arrest van 17 Julij 1855.

(A. 471, n°. 3, *C. P.*)

Zijn bij a. 471, n°. 3, C. P., tolgaarders strafbaar gesteld wegens het verzuim van het doen branden van licht? — NEEN.

Zijn het niet veeleer de maatregelen van inwendig bestuur, die de beroepen, op welke die verpligting rust, moeten aanduiden? — JA.

Moeten de openbare veiligheid of het algemeen belang dan maar niet alleen als eene regtsgeldige verpligting beschouwd worden, wanneer zij bij eene wet of wettelijke verordening als zoodanig worden aangemerkt? — JA.

Kan een pachtcontract, tusschen de Staten eener provincie en een particulier aangegaan, als eene wettelijke verordening beschouwd worden? — NEEN.

De ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te Helmond heeft zich voorzien in cassatie tegen een vonnis, op den 26n Apr. 1855 door den Kntr. aldaar gewezen, waarbij C. K., volgens opgave oud 62 jaren, tolgaarder, geboren te Stiphout en wonende te H., aangeklaagd van het niet, door middel van eene lantaren, goed verlicht houden van den tolboom n°. 7, op den provincialen weg onder de gemeente H., ten 11e ure 's nachts, en alzoo meer dan 1 uur na zons-ondergang, op den

16^{n} Jan. 1855, is ontslagen van alle regtsvervolging te dier zake; de kosten te dragen door den Staat.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. GERADTS, heeft de Adv.-G. GREGORY, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Bij de memorie van cassatie, gedagteekend 5 Apr. (Mei?) en, volgens de verklaring van den heer griffier, op dienzelfden dag ter griffie ontvangen, is door den eischer tegen het vonnis van het Ktng. te H., van 26 Apr. 1855, slechts *één middel* van cassatie aangevoerd.

„*Dit middel* bestaat in schending van a. 471, n°. 3, S^{t}., doordien de regter den gereq. van alle regtsvervolging heeft ontslagen, op grond dat de verpligting, voor welker verzuim hij werd aangeklaagd, bij geene wet of wettelijke verordening was opgelegd.

„Met die uitspraak des regters vereenig ik mij ten volle.

„De eischer is van oordeel: 1°. dat voor de verpligting om licht te branden, bij a. 471, n°. 3, geene wet of wettelijke verordening, krachtens welke zij is opgelegd, gevorderd wordt, doch daarvoor het algemeen belang en de openbare veiligheid voldoende is; en 2°. dat in allen gevalle die verpligting is voorgeschreven door het bevoegd gezag bij eene voor den gereq. en voor alle tolpachters in N.brab. verbindende verordening.

„De vraag, of in het algemeen belang of voor de openbare veiligheid aan de ingezetenen in het algemeen of aan zekere klasse van ingezetenen de eene of andere verpligting behoort te worden opgelegd, staat uitsluitend ter beoordeeling van den wetgever. Acht deze zulks dienstig, dan moet hij daarin voorzien op de wijze bij de wet voorgeschreven, met andere woorden, dan moet hij daaromtrent bij de wet of eene wettelijke verordening bepalingen vast stellen. Doet hij dit niet, dan staat het den regter niet vrij zoodanige verpligting op

eigen gezag aan te nemen, daar deze alleen geroepen is om toe te passen hetgeen door den wetgever is vastgesteld. Ware het anders, alle zekerheid van regt zoude verloren gaan, en niemand zoude weten, wat hij te doen, waarvoor hij zich te wachten hebbe.

„Om dus te kunnen zeggen, dat iemand, niet zedelijk, maar regtens tot het een of ander verpligt is, moet er eene wet of wettelijke verordening aanwezig zijn, waarbij die verpligting wordt bevolen. Ontbreekt deze, dan kan er ook van geen verzuim eener verpligting sprake zijn.

„Zoo begrijpen het dan ook ROGRON, CARNOT en CHAUVEAU, op de plaatsen door SCHOONEVELD in zijne nieuwe uitgave van het Wetb. van Strafr., op a. 471, n°. 3, aangehaald, met welk gevoelen voornoemde regtsgeleerde zich insgelijks vereenigt.

„De *eerste grond* van den eischer kan dus niet worden aangenomen.

„Hetzelfde is het geval met den *tweeden grond.* Wat is toch het stuk, waarbij aan den gereq. als tolpachter de verpligting is opgelegd, den tolboom door eene lantaarn goed verlicht te houden? Het is niet anders dan een proces-verbaal, waarbij, op de voorwaarden daarbij vermeld, is geconstateerd, dat de gereq. voor eene bepaalde som pachter is geworden van den tol n°. 7 van den provincialen weg van St.-Oedenrode naar H.

„Het is dus alleen een pachtcontract, aangegaan tusschen de Staten der provincie N.brab. en een particulier. Zoodanig stuk echter is geene verordening. Om als zoodanig te kunnen worden aangemerkt, moest het een maatregel zijn, waarbij den gereq. zijns ondanks eene verpligting kon worden opgelegd, iets kon worden bevolen, verordend, terwijl het hier eene verpligting geldt, waartoe hij zich vrijwillig heeft verbonden; het moest bovendien betrekking hebben op de inge-

zetenen in het algemeen of op eene bepaalde klasse van ingezetenen, terwijl het onderwerpelijke alleen op den gereq. en dus op een enkel persoon betrekking heeft.

„Dat pachtcontract strekt zeer zeker, even als elke andere overeenkomst, tot wet tusschen partijen; aan de voorwaarden daarbij vermeld, is de gereq. gebonden, en bij niet-nakoming daarvan kon er *civiliter* tegen hem worden geageerd; nimmer echter kan uit het verzuim eener verpligting, waartoe hij zich bij dat contract heeft verbonden, eene strafvordering worden ingesteld, omdat een contract alle de kenmerken eener wettelijke verordening mist. Zoo begrijpt het dan ook SCHOONEVELD, op voornoemd a., alsmede CARNOT en CHAUVEAU, op de plaatsen door hem aangehaald.

„Ik vermeen dus dat *het* aangevoerde *middel* ongegrond is, en concludeer mitsdien tot verwerping van den eisch tot cassatie; de kosten te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., wat betreft *den eersten* bij de memorie aangevoerden *grond:*

„Dat het, tot het bestaan van een misdrijf, voornamelijk is vereischt, dat de gepleegde of nagelaten daad, onder bedreiging van straf, zij geboden of verboden door eene wet of wettelijke verordening;

„Dat de tolgaarders niet bij het n°. 3 van a. 471 S'. als strafbaar zijn aangeduid, wegens het verzuim van het daarbij bedoelde doen branden van licht;

„Dat gemeld nommer ook geene algemeene bepaling als het 2ᵉ gedeelte van n°. 4 van genoemd a. behelst, maar eenige beroepen, wegens zekere daarmede gepaard gaande ongelegenheden en gevaren, op het oog heeft; aan de algemeene maatregelen van inwendig bestuur en andere wettelijke verordeningen de zorg overlatende om die beroepen aan te duiden, en om alzoo aan derzelver uitoefening de verpligting tot het

branden van licht te verbinden, voor zooverre niet daaromtrent bij reeds bestaande wetten en verordeningen was voorzien;

„Dat de voormelde verpligting bij geene wettelijke verordening voor den pachter van den onderwerpelijken tol is daargesteld, en dat ook de, met het algemeen belang en de openbare veiligheid strijdende, feiten en verzuimen dan eerst bij het als geschonden aangehaald a. strafbaar zijn, wanneer zij uitdrukkelijk bij de wet of bij eene wettelijke verordening als strafbaar zijn aangewezen of met straf zijn bedreigd;

„O., met opzigt tot *den tweeden grond*, dat de verpligting om licht te branden, aan de tolpachters, bij a. 2 der voormelde door Gedep. Staten van N.brab. goedgekeurde voorwaarden, onder beding van straf opgelegd en door den gereq. niet vervuld, zijne nalatigheid alhier niet als eene overtreding van a. 471, 3°., kan doen beschouwen, nademaal dat beding is van burgerlijken aard, even als de verpachting waaraan het is verbonden; terwijl de bevoegdheid, om het gepleegde verzuim als eene policie-overtreding te kenmerken, betrekkelijk is tot de inwendige policie en alzoo behoort tot de wetgevende magt, welke, onder 's Konings goedkeuring, aan de Prov. Staten is toegekend, geenzins aan de Gedep. Staten, aan wie slechts de dagelijksche leiding en uitvoering van zaken is opgedragen; zoodat het gemeld a. 2, ten aanzien van het niet nakomen der onderwerpelijke verbindtenis, niet in deze als eene wettelijke verordening tot het opleggen van straf kan gelden;

„O., dat mitsdien *het* voorgedragen *middel* is ongegrond;

„Verwerpt deze voorziening; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCXI. — Arrest van 27 Julij 1855.

(A. 111 van het Kon. besluit van 24 Nov. 1829 (*St.* n°. 73); a. 427 Sv.)

Volgt uit de bepaling van a. 111 *van het Kon. besluit van* 24 *Nov.* 1829 (St. n°. 73), *dat alleen de bij dit a. genoemde ambtenaren bevoegd zouden zijn, om de overtredingen van het Reglement te constateren?* — ONTKENNEND BESLIST.

Zijn, krachtens a. 19 *Sv.*, *de veldwachters bevoegd van dergelijke overtredingen een proces-verbaal op te maken?* — JA.

Moet het woord voornamelijk *van meergemeld a.* 19 *Sv.*, *in den zin van* uitsluitend *worden verstaan?* — NEEN.

Is derhalve een zoodanig op den eed opgemaakt proces-verbaal, in den zin van a. 427 *Sv.*, *een wettig bewijsmiddel?* — JA.

F. V. D. W., ondernemer eener postwagendienst tusschen Gorredijk en Heerenveen, *vice versa*, is req. van cassatie tegen een vonnis der Arr.-R. te H., regt doende in hooger beroep, van 27 Mrt. laatstleden, waarbij, met vernietiging van een vonnis van het Ktng. te H., van 22 Jan. bevorens, de req., ter zake van het op den 14 Oct. 1854, den postwagen, waarvan hij ondernemer is, waarin meer dan zes zitplaatsen, te H., in den morgen ruim 9 ure, doen aankomen zonder conducteur, en des namiddags ten 3 ure, weder zonder conducteur te doen vertrekken, en alzoo ter zake van de overtreding, voorzien bij a. 52 van het reglement op de dienst der openbare middelen van vervoer te lande, goedgekeurd bij Kon. besluit van 24 Nov. 1829 (*St.* n . 73), in verband met a. 1 der wet van 6 Mrt. 1818 (*St.* n°. 12), is veroordeeld in twee geldboeten, elk van *f* 10.00, en de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PAPE, heeft de Adv.-G. GREGORY, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Het eenige middel* van cassatie, hetwelk door den eischer tegen het vonnis der Arr.-R. te H., van 27 Mrt. 1855, is aan-

gevoerd, bestaat in schending van a. 111 van het reglement op de dienst der openbare middelen van vervoer te lande, goedgekeurd bij Kon. besluit van 24 Nov. 1829 (*St.* n°. 73), en van a. 427 S^{g}., doordien de Regtbank heeft geoordeeld, *eensdeels*, dat a. 111 de strekking niet kan hebben, om aan de bepalingen van het *Code d'Instruction Crim.* en het Wetb. van Strafv. te derogeren; en *anderdeels*, dat dit a. de daarin opgenoemde ambtenaren niet uitsluitend bevoegd verklaart.

„Alhoewel de veldwachters, volgens a. 19 S^{g}., *voornamelijk* belast zijn met het opsporen der misdrijven en policie-overtredingen, strekkende tot benadeeling van veld- en bosch-eigendommen, zoo zijn zij echter binnen de uitgestrektheid van het grondgebied, voor hetwelk zij zijn aangesteld en beëedigd, tevens belast met het opsporen van alle andere misdrijven, hetgeen duidelijk blijkt uit a. 11 van genoemd Wetb. Wanneer derhalve een veldwachter het een of ander misdrijf bij proces-verbaal heeft geconstateerd, en dit heeft opgemaakt op den eed bij den aanvang zijner bediening gedaan, dan is dit, volgens a. 437 van gezegd Wetboek, een schriftelijk bescheid, en mitsdien een wettig bewijsmiddel; zoodat, daar in deze zoodanig proces-verbaal, door twee veldwachters opgemaakt, aanwezig was, de Regtbank, door dat proces-verbaal tot grondslag harer veroordeeling te nemen, niet gezegd kan worden a. 427 S^{g}., te hebben geschonden.

„Kan nu de inhoud van a. 111 van het reglement van 24 Nov. 1829 tegen deze beschouwing iets afdoen?

„De stelling, dat bij een algemeenen maatregel van inwendig bestuur gederogeerd zou kunnen worden aan hetgeen bij de wet, in den strikten zin van het woord, is vastgesteld, zoude ik niet durven verdedigen.

„Bij het aangehaalde arr. van dezen Raad is die leer dan ook niet verkondigd, en ik twijfel er aan of de H.-R. ooit zoodanige stelling heeft aangenomen.

„De a. 8 en 9 van het *Code d'Instr. Crim.*, onder welks werking het bewuste reglement is vastgesteld, hielden gelijksoortige bepalingen in, als die van a. 11 S^s.

„Kon nu het reglement niet derogeren aan de bepalingen van het *Code d'Instr. Crim.*, dan kan het evenmin van eenigen invloed zijn op het voorschrift van a. 11 S^s., hetgeen in de plaats van de a. 8 en 9 van dat *Code* is getreden.

„Doch bovendien toont de inhoud van a. 111 van het reglement volstrekt niet aan, dat het aan de algemeene wet heeft willen derogeren.

„Het ontzegt toch volstrekt niet aan de veldwachters de bevoegdheid, de bij dat reglement voorziene overtredingen na te gaan en daarvan proces-verbaal op te maken; het noemt alleen eenige ambtenaren op, die het daartoe bevoegd verklaart, waarvan sommige, wel is waar, reeds de bevoegdheid uit de wet hadden, doch andere niet.

„Bij dat a. worden de daarin vermelde ambtenaren niet met uitsluiting van alle andere daartoe bevoegd verklaard. Zoodanige strekking kan dan ook bezwaarlijk aan het a. worden toegekend. Immers, wanneer het stelsel van den eischer opging, dan zoude niet een Off. v. J. de voornoemde overtredingen mogen nagaan en daarvan proces-verbaal opmaken, doch wel de hoofden der plaatselijke besturen en de commissarissen van policie, welke zijne hulp-officieren zijn; dan zoude een proces-verbaal, door den Off. v. J. opgemaakt, geen wettig bewijsmiddel zijn, doch wel een proces-verbaal, omtrent dezelfde aangelegenheid door zijnen hulp-officier opgemaakt.

„Ten slotte moet ik nog opmerken, dat de beide veldwachters, die het proces-verbaal hebben opgemaakt, in hooger beroep als getuigen zijn gehoord, en dat het regtskundig bewijs voor het misdrijf en van de schuld des eischers door de Regtbank geenzins alleen is geput uit het proces-verbaal van bekeuring, maar ook nog uit de onder eede afgelegde

verklaringen dier getuigen. En daar nu de onderwerpelijke overtredingen niet uitsluitend bij processen-verbaal, maar ook, even als in andere zaken, b. v. in zake van belastingen, door getuigen en andere middelen van bewijs kunnen worden geconstateerd, zoo zijn ook *in casu* de wettelijke voorschriften, omtrent de regtsgeldigheid der bewijsmiddelen in geenen deele veronachtzaamd of geschonden. Op grond van dit een en ander, concludeer ik mitsdien tot verwerping van den eisch tot cassatie, met veroordeeling van den eischer in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eenig middel* van cassatie tegen het beklaagde vonnis door den req. wordt aangevoerd: schending van a. 111 van het reglement op de dienst der openbare middelen van vervoer te lande, goedgekeurd bij Kon. besluit van 24 Nov. 1829 (*St.* n°. 73) en van a. 427 Sr., omdat, ofschoon, volgens des reqs. bewering, krachtens gemeld a. 111, geene actie dan ten gevolge van de nasporing en processen-verbaal van de daarbij genoemde beambten ontvankelijk zoude zijn, althans geen bewijs dan het aldaar aangeduide zou mogen worden toegelaten, desniettemin op een proces-verbaal, opgemaakt door, en op de beëedigde verklaringen van 2 veldwachters, en derhalve *in casu* bij het bestreden vonnis op een onwettig bewijsmiddel is regt gesproken;

„O., dat, hoezeer, bij a. 111 van meergenoemd reglement op de dienst der openbare middelen van vervoer te lande, eenige categoriën van ambtenaren en beambten worden genoemd en bevoegd verklaard om de overtredingen van het reglement, elk in zijnen werkkring, na te gaan en hiervan proces-verbaal op te maken, hieruit inmiddels geenzins voortvloeit, dat de overtredingen van dit reglement slechts op de verbalen en verklaringen dier genoemde ambtenaren en beambten zouden kunnen worden vervolgd en gestraft;

„O., dat immers, krachtens de a. 112 en 114 van het reglement, zelfs de klagte van een reiziger, geschreven in het klagtenboek der diligence-onderneming, den grondslag kan uitmaken eener vervolging wegens overtreding van eenig voorschrift van het reglement, maar dat bovendien a. 111 van het reglement, door eenige ambtenaren en beambten op te noemen en bevoegd te verklaren om de naleving van het reglement te verzekeren, aan andere ambtenaren of beambten, aan wie bij de wet eene algemeene bevoegdheid werd toegekend om alle overtredingen, zonder eenig onderscheid, te onderzoeken en te constateren, deze hunne bevoegdheid, ten opzigte van de overtredingen van dit reglement, niet kan hebben en ook niet heeft ontnomen, wanneer die algemeene bij de wet gegeven bevoegdheid niet ten deze uitdrukkelijk werd beperkt;

„O., dat niet alleen bij het *Code d'Instr. Crim.*, onder de werking waarvan het reglement op de dienst der openbare middelen van vervoer te lande werd ingevoerd, maar ook door het huidig Wetb. van Strafv., de veldwachters worden gerangschikt onder die beambten, die belast zijn met het opsporen der misdrijven en policie-overtredingen; dat trouwens, ofschoon den veldwachters in a. 19 S^t. *voornamelijk* het waken voor veld- en boscheigendommen is opgedragen, hun echter ook het maken van processen-verbaal van alle andere overtredingen is aanbevolen, dewijl het woord *voornamelijk*, in a. 19 voorkomende, wel verre van in den zin van *uitsluitend* te moeten worden verstaan, integendeel bewijst, dat de wetgever den veldwachters ook het opsporen van andere misdrijven heeft toevertrouwd, en slechts meer bepaaldelijk die tegen de veld- en boscheigendommen heeft gelast;

„O., dat derhalve het proces-verbaal, waarbij de door den req. begane overtreding van het reglement op de dienst der openbare middelen van vervoer te lande, werd geconstateerd

door de beide veldwachters der gemeente S., en dat door deze werd opgemaakt op den eed, bij den aanvang hunner bediening afgelegd, behoort onder de verbalen, die als schriftelijke bescheiden, in gevolge a. 427 Sv., als wettige bewijsmiddelen worden erkend;

„O. voorts, dat de beide als getuigen gehoorde veldwachters tot het geven van getuigenis waren bevoegd, en hun getuigenis is afgelegd in gevolge de bepaling van a. 434 Sv.;

„O., dat mitsdien bij het beklaagde vonnis op wettige middelen van bewijs is regt gesproken, en derhalve *het* aangevoerde *middel* van cassatie is ongegrond;

„Verwerpt de voorziening in cassatie;

„Verwijst den req. in de kosten, hierop gevallen."

N°. MCXII. — Arrest van 27 Julij 1855.

(A. 44 R. O.; a. 9 der plaats. verordening van Breda, van 21 Oct. 1854; a. 471, n°. 5, *C. P.*)

Behoort de bepaling van een plaatselijk reglement, over het doen stilstaan van voertuigen met mestspecie of vuilnis, nadat de vervoer is begonnen, tot de reglementen, bedoeld bij a. 471, *n°.* 5, C. P., *betreffende de* petite voirie? — Ja.

Is derhalve, met het oog op a. 44 *R. O., een vonnis, te dier zake gewezen, voor hooger beroep vatbaar?* — Neen.

In cassatie heeft zich voorzien C. v. R., oud 58 jaren, arbeider, geboren te Teteringen, wonende te Breda, tegen een vonnis van de Arr.-R. te B., van 23 Apr. 1855, waarbij, op het door hem ingestelde hooger beroep, is bevestigd een vonnis, door den Kntr. te B. den 24n Febr. bevorens gewezen, bij hetwelk hij, ter zake van het stilstaan van eene kar met vuilnis beladen, in plaats van hetzelve vuil onmiddellijk zonder oponthoud naar de bestemde plaats van

aflading te vervoeren, met toepassing van a. 1, litt. *l*, en van a. 9 der plaats. verordening van B. op het onderhoud, de veiligheid en zuiverheid der straten binnen die stad, gearresteerd door den gemeenteraad aldaar den 21ⁿ Oct. 1854, en van a. 165 der wet van 29 Junij 1851 (*St.* n°. 85), regelende de zamenstelling, inrigting en bevoegdheid der gemeente-besturen, is veroordeeld tot eene geldboete van *f* 1.00, ten voordeele der gemeente B., en in de kosten ten behoeve van den Staat, deze kosten bij lijfsdwang te verhalen; met bepaling, dat, wanneer hij, binnen de 2 maanden na daartoe gedane aanmaning, de opgelegde boete niet zal hebben voldaan, deze zal worden vervangen door 1 dag gevangenzetting; met verwijzing van den req. in de kosten, in hooger beroep gewezen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. GERADTS en de advocaat van den req. in zijne mondelinge voordragt, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik heb mij voor dit beroep niet veel moeite behoeven te geven; want ik geloof te kunnen volstaan met de aanhaling van 2 arrⁿ., op den 27ⁿ Febr. ll. gewezen, conform mijne conclusiën in zaken P. S. J. en W. F.

„Daaruit blijkt, dat de H.-R. overtredingen, als de onderwerpelijke, wil beschouwd hebben als vallende in de termen van a. 471, n^is. 5 en 6, *C. P.*, en dat dus geen *subsidiaire* gevangenisstraf, *ex a.* 165 der gemeente-wet, kon zijn opgelegd, als komende die straf niet voor in het *C. P.*

„Het is te vreemder, dat de Regtbank genoemd a. 165 der gemeente-wet heeft toegepast en in hooger beroep heeft regt gesproken, daar a. 9 der verordening uitdrukkelijk de straf vermeldt, voor zooveel daartegen bij geene wet is voorzien.

„Hier is geen quaestie over den eigendom der mest, maar over de wijze van vervoer.

„Hier is tegen de bewezen verklaarde overtreding straf bedreigd bij het Wetb. van Strafr., en wel die van eene geldboete van hoogstens *f* 3.00, zonder gevangenisstraf, en de regter mogt dus zelfs geene geldboete van *f* 1.00 opleggen, bij wanbetaling te vervangen door 1 dag gevangenisstraf, uit kracht van a. 165 der gemeente-wet.

„Daaruit volgt al verder, dat van het vonnis des Kntr. geen hooger beroep admissibel was.

„Op deze gronden heb ik de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde vonnis zal vernietigen, en, doende wat de Regtbank had behooren te doen, het hooger beroep zal verklaren niet ontvankelijk en den req. zal veroordeelen in alle de kosten, ook die in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de req. als *middel* van cassatie heeft aangevoerd: schending van a. 1 der wet, houdende algemeene bepalingen der wetgeving van het Koningrijk, en van de a. 168 en 172 der wet van 29 Junij 1851 (*St.* n°. 85), regelende de zamenstelling, inrigting en bevoegdheid der gemeente-besturen, omdat niet blijkt, dat de in deze toegepaste plaatselijke verordening is afgekondigd op zoodanige wijze, als vastgesteld is bij de verordeningen, gemaakt ter voldoening aan het voorschrift van het laatstgemeld a.;

„O., dat alhier in *de eerste plaats* behoort te worden onderzocht en beslist, of de req. wel was ontvankelijk in hooger beroep;

„O. dienaangaande, dat hij voor het Ktng. te B. is gedagvaard als beklaagd van op den 22 Jan. 1855, des morgens om 9 ure, aan onderscheidene huizen binnen die stad, met zijne stootkar, beladen met mestspecie, te hebben stil gestaan,

telkens meerderen mest op zijne kar ladende, zonder bij de eerste lading tot de plaats van aflading, zonder stil te staan, te zijn doorgevaren;

„O., wat betreft de daarop toepasselijke straf, dat, wel is waar, volgens a. 9 der plaatselijke verordening van B. op het onderhoud, de veiligheid en zuiverheid der straten binnen die stad, gearresteerd door den gemeenteraad aldaar den 21 Oct. 1854, elke overtreding dier verordening gestraft wordt met eene geldboete van *f* 1.00 tot *f* 3.00; dat echter die straf daarbij uitdrukkelijk is bedreigd, voor zoo verre daartegen bij geene wet, algemeenen maatregel van bestuur of provinciale verordening is voorzien;

„O., dat dit reglement, en bepaaldelijk de in a. 1, 1e lid en letter *l*, vervatte verordening (waarbij is verboden op de markten, pleinen, straten, gangen, erven en bruggen binnen de gemeente, voertuigen, welke mestspecie of vuilnis bevatten, nadat de vervoer eenmaal is begonnen, te doen stilstaan; zullende de vervoer van de plaats der oplading in eens moeten worden voortgezet) behoort tot de reglementen, bedoeld bij a. 471, n°. 5, St., betreffende de *petite voirie;* vermits daaronder is begrepen alles wat betrekking heeft op de policie der straten en openbare wegen, waartoe mede behoort de zorg voor derzelver veiligheid en zuiverheid; dat bij het genoemd a. 471, n°. 5, daartegen is bedreigd eene geldboete van 1 tot 5 franken, en dat derhalve, overeenkomstig a. 44 R. O., het in deze door het Ktng. gewezen vonnis niet was vatbaar voor hooger beroep;

„O., dat alzoo de Arr.-R. te B. den req. had behooren te verklaren niet ontvankelijk in zijn hooger beroep; dat het beklaagde vonnis uit dien hoofde behoort te worden gecasseerd, en dat daardoor vervalt het onderzoek van het bij pleidooi voorgestelde *middel* van cassatie;

„Vernietigt het beklaagde vonnis der Arr.-R. te B., van

23 Apr. jl., en, doende wat die Regtbank had behooren te doen, verklaart den req. niet ontvankelijk in zijn hooger beroep en verwijst hem in de kosten, in hooger beroep en in cassatie gevallen."

N°. MCXIII. — Arrest van 27 Julij 1855.

(A. 18 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102); a. 401 *C. P.*)

Is a. 18 *der wet van* 29 *Junij* 1854 (St. n°. 102) *niet maar alleen gerigt tegen de zoogenaamde* velddelicten *of* stroooperijen? — Ja.

Is bij meergemeld a. 18 *niet gederogeerd aan a.* 401 C. P.? — Ja.

Valt derhalve het arglistig wegnemen van hout, dat, gehakt zijnde, in bossen gebonden, op eene mijt geplaatst is, onder het bereik van a. 401 C. P., *en niet onder meergemeld a.* 18? — Ja.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Utrecht heeft zich in cassatie voorzien tegen een arr., op den 23 Apr. 1855 door genoemd Geregtshof gewezen, waarbij B. V., oud 18 jaren, J. V., oud 16 jaren, beiden boerenarbeiders, en H. K., oud 15 jaren, werkjongen, alle drie wonende te Wijk bij Duurstede, beschuldigd van diefstal door meer dan één persoon, in de aanhoorigheid van eene huizing gepleegd, zijn schuldig verklaard aan enkelen diefstal van hout, door minder dan vijf personen, zonder behulp van vaartuigen of van trek- of lastdieren, ook door den derden gereq. met oordeel des onderscheids gepleegd, en met toepassing van de a. 401, 66, 67 en 69 S^t^. en a. 18 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), veroordeeld tot eene gevangenzetting, de twee eersten voor den tijd van 8 dagen, en de derde voor den tijd van 4 dagen, alsmede alle drie in de kosten van het regtsgeding, tegen ieder hunner in persoon en voor het geheel invorderbaar bij lijfsdwang.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. GERADTS, heeft de Adv.-G. GREGORY, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Het Hof heeft als bewezen aangenomen, dat de drie beschuldigden zich gezamelijk in den namiddag van 10 Febr. jl. begeven hebben op zeker van alle zijden door heiningen of slooten omgeven erf, waarop zich een bewoond huis bevindt, en aldaar van eene op gezegd erf staande houtmijt ieder een los wilgenhout arglistig hebben weggenomen en zich toegeeigend.

„De Proc.-G. bij het Hof heeft die daad beschouwd als te zijn diefstal door meer dan één persoon, in de aanhoorigheid eener bewoonde huizinge gepleegd, en mitsdien vallende in de termen van a. 386, n°. 1, S^t.

„Het Hof heeft geoordeeld, dat dit erf tijdelijk had opgehouden een afgesloten erf te zijn, omdat de slooten zoodanig waren toegevroren, dat er op dat tijdstip aldaar geene afsluiting meer bestond, en heeft uit dien hoofde het feit beschouwd als uit te maken het wanbedrijf van enkelen diefstal van hout, door minder dan vijf personen, zonder behulp van vaartuigen of van trek- of lastdieren gepleegd, waartegen voorzien is bij a. 18 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102).

„Bij zijne memorie van cassatie heeft de heer Proc.-G. te kennen gegeven, dat hij van het wegvallen der criminele qualificatie geen punt van cassatie maakt. Even als hij, heb ik, althans bij het raadplegen der nieuwe uitgave van het werk van SCHOONEVELD, geen arr. van dezen Raad gevonden, waarbij is uitgemaakt, dat een erf, hetwelk gedeeltelijk met heiningen en gedeeltelijk met slooten is omgeven, ophoudt de aanhoorigheid eener bewoonde huizinge te zijn, wanneer de slooten zoodanig zijn toegevroren, dat men over het ijs zich op dit erf konde begeven. Wanneer ik echter de regtskundige beschouwingen raadpleeg, welke in 's H.-R^s. arr. van 10 Nov. 1840,

te vinden in de *Ned. Regtspr.*, VII, 58 en volgg., en bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, IV, 195 en volgg., voorkomen, dan vermeen ik daaruit te mogen afleiden, dat de Raad op dit punt eene gelijke beslissing zoude geven, als door het Hof van U. in deze is genomen, terwijl bovendien, gelijk de heer Proc.-G. te regt opmerkt, die uitspraak in overeenstemming is met de Fransche jurisprudentie dienaangaande.

„De grief van den heer Proc.-G. tegen 's Hofs arr. bestaat hierin, dat het Hof, bij het wegvallen der criminele qualificatie, verkeerd heeft toegepast a. 18 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), terwijl, naar mijn inzien, op diefstal van takkebossen van eene houtmijt, welke zich achter eene bewoonde behuizinge bevond, a. 401 S[t]. toepasselijk is.

„Met die beschouwing van den heer Proc.-G. vereenig ik mij ten volle.

„De geringheid der straf, welke bij a. 18 der meergenoemde wet op de daarbij vermelde diefstallen is gesteld, doet reeds dadelijk zien, dat daarbij niet bedoeld zijn alle diefstallen van hout in den meest algemeenen zin, mits ontdaan van verzwarende omstandigheden, en alzoo vallende in a. 401 *C. P.*

„Doch bovendien blijkt duidelijk uit de beschouwing van de verschillende voorwerpen, welke het onderwerp van a. 18 uitmaken, dat daar alleen bedoeld zijn diefstallen van geringe aangelegenheden, welke in het veld of in de bosschen gepleegd worden en welke men gewoon is veld-delicten te noemen, zoo als zulks nader blijken kan uit eene vergelijking van dit a. met a. 16.

„Volkomen juist is dan ook de zin, die door het Hof van G. bij zijn arr. van 21 Nov. 1854, te vinden in het *Regtsgeleerd Bijblad* van het jaar 1855, pag. 122 en 123, aan dit a. is gegeven, en waarmede ik mij geheel en al vereenig: „overwegende toch," zegt dat Hof, „dat in a. 18 kennelijk en „uitsluitend die enkele diefstallen zijn bedoeld, welke in het

„veld worden gepleegd en meer algemeen onder den naam „van veldstrooperijen bekend zijn; terwijl daaronder niet kun„nen worden gerangschikt die voortbrengselen van den „grond, die door den eigenaar of regthebbende reeds zijn „verwerkt, vervoerd en op de plaats hunner bestemming zijn „gebragt, gelijk zulks duidelijk en overtuigend uit de verge„lijking van het voorzegde a. met het voorafgaande a. 16 kan „blijken."

„Ik vermeen dus, dat het Hof van U. ten deze a. 18 der meergenoemde wet werkelijk verkeerd heeft toegepast en a. 401 *C. P.* heeft geschonden, en dat dus het beklaagde arr., met betrekking tot de qualificatie van het feit en de toegepaste straf, behoort vernietigd te worden.

„Daar echter uit het arr. blijkt, dat de eerste beschuldigde slechts den ouderdom van 18 en de tweede dien van 16 jaren bereikt hadden, en dat ieder slechts éénen bos wilgenhout, ter waarde van 4 centen, heeft ontvreemd, zoo geloof ik, dat uit hoofde van hunne jonge jaren en van de geringheid van het toegebragte nadeel, er allezins termen aanwezig zijn om ten hunnen opzigte a. 463 *C. P.* toe te passen.

„Op grond van dit een en ander concludeer ik mitsdien, dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen, voor zoo verre de qualificatie van het feit en de toegepaste straf betreft; en ten principale regt doende, de beschuldigden schuldig zal verklaren aan enkelen diefstal, en te dier zake, op grond van a. 401, alsmede van a. 463 S[t]., voor zoo verre de twee eerste beschuldigden betreft, deze twee zal veroordeelen ieder tot eene correctionele gevangenisstraf van ééne maand, en den derden beschuldigde tot eene van 14 dagen, mitsgaders alle drie te zamen en ieder voor het geheel in de kosten der procedure."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., ten aanzien van *het* aangevoerde *middel*, dat bij het

beklaagde arr. feitelijk is beslist, dat de 3 gereq^n., in den namiddag van 10 Febr. jl., zich gezamelijk hebben begeven op het van alle zijden door heiningen en slooten omgeven, en door drie verschillende hekken, die ongesloten zijn, toegankelijk erf, waarop zich het woonhuis bevindt van den landbouwer J. D., gelegen onder W. bij D., en aldaar van eene op gezegd erf staande houtmijt ieder 1 bos wilgenhout, ter waarde van 4 centen, en behoorende aan genoemden D., heimelijk en arglistig hebben weggenomen en zich ten nadeele van den eigenaar hebben toegeëigend, na dezelve in sprokkelhout, dat zij met zich droegen, verborgen te hebben;

„Dat, ten gevolge van de destijds heerschende strenge vorst, de genoemde slooten, die voor een gedeelte de afsluitingen van gezegd erf uitmaken, zoodanig waren toegevrozen, dat men over het ijs zich op dit erf konde begeven, zoodat er op dat tijdstip aldaar geene afsluiting meer bestond, en alzoo dit erf tijdelijk had opgehouden een afgesloten erf te zijn; dat, hoewel de 3^e gereq. nog niet den ouderdom van 16 jaren had bereikt, echter de wijze, waarop hij het ontvreemde hout heeft weggeborgen, en zijne houding en antwoorden genoegzaam hebben bewezen, dat hij in deze met oordeel des onderscheids heeft gehandeld;

„O., dat het Pr.-Ger. heeft verstaan, dat op de alzoo bewezene feiten toepasselijk is gemeld a. 18, bij hetwelk met gevangenisstraf van 6 dagen tot 1 maand, met of zonder geldboete van *f* 8.00 tot *f* 75.00, worden gestraft de enkele diefstallen, vallende onder a. 401 S^t., van: mestspeciën, zoden, pleggen, heide en helm, te veld staande gras en veldvruchten, *groen of ander hout*, *gehakt of niet gehakt*, riet, biezen, gesneden of niet gesneden, gevallen bladeren, mos, dennenknoppen en eikels, — mits deze enkele diefstallen zijn gepleegd noch met behulp van vaartuigen, noch met behulp

van trek- of lastdieren, noch in vereeniging van meer dan 4 personen;

„O. evenwel, dat dit a. tegen de zoogenaamde *velddelicten* of *strooperijen* is gerigt, en wel, voor zooveel den in het 6ᵉ lid vermelden diefstal van hout betreft, tegen de sprokkelarijen (*maraudage*), welke bij a. 36, titel 2, der wet van 28 Sept. — 6 Oct. 1791 met eene geldboete, ten bedrage van 2 maal het aan den eigenaar veroorzaakte nadeel, waren gestraft; terwijl nader bij a. 401 Sᵗ. eene gevangenzetting van ten minste 1 jaar en ten hoogste 5 jaren daartegen werd bedreigd, benevens eene geldboete van 16 franken ten minste en ten hoogste van 500 franken, en de schuldigen ook mogten verstoken worden van de regten, in a. 42 van dat Wetb. omschreven;

„O., dat deze strekking van gemeld a. 18 duidelijk is door den aard der ontvreemdingen, daarin opgenomen, en meer bepaaldelijk ten opzigte van het 6ᵉ lid, door de vergelijking van hetzelve met a. 16 dier wet, aangaande de dieverijen van hout op hoopen gesteld; dat die strekking ook blijkt uit het doel des wetgevers, om bij deze wet te wijzigen en te matigen eenige straffen, waarvan de ondervinding had geleerd, dat zij niet of niet in de bij het Wetb. van Strafr. bepaalde mate noodzakelijk waren, zoo als ten aanzien der toepassing van a. 401 op de velddelicten en strooperijen was bevonden;

„O., dat derhalve van de algemeene bepaling van dit a. (401), bij het 6ᵉ lid van gezegd 18 eene derogatie of uitzondering is daargesteld, en dat deze, als zijnde van strikte uitlegging, alleenlijk wat den onderwerpelijken diefstal van gehakt hout betreft, aan de zwaardere bij a. 401 bepaalde straf onttrekt, en aan de bij a. 18 gematigde straf onderwerpt den diefstal van het hout, hetwelk, geene andere bewerking dan den hak ondergaan hebbende, ter plaatse alwaar en zoo als het gehakt is arglistig is ontnomen, en mitsdien gesprokkeld of gestroopt; terwijl de diefstal van dat hout, welke òf elders, òf

na eenige bewerking van hetzelve is gepleegd, als zijnde van eenen anderen en zwaarderen aard dan de sprokkelarijen, volgens a. 401 strafbaar blijft;

„O. nu, dat, volgens de aangehaalde feitelijke beslissing, alhier de rede is van eenen diefstal van hout, hetwelk, gehakt zijnde, niet alleen in bossen was gebonden, maar ook in de nabijheid der woning van den eigenaar was vervoerd en in eene houtmijt geplaatst; dat het Pr.-Ger., met dit feit te beschouwen als eenen enkelen diefstal van groen of ander gehakt hout, en met hetzelve alzoo van de algemeene bepaling van a. 401 uit te zonderen, eene beperking van dit a. en eene uitbreiding van a. 18 voormeld, heeft aangenomen, welke evenmin met de letter als met den geest dier wetsbepalingen overeenstemt;

„Dat derhalve *het eenig* aangevoerde *middel* is gegrond;

„Vernietigt, voor zoo verre de qualificatie van het bewezen feit, de schuld der gereq^n. aan hetzelve en de toegepaste straf betreft, het beklaagde arr., door het Pr.-Ger. in U. op 23 Apr. jl. in deze zaak gewezen;

„En overeenkomstig a. 105 R. O., regt doende op de bij dat arr. bewezen verklaarde feiten;

„O., dat bij gemeld arr. is verstaan, ten aanzien van den eersten en tweeden gereq., dat hunne jonge jaren, de ten dage van den diefstal heerschende strenge vorst en het geringe door de ontvreemding toegebragte nadeel, van verzachtenden aard zijn; ten aanzien van den derden gereq., dat hij beneden de zestien jaren oud is, doch met oordeel des onderscheids heeft gehandeld;

„O., dat deze alzoo ten laste der gereq^n. bewezene feiten daarstellen, met opzigt tot den eersten en tweeden genoemde, enkelen diefstal, gepleegd in omstandigheden, welke het wanbedrijf schijnen te verkleinen; met opzigt tot den derden genoemde, hetzelfde wanbedrijf, terwijl de dader den ouderdom

van zestien jaren nog niet had bereikt, doch met oordeel des onderscheids handelde, bij de a. 401, 463, 66, 67 en 69 S^t. en a. 20, 1^e lid, der genoemde wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), respectievelijk voorzien en gestraft;

„Gezien deze wetsbepalingen, luidende enz.;

„Gezien mede de a. 52 en 55 van hetzelfde Wetb., a. 207 S^g., de a. 16 en 18 der evengemelde wet van 29 Junij 1854;

„Verklaart de drie gereqⁿ. schuldig aan het voorschreven ten hunnen laste bewezen wanbedrijf, en veroordeelt hen tot eene gevangenzetting in een huis van correctie, de twee eerstgenoemden, B. V. en J. V., ieder voor den tijd van acht dagen, en den derden genoemde, H. K., voor den tijd van vier dagen, en *solidair* in de kosten, daarin begrepen die in cassatie gevallen."

N°. MCXIV. — Arrest van 31 Julij 1855.

(A. 380, 203 en 235 S^g.)

Is a. 380 S^g. geschonden, wanneer de regter heeft verzuimd uitspraak te doen op eene vordering van het O. M., strekkende om, krachtens a. 203 S^g., de zaak te doen uitstellen? — Ja.

Kan dusdanige uitspraak begrepen zijn in eene uitgesprokene verwijzing naar den regter-commissaris? — Neen.

Is zoodanige verwijzing niet geheel verschillend van een bloot uitstel der zaak, op grond van a. 203 S^g.? — Ja.

J. W., landman, en N. P., melkventer, beiden wonende te Hoorn, zijn reqⁿ. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van 3 Apr. 1853, waarbij in hooger beroep zijn bevestigd twee vonnissen van de Arr.-R. te H., waarvan *het eerste*, gewezen op den 8 Dec. 1854, de toen tegen den req. aanhangige zaak, op grond van a. 235 S^g., verwijst naar den regter-commissaris bij gemelde Regtbank; en waarvan *het andere*, gewezen op den 7 Mrt. 1855, inhoudt: 1°. eene

veroordeeling van den eersten req. tot eene geldboete van *f* 8.00, wegens het op eene openbare plaats bezigen van beleedigende uitdrukkingen, die geenerlei ten-laste-legging van eene bepaalde en omschreven daad, maar van eene aangeduide ondeugd behelzen; en 2°. eene veroordeeling van de beide req[s]. wegens moedwillige mishandeling, welke geene ziekte of beletsel van te werken, gedurende meer dan 20 dagen heeft ten gevolge gehad, ieder tot eene correctionele gevangenzetting van ééne maand en eene geldboete van *f* 8.00, en in de kosten; zijnde de beide req[n]. bij s' Hofs arr. ieder voor het geheel veroordeeld in de kosten van het hooger beroep.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Provó Kluit en de advocaat van den 1[n] req. in zijne mondelinge voordragt, strekkende tot voorstelling en ontwikkeling van *drie middelen* van cassatie, heeft de Adv.-G. Dekkth, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De in dit geding namens den eersten req. voorgestelde *middelen* van cassatie hebben alleen betrekking tot de in appel gegevene uitspraak van het Hof in N.holl, op het door dezen eersten req. ingestelde hooger beroep tegen het vonnis van de Arr.-R. te H., van 8 Dec. 1854, waarbij deze zaak is verwezen naar den regter-commissaris.

„Er zijn tegen die uitspraak aangevoerd *drie middelen*, waarvan het eerste is: schending van a. 203 S[v]., in verband met de a. 144, 206 en 222 van datzelfde Wetb., en zulks hoofdzakelijk op grond, dat a. 203 aan het slot wel de bevoegdheid geeft tot het uitstellen eener zaak, ten einde nadere getuigen te hooren of bewijsstukken in te winnen, doch dat alsdan tevens het geval behoort aanwezig te zijn, bij de eerste zinsnede van dat a. vermeld, en dat alzoo, aangezien daarvan *in casu* niet blijkt, er ook geen grond konde zijn tot uitstel krachtens a. 203; want, dus is, meen ik, hieromtrent de redenering des req[s]., er blijkt niet, dat hier de rede was van

eenige verzwarende omstandigheid van het in de dagvaarding als misdrijf te last gelegde feit.

„Deze bewering nu is mij als cassatie-middel al zeer zonderling voorgekomen. Immers, blijkens het audientieblad, heeft het O.M. bij de Regtb. teH. wel, in gevolge het bepaalde bij a. 203, uitstel gevraagd, ten einde nadere getuigen of bewijsstukken in te winnen; doch is dat uitstel krachtens a. 203 niet verleend geworden.

„Dat uitstel, de niet-voortzetting van het geding op dat oogenblik, heeft krachtens een geheel ander a. plaats gehad, door namelijk, op grond van het bepaalde bij a. 235 S^{t}., de zaak te verwijzen naar den regter-commissaris.

„En nu begrijp ik niet, hoe er, in dien stand van zaken, hier quaestie kan zijn van eenige schending van a. 203, op grond van het niet bestaan van de voor de toepassing van dat a. vereischte voorwaarden; hoe er hier quaestie kan zijn van schending van eenige wetsbepaling, waarvan de toepassing wel is gevorderd, doch hetgeen door den regter niet is toegepast, en hetgeen ook de req. zelf beweert, dat niet heeft kunnen worden toegepast, omdat de daartoe vereischt wordende omstandigheden niet aanwezig waren.

„Ik geloof dus, dat op dezen grond alleen *dit eerste cassatie-middel* zal behooren te worden afgewezen.

„Maar buitendien, wat nu voorts de bewering zelve betreft, als of het slot van a. 203 niet zoude kunnen worden toegepast, dan alleen in het geval bij de eerste zinsnede van dat a. *nominatim* vermeld, zoo is mij deze bewering nog zeer twijfelachtig voorgekomen, en zoude ik van mijnen kant geene zwarigheid maken, om het slot van a. 203 niet in eenen beperkten, maar in eenen meer algemeenen zin op te vatten; en dat wel vooral, wanneer ik let op hetgeen daaromtrent wordt gelezen bij VOORDUIN, VII, 113, n°. 9, waaruit blijkt, dat door eene der afdeelingen van de Staten-Generaal werd voorgesteld, om

het slot van a. 203 uitdrukkelijk te beperken tot het bij dat a. bedoelde geval; doch aan welk verlangen door de Regering, noch ook door de wetgeving zelve verder gevolg is gegeven.

„Ook de H.-R. zelf is bij zeker arr. van 25 Jan. 1848, opgenomen bij V. D. HONERT, *Belast.*, III, 294, uitdrukkelijk uitgegaan van de veronderstelling, dat de bepaling van a. 203, al. 3, verder kan worden uitgestrekt, dan tot het geval bij de eerste zinsnede, mede vermeld, — waarin mijns inziens zeer kennelijk ligt opgesloten, dat die veronderstelling wel niet zoo geheel en al kan geacht worden in strijd met de wet te zijn.

„Ik zie dus niet in, dat zelfs uit dit oogpunt beschouwd, hier grond zoude kunnen aanwezig zijn voor eenige schending van a. 203; zoodat *dit eerste cassatie-middel* mij in allen deele onaannemelijk is voorgekomen.

„*Het tweede middel* van cassatie is: overschrijding van regtsmagt, en tevens verzuim, om uitdrukkelijk te beslissen omtrent het gevraagde uitstel, zoo als beide deze punten grond tot cassatie geven, naar aanleiding van a. 380 S[v]., — en dan voorts ook nog schending van de a. 203 en 235 van hetzelfde Wetb. van Strafv.

„*Dit cassatie-middel* is alzoo tweeledig, en is in *de eerste plaats* dáárop gegrond, dat het vonnis *a quo*, hetgeen bij het beklaagde arr. in appel is bevestigd, niet zoude behelzen eene uitdrukkelijke beslissing omtrent de door het O. M., naar aanleiding van a. 203, gedane vordering tot uitstel; en in *de tweede plaats*, dat a. 235 te praematuur zoude zijn toegepast, en dat daardoor eene overschrijding van regtsmagt zoude zijn begaan.

„Beide deze beweringen evenwel zijn mij almede niet aannemelijk voorgekomen.

„Wat *het eerste punt* betreft, meen ik te moeten antwoorden, dat, hoezeer het waar is, dat het vonnis zelf geene uit-

drukkelijke beslissing behelst omtrent het gevraagde uitstel, nogtans in de gegevene uitspraak zelve met der daad het antwoord en de beslissing omtrent de gedane vordering lag opgesloten, door namelijk de zaak te verwijzen naar den regter-commissaris, en alzoo *virtualiter* het gevraagde uitstel te verleenen, zoo als dit dan ook in effecte werkelijk het geval is geweest. Ik stem toe, dat het welligt regelmatiger zoude zijn geweest, bijaldien het bedoelde vonnis in dit opzigt eenigzins anders gemotiveerd of wel geredigeerd ware geweest. Doch wanneer ik bedenk, dat het hier blootelijk geldt een vonnis van instructie, dan houd ik mij overtuigd, dat ook dit bezwaar wel niet zal kunnen leiden tot cassatie, zoo als dit, o. a., in eene soortgelijke zaak is beslist bij een arr. van dezen Raad van 27 Oct. 1840, opgenomen bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, IV, 176 en volgg. Men leest in dat arr. met zoo vele woorden, dat eene beslissing van bloote instructie, even gelijk zulks hier het geval is, niet behoeft te zijn gemotiveerd.

„Evenmin ben ik van meening, dat a. 235 hier te praematuur zoude zijn toegepast, en dat daardoor zoude zijn begaan eene overschrijding van regtsmagt.

„Bij a. 235 is aan den correct. regter de bevoegdheid gegeven, om in het aldaar omschreven geval, de zaak naar den daartoe bevoegden regter-commissaris te verwijzen, en nu zie ik volstrekt niet in, waarom zulks niet evenzeer zoude mogen geschieden ter gelegenheid van eene incidentele vordering, als bij de einduitspraak zelve. Integendeel, de oeconomie der procesorde schijnt mij toe allezins te wettigen, om, wanneer bij het aanvankelijk onderzoek mogt blijken, dat daartoe de vereischte termen aanwezig zijn, reeds dadelijk *in limine litis*, van de bij a. 235 gegevene bevoegdheid gebruik te maken. Even zoo leest men in a. 232, dat, wanneer de Regtbank bevindt, dat de zaak tot de bevoegdheid

van een ander collegie behoort, zij den beklaagde naar den bevoegden regter zal verwijzen. En nu geloof ik wel niet, dat, wanneer het den regter reeds dadelijk *in limine litis* mogt blijken, dat de zaak tot de bevoegdheid van eenen anderen regter behoorde, het eene overschrijding van regtsmagt zoude daarstellen, bijaldien reeds bij den aanvang van het onderzoek de zaak tot den daartoe bevoegden regter werd verwezen.

„Naar mijne schatting alzoo, bestaat hier in dit opzigt noch eenige schending of verkeerde toepassing van a. 235, noch overschrijding van regtsmagt; weshalve ook *dit tweede middel*, ten aanzien van de beide aangevoerde bezwaren, mijns inziens zal behooren te worden afgewezen.

„Maar, dus heeft men nog als *een derde* en *laatste middel* van cassatie aangevoerd, a. 235 is ook nog in een ander opzigt verkeerdelijk toegepast. De toepassing was niet alleen te praematuur, zoo als dit bij *het vorige middel* werd voorgedragen, maar bovendien ook was hier het geval niet aanwezig, hetgeen die toepassing *in casu* konde wettigen, omdat niet consteert, dat tegen het feit, hetgeen het onderwerp van dit geding uitmaakte, eene lijf- of onteerende straf zoude zijn bedreigd.

„Ook ten aanzien van dit punt evenwel meen ik mij ten eenemale te moeten vereenigen met de uitlegging, welke bij 's Hofs arr. is gegeven aan de alhier bedoelde uitspraak des eersten regters; eene uitlegging, welke ik zelfs van meening ben, dat hier in cassatie zal behooren te worden geëerbiedigd.

„Ik stem volgaarne toe, dat het motief, zoo als zulks in het vonnis des eersten regters gelezen wordt, dat er almede bezwaren waren gerezen tegen andere personen, geenen grond konde opleveren voor de toepassing van a. 235.

„Maar dit was niet het eenige motief. Men leest ook in het

vonnis, dat uit de verklaringen der getuigen tegen den beklaagde zelven zoodanige bezwaren waren gerezen, welke door eene nadere instructie konden worden opgehelderd; en dan geloof ik, dat in deze in hooger beroep gewezene uitspraak, waartegen de onderwerpelijke cassatie gerigt is, wel geen grond kan gelegen zijn tot cassatie.

„Althans wat mij betreft, zoo houde ik ook *dit derde middel* voor ongegrond.

„Naar mijne wijze van zien alzoo, zullen de onderscheidene *middelen*, welke door den 1st req., met betrekking tot de in appel gegevene beslissing, op het in eersten aanleg gewezen vonnis van 8 Dec., behooren te worden afgewezen; en daar er nu voorts, noch door den eersten, noch door den tweeden req., met betrekking tot de zaak ten principale eenige *middelen* zijn aangevoerd, en er ook geene *middelen* aanwezig zijn bevonden, welke zouden kunnen leiden tot ambtshalve cassatie, zal deze voorziening, naar mijne schatting, moeten worden afgewezen.

„Ik concludeer dus tot verwerping, met veroordeeling van de reqn. *solidair* in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., ten aanzien van *het* in *de tweede plaats* aangevoerde *middel* van cassatie, dat bij het in hooger beroep bekrachtigde incidentele vonnis van 8 Dec. 1854, de toen aanhangige zaak door den regter, uit overweging, dat uit de verklaringen van twee getuigen zoodanige bezwaren niet alleen tegen den beklaagde (nu eersten req.), maar ook tegen meerdere personen gerezen waren, dat de zaak door eene nadere instructie behoorde te worden opgehelderd, op grond van a. 235 Sv., is verwezen naar den regter-commissaris, zonder dat de Regtb. hierbij in eene beoordeeling is getreden van het door den Off. v. J., blijkens het vonnis en het proces-verbaal der teregtzitting, genomen requisitoir, strekkende om, in gevolge a. 203 Sv.,

de zaak te doen uitstellen, ten einde nadere getuigen te hooren of bewijzen in te winnen, op welk requisitoir de Regtb. dan ook geene regtstreeksche beslissing heeft genomen;

„O., dat eene beslissing op deze vordering van het O. M. niet kan begrepen zijn in de uitgesproken verwijzing naar den regter-commissaris, omdat zoodanige verwijzing, welke volgens het aangehaalde a. 235 kan plaats vinden, in geval bevonden wordt dat tegen het feit eene lijf- of onteerende straf is bedreigd, en de zaak door eene nadere instructie kan worden opgehelderd, zoowel in oorzaak als in strekking een ander onderwerp betreft, dan een bloot uitstel der zaak, zoo als bij het vroeger gemeld a. 203 is aangewezen, ten einde getuigen te hooren of bewijsstukken in te winnen;

„O. derhalve, dat de regter in eersten aanleg in het gemelde vonnis heeft nagelaten uitspraak te doen op eene vordering van het O. M., gestrekt hebbende om gebruik te kunnen maken van eene bevoegdheid of van een regt, hetwelk door de wet is toegekend, en alzoo a. 380 S^{v}. heeft geschonden;

„O., dat mitsdien *het* in *de tweede plaats* voorgestelde *middel* van cassatie is gegrond, en dat derhalve het onderzoek der overige *middelen* onnoodig is;

„Vernietigt op gemelden grond het in hooger beroep gewezen arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van 3 Apr. 1855;

„Vernietigt wijders het in eersten aanleg door de Arr.-R. te H., op 8 Dec. 1854 gewezen incidenteel vonnis, de geheele daarop gevolgde instructie, het tegen de beide req^{n}. gevoerde geding, en het op 7 Maart 1855 door dezelfde Regtb. uitgesproken eindvonnis;

„Verwijst de zaak terug naar de Arr.-R. te H., ten einde regt te doen op het requisitoir van het O. M., en verder de zaak te behandelen, zoo als blijken zal te behooren; de kosten te dragen door den Staat."

N°. MCXV. — Arrest van 31 Julij 1855.

(A. 185, 227, 247 en 256 Sr.; a. 1 der verordening van de gemeente Utingeradeel.)

Blijkt niet genoegzaam uit de woorden, in een proces-verbaal voorkomende, „„ dat de Regtbank geene zwa-„„ righeid maakt om eene vraag te doen,"" *dat de President beslist heeft, na de Regtbank gehoord te hebben?* — Ja.

Kan in cassatie worden teruggekomen op eene beslissing der Regtbank, dat een huis, waarin gedobbeld werd, voor het publiek open stond? — Neen.

Is het niet voldoende tot daarstelling van het wanbedrijf van het houden eener loterij zonder vergunning, dat, onverschillig op welke wijze, door het lot beslist wordt, aan wien de te verloten zaken zullen worden toegewezen? — Ja.

J. K., wed. van R. A. A., oud 43 jaren, geboren te Oude Haske, wonende te Akkrum, van bedrijf bakkersche, is req^e. van cassatie tegen: 1°. een vonnis van de Arr.-R. te Heerenveen, regt doende in hooger beroep, van 1 Mei 1855, waarbij, met vernietiging van een vonnis van den Kntr. aldaar, van 26 Febr. te voren, zij is schuldig verklaard aan het aanleggen van eene onderhandsche loterij, waarbij de te verloten goederen gezamelijk eene mindere waarde hebben dan *f* 100.00, zonder toestemming van burgemeester en wethouders van de gemeente Utingeradeel, en veroordeeld tot betaling eener geldboete van *f* 5.00 en der proceskosten, met bepaling, dat, indien de veroordeelde de haar opgelegde geldboete, binnen twee maanden nadat zij tot de betaling daarvan zal zijn aangemaand, niet betaalt, dezelve zal worden vervangen door gevangenisstraf van éénen dag; en 2°. eene beslissing van den President van gemelde Regtb., op het verzet van de req^e., bij monde van haren verdediger gedaan tegen het rigten van zekere vraag, door den Off. v. J., aan een der getuigen.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer

Jhr. VAN DEN VELDEN, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Het* eigenlijke *middel* van cassatie, in deze zaak voorgedragen, is schending van de a. 185, 227, 247 en 256 Sg., op grond dat, toen bij het gehouden onderzoek de verdediger van de reqe. zich verzette tegen het doen van eene vraag door het O. M. aan een der getuigen, op dat verzet door den President van de Regtbank is beslist, zonder raadpleging met de leden van de Regtbank.

„Ik geloof evenwel, dat, wanneer men het audientieblad inziet, en wanneer men daar met betrekking tot het bedoelde verzet leest, dat de President te kennen geeft, dat de Regtbank geene zwarigheid maakt om de voorgestelde vraag te doen, daaruit allezins voldoende blijkt, dat niet de President alleen, maar de Regtbank in deze heeft beslist, en dat er alzoo werkelijk raadpleging met de leden moet hebben plaats gehad; even gelijk dit door dezen Raad is beslist bij deszelfs arr. van 24 Aug. 1841, opgenomen bij V. D. HONERT, VI, 25 en volgg., waar insgelijks quaestie was van een beweerd verzuim van den President, dat hij het Hof niet zoude hebben geraadpleegd, doch in welke zaak door den H.-R. is verstaan, dat uit de inzage van het proces-verbaal genoegzaam bleek, dat de Voorzitter het Geregtshof over de voorgestelde vragen moest hebben geraadpleegd.

„Maar buitendien meen ik hier ook nog te mogen verwijzen naar een arr. van dezen Raad van 24 Junij 1845, opgenomen bij V. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, XII, 325, waarbij de H.-R. heeft beslist, dat uit de niet-vermelding in het audientieblad nog geenzins de gevolgtrekking konde worden afgeleid, dat hetgeen daar niet was vermeld, ook noodwendig moest worden gehouden niet te hebben plaats gehad.

„Het is naar aanleiding van deze beide beschouwingen, dat ik van meening ben, dat *dit principaal middel* niet zal kunnen leiden tot cassatie.

„Wat nu voorts de zaak zelve betreft, zoo zijn, met betrekking tot de in het vonnis vervatte regtspraak, niet zoo zeer bepaalde gronden van cassatie aangevoerd, maar heeft men zich eeniglijk bepaald tot het voorstellen van eenige dwalingen, welke in het aangevoerde vonnis zouden worden aangetroffen; en bij welke dwalingen alzoo, voor zooverre die geacht zouden kunnen worden tot eene verkeerde regtspraak aanleiding te hebben gegeven, ik mij wel verpligt acht, hier nog een oogenblik stil te staan.

„De eerste dwaling is deze: dat de Regtbank als bewezen heeft aangenomen, dat het huis van de req^{e}. voor het publiek openstond, zonder onderscheid te maken tusschen den winkel, of het woonhuis, of de achterkamer, waar het loten of dobbelen heeft plaats gehad.

„Ik meen evenwel hierop te moeten antwoorden, dat deze bewering ten eenemale is *facti*, en als zoodanig geen onderwerp van beoordeeling in cassatie zal kunnen uitmaken; zoo als dit dan ook bij de memorie zelve zeer te regt is erkend geworden.

„Bij de beoordeeling in cassatie van eenig feitelijk punt, is het niet de vraag, wat daaromtrent in het audientieblad staat opgeteekend, maar wat door den regter, bij deszelfs vonnis, als wettig en overtuigend bewezen is aangenomen; weshalve dan ook hier ter plaatse, wat de beslissing *de facto* betreft, alleen het vonnis zelf tot rigtsnoer zal kunnen verstrekken.

„Als eene *tweede* dwaling is door de req^{e}. opgegeven: de beslissing des regters, dat het niets ter zake zoude afdoen, of het loten al dan niet in het openbaar hadde plaats gehad.

„Wat nu mij betreft, zoo ben ik van meening, dat ook in deze beslissing geene dwaling is gelegen, en ben ik met den

regter van gevoelen, dat het voor de toepassing van a. 1 der verord. van pol. te U. onverschillig is, of het aanleggen en houden eener onderhandsche loterij al dan niet in het openbaar plaats heeft.

„Ik meen tot dat einde inzonderheid te moeten verwijzen tot, en de aandacht van dezen Raad te moeten vestigen op de wet van 22 Julij 1814, n°. 86, houdende verbod van alle vreemde of particuliere loterijen (*St.* n°. 86), en van welke wet het bepaalde bij a. 1 der verord., inderdaad als een uitvloeisel is te beschouwen.

„Het is hièr dus niet de vraag, in hoe verre eenig plaatselijk bestuur in het algemeen bevoegd is, om ook zoodanige handelingen, welke níet direct het karakter van openbaarheid hebben, bij eene verordening van policie te beperkén, — eene vraag, welke, blijkens de in de memorie aangehaalde plaats in het werk van Mr. Léon, I, 40, door den H.-R. in der tijd ontkennend is beantwoord, hoezeer dan ook in strijd met de in dat geding door mij genomene conclusie, — maar het is hier de vraag, in hoe verre het plaatselijk bestuur van U., krachtens a. 5 van de wet van 1814, bevoegd was, om de alhier bedoelde policie-verordening vast te stellen? En ook ter beantwoording van deze vraag meen ik van mijnen kant te mogen verwijzen naar het werk van Mr. Léon, I, 133, waar men leest: „Door onderhandsche loterijen, in den zin der wet van 22 Julij 1814, behooren te worden verstaan enz.; het doet dus niets ter zake, of deze onderhandsche loterijen al dan niet op eene openbare plaats worden aangelegd."

„Men zie voorts de aldaar aangehaalde arresten.

„Maar buitendien, zelfs met het oog op de omstandigheid, dat voor de toepassing van a. 1 der verordening het criterium van openbaarheid zoude vereischt worden, ook dan nog zoude ik van meening zijn, dat, naar aanleiding van hetgeen men deswege *in facto* in het vonnis vermeld vindt, a. 1 der

verord. in het onderwerpelijke geding zeer wél deszelfs toepassing zoude kunnen en behooren te vinden.

„Ik houde dus ook deze tweede bewering der req^s. voor ongegrond.

„Eindelijk is nog als eene dwaling voorgesteld de in het vonnis voorkomende beslissing, dat het dobbelen, zoo als hier *in casu* heeft plaats gehad, niet zoude vallen onder het bereik van a. 1 der verordening.

„Ook deze bewering evenwel is ongegrond en wordt door de feitelijke beslissing in het beklaagde vonnis ten eenemale wedersproken en opgelost. Ik zeg feitelijke beslissing; want het geldt hier inderdaad de beoordeeling en waardering van omstandigheden, welke geheel van feitelijken aard zijn, en welke als zoodanig niet behooren tot het gebied van den regter in cassatie.

„Ik houde dus deze geheele voorziening in cassatie voor ongegrond, en concludeer mitsdien tot verwerping, met veroordeeling van de req^s. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O. in *de eerste plaats*, met opzigt tot *het middel*, gerigt tegen de uitspraak van den President, tijdens de instructie voor de Regtbank gedaan, dat hetzelve bestaat in beweerde schending van de a. 185, 227, 247 en 256 S^v. en beweerde overschrijding van regtsmagt, omdat, toen de verdediger van de req^s. zich verzet had tegen het doen van zekere vraag, door den Off. van J. aan een der getuigen gerigt, de President, zonder raadpleging met de leden van de Regtbank, beslist had, dat de vraag zoude worden gedaan en dezelve ook werkelijk gedaan had;

„O., dat uit het proces-verbaal der teregtzitting blijkt, dat, op het verzet van den verdediger der req^s. tegen het doen van de gestelde vraag, door den President is te kennen gegeven: dat door de Regtbank geene zwarigheid gemaakt werd om de

vraag te doen; waaruit volgt, dat de President in deze niet op eigen gezag, maar eerst na raadpleging met de Regtbank beslist heeft, dat aan de vraag, welke de ambtenaar van het O. M. verzocht had dat aan den getuige gerigt mogt worden, gevolg zoude worden gegeven; en dat *dit middel* alzoo is ongegrond;

„O., dat wijders tegen het beklaagde vonnis wordt aangevoerd:

„1°. dat de Regtbank als bewezen heeft aangenomen, dat het huis van de req^t. voor het publiek openstond, zonder onderscheid te maken tusschen den winkel of het voorhuis en de achterkamer, waar het dobbelen heeft plaats gehad; terwijl uit het getuigenverhoor duidelijk gebleken was, dat alleen het voorhuis, waar niet gedobbeld is, openstond;

„2°. dat de Regtbank ten onregte beslist heeft, dat het niets ter zake afdoet, of het dobbelen al dan niet in het openbaar heeft plaats gevonden; eindelijk

„3°. dat de Regtbank, door te beslissen dat het dobbelen, zoo als het in deze heeft plaats gevonden, eene overtreding daarstelde van a. 1 der keur van de gemeente U., van 9 Nov. 1853, gemeld a. 1 zoude hebben geschonden;

„O. omtrent de *eerste* bewering, dat bij het aangevallen vonnis als bewezen is aangenomen, dat in den avond van 5 Dec. 1854, ten huize van de beklaagde, alwaar het publiek uit- en inliep, een aantal personen, in partijen verdeeld, tegen inlage van kleine geldsommen met dobbelsteenen om koek en ander gebak hebben geworpen; en dat alzoo *in facto* is beslist, dat het huis van de req^t. voor het publiek openstond, op welke beslissing in cassatie niet kan worden teruggekomen;

„O. ten aanzien der *tweede* bewering, dat het, ten gevolge van evengenoemde feitelijke beslissing, is geheel onverschillig, wat regtens zoude zijn, bijaldien het gebeurde niet in het openbaar had plaats gehad; en dat derhalve niet behoeft te

worden onderzocht, of de Regtbank te regt heeft overwogen, dat het niets ter zake doet, of het dobbelen al dan niet in het openbaar heeft plaats gevonden;

„O. eindelijk, wat betreft het in *de derde plaats* aangevoerde, dat, hoezeer *in casu* geene sprake is van eene eigenlijk gezegde uitgifte van loten en eene trekking van nummers, echter bij het beklaagde vonnis te regt is beslist, dat in deze heeft plaats gehad eene verloting van goederen; vermits daartoe voldoende is, dat, onverschillig op welke wijze, door het lot wordt beslist, aan wien die goederen zullen worden toegewezen;

„O., dat derhalve al het aangevoerde is ongegrond;

„Verwerpt dit beroep en veroordeelt de req^{t}. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCXVI. — Arrest van 14 Aug. 1855.

(A. 228, 210 en 381 Sr.)

Is niet de beslissing over eene wraking van getuigen overgelaten aan den judex facti? — JA.

Is, volgens de bepaling van a. 381 *Sr., in geval van vrijspraak, op grond dat de schuld niet is bewezen, de cassatie niet maar alleen* in het belang der wet *toegelaten?* — JA.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te Groningen is req. van cassatie tegen een vonnis van gemelde Regtbank, oordeelende in hooger beroep, van 2 Mei 1855, waarbij, met vernietiging van een vonnis, op den 2 Mrt. te voren door den Kntr. te Hoogezand gewezen, F. L., oud 43 jaren, van beroep landbouwer, geboren te Wagenborgen, wonende te Harkstede, gemeente Slochteren, is vrijgesproken van de aanklagte van te hebben gejaagd op de gronden van eenen ander, zonder voorzien te zijn geweest van jagtacte en van eene schriftelijke vergunning van den eigenaar of regthebbende.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Jhr. VAN DEN VELDEN, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen volgende conclusie:

„Het betreft hier weder een vonnis van vrijspraak, op grond dat de schuld van den beklaagde niet is bewezen, en de req. zou dus niet ontvankelijk zijn in zijn beroep.

„Ik ben op het punt geweest van het desistement daarvan aan te raden; maar ik heb het nagelaten, omdat dit vonnis van vrijspraak kennelijk mede gegrond is op de verklaring van eenen onder eede gehoorden getuige, die vroeger tot lijf- en onteerende straffen is veroordeeld geweest, blijkens de, na de veroordeeling, overgelegde stukken bij de memorie van cassatie.

„Het kwam mij twijfelachtig voor, of die stukken nog wel konden dienen in cassatie, daar de regter, die over de schuld oordeelt, ze niet heeft kunnen kennen; doch ik vermeen, dat in a. 380 S[g]. wel de oplossing van dit bezwaar zou te vinden geweest zijn, indien het een ontslag van regtsvervolging of verkeerde condemnatie had betroffen.

„Maar hoe suspect mij ook de beëedigde verklaring van den getuige *à décharge* J. G. T. voorkomt, zoo blijft het een vonnis van vrijspraak, gegrond op gebrek van bewijs van schuld; *vid.* a. 381, al. 1, S.

„Aan een vermond ontslag van regtsvervolging valt hier niet te denken, en de ambtenaar van het O. M. moet het zich wijten, zoo hij te laat is ingelicht omtrent den genoemden getuige.

„Mogt de Raad er anders over denken, waarmede ik volmaakt vrede heb, dan zoude ik adviseren tot cassatie en renvooi naar het Hof in G., conform de memorie.

„Nu echter geloof ik het meest in den geest der bestaande jurisprudentie van den H.-R. te handelen, door te concluderen:

„Dat de Raad den req. zal verklaren niet-ontvankelijk in

zijn beroep, de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de gereq. van cassatie, na in eersten aanleg te zijn veroordeeld geweest, zich in hooger beroep heeft voorzien, en alstoen heeft verzocht, dat twee getuigen ter ontlasting zouden gehoord worden, hetgeen ook, nadat beiden waren beëedigd, zonder tegenspraak van de zijde van het O. M. heeft plaats gehad; dat echter, zoo het schijnt, na het vonnis, waarbij de gereq. van cassatie is vrijgesproken, ter kennisse van den Off. v. J. is gekomen, dat een der getuigen ter ontlasting eene onteerende straf had ondergaan, en mitsdien, volgens a. 190 Sv., niet onder eede had mogen gehoord zijn;

„O., dat dien ten gevolge gemelde ambtenaar van het O.M. tegen het voorschreven vonnis cassatie heeft doen aanteekenen, bewerende, dat daarbij geschonden zijn de a. 432 en 190 Sv., en ten bewijze dat de bedoelde getuige ter ontlasting werkelijk viel in de termen van a. 190 van evengemeld Wetboek, heeft overgelegd een extract uit het tegen denzelven uitgesproken arr., afschrift van het proces-verbaal, relaterende de te pronkstelling, en een proces-verbaal, waaruit moest voortvloeijen de *identiteit* van den als getuige gehoorden persoon en den veroordeelde;

„O., dat bij het Wetb. van Strafv. (bepaaldelijk in a. 228) aan den *judex facti* is opgedragen, om over de wraking der getuigen te beslissen;

„O., dat de Off. v. J. geen gebruik heeft gemaakt van de bevoegdheid, om zich ter teregtzitting te verzetten tegen het hooren onder eede van den persoon, dien hij thans beweert, dat, naar de wet, niet als getuige had mogen optreden, en denzelven als zoodanig niet heeft gewraakt; dat hier alzoo de rede niet is van eene *incidentele* uitspraak op eenige vordering

van het O. M., maar dat de cassatie eeniglijk is gerigt tegen een eindvonnis;

„O., dat dit vonnis inhoudt: dat niet overtuigend is gebleken, dat de beklaagde het hem te last gelegde feit heeft begaan, en dat alzoo *zijne schuld daaraan niet regtens is bewezen;* zijnde hij mitsdien, op grond van a. 210, 1e lid, Sr., *vrijgesproken:*

„O., dat volgens a. 381 van dit Wetb., in geval de beklaagde of beschuldigde is vrijgesproken, op grond dat deszelfs schuld niet is bewezen, de cassatie van het vonnis of arr. door den Proc.-G. bij den H.-R. alleen kan vervolgd worden in het belang der wet, zonder den vrijgesprokene te benadeelen, en dat mitsdien de onderwerpelijke voorziening in cassatie niet mag worden toegelaten;

„Verklaart den req. niet ontvankelijk in zijn beroep, en beveelt, dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat."

N°. MCXVII. — Arrest van 28 Aug. 1855.

(A. 427 en 428, jis. a. 183, 185, 186 en 192 Sr.)

Bestaat er schending van de a. 427 en 428 Sv., wanneer de regter bij zijn vonnis acht slaat op getuigenissen, welke in een ander geding, en alzoo buiten de tegenwoordigheid der beklaagden, zijn afgelegd? — Ja.

W. D., oud 41 jaren, timmerman, geboren te Rokanje, en T. v. d. B., dienstknecht, geboren te Heenvliet, beiden aldaar woonachtig, zijn reqn. van cassatie tegen een vonnis der Arr.-R. te Brielle, van 3 Mei 1855, waarbij in hooger beroep is bevestigd een vonnis van het Ktng. te Brielle, van 14 Mrt. bevorens, bij hetwelk de reqn., ter zake van het belemmeren van eenen openbaren rijweg, zonder autorisatie, en met toepassing der a. 1, 44 en 60, 1e en 7e al., van het reglement op de wegen

en voetpaden in de provincie Z.holl., gearresteerd door de Staten dier provincie in hunne vergadering van 11/17 Nov. 1852, goedgekeurd bij Kon. besluit van den 26n derz. maand, n°. 75, en gepubliceerd, zijn veroordeeld ieder tot betaling eener geldboete van *f* 3.00, ten behoeve der gemeente H., en in de kosten, boete en kosten *solidair* en bij lijfsdwang te verhalen; zijnde dit vonnis evenwel, ten aanzien van de *solidaire* veroordeeling in de kosten, bij het in hooger beroep gewezen vonnis te niet gedaan, met veroordeeling der reqn. ieder voor de helft in de kosten, zoo in eersten aanleg als in hooger beroep gevallen.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer GERADTS en de advocaat van de reqn. in de mondelinge voordragt en adstructie van *twee middelen* van cassatie, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Er zijn in deze zaak *twee middelen* van cassatie aangevoerd, welke, naar mijne wijze van zien, beide zullen behooren te worden verworpen.

„Voor en aleer ik evenwel overga om de redenen voor dit mijn gevoelen aan dezen Raad kenbaar te maken, gevoel ik mij wel gedrongen, om een enkel woord in het midden te brengen betrekkelijk de bij den aanhef van het gehouden pleidooi aangeheven klagte omtrent de schromelijke willekeur van het gemeente-bestuur van H., bij het daarstellen van den legger op de wegen en voetpaden in die gemeente; alsmede omtrent de ligtvaardigheid van den kant van Gedep. Staten, bij de goedkeuring van dien legger.

„Zonder mij nu hier in het minst te willen uitlaten over het al dan niet gepaste van dezen aanval, is het mij nogtans voorgekomen, dat, met het oog op den geheelen inhoud van a. 3 van het prov. reglement op de wegen en voetpaden in Z.holl., van Nov. 1852, hier waarlijk wel niet aan willekeur of ligt-

vaardigheid van de daarbij betrokkene autoriteiten kan worden gedacht.

„Immers, bij dat a. 3 is met de meeste naauwgezetheid voor de belangen der eigenaren gewaakt en gezorgd. De leggers, voorloopig vastgesteld, zijn gedurende 2 maanden, na voorafgaande kennisgeving, ter lezing van een ieder ter secretarie der gemeente nedergelegd geweest. Gedurende dien tijd hebben al de belanghebbenden hunne bezwaren bij den gemeenteraad kunnen inbrengen, op welke bezwaren door den gemeenteraad binnen de volgende maand moest worden beschikt, en de leggers konden worden gewijzigd. En zelfs nog later, na het vaststellen van den legger door den gemeenteraad, is aan de belanghebbenden de bevoegdheid toegekend, om hunne bezwaren tegen de beschikkingen van den Raad bij Gedep. Staten in te brengen.

„Wanneer men nu het oog vestigt op alle deze in het belang der ingezetenen vastgestelde bepalingen en heilzame maatregelen van voorzorg, dan geloof ik wel niet, dat hier geklaagd zal mogen worden over willekeur of ligtvaardigheid, en zoude ik van meening zijn, dat de belanghebbende ruimschoots in de gelegenheid is geweest, om zijne bezwaren te doen kennen en te doen herstellen; en heeft men van die gelegenheid in der tijd geen gebruik gemaakt, men wijte dit dan het zij aan eigen verzuim, het zij aan verkeerde raadgevingen van anderen; doch ik geloof wel niet, dat de klagte wegens willekeur, zoo als die bij pleidooi is aangevoerd, hier in den geregte eenigen den minsten ingang zal kunnen vinden!

„Wat nu *de beide cassatie-middelen* betreft, zoo is als *eerste middel* voorgesteld: schending van a. 6 S^r^., op grond dat de vordering tot schorsing, uit hoofde van het bestaan van een geschilpunt van burgerlijk regt, ten onregte bij het beklaagde vonnis zoude zijn afgewezen.

„Naar mijne wijze van zien evenwel, is *dit cassatie-middel*

ongegrond, en ben ik van gevoelen, dat, met het oog op hetgeen in dit geding feitelijk is aangenomen, zeer te regt *in jure* is beslist, dat hier geen grond bestond tot schorsing. Tot staving van dit mijn gevoelen meen ik mij te moeten bepalen tot de twee navolgende opmerkingen:

„Mijne eerste opmerking is deze: dat de bewering, zoo als die inzonderheid bij de memorie is voorgesteld, als of namelijk de praejudiciële quaestie door den regter bij deszelfs vonnis zoude zijn onderzocht en uitgemaakt, inderdaad ten eenemale onjuist is. Integendeel, de regter heeft uitdrukkelijk verstaan, dat het bestaan van de overtreding, waarvan in dit geding de rede was, niet afhankelijk was van het onderzoek naar het privaat eigendom van de quaestieuse onderbaan, als waarover de Regtb. thans niet had te oordeelen; dat alzoo de waardering van deze strafzaak niet afhing van een geschilpunt van burgerlijk regt, en dat dus op dien grond de praejudiciële quaestie bestond; en tot eene zoodanige beslissing nu was de strafregter volkomen bevoegd. Ik verwijs o. a. tot een arr. van 29 Aug. 1853, opgenomen bij v. d. Honert, II, 69. De praejudiciële quaestie zelve mag voorzeker door den strafregter niet worden uitgemaakt en beslist; maar de strafregter is zeer wel bevoegd, om in een onderzoek te treden, of datgene, hetwelk als een geschilpunt van burgerlijk regt wordt voorgesteld, werkelijk een zoodanig geschilpunt daarstelt, dat de beoordeeling van het feit als misdrijf daarvan afhankelijk zoude zijn. En dit nu was hier *in casu* het geval. Uit dit oogpunt alzoo, ben ik van meening, dat *dit eerste middel* niet gegrond is.

„Maar buitendien meen ik hier nog in *de tweede plaats* te moeten doen opmerken, dat de eigenlijke regtsvraag, zoo als zich die hier voordoet, en zoo als die voor dit geding als beslissend is aan te merken, geheel verkeerd is voorgesteld. Zoowel bij de memorie als bij het gehouden pleidooi, is tel-

kens aangevoerd, dat de principale quaestie hierin zoude gelegen zijn, of de in deze bedoelde grond bezwaard is met eenen polderweg, ja dan neen! — Doch ik antwoord op deze bewering: neen! — dat is de quaestie niet! Er is hier geen de minste sprake van eenige erfdienstbaarheid van rijpad of weg, in den zin van burgerlijk regt; evenmin als in dit geheele geding eenig het minste spoor voorhanden is, dat iemand, het zij dan de burgemeester van Z., het zij iemand anders, over dien weg heeft willen heenrijden, of van dien weg gebruik heeft gemaakt.

„Maar dit is de quaestie, of, wanneer ook zelfs het privaat eigendom eene onderbaan uitmaakt van eenen publieken weg, of liever de onderberm van eenen waterkeerenden rivierdijk, en alzoo een deel van zoodanigen publieken weg of rivierdijk uitmaakt, of (zeg ik) in zoodanig geval de provinciale wetgever bevoegd is, om te bepalen, dat op zoodanigen weg geene steigers noch schuttingen mogen worden geplaatst? en het is deze vraag, waarvan de affirmatieve beantwoording wel niet twijfelachtig kan zijn. Of de alhier bedoelde grond al dan niet bezwaard is met eenig servituut, doet voor de waardering van de onderwerpelijke strafzaak volstrekt niets ter zake; want ook afgescheiden daarvan, en toegegeven dat er geen servituut aanwezig is, zoude nog steeds de overtreding blijven bestaan, dat er op of aan de wegen, waarvan de alhier bedoelde grond een deel uitmaakt, geene schuttingen mogen geplaatst worden.

„Dat verbod omtrent het plaatsen van schuttingen aan de openbare wegen, ook zelfs op privaat eigendom, is geheel en al in overeenstemming met het bepaalde bij a. 625 B. W., zoodat vooral ook uit dit oogpunt beschouwd, *dit eerste middel* mij ten eenemale onaannemelijk is voorgekomen.

„*Het tweede middel* van cassatie is: schending van de wettelijke voorschriften omtrent het bewijs, en speciaal van de

a. 427 en 428, in verband met de a. 183, 185 en 186 Sr., op grond dat in deze zoude zijn regt gedaan op vermoedens en op getuigenissen, afgelegd in eene andere zaak.

„Ook *dit middel* evenwel is mij niet aannemelijk voorgekomen; en hoezeer ik volgaarne wil toestemmen, dat het vonnis, met betrekking tot het bestaan van de praejudiciële quaestie, welligt in te uitvoerige, ja zelfs in noodelooze beschouwingen is getreden, zoo geloof ik toch niet, dat hierin een grond kan gelegen zijn tot cassatie; en is alzoo mijn antwoord op *dit* voorgestelde *cassatie-middel* hierin gelegen, dat alles, hetgeen tot staving van *dit middel* is aangevoerd, niet betrekking heeft tot het bestaan van het eigenlijk gezegd misdrijf, hetgeen het onderwerp van dit geding uitmaakt, maar tot overwegingen en beschouwingen des regters, welke hem geleid hebben tot de beslissing omtrent het niet bestaan van de praejudiciële quaestie, en op welke regterlijke beschouwingen de wettelijke voorschriften omtrent het bewijs, mijns inziens, wel niet van toepassing kunnen zijn.

„Ik kan niet inzien, dat met betrekking tot het bestaan van het misdrijf zelf en van de schuld der beide req^n^., er eenige schending van de voorschriften omtrent het bewijs heeft plaats gehad. Integendeel, het bewijs daarvoor berust, blijkens het in appel bevestigde vonnis des eersten regters, zeer stellig op wettig bewijs. En dit is, waaromtrent elk vonnis, blijkens het bekende voorschrift van a. 211, behoorlijk met redenen moet zijn bekleed.

„Maar dat zulks ook evenzeer zoude moeten geschieden ten aanzien van redeneringen en beschouwingen des regters, welke niet behooren tot de elementen van het misdrijf zelf, maar waarbij de regter rekenschap van zijne regtskundige beoordeeling geeft, dit geloof ik niet dat in a. 211 geleerd wordt.

„Bovendien, gelijk ik dit reeds zoo even bij de behandeling van *het eerste middel* meen betoogd te hebben, is de geheele redenering omtrent de omstandigheid, dat de hier bedoelde onderbaan steeds als openbare rijweg is gebruikt geweest, zoo als dit aan den regter uit een ander proces zou zijn gebleken, inderdaad geheel en al vreemd aan de elementen van dit geding; want de kracht van de overtreding ligt alleenlijk hierin, dat er in strijd met het reglement eene afschutting is geplaatst, en geenzins of de onderbaan een openbare rijweg is, ja dan neen!

„Hetgeen dus daaromtrent in het vonnis gelezen wordt, moet, althans naar mijne beschouwing, alleen worden aangemerkt als eene redenering, waarbij de regter rekenschap geeft van zijne regtskundige beoordeeling, doch heeft inderdaad geene betrekking tot het eigenlijke feit, hetgeen den grondslag uitmaakt van de uitgesproken veroordeeling.

„Ik houde dus ook *dit tweede middel* voor ongegrond.

„Ik concludeer mitsdien tot verwerping, met veroordeeling van de req^n. *solidair* in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat namens de req^n., met opzigt tot den vorm, als *middel* van cassatie is aangevoerd, dat zij den onderberm van den Bernissendijk, in de gemeente H., op last van den eigenaar afgesloten hebbende, deze heeft beweerd en, ter teregtzitting van het Ktng. daarop gehoord, heeft verklaard, dat gemelde onderberm niet met het regt van polderweg of onderbaan was belast;

„Dat zij req^n. alsdan de schorsing der strafvervolging hebben gevraagd, tot dat de burgerlijke regter het geschilpunt omtrent het al of niet bestaan van het bedoelde regt zoude hebben onderzocht en beslist;

„Dat de Arr.-R., vermeend hebbende, dat zij zelve in het onderzoek nopens het betwiste regt mogt treden, het bewijs voor het bestaan van dat regt heeft geput uit middelen, welke

niet bij de wet als wettige bewijsmiddelen zijn erkend, inzonderheid uit de verklaringen van onderscheidene getuigen, in eene andere zaak afgelegd, en door de aanwending van dat middel, de a. 427 en 428 Sr., in verband met de a. 183, 185, 186 en 192, krachtens de a. 246, 247 en 227 van hetzelfde Wetb., heeft geschonden;

„O. dienaangaande, dat de Arr.-R. te B., blijkens haar bestreden vonnis, de gevraagde schorsing heeft verworpen en het vonnis van den Kntr., in voege voormeld, heeft bevestigd, op grond, onder anderen, dat zij in eene tegen den veldwachter van H., wegens verbreking van afsluiting, ingestelde strafvervolging, door een aantal in die zaak gehoorde getuigen de wetenschap heeft verkregen, dat de alhier bedoelde onderbaan, voor zooverre menschengeheugen strekt, als een openbare rijweg is gebruikt;

„O., dat alzoo bij het aangevallen vonnis, ten aanzien zoowel van de verwerping der gevraagde schorsing, als van de verdere beoordeeling der zaak en van de veroordeeling der reqn. door de Arr.-R., is acht geslagen op getuigenissen, welke niet in het tegen de reqn. gevoerde, maar in een ander regtsgeding, en alzoo buiten hunne tegenwoordigheid en toezigt, waren afgelegd, en welke, als zijnde vreemd aan hunne zaak, daarin noch als wettig bewijsmiddel konden gelden, noch bij 's regters beraadslaging in aanmerking konden komen, aangezien niet de buiten de zaak van de beklaagden verkregene wetenschap, maar alleenlijk de uit het onderzoek dier zaak op de openbare teregtzitting en door wettige bewijsmiddelen verkregene overtuiging, tot veroordeeling wegens misdrijf kon verstrekken;

„O., dat de Arr.-R. te B., met de gemelde wetenschap, tot daarstelling harer overtuiging, op de bovenaangehaalde punten te doen medewerken, de a. 427 en 428, in verband met de a. 183, 185, 186 en 192 Sr., heeft geschonden;

„O., dat het aangevallen vonnis uit dezen hoofde moetende worden gecasseerd, het overbodig is in een onderzoek omtrent *de overige* bij de memorie aangevoerde *middelen* van cassatie te treden;

„Gezien a. 106 R. O.;

„Vernietigt het vonnis van de Arr.-R. te B., op 3 Mei jl. gewezen, en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Z.holl., om op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCXVIII. — Arrest van 28 Aug. 1855.

(A. 401 *C. P. j°.* a. 18 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102).)

Is a. 18 *der wet van* 29 *Junij* 1854 (St. n°. 102) *niet bij uitsluiting gerigt tegen de zoogenaamde velddelicten, strooperijen en sprokkelarijen?* — Ja.

Valt het zich arglistig toeëigenen van hout, dat eenige bewerking heeft ondergaan, onder de bepaling van a. 401 C. P.? — Ja.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.holl. heeft zich in cassatie voorzien tegen een arr., op 14 Mei 1855 door dat Hof gegeven, waarbij in hooger beroep is bekrachtigd een vonnis der Arr.-R. te Amsterdam, van 24 Apr. bevorens, bij hetwelk S. P. d. J., oud 36 jaren, sjouwer, geboren en wonende te A., is schuldig verklaard aan diefstal van hout, met behulp van een vaartuig gepleegd, en te dier zake, met toepassing van de a. 401 en 52 S[t]., de a. 1, 2 en 3 der wet van 28 Junij 1851 (*St.* n°. 68), tot invoering van het stelsel van eenzame opsluiting ten aanzien van enkele op te leggen straffen, de a. 207 en 227 S[g]. en a. 18 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), houdende eenige verordeningen in de straffen op misdrijven gesteld, is veroordeeld tot eene gevangenzetting van zes

maanden, door hem in eenzame opsluiting te ondergaan, en in de kosten van het regtsgeding, invorderbaar bij lijfsdwang; zijnde de gereq. bij gemeld arr. verwezen in de kosten, in beide instantiën gevallen.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer GERADTS, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot cassatie en regtspraak ten principale.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de gereq. voor de Arr.-R. te Amsterdam gedagvaard is geworden, als beklaagd van, op den 1 Apr. 1855, van de werf *de Houthandel*, ten nadeele van den houtfactor J. B., 5 deelen bedriegelijk te hebben ontvreemd;

„Dat de Arr.-R. feitelijk heeft beslist, dat de gereq. de ontvreemding dier deelen van gemelde, alleen van den waterkant open zijnde werf, heeft gepleegd; dat hij met een schuitje daarheen is gevaren en de deelen met dat schuitje naar de werf van zijnen vader heeft vervoerd;

„Dat de Regtbank heeft verstaan, dat dit alzoo bewezen feit daarstelt: *diefstal van hout met behulp van een vaartuig*, en, na inzage van de a. 401 S[t]., 1, 2 en 3 der wet van 28 Junij 1851 (*St.* n°. 68) en 18 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), den gereq. heeft veroordeeld tot eene gevangenzetting voor den tijd van 6 maanden, door hem in eenzame opsluiting te ondergaan, en in de kosten van het regtsgeding;

„O., dat het Pr.-Ger. in N.holl., bij het aangevallen arr., dat vonnis heeft bekrachtigd, als zoude daarbij voormeld a. 18 niet zijn toegepast, maar de gereq., volgens a. 401, wegens diefstal zijn schuldig verklaard en veroordeeld, terwijl de bijvoeging, dat de diefstal is gepleegd met behulp van een vaartuig, tot de qualificatie in deze niets zoude toe- of afdoen;

„O., dat de voorziening in cassatie dáárop is gegrond, dat het Pr.-Ger., door het vonnis eenvoudig te bekrachtigen, het

gemeld a. 18 verkeerd heeft toegepast, nademaal hetzelve alleen bedoelt de diefstallen van hout, uit de bosschen gepleegd. Dat daarenboven het Hof door die bekrachtiging a. 203 S^g. heeft geschonden, dewijl de Arr.-R. in haar systema den gereq. aan iets heeft schuldig verklaard, hetgeen niet in de dagvaarding is vermeld, en waarop hij door het O. M., dat hare opvatting niet deelde, niet indachtig is gemaakt, en ook uit den aard der zaak niet indachtig kon worden gemaakt;

„O., wat het in *de eerste plaats* aangevoerde *middel* betreft, dat de Arr.-R. te A., bij haar gezegd vonnis, het bewezen feit niet heeft gequalificeerd enkelen diefstal, noch zelfs diefstal met behulp van een vaartuig, zoo als in het beklaagde arr. is vermeld, maar diefstal van hout, door datzelfde middel van vervoer gepleegd, en dat deze qualificatie ten aanzien van de vermelding, zoowel van de soort der gestolene voorwerpen, als van het middel van vervoer, waarmede het feit is bedreven, niet valt onder de bepaling van a. 401, maar onder die van a. 18, zesde en tiende leden, waarvan de voorname kenmerken in die qualificatie aanwezig zijn;

„Dat de Regtbank, blijkens het ten processe gevoegde afschrift van het vonnis, zich ook niet heeft bepaald het a. 401 daarin als gezien aan te halen, maar bij de waardering van het feit op a. 18, eveneens als op a. 401, heeft gelet, en daarenboven van beider insertie in dat vonnis op gelijke wijze melding heeft gemaakt, en dat zulks, in verband met de aan het feit gegevene qualificatie, aantoont, dat zij op den gereq. niet a. 401, maar a. 18 heeft toegepast;

„O., dat dit a. evenwel ter zake niet van toepassing is, daar hetzelve is gerigt tegen de zoogenaamde velddelicten en strooperijen, zoo als volgt, niet alleen uit den aard der ontvreemdingen, welke daarin zijn opgenomen, en bepaaldelijk, wat het 6^e lid betreft, uit de vergelijking van hetzelve met

a. 16 dier wet, aangaande de dieverijen van hout op hoopen gesteld, maar ook uit het doel des wetgevers, om bij deze wet te wijzigen en te matigen eenige straffen, waarvan de ondervinding had geleerd, dat zij niet of niet in de bij het Wetb. van Strafr. bepaalde mate noodzakelijk waren, zoo als ten aanzien der toepassing van a. 401 op de velddelicten, sprokkelarijen en strooperijen was bevonden;

„Dat derhalve de, bij a. 18, van de algemeene bepaling van a. 401 daaromtrent gemaakte uitzondering of derogatie, als zijnde van strikte uitlegging, alleenlijk, wat den diefstal van hout betreft, aan de zwaardere bij a. 401 bepaalde straf onttrekt, en aan de bij a. 18 gematigde straf onderwerpt den diefstal van gehakt of niet gehakt hout, hetwelk ter plaatse, alwaar het is gegroeid, wordt ontnomen en mitsdien gesprokkeld of gestroopt, terwijl de diefstal van hout, hetwelk na den hak òf vervoerd is geworden, òf eenige bewerking heeft ondergaan, als zijnde van eenen anderen en zwaarderen aard dan de sprokkelarijen, als enkelen diefstal, volgens a. 401, strafbaar blijft;

„O., dat alzoo de Arr.-R., door op den gereq. wegens den onderwerpelijken diefstal het a. 18 toe te passen, hem reeds heeft gestraft wegens een ander misdrijf dan het gepleegde, en wel wegens een misdrijf, hetwelk volgens de te-last-legging, voorkomende bij de dagvaarding, in verband met de bepaling van a. 18, in het algemeen met eene mindere straf, dan bij a. 401 is bedreigd;

„O., dat, op grond van het vorenstaande, bij het beklaagde arr., even als bij het bekrachtigde vonnis, het a. 18 alhier verkeerd is toegepast; dat de aangenomene daadzaken moeten worden gequalificeerd als enkelen. diefstal, in voege strafbaar gesteld bij a. 401 St., en het arr. alzoo moetende worden vernietigd, het onnoodig is te onderzoeken of a. 208 Sv. in deze is geschonden;

„Vernietigt het beklaagde arr., door het Pr.-Ger. in N.holl., den 14 Mei 1855 gewezen, voor zoo veel de schuldigverklaring en de veroordeeling van den gereq. aangaat;

„Voorts regt doende op het bestaande hooger beroep, doet te niet, op de evengemelde punten, het vonnis der Arr.-R. te A., van 24 Apr. jl., waarvan hooger beroep;

„En ten principale regt doende op de bij dat vonnis als bewezen aangenomene daadzaken;

„Verklaart, dat dezelve daarstellen het wanbedrijf van enkelen diefstal, vallende onder a. 401 S^t^.;

„Verklaart den gereq. schuldig aan dat wanbedrijf;

„Gezien de a. 401 voormeld, 1, 2 en 3 der wet van 28 Junij 1851 (*St.* n°. 68), voorts de a. 52 S^t^. en 107 en 227 S^v^., de vier eerstgemelde a. luidende enz.;

„Veroordeelt dien ten gevolge den gereq. S. P. D. J. tot eene gevangenzetting van 6 maanden, door hem in eenzame opsluiting te ondergaan, mitsgaders in de kosten van het regtsgeding, daaronder mede begrepen die in cassatie gevallen."

N°. MCXIX. — Arrest van 28 Aug. 1855.

(A. 206 en 211, j°. a. 256 S^v^.)

Zijn de a. 206 *en* 211, *in verband met a.* 256 *S^v^. geschonden, wanneer de regter bij zijn vonnis verklaart, dat het gebleken is, dat er gehouden is een magazijn van lompen en beenderen, zonder de omstandigheden te vermelden, die dusdanige qualificatie moeten wettigen?* — JA.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te Almelo is req. van cassatie tegen een vonnis van de gemelde Regtbank, van 22 Mei 1855, waarbij in hooger beroep is bevestigd een vonnis van het Ktng. te A., van 9 Febr. 1855, bij hetwelk J. P., koopman, wonende te A., gedagvaard ter zake van het houden

van een magazijn van lompen en beenderen, zonder toestemming van het plaatselijk bestuur, is ontslagen van alle regtsvervolging; de kosten te dragen door den Staat.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer GOCKINGA, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Bij de memorie is beweerd: schending der a. 206, 211 en 256 Sr., op grond dat door de regters in eersten aanleg en in hooger beroep niet is beraadslaagd noch beslist over het feitelijke, naar aanleiding der acte van dagvaarding.

„Ik deel dat gevoelen geheel en acht dus het beroep gegrond, en de gronden, in de memorie ontwikkeld, zeer juist, en heb slechts weinige woorden daarbij te voegen.

„Tot in Oct. 1852 mogt de gereq. straffeloos doen, wat hij gedaan heeft: het daarstellen of veranderen van een magazijn van lompen en beenderen, omdat dit bedrijf niet genoemd was in de categoriën van het Kon. besluit van 31 Jan. 1824 (*St.* n°. 19), en er dus daarvoor geene toestemming van het plaatselijk bestuur vereischt werd.

„Na Oct. 1852 mogt dat niet meer, omdat dit bedrijf wettelijk is gebragt onder de genoemde categoriën.

„Het hing, voor de schulpligtigheid van den gereq., er dus maar van af, of bewezen ware, dat hij na Oct. 1852 dergelijk magazijn had daargesteld of veranderd.

„De dagvaarding hield in, dat de gereq. in den loop van het jaar 1854 dergelijke voorwerpen had nedergelegd, die daar ook voorhanden zijn bevonden.

„De regters noemen dat niet: *daarstellen* of *veranderen*, maar wettig *voortzetten* van een eenmaal geoorloofd bedrijf.

„Ware er nu beraadslaagd en beslist over de bij dagvaarding ten laste gelegde feiten, dat de gereq. nog in 1854 meerdere genoemde voorwerpen in zijn magazijn had nedergelegd, en ware dat bewezen verklaard, dan zoude ik geen oogenblik

geaarzeld hebben om te adviseren tot cassatie, regtspraak ten principale en veroordeeling van den gereq.

„Ik zoude mij dan eenvoudig beroepen hebben op een arr. van dezen Raad over hetzelfde onderwerp, van 11 Jan. 1853, en de conclusie van mijnen ambtgenoot DEKETH.

„Men vindt dat arr. in de *Ned. Regtspr.*, XLIII, 379 *seqq.*, en met genoemde conclusie, bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1853, I, 16 *seqq.*

„De Raad heeft daar, naar mijn inzien, ook voor deze zaak de quaestie uitgemaakt en beslist, dat het zonder vergunning aanhoudend toevoegen en vermeerderen van stoffen, gelijk staat met het telken reize daarstellen van een magazijn.

„Doch dit alles baat ons nu niet, nu de regters zich niet hebben uitgelaten over het al of niet bewezene der te last gelegde daadzaak, dat de gereq. nog in 1854 de bedoelde voorwerpen in zijn magazijn heeft nedergelegd.

„De regters hebben dus nagelaten te raadplegen en te beslissen over het al of niet bewezene van een bepaald ten laste gelegd feit, hetgeen invloed moest, althans konde uitoefenen op de regtskundige waardering van hetzelve, en de in den aanvang genoemde a. zijn dus geschonden.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen en de zaak zal verwijzen naar het Pr.-Ger. in Overijssel, om op het hooger beroep op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Wat betreft den *eersten* grond van cassatie, door den req. aangevoerd, dat bij het vonnis in hooger beroep, waarvan beroep in cassatie, zijn aangenomen de motieven van den eersten regter, onder bijvoeging alleen van nieuwe beweegredenen betrekkelijk het regt; dat dus de feiten, door den hoo-

geren regter aangenomen, geene andere zijn, dan die, welke de eerste regter als bewezen heeft verklaard;

„O., dat die als bewezen aangenomen feiten deze zijn: dat de gereq., toen gedaagde, in de maand Nov. 1854, in de stad A., in zijn pakhuis, aldaar in de Hofstraat staande, heeft gehouden een magazijn van lompen en beenderen, zonder dat uit het onderzoek is gebleken, dat de gedaagde tot het daarstellen van het gezegde magazijn de toestemming van het bestuur der stad A. had verkregen; voorts dat de gedaagde het gemelde magazijn heeft daargesteld vóór den jare 1852;

„O., dat die beslissing niet is eene voldoende feitelijke beslissing, vermits de beslissing, dat er is bevonden een magazijn van lompen en beenderen, is eene beslissing omtrent de qualificatie van feiten, doch niet omtrent de feiten en omstandigheden zelven, die voor het aannemen van die qualificatie grond zouden geven, zoodat hier eene eigenlijk gezegde feitelijke beslissing ontbreekt;

„O., dat de omstandigheid, dat de regter hier eenen peremptoiren grond tot ontslag van regtsvervolging aanwezig achtte, niet dit gevolg kon hebben, dat hij van het geven eener feitelijke beslissing zich mogt onthouden, vermits, waar eene beslissing omtrent de qualificatie der feiten wordt gegeven, die in elk geval door eene opgave der feiten moet worden voorafgegaan, zoo als dit de wet op straffe van nietigheid voorschrijft;

„O., dat mitsdien in zoo verre is gegrond de door den req. in *de eerste plaats* aangegeven grond van cassatie, en dat alzoo in deze zijn geschonden de a. 206 en 211, in verband met a. 256 Sv.;

„Vernietigt uit dezen hoofde het beklaagde vonnis van de Arr.-R. te A., van 22 Mei 1855, en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Overijssel, om op het bestaande hooger beroep

op nieuw te worden beregt en afgegaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCXX. — Arrest van 28 Aug. 1855.

(A. 245 C. P., j^{te}. a. 37 en 207 St.)

Kan er grond zijn tot cassatie, buiten en behalve de gevallen, bij a. 380 S⁰. voorzien? — NEEN.

Zijn onder het woord détenus, *van a. 245 C. P., begrepen zij, die, van misdrijf verdacht, voorloopig gevangen worden gehouden?* — JA.

Is het een vereischte voor het misdrijf van a. 245 C. P., dat het verbreken hebbe bestaan in buitenbraak? — NEEN.

Stelt a. 245 C. P. niet eene uitzondering daar op a. 207 S⁰. — JA.

A. v. V., daglooner, wonende te Eerbeek, is req. van cassatie van een arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, van 24 Mei 1855, waarbij hij, ter zake van valschheid in twee onderhandsche schrifturen, door het namaken van handteekeningen, en het verzinnen van verbindtenissen, en voorts van het des bewust gebruik maken der alzoo vervalschte stukken, van bedriegelijke opligting en van ontvlugting, gepleegd door middel van braak in de gevangenis, met toepassing van de a. 150, 147, 151, 164, 405 en 245 S^t., is veroordeeld tot tuchthuisstraf voor 6 jaren, tot betaling van vier geldboeten, elke van *f* 50.00, en eene van *f* 25.00, alsmede tot eene correctionele gevangenisstraf voor den tijd van 6 maanden, te ondergaan na volbragte tuchthuisstraf, en eindelijk in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer GOCKINGA, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*De beide* in deze zaak aangevoerde *middelen* van cassatie hebben eeniglijk betrekking tot het wanbedrijf, waaromtrent

is voorzien bij a. 245 *C. P.*: ontvlugting namelijk door middel van braak uit de gevangenis.

„*Het eerste middel* is: verkeerde toepassing van gezegd a. 245, in verband met a. 37 en volgg. S^r., en zulks uit drieërlei oogpunt:

„1°. Omdat de req. niet zoude zijn geweest gevangen of aangehouden (*détenu*);

„2°. Omdat de req. niet zoude zijn ontvlugt door middel van uitbreking, *par bris de prison;*

„2°. Omdat de bewaarplaats, waaruit de ontvlugting heeft plaats gehad, niet zoude zijn geweest eene gevangenis (*prison*).

„Hoezeer het mij nu wel is voorgekomen, dat het arr. met betrekking tot dit gedeelte der beschuldiging welligt iets meer omstandig gemotiveerd had kunnen zijn, zoo geloof ik toch niet, dat in de voorgedragene beweringen hieromtrent eenige bepaalde schending of verkeerde toepassing van wet ligt opgesloten.

„Wat het *eerste* punt betreft, zoo wil ik eeniglijk dáárop wijzen, dat, in den zin van het *C. P.*, door de uitdrukking van *détenus* moeten worden verstaan *tous ceux, qui se trouvent placés sous la main de la justice, à quelque titre et pour quelque cause que se soit;* men zie o. a. CARNOT, op a. 237, n°. 2.

„Onder de *détenus* zijn zoowel begrepen de veroordeelden als beklaagden, die zich in preventieve heehtenis bevinden: *les prévenus, et les accusés, et les condamnés;* ja zelfs de zoodanigen, welke gedetineerd zijn *par mesure de simple police ou par un ordre émané du gouvernement;* zoo als men dit almede vindt bij CARNOT, op a. 245, n°. 6.

„Ook leest men hieromtrent nog bij RAUTER: *on doit entendre par détenu qui est actuellement sous garde; il n'importe, qu'il se trouve dans une prison, ou qu'il soit en marche ou en conduite.*

„En wanneer ik nu in aanmerking neem, zoo als dit uit de

voorafgaande overwegingen van het arr. kan blijken, dat de req. zich niet alleen in de maand Julij aan de misdaad van valschheid, maar ook nog op 28 Dec. aan het misdrijf van opligting had schuldig gemaakt, en wanneer ik dan al verder het oog vestig op de in het Wetb. van Strafv. voorkomende bepalingen omtrent de bevoegdheid en de verpligting tot aanhouding van verdachten ter zake van misdrijf, dan geloof ik, dat het wel niet twijfelachtig kan zijn, of deze req., die zich op den 4 Jan. bevond in de bewaarplaats voor gevangenen te Brummen, moet, in den zin der wet, worden gerangschikt onder de *détenus*, zoo als die bedoeld zijn bij a. 245. Wat het tweede punt betreft, zoo verwijs ik alleen tot de feitelijke beslissing, waar men leest: dat de req. den steenen vloer nabij de deur zijner gevangenis eerst aan de binnenzijde heeft opengebroken, en vervolgens aan de buitenzijde uitgegraven, en daarna den drempel der deur eenigzins heeft opgeligt en daaronder is doorgekropen; dat hij daarna gekomen zijnde in een vertrek onder den toren, de grendels, waarmede de deur van den toren aan den binnenkant gesloten was, heeft geopend, naar buiten is gegaan en op deze wijze is ontvlugt.

„Daar nu in a. 254 in algemeene termen de uitdrukking wordt aangetroffen van *bris de prison* (men leest daar niet van buitenbraak, *effraction extérieure*), zoo ben ik van meening, dat, met het oog op de feitelijke beslissing, ook het *criterium* hier allezins aanwezig is.

„Eindelijk, wat betreft het *derde* punt, de omstandigheid namelijk of hier wel een *prison* heeft bestaan, zoo meen ik ook ten aanzien van deze bewering eenvoudig te moeten verwijzen naar den inhoud van het arr., waar men feitelijk vermeld en beslist vindt, dat de ontvlugting heeft plaats gehad uit de bewaarplaats voor aangehoudene personen te B., eene beslissing, welke in mijn oog geheel en al voldoende is, om de alhier uitgesprokene qualificatie te wettigen. Het Hof heeft

alzoo aangenomen, dat het alhier bedoelde gebouw te B. was eene bewaarplaats voor gevangenen, en daardoor de wettige daarstelling en bestemming van dat gebouw als zoodanig erkend; zonder dat ik geloof, dat, daar er blijk van tegenspraak hieromtrent schijnt te hebben bestaan, het Hof verpligt zoude zijn geweest, om te vermelden bij welk besluit dat gebouw als bewaarplaats voor gevangenen is daargesteld.

„Dat voorts onder de benaming van *prison* niet alleen moeten worden verstaan expresselijk daartoe ingerigte gevangenhuizen, maar ook andere localen, die slechts voor eene tijdelijke bewaring worden aangewend, blijkt o. a. uit een arr. van het Fransche Hof van cassatie, van 28 Apr. 1836, aangehaald bij CHAUVEAU, IV, 438, waarbij is verstaan, dat zelfs de ontvlugting uit *une chambre de sureté de la caserne de gendarmerie à défaut d'autre prison*, de overtreding daarstelde van a. 245 *C. P.*

„Ik houde dus *alle de drie* beweringen wegens verkeerde toepassing van a. 245 voor onaannemelijk en ongegrond.

„Voorts is nog als een *tweede middel* van cassatie aangevoerd: schending van a. 207 S^{g}. en verkeerde toepassing van a. 245 *C. P.*, op grond dat hier verkeerdelijk eene cumulatie van gevangenisstraf zoude zijn uitgesproken, als zijnde de bepaling, zoo als die hieromtrent voorkomt in a. 245, afgeschaft door a. 207 S^{g}.

„Dit laatste nu, wat de afschaffing betreft, is ook het gevoelen van den heer SCHOONEVELD, blijkens zijne aanteekening op a. 245 *C. P.*, litt. *a*, waar verwezen wordt tot eene vroegere aanteekening op a. 220, litt. *c.*

„De H.-R. evenwel heeft het bedoelde geschilpunt in eenen tegenovergestelden zin beslist, bij een arr. van 10 Nov. 1847, te vinden bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1847, II, 323 en volgg.; en daar ik mij met deze leer van den H.-R. volkomen kan vereenigen, zoo zal ik zonder eenige verdere ontwikke-

ling, ook ten aanzien van *dit middel* concluderen tot verwerping.

„Ik concludeer alzoo tot verwerping van dit beroep, met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Wat betreft *het eerste middel* van cassatie:

„O., wat aangaat den *eersten* grond daarvoor aangevoerd, dat het hier niet valt te onderzoeken, of de req. al of niet naar de bepalingen van het Wetb. van Strafv. heeft kunnen worden aangehouden en gevangen gezet op zoodanige wijze, als dat hier heeft plaats gevonden, vermits, naar a. 380 S^{g}., alleen schending van vormen, het zij in het arr. of vonnis van veroordeeling zelf, het zij in het gewijsde tot de teregtstelling, het zij in de instructie en in den loop van het regtsgeding voor het Hof, de Regtbank of het Ktng., grond oplevert tot vernietiging van het arr. of vonnis en van hetgeen daaraan is voorafgegaan;

„O., wat aangaat de vraag, of de req. in den zin der wet is geweest gevangen of aangehouden (*détenu*); dat onder het woord *détenu*, in a. 245 S^{t}., naar de beteekenis van het woord zijn begrepen niet alleen veroordeelden en in staat van beschuldiging gestelden, maar ook die, als verdacht van misdrijf, voorloopig worden gevangen gehouden, en dat de req., tot deze laatste categorie behoorende, alzoo met der daad was een gevangene of aangehoudene, vallende in de termen der aangehaalde wetsbepaling;

„O., wat aangaat den *tweeden* aangevoerden grond, dat de req. uit de bewaarplaats voor aangehouden personen te B. is ontvlugt, hebbende hij den steenen vloer nabij de deur zijner gevangenis eerst aan de binnenzijde opengebroken en vervolgens aan de buitenzijde uitgegraven, en daarna den dorpel der deur eenigzins opgeligt, en daaronder doorgekropen en gekomen zijnde in een vertrek onder den toren, daarvan de deur,

die van binnen met 2 grendels gesloten is, geopend, en zijnde bij alzoo naar buiten gekomen;

„O., dat de wet ontvlugting strafbaar stelt, wanneer die plaats vindt door middel van verbreken der gevangenis (*bris de prison*); dat daarbij niet wordt bepaald, dat het verbreken moet bestaan in buitenbraak ten aanzien van hetgeen het gevangenhuis, niet eene cel daarvan, afsluit, en dat dus te regt de bovenaangehaalde feiten zijn geoordeeld het verbreken der gevangenis daar te stellen;

„O., wat aangaat den *derden* aangevoerden grond, dat, blijkens de beslissing, dat de ontvlugting heeft plaats gehad uit de bewaarplaats voor aangehouden personen te B., hier werkelijk heeft plaats gehad ontvlugting uit eene bewaarplaats van gevangenen, en dat dan ook daarin en dus in eene gevangenis de verbreking heeft plaats gevonden; terwijl de wet niet meer vordert dan dat die plaats eene gevangenis zij, en evenmin het Wetb. van Strafv., in de aangehaalde a., het bestaan verbiedt van andere gevangenissen, dan die daar worden genoemd;

„O., dat alzoo *het eerste middel* van cassatie is onaannemelijk;

„Wat betreft *het tweede middel* van cassatie:

„O., dat, even als de bepaling van a. 245 St., toen daarmede hier te lande te gelijk gold de bepaling van het Fransche *Code d'Instr. Crim.*, a. 365, als eene uitzondering moet beschouwd worden op laatstgemelde wetsbepaling, zoo ook thans dezelfde verhouding moet geacht worden te bestaan tusschen a. 245 voormeld en a. 207 Sg., zoodat eerstgemelde bepaling eene uitzondering maakt op die van a. 207 Sg., vermits daarvoor, bij het bestaan van laatstgemelde bepaling, geheel dezelfde redenen pleiten, die bij het bestaan van het *Code d'Instr. Crim.* eene andere uitlegging verboden;

„O., dat alzoo ook *het tweede middel* van cassatie is onaannemelijk;

„O. voorts, dat, met betrekking tot de andere schuldigverklaringen en veroordeelingen, in het beklaagde arr. vervat, geene gronden noch bij de aanteekening van het beroep, noch naderhand zijn aangevoerd, en dat er ook geene aanwezig zijn gevonden, waarom het beklaagde arr. ambtshalve zou behooren te worden gecasseerd;

„Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCXXI. — Arrest van 4 Sept. 1855.

(Art. 381 Sr., j°. a. 1 der keur op het sluiten der tapperijen binnen Meppel, van 23 Julij 1849.)

Is het O. M., met het oog op a. 381 *S².*, *ontvankelijk in cassatie, wanneer de vrijspraak berust op de niet-strafbaarheid van het te last gelegde feit?* — JA.

Is het voor de toepasselijkheid eener keur, waarbij het open zijn van herbergen na 10 *ure des avonds, en het tappen van drank na dien tijd, wordt verboden, noodzakelijk, dat beide de evengenoemde omstandigheden te zamen gaan?* — NEEN.

De ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te Meppel is req. van cassatie tegen een vonnis van dat Ktng., van 23 Mei 1855, waarbij J. J. P., kastelein, wonende te M., gereq. in deze, beklaagd ter zake dat hij, op den 14ⁿ Jan. laatstleden, des avonds omstreeks half 12 ure, in zijne herberg te M. aan onderscheidene personen drank heeft verkocht of vertapt, en dat zijne herberg op dien tijd nog niet gesloten was, is vrijgesproken van het hem te last gelegde feit; de kosten te dragen door den Staat.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer GOCKINGA, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik acht dit beroep ontvankelijk en gegrond.

„Het is gerigt tegen een vonnis van vrijspraak; maar die

vrijspraak is kennelijk, m. i., gegrond op eene wetsuitlegging, de beoordeeling van eene regtsvraag, geenzins op het onbewezene der te last gelegde daadzaken.

„De verordening gebiedt, dat de tapperijen en kroegen des avonds ten 10 ure zullen gesloten zijn, en dat er na dien tijd geen drank zal mogen verkocht of vertapt worden.

„*In facto* is bewezen verklaard, dat de deur der herberg van den gereq. op het bepaalde tijdstip niet is gesloten geweest, en dat hij na dien tijd drank getapt heeft, zoo al niet verkocht.

„De wettelijke verordening onderscheidt niet, *waar* in die herberg is getapt en of dit is geschied tegen betaling. Zie, wat het eerste betreft, arr. van 31 Julij 1846, *Ned. Regtspr.*, XXV, 96; v. D. HONERT, *Gem. Zaken*, IV, 418.

„Het feit is dus bewezen verklaard door wettige bewijsmiddelen; maar de regter legt de keur zoo uit, als of het open zijn der herberg en het tappen cumulatief moest worden beschouwd, en als of het er iets toe deed, dat de gasten in eene andere dan de gelagkamer waren en er niet voor betaald werd.

„Dat is eene regtskundige appreciatie eener wettelijke bepaling, en hier is dus een bedekt ontslag van regtsvervolging.

„Ik acht dus den req. ontvankelijk in zijn beroep.

„En wat nu het gegronde van hetzelve betreft, zoo deel ik ten volle het gevoelen des req^s. ten aanzien van het onnoodige, dat de beide in de keur genoemde omstandigheden: het niet gesloten zijn der tapperij en het tappen of verkoopen van drank, zouden moeten zamengaan.

„Men moet toch eene wet zoo uitleggen, dat zij eenig uitwerksel kan hebben, en volgens de leer des Kntr^s. zoude dit onmogelijk zijn.

„Hij heeft onderscheiding gemaakt buiten de wet.

„Ik neem dus de redenering, in de memorie vervat, als de mijne aan, en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde vonnis zal vernietigen, en, ten principale regt doende, den gereq. zal schuldig verklaren aan het niet sluiten zijner herberg en verkoopen of tappen van drank na 10 ure des avonds, en hem deswege zal veroordeelen in eene boete van *f* 6.00 tot *f* 12.00, alsmede in de kosten, ook die in cassatie gevallen; boete en kosten des noods executabel bij lijfsdwang."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., wat aangaat de ontvankelijkheid van dit beroep, dat het te last gelegde feit is bewezen verklaard, doch dat de Kntr., om bij het vonnis opgegeven redenen oordeelende, dat het niet viel in de termen der strafwet, op dien grond den gedaagde heeft verklaard niet schuldig aan de hem te last gelegde overtreding, en hem heeft vrijgesproken;

„O., dat deze vrijspraak niet gegrond zijnde op het onbewezene van het te last gelegde feit, maar op de niet strafbaarheid van dat feit, volgens de wet, inderdaad is een ontslag van regtsvervolging, op grond dat het feit, hoezeer bewezen, geen misdaad, wanbedrijf of overtreding oplevert;

„O., dat mitsdien het beroep is ontvankelijk;

„Wat betreft *het* aangevoerde *middel* van cassatie, beweerde schending van a. 1 der publicatie op het sluiten der tapperijen en kroegen, vastgesteld door den raad der stad M. den 23 Julij 1849, op grond dat verkeerdelijk bij het beklaagde vonnis is aangenomen, dat voor de toepasselijkheid van de strafbepaling, in de publicatie vervat, moet zamen komen, dat de tapperijen en kroegen des avonds ten 10 ure niet zijn gesloten, en dat er na dien tijd drank is verkocht of vertapt;

„O., dat a. 1 der aangehaalde keur de bepaling inhoudt: „dat de tapperijen en kroegen des avonds ten 10 ure zullen

„moeten gesloten zijn, en dat er na dien tijd geen drank zal „mogen verkocht of vertapt worden;"

„O., dat bij deze bepaling het sluiten wordt bevolen, doch niet de strafbaarheid van de overtreding van dat gebod wordt afhankelijk gesteld van de omstandigheid, dat er tevens nog, na den bepaalden tijd, drank wordt verkocht of vertapt;

„O., dat dus tot het bestaan van de overtreding van het bedoelde gebod niet meer wordt vereischt, dan dat er niet is gesloten ten 10 ure des avonds, en dat *in facto* is uitgemaakt, dat dit geval heeft bestaan;

„O., dat alzoo *het* aangevoerde *middel* van cassatie is gegrond;

„Vernietigt het beklaagde vonnis van het Ktng. te M., van 23 Mei 1855;

„En ten principale regt doende op de als bewezen aangenomen daadzaken;

„Verklaart, dat die daarstellen het niet sluiten eener tapperij in de gemeente M., des avonds ten 10 ure;

„Verklaart, dat dit daarstelt overtreding van de a. 1 en 2 der publicatie op het sluiten der tapperijen en kroegen, vastgesteld door den Raad der stad M. den 23 Julij 1849, luidende:

„A. 1. „Dat de tapperijen en kroegen des avonds ten 10 „ure zullen moeten gesloten zijn, en dat er na dien tijd geen „drank zal mogen verkocht of vertapt worden;"

„A. 2. „De overtreders zullen gestraft worden, voor de „eerste maal, met eene boete van *f* 6.00 tot *f* 12.00, terwijl „dezelve bij herhaling zal worden verdubbeld."

„Verklaart den gereq. J. J. P. schuldig aan die overtreding, en veroordeelt hem in eene geldboete van *f* 6.00 en voorts in de kosten, daaronder begrepen die in cassatie gevallen."

N°. MCXXII. — Arrest van 4 Sept. 1855.

(A. 397, *j*^{to}. a. 384 en 381, n°. 4, *C. P.*)

Stelt, met het oog op a. 397 *C. P.*, overklimming *eene verzwarende omstandigheid daar, wanneer de dader zich niet* van buiten *den toegang tot een gebouw heeft verschaft?* — Neen.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Friesland is req. van cassatie tegen een arr. van gemeld Hof, van 16 Junij 1855, waarbij T. P. V., oud 42 jaren, arbeider, laatst woonachtig geweest op de Bergumerheide, is verklaard schuldig aan diefstal, gepleegd bij nacht op de aanhoorigheid eener bewoonde huizing, en veroordeeld tot confinement in een huis van reclusie en tuchtiging voor den tijd van 5 jaren, doch alleen voor zoo ver de veroordeelde bij dat arr. niet is schuldig verklaard aan de verzwarende omstandigheid van overklimming.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Jhr. van den Velden, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik heb mij met *het* door den Proc.-G. in F. in deze zaak aangevoerde *cassatie-middel* niet kunnen vereenigen, en ben alzoo van meening, dat deze voorziening zal behooren te worden afgewezen.

„*Het* voorgestelde *cassatie-middel* is: schending van de a. 384 en 381, n°. 4, in verband met a. 397 *C. P.*, op grond dat bij het beklaagde arr. ten onregte zoude zijn verstaan, dat hier niet aanwezig is de verzwarende omstandigheid van inklimming (*escalade*).

„Naar mijne wijze van zien evenwel, is de hieromtrent gegeven beslissing in het aangevallen arr. volkomen juist, en is deze beslissing in overeenstemming zoowel met de wet als met de jurisprudentie.

„Het Hof namelijk overwoog hoofdzakelijk het navolgende: „dat niet elke overklimming, in den zin der wet, eene ver-

„zwarende omstandigheid daarstelt, maar alleen de zoodanige, „door middel van welke de dader zich van buiten den toegang „tot of in de gebouwen of beslotene plaatsen (*enclos*) heeft „verschaft; dat de beschuldigde het gebouw, waarin zich het „quaestieuse schapenhok bevond, en welk hok van de in dat „gebouw aanwezige ruimte door eene houten schutting was af- „gescheiden, door de gewone deur is binnen getreden; dat hij „vervolgens, en wel na alzoo in het gebouw te zijn binnengeko- „men, over de schutting van het hok is geklommen, om de „daad uit te voeren, doch dat inwendig over- of inklimmen „niet is geweest het middel om van buiten zich den toegang te „verschaffen tot het gebouw of het erf, waar de diefstal ge- „pleegd is; en dat er dus ook uit dien hoofde hier geene inklim- „ming heeft plaats gehad."

„Wanneer ik nu in a. 397 lees, dat door *escalade* moet worden verstaan *toute entrée dans les maisons*, *batiments*, enz. dan meen ik mij met deze beslissing van het Hof in allen deele te moeten vereenigen, en ben ook ik van oordeel, dat door *escalade* moet worden verstaan de in- of overklimming, wanneer zulks het middel is, om zich van buiten den toegang te verschaffen in eenig gebouw, waarin het misdrijf gepleegd wordt, *lè mode d'introduction* (zoo als CHAUVEAU dit uitdrukt), en geenzins het inwendig over- of inklimmen in het gebouw zelf, om zich den toegang te verschaffen tot eene afgeslotene plaats, welke een deel van dat gebouw uitmaakt.

„De wet onderscheidt wel niet, zoo als dit bij de memorie van cassatie wordt opgemerkt, tusschen uit- en inwendige overklimming, even gelijk zulks het geval is met betrekking tot de braak; doch dit behoefde ook geenzins te geschieden, juist omdat in de gebezigde uitdrukking van *toute entrée*, als *per se* het denkbeeld ligt opgeloten, dat men zich van buiten naar binnen begeeft, dat de in- of overklimming het middel is *pour s'introduire dans un édifice*, *parc ou enclos;* en alzoo niet

in- of overklimming *après l'introduction*, zoo als men dit ten aanzien van de *effraction intérieure* in a. 396 gedefiniëerd vindt.

„Ook geloof ik wel niet, dat een afgesloten gedeelte in een gebouw, en hetgeen daarvan een deel uitmaakt, wel immer zal kunnen worden gerangschikt onder de *enclos*, bedoeld en omschreven bij a. 391 *C. P.*

„Gelijk ik dus van meening ben, dat het door den req. voorgedragen gevoelen niet in overeenstemming is met de ingeroepene bepalingen der wet zelve, zoo is dit gevoelen almede in strijd met de leer van het Fransche Hof van cassatie, zoo als men daaromtrent een zeer merkwaardig arr. van 13 Maart 1826 vindt aangehaald bij CHAUVEAU, VII, 179, en bij welk arr. uitdrukkelijk de leer is gehuldigd: *que l'escalade intérieure n'ajoute aucune aggravation au vol.*

„Ik houde dus deze voorziening in cassatie voor ongegrond, en concludeer mitsdien tot verwerping; de kosten, over deze cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de gereq. in cassatie voor het Hof was beschuldigd van diefstal, gepleegd bij nacht op de aanhoorigheid eener bewoonde huizing; dat hem echter ter teregtzitting door den Proc.-G. is te kennen gegeven, dat, vermits in de verklaringen der gehoorde getuigen was melding gemaakt van het bestaan van eene houten schutting of hek, dienende tot afscheiding van een schapenhok, waarover hij had moeten klimmen om in dat hok te komen, daarin gelegen was eene omstandigheid, niet in de acte van beschuldiging vermeld, welke echter tot verzwaring van straf aanleiding konde geven, en waarop, in gevolge a. 203 S[v]., hij werd opmerkzaam gemaakt; en dat door gezegden Proc.-G. is gevorderd, dat de gereq. van cassatie zoude worden schuldig verklaard aan diefstal, gepleegd niet alleen bij nacht op de aanhoo-

righeid eener bewoonde huizinge, maar ook door middel van overklimming;

„ O., dat het Hof als bewezen heeft aangenomen den diefstal van een schaap en twee lammeren, bij nacht, op de aanhoorigheid eener bewoonde huizinge, doch geoordeeld heeft, dat gemelde diefstal niet door middel van overklimming was bedreven; in welke laatste beslissing, volgens den req. van cassatie, gelegen zoude zijn eene schending van a. 384, in verband met a. 381, n°. 4, en van a. 397 S^t., en van a. 2 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102) en verkeerde toepassing van a. 386, n°. 1, S^t.;

„ O., ten aanzien van *dit middel* van cassatie, dat het schaap en de 2 lammeren, die gestolen zijn, zich bevonden in een hok, ter grootte van ongeveer 20 voeten in het vierkant, gelegen in een lijtshuis of gebouw, staande op het van rondom afgesloten erf eener bewoonde huizinge, welk hok van de in voorschreven lijtshuis aanwezige ruimte was afgescheiden of afgesloten door eene houten schutting, ter hoogte van ruim 1 Ned. el, over welke schutting de gereq. moet zijn geklommen om zijne daad in het hok uit te voeren, na reeds binnen het lijtshuis door de gewone deur te zijn binnengekomen; dat 's Hofs beslissing dáárop is gegrond, dat niet elke overklimming, in den zin der wet, eene verzwarende omstandigheid daarstelt, maar alleen die, door middel van welke de dader zich van buiten den toegang in de gebouwen in het algemeen heeft verschaft, en dat het inwendig over- of inklimmen in deze niet was geweest het middel om van buiten zich den toegang te verschaffen tot een gebouw of besloten plaats, maar alleen om te boven te komen eene verhindering, die aldaar in dat gebouw aanwezig was en den dader belette zijne voorgenomen daad ten uitvoer te brengen;

„ O., dat die beschouwing volkomen juist is, daar toch in a. 397, waar de omschrijving van inklimming gegeven wordt,

niet wordt onderscheiden tusschen inklimming van buiten en binnenshuis, even als in a. 394 eene onderscheiding voorkomt tusschen uitwendige en inwendige braak, en dat daarbij volstrekt geene sprake is van in- of overklimming, welke plaats heeft na in de gebouwen gekomen te zijn, en dat alzoo, door zoodanige in- of overklimming als eene verzwarende omstandigheid te beschouwen, aan de strafwet eene ongeoorloofde uitbreiding zoude gegeven worden;

„O., dat *het* aangevoerde *middel* van cassatie mitsdien is ongegrond;

„Verwerpt dit beroep en beveelt dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen blijven ten laste van den Staat."

N°. MCXXIII. — Arrest van 4 Sept. 1855.

(A. 206, *j*°. a. 211 Sv.; a. 174 *C. P.*)

Is a. 206, j°. *a.* 211 *Sv. geschonden, wanneer de regter bij zijn vonnis de verklaring van iederen getuige niet afzonderlijk vermeldt?* — Neen.

Is de regter verpligt bij zijn arr. rekenschap te geven omtrent den dolus, *wanneer die in de daad of handeling zelve opgesloten ligt?* — Neen.

Valt de daad van eenen onbezoldigden veldwachter, die iemand vrees aanjaagt door het aanzeggen eener jagtovertreding, die hij wist dat niet bestond, en het zich op zijne vordering doen betalen van geld, om die af te maken, in de termen van a. 174 C. P.? — Ja.

Vordert evengenoemd a., dat de ambtenaar dit geld ontvange als een regt *of* schatting (droit ou taxe)? — Neen.

G. J. v. W., vroeger buitengewoon veldwachter, thans opzigter van stadswerken, wonende te Wijk bij Duurstede, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Utrecht, van 11 Junij 1855, waarbij hij req^t. is schuldig verklaard aan de misdaad van knevelarij, door het als openbaar ambtenaar vorderen en zich doen uitbetalen van gelden, die hij wist dat

niet verschuldigd waren, en te dier zake veroordeeld, bij aanneming van verzachtende omstandigheden, tot eene gevangenzetting in een huis van correctie voor den tijd van één jaar, alsmede tot betaling eener geldboete van *f* 1.00, en voorts in de kosten van het regtsgeding, even als de boete invorderbaar bij lijfsdwang.

Nadat in deze was gehoord het rapport van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN en de advocaat van den req. in zijne voordragt tot ondersteuning van het beroep, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Het eerste* der *twee* in deze zaak aangevoerde *middelen* van cassatie is: schending van de a. 206 en 211 Sv., op grond dat uit het arr. niet blijkt, dat het Hof de schuldigverklaring heeft gegrond op wettig bewijs, en dat wel in *de eerste plaats* dáárom, omdat, na de vermelding van de verklaring van den eersten getuige, in het arr. niet zijn opgenomen de verklaringen der overige zeven getuigen, welke nogtans tot grondslag hebben verstrekt van het bewijs, en dat diensvolgens ook niet blijkt, dat alle die overige verklaringen zijn afgelegd overeenkomstig de omtrent het getuigenbewijs bestaande voorschriften.

„Naar mijne wijze van zien evenwel, is deze bewering niet gegrond, en meen ik, ter beantwoording van *dit cassatiemiddel*, inzonderheid te moeten wijzen op de alhier bij dezen Raad aangenomen regtsleer, dat de wet geenzins vordert, dat in het arr. worde opgenomen, wat uit de verklaring van elken getuige is gebleken, of dat die verklaringen afzonderlijk worden vermeld of omschreven, en uit welke verklaringen de schuld is opgemaakt.

„Men vindt o. a. deze vraag met zoo vele woorden behandeld en ontkennend beantwoord bij een arr. van 21 Oct. 1851, opgenomen bij V. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1851, II, 114 en volgg.

„De wet eischt niet, zoo als dit herhaaldelijk door dezen Raad is beslist, dat de regter in zijn vonnis opgeve, wat elk getuige verklaard heeft; maar dit vordert de wet, dat uit het vonnis blijke: *vooreerst*, welke daadzaken de regter als bewezen heeft aangenomen; en *ten tweede*, dat het bestaan dier daadzaken berust op wettig bewijs; en met het oog nu hierop, dan geloof ik, dat het wel niet twijfelachtig kan zijn, of het aangevallen arr. is behoorlijk gemotiveerd; want men vindt daarin èn eene omstandige beslissing *de facto*, en de vermelding, dat het bewijs voor het bestaan dier daadzaken is geput uit de verklaringen van acht onderscheiden getuigen, en alzoo uit een wettig bewijsmiddel. Die onderscheidene verklaringen der getuigen, in derzelver onderling verband, hebben gestrekt tot element van het regterlijk bewijs; en dit nu was, met het oog op de wet, allezins voldoende, even gelijk dit aldus is verstaan bij het zoo even aangehaalde arr. van dezen Raad, van 21 Oct. 1851, in welke zaak de bewijsmiddelen, die des regters overtuiging hadden gevestigd, waren opgegeven met de volgende woorden: „dat uit het onderzoek op de teregtzitting was gebleken uit de beëedigde verklaringen van negen „getuigen, in derzelver verband en zamenhang beschouwd."

„Bijaldien in de onderwerpelijke zaak ook de verklaringen der 7 overige getuigen in het arr. speciaal waren opgenomen, en bijaldien dan bleek dat deze of gene dier getuigen eene verklaring had afgelegd *de auditu*, dan voorzeker zoude zulks aanleiding kunnen geven tot cassatie. Maar wanneer, zoo als hier het bewijsmiddel zelf, in algemeene termen wordt vermeld en opgegeven, dan ligt daarin, op zich zelf beschouwd, geen grond tot cassatie, of men zoude moeten aannemen dat alle regterlijke vonnissen, waar men gewoonlijk motiveert dat uit de verklaringen der getuigen is gebleken, nietig zouden zijn! *Het cassatie-middel* bewijst inderdaad te veel, en zal als zoodanig niet tot het voorgestelde doel kunnen leiden.

„Maar, dus heeft men verder aangevoerd, en hierin ligt wel de voorname kracht van dezen geheelen aanval, er is hier regt gedaan op aanwijzingen; en daar nu uit het arr. niet blijkt, welke daadzaken en omstandigheden door het Hof voor aanwijzingen zijn gehouden, zoo is ook, vooral uit dit oogpunt beschouwd, het arr. niet voldoende gemotiveerd, gelijk dit o. a. is beslist bij de arr^n. van dezen Raad van 30 Aug. 1843 en 10 Dec. 1844, beide bij pleidooi aangehaald.

„Ik antwoord evenwel op deze bewering, dat in het arr. zelf volstrekt geene sprake is van aanwijzingen. De eenige grond, daarvoor bijgebragt, is dan ook hierin gelegen, dat in den tweeden considerans wordt gelezen van de verklaringen der getuigen, in derzelver verband beschouwd, en dat alzoo daarbij, met het oog op a. 442 S^r., klaarblijkelijk gedoeld wordt op aanwijzingen.

„Ik geloof echter deze laatste gevolgtrekking te moeten tegenspreken, en dat wel inzonderheid naar aanleiding van het bepaalde bij de a. 433 en 435 S^r., waaruit blijkt dat ook bij direct getuigenbewijs wel degelijk moet worden gelet op den zamenloop en het verband der getuigenissen; en dat juist daarin bij ieder getuigenis het *criterium* is gelegen voor de beoordeeling van deszelfs innerlijke waarde.

„Dat dus in het arr. vermeld staat, dat in deze is regt gedaan op de verklaringen der getuigen in onderling verband beschouwd, bewijst volstrekt niet, dat er is regt gedaan op aanwijzingen, en daar nu ook overigens van zoodanige aanwijzingen geen blijk voorhanden is, vervalt hierdoor ook van zelf de grondslag dezer geheele redenering.

„Eindelijk is ook nog aangevoerd, dat het arr. in ander opzigt niet voldoende zoude zijn gemotiveerd, namelijk met betrekking tot het opzet en de wetenschap des req^t. bij het plegen van het misdrijf.

„Ook deze bewering is, mijns inziens, ongegrond, op

grond dat de *dolus* hier zeer kennelijk in de feiten zelven lag opgesloten, en de regter dus niet gehouden was, om deswege in een afzonderlijk onderzoek te treden en van dat onderzoek in de motieven van het arr. te doen blijken. Zonder hieromtrent iets verder in het midden te brengen, verwijs ik alleen tot den inhoud zelven van het arr.

„*Het tweede middel* van cassatie is: schending en verkeerde toepassing van a. 174 *C. P.*, op grond dat de bewezene feiten niet zouden vallen onder het bereik dezer strafbepaling, en dat wel hoofdzakelijk, omdat hetgeen door den req. ontvangen was, niet konde gezegd worden verschuldigd te zijn *pour droits*, *contributions ou taxes.*

„Tot wederlegging evenwel van deze bewering, wil ik eenvoudig verwijzen naar een arr. van dezen Raad van 27 Jan. 1846, opgenomen bij v. d. Honert, *S^t. en S^g.*, 1846, I, 101, waarbij de H.-R., in een bijkans geheel gelijksoortig geval, heeft beslist: „dat het door een buitengewoon opziener der „jagt aan een ingezeten vrees aanjagen, door het aanzeggen „eener jagtovertreding, welke niet bestond, en het zich op „zijne vordering doen betalen van gelden om die af te maken, „de misdaad daarstelde, waaromtrent was voorzien bij a. „174 *C. P.*"

„Met het oog op dit arr., geloof ik dat ook *dit tweede middel* wel niet zal kunnen leiden tot cassatie.

„Ik concludeer dus tot verwerping, met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eerste middel* van cassatie is voorgedragen: schending van a. 211, in verband met a. 206 S^g., dewijl uit het arr. niet blijkt, dat het Hof de schuldigverklaring heeft gegrond op wettig bewijs;

„O. hieromtrent, dat het beklaagde arr. inhoudt, dat de als bewezen aangenomene daadzaken rusten op de verklaringen

van 8 getuigen, waaruit volgt, dat des regters uitspraak berust op wettig bewijs; dat, indien de vereenigde en als bewezen aangenomene daadzaken niet zouden rusten op de verklaringen van meer getuigen, en dus op wettig bewijs, des regters uitspraak alsdan eene onwaarheid zou bevatten, waaromtrent alle onderzoek in cassatie is uitgesloten;

„O., dat de H.-R., oordeelende in cassatie, niet mag treden in het onderzoek van hetgeen de getuigen al of niet, het zij gezamelijk of afzonderlijk, omtrent dezelfde of verschillende feiten zouden mogen verklaard hebben, maar dat de Raad des regters uitspraak omtrent de daadzaken behoort als waarheid aan te nemen;

„O., dat noch in het Wetb. van Strafv., noch in de wet op de R. O., eenige bepaling te vinden is, welke vaststelt, dat de regter de verklaring van iederen getuige in zijn vonnis of arr. afzonderlijk zou moeten vermelden, evenmin dat het aandeel, hetwelk elk der getuigen op des regters overtuiging door zijne verklaring heeft aangebragt, zou moeten aangewezen worden;

„O., dat, wat de wet ook omtrent aanwijzingen vordert, dit *in casu* buiten alle toepassing is, daar er op direct getuigenbewijs en geenzins op aanwijzingen is regt gedaan;

„O., met betrekking tot het bij pleidooi nog aangevoerde, als of gezegde a. van het Wetb. van Strafv. ook däärdoor zouden geschonden zijn, omdat er niet zou blijken op welke gronden zoude berusten de beslissing, dat de req. zoude geweten hebben, dat hem het gevorderde geld niet was verschuldigd; dat deze wetenschap van den beklaagde in zijne daad of handeling zelve opgesloten zijnde, er voor den regter geene verpligting bestond om rekenschap te geven van de beweegreden, waarop zijne overtuiging van het aanwezig zijn van die wetenschap berust;

„O. alzoo, dat *dit eerste middel* is ongegrond;

„O., dat als *tweede middel* van cassatie is voorgedragen: schending van a. 174 St., omdat het *criterium* van knevelarij gelegen is in het eischen of ontvangen door de ambtenaren van iets als *droit*, *taxe* enz., terwijl bij hen de wetenschap bestaat, dat het niet als zoodanig verschuldigd was, en het Hof *in facto* wel beslist heeft, dat de req. met A. D. G. was overeengekomen de zaak af te maken voor *f* 4.00, maar geenzins of het ontvangen geld door den req. zou zijn bedongen, of gevorderd of genoten als *droit*, *taxe* enz.;

„O. hieromtrent, dat bij het beklaagde arr. *in facto* is beslist, dat de req., als onbezoldigde veldwachter der gemeente W. b. D., den getuige A. D. G. heeft zoeken vrees aan te jagen, door het in het open veld vervolgen van het spoor van een bunsing aan dezen getuige te doen voorkomen als eene strafbare jagtovertreding, en hem met het deswege opmaken van een relaas van bekeuring te bedreigen, en van dezen te vorderen en aan hem req. doen uitbetalen van eene som van *f* 4.00, om aan die zaak geen gevolg te geven, maar dezelve af te maken;

„O., dat, blijkens deze feitelijke beslissing, de req., door als onbezoldigde veldwachter, en als zoodanig belast met het opsporen ook van jagtovertredingen, eenen ingezeten vrees aan te jagen, door het aanzeggen eener jagtovertreding, welke hij wist dat niet bestond, en door het zich op zijne vordering doen betalen van gelden om die af te maken, juist heeft begaan het misdrijf, waartegen bij gezegd a. 174 is voorzien; zijnde in die als bewezen aangenomene feiten aanwezig al de bestanddeelen, welke het misdrijf van knevelarij daarstellen, als 1°. het misbruik van het openbaar gezag; 2°. de onwettigheid der gedane perceptie; en 3°. de wetenschap dier onwettigheid bij den ambtenaar, die vordert of ontvangt;

„O., dat bij a. 174 worden opgenoemd in het algemeen

alle ambtenaren, en derhalve deze req., als buitengewoon veldwachter, zeer zeker daaronder is begrepen;

„O., dat de toepassing van het a. niet vervalt door de omstandigheid, dat de req. het geld niet als een regt of schatting (*droit ou taxe*) heeft ontvangen, daar, volgens de blijkbare bedoeling des wetgevers, de misdaad van knevelarij of *concussie* telkens aanwezig is, wanneer de ambtenaar iets vordert of ontvangt, hetgeen hij wist niet verschuldigd te zijn;

„O., dat alzoo ook *dit middel* is ongegrond;

„Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCXXIV. — Arrest van 25 Sept. 1855.

(A. 362 *C. P.*, *j*^{*o*}. a. 206 en 211 Sg.)

Bestaat er schending van a. 206 j°. *a.* 211 *Sv.*, *wanneer de regter, bij eene beschuldiging van de misdaad van a.* 362 C. P., *nalaat te vermelden, door welke omstandigheden, die als aanwijzingen kunnen gelden, de doleuse intentie van den dader is gebleken?* — Ja.

Stringeert dit te meer, wanneer die doleuse intentie in het afgelegde getuigenis niet te vinden is? — Ja.

J. H. N., oud 34 jaren, opziener der jagt en visscherij, geboren te Harkstede, wonende te Noordwijk, gemeente Marum, is req. van cassatie tegen een arr., door het Pr.-Ger. in Groningen op den 23 Mei 1855 gewezen, bij hetwelk hij is schuldig verklaard aan valsch getuigenis in twee correctionele zaken, ten nadeele van de beklaagden, en, met toepassing van a. 362 St., veroordeeld tot confinement in een rasp- of tuchthuis voor den tijd van 5 achtereenvolgende jaren, mitsgaders ten behoeve van den Staat in de kosten, des noods invorderbaar bij lijfsdwang, met last dat het arr. bij uittreksel zal worden gedrukt en aangeplakt ter plaatse, alwaar zulks te

doen gebruikelijk is, en dat het voorwerp, hetwelk ter zake als stuk van overtuiging heeft gediend, aan den eigenaar of anderen regthebbende zal worden teruggegeven.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer GERADTS en de advocaat van den req., in zijne mondelinge voordragt en adstructie van *twee middelen* van cassatie, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Eene beschuldiging en veroordeeling ter zake van valsch getuigenis in strafzaken, het zij ten voor- het zij ten nadeele van eenen beklaagde, is altijd even gewigtig als teeder, zoowel voor den *judex facti* als voor den regter in cassatie.

„Zij zijn dat echter dubbel, wanneer zij gerigt zijn tegen eenen beambte, die, in zijne hoedanigheid, de misdrijven moet constateren, en dus veel kan bijbrengen tot vrijspraak of veroordeeling.

„Dit is hier het geval; en ik moet erkennen, dat ik huiverig ben om tot verwerping te adviseren, en toch, wanneer de motivering mijns inziens voldoende ware geweest, zoude ik dit hebben gedaan.

„Ik hecht niets aan alle die beweringen in de memorie, die betrekking hebben tot het gevolg, dat een valsch getuigenis hebben kan, noch ook aan de beweerde schending van a. 217 Sg.

„Het eerste punt is herhaaldelijk door den Raad behandeld en beslist (zie SCHOONEVELD, ad a. 361 *C. P.*); en wat het tweede betreft, zoo behoeft er, in criminele zaken, geene aanteekening in het proces-verbaal der zitting gehouden te worden van verklaringen van vroeger in de instructie nog niet gehoorde getuigen, ten zij de President dit noodig acht. Ook dit punt is meermalen beslist.

„Maar de beweerde schending der a. 206 en 211 Sg., ten aanzien van de motivering der kwade trouw, komt mij juist voor.

„Ik moet wel en wil ook aannemen, naar aanleiding der op wettige bewijsmiddelen steunende feitelijke beslissing, dat de req. voor den Hove voorwaardelijk heeft gesproken bij zijne beëedigde verklaring; maar is dit genoeg?

„Volgens andere en latere regtsdoctoren is, vooral bij deze misdaad, het bewijs van den *dolus*, van de kwade trouw, onmisbaar.

„Ik heb hierover mede dikwijls gesproken, en zoude er nu ook weder veel geleende geleerdheid over kunnen mededeelen. Maar ter besparing van des Raads tijd en aandacht, verwijs ik liever naar de bronnen, waaruit ik zoude hebben moeten putten en geput heb. Zie CHAUVEAU (Bruss. ed.), III, 146, II[e] part., 1[e] kolom, *in fine*, *voce*: *nous avons etc.*, en de daar aangehaalde autoriteiten.

„Ook mag ik verwijzen naar de *Dissertatio inauguralis de crimine falsi*, van den Raadsheer VAN DEN VELDEN, waarin Z. E. H. A. de leer van CARPZOVIUS op het punt hier in quaestie aldus te zamen trekt, p. 37: *Inde simplex mendacium non falsum cogitatur.*

„Ook deze H.-R. heeft het beginsel gehuldigd, „dat eene „onwaarachtige verklaring van eenen beëedigden getuige niet „altijd en *per se* is een valsch getuigenis, namelijk wanneer zij „ter goeder trouw afgelegd is of heeft kunnen worden," ten zij feitelijk ware uitgemaakt, dat de verklaring niet alleen in strijd met de waarheid, maar ook ter kwader trouw is afgelegd. Zie arr. 27 Nov. 1849, 7e overw., v. D. HONERT, *S[t]. en S[g].*, 1849, II, 254, *spec.* 263, en aldaar, p. 259, de conclusie van mijnen ambtgenoot DEKETH en de daar aangehaalde noot.

„CHAUVEAU zegt ter aangehaalde plaatse: „*Il n'y a point* „*de crime de faux témoignage sans intention criminelle..*" Maar uit dit alles zal wel natuurlijk volgen, dat de motivering van die *intention criminelle* voor de veroordeeling onmisbaar is.

„Die kan meestal alleen blijken uit bekentenis, of uit aanwijzingen geput uit de onderscheidene bewijsmiddelen, bij a. 443 S[t].

vermeld. En nu, met het oog op dit een en ander, vraag ik: wat vindt men in het beklaagde arr.? — Voldoende motivering en bewijs, dat de req. eene onware depositie onder eede heeft afgelegd; maar ten aanzien van den *dolus*, van de *intention criminelle* niets! Geene bekentenis, geene aanwijzingen hoegenaamd.

„Ik acht dus het beroep gegrond, en de memorie op dit punt volkomen juist, acht een nieuw onderzoek in eene zaak als deze volstrekt noodzakelijk, en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen:

„Dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen en de zaak zal verwijzen naar een aangrenzend Hof, ten einde, op de bestaande acte van beschuldiging, op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *middel* van cassatie, met betrekking tot den vorm, is aangevoerd: schending van a. 206, in verband met a. 211 Sv., omdat het Hof, blijkens het arr., heeft verzuimd te beraadslagen en uitspraak te doen over het al of niet aanwezig zijn van een hoofdvereischte der onderwerpelijke misdaad, zijnde de kwade trouw of doleuse intentie bij den beschuldigde;

„O. dienaangaande, dat bij het beklaagde arr. is overwogen, ten aanzien der daadzaken, waaraan de req. is schuldig verklaard:

„Dat, volgens het proces-verbaal der teregtzitting van het Ktng. te Zuidhorn, van 6 Dec. 1854, en volgens 2 op den 16n dier maand door dat Ktng. gewezene vonnissen, A. D. H. en A. M. aldaar opgeroepen zijn geworden, als beklaagd van zonder jagtacte of buitengewone magtiging in het veld te zijn gekomen, buiten openbare wegen en voetpaden en de kom der gemeente, ieder met 1 hond, welke niet voorzien was van een sleependen kruisbungel, althans dat die honden

waren bevonden los te loopen buiten de steden, de kom der landgemeenten en openbare wegen, zonder voorzien te zijn van zulken kruisbungel;

„Dat genoemde D. H. is vrijgesproken van het eerste hem te last gelegde feit, en wegens het tweede van alle regtsvervolging is ontslagen, terwijl M. ter zake van het eerste feit is veroordeeld;

„Dat de req., in beide zaken, voor dat Ktng. als getuige onder eede heeft verklaard, dat de hond van D. H. en die van M., tijdens de door hem gedane bekeuring, niet voorzien waren geweest, wat des eerstgenoemden hond betreft, van eenen bungel hoegenaamd, en wat den hond van laatstgenoemde aangaat, van geenen slependen kruisbungel;

„Dat de req., ofschoon door den Kntr. op deze zijne verklaring in zake van D. H. opmerkzaam gemaakt, bij dezelve is blijven volharden, en dat deze verklaring door de beëedigde verklaringen van 4 getuigen is wedersproken; dat, wat aangaat den hond van M., de eedelijke verklaring, hieromtrent door den req. afgelegd, ook geheel is tegengesproken door de beëedigde verklaringen van 4 getuigen;

„Dat tegenover deze beëedigde en alle kenmerken der waarheid dragende verklaringen staan de bloote beweringen van den req., voor den Hove volgehouden, dat hij voor het Ktng. de waarheid heeft gezegd, en dat zoowel de hond van D. H. als die van M., tijdens de gedane bekeuring, beide ongebeugeld waren;

„Dat bij de requisitoiren, door het O. M. bij het Ktng. tegen D. H. en M. genomen, even als bij de dagvaardingen, hun is te last gelegd: het laten losloopen hunner honden, zonder voorzien te zijn van slependen kruisbungel, zoodat deze daadzaak, omtrent welke door den req. beëedigde getuigenissen vroeger zijn afgelegd, en in zijn bij het Hof ondergane verhoor als waar volgehouden, geheel strijdig

met die der andere getuigen, mede een punt der tegen beide beklaagden ingebragte beschuldiging heeft uitgemaakt, en de door den req. omtrent deze daadzaak onder eede afgelegde verklaringen alzoo ten nadeele der beklaagden zijn afgelegd;

„Dat het Hof, door de beëedigde verklaringen der gehoorde getuigen in derzelver zamenhang en verband, alsmede door schriftelijke bescheiden, het wettig en overtuigend bewijs heeft bekomen, dat er in deze zijn afgelegd 2 valsche getuigenissen in correctionele zaken, ten nadeele der beklaagden, en dat alzoo in deze heeft plaats gehad het afleggen van 2 valsche getuigenissen in correctionele zaken, ten nadeele der beklaagden, uitmakende de misdaad, voorzien bij a. 362 S^t.;

„O. nu, dat tot het wezen van het valsche getuigenis behoort, dat hetzelve tegen beter weten aan of met eene doleuse intentie zij afgelegd; dat deze intentie is een intern feit, hetwelk, in de gevallen, alwaar het in de afgelegde verklaring niet ligt opgesloten, en wanneer het, als ter zake, door den beschuldigde niet is erkend, maar stellig ontkend, alleen kan blijken uit daadzaken en omstandigheden, welke als aanwijzing daarvan kunnen gelden;

„O., dat het Pr.-Ger. bij het beklaagde arr. niet heeft verklaard, dat des req^s. doleuse intentie in zijn afgelegd getuigenis is te vinden;

„O., dat in deze omstandigheden geene schuldigverklaring aan valsch getuigenis kon plaats hebben, zonder een onderzoek nopens het bestaan van gemeld wezenlijk vereischte en zonder eene met redenen bekleede beslissing, dat hetzelve ten laste van den beschuldigde was bewezen;

„O., dat het aangevallen arr. daaromtrent noch beraadslaging, noch beslissing inhoudt; dat immers het Hof, bij de vermelding der als bewezen aangenomene daadzaken, wel heeft uitgemaakt, dat des req^s. getuigenis is strijdig met de waarheid, doch niet, dat het met een bedriegelijk

oogmerk is afgelegd; dat de in het arr. voorkomende resumtie der daadzaken ook geene feitelijke beslissing op dit laatste punt behelst, maar dat aldaar in plaats van zulke beslissing eene qualificatie voorkomt, tot welker juistheid die ontbrekende feitelijke beslissing is vereischt; dat deze alzoo gebezigde qualificatie niets anders dan de slotsom van het feitelijk bewijs kunnende bevatten of voorstellen, ook niet van aard is, om, ten opzigte van gemeld bestanddeel der misdaad, het gebrekkige van het onderzoek te verhelpen, daar de woorden: *valsch getuigenis*, zoo die in eenen regtskundigen zin eene in strijd met de waarheid, en tevens ter kwader trouw, onder eede gedane verklaring beduiden, alhier dien tweeledigen zin niet kunnen geven, als zijnde afzonderlijk van de regtskundige waardering, bij de feitelijke beslissing, en alzoo met betrekking alleen tot de aangenomene feiten gebezigd, in welke van eene onwaarachtige verklaring de rede is, doch het kenmerk der kwade trouw niet in aanmerking is gekomen;

„O., dat alzoo *het eerste middel* van cassatie is gegrond, en dat het onnoodig is in het onderzoek der overige *middelen* te treden;

„Vernietigt het beklaagde arr., door het Pr.-Ger. in G. den 23 Mei 1855 in deze zaak gewezen, en verwijst dezelve naar het Pr.-Ger. in Friesland, ten einde op de bestaande acté van beschuldiging op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCXXV. — Arrest van 25 Sept. 1855.

(A. 44 R. O.; a. 4 van het plaatselijk reglement ter bevordering van reinheid en veiligheid van straten en wegen te Hoorn, van 5 Febr. 1847, *jo.* a. 2 der wet van 6 Mrt. 1818 (*St.* n°. 16).)

Behoort eene plaatselijke verordening ten opzigte van de bevordering van reinheid van straten en wegen, tot de reglementen bedoeld bij a. 471, *n°.* 5, C. P., *betreffende de* petite voirie? — Ja.

Zijn, met het oog op a. 2 *der wet van* 6 *Mrt.* 1818 (St. n°. 16), *plaatselijke besturen bevoegd te dien opzigte bij hunne reglementen straf te bedreigen?* — Neen.

Is het hooger beroep tegen een vonnis, door den Kntr. te dier zake gewezen, volgens a. 44 *R. O. toegelaten?* — Neen.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te Hoorn is req. van cassatie tegen een vonnis van die Regtbank, van 13 Junij 1855, waarbij, op het hooger beroep van een vonnis van het Ktng. te H., van 7 Mei 1855, de gereq. in deze, W. B., huisvrouw van J. L. H., zonder beroep, wonende te H., gedaagde, ter zake van op Zaturdag den 31 Mrt. 1855, de straat en goot langs hare woning in de Noorderkerksteeg te H., niet te hebben gereinigd, niettegenstaande zij daags te voren daartoe door de policie was aangemaand, is ontslagen van alle regtsvervolging; de kosten te dragen door den Staat.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsh. Gockinga, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot vernietiging van het beklaagde vonnis, en voorts ten principale tot niet-ontvankelijk-verklaring van het O. M. bij het Ktng. te H. in het ingesteld hooger beroep van het vonnis van dat Ktng., in het hoofd dezes gemeld.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat in deze in *de eerste plaats* behoort te worden

onderzocht en beslist, of het O. M. bij het Ktng. te H. was ontvankelijk in het ingesteld hooger beroep;

„O. te dien aanzien, dat de gereq. voor het Ktng. te H. is gedagvaard geweest, ter zake van de straat en goot langs hare woning in de Noorderkerksteeg te H., niet te hebben gereinigd, niettegenstaande zij daags te voren daartoe door de policie was aangemaand, zullende zijn overtreding van a. 4 van het reglement, houdende verordeningen van policie ter bevordering van reinheid, ter verzekering van de openbare veiligheid op wegen en straten, enz., gearresteerd door den Raad der stad H. den 5 Febr. 1847;

„O., wat betreft de op het te last gelegde feit bedreigde straf, dat, wel is waar, bij a. 46 van gemeld reglement, tegen de voorzegde overtreding is bedreigd eene geldboete van *f* 3.00 tot *f* 50.00, en eene gevangenisstraf van niet minder dan 1 en niet langer dan 3 dagen, zoo te zamen als elk afzonderlijk; dat echter bij a. 2 der wet van 6 Mrt. 1818 (*St.* n°. 16), de daarbij aan de plaatselijke besturen toegekende bevoegdheid, om straffen te bedreigen bij de verordeningen, betreffende de huishoudelijke belangen der gemeente, is beperkt tot het geval, dat daartegen bij de wet niet mogt zijn óf worden voorzien;

„O., dat gemeld reglement, immers wat aangaat de evenbedoelde bepaling, behoort tot de reglementen, bedoeld bij a. 471, n°. 5, S^t^., betreffende de *petite voirie*, vermits hieronder is begrepen alles wat betrekking heeft op de policie der straten of openbare wegen, waartoe mede behoort de zorg voor derzelver reinheid en zindelijkheid; dat bij het begin van evengemeld a. daartegen is bedreigd eene geldboete van een tot vijf franken, en dat derhalve, overeenkomstig a. 44 R. O., het in deze door den Kntr. gewezen vonnis niet was vatbaar voor hooger beroep;

„O., dat derhalve de Arr.-R. te H. het O. M. had be-

hooren te verklaren niet ontvankelijk in het ingesteld hooger beroep; dat het beklaagde vonnis uit dien hoofde behoort te worden vernietigd; en dat hierdoor vervalt het onderzoek van *het* voorgestelde *middel* van cassatie;

„Vernietigt het beklaagde vonnis van de Arr.-R. te H., van 13 Junij 1855, en ten principale regt doende op het bestaande hooger beroep van het vonnis van het Ktng. te H., van 7 Mei 1855, verklaart het O. M. bij dat Ktng. niet ontvankelijk in het ingesteld hooger beroep; de kosten, ook die in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCXXVI. — Arrest van 2 Oct. 1855.

(A. 362, j^{to}. a. 2 *C. P.* en a. 195 S^{g}.)

Is bij de misdaad van a. 362 C. P., *het proces-verbaal bedoeld bij a.* 195 *S^{v}.*, *een onmisbaar bewijsmiddel?* — NEEN.

Kan er dan maar niet alleen sprake zijn van valsch getuigenis, wanneer er is afgelegd eene verklaring, voorafgegaan door den eed, bij a. 183 *S^{v}. voorgeschreven?* — JA.

Kan er sprake zijn van strafbare poging, wanneer de volbragte daad niet strafbaar is? — NEEN.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Overijssel is req. van cassatie van een arr., door gemeld Hof op den 1^{n} Junij 1855 gewezen, bij hetwelk A. H. A., oud 48 jaren, en B. S., oud 42 jaren, beiden landbouwers, wonende in het ambt Almelo, zijn ontslagen van alle regtvervolging op de aanklagte van valsch getuigenis in eene boetstraffelijke zaak, ten voordeele van den beklaagde.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Jhr. VAN DEN VELDEN, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS,

namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Voor weinige weken zeide ik het, dat, wanneer bij het beroep van het O. M., eene memorie zoodanig mijn gevoelen over de regtsvraag uitdrukte, dat ik er mij geheel mede konde vereenigen, ik het waanwijsheid en tijdverspilling zoude achten, hetzelfde te herhalen voor dezen Raad.

„Dat is ook nu weder het geval, en ik zoude niets aan den inhoud der memorie kunnen toevoegen, veel minder verbeteren.

„Alleen moet ik den Raad aanbevelen de lecture eener passage in het werk van CHAUVEAU (ook bij de memorie aangehaald), D. III, Part. II (Bruss. ed.), p. 145, *in voce: Cependant il n'est pas nécessaire* enz.

„Het daar geschrevene is voor deze zaak allerbelangrijkst.

„Ook is zeer lezenswaardig eene conclusie van mijnen ambtgenoot DEKETH en het daarop gevolgde en mede overeenkomend arr. in eene dergelijke zaak. Het is van 8 Dec. 1846, *Ned. Regtspr.*, XXV, 301, en met genoemde conclusie bij V. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1846, II, 426 *seqq.*

„Het betrof daar wel eene valsche verklaring van eenen onbeëedigden en onbevoegden getuige; en de Raad heeft dan ook, mijns inziens zeer te regt, ze niet als *faux témoignage* beschouwd; maar toch beslist, even als mijn ambtgenoot het betoogd had, en wel als beginsel: „dat de wetgever de eed- „schennis heeft beschouwd als een noodwendig en voornaam „bestanddeel dezer soort van misdrijven, en, mede ter hand- „having van het in het geregt aan den eed toegekend gezag, „daartegen zware straffen heeft bedreigd."

„Dit is ook mijn gevoelen, even als dat van mijnen ambtgenoot en van de genoemde schrijvers, zoo ik vermeen. Maar om de wille der onpartijdigheid mag ik niet nalaten te vermelden, dat die leer mij toeschijnt weinig te strooken met

een arr. van dezen Raad van 12 Dec. 1848, waar sprake was van eene geheel onbeëedigde verklaring, doch in eene acte van den burgerlijken stand. Zie *Ned. Regtspr.*, XXXII, 98, en v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1848, II, 404.

„Daar was dus geen eed afgelegd. Hier een onvolledige.

„Doch wat hiervan zij, ik deel het eerste gevoelen, en dat toepassende op het onderwerpelijke geval, dan zeg ik, met de conclusie van mijnen ambtgenoot DEKETH en de genoemde geleerde schrijvers:

„De wezenlijke elementen van het misdrijf zijn ook in dit „geval gelegen, *èn* in het verbreken van den eed, *èn* in de „misleiding des regters, *èn* in het nadeel, hetgeen daardoor „het zij aan den beklaagde, het zij aan de maatschappij wordt „toegebragt."

„En nu moge *in casu* de afgelegde eed onvolledig zijn geweest en aanleiding hebben kunnen geven tot vernietiging van eenig regterlijk gewijsde; zeker is het, dat de gereq[s]. valsch hebben verklaard ten voordeele van eenen beklaagde; dat zij dit hebben willen doen, om, des bewust, den regter in dwaling te brengen en de maatschappij te benadeelen, hetgeen door hunne daad mogelijk was.

„Ik refereer mij verder tot de memorie.

„Er bestaan dus ten deze alle de elementen voor de misdaad, en ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen en, ten principale regt doende, de gereq[n]. zal schuldig verklaren aan het afleggen van een valsch getuigenis in een boetstraffelijk geding, ten voordeele van eenen beklaagde, en hen deswege zal veroordeelen tot een confinement in een tuchthuis voor den tijd van 5 jaren, alsmede *in solidum* in de kosten, ook die in cassatie gevallen, ten behoeve van den Staat, des noods executabel bij lijfsdwang."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de gereqa. van cassatie hebben te regt gestaan, ter zake van op de openbare teregtzitting van het Ktng. te Ootmarsum, regt doende in strafzaken, op 20 Febr. 1855, te hebben afgelegd een valsch eedelijk getuigenis in eene boetstraffelijke zaak, ten voordeele van J. H. als beklaagde;

„Dat het Hof in O., blijkens het beklaagde arr., als bewezen heeft aangenomen, dat werkelijk de verklaringen, door de beschuldigden ter gemelde teregtzitting gedaan, valsch zijn geweest, en dat zij die verklaringen met opzet en volkomen wetenschap hebben afgelegd; dat echter voorschreven Hof geoordeeld heeft, dat die verklaringen niet konden vallen onder het bereik van de a. 361 en 362 Strafwetb., en dat dezelve evenmin bij eenige andere wetsbepaling met straffen waren bedreigd, omdat de beschuldigden die hadden afgelegd na den eed te hebben gedaan, „van de waarheid en niets dan de „waarheid te zullen zeggen," en niet den eed, op straffe van nietigheid voorgeschreven bij a. 183 Sv., „van de geheele „waarheid en niets dan de waarheid te zullen zeggen;" zoodat het ontbreken van het woord *geheele* in het formulier van den eed, door de beschuldigden als getuigen afgelegd, de nietigheid van die eedsafleggingen en van de daarop gevolgde verklaringen medebragt, en deze nimmer als voldoende getuigenissen of als wettig bewijs konden worden aangemerkt;

„O., dat als *eerste middel* van cassatie tegen 's Hofs arr. is aangevoerd: schending van a. 195 Sv., omdat het Hof beslist had, dat het proces-verbaal van den Kntr. te O., den 27 Febr. opgemaakt en relaterende hetgeen de getuigen op 20 Febr. te voren zouden hebben verklaard, geen wettig bewijs zoude opleveren, vermits het (zelfs niet tijdig) was opgemaakt door den Kntr. en door dezen en den griffier onderteekend, en bovendien niet vereischt wordt, daar de beschuldigden niet dadelijk waren in hechtenis gesteld;

„O. te dien aanzien, dat, wat er ook zijn moge van de gegrondheid van 's Hofs opvatting omtrent het gebrek aan bewijskracht van het proces-verbaal van 27 Febr. de ter zijde stelling daarvan geen grond van nietigheid kan opleveren, naardien nergens bij de wet wordt voorgeschreven, dat dusdanig proces-verbaal een onmisbaar bewijsmiddel is in zaken van valsch getuigenis, en dat het Hof, door het proces-verbaal van het ter teregtzitting van het Ktng., van 20 Febr., verhandelde als bewijsmiddel te doen strekken, zoowel voor de op die teregtzitting door de beschuldigden afgelegde verklaringen, als voor de door hen gedane eedsaflegging de wet in geenen deele heeft geschonden;

„O., dat *dit middel* mitsdien is onaannemelijk;

„O., wat betreft *het tweede middel:* beweerde schending van a. 362 Strafwetb., omdat het Hof ten onregte zoude geoordeeld hebben, dat het getuigenis, zoo als dat hier was afgelegd, niet naar de wet als een valsch getuigenis strafbaar was; dat het ontbreken van het woord *geheele*, in het formulier van den eed door de gereq^n^. afgelegd, medebrengt de nietigheid der eedsaflegging, welke, wat de gevolgen in regten betreft, als niet gedaan moet beschouwd worden;

„Dat de verklaringen, die op deze onvolkomen eedsaflegging gevolgd zijn, geen bewijs, noch ten voordeele, noch ten nadeele van den beklaagde hebben kunnen opleveren; dat er niet was een getuigenis (*témoignage*), en mitsdien niet heeft kunnen begaan worden de misdaad van valsch getuigenis, waarvoor, in den zin van a. 361 en volgg. Strafwetb., slechts kan gehouden worden eene valsche verklaring, „ voorafgegaan door den eed, zoo als die door de wet is voorge„schreven."

„O., dat *het tweede middel* mitsdien mede is ongegrond;

„O., dat als *derde subsidiaire middel* van cassatie is voorgesteld: beweerde schending van a. 362, in verband met a. 2

Strafwetb., zoo als het is gewijzigd bij a. 10 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), omdat het Hof, verstaande, dat de, naar aanleiding der acte van beschuldiging, bewezene feiten niet ten volle de ten laste gelegde misdaad daarstelden, had behooren te onderzoeken, of die feiten niet opleverden de strafbare poging tot die misdaad, hoedanige poging, volgens den req., in deze aanwezig zoude zijn;

„O., dat, daargelaten of bij valsch getuigenis wel immer aan strafbare poging te denken valt, daarvan in deze zeker geene sprake kan zijn, vermits, waar de gepleegde daad niet strafbaar is, ook de poging het niet kan wezen;

„O., dat *het tweede middel* mitsdien, even als *de beide andere*, van grond is ontbloot.

„Verwerpt het beroep en beveelt dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat."

N°. MCXXVII. — Arrest van 2 Oct. 1855.

(A. 475, n°. 10, *C. P.*, *j*[°] a. 6 en 206 Sr.)

Volgt uit de beslissing, dat de bewering des beklaagden omtrent den eigendom van grond, waarover vee is geloopen, niet ongegrond is, dat de schorsing overeenkomstig a. 6 S[r]. te regt is toegewezen? — JA.

Kan uit de woorden: „dat het beweren niet ongegrond is," worden afgeleid, dat ten deze is gegeven eene beslissing, die eerst door den civielen regter kan worden uitgemaakt? — NEEN.

De ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te Ommen is req. van cassatie tegen een vonnis van dat Ktng., van 31 Mei 1855, waarbij, op de tegen G. J. S., boerenwerker, wonende te Hardenbergh, gereq. in deze, ingestelde strafvordering, ter zake van het doen weiden van twee paarden op den Hardenberger Marsch, zonder, in gevolge daartoe bestaande reglementen.

regt te hebben of eigenaar van den grond te zijn, die strafvordering is geschorst tot dat het geschilpunt van burgerlijk regt zal zijn uitgemaakt.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer GOCKINGA, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Mijne gedachten over het ongelukkige a. 6 S^g^., dat ik maar nooit in harmonie kan brengen met de verdere in dat Wetboek voorkomende wetsbepalingen, omtrent het bewijs, zijn den Raad uit eene menigte mijner conclusiën over de schorsing, sedert vele jaren bekend.

„Ik blijf volharden in mijn gevoelen, dat a. 6 S^g^. is geschreven voor den *judex facti*, en dat de regter in cassatie zich aan diens beslissing over het schorsen moet houden, daar in elk strafgeding, waar het *meum* of *tuum* ter sprake komt, iets feitelijks is, dat die regter wel onderzoeken en beoordeelen moet.

„Ik blijf dus volgen de beslissing van den *judex facti*, ten aanzien van schorsen of niet schorsen, en vermeen dat de Raad, althans in deze zaak, bij geene mogelijkheid in strijd daarmede zoude kunnen wijzen. Van twee kwaden moetende kiezen (want a. 6 S^g^. ligt daar in allen geval), houd ik mijn stelsel voor het meest houdbare. Het andere leidt zoo ver, dat de regter in cassatie in strafzaken, ook regter in het hoogste ressort ten civiele zoude worden.

„Ik heb meestal te beoordeelen gehad bestredene weigeringen der schorsing, en dus quaestiën ten nadeele van beklaagden beslissende.

„Hier is de schorsing door den *judex facti* uitgesproken, en ik eerbiedig die beslissing, omdat zij van feitelijken aard is, en getrouw aan mijn systema blijvende.

„Naar aanleiding der memorie, moet ik echter twee vragen onderzoeken:

„1°. bestond er eenige waarschijnlijkheid voor het beweerd regt der gereq^{n}.?

„De H.-R. acht dit noodig voor eene toewijzing der schorsing (zie arr. van 17 Oct. 1854, v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1854, II, 56; *Ned. Regtspr.*, XLVIII, 170).

„En dan antwoord ik, dat de *judex facti* beslist heeft, dat de bewering van den gereq., dat hij daar zijn vee mogt laten weiden waar het geweid heeft, niet ongegrond is.

„Kan de regter in cassatie het tegendeel uitmaken? Kan dat regt niet wettig verkregen zijn?

„De 2^{e} vraag is deze (ook naar aanleiding der memorie):

„Mogt de regter dat punt onderzoeken, en besliste hij daardoor niet in strafzaken eene quaestie ten civiele?

„Beantwoordt men dit bevestigend, dan geraakt men in een doolhof.

„Dan zal een regter niet mogen onderzoeken, of een horlogie, dat een dief u behendig ontfutselt, en zegt, dat het het zijne is, werkelijk zijn of mijn eigendom is.

„De regter beslist dan ook *de meo et tuo*, en moet wel onderzoeken of gij, dan wel de dief, de eigenaar zijt.

„En nu moet de regter ook wel *in casu* motiveren, dat er grond bestond voor de schorsing, en dat heeft hij gedaan.

„Ten dezen aanzien verwijs ik naar eene mijner vele conclusiën op dit punt, en het daarop gevolgde conform arr. van den H.-R., van 17 Jan. 1854, *Ned. Regtspr.*, XLVI, 317, v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.* 1854, I, 11 *seqq.*, waar mijne conclusiën, waartoe ik mij ook voor deze zaak refereer, te vinden zijn.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Wat betreft *het* aangevoerde *middel* van cassatie;

„O., dat bij het beklaagde vonnis op aangevoerde gronden is aangenomen, dat des gedaagden, nu gereq^n. beweren, dat hij het regt had op den bedoelden Hardenberger Marsch vee te laten weiden, niet ongegrond was, en dat, dit aangenomen, dan ook te regt daaruit is afgeleid, dat van de uitspraak over dat regt, de beoordeeling van de onderwerpelijke strafzaak afhankelijk is;

„O., dat, wel is waar, de beslissing zonder meer, dat het beweren niet *ongegrond* is, zou kunnen worden geacht eene beslissing te zijn, die eerst door den burgerlijken regter kon worden gegeven, maar dat niettemin de schorsing der strafvordering, tot dat het geschilpunt van burgerlijk regt zou zijn uitgemaakt, aantoont, dat hier geene beslissing omtrent het beweerd regt van den gedaagde is gegeven, maar niets meer bedoeld dan dat het beweren niet was onaannemelijk, hoedanige beslissing allezins ter regtvaardiging van de schorsing werd gevorderd;

„O., dat alzoo *het* aangevoerde *middel* van cassatie niet is gegrond;

„Verwerpt het beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCXXVIII. — Arrest van 9 Oct. 1855.

(A. 44 R. O.; a. 7 en 23 der verordening van Rotterdam, van 30 Maart 1854, op de openbare reinheid van wegen of straten.)

Behoort de bepaling van eene plaatselijke keur over de reinheid van wegen of straten, tot reglementen, bedoeld bij a. 471, *no.* 5, *C. P.*, *betreffen de* petite voirie? — Ja.
Is derhalve een vonnis, ter dier zake door het Ktng. gewezen, volgens a. 44 *R. O. voor hooger beroep vatbaar?* — Neen.

H. W. L., oud 46 jaren, van beroep meester metselaar, geboren te Dordrecht, wonende te Rotterdam, is req. van cassatie

tegen een vonnis, door de Arr.-R. te R., op 12 Mei 1855 gewezen, waarbij, op zijn ingesteld hooger beroep, is bevestigd een vonnis van het Ktng. aldaar, van 26 Jan. bevorens, bij hetwelk hij is schuldig verklaard aan het niet dekken van de gezonken goot, loopende langs een aan hem in eigendom toebehoorend pand, in den Hoedenmakersgang binnen R. gelegen, met eene hechte en goed bevestigde plank of ijzeren plaat; en met toepassing van a. 7, vierde lid, en a. 23 der verordening, door den Raad dier gemeente op 30 Maart 1854, op de openbare reinheid aldaar vastgesteld, gepubliceerd den 24 Apr. daaraanvolgende, voorts van a. 165 der wet van 5 Julij 1851 (*St.* n°. 85), regelende de zamenstelling, inrigting en bevoegdheid der plaatselijke besturen, en veroordeeld in eene geldboete van *ƒ* 3.00, ten behoeve der stedelijke kas en in de kosten, deze des noods bij lijfsdwang te verhalen; zullende, bijaldien binnen de twee maanden nadat hij tot betaling dier geldboete zal zijn aangemaand, daaraan niet is voldaan, de opgelegde straf vervangen worden door eene gevangenisstraf van éénen dag, met verdere toepassing, bij het bevestigende vonnis, van a. 1 der voormelde verordening en veroordeeling van den req. in de kosten der beide instantiën, des noods bij lijfsdwang op hem te verhalen.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Geradts en de advocaat van den req. in zijne mondelinge voordragt en adstructie van *drie middelen* van cassatie, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot vernietiging van het beklaagde vonnis, en voorts dat de H.-R., ten principale regt doende, het hooger beroep zal verklaren niet-ontvankelijk en den req. zal veroordeelen in de kosten.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de req. voor genoemd Ktng. opgeroepen is geworden, ter zake dat op 1 Nov. 1854, de gezonken goot, loopende

langs een aan hem in eigendom toebehoorend pand, in den Hoedenmakersgang, wijk B, n°. 152, binnen R. gelegen, niet gedekt was van eene hechte en goed bevestigde plank of ijzeren plaat;

„O., dat het Ktng. bij het bevestigde vonnis heeft verstaan, dat des req^s. tegen deze aanklagte voorgestelde bewering, volgens welke hij met anderen genoemden gang in eigendom zoude bezitten, dien des verkiezende geheel zoude kunnen afsluiten, en welke gang niet alzoo zoude zijn een openbare weg, is ongegrond; dat het Ktng. den req. aan gezegd feit heeft schuldig verklaard, en hem de voormelde straf heeft opgelegd;

„O., dat deze straf wel bij a. 23 der genoemde verordening tegen de overtredingen, voorzien bij haar a. 7, is bedreigd, doch alleen voor zoo verre voor de overtreding van de bepalingen dier verordening bij de wet of eenigen algemeenen maatregel van inwendig bestuur, geene straf is vastgesteld;

„O, dat volgens a. 1 van die verordening, voor de toepassing van derzelver bepalingen, onder de benaming van openbaren weg of straat onder anderen worden verstaan alle gangen en sloppen, welke in den regel tot algemeene dienst bestemd of voor allen toegankelijk zijn; dat het Ktng., blijkens gemeld vonnis, den Hoedenmakersgang, als voor een ieder toegankelijk en alzoo als openbaren weg of straat, in den zin van genoemde verordening, heeft beschouwd;

„O., dat die verordening, immers wat betreft de in het vierde lid van a. 7 vervatte bepaling, als zijnde in het belang van de openbare reinheid, en wel van die der openbare wegen of straten daargesteld, behoort tot de reglementen, bedoeld bij a. 471, n°. 5, S^t., betreffende de *petite voirie*, vermits die bepaling betrekking heeft tot de policie der gemelde straten en wegen, waartoe mede behoort de zorg voor derzelver

reinheid en zindelijkheid; dat bij den aanhef van a. 471 daaromtrent is bedreigd eene geldboete van één tot vijf franken, en dat mitsdien, overeenkomstig a. 44 R. O., het in deze door het Ktng. gewezen vonnis niet was vatbaar voor hooger beroep;

„O. derhalve, dat de Arr.-R. te R. den req. had behooren te verklaren niet ontvankelijk in het door denzelven ingestelde hooger beroep; dat het beklaagde vonnis alzoo behoort te worden gecasseerd; en dat daardoor vervalt het onderzoek der voorgestelde *middelen* van cassatie;

„Vernietigt het vonnis der Arr.-R. te R., van 12 Mei 1855, in deze zaak gewezen, en doende wat die Regtbank had behooren te doen, verklaart den req. niet ontvankelijk in zijn hooger beroep en veroordeelt hem in de kosten, in hooger beroep en in cassatie gevallen."

N°. MCXXIX. — Arrest van 9 Oct. 1855.

(A. 183 en 434 Sv.)

Blijkt niet voldoende uit de woorden van een proces-verbaal eener teregtzitting: „dat de getuige is gehoord onder eede," dat die getuige den bij de wet gevorderden eed heeft afgelegd? — JA.

Zijn de bewoordingen van dien afgelegden eed in strijd met de woorden der wet? — NEEN.

Bestaat er schending van a. 434 Sv., wanneer het Hof regt doet op getuigenissen, die niet betreffen eigene bevinding van de getuigen, maar hetgeen zij van anderen hebben vernomen? — JA.

A. v. d. S., oud 29 jaren, van beroep koopman, te Rotterdam geboren en wonende, is req. van cassatie tegen een arr., door het Pr.-Ger. in Z.-holl., op den 29ⁿ Mei 1855, in hooger beroep gewezen, waarbij is vernietigd een vonnis der Arr.-R.

te Rotterdam, van 10 Apr. van hetzelfde jaar, bij hetwelk hij, ter zake van 5 bedriegelijke opligtingen, in den jare 1854 aldaar gepleegd, was veroordeeld tot eene gevangenzetting van 2 jaren, in 5 geldboeten, ieder van *f* 25.00, en in de kosten; en bij welk beklaagd arr. 3 der voormelde wanbedrijven niet bewezen zijn verklaard en de req. dienaangaande is vrijgesproken, doch aan de 2 overige (die jegens de personen van J. F. K. en J. C. J., wed. van J. S., gepleegd) is schuldig verklaard en derhalve veroordeeld tot eene correctionele gevangenzetting voor den tijd van 18 maanden, alsmede in 2 geldboeten, ieder van *f* 25.00, en in de kosten der beide instantiën, des noods invorderbaar bij lijfsdwang.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Geradts en de advocaat van den req. in zijne mondelinge voordragt en adstructie van *vier middelen* van cassatie, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Vier middelen* van cassatie zijn bij pleidooi aangevoerd, en ik zal, tot verwerping zullende concluderen, ze achtervolgens zoo kort mogelijk beantwoorden.

„Bij *het eerste middel* werd beweerd: schending van a. 183 Sv., op grond dat niet zoude blijken, dat de laatst gehoorde getuige den eed zoude hebben afgelegd in eene gecontinueerde zitting.

„Ik zal *dit middel* niet qualificeren met den naam dien het, m. i., misschien verdiende; maar alleen den Raad mededeelen, wat hij vinden zal in het proces-verbaal der zittingen van de Regtbank in eersten aanleg.

„Men leest daar in den aanvang, dat de 6 aanwezige getuigen den eed, bij a. 183 Sv. vermeld, hebben afgelegd en, in datzelfde proces-verbaal, in eene gecontinueerde zitting; dat de laatst gehoorde getuige, die vroeger afwezig was, onder eede is gehoord.

„Dat dit voldoende is, lust mij niet, als zoo menigmaal, tegen

een dergelijk middel te betoogen, en ik vergenoeg mij, voor zoover de Raad dit nog noodig mogt achten, met de aanhaling van één arr. onder velen, en wel dat van 1 Mei 1849 (V. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1849, I, 220).

„*Het tweede* aangevoerde *middel*: schending der a. 427, 428 en 434 S^{r}., is van dezelfde gehalte.

„Er zoude regt zijn gedaan op *testimonia de auditu*, en nog wel op gissingen.

„Dit doelt zeker op de waardering, door de opgelegde personen (na de slinksche bedriegerijen), van de aan haar als 't ware opgedrongen goederen, die bleken verre beneden de helft der daarvoor betaalde waarde te zijn.

„Dat zijn geen *testes de auditu*. Zij hebben de goederen door deskundigen laten onderzoeken en waarderen, en getuigden nu, dat zij zelven gehoord, gezien en ondervonden hebben, namelijk in de waarde bedrogen te zijn, door de schurkerijen van den req. en zijne mededaders.

„Legt men dat a. anders en zoo veel verder uit, dan zal men al zeer ver gaan. Het Hof is ten dien aanzien al scrupuleus genoeg geweest, en te regt.

„Geheel anders waren de gevallen van de in de pleidooi aangehaalde arr^{n}., zoo als de Raad bij inzage zal bemerken.

„*Het derde middel* behelsde: schending en verkeerde toepassing van a. 405 *C. P.*

„„De opligting zoude niet gepleegd zijn ten gevolge eener „handeling van den req. zelven, of aan hem daardoor iets „ter hand gesteld."

„Ook *dit middel* komt mij hoogst ongegrond voor, en ik behoef, ten betooge daarvan, alleen te wijzen op de feitelijke beslissing in het beklaagde arr.

„Daarbij is beslist, dat de req., ten gevolge zijner bedriegelijke handelingen, zelf bij het eerste feit in handeling is getreden met de bedrogene getuige, en het geld voor de geës-

croqueerde waarde aan *hem* is uitbetaald; en wat het tweede feit betreft: dat hij de afgetroggelde gelden heeft ontvangen, en deze beiden bedrogen en aldus van een gedeelte van hun eigendom heeft beroofd.

„De req. was geen medepligtige, maar hoofddader, met de overige *co-auteurs.* Het was een complot, een beraamd plan, gelijk bij het beklaagde arr. *in facto* is beslist, en dit is eene feitelijke beslissing, waaraan niets af te dingen is, in beide gevallen.

„Wat de bij *dit middel* aangevoerde arr^n. voor *deze* zaak kunnen afdoen, verklaar ik niet te begrijpen. De Raad zal dit bij vergelijking ook wel zoo beschouwen.

„Bij *het vierde middel,* dat eigenlijk wel vóór het derde had mogen zijn voorgedragen, is beweerd: schending der a. 427 en 433 S^g., op grond „dat hier niet te denken viel aan „een voortgezet misdrijf, en dus ten aanzien van elk der beide „feiten afzonderlijk als bewezen moest vast staan de afspraak „van den req. met andere personen."

„Ik begrijp volstrekt niet, hoe men hier heeft kunnen ter sprake brengen een *delictum continuum,*

„Het Hof heeft twee afzonderlijke daden van opligting, op verschillende personen gepleegd, bewezen verklaard, maar mogt, als aanwijzing voor de bedriegelijke middelen, wel wijzen op dezelfde personen en dezelfde kunstgrepen in beide gevallen,

„Ik verwijs alleen den Raad op dit punt naar een arr. van 27 Apr. 1852, *Ned. Regtspr.*, XLI, 290 *seqq.*, v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1852, I, 190 *seqq.*

„Daar ook waren twee daden van opligting jegens verschillende personen, door dezelfde beklaagde, met nagenoeg dezelfde kunstgrepen gepleegd, maar er is geen sprake van een *delictum continuum* geweest.

„De tegenwoordigheid van en afspraak met de mededa-

ders, kon daartoe niets af- of toedoen, de req. bleef de opligter.

„Ik heb de eer, namens den Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eerste middel* van cassatie is aangevoerd: schending van a. 183 Sr., omdat het niet is gebleken, dat de zevende gehoorde getuige den eed heeft afgelegd van de geheele waarheid en niets dan de waarheid te zullen zeggen, vermits in het proces-verbaal der in eersten aanleg op 3 Apr. jl. gehoudene teregtzitting, ten aanzien van die getuige alleen is vermeld, dat zij is verhoord *onder eede*;

„O. dienaangaande, dat deze laatste woorden niets anders beteekenen, dan dat de getuige heeft afgelegd den bij de wet gevorderden eed, daar deze eed, volgens het proces-verbaal der teregtzitting, op 27 Febr. bevorens in zake gehouden, is afgelegd door zes aldaar gehoorde getuigen, en de bestredene eedsaflegging het gevolg is geweest van- en in verband heeft gestaan met die der evengemelde getuigen, terwijl het ook niet is gebleken, dat de bewoordingen van den eed, door de zevende getuige afgelegd, zijn in strijd met de woorden der wet;

„O., dat mitsdien *het eerste middel* is onaannemelijk;

„O., dat als *tweede middel*, onder anderen, is voorgesteld: schending van a. 434 Sr., omdat het Hof heeft regt gedaan op *testimonia de auditu*, dewijl bij het beklaagde arr. is verstaan, dat de twee als bedriegelijke opligtingen beschouwde verkoopen van linnen goederen zijn geschied voor sommen, welke meer dan het dubbel van de waarde dier goederen bedroegen, en het Hof deze waarde heeft vastgesteld niet op wettige bewijsmiddelen, maar op meeningen of gissingen van personen, die niet als getuigen zijn gehoord en wier onbeëedigde verklaringen geen bewijs kunnen leveren;

„O. daaromtrent, dat het Pr.-Ger. in Z.holl., op grond van de beëedigde verklaringen van onderscheidene getuigen en van de gedeeltelijke bekentenissen, door den req. op de teregtzitting afgelegd, als bewezen heeft aangenomen, dat hij, ten gevolge van de in het arr. omschrevene, in verstandhouding met andere personen gebezigde bedriegelijke middelen, te R., bij J. F. K. en J. C. J., weduwe S., 7ᵉ en 3ᵉ getuige, niet alleen den lust heeft opgewekt, om van hem genoemde goederen te koopen, welke hij in overleg met die andere personen deed voorkomen als van meerdere waarde dan die werkelijk bezaten, maar ook dit doel heeft bereikt, daar hunne bedrijven van aard waren, om ieder die met een goed oordeel begaafd is, te verleiden en om alleen door bijzondere gevatheid of achterdocht te worden ontdekt of verijdeld; en dat daarvan het gevolg is geweest en daardoor, des bewust, is verkregen de afgifte aan den req., door genoemde getuigen, van niet-verschuldigde gelden;

„O., dat het bedrag dezer gelden bij het arr. voornamelijk is bepaald, ten aanzien van den koop door de 7ᵉ getuige aangegaan, door hare beëedigde verklaring en door die van nog eene getuige, dat de eerstgenoemde, vermoedende te zijn bedrogen, de voor *f* 75.00 gekochte goederen ter waardering naar Z. heeft gezonden, en van daar heeft vernomen, dat dezelve geen *f* 25.00 waardig waren; — en ten aanzien van den verkoop, aan de weduwe S. gedaan, door hare verklaring en door die van hare dochter, dat genoemde wed. de haar aangeboden goederen voor *f* 60.00 gekocht hebbende en bedrog vermoedende, die goederen door den koopman in manufacturen v. R. te R. heeft doen taxeren, die ze op *f* 25.00 heeft geschat;

„O., dat het Hof, op grond van deze waarderingen, volgens welke beide verkoopen zijn geschied voor sommen, die meer dan het dubbel van de waarde der goederen bedroegen, de bewezene feiten als opligting heeft aangemerkt;

„O. evenwel, dat deze waarderingen niet zijn gedaan onder

eede of ter teregtzitting, en dat het Hof die als bewezen heeft aangenomen op hetgeen door genoemde getuigen bij hunne verklaringen is overgebragt;

„O., dat daardoor is geschonden het voorschrift van a. 434 Sr., dewijl het Hof blijkbaar heeft regt gedaan op getuigenissen, die niet betreffen de eigene bevinding van deze getuigen, maar hetgeen zij van andere personen hadden vernomen, welke personen, naar de wet, alleen als getuigen of als deskundigen geloof mogten verdienen, indien zij zelven onder eede eene verklaring hadden afgelegd, en hunne alzoo gebrekkige verklaringen niet van aard waren, om te worden verholpen door de beëedigde verklaringen der genoemde getuigen, daar deze voor den regter slechts konden verhalen en overbrengen, hetgeen zij buiten regten en dus zonder eedsaflegging van of van wege die personen hadden vernomen;

„O., dat *het tweede* voorgestelde *middel* alzoo te dezen opzigte is gegrond, en het derhalve onnoodig is in het onderzoek van *de overige* aangevoerde *middelen* te treden:

„Vernietigt het arr., op den 29n Mei 1855 door het Pr.-Ger. in Z.holl. tegen den req. uitgesproken, alleen echter voor zoover hij daarbij is schuldig verklaard en veroordeeld; en met instandhouding derhalve der daarbij uitgesproken vrijspraken; en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Utrecht, om op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCXXX. — Arrest van 9 Oct. 1855.

(A. 379 *C. P.*)

Is het niet geheel aan den judex facti *overgelaten, om uit de wettig bewezene daadzaken te beslissen, of er termen bestaan tot eene gevraagde schorsing?* — Ja.

Stelt het zich arglistig toeëigenen van visch, die reeds in eens anders vischtuig gevangen was, het delict daar van a. 25 der jagtwet, dan wel het misdrijf, voorzien bij a. 379 C. P.? — IN LAATSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

L. v. d. K., herbergier te Doeveren, is req. van cassatie van een, ten gevolge van verwijzing door den H.-R., in hooger beroep gewezen arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, van 5 Junij 1855, waarbij vernietigd is het vonnis der Arr.-R. te 's Hertogenbosch, van 5 Dec. te voren, en de req. verklaard schuldig aan poging van diefstal, en te dier zake, met aanneming van verzachtende omstandigheden, veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf voor den tijd van 14 dagen en in de kosten.

Nadat was gehoord het rapport van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Twee middelen* van cassatie zijn aangevoerd.

„*Het eerste* heette weder, even als bij de vorige behandeling dezer zelfde zaak, schending van a. 6 S[t]., op grond dat schorsing had moeten zijn bevolen, tot dat de eigendom van die fuiken en dat vischwater door den burgerlijken regter was uitgemaakt.

„Ik beroep mij weder op mijn den Raad bekend stelsel, waarvan mij het ongegrond nog niet gebleken is, en waarop ik mij in de laatste tijden dikwijls beriep. A. 6 S[t]. is voor den *judex facti* geschreven. Hij moet daaromtrent beslissen en heeft *in casu* zoodanig beslist, dat ik het onmogelijk acht, dat de Raad het tegenovergestelde zoude uitmaken.

„Bij *het tweede middel* werd beweerd: schending van a. 379 *C. P.*

„Het weggenomen voorwerp was de in de fuiken zich bevindende visch.

„Maar nu opperde men den twijfel, of die visch, zoo lang

die zich nog in de fuiken in het water bevond, wel was het eigendom van den eigenaar der netten en des waters.

„Men beriep zich op a. 25 der jagtwet.

„Ik begrijp niet hoe dit a. hier iets zou kunnen afdoen; wel wanneer het hier gold een vischdelict.

„De visch was *in casu* eenmaal op regtmatige wijze gevangen; dus het wettig eigendom van hem, die gevangen had. Het was dus *captu* (om met den verdediger te spreken), dat de eigenaar van vischwater en vischwand dien visch in zijn bezit had, in zijn eigendom. Hij, die twijfelt of de visch reeds gevangen was, toont alleen niet te weten (hetgeen zeer vergeeflijk is) van welken aard eene fuik is.

„Boven elk ander vischtuig, is de visch *zeker* gevangen, wanneer hij in eene fuik geloopen is, evenzeer als in vischben of korf.

„De visch was dus reeds toegeëigend *jure occupationis*, en daardoor vervalt wat er is geredeneerd uit de *l.* 1 *ff.* § 1 *ff. de acq. rer. dom.*, en de a. 640 en 641 B. W. Ik mag dan ook verwijzen naar het Rom. regt, en wel naar de *l.* 55 *eod. tit.* en VOET *ad ff. lib.* XLI, n°. 4.

„Maar de quaestie is den H.-R. ook niet geheel vreemd, ofschoon het toen een vischdelict gold, bestaande in het ligten van eens anders fuiken.

„De Raad besliste toen, dat misschien de bedenking zoude kunnen ontstaan, of die feiten niet als diefstal of strafbare poging daartoe zouden moeten beschouwd worden, doch dit verviel in dat geval.

„Zie arr. van 1 Apr. 1846, *Ned. Regtspr.*, XXIV, 45; v. D. HONERT, *Jagt en Visscherij*, II, 280; op beide plaatsen vindt men mijne conclusie.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eerste middel* van cassatie is voorgedragen: schending van a. 6 S^r^., op grond dat schorsing had moeten zijn bevolen, tot dat de eigendom van de fuiken en het vischwater door den burgerlijken regter was uitgemaakt;

„O. hieromtrent, dat bij het beklaagde arr. te regt is verstaan, dat er geene aanleiding bestond om deze regtsvervolging te schorsen, en dat wel omdat het nu reeds *in casu* boven allen twijfel verheven was, dat de plaats, waar de den req. te last gelegde feiten door hem zijn bedreven, behoorde tot de visscherij op de halve Oude Maas onder Baardwijk, welke aan die voormalige Heerlijkheid toekomt, en alzoo nimmer onder eenige visscherij, welke door het domein-bestuur verpacht was, en in welke laatste de req. vergunning om te visschen zoude gehad hebben, kan zijn begrepen geweest; terwijl het terens wettig en overtuigend bewezen is aangenomen, dat de fuiken, waarin de visch zich bevond, welken de req. zich poogde toe te eigenen, aan anderen toebehoorde, zoodat *dit middel* is ongegrond;

„O., dat als *tweede middel* van cassatie is voorgedragen: schending van a. 379 S^t^., omdat hier niet gedacht kan worden aan diefstal, daar de visch in de fuiken nog niet was het eigendom van C.;

„O. hieromtrent, dat bij het beklaagde arr. *in facto* is uitgemaakt, dat de appellant, nu req., in den nacht van 22 op 23 Oct. 1854, in het vischwater der gebr. C., op de Oude Maas onder B., ten nadeele dier gebroeders, derzelver te water staande fuiken heeft geligt, terwijl tevens de omstandigheid, dat de appellant wist, immers weten moest, dat dit vischwater niet was begrepen in de door hem ingeroepene vergunning, alsmede het ongewoon uur en zijne verdere gedragingen bij die gelegenheid, noodwendig moeten doen besluiten, dat hij ten deze bedriegelijk of arglistig heeft gehandeld; dat

de gedragingen des appellants niet als een volvoerde diefstal, maar slechts als eene poging tot diefstal zijn aan te merken, welke poging, ten gevolge van zijne tegenwoordigheid, onder boven omschreven omstandigheden, in eens anders vischwater, door uiterlijke daden gekenmerkt, en door het werkelijk ligten der fuiken tot een begin van uitvoering is overgeslagen, terwijl zij alleen, het zij door het niet aanwezig zijn van visch in de fuiken, het zij door de aankomst der eigenaren, en alzoo door toevallige van des daders wil onafhankelijke omstandigheden, hare uitwerking heeft gemist;

„O. nu, dat de in deze bedoelde visch, als zich bevindende in de fuiken van de gebr. C., door deze was gevangen, en alzoo door toeëigening hun eigendom geworden was; terwijl hier geen sprake kan zijn van het mede ingeroepene a. 25 der jagtwet, als zoude de req. slechts gepleegd hebben eene overtreding van dat a., hetwelk onder visschen verstaat het ligten of ophalen van vischnetten, korven of andere vischtuigen, daar die woorden, in verband beschouwd met de slotwoorden van dat a., niet anders kunnen beteekenen, dan het ligten of ophalen van vischnetten, korven of vischtuigen, met het doel om visch te vangen, hetgeen geen plaats kan hebben ten opzigte van visch, die reeds in eens anders vischtuig gevangen was, en dus reeds aan een ander toebehoorde;

„O. mitsdien, dat, door bij het beklaagde arr. te verstaan, dat de door iemand in zijne netten gevangen visch als zijn eigendom te beschouwen is, en het arglistig toeëigenen van denzelven, het wanbedrijf van diefstal daarstelt, het gezegd a. 379 in geenen deele is geschonden, maar te regt toegepast, en dat dus ook *dit middel* is ongegrond;

„Verwerpt het beroep en veroordeelt den req. in de kosten, in cassatie gevallen ”

N°. MCXXXI. — Arrest van 9 Oct. 1855.

(A. 103 R. O.; a. 387 Sv.)

Is een beroep in cassatie ontvankelijk, zoolang het middel van hooger beroep toereikende is om de bezwaren van partijen te herstellen? — Neen.

J. v. d. B., oud 26 jaren, schaapherder, geboren en wonende te Einighausen, gemeente Limbricht, is req. van cassatie tegen een vonnis, door het Ktng. te S. op 15 Junij 1855 gewezen, waarbij hij is schuldig verklaard van, op 6 Mei bevorens, eene kudde schapen, aan zijn opzigt toevertrouwd, te hebben laten loopen en grazen op een perceel gronds, gelegen onder de gemeente L., genaamd het Meultje, toebehoorende aan G. A., bewassen met gras of voedsel voor vee, en zich bij herhaling aan deze overtreding te hebben schuldig gemaakt, en, met toepassing van a. 475, 1e lid en n°. 10, alsmede van a. 478 St., veroordeeld in eene gevangenis van 2 dagen en in de kosten, des noods invorderbaar bij lijfsdwang.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Geradts, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot niet-ontvankelijk-verklaring van den req. in zijne voorziening in cassatie.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat, volgens a. 44 R. O. en volgens a. 255 Sv., de vonnissen van Ktgn., ter zake van policie-overtredingen gewezen, aan hooger beroep zijn onderworpen, met uitzondering van het geval, dat tegen de overtreding eene hoogere of andere straf is bedreigd dan eene geldboete van *f* 20.00;

„O., dat de aan den req. te last gelegde overtreding, van op 6 Mei 1855 eene kudde schapen, aan zijn opzigt toevertrouwd, te hebben laten loopen en grazen op voormeld perceel, bewassen met gras en rogge, aan G. A. toebehoorende, en zich bij herhaling aan dit feit te hebben schuldig gemaakt, bij a. 475,

1e lid en n°. 10, in verband met a. 478 St., is bedreigd met eene gevangenisstraf van ten hoogste 5 dagen, en dat de req. bij het bestreden vonnis, ter zake vermeld, is schuldig verklaard en tot eene gevangenisstraf van 2 dagen veroordeeld;

„O., dat hij mitsdien bevoegd was om van dat vonnis in hooger beroep te komen, en dat partijen, volgens a. 103 der genoemde wet en volgens a. 387 Sv., in geenerlei strafzaken ontvankelijk zijn, om in cassatie te worden toegelaten, zoolang de gewone manier van procederen toereikende is;

„Verklaart den req. niet ontvankelijk in zijn beroep in cassatie, en veroordeelt hem in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCXXXII. — Arrest van 16 Oct. 1855.

(A. 1 van het Kon. besluit van 19 Oct. 1852 (*St.* n°. 185), *j°.* a. 3 van het Kon. besluit van 31 Jan. 1824 (*St.* n°. 19).)

Kan het tijdelijk op zekere plaats onder zich hebben van eene partij lompen, beschouwd worden als eene overtreding van het Kon. besluit van 19 *Oct.* 1852 (St. n°. 185)? — NEEN.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te Utrecht is req. van cassatie tegen een vonnis dier Regtbank, van 7 Junij 1855, waarbij in hooger beroep is bevestigd een vonnis van het Ktng. te U., van 28 Apr. 1855, bij hetwelk W. M. v. L., uitdrager, wonende te U., gereq. in deze, gedagvaard ter zake dat, op den 19 Mrt. 1855, in eenen kelder, gelegen aan de werf der Oude Gracht te U., bij zijne woning, aanwezig zijn bevonden vijf groote zakken met lompen, zonder de vereischte vergunning te kunnen vertoonen, om die in dezelve te mogen bergen, is ontslagen van alle regtsvervolging; de kosten te dragen door den Staat.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer GOCKINGA en de advocaat van den gereq. in zijne voordragt tot destructie van *het* aangevoerde *middel* van cassatie.

heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot verwerping.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Wat betreft *het* aangevoerde *middel* van cassatie;

„O., dat hier *in facto* is beslist, dat, op Vrijdag den 16 Mrt., bij het doen eener visitatie in den kelder van den gedaagde, nu gereq., geene lompen aanwezig zijn bevonden; dat echter op Maandag den 19 Mrt., des morgens omstreeks half 7 ure, bij eene nieuwe visitatie zijn bevonden 5 zakken of balen met lompen, zoodanig ingepakt, dat zij gereed waren om vervoerd te kunnen worden; dat voorts voor waarheid is aangenomen geworden de verdediging des gereqn., dat hij die lompen Zaturdag 's avonds, na het einde van den sabbath, zijnde hij een Israëliet, gekocht had, met plan om ze 's Maandags morgens naar zijn magazijn, hetgeen hij met vergunning van het plaatselijk bestuur te U. heeft, te vervoeren, doch hij dit noch des nachts, noch des Zondags vermogt te doen;

„O., dat onder deze omstandigheden te regt is beslist, dat hier alleen te denken kon vallen aan het koopen van eene partij lompen, en het inpakken daarvan, om die naar een bestaand magazijn te vervoeren, niet aan het hebben van een magazijn of zelfs van een hoop van lompen, daar toch niet elk aanwezen van eene partij lompen op eenige plaats, hoe tijdelijk en onder welke omstandigheden ook, kan worden beschouwd als het hebben van eene inrigting, als bedoeld bij het Kon. besluit van 19 Oct. 1852 (*St.* nº. 185);

„O., dat alzoo *het* aangevoerde *middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Verwerpt het beroep; de kosten te dragen door den Staat."

N°. MCXXXIII. — Arrest van 23 Oct. 1855.

(A. 433, al. 1, j^{to}. a. 206 en 211 Sv.)

Is a. 433, al. 1, j^{to}. a. 206 en 211. Sv., geschonden, wanneer er is regt gedaan op het afzonderlijke getuigenis van één enkelen getuige? — Ja.

De ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te Lemmer is req. van cassatie tegen een vonnis van dat Ktng., van 12 Junij 1855, waarbij B. F. S., wagenaar, wonende te Oudewirdum, gedaagde ter zake van overtreding der keur, vastgesteld door den gemeente-raad van Gaasterland, den 9 Junij 1830, — door op 27 Maart 1855, des voormiddags omstreeks half twaalf ure, met een paard en wagen op het voetpad te staan, takkebossen van den wagen te lossen, welk voetpad loopt langs den openbaren weg van Balk naar Kippenburg of Oudewirdum, ter hoogte ongeveer van den Slaperigen weg, op nagenoeg een kwartier uurs afstand van K., waardoor van dien weg of voetpad geheel de vrije door- of overgang was belet; en nadat de wagen gelost was, met denzelven een eind langs of op gemeld voetpad met zijn paard te rijden, — is ontslagen van alle regtsvervolging, de kosten te dragen door de gemeente G.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Gockinga, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot vernietiging van het beklaagde vonnis en verwijzing der zaak, om op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten te dragen door den Staat.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat het feit, waarop in deze is regt gedaan, slechts is aangenomen op de verklaring, zoo als het luidt, van den getuige veldwachter; dat hier dus, terwijl het deswege in het vonnis voorkomende niet anders kan worden opgevat dan van een getuigenis, ter teregtzitting afgelegd, niet van een procesverbaal, dat door den veldwachter zou zijn opgemaakt, is regt gedaan op het afzonderlijke getuigenis van een enkelen getuige,

dat naar a. 433, al. 1, S^s^., niet als wettelijk bewijs kan gelden;

„ O., dat alzoo, wat er overigens zou mogen zijn van *de middelen* van cassatie, door den req. aangevoerd, hier niet is regt gedaan op wettig bewijs, en daardoor geschonden de a. 206 en 211, in verband met a. 433, al. 1, S^s^.;

„ Vernietigt uit dezen hoofde het beklaagde vonnis van het Ktng. te Lemmer, van 12 Junij 1855, en verwijst de zaak naar de Arr.-R. te Sneek, om op de bestaande dagvaarding op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCXXXIV. — Arrest van 23 Oct. 1855.

(A. 10 der keur van de gemeente Gaasterland, van 19 Junij 1830.)

Is de bepaling eener plaatselijke verordening, waarbij het rijden met paard en wagen over een zeker voetpad is verboden, overtreden, bijaldien in facto *consteert, dat de wagen met het paard over het gemeld pad niet reed, maar daarop stond?* — JA.

De ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te Lemmer is req. van cassatie tegen een vonnis van dat Ktng. van 12 Junij 1855, waarbij B. F. S., wonende te Oudewirdum, gedaagde, ter zake van overtreding van de keur, vastgesteld door den gemeente-raad van G. den 9 Junij 1830, door op 24 Mrt. 1855, des namiddags omstreeks 3 uur, met paard en wagen op het voetpad, het mooipadje, langs den openbaren weg van Balk naar Kippenburg te rijden, en met zijn paard en wagen op gemeld voetpad te staan, ten einde takkebossen van den wagen te lossen, is ontslagen van alle regtsvervolging; de kosten te dragen door de gemeente G.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer GOCKINGA, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot cassatie en renvooi.

ARREST. — De H. R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Wat betreft *het eerste middel* van cassatie;

„O., dat *in facto* is aangenomen, dat de gereq. is bevonden staande met paard en geladen wagen op het voetpaadje, nader bij het vonnis omschreven, om takkebossen van zijn wagen te lossen en op te slaan op den mede daar omschreven grond;

„O., dat dit feit daarstelt het met paarden op de voetpaden rijden, verboden en strafbaar gesteld bij a. 10 der aangehaalde keur, in verband met a. 471, n°. 5, S^t.;

„O., dat hiertegen niets afdoet, wat door den Kntr. als grond voor het ontslag van regtsvervolging is aangenomen, dat dit rijden op het voetpad noodig was, om tot eene daar bestaande opslagplaats te naderen, omdat die uitspraak niet op de keur is gegrond, te minder, daar hier niet is gebleken, dat die opslagplaats was erkend, in welk geval zij alleen, naar a. 7 van het reglement, voor de toepassing daarvan zou kunnen in aanmerking komen;

„O., dat alzoo *het eerste middel* is ongegrond, en vermits het bij het vonnis aangenomene voldoende is voor de toepassing van a. 10 voormeld, bij gevolg *het tweede middel* van cassatie niet behoeft te worden onderzocht;

„Vernietigt het beklaagde vonnis van het Ktng. te L., van 12 Junij 1855, en ten principale regt doende op de daarbij aangenomen daadzaken;

„Verklaart, dat die daarstellen het rijden met paarden op een voetpad, verboden bij a. 10 van de keur van de gemeente G., van 9 Junij 1830, luidende: „Niemand zal met paarden „op de voetpaden mogen rijden, noch vee over dezelve drijven;" en strafbaar naar a. 471, n°. 5, S^t., luidende: „Met eene „geldboete van 1 tot 5 franken ingesloten, zullen gestraft „worden diegenen, enz.;"

„Verklaart den gereq. B. F. S. schuldig aan die overtre-

ding, en veroordeelt hem in eene geldboete van *f* 1.00 en in de kosten."

N°. MCXXXV. — Arrest van 23 Oct. 1855.

(A. 44 R. O.; a. 165, al. 1, der wet van 29 Junij 1851 (St. n°. 85).)

Is, met het oog op a. 44 *R. O., een vonnis aan hooger beroep onderworpen, wanneer, behalve de boete van f* 12.00, *tevens eene* dadelijke herstelling *gelast is?* — JA.

Staat tegen zoodanig vonnis het hooger beroep niet open, ook volgens a. 165, *al.* 1, *der wet van* 29 *Junij* 1851 (St. n°. 85), *j°. a.* 44, *al.* 2, *R. O.?* — JA.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te Deventer is req. van cassatie van een vonnis van 3 Julij 1855, door gemelde Regtbank gewezen, waarbij op het appel, ingesteld van een vonnis, den 14ⁿ Mei te voren gewezen door den Kntr. te D., in de zaak tegen J. E. B. E., oud 56 jaren, zonder beroep, geboren en wonende te D., is verstaan, dat gedacht vonnis aan geen hooger beroep onderworpen was, en gezegd hooger beroep mitsdien is vernietigd en de appellant daarin is verklaard niet-ontvankelijk.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Jhr. VAN DEN VELDEN, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik vereenig mij geheel met de in de memorie aangevoerde adstructie van dit beroep, ten aanzien van de beweerde schending van a. 44 der organieke wet.

„Deze Raad heeft het punt in quaestie herhaaldelijk beslist, overeenkomstig de conclusiën van het O. M. bij denzelven.

„Ik vergenoeg mij dus met de aanhaling van twee arresten van lateren datum, dan die bij de memorie geciteerd: een van 26 Junij 1849, *Ned. Regtspr.*, XXXIII, 87; V. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1849, I, 332; en een tweede van 11 Nov. 1851, V. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1851, II, 161.

„Bij beide arr^{n}. is beslist, dat een vonnis appellabel is, wanneer het onzeker is of de kosten van herstelling niet de som, die des regters bevoegdheid regelt, zouden te boven gaan.

„Het beklaagde vonnis grondt zich ook op a. 162 der gemeente-wet, maar hoe dat a., dat alleen spreekt van verbeurdverklaring of vernietiging van voorwerpen, die tot het plegen van een misdrijf gediend hebben, *in casu* te pas zoude kunnen komen, begrijp ik niet.

„Er is alleen sprake over de appellabiliteit, ter zake dat er eene andere en onzekere straf is bedreigd op het onbevoegd aanleggen van eenen kunstweg, en op dergelijke overtreding zal toch a. 162 der gemeente-wet wel niet toepasselijk zijn; maar in elk geval beveelt hier de strafvordering de herstelling.

„In de derde plaats vindt men in het vonnis, dat de actie niet bij het Ktng., maar dadelijk bij de Regtbank had moeten zijn aangebragt, in het stelsel van het O. M.

„Maar hier verwart de Regtbank de regelen omtrent competentie en appellabiliteit.

„De Kntr. was volkomen bevoegd om kennis te nemen van de zaak. De bedreigde boete maakte hem niet onbevoegd, en het bevel tot herstelling deed daartoe niets af; evenmin als verbeurdverklaring zoude doen, volgens a. 44 der org. wet.

„Maar het een en het ander maken eene zaak appellabel.

„Ik spreek hierover niets meer, omdat het laatste door mij aangehaalde arr. van 1851 wel aantoont, dat de H.-R. niet instemt met het gevoelen der Regtbank te D.

„Eindelijk was de zaak appellabel *ex a.* 165 der gemeente-wet.

„Ik heb de eer te concluderen, namens den heer Proc.-G., dat de H.-R. het beklaagde vonnis zal vernietigen, en, in zoo ver ten principale regt doende, den req. zal verklaren ontvankelijk in zijn hooger beroep, en verder de zaak zal verwijzen naar het Hof van Overijssel, om op dat hooger beroep regt te

doen; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat dit beroep gegrond is, en dat het beklaagde vonnis behoort te worden vernietigd wegens schending van a. 44 R.O.;

„O. toch, dat bij a. 8 van het als toepasselijk ingeroepen reglement niet slechts eene boete van *f* 12.00 is bedreigd, maar ook dadelijke herstelling, en dat, vermits het onzeker is, of de daarvoor te maken kosten, gevoegd bij de boete, de som van *f* 20.00 niet zouden te boven gaan, reeds uit dien hoofde het vonnis van den Kntr. te D. aan hooger beroep onderworpen was;

„O., dat bovendien in een ander opzigt evengemeld vonnis voor appel vatbaar moet geacht worden, omdat, hoezeer bij het reglement zelf geene gevangenisstraf bedreigd wordt, die straf niettemin, bijaldien de overtreding bewezen ware, zoude moeten worden uitgesproken;

„O., dat immers het bedoelde reglement door den raad der gemeente te Diepenveen is vastgesteld op den 9ⁿ Aug. 1853, en afgekondigd den 28ⁿ dierzelfde maand, en alzoo bepaaldelijk, met opzigt tot de straffe, ten deze in aanmerking moet komen de wet van 29 Junij 1851 (*St.* n°. 85), tot regeling van de zamenstelling, inrigting en bevoegdheid der gemeentebesturen;

„O. nu, dat in het 1ᵉ lid van a. 165 dier wet gelezen wordt, dat bij elke veroordeeling tot geldboete, tevens door den regter bepaald wordt, dat, indien daaraan niet is voldaan binnen 2 maanden nadat de veroordeelde tot betaling is aangemaand, de geldboete door gevangenisstraf van ten hoogste 3 en bij herhaling, volgens de bepaling van a. 163, van ten hoogste 6 dagen zal worden vervangen; en dat mitsdien de uitzondering, bij het 2ᵉ lid van a. 44 R.O. gemaakt op den regel, dat

de vonnissen der Kantonregters aan hooger beroep onderworpen zijn, in deze buiten allen twijfel niet aanwezig is;

„Vernietigt het beklaagde vonnis, op den 3n Julij 1853 door de Arr.-R. te D. gewezen, en in zoover ten principale regt doende, verklaart den appellant ontvankelijk in het door hem ingestelde hooger beroep, en wijst de zaak terug naar gemelde Regtbank, ten einde door haar alsnog in appel te worden beregt en afgedaan; beveelt eindelijk, dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat."

N°. MCXXXVI. — Arrest van 30 Oct. 1855.

(A. 56 R. O.; a. 224, j°. a. 227 *C. P.*)

Is, met het oog op a. 56 *R. O., in verband met a.* 227 C. P., *een vonnis, door eene Regtbank ter zake van het wanbedrijf van a.* 224 C. P. *gewezen, aan hooger beroep onderworpen?* — Ja.

L. D., melkboer, geboren en wonende te Mijnsheerenland, is req. van cassatie tegen een vonnis van de Arr.-R. te Dordrecht, van 27 Junij 1855, waarbij hij, ter zake van beleediging met woorden van een bedienend beambte, in de waarneming zijner bediening, met toepassing van a. 224 St., is veroordeeld tot eene geldboete van *f* 8.00 en in de kosten, beiden des noods bij lijfsdwang op hem te verhalen.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsh. Provó Kluit, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot niet-ontvankelijk-verklaring van den req.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat a. 56 R. O. als regel stelt: dat de vonnissen der Arrs.Rn. in correctionele zaken aan hooger beroep onderworpen zijn, met uitzondering van het geval, dat tegen het misdrijf geene hoogere straf is bedreigd, dan eene geldboete van *f* 200.00, zonder gevangenis of verbeurd verkla-

ring van eenige voorwerpen, te zamen of afzonderlijk, en dat mitsdien het hooger beroep openstaat, wanneer eene andere of verdere veroordeeling, dan in gemelde boete kan worden uitgesproken;

„O., dat in deze, waar de rede was van beleediging, aan een bedienend beambte aangedaan, behalve in de geldboete van *f* 200.00, bij a. 224 St. gesteld, naar a. 227 door den regter kan veroordeeld worden tot het doen van herstelling aan den beleedigde, met bepaling, dat, zoo de veroordeelde daarin vertraagt of weigerig is, hij daartoe bij aantasting van persoon zal genoodzaakt worden; en dat alzoo op het misdrijf bij de wet eene hoogere straf is gesteld, dan eene geldboete van *f* 200.00, zoodat in deze het hooger beroep niet was uitgesloten;

„Gelet op a. 103 R. O. en a. 387 Sv.;

„Verklaart den req. niet ontvankelijk in zijn beroep en veroordeelt hem in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCXXXVII. — Arrest van 30 Oct. 1855.

(A. 11, 437, j°. a. 206 en 211 Sv.)

Zijn de a. 11 *en* 437, *j°. a.* 206 *en* 211 *Sv. geschonden, wanneer het bewijs eeniglijk is geput uit het proces-verbaal van een agent van policie?* — JA.

Behooren policie-agenten tot de beambten, bedoeld bij a. 11 *Sv.?* — NEEN.

Moeten, om in deze de uitzondering van a. 11, *n°.* 7, *Sv. te doen plaats vinden, de beambten met name in het policie-reglement worden aangeduid?* — JA.

De ambtenaar van het O. M. bij het Kntg. te Zierikzee is req. van cassatie van een vonnis van dat Ktng., van 2 Julij 1855, waarbij de gereq. J. D. K., vleeschhouwer aldaar, bij verstek is schuldig verklaard aan het plaatsen of doen plaatsen

op de straat te Z., genaamd Slabberswerf, van eenen hoop steengruis, zonder daartoe vergunning bekomen te hebben, en, met toepassing der a. 41 en 107 van het reglement van policie voor die gemeente, van 10 April 1852, veroordeeld in eene geldboete van *f* 1.00, ten behoeve der stad Z., met bepaling dat deze boete, in geval de veroordeelde nalatig mogt zijn te voldoen binnen 2 maanden na daartoe te zijn aangemaand, zal zijn vervangen door eene gevangenisstraf van éénen dag; met verdere veroordeeling in de kosten van het regtsgeding.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De gegrondheid van dit beroep is, naar mijn oordeel, boven alle bedenking verheven, voor zoo ver betreft het veroordeelend gedeelte van het beklaagde vonnis; ten aanzien van de vrijspraak is hetzelve niet ontvankelijk, want het beroep is gerigt tegen het geheele vonnis.

„Ik zal den Raad dan ook met deze zaak niet lang behoeven bezig te houden.

„De Ktnr. heeft, *s. r.*, uit het oog verloren, dat hier niet alleen het toegepaste reglement in aanmerking moest komen, maar in de allereerste plaats a. 471, n°. 5, *C. P.*, en dat diensvolgens geen gemeente-wet noch *subsidiaire* gevangenisstraf mogten zijn toegepast.

„Tot staving van mijn gevoelen, beroep ik mij alleen op twee arr^{n}. van 27 Febr. ll., in zaken E. S. J. en W. F., *Ned. Regtspr.*, XLIX, 232.

„De tekst van a. 471, n°. 5, *C. P.* had, in elk geval, vóór het veroordeelend gedeelte moeten zijn geïnsereerd.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen dat de H.-R. het beroep zal verklaren niet ontvankelijk, voor zoo ver het gerigt is tegen het vrijsprekend gedeelte, en verder het beklaagde vonnis ten aanzien van het veroordeelend ge-

deelte zal vernietigen, en ten dien opzigte de zaak zal verwijzen naar de Arr.-R. te Z., ten einde op de bestaande dagvaarding op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat, hoezeer de req. deze voorziening tegen het beklaagde vonnis in deszelfs geheel en onbeperkt heeft aangeteekend, hij echter alleen *middelen* heeft aangevoerd met betrekking tot dat gedeelte van hetzelve, waarbij de gereq. is veroordeeld, en dat ook de vrijspraak in deze berust op het niet bewezene van het ten laste gelegde feit, en dat de req. daartegen dus in zijn beroep is niet ontvankelijk; dat echter, vermits het beklaagde feit zoude daarstellen eene overtreding van een reglement betreffende *la petite voirie*, en alzoo daartegen alleen is bedreigd de geldboete, bepaald bij a. 471, n°. 5, S^t^., hij overigens wel is ontvankelijk;

„Verklaart den req. niet ontvankelijk in zijn beroep tegen dat gedeelte van het beklaagde vonnis, waarbij de gereq. is vrijgesproken;

„O. ambtshalve, dat bij het beklaagde vonnis de Kntr. het den gereq. ten laste gelegde feit, van een hoop steengruis op het midden der straat te Z., genaamd Slabberswerf, te hebben geplaatst of doen plaatsen, bewezen heeft verklaard op het proces-verbaal van een agent van policie te Z.; dat agenten van policie niet behooren tot de beambten, met het opsporen der misdrijven belast, opgenoemd bij a. 11 S^t^., aan wier relazen of verbalen bij a. 437 van dat Wetb. bewijskracht is toegekend; dat, wel is waar, volgens n°. 7 van a. 11 voornoemd, andere beambten, dan de in dat a. opgenoemde, bij bijzondere wetten of wettige verordeningen, in zaken aan hunne waakzaamheid toevertrouwd, met het opsporen van misdrijven kunnen worden belast, doch dat zulks in het ten deze toegepaste reglement van policie niet heeft plaats gehad, als komende

hieromtrent alleenlijk in a. 108 van hetzelve voor, dat, in geval van overtreding, zulks door de beambten met het toezigt ten deze belast, bij behoorlijk proces-verbaal zal worden geconstateerd, zonder dat uit dat reglement blijkt, welke beambten met dat toezigt zijn belast;

„O., dat alzoo de veroordeeling is uitgesproken op onwettig bewijs en dat bij het beklaagde vonnis zijn geschonden de a. 11 en 437 voornoemd, in verband met de a. 206 en 211 Sr., en hetzelve uit dien hoofde moetende worden vernietigd, het niet noodig is in eenig onderzoek te treden van het door den gereq. aangevoerde *middel;*

„Vernietigt het vonnis in deze gewezen door den Kntr. te Z. den 2n Julij 1855, alleen echter voor zoover de req. daarbij is schuldig verklaard en veroordeeld;

„En gezien a. 106 R. O.;

„Verwijst de zaak naar de Arr.-R. te Z., ten einde op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCXXXVIII. — Arrest van 2 Nov. 1855.

(A. 89 Sr.)

Zijn in den regel beslissingen in correctionele zaken niet aan hooger beroep onderworpen? — JA.
Moet de bepaling van a. 89 *Sr. enunciatief, dan wel limitatief worden opgevat?* — IN EERSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Groningen heeft zich in cassatie voorzien tegen een arr. van dat Hof, in Raadkamer gewezen, van 16 Aug. 1855, waarbij de Off. v. J. bij de Arr.-R. te Winschoten is verklaard niet ontvankelijk in zijn verzet tegen eene beschikking van gemelde Regtbank, van 9 Aug. te voren, in Raadkamer genomen, voor zoo ver

daarbij de zaak van H. J. S., Rijksveldwachter, wonende te Muntendam, als daarstellende overtreding van a. 186 St., is verwezen naar de correctionele teregtzitting.

In deze zaak heeft de Adv.-G. DEKETH genomen de volgende conclusie:

„O., dat de Proc.-G. bij het Hof in Groningen zich op den 18 Aug. ll. in cassatie heeft voorzien tegen een arr. ter Raadkamer van gezegd Geregtshof, van 16 Aug. daar te voren, waarbij het Hof, regt doende op het door den Off. v. J. te W. ingestelde verzet tegen een bevelschrift ter Raadkamer dier Regtbank, van 9 Aug., den Off. v. J. voornoemd niet ontvankelijk heeft verklaard in zijn gedaan verzet;

„O., dat door den Proc.-G. als *middel* van cassatie tegen deze beslissing is aangevoerd: schending van a. 89 Sg., en zulks hoofdzakelijk op grond dat gezegde wetsbepaling niet in dien beperkten zin moet worden opgevat, dat daardoor andere gevallen, in dat a. niet opgenoemd, zouden zijn uitgesloten, maar veeleer in dien zin, dat de Off. v. J. daartoe bevoegd is in elk geval, wanneer hij mogt vermeenen, dat door den regter eene verkeerde beslissing is gegeven, en daardoor de wet is geschonden;

„O. nu te dien aanzien, dat de grond van beslissing in het beklaagde arr., waarop de Off. v. J. niet ontvankelijk is verklaard in het door hem gedaan verzet, niet alleen dáárin is gelegen, dat het middel van verzet buiten de bij a. 89 opgenoemde gevallen niet zoude mogen worden uitgestrekt, maar wel inzonderheid dáárin, dat hier in allen gevalle geene wetschennis of verkeerde toepassing van wet zoude aanwezig zijn, omdat hier eeniglijk en alleen geschil bestaat over het al of niet aannemelijke en bewezene van daadzaken, en omdat alzoo het ingestelde verzet alleen deszelfs grond heeft in het feitelijke, en niet in de wet;

„ O., dat, naar aanleiding van laatstgemelde beschouwing, bij het beklaagde arr. te regt is beslist, dat er geene bevoegdheid bestond tot het instellen van het middel van verzet, en dat uit dien hoofde de Offi v. J. in het door hem gedaan verzet moest worden verklaard niet ontvankelijk te zijn;

„ O. dienovolgens, dat, met het oog op deze beslissing, het door den Proc.-G. ingestelde beroep in cassatie zal behooren te worden verworpen, en dat, hoezeer dan ook de quaestie over den al of niet beperkten zin van a. 89 S^g., in weerwil van het arr. van dezen Raad van 23 Mei 1853, geenzins boven alle bedenking verheven is, dit punt in geschil, in den tegenwoordigen stand van het geding, niet zal behoeven te worden onderzocht of beslist;

„ Concludeert tot verwerping dezer voorziening; de kosten, over deze cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„ Gelet op de memorie van cassatie, waarbij wordt beweerd schending van a. 89 S^g.;

„ O., dat als *eenig middel* van cassatie is voorgesteld: schending van a. 89 S^g., op grond dat gezegd a. niet zoude behooren te worden verstaan in dien beperkten zin, dat daardoor zouden zijn uitgesloten andere gevallen, in dat a. niet opgenoemd;

„ O. te dien aanzien, dat de zaak, waarin het hier bestaande nevengeschil is gewezen, is eene correctionele zaak, en wel de zoodanige, waarin door de wet gevangenisstraf is bedreigd;

„ O., dat, naar de algemeene beginselen onzer wetgeving, gelijk dit dan ook duidelijk blijkt uit a. 56 R. O., beslissingen in correctionele zaken steeds aan eene voorziening bij het Pr.-Ger. zijn onderworpen, ten ware de wet eene uitzondering mogt hebben gemaakt, welke uitzondering ten deze in de wet niet is te vinden;

„ O. toch, wat aangaat a. 89 S^g., dat daarbij wel wordt ge-

zegd, dat in de gevallen, bij de aldaar vermelde a. voorzien, de Off. v. J. tegen de uitspraak der Regtbank verzet kan doen, maar dat hierdoor het verzet bij het Hof in andere gevallen, wanneer hij mogt vermeenen, dat door die uitspraak de wet was geschonden en door den lageren regter verkeerd was beslist, niet is uitgesloten, daar voor deze afwijking van de algemeene beginselen eene meer stellige bepaling zou zijn noodig geweest, dan in het gezegde a. wordt aangetroffen;

„O., dat derhalve het *eenig* aangevoerde *middel* van cassatie is gegrond;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in G.;

„Verklaart alsnog den Off. v. J. bij de Arr.-R. te W. ontvankelijk in zijn verzet, en wijst de zaak terug naar voornoemd Hof, ten einde alsnog in Raadkamer ten principale regt te doen op het gedaan verzet;

„Beveelt dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat."

N°. MCXXXIX. — Arrest van 6 Nov. 1855.

(A. 177 en 179 *C. P.*; a. 206 en 211 S[g].)

Valt de daad van een gevangenbewaarder, die zich door beloften en geld laat omkoopen, om een aan hem ter hand gestelden brief op den post te bezorgen, zonder dien brief aan de justitie mede te deelen, in het eerste, dan wel in het 2[e] *lid van a.* 177 C. P.? — IN EERSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

Is op hem, die een gevangenbewaarder door geld en beloften tracht over te halen, om eene of andere verpligte daad na te laten, a. 179, *al.* 1, C. P. *toepasselijk?* — JA.

In cassatie heeft zich voorzien de Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.brab., tegen een arr. van gemeld Geregtshof, regt doende

in hooger beroep, van 18 Junij, waarbij is bevestigd een vonnis van de Arr.-R. te Breda, van 24 Mrt. te voren, bij hetwelk J. T., oud 35 jaren, gesuspendeerd gevangenbewaarder, geboren te Prinsenhage en wonende te B., is schuldig verklaard aan het zich door beloften en geschenken laten omkoopen om eene daad, tot welke hij als agent van eene openbare administratie verpligt was, na te laten, onder verzachtende omstandigheden, en veroordeeld tot gevangenisstraf van drie maanden en boete van *f* 200.00, met ontzetting voor den tijd van vijf jaren van de regten, vermeld bij a. 8 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), en verwijzing in de proceskosten; — zijnde bij gemeld vonnis van alle regtsvervolging ontslagen G. E. S., oud 44 jaren, koopman, geboren te Rignit.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN DEN VELDEN, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik heb mij in deze zaak zeer wel kunnen vereenigen met hetgeen door den Proc.-G. in N.brab. tot staving dezer voorziening is aangevoerd, en ben alzoo van gevoelen, dat deze cassatie gegrond is.

„Er zijn door den Proc.-G. *twee middelen* voorgesteld, welke in den grond der zaak slechts een geheel uitmaken, of althans, welke zoodanig te zamen hangen, dat de gegrondheid van het *eerste*, ook als van zelve de gegrondheid van het *tweede* ten gevolge moet hebben.

„Die *middelen* zijn:

„1°. schending van de a. 206 en 211 S., als zijnde de als bewezen aangenomen daadzaken verkeerdelijk gequalificeerd; en

„2°. schending van a. 179 *C. P.*, als stellende de bewezene daadzaken ook ten aanzien van den *tweeden* gereq., het misdrijf van omkooping daar.

„De qualificatie namelijk van het misdrijf ten laste van

den eersten beklaagde T., als zijnde de ambtenaar die zich heeft laten omkoopen, is gegrond op het bepaalde bij de 2e zinsnede van a. 177 St.

„Bij het beklaagde vonnis is hieromtrent verstaan, dat „uit het gehouden onderzoek resulteerde, dat de omkoo-„ping, waarvan ten deze de rede is, niet ten doel had den „beklaagde T. iets te laten verrigten, dat tot zijne ambts-„pligten behoorde of daarmede in onmiddellijk verband stond, „vermits zijne instructie hem ten pligt maakte de bezorging „van brieven van den beklaagde S. te bevorderen, maar „dat die omkooping veel meer moest strekken om hem bij „de vervulling van die verpligting te doen nalaten, wat „dezelfde instructie gebiedt, de mededeeling namelijk dier „brieven, het zij aan den regter-commissaris, het zij aan „den Off. v. J."

„Op grond nu van deze waardering der feiten (want dit is hier inderdaad het geval, het is geene feitelijke beslis-sing, maar eene waardering der feiten) is de beklaagde J. T. schuldig verklaard aan het zich door beloften en geschenken laten omkoopen, om *eene daad*, tot welke hij als agent van eene openbare administratie verpligt was, *na te laten;* terwijl op dienzelfden grond de beklaagde S. is ontslagen van alle regtsvervolging, vermits het omkoopen van eenen ambtenaar bij a. 179 niet strafbaar is gesteld, wanneer men dien ambtenaar alleen tracht over te halen, om eene verpligte daad na te laten.

„Het is deze beslissing, welke door den Proc.-G. wordt bestreden, op grond van verkeerde qualificatie, omdat het hier wel degelijk zoude gelden eene door den gevangenbewaarder, in strijd met zijnen ambtspligt, gepleegde positieve daad, en geenzins het nalaten eener verrigting, waartoe hij ambtelijk geroepen was.

„Naar mijn gevoelen is deze beschouwing volkomen juist,

en ik beaam volkomen hetgeen daaromtrent in de memorie staat uitgedrukt, dat, wel is waar, wanneer men de daadzaken uit elkander rukt, de beklaagde T. is omgekocht geworden, om eene op hem rustende verpligting na te laten; doch dat, wanneer men het geheele feit, zoo als toch behoort, bij elkander houdt, daaruit resulteert, dat S. T. heeft omgekocht, om voor hem een brief, die de strekking had om valsche getuigen op te sporen, ter post te bezorgen, zonder dat dezelve onder het oog van den Off. v. J. of regter-commissaris was geweest. Dit nu, het heimelijk wegbrengen van eenen brief, het aan den post bezorgen van eenen brief, zonder dien onder het oog te brengen van de justitie, was zeer stellig eene positieve handeling, in strijd met de instructie van den gevangenbewaarder.

„De bezorging van brieven moge bij de instructie aan den gevangenbewaarder zijn opgelegd, hij mag zulks niet doen, dan onder de gestelde voorwaarde; zoodat, wanneer hij zulks doet, zonder aan die voorwaarde te voldoen, hij inderdaad eene ongeoorloofde handeling verrigt, eene handeling in strijd met zijn ambtspligt.

„En deze beschouwing nu wordt ten eenemale bevestigd door de als wettig bewezen, in het vonnis zelf vermelde daadzaken, waarop ik hier inzonderheid de aandacht van dezen Raad meen te moeten vestigen.

„Uit de feitelijke vermelding toch blijkt niet alleen, dat de gevangenbewaarder T. zich heeft laten omkoopen, om zekeren brief heimelijk op den post te B. te bezorgen, zoo als dit dan ook werkelijk door hem is geschied, maar ook, om het antwoord op dien brief door zijne tusschenkomst aan S. te doen geworden, tot welk einde die brief aan een derde zoude worden geadresseerd. Ook dit (en ik meen hierop inzonderheid de aandacht van dezen Raad te moeten vestigen) was in mijn oog zeer stellig eene handeling, *un acte de fonction ou de*

son emploi, en geenzins het zich blootelijk onthouden van iets te doen, dat zijn pligt medebragt.

„Dat nu, wat dit laatste betreft, het door zijne tusschenkomst terug bezorgen van eenen brief aan S., geen gevolg heeft gehad, zal wel niets kunnen afdoen tot den aard van de omkooping zelve, zoo als men dan ook reeds hieromtrent in het Rom. regt leest: *si igitur accepit*, *ut negotium faceret*, *sive fecit*, *sive non fecit*, *tenetur qui accepit ut ne faceret*, *et si fecit tenetur.*

„Met het oog alzoo op de feiten van dit geding, ben ik van gevoelen, dat deze voorziening gegrond is, en dat mitsdien de als wettig bewezen aangenomen daadzaken alsnog zullen behooren te worden gequalificeerd als daarstellende het misdrijf van omkooping tot het verrigten van eene daad in ambtelijke betrekking, *pour faire un acte de sa fonction*, in welke qualificatie dan ook als *per se* de toepasselijkheid van a. 179, met betrekking tot den 2ⁿ gereq., ligt opgesloten.

„Het zal dus onnoodig zijn, om hier in eenig verder onderzoek te treden naar hetgeen ten slotte door den req. nog *subsidiair* is aangevoerd, hierin bestaande, dat zelfs met behoud der bij het vonnis aangenomen qualificatie, a. 179 *C. P.* op den 2ⁿ beklaagde zoude kunnen worden toegepast, zoo als dit onder anderen ook het gevoelen schijnt te zijn van RAUTER, in zijn *Traité*, n°. 357, p. 214, door namelijk in deze van toepassing te doen zijn de gewone regelen der compliciteit, eene leer, welke naar mijne wijze van zien nog al aan bedenking onderhevig is.

„Zonder mij dus thans over deze laatstgemelde quaestie uit te laten, meen ik, op grond van het hier boven aangevoerde, te moeten concluderen tot cassatie en regtspraak ten principale, met veroordeeling van beide de gereqⁿ. *solidair* in de kosten".

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij het door het Pr.-Ger. in N.brab. in hooger

beroep, met aanneming der middelen en motieven van den eersten regter, bevestigde vonnis van de Arr.-R. te B. de volgende feiten als bewezen zijn aangenomen:

„dat de beklaagde S. (nu tweede gereq. van cassatie), als verdacht van misdaad, in het huis van arrest te B. gedetineerd, eenen brief heeft geschreven aan zekeren persoon te Gouda, en dat die brief aldaar per post is ontvangen; dat hij door beloften en door middel van eene assignatie, groot ƒ 100.00, den beklaagde T. (nu eerste gereq. van cassatie), die gevangenbewaarder van gemeld huis van arrest, en als zoodanig beëedigd en bezoldigd agent eener openbare administratie was, heeft omgekocht om dien brief heimelijk op den post te bezorgen, en het daarop te ontvangen antwoord heimelijk aan S. ter hand te stellen;

„O., dat de regter, op grond hiervan geoordeeld heeft: 1°. dat op den gereq. T. van toepassing was a. 177 St., en wel het tweede lid van dat a., omdat de omkooping niet ten doel had hem iets te laten verrigten, maar veel meer moest strekken om hem te doen nalaten wat zijne instructie hem gebood; en

„2°. dat de feiten, ten laste van den gereq. geconstateerd, niet vielen in de termen van a. 179 St., vermits het geven van geschenken aan agenten der openbare magt, aldaar alleen dan strafbaar is verklaard, wanneer dat geven ten doel heeft om van die agenten te verkrijgen, het zij verklaringen met de waarheid in strijd, het zij daden die binnen den kring hunner bevoegdheid liggen, geenzins, wanneer men hen alleen tracht over te halen, om eene of andere verpligte daad na te laten; en dat tegen het feit ook elders geene straf is bedreigd; zijnde genoemde gereq. mitsdien van alle regtsvervolging ontslagen;

„O., dat de in deze te beslissen vraag is: of de feiten, welke bij de dagvaarding aan den gereq. T. zijn te laste gelegd, en die ook voor bewezen zijn aangenomen, moeten beschouwd wor-

den als eene daad (*acte*), welke de veroordeelde als gevangenbewaarder niet mogt verrigten, dan wel of daarin gelegen is onthouding om iets te doen, dat zijn pligt medebragt;

„O., dat de Regtbank, bij haar in hooger beroep bevestigde vonnis, de vraag in laatstgemelden zin beslissende, hare uitspraak gegrond heeft op de overweging, dat, in gevolge de bestaande instructie, de gevangenbewaarders gehouden zijn de brieven der gevangenen, het zij aan den regter-commissaris, het zij aan den Off. v. J. mede te deelen, en dat de gereq. T. dit had nagelaten;

„O. nogtans, dat de gereq. S., door T. om te koopen, niet enkel heeft bedoeld, dat deze zich zoude bepalen bij het niet mededeelen van de brieven aan gemelde magistraatspersonen, maar dat hij gewild heeft en ook met genoemden gevangenbewaarder is overeengekomen, dat deze de brieven heimelijk aan hun adres zoude doen toekomen, hetgeen deze ook gedaan heeft met den brief naar G. bestemd, en dat dus het nalaten door T. van de verpligte mededeeling der brieven aan den regter-commissaris en Off. v. J., niet anders is geweest dan het noodzakelijk gevolg van de daad, welker volvoering laatstgenoemde gereq. op zich had genomen;

„O., dat alzoo in deze de rede niet is van een *negatief feit* (hoedanig zoude geweest zijn het gedoogen of oogluikend toelaten van eene geheime briefwisseling), maar wel van het *positief feit* van het bezorgen van brieven; en dat, vermits het den cipier of den daarmede gelijk gestelden gevangenbewaarder bij zijne instructie verboden was, brieven van beklaagden of in staat van beschuldiging gestelden directelijk buiten het gevangenhuis te verzenden, en de 1e gereq., die de betrekking van gevangenbewaarder bekleedde, zich heeft doen omkoopen om directelijk een brief buiten het gevangenhuis te bestellen, terwijl de 2e gereq. dien gevangenbewaarder, door afgifte van eene assignatie van *f* 100.00, heeft omgekocht tot

die daad, het eerste lid van a. 177 en het eerste lid van a. 179 S^t., in verband met a. 5 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102) in deze hadden moeten zijn toegepast, en dat zulks geen plaats hebbende gehad, het beklaagde arr. wegens schending dier a. behoort te worden gecasseerd;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in N.brab., van 13 Junij 1855, doch alleen wat betreft de qualificatie van de daarbij als bewezen aangenomen feiten en het daarmede in verband staande ontslag van regtsvervolging van den 2^n gereq.; en op nieuw ten principale regt doende, vernietigt mede het vonnis van de Arr.-R. te B., van 24 Mrt. 1855, hetwelk bij voorschreven arr. bevestigd was, mede alleen wat betreft de qualificatie van de bewezen feiten en het daarmede in verband staande ontslag van regtsvervolging van den 2^n gereq.;

„Verklaart dat die feiten opleveren, wat betreft den 1^n gereq., het als agent van een openbaar bestuur aannemen van beloften en ontvangen van geschenken tot het doen van eene daad, strijdig met zijnen ambtspligt; en wat betreft den 2^n gereq., het door beloften en geschenken omkoopen van eenen agent van een openbaar bestuur, ten einde van hem eene ambts- of dienstverrigting te verkrijgen;

„Verklaart dat de gereq^n. zich aan de aldus gequalificeerde feiten hebben schuldig gemaakt;

„Verklaart dat, volgens de in hooger beroep overgenomen beslissing van den eersten regter in deze, met opzigt tot den 1^n gereq., verzachtende omstandigheden aanwezig zijn, dáárin bestaande, dat hij de betrekking van gevangenbewaarder gedurende onderscheiden jaren met ijver heeft waargenomen, zonder ooit tot klagten aanleiding te hebben gegeven, en dat alles aanduidt dat hij alleen voor herhaalde pogingen tot verleiding is bezweken;

„Verklaart eindelijk in deze van toepassing het eerste lid

van a. 177 en het eerste lid van a. 179 St., en de a. 5 en 8 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), mitsgaders a. 463 St. en a. 20 der wet van 29 Junij 1854 voormeld, alle luidende: enz.;

„Gezien a. 180 St. en de a. 207, 227 en 247 Sr., luidende eerstgemeld a. enz.;

„Veroordeelt J. T. en G. E. S. tot gevangenzetting, den eerste voor den tijd van 3 maanden, den tweede voor den tijd van 3 jaren, en ieder in eene geldboete van *f* 200.00, en verklaart beiden ontzet voor den tijd van vijf jaren van de regten, bij a. 8 der wet van 29 Junij 1854 vermeld;

„Verklaart verbeurd, ten behoeve der godshuizen van B., de assignatie door S. afgegeven;

„Verwijst eindelijk beide veroordeelden in al de proceskosten, ook die in cassatie gevallen, even als de boete *solidair* op hen te verhalen."

N°. MCXL. — Arrest van 6 Nov. 1855.

(A. 206, 211 en 227 Sr.)

Is eene uitspraak over de vraag, of een achterhuis van eene woning het magazijn of de werkplaats van den winkel is, voldoende met redenen omkleed door de beslissing, dat 1°. *het achterhuis geheel van den winkel is gescheiden, en* 2°. *niet is een open magazijn, verkoop- of werkplaats, of uitstalling?* — Ja.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te Almelo is req. van cassatie tegen een vonnis van gemelde Regtbank, van 28 Junij 1855, waarbij in hooger beroep is bevestigd een vonnis, op den 19n Dec. 1854 gewezen door den Kntr. te Ootmarsum, bij hetwelk L. H., winkelier, wonende te Rentum, gemeente Tubbergen, is ontslagen van alle regtsvervolging wegens het hem ten laste gelegde feit van het in een achterhuis, zijnde het

magazijn of de werkplaats van zijnen winkel, voorhanden hebben van 4 ijzeren gewigten, onvoorzien van de voor den herijk van dat jaar bestemde Gothische letter K, en zulks na verloop van den tot herijk gestelden termijn.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Onderscheidene malen is dit onderwerp voor dezen Raad ter sprake gekomen en ook door mij behandeld; maar altijd heeft de feitelijke beslissing invloed gehad op de uitspraak van den Raad.

„Zoo is gehandhaafd een arrest, waarbij is beslist, dat de hier bedoelde overtreding, gepleegd door eenen expediteur, viel in de termen van het Kon. besluit van 1827; maar er was *in facto* beslist, dat genoemde expediteur in zijn pakhuis zijn bedrijf uitoefende.

„*Vid.* arr. van 17 Mrt. 1846, *Ned. Regtspr.*, XXIV, 11, § 3; V. D. HONERT, *Gem. Zaken*, IV, 96 *seqq.*

„Zoo is beslist, dat een banketbakker de overtreding beging, hoewel niet in zijnen winkel, maar in zijne bakkerij; dat dit was zijne werkplaats, ofschoon die niet was open, noch voor ieder toegankelijk.

„*Vid.* arr. van 29 Aug. 1846, *Ned. Regtspr.*, XXV, 134, § 29; V. D. HONERT, *Gem. Zaken*, V, 69, n°. 189, waar mijne conclusie.

„Maar zoo als hier de feitelijke beslissing ligt, zoude ik niet tot cassatie durven adviseren.

„De *judex facti* heeft, naar aanleiding van wettige bewijsmiddelen, het volgende beslist: „dat de bedoelde onherijkte „gewigten aanwezig zijn bevonden, niet in den winkel van „beklaagde, welke in het voorhuis wordt gehouden, maar „achter op de deel of in het achterhuis van zijnen winkel, geheel „afgescheiden van den winkel, en dat die deel of dat achter-

„huis niet is een open magazijn, verkoop- of werkplaats, of „uitstalling."

„Bij deze feitelijke beslissing komt het mij hoogst onwaarschijnlijk voor, dat de Raad, tegenover de 2 *judices facti*, het tegendeel zoude beslissen.

„Van verkoopplaats of uitstalling kan hier, ook volgens de dagvaarding, geene quaestie zijn.

„En nu beslist de *judex facti*, dat het evenmin was een open magazijn, zoo als dat van den expediteur, waarop het eerste door mij aangehaalde arr. doelt.

„Hij besliste evenzeer *in facto*, dat de plaats niet was eene werkplaats, zoo als de bakkerij van den banketbakker, waartoe het tweede arr. betrekking had.

„Wanneer die plaats, waar de onberijkte gewigten gevonden zijn, niet was een open magazijn, niet was eene verkoopplaats, niet was eene werkplaats, niet was eene uitstalling, onder welke categorie wil men ze dan brengen?

„Maar, zegt de memorie (en dit is *het eenig middel* van cassatie), dit had moeten gemotiveerd zijn, dus schending van de a. 206 en 211 S^{v}.

„Maar dit is, zoo veel dit mogelijk is, gemotiveerd, door de zoo even aangehaalde voorlaatste overweging van het beklaagde arr.

„Dit sluit in, dat het magazijn voor iedereen, behalve voor den eigenaar, ontoegankelijk was, en ten aanzien der werkplaats, dat daarin door een winkelier in kruidenierswaren niet wordt gewerkt.

„Wat kan men meer verlangen?

„De gereq. haalde waarschijnlijk daaruit wel waren voor zijn winkel, maar daarin moesten zij, uit den aard der zaak, eerst worden gewogen, en daar zijn de onberijkte maten niet gevonden.

„Ik vereenig mij dus met de contra-memorie, en heb de eer,."

namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de Regtbank hare uitspraak in hooger beroep heeft gegrond op de overweging, dat uit de beëedigde verklaringen van getuigen in verband met een proces-verbaal, is gebleken, dat de bedoelde ongeijkte gewigten aanwezig zijn bevonden, niet in den winkel van den beklaagde, welke in het voorhuis wordt gehouden, maar achter op de deel of in het achterhuis zijner woning, geheel afgescheiden van den winkel, en dat die deel of dat achterhuis niet is een open magazijn, verkoop- of werkplaats, of uitstalling, welk feit door den regter te regt strafbaar is geoordeeld;

„O., dat de door den req. bedoelde vraag: of het achterhuis van de woning (en niet, zoo als de req. ten onregte zegt, het achterhuis van den winkel) zoude daarstellen het magazijn of de werkplaats van den winkel, voor zoo verre zij voor de al dan niet strafbaarheid van het feit in aanmerking mogt kunnen komen, volkomen is beantwoord door het aannemen der tweeledige daadzaak, dat het achterhuis 1°. geheel van den winkel is gescheiden, en 2°. niet is een open magazijn, verkoop of werkplaats, of uitstalling;

„O. derhalve, dat de regter behoorlijk heeft beraadslaagd over de daadzaken, en zijne uitspraak met afdoende redenen heeft omkleed, weshalve *het* voorgestelde *middel* van cassatie is ongegrond;

„Verwerpt het gedaan beroep; de kosten te dragen door den Staat."

N°. MCXLI. — Arrest van 6 Nov. 1855.

(A. 56 R. O.; a. 314, al. 3, C. P.)

Is, met het oog op a. 56 *R. O., in verband met a.* 314, *al.* 3, C. P., *een vonnis ter zake van het wanbedrijf, bij laatstgemeld a. voorzien, aan hooger beroep onderworpen?* — JA.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te Groningen is req. van cassatie tegen een vonnis, door die Regtbank op 9 Julij 1855 gewezen, waarbij I. S. H., oud 45 jaren, van beroep arbeider, geboren te Surhuisen, wonende te Noordwijk, gemeente Marum, is vrijgesproken ter zake, hem bij de dagvaarding ten laste gelegd, van op den 2 Mei bevorens te N. gedragen te hebben eene pistool, zijnde een verboden wapen.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer GERADTS, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik acht den req. niet ontvankelijk in zijn beroep, niet, omdat het is een vonnis van vrijspraak, want ik houde die voor een bedekt ontslag van regtsvervolging, maar omdat, naar mijn oordeel, de zaak voor appel vatbaar was.

„De gereq^e^. was gedagvaard, ter zake van *het dragen van eene zakpistool, zijnde een verboden wapen*, wanbedrijf, voorzien bij a. 314 *C. P.*

„De req. heeft zelfs altijd uit dien hoofde vervolgd, en er is dus, behalve het schieten zelf, van dit laatste niet gewaagd.

„De regter zegt, dat het onderzoek naar het dragen eener pistool niet te pas komt, nadat onbewezen is verklaard, dat de gereq. in het openbaar zijne pistool zoude hebben afgeschoten.

„Wat dit gemeens heeft met het punt van aanklagt, begrijp ik alleen in zoo verre, dat de regter uit het afschieten geredeneerd heeft tot het dragen.

„Maar de gereq. kon zeer goed eene pistool hebben afgeschoten, die door een ander werd gedragen.

„Dit laatste was echter het *eenig punt* van aanklagte, en het vonnis was voor appel vatbaar, volgens de voorlaatste al. van a. 314 *C. P.*

„Een zoodanig verboden geweer moet verbeurd verklaard worden, en blijkens het vonnis heeft de req. dit zelf geëischt.

„Dit is eene hoogere straf, die, volgens a. 56 der org.wet, de vonnissen der Regtbanken aan hooger beroep onderwerpt, en de req. bezat dus een ander *regtsmiddel*, dan een beroep in cassatie.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot niet-ontvankelijk-verklaring van den req. in zijn beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat, volgens a. 56 R. O., de vonnissen der Arr.-R^{n}. aan hooger beroep onderworpen zijn, met uitzondering van het geval, dat tegen het misdrijf geene hoogere straf is bedreigd, dan eene geldboete van *f* 200.00, zonder gevangenis of verbeurd verklaring van eenige voorwerpen, te zamen of afzonderlijk;

„O., dat het aan den gereq. te last gelegde misdrijf, van op den 2 Mei 1855, te N., eene pistool, zijnde een verboden wapen, te hebben gedragen, bij a. 314 S^{t}., behalve eene geldboete van 16 tot 200 franken, met verbeurdverklaring van het verboden wapen is bedreigd;

„O., dat de req. mitsdien bevoegd was, om van gemeld vonnis in hooger beroep te komen, en dat partijen, volgens a. 103 der genoemde wet en volgens a. 387 S^{g}., in geenerlei strafzaken ontvankelijk zijn om in cassatie te worden toegelaten, zoo lang de gewone manier van procederen toereikende is;

„Verklaart den req. niet ontvankelijk in zijn beroep in cassatie; de kosten, daarop gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCXLII. — Arrest van 6 Nov. 1855.

(A. 151 en 150 *C. P.*, *jo.* a. 1910 B. W.; a. 206 en 211 Sv.; a. 22 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102).)

Zijn de a. 206 *en* 211 *Sv. geschonden, wanneer bij het bebeklaagd arr. niet is vermeld, wat ieder der getuigen afzonderlijk heeft verklaard?* — NEEN.
Kunnen in den regel niet geteekende onderhandsche geschriften het onderwerp eener strafbare valschheid zijn? — JA.
Stringéert dit niet te meer bij geparafeerde recepten, wier onderteekening bij de wet niet gevorderd wordt? — JA.
Valt de daad van een apothekersbediende. die de door hem zelven vervalschte recepten in de daarvoor bestemde boekjes overschrijft en met de rekening, als justificatoire *bescheiden, ten behoeve van zijn meester inlevert, in de termen van a.* 151 C. P.? — JA.
Is de bepaling van a. 22 *der wet van* 29 *Junij* 1854 (St n°. 102) *te regt toegepast op die recepten, die niet zijn geweest het middel om het misdrijf te plegen?* — NEEN.

In cassatie heeft zich voorzien J. H. L. S., oud 19 jaren, apothekersbediende, geboren en wonende te Amsterdam, tegen een arr., door het Pr.-Ger. in N.holl. op den 17 Julij 1855 gewezen, bij hetwelk hij, — op de beschuldiging van valschheid in 289 onderhandsche geschriften, door het veranderen van dezelve en het naderhand inlasschen van verzonnen beschikkingen, en van het des bewust gebruik maken dezer alzoo vervalschte geschriften, — ter zake van valschheid in 188 dier onderhandsche geschriften, door het veranderen van dezelve en het naderhand inlasschen van verzonnen beschikkingen of feiten, die deze stukken moesten doen blijken, en van het, des bewust, gebruik maken van die alzoo vervalschte 188 stuks geschriften, met toepassing van de a. 147, 150,

151 en 164 S^{t}., a. 22 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), a. 207 S^{g}. en a. 2 der wet van 28 Junij 1851 (*St.* n°. 68), gewijzigd door a. 7 der gemeente-wet van 29 Junij 1854, is veroordeeld tot eene correctionele gevangenzetting voor den tijd van één jaar, door hem in eenzame opsluiting te ondergaan, tot betaling van 376 geldboeten, elk van ƒ 50.00, én in de kosten van het regtsgeding, ten behoeve van den Staat, des noods invorderbaar bij lijfsdwang; met last, dat de hiervoren vermelde 188 vervalschte geschriften zullen worden vernietigd, en dat de overige stukken van overtuiging aan de regthebbenden zullen worden teruggegeven; terwijl hij bij dat arr. ter zake van de overige hem te last gelegde vervalschingen is vrijgesproken.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer GERADTS en de advocaat van den req. in zijne voordragt tot adstructie van *drie middelen* van cassatie, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Drie middelen* van cassatie zijn aangevoerd:

„1°. schending van a. 211 S^{g}., op grond dat het arr. niet genoegzaam zoude zijn gemotiveerd en de veroordeeling alleen zoude berusten op de bekentenis des req^{s}. op zich zelve.

„Zoo ooit eene motivering voor de schuld mij voldoende is voorgekomen, dan is het deze.

„Over het bewezen zijn van het bestaan der misdaad van valschheid, kan wel geen twijfel bestaan, en, wat het bewijs voor de schuld des req^{s}. betreft, zoo verloor men uit het oog, dat hier de veroordeeling en schuldigverklaring is gegrond, niet op artificiëel bewijs, zoo als gewoonlijk, bij ontkentenis, maar voornamelijk op één der voornaamste bewijsmiddelen, n. l. bekentenis.

„Leest men nu a. 439 S^{g}., dan zal men zien, dat *in casu* die bekentenis is gestaafd door getuigenbewijs, en dus het

bewijs door bekentenis van schuld niet op zich zelf staat, maar is bevestigd door dat getuigenbewijs.

„Ik zoude den Raad beleedigen, door dit verder te ontwikkelen, en ik acht *dit middel*, den vorm betreffende, ongegrond.

„Bij *het tweede middel* werd beweerd: schending of liever verkeerde toepassing van a. 150 *C. P.*, in verband met a. 1911 B. W.

„Bij het eerste onderzoek der zaak kwam mij *dit middel* nog al bedenkelijk voor.

„*Het middel* was dáárop gegrond, dat de vervalschte recepten niet waren geteekend voluit, maar slechts met eene paraphe af waarmerk van den geneesheer, die ze had voorgeschreven.

„Die twijfel is bij mij, bij nadere beschouwing, geheel verdwenen door de volgende opmerkingen:

„De req. is veroordeeld ter zake van *altération*, niet de *signature*, maar *d'écritures*, dus van *faux en écritures privées*; en wat waren nu die onderhandsche geschriften? wat konden zij uitwerken, in den staat waarin zij waren?

„Het zijn, mijns oordeels, opene briefjes, orders tot leverantie en bereiding, zoo als in onze huishoudingen honderdmaal gebeurt ten aanzien van bestellingen bij kruideniers, slagers enz. in daartoe bestemde boekjes of zelfs losse aanteekeningen op stukjes papier.

„Die worden, zoo ver ik weet, zelden of nooit geteekend of geparafeerd; *in casu* droegen die bestellingen een merk van den besteller, dat den leverancier bekend was.

„En wat konden die geparapheerde recepten nu uitwerken?

„Eenvoudig dit; dat het den apotheker een titel verschafte om zijne rekening te justificeren bij het ziekenfonds, terwijl de instructie der apothekers hun beveelt, die recepten tien jaren lang te bewaren.

„Doch wat van dit laatste ook zij, zeker is het, dat die recepten voor den leverancier daarstelden een begin van bewijs, dat, in verband met hunne gehouden boeken, hen des noods in staat stelde getuigenbewijs te bezigen voor de echtheid hunner schuldvordering jegens het fonds; *vid.* a. 1939 B. W.

„Ik acht dit de eenvoudige solutie van *het* geheele *middel*, vooral wanneer wij beschouwen de vereischten voor het bestaan der misdaad van valschheid.

„Ze zijn verkorting der waarheid; bedriegelijk oogmerk en mogelijkheid van nadeel voor een ander.

„Dat zij allen hier aanwezig zijn, behoef ik, bij de feitelijke beslissing, niet te betoogen.

„Het eerste is erkend en bewezen.

„Het tweede evenzoo: de valschheid strekte om, tén wiens behoeve dan ook, de rekening des leveranciers te verhoogen.

„Het derde is mede niet twijfelachtig.

„De rekening des leveranciers werd door het *falsum* verhoogd, zonder dat de waarde genoten was, en dus ten nadeele van het fonds en de deelhebbers.

„Ik heb de geciteerde autoriteiten, benevens nog eenige andere geraadpleegd, maar onthoude mij van er over te spreken, omdat ze, bij mijne beschouwing, en in dit geval, mij niet konden dienen, en ik mij wel zal wachten den Raad te vervelen met de honderd malen gehoorde beginselen ten aanzien van het *falsum*, en ik nergens eenig voorbeeld uit de jurisprudentie vond, dat met dit geval slechts eenige overeenkomst had.

„*Het derde middel* heette: schending van a. 151 *C. P.*, omdat het inleveren van de rekeningen, die opgemaakt waren volgens die door den req. des bewust vervalschte recepten, niet door hem vrijwillig, maar als bediende en op last van zijnen meester bij den boekhouder van het fonds waren ingeleverd

en hij zelf er dus geen gebruik van zoude hebben gemaakt of eenig voordeel hebben genoten.

„*Dit middel* is voldoende opgelost bij het arr.

„Het gebruik maken, ten wiens behoeve of voordeel dan ook, was volbragt door de overschrijving der gealtereerde recepten in de daartoe bestemde boekjes van de leden van het fonds, en het daarnaar opmaken van de rekening des apothekers.

„Het bezorgen bij den boekhouder van die boekjes en van die rekening doet niets ter zake. Het doel was bereikt, het gebruik van de gealtereerde stukken gemaakt.

„Dat punt is dus mede voldoende gemotiveerd.

„Ik eindig mijn betoog met den Raad attent te maken op een punt van beslissing in het arr., welk punt niet is aangevoerd bij de adstructie en mij toch hoogst bedenkelijk voorkomt.

„Ik bedoel het bevel tot vernieling der gealtereerde recepten, gegrond op a. 22 der wet van 29 Julij 1854 (*St.* n°. 102).

„Naar aanleiding van hetgeen ik straks zeide ten opzigte van den aard der gealtereerde recepten en derzelver onmisbaarheid voor personen, geheel vreemd aan het misdrijf, ter hunner verantwoording en als hun titel, betwijfel ik het, of zoodanige stukken wel bedoeld zijn bij voornoemd a. 22 onder de woorden: „werktuigen of andere voorwerpen, vervaardigd, „geschikt gemaakt, of gediend hebbende tot het plegen van „het misdrijf."

„Ten andere betwijfel ik, of zoodanige uitlegging van a. 22 wel in harmonie kan gebragt worden met a. 289, en speciaal met a. 296 S^{s}.

„Ik acht dus in dat opzigt het arr. verkeerd gewezen, en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen, doch alleen voor zoover daarbij de vernietiging der gealtereerde recepten is

bevolen; en ten dien opzigte ten principale regt doende, ook de teruggave van die stukken aan de regthebbenden zal bevelen; met verwerping overigens van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de req. als *eerste middel* van cassatie heeft voorgedragen: schending van a. 211 Sv., omdat het arr. niet genoegzaam met redenen is omkleed, dewijl de opgave, dat de aldaar vermelde feiten uit de bekentenis van den req., bevestigd door de beëedigde verklaringen der gehoorde getuigen, zijn gebleken, onvoldoende is, als gevende geene zekerheid, dat de voorschriften der wet omtrent het getuigenbewijs door het Hof in acht zijn genomen;

„Dat ook het bewijs, als zoude de req. van de valsche stukken gebruik hebben gemaakt, in geenen deele is geleverd, en het arr. ook dienaangaande niet genoegzaam is gemotiveerd;

„O. daaromtrent, dat het Pr.-Ger., op grond van de genoemde wettige bewijsmiddelen, heeft beslist, dat de req. de 188 geteekende of geparapheerde recepten der geneeskundigen van het algemeen ziekenfonds te A., met een bedriegelijk oogmerk heeft veranderd en van dezelve, des bewust, gebruik heeft gemaakt in voege bij het arr. omschreven;

„O., dat deze, nopens het gebruik maken dier recepten bestredene beslissing, als zijnde van feitelijken aard, voor geen nader onderzoek in cassatie vatbaar is;

„O. wijders, dat bij de wet niet is voorgeschreven, dat in de regterlijke uitspraken in het bijzonder worde vermeld, wat door ieder getuige afzonderlijk is verklaard;

„Dat daarentegen aan den eisch der wet, omtrent het met redenen bekleeden van arresten en vonnissen, in dit opzigt is voldaan, wanneer het, als in deze, blijkt, dat is regt gedaan op wettige bewijsmiddelen en die zijn opgegeven;

„O., dat als *tweede middel* is aangevoerd: schending van a.

150 S^t., in verband met a. 1910 B. W., omdat het Pr.-Ger. de niet onderteekende, maar bloot geparapheerde recepten van genoemd ziekenfonds, met de van naamteekening voorziene recepten heeft gelijk gesteld, terwijl evenwel de paraphe geene naamteekening, maar slechts een pennetrek of schrap daarstellende, evenmin als de onderteekening met een kruisje, voor eene naam- of handteekening kan gelden; dat het Hof dan ook verkeerdelijk heeft verstaan, dat die geparapheerde recepten, even als de geteekende onderhandsche geschriften, voor eene strafbare vervalsching vatbaar zijn;

„Dat het Hof wel heeft aangenomen, dat het parapheren voor die recepten gewoon is en als onderteekening moet gelden, doch geen bewijs hoegenaamd voor deze dubbele stelling bij het arr. heeft opgegeven;

„O. te dien opzigte, dat de bepaling van a. 150 S^t. ziet op de vervalsching van onderhandsche geschriften in het algemeen, zoodat in den regel ook niet-geteekende onderhandsche geschriften het onderwerp eener strafbare valschheid kunnen zijn, en dit te meer geldt voor de bedoelde recepten, nademaal derzelver onderteekening niet bij de wet is gevorderd, en de paraphuur, gelijk de onderteekening, bij de voorschriften omtrent de uitoefening der geneeskunde in deze is toegelaten;

„Dat de geparapheerde recepten dan ook bij het beklaagde arr. te regt als geldende zijn beschouwd;

„O., dat als *derde middel* van cassatie is voorgesteld: schending van a. 151 S^t., omdat het niet is bewezen, dat de req. vrijwillig gebruik heeft gemaakt van de vervalschte recepten, in den zin van dit a., daar hij, als bediende van een apotheker, over het opmaken en toezenden van deszelfs rekeningen niets te zeggen had, en op zijnen last volgens pligt handelde; dat althans het arr. ook te dezen opzigte niet genoegzaam met redenen is bekleed;

„O. dienaangaande, dat bij het bestreden arr. *in facto* is

uitgemaakt, dat de req. de voormelde, door hem zelven met een bedriegelijk oogmerk vervalschte recepten van het genoemd ziekenfonds, in de daarvoor bestaande boekjes heeft overgeschreven en met de rekening als justificatoire bescheiden ten behoeve van zijnen meester heeft ingeleverd, en alzoo, des bewust, van die vervalschte geschriften gebruik heeft gemaakt;

„O., dat in deze feitelijke beslissing is opgesloten, dat de req., ten aanzien van het gebruik maken dezer geschriften, vrijwillig heeft gehandeld, daar hij voor het Pr.-Ger. niet heeft aangevoerd, dat hij zich òf aan de valschheid, òf aan het gebruik maken der valsche stukken, op last van zijnen meester zoude hebben schuldig gemaakt, en deze laatste alsnu voorgegevene omstandigheid ook in geenen deele is bewezen; terwijl, wanneer ook het geven van dezen last ware gebleken, zulks niet van aard zoude zijn, om het misdadige van de gebruikmaking der valsche stukken weg te nemen, dewijl de bediende wel gehoorzaamheid aan zijnen meester verschuldigd is, doch niet ten aanzien van zaken, welke met de wetten strijdig zijn;

„O., dat 's Hofs feitelijke beslissing uit de bovengemelde wettige bewijsmiddelen geput zijnde, het arr. ook te dezen opzigte genoegzaam is gemotiveerd;

„O., dat alzoo *de* voorgestelde *middelen* van cassatie zijn onaannemelijk;

„O. echter, dat de door den req. vervalschte en des bewust gebruikte recepten niet zijn begrepen onder de „werktuigen „of andere voorwerpen, vervaardigd, geschikt gemaakt of „gediend hebbende tot het plegen van het misdrijf;"

„Dat immers die recepten niet zijn geweest het middel om het misdrijf te plegen, maar het voorwerp waarop het is bedreven; dat derhalve a. 22 der wet van 29 Junij 1854 (St. n°. 102) in deze verkeerd is toegepast, en dat dienvolgens het beklaagde arr. ook in zoo verre behoort te worden gecasseerd, als daarbij is bevolen de vernietiging der recepten;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van 17 Julij 1855, doch alleen voor zoo verre daarbij de vernietiging der recepten is bevolen; en te dien opzigte ten principale regt doende, beveelt de teruggave dier stukken aan den eigenaar of andere regthebbenden en veroordeelt den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCXLIII. — Arrest van 13 Nov. 1855.

(A. 456, *j°.* a. 64 *C. P.*)

Valt de daad van hem, die door middel van eene knijptang, op eigen gezag, het slot van een aan een ander toebehoorend hek los maakt, in de termen van a. 456 C. P.? — Ja.

Is het voor de toepasselijkheid van dit a. een vereischte, dat de tot afsluiting dienende voorwerpen vernield of verbroken zijn? — Neen.

Kan zoodanige daad als verschoonbaar worden beschouwd, wanneer het niet mogelijk was de reis langs een anderen dan den afgesloten weg voort te zetten, en de sleutel niet aanwezig was? — Neen.

In cassatie heeft zich voorzien de Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Groningen, tegen een arr., door dat Hof op 11 Junij 1855 gewezen, waarbij is bevestigd een vonnis der Arr.-R. te Winschoten, van 25 Apr. bevorens, bij hetwelk K. V., oud 27 jaren, voerman, geboren te Muntendam, wonende te V., is ontslagen van alle regtsvervolging, ter zake van, op den 16 Febr. 1855, op den weg en kade bij de Medemerklap, onder de gemeente Muntendam, het slot, dienende tot sluiting van een aldaar geplaatst hek, te hebben afgedraaid, ten einde aldus een vrijen doorrid te verkrijgen naar de gemeente Zuidbroek, hetwelk op den gewonen weg, wegens de aldaar aanwezige sneeuw, niet mogelijk was; de kosten te dragen door den Staat.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Geradts, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Het door den Proc.-G. in Groningen in deze zaak aangevoerde *middel* van cassatie is: schending van a. 456 *C. P.*, op grond; dat bij het beklaagde arr., regt doende in hooger beroep, ten onregte is beslist, dat de door den eersten regter als wettig bewezen aangenomen feiten niet zouden daarstellen het wanbedrijf van verbreking van afsluiting, en dat mitsdien de beklaagde ten onregte van alle regtsvervolging ter dier zake is ontslagen.

„Wat nu mijn gevoelen betreft, zoo heb ik mij met deze voorziening in cassatie zeer wel kunnen vereenigen, en geloof ik zonder veel betoog mijnerzijds, hoofdzakelijk te kunnen verwijzen tot onderscheidene arr^{n}. van dezen Raad, waarbij in bijkans geheel gelijksoortige gevallen is verstaan, dat het verbreken en daardoor openen van een hek, schutting of sluitboom op een pad, weg of straat, het misdrijf daarstelde, waaromtrent is voorzien bij a. 456 S^{g}.

„Ik verwijs tot dat einde, o. a.

„1°. tot een arr. van 25 Mei 1841, v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, V, 260.

„2^{d}. tot een arr. van 27 Junij 1843, v. d. Honert, X, 138; en

„3°. tot een arr. van 20 Aug. 1844, v. d. Honert, XI, 293; terwijl ik mij voorts ook nog veroorloof, om de aandacht van dezen Raad te vestigen op de ter gelegenheid van de behandeling dezer zaken door den toenmaligen Adv.-G. van Maanen en door mij zelven genomene conclusiën.

„Ik geloof, dat, wanneer men de beginselen, in deze arr^{n}. gehuldigd, toepast op de feiten, zoo als die zich in dit geding opdoen en door den regter als wettig bewezen zijn aangenomen, het ook wel niet twijfelachtig kan zijn, of a. 456 *C. P.* had hier deszelfs toepassing behooren te vinden.

„Inzonderheid evenwel meen ik hier opmerkzaam te moeten maken op deze 2 omstandigheden.

„*Vooreerst*, dat de *cloture*, welke hier *in casu* verbroken

werd, niet zoozeer was alleen het slot, als wel de geheele sluitboom, welke tot afsluiting diende van den weg en welke door middel van een hangslot was verzekerd; zoodat, door het wegnemen van dat slot, inderdaad de geheele afsluiting werd verbroken en vernietigd, zoo als dit dan ook bij de door mij zoo even aangehaalde arr[n]. van dezen Raad, telkens klaarblijkelijk in dien zin is verstaan en opgevat (zie mijne conclusie, X, 140 en XI, 294). En juist hierin nu ligt, mijns inziens, in het beklaagde vonnis de grondslag der verkeerde regtspraak, door namelijk de losmaking van het slot (zoo als dit in het vonnis genoemd wordt) door middel van werktuigen, die men opzettelijk tot dat einde had medegenomen, te beschouwen als een geïsoleerd feit, en niet als het middel tot de verbreking van de daargestelde afsluiting, of liever als de gedeeltelijke verbreking en vernieling van de afsluiting zelve.

„Hoezeer dat slot zelf niet zoozeer was verbroken, als wel door middel van eene knijptang was losgemaakt en afgedraaid, zoo was nogtans juist hierdoor de afsluiting zelve vernield (*détruit*), en bestond alzoo daardoor het *criterium*, hetgeen voor de toepassing van a. 456 in deze wordt gevorderd.

„Maar er is nog eene *tweede* omstandigheid, welke hier inzonderheid de opmerkzaamheid verdient. Zij is deze: dat almede door den regter is verstaan, dat hier geen opzet zoude aanwezig zijn, en dat alzoo, al moge dan ook de beklaagde in zijnen ijver eene daad verrigt hebben, die hem in gewone omstandigheden niet vrijstond, hij daardoor niet kan geacht worden eene daad te hebben verrigt, die hem deed vallen in de bepalingen der strafwet.

„Ook deze bewering evenwel is mij onjuist voorgekomen en zal, naar mijn gevoelen, het uitgesproken ontslag van regtsvervolging niet kunnen wettigen. Immers, van welk opzet is hier, blijkens de overweging des regters zelven, de rede? Wanneer hier bij het vonnis was verstaan, dat de beklaagde in

deze zoude hebben gehandeld *involontairement*, of dat de beklaagde zoude hebben verkeerd in het geval van a. 64 *C. P.*, dan voorzeker zoude deze beslissing des regters hier in cassatie behooren te worden geëerbiedigd, en het gemis van toerekenbaarheid de toepassing der strafwet niet gedoogen.

„Doch het gemis aan zoodanig opzet heeft de regter hier niet alleen niet bedoeld, maar zelfs het tegendeel daarvan in de motieven van het vonnis zeer duidelijk uitgedrukt. Het oogmerk, waarmede de daad werd verrigt, moge zich door de omstandigheden hebben laten regtvaardigen, onmiskenbaar heeft hier eene geheel vrijwillige en als zoodanig toerekenbare handeling plaats gehad. En wanneer ik dan nu verder in aanmerking neem, dat de moedwil, zoo als de wet dien vordert, hier ontwijfelbaar in de daad zelve lag opgesloten, dan geloof ik, dat, ook uit dit oogpunt beschouwd, in de onderwerpelijke zaak de strafwet had behooren te zijn toegepast. Ook ten aanzien van dit onderwerp verwijs ik nog tot een arr. van 29 Junij 1841, opgenomen bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, V, 361.

„Mij alzoo vereenigende met hetgeen door den Proc.-G. in G. tot staving dezer voorziening is aangevoerd, concludeer ik tot cassatie en voorts tot regtspraak ten principale; met veroordeeling van den gereq. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij het beklaagde arr., met overneming der motieven van den eersten regter, *in facto* is aangenomen, dat de weg en kade waarvan de rede, ten dage voormeld, was afgesloten door een hek, voorzien van een door schroeven bevestigd slot, hetwelk met eenen sleutel was gesloten, en dat de gereq., hoezeer wetende dat dit hek op eens anders grond was geplaatst en een ander toebehoorde, het slot bij middel van eene knijptang heeft losgedraaid en het hek heeft geopend, om zijne reis langs den alzoo geopenden weg te kunnen vervolgen; dat hij,

bij deze handeling, het voornemen heeft gehad het slot, dat door toedraaijing der schroeven weder aan het hek kon worden vast gemaakt, er weder aan te bevestigen, doch daarin verhinderd is geworden;

„Dat de afneming van het slot alleen heeft plaats gehad, daar hij, bij zijn gemeld doel, wegens het niet voorhanden zijn van den sleutel van het hek, en wegens de onbruikbaarheid van den straatweg door de menigvuldig gevallen sneeuw, geen ander middel had om zijne passagiers, die op bepaalde tijden te G. en te Z. moesten zijn, verder te vervoeren, dan door zich, op gemelde wijze, eenen doorgang door het hek te verschaffen;

„Dat aan de sluiting zelve geene verbreking of vernieling is geschied;

„O., dat bij het bevestigde vonnis is verstaan, dat, al moge de gereq., in zijnen ijver, ook al eene daad verrigt hebben, die hem, in gewone omstandigheden, volstrekt niet vrijstond, hij evenwel niet kon geacht worden eene daad te hebben gepleegd, die hem deed vallen in de bepaling der strafwet, daar het bewezen feit niet als verbreking van sluitingen kon worden gequalificeerd, en in allen gevalle het opzet, dat tot de schuldigverklaring van den gereq. alhier een hoofdvereischte is, niet kon geacht worden aanwezig te zijn;

„O. dienaangaande, dat het tot de strafbaarheid van het bewezen feit niet was vereischt, dat òf het hek, waardoor de afsluiting was daargesteld, òf het slot, hetwelk diende om de afsluiting te verzekeren, verbroken of aan stukken geslagen ware geworden; doch het alhier voor de toepasselijkheid van a. 456 genoeg was, dat het slot, door gebruikmaking van eene knijptang, en alzoo gewelddadig, door den gereq. op eigen gezag was losgemaakt, en zoodoende de sluiting was weggenomen, nademaal de bepaling van genoemd a., voor zoo verre de vernieling van afsluitingen betreft, op het oog heeft de handhaving van iemands regt, om een erf of eene plaats afgesloten

te houden, en dit regt door het gewelddadig en eigendunkelijk wegnemen der afsluiting wordt geschonden, ook wanneer de tot afsluiting dienende voorwerpen zelven niet vernield, dat is, niet eigenlijk verbroken zijn geworden;

„O. wijders, dat het uit gemeld vonnis consteert, dat de onderwerpelijke vernieling door den gereq. is gepleegd, niet onwillig, bij toeval of ongeluk, maar willens en wetens, mitsdien opzettelijk en in strijd met de strafwet;

„O., dat het ter zake niets afdoet, dat de gereq. tot deze vernieling is overgegaan, dewijl het hem niet mogelijk was zijne reis langs eenen anderen dan den afgesloten weg voort te zetten, en de sleutel van het gesloten hek niet voorhanden was; dat hij in ijver verkeerende, het feit heeft bedreven; evenmin als dat hij voornemens is geweest het slot weder aan het hek vast te maken, en daarin verhinderd is geworden; daar deze als bewezen aangenomene daadzaken wel verzachtende omstandigheden kunnen daarstellen, doch niet als verschooning bij de wet zijn aangemerkt; terwijl des daders gemeld voornemen het opzet niet doet vervallen, en de vergoeding van de gepleegde vernieling en van derzelver gevolgen het bestaan van de strafbare vernieling zelve regtens niet kon wegnemen;

„O., dat mitsdien het Pr.-Ger. in G., door bij het aangevallen arr. het bewezen feit te beschouwen als zoude het geene vernieling van afsluiting behelzen, althans als zoude deze vernieling zonder opzet zijn gepleegd, aan het feit heeft gegeven eene verkeerde qualificatie en het a. 456 heeft geschonden;

„Vernietigt het aangevallen arr. van het Pr.-Ger. in G., van 11 Junij jl., voor zoo verre de qualificatie van gemeld feit en het ontslag van den gereq^{e}. van alle regtsvervolging te dezer zake betreft;

„En doende wat het Pr.-Ger. had behooren te doen;

„Vernietigt mede voor zoo verre het vonnis, door de Arr.-R. te W., den 25 Apr. jl. in deze zaak gewezen;

„En alzoo, overeenkomstig a. 105 R. O., op het bestaande hooger beroep ten principale regt doende op het ten laste van den gereq. bewezen feit;

„O., dat hetzelve, ten aanzien van de, in den voorlaatsten bovenstaanden considerans aangehaalde omstandigheden, van verzachtenden aard is en alzoo behoort te worden gequalificeerd: vernieling van afsluiting, gepleegd onder omstandigheden, welke het wanbedrijf schijnen te verkleinen, voorzien en gestraft bij de a. 456 en 463 St., in verband met a. 20, eerste lid, der wet van 29 Junij 1854 (*St.* nº. 102), luidende enz.;

„Gezien mede de a. 52 St., 207 en 227 Sg.;

„Verklaart den gereq. K. V. schuldig aan het voorschreven te zijnen laste bewezen wanbedrijf, en veroordeelt hem in eene geldboete van *f* 10.00 en in al de kosten, daaronder begrepen die in cassatie gevallen."

Nº. MCXLIV. — Arrest van 20 Nov. 1855.

(A. 439, 440, 443, 445, 1, 175, 427 en 428 Sg.)

Kan, volgens a. 443 *Sg., het bestaan eener aanwijzing, door de erkentenis van den beklaagde bewezen worden?* — Ja.
Bestaat er schending van a. 175 *Sg., wanneer de verklaring van iemand, die in de voorloopige instructie niet als getuige, maar als verdachte is gehoord, op de openbare teregtzitting niet is voorgelezen?* — Neen.
Kan men zeggen, dat het Hof als eene aanwijzing heeft beschouwd de vroegere veroordeelingen van een beklaagde door een ander Hof, wanneer in het aangevallen arr. staat, dat die vroegere veroordeelingen het zegel drukken *op de aanwijzing van enz.?* — Neen.

G. M., oud 53 jaren, koopman, geboren te Ginneken, wonende te Nijmegen, J. F. K., oud 45 jaren, arbeider, geboren en wonende te Gouda, en J. v. d. B., oud 37

jaren, koopman, geboren en wonende te Rotterdam, zijn req^{n}. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.brab., van 19 Junij 1855, waarbij de 2 eersten, benevens L. Z., oud 36 jaren, koopman, geboren en wonende te G. (welke laatste zich niet in cassatie heeft voorzien), zijn verklaard schuldig aan diefstal, gepleegd bij nacht, in een bewoond huis, door meer dan één persoon en door middel van inklimming, in- en uitwendige braak, en de laatste aan medepligtigheid aan dien diefstal, door heling en verberging van het gestolene, wetende dat het gestolen was, en alle 4 zijn veroordeeld tot tuchthuisstraf, de eerste voor den tijd van 14 jaren, de tweede voor den tijd van 10 jaren, en de derde, benevens L. Z., elk voor den tijd van 6 jaren, en allen *in solidum* in de kosten van het proces.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Jhr. VAN DEN VELDEN en de advocaat van de req^{n}. in de voordragt en ontwikkeling van *twee middelen* van cassatie, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Tot staving van het in deze zaak ingestelde beroep in cassatie, is alleen namens den veroordeelde J. v. D. B. bij de stukken eene memorie overgelegd, waarbij wordt beweerd: schending van de a. 439, 440, 443 en 445 S^{g}., op grond dat sommige der aanwijzingen voor het bestaan van des req^{s}. schuld aan het met weten helen van een gedeelte van het gestolene, en speciaal die, welke vermeld zijn onder n°. 3, 4 en 5, niet behoorlijk zouden zijn bewezen, vermits als grondslag van dit bewijs is aangenomen de op zich zelve staande bekentenis van den veroordeelde, zonder dat die bekentenis *aliunde* wettelijk is bevestigd; terwijl daarenboven uit de praemissen van het arr. blijkt, dat het Hof op het oog heeft gehad, zoowel de verklaring van J. v. D. B., zijnde de broeder van den veroordeelde J. v. D. B., als de bekentenis van den

mede-veroordeelde Z.; aan welke verklaring en bekentenis door den regter, althans ten opzigte van dezen req., geen geloof mogt worden gehecht.

„*Dit middel* nu is mij niet gegrond voorgekomen; zoo als dan ook bij het later voor dezen req. gehouden pleidooi, aan de gegrondheid van *dat middel* juist niet veel waarde gehecht is.

„Wat het *eerste* punt betreft, de bewering namelijk, dat sommige der aanwijzingen niet behoorlijk zouden zijn bewezen, zoo geloof ik, dat, wanneer men het arr. zelf inziet, men zal bevinden, dat alle de omstandigheden, welke de regter, met betrekking tot den veroordeelde J. v. D. B., als aanwijzingen van schuld heeft aangenomen, inderdaad, met het oog op a. 443 S^{v}., behoorlijk bewezen zijn.

„Bij genoemde wetsbepaling toch is o. a. in n°. 4 uitdrukkelijk bepaald, dat het bewijs der aanwijzingen kan worden verkregen door de eigen erkentenis van den beschuldigde; en dit nu is hier in dit geding juist het geval.

„Wanneer men de daadzaken en de omstandigheden, welke uit de in deze bedoelde erkentenissen van den veroordeelde zelven zijn voortgevloeid, in verband brengt met het gepleegde misdrijf, dan hebben die allezins kunnen en mogen worden aangenomen als aanwijzingen, en alzoo als een wettig bewijsmiddel, tot vestiging van de overtuiging des regters voor het bestaan van de schuld van dezen req.

„En wat nu voorts het tweede punt betreft, als of namelijk uit de praemissen van het arr. zoude blijken, dat het Hof hier het oog heeft gehad, zoowel op de verklaring van den broeder des req., als op de bekentenis van een der mede-veroordeelden, zoo meen ik hieromtrent te moeten aanmerken, dat deze voorstelling, wat het bewijs betreft, ten eenemale onjuist is en in strijd met hetgeen daaromtrent in het arr. zelf uitdrukkelijk te lezen staat. Immers, die praemissen behooren niet tot de elementen van het bewijs.

„Men vindt daarin alleen eene opgave van den loop van het voorloopig onderzoek, eene ontwikkeling van den gang van het proces, met opzigt tot alles hetgeen geleid heeft tot de ontdekking van het misdrijf en de teregtstelling van de beschuldigden. Doch de eigenlijke bewijsmiddelen, welke bij den regter tot grondslag hebben verstrekt voor de schuldigverklaring, vindt men eerst veel later in het arr., op bladz. 26 *verso* en volgende, alwaar men de bestaande en door den regter aangenomene bewijsmiddelen voor elk der beschuldigden afzonderlijk vindt omschreven en aangeduid; en wanneer men nu in het arr. op bladz. 36 leest, welke bewijsmiddelen geleid hebben tot de schuldigverklaring van den 4ᵉ beschuldigde, den req. J. v. D. B., dan zal men daarbij geen het minste gewag vinden gemaakt, het zij van eenige verklaring van des reqᵗ. broeder J. v. D. B., het zij van de bekentenis van den medebeschuldigde Z.

„Hetgeen dus hieromtrent in de memorie is aangevoerd, is wezenlijk in strijd met den inhoud van het arr., en alzoo als *cassatie-middel* volkomen ongegrond; terwijl tevens hierin de oplossing en het antwoord ligt opgesloten op *het eerste* bij pleidooi aangevoerde nieuwe *middel*: beweerde schending namelijk van de a. 1, 175 en 445 Sᵍ., op grond dat de overtuiging des regters zoude geput zijn uit een getuigenis, in de voorloopige instructie gehoord, zonder dat die verklaring bij het onderzoek ter openbare teregtzitting is voorgelezen.

„Ik zoude op dit *cassatie-middel* kunnen antwoorden:

„1°. dat het voorschrift van a. 175 niet is daargesteld op straffe van nietigheid; en

„2°. dat, blijkens de praemissen van het arr., op bladz. 12 en volgg., de broeder des reqᵗ., J. v. D. B., geenzins als een getuige is gehoord, maar als iemand, die aanvankelijk zelf verdacht werd gehouden, en tegen wien zelfs als zoodanig regtsingang is verleend, zoodat het geval bij a. 175 bedoeld, hier in het

geheel niet heeft bestaan, en alzoo, ook uit dit oogpunt beschouwd, hier bezwaarlijk zoude kunnen worden gedacht aan eenige schending van de a. 175 en 445 Sg.

„Maar buiten dit alles, — de verklaring van dien broeder is in het minste niet opgenomen onder de bewijsmiddelen voor de schuld van J. v. d. B. Er is hier dus, ten aanzien van dezen req., geen de minste quaestie van eenig regt doen op een getuigenis van iemand, die bij de voorloopige instructie gehoord was, en dus ook niet van eenig verzuim van voorlezing van zoodanig getuigenis. Ook *dit middel* is alzoo in allen opzigte ongegrond.

„Maar behalve *dit eerste* bij pleidooi voorgestelde *middel*, is er ook nog een *tweede* voorgesteld, hetgeen mij evenzeer ongegrond is voorgekomen.

„*Dit tweede middel* is: schending van de a. 427 en 442 Sg., op grond dat hier zoude zijn regt gedaan op een bij de wet geheel onbekend bewijsmiddel, door namelijk onder de aanwijzingen voor het bestaan van de schuld van den 4e veroordeelde, mede op te nemen en te begrijpen de omstandigheid van de vroegere veroordeelingen van dezen beschuldigde, en dat laatstelijk bij arr. van het Hof in Z.holl. van 20 Oct. 1854, wegens het opkoopen van goederen, van 2 onderscheidene diefstallen afkomstig.

„*Vooreerst* meen ik hierop te moeten doen opmerken, dat de bedoelde omstandigheid bij het beklaagde arr. niet zoo zeer is aangenomen als eene aanwijzing zelve, als wel als eene bevestiging van de bestaande aanwijzigingen, zoo als men dan ook hieromtrent ten slotte alleenlijk vermeld vindt, dat deze omstandigheid als het ware het zegel drukt op de aanwijzing van dezen beschuldigde als opkooper van gestolen goederen.

„Maar buitendien, aangenomen dat hier werkelijk de rede is van eene aanwijzing in den zin der wet, ook dan nog

geloof ik, dat hier wel aan geene wetschending kan gedacht worden, omdat het hier niet zoozeer geldt de wettigheid van het bewijsmiddel als zoodanig, als wel de innerlijke bewijskracht daarvan, en dat nu is geheel en al aan de voorzigtigheid en aan het oordeel des regters overgelaten, zonder dat daarin immer een grond kan gelegen zijn tot cassatie.

„Ik houde dus ook *dit tweede* en *laatste middel*, namens den req. J. v. D. B. voorgesteld, voor ongegrond; weshalve, daar er namens de beide andere req^n. geene *middelen* zijn aangevoerd en ook, mijns inziens, niet bestaan, deze voorziening in cassatie, ten aanzien van alle de req^n., zal behooren te worden afgewezen.

„Ik concludeer tot verwerping, met veroordeeling van de req^n. *solidair* in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat, volgens het bij de memorie beweerde, bij het aangevallen arr. zijn geschonden de a. 439, 440, 443, 1° en 4°, en a. 445, 2° lid, S^v., omdat drie der aanwijzingen, waarop 's Hofs beslissing, dat de req. met weten gestolen voorwerpen geheeld heeft, gezegd wordt te rusten, niet wettelijk bewezen zouden zijn, en ten deze de op zich zelve staande bekentenis van den req. als grondslag van het bewijs zoude zijn aangenomen;

„O., dat *de twee middelen*, bij pleidooi voorgesteld, bestaan:

„1°. in beweerde schending van a. 1, in verband met de a. 175 en 445 S^v., omdat het Hof zijne overtuiging zoude geput hebben uit hetgeen gebleken was uit de verklaringen van eenen persoon (den broeder van den req. J. v. D. B.), die bij de instructie gehoord was, zonder dat die verklaringen ter openbare teregtzitting zijn voorgelezen;

„2°. in beweerde schending van hetzelfde a. 1, in verband met de a. 427, 1° lid, de a. 428 en 443 S^v., als zoude het Hof

zijne overtuiging van des req^{s}. medepligtigheid ontleend hebben uit bewijsmiddelen, bij de wet niet bekend, en, meer bijzonder, als aanwijzing hebben aangenomen des req. vroegere veroordeelingen wegens het opkoopen van goederen, van diefstallen afkomstig;

„O., met opzigt tot deze *middelen:*

„dat, blijkens het arr., de feiten, die ten grondslag zijn gelegd voor de veroordeeling van den derden req. van cassatie, bewezen zijn door meerdere getuigen; blijkende wijders uit het arr., dat door dien req., na aanvankelijke geheele ontkentenis, eindelijk is erkend geworden het ontvangen van de gestolen effecten en coupons uit handen van de beschuldigden, het medenemen derzelve naar Londen, het aldaar te gelde maken der coupons en handelen over de effecten, en het stellen of doen stellen van zijn naam op de coupons; dat voorts zijne bewering, dat hij daarbij ter goeder trouw en zonder kennis van de herkomst der goederen zoude zijn te werk gegaan, is getoetst aan verschillende omstandigheden, die bij het onderzoek ter teregtzitting zijn aan het licht gekomen; dat die bewering is gesteld tegenover zijne tegenstrijdige en leugenachtig bevonden opgaven, en dat het Hof ten slotte zijne overtuiging heeft uitgedrukt „dat J. v. D. B. zoo als niet vroeger met den te „plegen diefstal, dan toch tijdens de ontvangst der coupons, „met de wijze, op welke deze verkregen waren (namelijk door „diefstal), bekend was;"

„dat daarbij geen spoor te vinden is van eenig onwettig bewijsmiddel, en dat er ook geen blijk voorhanden is, dat het Hof eenig bewijs ontleend heeft uit verklaringen, afgelegd door des req. broeder, die vroeger wel als verdachte, doch nimmer als getuige in het proces is geweest, en wiens verklaringen alzoo in geen geval behoefden te worden voorgelezen; zijnde de inhoud derzelve bij de uiteenzetting van den loop van de instructie onder meerdere omstandigheden in het arr. wel

vermeld geworden, doch alleen ter opheldering van de bijzonderheden van het zeer ingewikkeld geding;

„Dat eindelijk, na opsommming van al de omstandigheden, die het Hof tot het besluit gebragt hebben, dat meergenoemde req., niet ter goeder trouw is geweest, wel ter versterking, doch geenzins tot vestiging van de overtuiging, waarin het te dien aanzien gebragt was, bij het arr. zijn aangevoerd de verschillende veroordeelingen, tegen den req. uitgesproken, wegens het opkoopen van goederen, van diefstallen afkomstig: zijnde mitsdien die veroordeelingen bij het arr. niet vermeld, als daarstellende eene aanwijzing van schuld, zoo als die bedoeld is in a. 442 S$^{\mathfrak{s}}$., maar slechts „*als het zegel drukkende* op de aanwijzing van den „beschuldigde als opkooper van gestolen goederen;"

„O., dat de *middelen*, door en van wege den derden req. van cassatie aangevoerd, mitsdien zijn ongegrond; dat door de overige req^n. geene gronden voor hun beroep in cassatie kenbaar zijn gemaakt; en dat er door den H.-R. ook geene aanwezig zijn bevonden, waarom het beklaagde arr., voor zoo veel hen betreft, ambtshalve zoude behooren te worden gecasseerd;

„Verwerpt het gedaan beroep in cassatie en veroordeelt de req^n. *solidair* in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCXLV. — Arrest van 20 Nov. 1855.

(A. 373, j^{is}. a. 15 en 34 *C. P.*)

Stelt eene aan den burgemeester gedane mondelinge klagte, en door dezen in geschrift gebragt en door den klager onderteekend, het delict van a. 373 C. P. *daar?* — JA.

Wordt er bij de wet vereischt, dat de klager een verzoek aan den burgemeester had moeten doen, om van de klagte procesverbaal op te maken, om daaraan kracht van wettig bestaan te verzekeren? — NEEN.

H. D. K., winkelier, wonende vroeger te Kuinre, laatst te

Weststellingwerf, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Overijssel, van 2 Julij 1855, waarbij in hooger beroep is bevestigd een vonnis van de Arr.-R. te Zwolle, van 26 Apr.1855, bij hetwelk hij is schuldig verklaard aan lasterlijke aanbrenging bij geschrifte tegen 2 personen aan eenen ambtenaar der regtspolicie, en voorts, met toepassing van de a. 373 en 374 S^t., in verband met a. 8 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), veroordeeld tot gevangenzetting voor den tijd van 6 maanden, in eene geldboete van *f* 50.00 en in de kosten, met ontzetting wijders voor den tijd van 5 jaren van de regten, bij a. 8 der wet van 29 Junij 1854 vermeld, met uitzondering van die sub litt. *d* van dat a. opgegeven, aan te vangen met den dag, waarop het vonnis kracht van gewijsde verkrijgt.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer GOCKINGA, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Het punt in geschil, hetgeen tot deze voorziening in cassatie aanleiding heeft gegeven, bestaat eeniglijk hierin: „of „eene mondelinge, bij eenen burgemeester gedane aangifte en „klagte tegen een bepaald persoon, dat deze zich aan brand- „stichting zoude hebben schuldig gemaakt, welke klagte door „dien ambtenaar in geschrifte is gebragt, en waarvan het ter „dier zake opgemaakt proces-verbaal door gezegden ambte- „naar en den klager is onderteekend, al dan niet kan worden „beschouwd als *une dénonciation par écrit*, in den zin van a. „373 S^t.?"

„De req. heeft gemeend deze vraag ontkennend te moeten beantwoorden, en heeft alzoo als *middel* van cassatie voorgesteld: verkeerde toepassing van evengenoemde wetsbepaling, in verband met de a. 15 en 34 S^g.; terwijl tot staving hiervan is aangevoerd:

„*Vooreerst*, dat het verbaliseren van des req^s. aangifte niet zoude zijn de daad van hem req., maar van den ambtenaar, die

het proces-verbaal opmaakt en de gedane klagte in geschrifte brengt; en

„*Ten tweede*, dat, daar bij a. 15 S^{g}., voor mondelinge klagten de onderteekening van den aangever is voorgeschreven, die onderteekening wel niet aan eene zoodanige klagte het karakter kan geven van eene schriftelijke klagte.

„Het Hof in O. evenwel heeft deze regtsvraag in eenen tegenovergestelden zin beslist; en wat nu mijn gevoelen betreft, zoo heb ik gemeend mij geheel en al te moeten vereenigen met de leer van het Hof, zoo als die in het beklaagde arr. voorkomt, en waarbij het Hof, juist naar aanleiding van het bepaalde bij a. 15 S^{g}., heeft verstaan, dat, wanneer eene mondelinge aangifte en klagte, naar aanleiding van gezegd wettelijk voorschrift, door den bevoegden ambtenaar in geschrift wordt gebragt, en zoowel door dezen als door den klager en aangever wordt onderteekend, dat geschrift alsdan werkelijk daarstelt *une dénonciation par écrit.*

„Naar mijne wijze van zien is deze beslissing volkomen juist, en zonder dat het noodig zal zijn om hieromtrent verder in veel ontwikkeling te treden (de zaak zelve is zeer eenvoudig), wil ik hier alleenlijk doen opmerken, dat deze leer niet alleen overeenstemt met den aard van het misdrijf, waarvan hier de rede is, maar ook met de bestaande jurisprudentie.

„Ik zeg, vooreerst met den aard van het onderwerpelijk misdrijf, als welke eensdeels gelegen is in het geheel vrijwillige en onverpligte der gedane klagte, zoo als men dan ook reeds leert bij CHAUVEAU, Tom. VI, p. 484: „*le caractère* „*essentiel de toute dénonciation est la spontanéité;*" en anderdeels in het volhardende en overdachte der gedane klagte, welke zich juist doet kennen door het in geschrift stellen en de onderteekening der klagte. Wanneer dit plaats heeft, dan is er geene quaestie meer van onoverdachte gezegden of onvoorzigtiglijk gebezigde uitdrukkingen, maar dan bestaat eene

zoodanige handeling van overleg en beradenheid, *une oeuvre réfléchie* (gelijk men dit mede bij CHAUVEAU vindt uitgedrukt), waarin juist het *criterium* van het alhier bedoelde misdrijf ligt opgesloten.

„Zeer te regt vindt men dan ook hieromtrent in het beklaagde arr. overwogen: „dat de beklaagde voor den burge„meester van K. is verschenen om de aanklagte te doen, en „zijne mondelinge aangifte terstond in geschrifte is gesteld; „welk schrift zoowel door hem als door den burgemeester is „onderteekend; waaruit volgt, dat de beklaagde in zijn voor„nemen heeft volhard, en met volkomene kennis van zaken „het geschrift heeft onderteekend, hetwelk de door hem mon„deling gedane aanklagte bevat."

„En dit nu was eveneens eene geheel vrijwillige daad van den req. zelven, en geenzins de daad van den verbaliserenden ambtenaar, waardoor dan ook ten eenemale vervalt het argument, getrokken uit a. 34 S^{f}. Het behoorde tot de ambtspligten van den burgemeester, om de aan hem gedane mondelinge klagte in geschrifte te brengen. De wet zelve heeft die verpligting aan gezegden ambtenaar opgelegd. Doch ook juist door die handeling werd de mondelinge klagte eene klagte bij geschrifte, terwijl, wat den inhoud dier klagte of liever de waarheid der gedane opgaven betrof, de verantwoordelijkheid daarvan niet kwam voor rekening van den ambtenaar, maar hem, die de klagte had gedaan. Verg. DE PINTO, *S^{f}.*, II, 60.

„Evenmin deed het hier iets ter zake, dat die klagte niet eigenhandig door den req. was geschreven, maar dat zulks was geschied door den burgemeester, terwijl hij, klager, dat stuk alleen had onderteekend; want de kracht van de overtreding ligt niet in het geschrift zelf, maar in de denunciatie, wanneer die schriftelijk geschied is. „*La dénonciation*," dus leest men weder bij CHAUVEAU, *l. l.*, 487, „*rend donc son auteur responsable* „*de son contenu, dès qu'elle est écrite, et quelle que soit sa forme.*"

„Wat nu voorts in de tweede plaats de jurisprudentie betreft, zoo wil ik alleenlijk hier herinneren, met betrekking tot de zoo evengenoemde leer, *qu'aucune forme n'a été prescrite*, aan de arr^n. van het Fransche Hof van cassatie van de jaren 1816 en 1838, welke men deswege vindt aangehaald in het werk van CHAUVEAU.

„Inzonderheid evenwel meen ik hier, met betrekking tot de zaak zelve, te moeten verwijzen tot een arr. van 3 Dec. 1819, hetgeen men vermeld vindt in de *Table Tricennale* van DE VILLENEUVE, en men *in voce: dénonciation fausse*, onder n°. 5 leest:

„*La dénonciation calomnieuse, punissable aux termes de l'art.* „373, *ne doit s'entendre que de celle, faite par écrit, c'est-à-dire* „écrite *par le dénonciateur, ou dressée par l'officier de police en* „*présence du dénonciateur et signée par lui; ou enfin, à défaut* „*de signature, contenant mention qu'il a été requis de signer* „*après lecture à lui faite.*"

„Alleenlijk evenwel voor het geval dat het door den ambtenaar opgemaakte proces-verbaal niet geteekend was door den aangever of klager, zoude behooren te blijken, dat in deze voldaan ware aan de voorschriften van a. 31 *Cod. d'Instr. Crim.*, gelijk men dit vindt bij CHASSAN, *Traité des délits de la parole etc.* Tom. 1, n°. 603, p. 471.

„Het is alzoo naar aanleiding van deze beschouwingen, dat ik deze voorziening in cassatie voor ongegrond houd, en dat ik mitsdien concludeer tot verwerping, met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Wat betreft *het* aangevoerde *middel* van cassatie:

„O., dat *in facto* is beslist: dat de req. voor den burgemeester is verschenen en de bij het beklaagde arr. omschreven klagte of aangifte heeft gedaan; dat voorts de burgemeester daarvan proces-verbaal heeft opgemaakt en,

na gedane voorlezing, met den tegenwoordigen req. heeft geteekend;

„O., dat verder nog *in facto* is beslist: dat de req. bij een adres, door hem onderteekend en gerigt aan den Off. v. J. te Z., onder anderen heeft verzocht, of er door dien ambtenaar geen gevolg kon worden gegeven aan het proces-verbaal, dat ten zijnen verzoeke was opgemaakt ten laste van L. S., welk adres niettemin, naar hetgeen dienaangaande in het beklaagde arr. voorkomt, niet als de klagte, waarop het hier aankomt, inhoudende, is te beschouwen, maar blootelijk als eene inhaesie van die, vervat in het door den burgemeester opgemaakt proces-verbaal; en dat dus hier, bij de beoordeeling van *het* voorgestelde *middel* van cassatie, niet verder in aanmerking komt;

„O., wat aangaat de klagte bij den burgemeester gedaan, waarop des req[s]. bezwaar doelt, dat de onderteekening, na gedane voorlezing, volkomen aantoont, dat de klagte, zoo als ze is geverbaliseerd, van hem afkomstig is; en dat nergens wordt vereischt, dat de req. een uitdrukkelijk verzoek aan den burgemeester had moeten doen tot het opmaken van het proces-verbaal, om daaraan kracht van wettig bestaan te verzekeren;

„O., dat wijders bij a. 32 S[r]., onder anderen, aan de burgemeesters wordende opgedragen de klagten of aangiften te ontvangen, daaruit volgt, dat het niet aan den burgemeester stond te beoordeelen, of hij de gedane klagte al of niet zou ontvangen; en dat het beweren, dat niet de req. hier de vrijwillig handelende persoon is, op die wetsbepaling in geenen deele kan worden gegrond; en dat, wat aangaat het bij de memorie aangehaalde a. 34, dit niet handelt over den aard der aangiften of klagten, en dus hier buiten alle toepassing is;

„O., wat aangaat het voorgestelde bezwaar, dat de klagte,

bij den burgemeester gedaan, niet zou zijn eene klagte bij geschrifte (*dénonciation par écrit*), hoedanige alleen strafbaar kon zijn naar a. 373 S^t^., dat hier is een door den req. onderteekend geschrift; dat, voor zoover daaromtrent niet bij eenige wet uitzondering mag zijn gemaakt, de onderteekening het blijk oplevert, dat een geschrift is afkomstig van dengeen die het heeft onderteekend, of wel door dezen erkend, immers wat den hem betreffenden inhoud daarvan aangaat; dat hier op de gewone en algemeen erkende regelen daaromtrent geene uitzondering bij de wet is gemaakt; dat alzoo hier is de klagte bij geschrifte, die voor de toepasselijkheid van a. 373 voormeld wordt vereischt;

„O., wat aangaat het beweren bij de memorie, dat uit a. 15 S^r^. zou blijken, dat hier is *mondelinge* klagte en dus niet klagte *bij geschrifte*, vermits die beide daar tegenover elkander worden gesteld; dat de tegenstelling der beide soorten van klagten geene andere is, dan die tusschen klagten, door den klager zelven opgemaakt en aldus ingeleverd, en klagten, mondeling aan den ambtenaar gedaan en door dezen in geschrift gesteld; dat dan ook die tegenstelling niet wegneemt, dat de dus gedane mondelinge klagte, wanneer zij eenmaal in geschrifte is gebragt en onderteekend, wordt eene schriftelijke klagte, volkomen in zich bevattende datgeen, wat voor de toepassing van a. 373 meergenoemd, in voege boven reeds gemeld, wordt vereischt;

„O., dat op voorschreven gronden *het* aangevoerde *middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCXLVI. — Arrest van 20 Nov. 1855.

(A. 206, j°. a. 211 Sr.)

Is a. 206, j°. *a.* 211 *Sr geschonden, wanneer, bij eene beweerde overtreding van het reglement op het beheer en onderhoud der buurtwegen in Zeeland, door den regter bij zijn vonnis niet is uitgemaakt, of de* in casu *bedoelde weg is een buurtweg, al dan niet?* — Ja.

Kan te dien opzigte de beslissing des eersten regters gezegd worden te zijn overgenomen, wanneer de regter in hooger beroep verklaart het vonnis te bevestigen, doch op andere gronden? — Neen.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te Zierikzee is req. van cassatie tegen een vonnis van die Regtbank, van 27 Julij 1855, waarbij, hoewel op andere gronden, in hooger beroep is bevestigd een vonnis van den Kntr. te Brouwershaven, van 12 Junij 1855, bij hetwelk H. K., landbouwer, wonende te Noordwelle, gedagvaard ter zake hij op den 5 Mei ll., des avonds tusschen half 10 en half 11, een paard heeft laten loopen, zonder geleide of opzigt, aan den openbaren weg, zijnde de *Lage Zoom*, tusschen Haamstede en Renesse, is ontslagen van alle regtsvervolging; de kosten te dragen door den Staat.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Gockinga, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik vereenig mij met de gronden, in de memorie ontwikkeld, die ik vermeen volkomen juist te zijn.

„Ik zelf heb eenmaal betoogd, met betrekking tot a. 24 der jagtwet, dat het niet juist was in eene wet te bepalen, dat geene honden (hier: geene paarden) zullen mogen losloopen; maar ik heb dit aan eene slechte redactie toegeschreven, en doe dit ook hier.

„Ik heb dan ook niets te voegen bij de redenering, in de memorie vervat.

„Men moet de wet zoo uitleggen, dat zij eenig effect kan

hebben; en *in casû* is behoorlijk beslist, dat het los geloopen hebbende paard den gereq. toebehoorde. Deze laatste was daarvoor aansprakelijk.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde vonnis zal vernietigen, en doende wat de Regtbank had behooren te doen, mede zal vernietigen het vonnis in eersten aanleg gewezen; en op de bewezen verklaarde daadzaken ten principale zal regt doen, conform het requisitoir, door den req. in appel genomen, met veroordeeling van den gereq. in alle de kosten, ook die in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., wat er moge zijn van *het* aangevoerde *middel* van cassatie, dat het ingeroepen reglement is een reglement op de buurtwegen en voetpaden; dat dan ook onder de wegen, genoemd in a. 66, moeten worden verstaan buurtwegen, waarover, in voege bepaald bij a. 1, het beheer en de policie behoort aan de plaatselijke besturen, onder toezigt van Gedeputeerde Staten; dat mitsdien de weg, waarvan in deze de rede is, moet behooren tot de gemelde soort van wegen, zal het reglement er op kunnen van toepassing zijn; dat wel bij het vonnis van den eersten regter is uitgemaakt, dat de weg behoort tot de buurtwegen, als zijnde vermeld op het tableau der buurtwegen, vastgesteld voor de gemeente N.; dat echter in het vonnis in hooger beroep, omtrent de feitelijke omstandigheden, waarnaar zou moeten worden beoordeeld of de weg al of niet een buurtweg is, geene beslissing voorhanden is, zoo als omtrent de andere daadzaken, en evenmin kan worden aangenomen, dat de regter in hooger beroep op dat punt heeft overgenomen de beslissing van den eersten regter daar bij de handhaving der uitspraak van den eersten regter uitdrukkelijk wordt gezegd, dat het is op andere gronden;

„O., dat hier alzoo niet is beraadslaagd over alle de daadzaken, die voor het beoordeelen van de toepasselijkheid van het in deze ingeroepen reglement moeten in aanmerking komen, en dat hierdoor is geschonden a. 211, in verband met a. 206 S^{g}.;

„Vernietigt uit dezen hoofde het beklaagde vonnis van de Arr.-R. te Z., van 27 Julij 1855;

„Verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Zeeland, om op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCXLVII. — Arrest van 27 Nov. 1855.

(A. 386, n°. 3, *C. P.*; a. 206, 211 en 218 S^{g}.)

Is, met het oog op a. 381 *S^{g}., in geval van vrijspraak, op grond van het onbewezene der schuld, de cassatie niet uitsluitend in het belang der wet toegelaten?* — Ja.

Kan er sprake zijn van schending van de a. 206 *en* 211 *S^{g}., wanneer, naar het oordeel van het Hof, het O. M., met toepassing van den regel:* non bis in idem, *niet ontvankelijk is in zijne actie, en derhalve over de schuld en straf niet heeft beraadslaagd?* — Neen.

Is a. 218 *S^{g}. verkeerd toegepast, wanneer er sprake is van* ontslag van regtsvervolging, *en het vonnis niet is gegaan in kracht van gewijsde?* — Ja.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.brab. is req. van cassatie tegen een arr., door gemeld Hof, regt doende in hooger beroep, op den 10^{n} Julij 1855 gewezen, waarbij, met gedeeltelijke vernietiging van een vonnis, door de Arr.-R. te 's Hertogenbosch den 29^{n} Mei te voren gewezen, in zake tegen C. R., oud 29 jaren, geboren te 's Bosch, wonende te Weert, handelsreiziger, het O. M. is verklaard niet ontvankelijk, voor zooveel betreft het punt van aanklagt van ter kwader trouw ten nadeele van den eigenaar te hebben verduisterd, door

opzettelijk niet te verantwoorden gelden, die genoemde R. voor zijnen meester, tijdens hij bij dezen tegen vast loon in dienst was, als handelsreiziger en kantoorbediende ontvangen had.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Jhr. VAN DEN VELDEN en de advocaat van den gereq. in zijne mondelinge voordragt tot bestrijding van *de* aangevoerde *middelen* van cassatie, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Drie middelen* van cassatie zijn bij de memorie aangevoerd.

„*Het eerste* heette: schending der a. 206 en 211 Sr., omdat het Hof, met betrekking tot het hier alleen te pas komende punt van aanklagt, ten onregte niet beraadslaagd zoude hebben over de qualificatie van het feit en de toe te passen straf. Dit ontken ik. Bij niet-ontvankelijk-verklaring van het O. M. wegens *bis in idem*, kon het Hof in zijn systema niet beraadslaagd hebben over qualificatie en straftoepassing van eene daad, die het in dit geval niet meer voor strafbaar of vervolgbaar hield.

„Dit is evenzoo het geval bij vrijspraak.

„Met *dit middel* kan ik mij dus niet vereenigen.

„Geheel anders is het gelegen met *het tweede* en *derde middel*, ten wier opzigte ik volmaakt instem met de zienswijze van den req., uitgenomen zijn beroep op de bij de memorie overgelegde stukken, waaraan ik weinig of niets hecht.

„Die stukken hadden bij de overige moeten zijn gevoegd en ter kennisse van het Hof gebragt; terwijl mij uit de feitelijke beslissing, die hier ons alleen staat te onderzoeken, in verband met de uitspraak, duidelijk schijnt te blijken, dat noch Hof, noch O. M. iets van het bestaan derzelve geweten heeft. Misschien had het Hof, met kennis van die stukken, anders gevonnisd.

„Ook zonder die stukken, beschouw ik de zaak aldus:

„ De H.-R. heeft arr., vonnis en dagvaarding (*de introitus itis*) vernietigd.

„ Van dat oogenblik af aan is, mijns oordeels, het geheele proces, met al wat op de dagvaarding gevolgd is (en dus ook het vonnis van verwijzing), vervallen.

„ Het eerste proces tegen den req. is *comme non avenu;* en of het dan dezelfde of soortgelijke daden betreft, doet niets ter zake.

„ Het O. M. behield, na dat arr. van den Raad, zijn regt om, ter zelfde of andere zake, eene andere dagvaarding uit te vaardigen, die beter aan de eischen van den H.-R. voldeed.

„ Maar het grootste argument tegen de toepasselijkheid van a. 218 S^r. is, dat hier geene vrijspraak noch zelfs ontslag van regtsvervolging is gevallen. Er was dus zelfs geene definitieve eindbeslissing van het proces, en dat wordt toch gevorderd.

„ Er moet bij eene eindbeslissing geoordeeld zijn. *Vid.* KEMPER, II, 605, *in fine.*

„ Overigens vereenig ik mij met de redenering des req^s.

„ Noch in onze regtspraak of autheuren, noch bij de Fransche, heb ik iets gevonden, dat voor deze zaak dienstig was, en dan nog zeg ik, met den heer KEMPER *l. cit.*, dat men, ten aanzien der laatstgenoemde autoriteiten, zeer voorzigtig moet zijn met de toepassing, wegens het verschil van wetgeving.

„ Ten aanzien van *het derde middel*, verwijs in naar de memorie des req^s. en mijne vroegere conclusie in deze zaak, die men vindt bij V. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1855, I, 251.

„ In één opzigt is naar mijn inzien het beroep niet ontvankelijk.

„ Het is gerigt tegen het geheele arr., dat de vrijspraak op één punt, door de Regtbank te 's H. uitgesproken, bevestigt.

„ Ik heb de eer, namens den Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. den req. zal verklaren niet ontvankelijk in zijn beroep, voor zoo ver het ook gerigt is tegen eene vrijspraak, en voorts

het beklaagde arr. zal vernietigen, en ten principale op de feiten, door de Arr.-R. te 's H. bewezen verklaard, zal regt doen overeenkomstig de conclusie der memorie en het requisitoir van het O. M. bij het Hof, met veroordeeling van den gereq. in alle de kosten, ook die in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de gereq. van cassatie heeft te regt gestaan, onder anderen, wegens het ter kwader trouw, ten nadeele van den eigenaar, doen weghalen en verduisteren van 6 balen koffij, die door de firma E. en v. M. bij v. E. te Maastricht waren gedeponeerd, of aan dezen geleverd in 1853; dat echter de Arr.-R. te 's Hertogenbosch, bij vonnis van 29 Mei 1855, hem te dier zake heeft vrijgesproken, op grond dat het onbewezen was, dat de bedoelde koffij van wege den beklaagde was weggehaald, en dat het Pr.-Ger. in N.brab., bij het beklaagde arr. op dat punt de middelen en motieven van den eersten regter aangenomen hebbende, die vrijspraak heeft bevestigd;

„O., dat vermits in deze bestaat vrijspraak, op grond dat de schuld van den beklaagde niet is bewezen, de cassatie van het arr., in gevolge a. 381 Sv., wel door den Proc.-G. bij den H.-R. in het belang der wet kan vervolgd worden, doch niet door den Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.brab.;

„Verklaart den req. niet ontvankelijk in zijn beroep, voor zoo verre hetzelve gerigt is tegen de in het arr. vervatte vrijspraak;

„O., met opzigt tot het overige gedeelte van de aanklagt, dat de gereq. van cassatie, in de maand Dec. 1854, voor de Arr.-R. te 's H. heeft te regt gestaan wegens het „in 1854, voor en ten „behoeve van zijnen meester, de firma E. en v. M. te 's H., „bij wie hij tegen vast loon in dienst was, ontvangen en niet „aan dezen verantwoorden, onder anderen, van *f* 500.00, „zijnde aan J. D. te Sittard kwijting gegeven voor *f* 4000.00, „doch slechts verantwoord *f* 3500.00;" dat gemelde Regtbank,

bij haar vonnis van 21 Dec. 1854, verklaard heeft, dat de daad, aan C. R. ten laste gelegd, noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding opleverde, en hem mitsdien van alle regtsvervolging heeft ontslagen; dat dit vonnis in hooger beroep is bevestigd bij arr. van het Pr.-Ger. in N.brab., van 13 Febr. 1855, doch dat evengemeld arr. door den H.-R. op 11 Junij 1855 is vernietigd, en dat door dezen Raad, ten principale regt doende, ook is te niet gedaan gemeld vonnis, alsmede de dagvaarding, op grond dat dezelve niet voldeed aan hetgeen bij a. 223 S^{8}. is voorgeschreven;

„Dat inmiddels, en wel op den 12^{n} Mei 1855, tegen den 22^{n} Mei daaraanvolgende, voor de Regtbank te 's H. de nu gereq. op nieuw is gedagvaard, als zoude hij „ter kwader „trouw, ten nadeele van den eigenaar verduisterd hebben, „door opzettelijk niet te verantwoorden *ƒ* 621.00, die hij voor „zijnen meester, de firma E. en v. M. te 's H., tijdens hij bij „deze tegen vast loon in dienst was, als handelsreiziger en „kantoorbediende, of althans in zijne hoedanigheid van „loontrekkend lasthebber, van J. D. te S. ontvangen had, en „die hem ter hand waren gesteld om er een bepaald gebruik „van te maken, of verder daarmede te handelen volgens de „hem door genoemde firma gegeven bevelen, moetende hij ze „in allen gevalle òf teruggeven, òf overleveren, òf er een „bepaald gebruik van maken, òf iets bepaalds mede doen; „hebbende hij deze gelden arglistig ten eigen behoeve aange„wend, terwijl hij ontving den 30 Maart 1853 *ƒ* 929.75, en „verantwoordde *ƒ* 920.65; den 5 of 6 Mei 1853 *ƒ* 2200.00, en „verantwoordde *ƒ* 2000.00; den 9 Julij 1853 *ƒ* 1012.00, en „verantwoordde *ƒ* 600.00;"

„Dat de Regtbank in het vonnis van 29 Mei 1855 (waarbij de nu gereq. wegens *misbruik van vertrouwen* is veroordeeld) heeft overwogen: „dat de beklaagde, bij vonnis „van 21 Dec. 1854, is ontslagen van alle regtsvervolging,

„omdat de hem te last gelegde daad, voor zoo ver die
„als bewezen was aan te merken, noch misdaad, noch wan-
„bedrijf, noch overtreding opleverde; dat tegen het misdrijf,
„zoo als dat bij de dagvaarding in het onderwerpelijke
„regtsgeding is omschreven, straffen bedreigd worden, en
„dat mitsdien de bewering, namens den beklaagde gevoerd,
„als zoude hij zijn vrijgesproken, en ter zake van hetzelfde feit
„andermaal in regten betrokken worden, niet kan opgaan;"

„Dat op het hooger beroep tegen voorschreven vonnis van 29 Mei, zoowel door den veroordeelde, als door het O. M. ingesteld, door het Pr.-Ger. in N.brab., bij het thans beklaagde arr. van 10 Julij 1855, is verstaan: dat het bij de 2 dagvaardingen voor de Regtbank bedoelde feit is een en hetzelfde, alleenlijk met de wijziging, dat de som gelds, welke verduisterd zoude zijn, bij de eerste dagvaarding op slechts *f* 500.00 gesteld, volgens nadere berekening bij de tweede dagvaarding op *f* 621.00 is gebragt;

„Dat wijders door het Hof geoordeeld is, dat de eerste regter, door alzoo over eene daadzaak, den beklaagde als misdrijf ten laste gelegd, doch waaromtrent hij van regtsvervolging was ontslagen, bij herhaling te hebben regt gesproken, geschonden had a. 218, in verband met a. 210 Sv., en uit dien hoofde het vonnis, voor zoo verre dat punt betreft, heeft vernietigd en het O. M. heeft verklaard niet ontvankelijk;

„O., dat daartegen door den req. zijn aangevoerd *drie middelen* van cassatie: als *vooreerst*, schending van de a. 206 en 211 Sv., als zijnde met betrekking tot het eerste punt van aanklagt, ten onregte niet beraadslaagd over de qualificatie van het feit en de toe te passen straf;

„*Ten tweede*, schending van a. 218 van hetzelfde Wetb., doordien het O. M. ontvankelijk was, omdat het niet dezelfde feiten geldt, omdat de beklaagde niet was vrijgesproken, en omdat er zelfs geen regterlijk gewijsde, het zij ten voordeele,

het zij ten nadeele van den beklaagde, bestond; en *ten derde*, schending van a. 386, n°. 3, van het Strafwetboek, in verband met a. 14, n°. 6, der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), als zijnde de als bewezen aangenomen daadzaken niet als diefstal in dienstbaarheid gequalificeerd;

„O., met opzigt tot *het eerste* en *het derde middel* van cassatie, dat dezelve blijkbaar zijn ongegrond, daar toch bij de meening van het Hof, dat het O. M. niet ontvankelijk was in zijne actie, alle onderzoek omtrent de qualificatie van het bewezen feit en omtrent de toe te passen straf moest vervallen;

„O., wat betreft *het tweede middel*, dat de grond, in de eerste plaats tot staving van *dit middel* aangevoerd, kennelijk is in tegenspraak met hetgeen door den regter beslist is, daar deze na een onderzoek der daadzaken (hoedanig onderzoek voor den H.-R. niet meer kan plaats hebben), zijne overtuiging heeft uitgemaakt, dat het feit, waarvoor de gereq. de laatste maal heeft te regt gestaan, geen ander is, dan dat waarvoor in de maand Dec. 1854 gedagvaard was geweest, welke beslissing, onder omstandigheden als zich hier voordoen, in cassatie behoort te worden geëerbiedigd; dat overigens door den req. te regt is aangevoerd, dat het in hooger beroep bevestigde vonnis van de Arr.-R. te 's H., van 21 Dec. 1854, slechts bevatte een ontslag van alle regtsvervolging, en de gereq. van cassatie daarbij niet was vrijgesproken; dat ook, indien konde worden aangenomen, dat, wat de gevolgen betreft, mag worden gelijk gesteld ontslag van alle regtsvervolging met vrijspraak, en er alzoo in deze grond konde bestaan tot inroeping van het beginsel, vervat in a. 218 S^r^., voor de toepassing van dat beginsel nogtans in het onderwerpelijke geval geen reden bestaat, omdat het bij het beklaagde arr. aangehaalde vonnis der Arr.-R. te 's H., van 21 Dec. 1854, niet was gebleken te zijn gegaan in kracht van gewijsde, en derhalve niet als zoodanig kon worden aangemerkt;

„O., dat a. 218 alzoo in deze werkelijk verkeerd is toegepast;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in N.brab., van 10 Julij 1855, met instandhouding evenwel van de daarin vervatte vrijspraak op de aanklagt van het ter kwader trouw ten aanzien van den eigenaar doen weghalen en verduisteren van 6 balen koffij;

„En alsnu, ten opzigte van de andere bij dagvaarding te last gelegde feiten, ten principale regt doende als regter in hooger beroep op de als bewezen aangenomen daadzaken;

„O., dat de feiten, waarvoor de gereq. van cassatie op den 12ⁿ Mei 1855 is gedagvaard, en ter zake waarvan hij op den 29ⁿ Mei daaraanvolgende door de Regtbank te 's H. is veroordeeld, volgens de feitelijke beslissing van het beklaagde arr., zijn dezelfde als die, waarvoor hij reeds vroeger voor dezelfde Regtbank is gedagvaard;

„Dat derhalve, tijdens de dagvaarding, welke heeft uitgemaakt den grondslag der onderhavige strafvordering, nog was aanhangig een ter zake derzelfde feiten tegen denzelfden beklaagde ingesteld regtsgeding;

„Dat het strijdt met de algemeene beginselen van strafvordering, dat iemand ter zake van hetzelfde feit te gelijker tijd meer dan ééne vervolging ondergaat;

„O., dat uit dien hoofde en in zoover het vonnis van de Arr.-R. te 's H., van 29 Mei 1855, behoort te worden te niet gedaan;

„Vernietigt het voorschreven vonnis, doch alleen voor zoo veel betreft het eerste punt van aanklagt, en verklaart het O. M. niet ontvankelijk in zijne bij dagvaarding van 12 Mei 1855 tegen den gereq. ingestelde strafvordering; beveelt, dat al de kosten, ook die in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat."

N°. MCXLVIII. — Arrest van 27 Nov. 1855.

(A. 6, 7, 8 en 58 der wet van 21 Dec. 1853 (*St.* n°. 128); a. 430, 434 en 435 Sr.)

Kan er sprake zijn van schending of verkeerde toepassing van de a. 430, 434 *en* 435 *Sr., wanneer den regter door de beëedigde verklaring van twee getuigen gebleken is, dat de afstand van zeker huis was binnen den verboden kring, waarvan de rede is bij de a.* 6, 7 *en* 8 *der wet van* 21 *Dec.* 1853 (St. n°. 128)? — Neen.

P. d. D. is req. van cassatie van een in hooger beroep gewezen vonnis der Arr.-R. te Middelburg, van 5 Julij 1855, waarbij hij req., met vernietiging van het in eersten aanleg gewezen vonnis van het Ktng. te Oostburg, van 2 Apr. te voren, is schuldig verklaard aan het hem bij dagvaarding ten laste gelegde feit, van aan den westgevel van zijn huis, staande binnen den kleinen verboden kring van het havenfort te Breskens, een gemetselden bakoven te hebben gesticht, zonder tot dien bouw de vergunning van den Minister van Oorlog te hebben bekomen, en te dier zake veroordeeld in eene geldboete van *f* 25.00, ten behoeve van den Staat, met bepaling, dat, indien hij in gebreke blijft de boete, binnen 2 maanden na daartoe te zijn aangemaand, te betalen, de straf zal worden vervangen door eene gevangenisstraf van 3 dagen, en voorts met bevel, dat het gebouw binnen 14 dagen zal zijn weggeruimd, en verklaring, dat, als zulks niet binnen dien bepaalden tijd is geschied, dit op kosten van den req. van wege den Staat zal kunnen geschieden; met verdere veroordeeling in de kosten, bij lijfsdwang des noods op hem te verhalen.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer van IJsselsteyn, heeft de Adv.-G. Dekkth, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Het* in deze zaak aangevoerde *middel* van cassatie is: schending en verkeerde toepassing van de a. 430, 434 en 435

S^g., benevens de wet van 21 Dec. 1853, betrekkelijk het bouwen binnen zekeren afstand van de vestingwerken van den Staat (*St.* n°. 128), en zulks hoofdzakelijk op grond, dat de overtreding, waaraan de req. is schuldig verklaard, zoude zijn onbewezen, omdat niet zoude blijken, dat de meting van de 300 el, bepaald voor den verboden kleinen kring, geschied is overeenkomstig het bepaalde bij a. 8 van de zoo evengen. wet van 21 Dec. 1853.

„Al dadelijk evenwel moet ik tegen deze bewering des req^s., en tegen hetgeen tot staving daarvan bij de memorie is aangevoerd, doen opmerken, dat *dit* geheele *cassatie-middel* niet behoorlijk is geformuleerd (zoo als dit almede het geval is in de volgende zaak van M.), daar hier, bij de behandeling in cassatie, wel nimmer de vraag kan zijn, of eenige overtreding al dan niet te regt door den regter als bewezen is aangenomen, maar alleen, of de uitspraak des regters, met betrekking tot de bewijsmiddelen, behoorlijk met redenen is omkleed, weshalve hier in allen gevalle, wat de bewijsmiddelen betreft, de eigenlijke grond van cassatie zoude moeten worden gezocht in de bekende a. 206 en 211 S^g.

„En wanneer men nu, met het oog hierop, het beklaagde vonnis inziet, dan geloof ik wel niet, dat hier eenige de minste grond aanwezig is, om het vonnis, met betrekking tot de bewijsmiddelen, te beschouwen als niet behoorlijk te zijn gemotiveerd. Immers, uit dat vonnis blijkt zeer duidelijk en stellig, dat in deze is regt gedaan op de verklaringen van 2 ter teregtzitting onder eede gehoorde getuigen, en alzoo op een wettig bewijsmiddel; terwijl voorts in de motieven van het vonnis zelf geen het minste blijk wordt aangetroffen, dat de verklaringen dier getuigen zouden berusten op eene bijzondere meening of gissing, bij redenering opgemaakt.

„Van eenige schending van de a. 430 en volgg. S^g., zelfs in verband met a. 211, zal hier dus de rede wel niet kunnen zijn.

„Evenmin zal hier sprake kunnen wezen van eenige schending van genoemde wettelijke voorschriften omtrent het bewijs, in verband met de a. 6, 7, 8 en 58 van de wet van 21 Dec. 1853, of wel omgekeerd, van laatstgen. wetsbepalingen, in verband met de bedoelde voorschriften van het Wtb. v. Strafv.

„Wanneer de regter verklaart (zoo als dit met zoo vele woorden in het vonnis te lezen staat), „dat volgens de ver„klaringen der getuigen, deze door eene opmeting hebben be„vonden, dat het huis van den beklaagde is en was gelegen „op een afstand van 295 ellen van het havenfort te B.," dan moet deze verklaring des regters hier in cassatie worden geloofd, dan mag deze verklaring des regters hier ter plaatse aan geen nieuw onderzoek worden onderworpen.

„De eenige vraag dus, die zich hier zoude kunnen opdoen, is deze: of er welligt ook schending bestaat van a. 8 der wet van 21 Dec. 1853, in verband met de a. 206 en 211, en daardoor verkeerde toepassing van de a. 1, 6 en 57 van de wet van 1853? met andere woorden: of het vonnis, met betrekking tot het voorschrift van a. 8 der wet, wel kan geacht worden behoorlijk met redenen te zijn omkleed? En het is ook deze vraag, welke mijns inziens bevestigend zal moeten worden beantwoord, omdat de eigenlijke *sedes materiae* van het onderwerpelijke feit als misdrijf, en van de wetsartikelen, waaromtrent de overtreding heeft plaats gehad, eeniglijk en alleen gelegen is in de a. 1, 6 en 57, en geenzins in a. 8, en dus ook de uitspraak des regters, met betrekking tot het bepaalde bij gezegd a. 8, niet behoefde te zijn gemotiveerd.

„Dat a. 8 behelst alleen een voorschrift omtrent de wijze, waarop de meting van de afstanden moet geschieden. Dat a. behelst alzoo niet zoo zeer een voorschrift voor den regter, als wel voor den ambtenaar, die met de opmeting belast is. Bij twijfel omtrent eene juiste opmeting, kan dit punt voorzeker *in facto* worden onderzocht en de juistheid der gedane opmeting

worden bestreden, of wel het tegendeel daarvan bij het gehouden onderzoek worden aangetoond; maar wanneer dit niet geschiedt, wanneer er omtrent de juistheid der gedane opmeting bij den regter geen twijfel bestaat, dan behoeft hij zich ook omtrent die opmeting niet verder uit te laten, omdat het bepaalde bij a. 8 inderdaad geen integrerend deel uitmaakt voor het bestaan van de overtreding als zoodanig.

„Ook uit dit oogpunt beschouwd, houde ik dus het ingestelde beroep in cassatie voor ongegrond; weshalve ik in deze zaak meen te moeten concluderen tot verwerping, met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *middel* van cassatie bij de memorie is aangevoerd: ten deele schending, ten deele verkeerde toepassing der a. 430, 434, al. 2, en 435 S^s^., benevens der a. 6, 7, 8 en 58 der wet van 21 Dec. 1853 (*St.* n°. 128), op het bouwen, planten en maken van andere werken binnen zekeren afstand van vestingwerken van den Staat, omdat, hoezeer de staten en plans, alsnog niet afgewerkt zijnde, niet als bewijsstukken konden worden overgelegd, de verbods- en strafbepalingen dier wet toch toepasselijk zouden zijn, daar toch de overtredingen van dezelve behoorlijk moeten zijn bewezen, en dat het niet genoeg is, dat door officieren of beambten der genie eene opmeting van den afstand van een gebouw heeft plaats gehad, maar dat die opmeting moet zijn gedaan overeenkomstig a. 8 van meergenoemde wet;

„O. hieromtrent, dat bij het beklaagde vonnis, op grond van een op den ambtseed opgemaakt proces-verbaal en van beëedigde verklaringen van twee getuigen, en alzoo op wettig bewijs, is overwogen, datde req., op 2 Dec. 1854, zoo pas had afgewerkt en aan den westgevel van zijn huis, staande te B., had gesticht een gemetselden bakoven, lang buitenwerks 1 el, 30 duim, breed 1 el, 12 duim, hoog 1 el, 44 duim, zonder tot

dien bouw eenige vergunning, en dus ook niet van den Minister van Oorlog te hebben bekomen; dat, volgens de verklaringen der getuigen, zij door eene opmeting hebben bevonden, dat het voornoemd huis van den req. is en was gelegen op een afstand van 295 ellen van het havenfort te B.; en dat, daar, volgens a. 6 der wet van 21 Dec. 1853 (*St.* n°. 128), om elk vestingwerk der 1°, 2° of 3° klasse verboden kringen bestaan, en wel op den afstand van 300 ellen, genaamd de kleine, en, volgens het Kon. besluit van 25 Jan. 1854 (*St.* n°. 8), het havenfort te B. is verklaard te zijn een vestingwerk der 1° klasse, — het wettig en overtuigend blijkt, dat voornoemd huis van den req. is gelegen binnen den kleinen verboden kring van het havenfort te B., en dat alzoo uit de voornoemde bewijsmiddelen wettig en overtuigend is gebleken, dat het feit, aan den req. te laste gelegd, heeft plaats gehad en hij zich daaraan heeft schuldig gemaakt;

„O. alzoo, dat de afstand van het huis van den req. tot het havenfort te B., aan den regter gebleken is uit de beëedigde verklaringen van 2 getuigen, beiden beambten van het wapen der genie, welke een feit van eigen bevinding en waarneming als getuigen hebben verklaard, en geenszins hunne bijzondere meening of gissing hebben opgegeven;

„O. mitsdien, op deze feitelijke beslissing, welke op wettig bewijs berust, in cassatie niet kunnende worden terug gekomen, *het* aangevoerde *middel* is ongegrond;

„Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCXLIX. — Arrest van 27 Nov. 1855.

(A. 247, 227 en 206, j°. a. 435 Sr.)

Volgt uit de bepaling van de a. 206 en 211 Sr., dat de regter verpligt is bij zijne uitspraak te vermelden al hetgeen de getuigen hebben verklaard, onverschillig of die verklaringen hebben medegewerkt tot vestiging van zijn oordeel omtrent de daadzaken of de schuld? — Neen.

G. B., dijkwerker te Scherpenisse, en P. v. d. W., boerenknecht onder Oud-Vossemeer, zijn reqn. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Zeeland, regt doende in hooger beroep, van 9 Julij 1855, waarbij bevestigd is een vonnis der Arr.-R. te Zieriksee, van 25 Mei 1855, bij hetwelk de reqn., ter zake van het moedwillig toebrengen van slagen, geene ziekte of beletsel om te werken veroorzaakt hebbende, zijn veroordeeld tot eene gevangenzetting van 1 maand, eene geldboete van *f* 8.00 en *solidair* in de kosten van het regtsgeding.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer van IJsselsteyn en de advocaat van de reqn. in zijne mondelinge voordragt, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot verwerping van het beroep, met veroordeeling van de reqn. in de kosten.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eenig middel* van cassatie bij pleidooi is aangevoerd: schending van de a. 247 en 227, jis. a. 206 en 435 Sr., omdat niet, naar aanleiding van hetgeen uit het onderzoek op de teregtzitting gebleken is, beraadslaagd zoude zijn over het bewezene of niet bewezene der daadzaken en over het bewezene der schuld van de reqn. aan die daadzaken, en wel omdat in het bevestigde vonnis in de eerste overweging voorkomt: „dat uit de, ter teregtzitting van 18 Mei, onder eede „afgelegde verklaring der getuige resulteert" enz., terwijl er op den 12n Jan. te voren in deze zaak almede getuigen gehoord waren, van welke geene melding wordt gemaakt;

„O. hieromtrent, dat de regter, in gevolge a. 206 S^{s}., naar aanleiding van de acte van beschuldiging (*in casu* de dagvaarding) en van hetgeen uit het onderzoek op de teregtzitting is gebleken, moet beraadslagen over het bewezene of niet bewezene der daadzaken en over het bewezene der schuld van den beschuldigde of beklaagde aan die daadzaken; dat wijders, naar a. 211, het arr. met redenen moet omkleed zijn en 's Hofs beslissing over de punten, bij a. 206 vermeld, moet inhouden; maar dat uit die voorschriften geenzins kan afgeleid worden, dat de regter verpligt is, bij deszelfs uitspraak, te vermelden al hetgeen de getuigen gezegd hebben, ook dan zelfs, wanneer derzelver verklaringen niet hebben medegewerkt tot vestiging van zijn oordeel omtrent de daadzaken of de schuld van den beklaagde; zijnde hij alleen gehouden om in het vonnis uit te drukken, niet alles wat er op de teregtzitting is verklaard geworden, maar eeniglijk wat omtrent de zoo evenvermelde punten door wettige bewijsmiddelen is gebleken, alsmede de gronden waarop de uitspraak berust;

„O. mitsdien, dat *het* aangevoerde *middel* is ongegrond;

„Verwerpt het beroep en verwijst de req^{n}. *solidair* in de kosten."

N°. MCL. — Arrest van 27 Nov. 1855.

(A. 386, n°. 3, *C. P.*; a. 206, 211, 227, 247, 242 en 250 S^{s}.)

Kan er sprake zijn van schending der a. 211, 227 *en* 247 *S^{v}., wanneer het bewijs der* arglist *is geput uit getuigenbewijs en aanwijzingen?* — Neen.

Moeten, wanneer de hoogere regter zich vereenigt met de beslissing des eersten regters, de gronden, door dien eersten regter aangevoerd, beschouwd worden als van den hoogeren afkomstig? — Ja.

G. D., damastwever, wonende te Haarlem, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.-holl., van 11

Julij 1855, waarbij in hooger beroep is bevestigd een vonnis van de Arr.-R. te H., van 31 Mei 1855, bij hetwelk, met vrijspraak op sommige punten van beschuldiging, de req. is schuldig verklaard aan diefstal jegens zijnen meester, als loonbediende in diens werkplaats gepleegd, en te dier zake, met toepassing van a. 386, n°. 3, S^t., in verband met a. 14, n°. 6, van de wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), veroordeeld tot eene gevangenisstraf van 2 jaren en in de kosten; — en voorts van een incidenteel arr., in de gemelde zaak gewezen, mede op 11 julij 1855.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Gockinga, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Twee middelen* van cassatie zijn bij pleidooi voorgedragen.

„Schending van de a. 206, 211, 227 en 247 S^r.

„Het Hof zou een vonnis bevestigd hebben, dat ten aan-„zien van de arglist niet voldoende zoude zijn gemotiveerd; „en dat de verdediging van den req. noch bij vonnis noch bij „arr. is wederlegd."

„Het doet mij leed, dat men *dit middel* alzoo heeft durven aanvoeren voor dezen Raad, die, even als ik, de stukken leest.

„De Regtbank te H. heeft de schuld en de arglist van den req. gemotiveerd:

„1°. door getuigenbewijs, en aanwijzingen, daaruit geput. Een getuige heeft den diefstal zien plegen, eenige andere zijn er bij tegenwoordig geweest, toen de bestolen eigenaar de pas ontvreemde voorwerpen van onder een kleedingstuk des req^s. weghaalde.

„Maar ook 2°. door eigen extra-judiciële bekentenis, dat hij nu en vroeger zijde gestolen had.

„Die erkentenis is door meer dan éénen getuige gestaafd, en is dus eene aanwijzing te meer, bij de overige, volgens a. 443, n°. 4.

„Hier is dus volkomen bewijs van schuld, het zij uit a. 433,

2° al., het zij uit a. 448 S^r., en onder die omstandigheden is ook de arglist genoegzaam gemotiveerd.

„Maar of er nog iets aan ontbrak! Zoo de Regtbank zich al niet genoeg heeft uitgelaten, dan, zegt men, is de grief in hooger beroep, op dat punt nog niet hersteld.

„Het lust mij niet dit breedvoerig te wederspreken. De Raad gelieve slechts te lezen de voorlaatste en laatste overweging van het arr., beide *ex professo* handelende over de *intention frauduleuse.*

„Maar, zegt men, de verdediging des req^s. ten aanzien van die arglist is niet wederlegd.

„Het schijnt dus, dat men van den regter en van het Hof had verlangd eene soort van discussie, waarom hij de arglist wel bewezen, en de verdediging daarop ongegrond achtte.

„Het is gelukkig nog zoo ver niet gekomen, dat men zoodanige leer aannemen zal.

„Legt men het Wetb. van Strafv. zoo uit, dan is de deur, die nu reeds wijd genoeg open staat voor chicanes, nog veel verder geopend.

„Ik acht *dit middel* dus ongegrond.

„*Het tweede middel* is, zoo mogelijk, nog nietiger.

„Men beweerde: schending der straks genoemde a., in verband met de a. 242 en 250 S^s.

„*Dit middel* is dáárop gegrond, dat de req. in eersten aanleg is veroordeeld ten aanzien van één punt van aanklagt, en vrijgesproken van schuld aan een ander dergelijk feit.

„Zoowel de req. als het O. M., hebben zich toen in hooger beroep begeven; en het laatste als een beroep *a minima*, alleen omdat dat O. M. den req. te ligt gestraft achtte (zie prod. n°. 22.)

„Nu wilde men, dat het Hof ook nog besliste over de vrijspraak, en of hij te regt was vrijgesproken.

„Maar dat doet het Hof, door de vrijspraak met het geheele vonnis te bevestigen.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., wat betreft het beroep tegen het incidenteel arrest;

„O., dat noch bij de aanteekening, noch naderhand, door of van wege den req. eenige gronden voor dat beroep zijn aangevoerd, en dat er ook geene aanwezig zijn bevonden, waarom dat arr. ambtshalve zoude behooren te worden gecasseerd;

„Verwerpt dat beroep;

„Wat betreft het beroep tegen het eindarr.;

„Gelet op *de middelen* van cassatie, van wege den req. ter teregtzitting aangevoerd bij monde van zijnen advocaat, zijnde:

„1°. beweerde schending van de a. 206, 211, 227 en 247 Sr., omdat het Hof heeft bevestigd het vonnis van den eersten regter, hoewel het niet voldoende is gemotiveerd ten opzigte van de arglist;

„2°. beweerde schending van de a. 206, 211, 227 en 247 Sr., in verband met de a. 242 en 250 van dat Wetb., omdat het Hof, ofschoon ten gevolge van het hooger beroep, zoo van het O. M. als van den beklaagde en veroordeelde, gesaisisseerd van al de feiten ter dagvaarding vermeld, echter het onderzoek heeft beperkt bij het enkele feit, waarvoor in eersten aanleg is schuldig verklaard;

„Wat betreft *het eerste middel* van cassatie;

„O., dat reeds bij het vonnis van den eersten regter eerst wordt opgegeven, wat omtrent de daadzaken en omstandigheden der zaak door de opgegeven bewijsmiddelen ter zijner kennis is gekomen, en dat daarna is beslist, niet alleen dat er wegneming heeft plaats gehad, maar ook, dat die arglistig is geweest, en dat alzoo reeds het vonnis blijken draagt van een behoorlijk

onderzoek en beslissing omtrent het arglistige van de wegneming;

„O. daarenboven, dat het punt nog nader en geheel op zich zelf in hooger beroep is onderzocht, naar aanleiding van de daar bijgebragte verdediging;

„O., dat alzoo *dit eerste middel* van cassatie is ongegrond;

„Wat betreft *het tweede middel* van cassatie;

„O., dat de regter in hooger beroep, hoewel met betrekking tot het feit, waarvoor in eersten aanleg was schuldig verklaard en veroordeeld, eigen gronden hebbende aangevoerd, en niet met betrekking tot het feit of de feiten, waarvan was vrijgesproken, evenwel zich geheel heeft vereenigd met de gronden en motieven van den eersten regter en het vonnis heeft bevestigd in zijn geheel;

„O., dat mitsdien èn de gronden, die voor het niet bewezen van dat bedoelde feit of die bedoelde feiten in het vonnis van den eersten regter zijn bijgebragt, èn de vrijspraak dienaangaande, bij dat vonnis gegeven, moeten worden beschouwd van den hoogeren regter te zijn;

„O., dat dus *dit tweede middel* van cassatie mede is onaannemelijk;

„Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCLI. — Arrest van 27 Nov. 1855.

(A. 210, j°. a. 381 Sv.)

Is, met het oog op a. 210 *Sv., bij een ontslag van regtsvervolging, dat niet anders is dan eene vrijspraak op grond van het onbewezene der schuld, eene voorziening in cassatie toegelaten?* — NEEN.

Kan, in dat geval, zulks niet uitsluitend door den Proc.-G. bij den H.-R. in het belang der wet geschieden? — JA.

De ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te Groningen is

req. van cassatie van een vonnis van dat Ktng., van 14 Julij 1855, waarbij de gereq. R. J. V., landbouwer, wonende aan den zoogenaamden Noorddijksterweg, gemeente Noorddijk, van alle regtsvervolging is ontslagen, ter zake van het, op den 5ⁿ Mei 1855, zijn pand weg, gelegen aan den publieken zoogenaamden Noorddijksterweg, niet te hebben vereffend en overal vol gaten te hebben gelaten, zoodat de passage langs dien weg daardoor bemoeijelijkt werd; terwijl op den 12ⁿ Mei daaraanvolgende door hem niet was voldaan aan de aanzegging, deswege aan hem gedaan, in gevolge a. 37 van het reglement op het onderhouden en de schouwing der wegen enz. in de districten van de provincie G., genaamd het Oldambt, Westerwolde, Gorecht en Sappemeer *c. a.*, goedgekeurd bij Kon. besluit van 12 Dec. 1823, n°. 73.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Zoo ik mij niet zeer bedriege, is dit beroep weder niet ontvankelijk, omdat het O. M. een ander middel tot herstel had, namelijk dat van appel, als zijnde het vonnis daarvoor vatbaar.

„Het gold hier weder het onderhoud van eenen buurtweg, geen grooten weg, volgens hunne qualificatiën; dus was a. 471, n°. 5, *C. P.*, betrekkelijk de *petite voirie*, toepasselijk, en daarover zijn partijen het dan ook eens.

„Maar behalve op dat a., moest ook worden gelet op eene plaatselijke verordening, en nu zal men, bij vergelijking van de a. 9, 11, 30, 37 en 56 van het reglement, ontdekken, dat bij hetzelve, behalve de boete, ook bedreigd is het doen van reparatiën en schadevergoedingen, waartoe de overtredingen aanleiding zullen kunnen geven.

„A. 56 van het Reglement luidt als volgt: enz.

„En nu zie ik noch in het reglement zelf in eenig a., noch

bij eene andere wet, eene wijziging van die poenaliteit, dat bevel *casu quo* tot reparatie en schadeloosstelling.

„Dit laatste nu is eene hoogst onzekere straf en maakt, gelijk de H.-R. zoo dikwijls heeft beslist, het vonnis voor appel vatbaar (zie arr. van 30 Oct. ll., in zake J. E. B. F.).

„Ik heb de eer, namens den Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. den req. zal verklaren niet ontvankelijk in zijn beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de gereq. voor het Ktng. is gedagvaard, ter zake hij op den 5 Mei 1855, zijn pand weg, gelegen aan den publieken zoogenaamden Noorddijksterweg, niet had geëffend en overal vol gaten had gelaten, zoodat de passage langs dien weg daardoor bemoeijelijkt werd; terwijl op den 12 Mei daaraanvolgende, door hem niet was voldaan aan de aanzegging, deswege aan hem gedaan in gevolge a. 37 van het reglement op het onderhoud en de schouwing der wegen enz. in de districten van de provincie G., genaamd het *Oldambt*, *Westerwolde*, *Gorecht* en *Sappermeer*, c. a., goedgekeurd bij Kon. besluit van 12 Dec. 1823, nº. 73;

„O., dat bij het beklaagde vonnis als bewezen is aangenomen, dat op den 5 Mei dezes jaars, het pand weg, gelegen langs het land, door den gedagvaarde gebruikt wordende, aan den zoogenaamden Noorddijksterweg, niet was geëffend en overal vol gaten was gelaten, zoodat de passage langs dien weg daardoor bemoeijelijkt werd, en dat op den 12n Mei daaraanvolgende niet is voldaan aan de aanzegging, deswege aan den gedagvaarde gedaan door of van wege het gemeente-bestuur van N., om dit pand weg op dien dag in een behoorlijken schouwbaren toestand te brengen; doch dat daarbij verder is overwogen, dat, zal het bewezen verklaard feit kunnen daarstellen eene overtreding van a. 27 van gemeld reglement, in de eerste plaats zal moeten bewezen zijn, dat de

gedagvaarde, als gebruiker van het erf, waar langs de onderwerpelijke wegloopt, in gevolge de a. 9 en 11 van gezegd reglement, schouwpligtig en onderhoudpligtig voor het pand van dien weg is; en dat, in den toenmaligen stand des gedings, de regter niet de wettig en volkomene overtuiging heeft kunnen erlangen, dat werkelijk de gedagvaarde schouwpligtig en onderhoudpligtig is voor het ter dagvaarding vermelde pand weg; en dat hij dien ten gevolge van alle regtsvervolging is ontslagen;

„O., dat het in deze uitgesproken ontslag van regtsvervolging, op grond van het niet overtuigend gebleken zijn van des beklaagden schouwpligtigheid, inderdaad niet anders is dan eene vrijspraak, gegrond op het onbewezene van des beklaagden schuld aan het als bewezen aangenomen feit, in welk geval, volgens a. 210, al. 1, Sv., de beklaagde had behooren te zijn vrijgesproken; en dat, volgens a. 381 van datzelfde Wetb., in geval van vrijspraak, de cassatie niet kan worden gevorderd dan in het belang der wet;

„Verklaart den req. niet ontvankelijk in zijne voorziening in cassatie tegen het beklaagde vonnis;

„Beveelt dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat."

N°. MCLII. — Arrest van 27 Nov. 1855.

(A. 210, j°. a. 381 Sv.)

Is, bij eene vrijspraak wegens het onbewezene der schuld, de cassatie niet uitsluitend in het belang der wet toegelaten? — JA.

De ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te Groningen, is req. van cassatie tegen een vonnis van dat Ktng., van 14 Julij 1855, waarbij de gereq. H. D. G. is vrijgesproken van

het hem ten laste gelegde feit, van op den 1 Junij 1855, des morgens omstreeks te zeven en een half uur, een paard te hebben laten weiden op het grasgewas nevens den publieken weg tusschen Groningen en Hoogezand, onder de gemeente Noorddijk.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot niet-ontvankelijk-verklaring van den req. in zijn ingesteld beroep.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de gereq. bij het beklaagde vonnis is vrijgesproken van de hem ten laste gelegde overtreding van op 1 Junij 1855, des morgens omstreeks 7 en een half uur, een paard te hebben laten weiden op het grasgewas nevens den publieken weg tusschen G. en H., onder de gemeente N., en zulks op grond dat geen bewijs was bijgebragt, dat het de beklaagde geweest is, die het paard aldaar heeft laten loopen, weiden of grazen; dat deze laatste daadzaak wel degelijk moet bewezen zijn, bijaldien men den beklaagde wil beschouwd hebben als hebbende overtreden, het zij a. 20 van het reglement op het onderhoud en de schouwing der wegen enz. in de districten van de provincie G., genaamd het Oldambt, Westerwolde, Gorecht en Sappemeer *c. a.*, goedgekeurd bij Kon. besluit van 12 Dec. 1823, n°. 72, het zij a. 475, n°. 10, S^t.; dat, wel is waar, gebrek aan voorzorg grond kan opleveren voor de toepassing van een dier gemelde a., doch dat zulks aan den beklaagde ter dagvaarding niet is te laste gelegd; dat hij zich dus daartegen niet behoeft te verdedigen, terwijl in allen gevalle gebrek aan voorzorg aan zijde van den beklaagde niet is bewezen en door den regter niet mag worden verondersteld; dat dien ten gevolge zijne schuld aan het bewezen aangenomen feit is verklaard niet te zijn bewezen;

„O., dat deze vrijspraak alzoo berust op de feitelijke be-

slissing, dat des gereq. schuld niet is bewezen, en hij mitsdien te regt is vrijgesproken, waartegen, volgens a. 381 S^r., de cassatie niet kan worden gevorderd dan in het belang der wet;

„Verklaart den req. niet-ontvankelijk in zijne voorziening in cassatie tegen het beklaagde vonnis;

„Beveelt dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat."

N°. MCLIII. — Arrest van 27 Nov. 1855.

(A. 62 *C. P.*, *j*^{is}. a. 211, 427, 428, 429, 433 en 444 S^g.)

Is niet de kracht van het bewijs der aanwijzingen geheel aan de voorzigtigheid van den judex facti *overgelaten?* — Ja.
Is be bepaling van a. 433, *al.* 2, *S*^{v}., *óók van toepassing, om het bestaan van aanwijzingen te bewijzen?* — Ja.

J. J. S., koopman, en S. I. S., koopman, beiden wonende te Apeldoorn, zijn req^n. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, van 9 Aug. 1855, waarbij zij, ter zake van medepligtigheid aan diefstal, gepleegd bij nacht in een bewoond schip, door het gestolene te helen en te verbergen, wetende dat het door diefstal verkregen was, zijn veroordeeld, te weten de eerstgenoemde req. tot een confinement in een rasp- of tuchthuis voor den tijd van 6 jaren, en de laatstgenoemde tot eene gevangenisstraf van 6 maanden, in eenzame opsluiting te ondergaan, en beiden *solidair* in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Provó Kluit, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Er zijn in deze zaak twee memoriën van cassatie ingediend, ééne voor den eersten en ééne voor den tweeden req.

„Bij de eerstvermelde is als *middel* van cassatie opgege-

ven: schending van a. 62 *C. P.* en de a. 211, 427, 428, 429, 433 en 444 S^{s}., op grond dat hier is regt gedaan op de verklaring van slechts éénen getuige en op niet in het arr. vermelde en omschreven aanwijzingen.

„*Het* geheele *middel* wordt opgelost door de 2e al. van a. 433. Al stond de eenige getuige voor het bezit van het werkelijk gestolene op zich zelve, dan is er verband en zamenloop van meerdere getuigenissen over den verkoop door den eersten req. van het ontvreemde.

„Op het bewijsmiddel in dat a. 433, 2^{e} al., is hier door het Hof regt gedaan ten aanzien der schuld, waar het, zoo als altijd bij medepligtigheid, betreft een artificieel bewijs voor den *dolus*, de bewustheid enz.

„Dat de aanwijzingen daarvoor, voor zoo ver het Hof daarop heeft regt gedaan, behoorlijk omschreven zijn, blijkt volkomen uit de tweede overweging, voor zoo ver dezen req. aangaat.

„De geloofbaarheid der getuigen, die deze aanwijzingen staven, mogen wij niet onderzoeken. Ze zijn voor rekening van den *judex facti*.

„De memorie voor den tweeden req. is te laat ingediend, doch ik heb dezelve volgens gewoonte behoorlijk onderzocht, en indien ik iets nieuws gegronds of belangrijks in de *drie* aangevoerde *middelen* had gevonden, zoude ik ze òf hebben trachten op te lossen, òf ze hebben toegegeven en naar die mate hebben geadviseerd.

„Dit is echter het geval niet; *het tweede* en *derde middel* is door mijn vroeger betoog reeds wederlegd.

„Bij *het eerste* wordt wel betoogd, dat er regt gedaan zoude zijn op een getuigenis *de auditu*, ten aanzien van dezen req., maar dit is alleen gegrond op eene uitdrukking *in de acte van beschuldiging*, waarin het O. M. gewaagt van eene omstandigheid, die zoude vernomen zijn.

„Met hetgeen die acte van beschuldiging daaromtrent inhoudt, behoef ik mij niet te bemoeijen; maar het arr. verklaart die aanwijzing bewezen, en dat is mij genoeg.

„Ik acht mij dus geregtigd, om, even als de H.-R. gewoon is zulks te doen, te zeggen, dat ik geene redenen heb gevonden tot ambtshalve vernietiging van het beklaagde arr., en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. de beide beroepen zal verwerpen en de req^n. *in solidum* zal veroordeelen in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat in de memorie van den eerstgenoemden req. als *middel* van cassatie wordt voorgesteld: schending van a. 62 S^t. en de a. 211, 427, 428, 429, 433 en 444 S^g., als zoude voor de toepassing van a. 62 S^t. vereischt worden, dat men het gestolene in bezit hebbe gehad, of althans eenige daad hebbe gepleegd, waaruit blijkt, dat men (zoo als het in de memorie luidt) willens en wetens hebbe medegewerkt om de misdaad te helen of te verbergen, hetgeen *in casu* zoude zijn onbewezen, 1°. omdat de verklaring van den getuige R., welke de req. hoogst onaannemelijk acht, als die van éénen enkelen, niet als wettig bewijs kan gelden, en 2°. omdat, indien het bewijs moest geput worden uit aanwijzingen, deze dan moeten gestrekt hebben om aan te toonen, dat de req. zelf het gestolen kooper aan den getuige R. had verkocht, en die aanwijzingen dan in het arr. hadden moeten zijn opgegeven;

„O., dat uit het beklaagde arr. blijkt, dat het bewijs voor de schuldpligtigheid van den eerstgenoemden req. aan de hem ten laste gelegde medepligtigheid is gegrond op onderscheidene in het arr. omschreven daadzaken, gebeurtenissen en omstandigheden, welker bestaan en overeenstemming, zoo onderling als met het misdrijf zelf, aan den regter de overtuiging hebben gegeven van de schuld van den eerstgenoemden req. als medepligtige, en dat de kracht van het bewijs dier aanwijzingen,

door de wet aan de bescheidenheid van den *judex facti* overgelaten, geen onderwerp van nader onderzoek in cassatie kan uitmaken;

„O., ten aanzien van het al dan niet wettig bewezen zijn dier aanwijzingen, dat zij zijn bewezen door de verklaringen van onderscheidene onder eede afgelegde getuigen, en dat voor zoo verre eene dier aanwijzingen slechts is bewezen door de verklaring van eenen enkelen getuige, hieruit echter niet voortvloeit het niet wettig bewezen zijn dier aanwijzing, daar toch, volgens a. 433, al. 2, S^{v}., afzonderlijke en op zich zelf staande getuigenissen omtrent onderscheidene feiten als wettelijk bewijs gelden, wanneer zij door hunnen zamenloop en hun verband strekken tot staving eener bepaalde daadzaak, waarvan de beoordeeling aan de voorzigtigheid van den *judex facti* is overgelaten, en alzoo geen onderwerp van cassatie kan uitmaken;

„O., dat mitsdien het door den eerstgenoemden req. aangevoerde *middel* van cassatie is ongegrond;

„O., ten aanzien van de memorie van den tweeden genoemden req., dat deze memorie, houdende aanwijzing der *middelen* tot staving van zijne op 10 Aug. 1855 aangeteekende voorziening in cassatie, blijkens de daarop door den griffier van het Pr.-Ger. gestelde aanteekening, op 21 daaraanvolgende is ontvangen, en alzoo niet is ingediend binnen den termijn, bepaald bij a. 393 S^{v}., weshalve daarop geen acht kan worden geslagen;

„O., dat voorts ook geene gronden aanwezig zijn bevonden, waarom het beklaagde arr. ambtshalve zoude behooren te worden vernietigd;

„Verwerpt de beide gedane beroepen en veroordeelt de req^{n}. *in solidum* in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCLIV. — Arrest van 4 Dec. 1855.

(A. 434, *j^{to}*. a. 442 en 443 S^g.)

Is de verklaring van eene getuige, dat zij zelve nooit onbetamelijkheden van den beschuldigde gezien heeft, maar eenmaal door haar dochtertje daarop was opmerkzaam gemaakt, te beschouwen als een testimonium de auditu, *of als de verklaring van iets, dat de getuige zelve had ondervonden?* — IN LAATSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

In cassatie heeft zich voorzien J. M., van beroep arbeider, laatst woonachtig te Klaaswaal, tegen een eindarr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., van 15 Sept. 1855, waarbij hij, ter zake van moedwilligen doodslag, met voorbedachten rade gepleegd, en alzoo van moord (*assassinat*), met toepassing van de a. 296 en 302 S^t., in verband met a. 1 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), is veroordeeld tot de straffe des doods, mitsgaders in de kosten, voorts tegen alle incidentele arr^n., op den 6 en 7 Sept. 1855 in die zaak gewezen.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer GOCKINGA, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Een naauwkeurig onderzoek der voor het Pr.-Ger in Z.holl. tegen dezen req. gevoerde procedure had mij reeds de overtuiging gegeven, dat daarbij de door de wet voorgeschreven vormen in allen deele zijn in acht genomen, en de wet behoorlijk op de ten laste van den beschuldigde bewezene feiten is toegepast.

„En waarlijk, de door den raadsman van den req. in de teregtzitting van den 5^n dezer maand gehoudene pleidooi heeft mij van de juistheid van mijn oordeel en van de naauwkeurigheid van mijn onderzoek de aangename overtuiging gegeven.

„Hoezeer daaromtrent geheel met hem in gevoelen verschillende, (voor zoo verre ik namelijk uit de lezing van het arr. en de belangrijkste stukken een oordeel over de zaak mag hebben), zal ik er niet met hem over twisten, of werkelijk

de schuld van dezen req. wel en vooral overtuigend is bewezen.

„Maar zijne hier nogmaals openlijk uitgesprokene meening, dat het bewijs van de den req. te last gelegde gruweldaad niet volledig door de gehoudene debatten was bewezen, strekt mij ten waarborg dat hij met de uiterste zorgvuldigheid de stukken van het regtsgeding heeft onderzocht, en dat niets van hetgeen slechts eenigermate zou kunnen leiden tot vernietiging van het veroordeelend arr. en eene verwijzing naar eenen anderen regter, door hem is veronachtzaamd of over het hoofd gezien.

„En echter is de door hem opgespoorde plaats in het arr., waaruit zou moeten blijken, dat dit uitgebreide stuk eene schuldigverklaring en veroordeeling bevatte, niet behoorlijk met redenen bekleed, niet alleen in den geheelen loop van des regters redenering hoogst onbeduidend, maar zij kan tevens in mijn oog niet geacht worden het bewijs op te leveren, dat het Hof de door de wet vastgestelde regelen voor het wettig bewijs der misdrijven heeft uit het oog verloren.

„Reeds meermalen is door mij opgemerkt, dat in belangrijke zaken, juist de uitvoerigheid der gronden, door de regterlijke collegiën voor het aanwezen van het wettig en overtuigend bewijs van de schuld der veroordeelden aangevoerd. juist de pogingen die zij aanwenden, om hunne overtuiging mede te deelen aan allen die de arr^n. hooren of lezen, maar al te vaak ook aanleiding geven om daarin leemten op te zoeken en te ontdekken, die op grond van schending van a. 206, j°. 211 S^r., grond tot cassatie kunnen opleveren.

„Maar even zoo vele malen heb ik mij verpligt geacht den Raad te herinneren, en ik doe het ook thans weder, dat wij zorgvuldig moeten toezien, dat van *het* bedoelde *middel* geen misbruik worde gemaakt. Dat wij hier niet geroepen zijn om te onderzoeken, of werkelijk het feit is bewezen, maar alleen of het arr., wat den vorm betreft, aan de wet voldoet, of

het met redenen behoorlijk is bekleed, dat is, of zoowel voor het aanwezen van wettelijk bewijs van het misdrijf als voor de zedelijke overtuiging gronden zijn aangevoerd.

„En zoo moet ik reeds dadelijk *het middel* van cassatie bestrijden, al ware het alleen om den vorm waarin het is voorgesteld. Schending van de a. 434, 442 en 443 S^r^. kan op zich zelve geen grond tot cassatie opleveren, omdat a. 106 R. O. den H.-R. verbiedt, in een nieuw onderzoek te treden naar het onderzoek der daadzaken. Alleen als, in verband met die a., blijkt dat de regter zijne uitspraak niet met redenen heeft bekleed, kunnen zij tot vernietiging van die uitspraak in aanmerking komen.

„En na alzoo de quaestie te hebben teruggebragt tot het standpunt, waaruit zij moet worden beoordeeld, moet ik den Raad doen opmerken, dat in dat gedeelte van het arr., waarin gevonden wordt die zinsnede, waaruit de raadsman van den veroordeelde meent te kunnen afleiden, dat geene wettige, maar integendeel door de wet gewraakte bewijsmiddelen voor de schuld van den req. zijn aangevoerd, niet vermeld worden de aanwijzingen, waaruit de regter zijne wettelijke overtuiging heeft geput, maar dat daarin alleen de daartegen door den beschuldigde bijgebragte verdedingen worden nagegaan en wederlegd; dat daarin de gronden voor des regters zedelijke overtuiging voor de schuld van den eischer in cassatie worden aangevoerd.

„Nadat het Hof in de acht eerste consideransen heeft onderzocht of hier zelfmoord kon zijn gepleegd, en die quaestie op de meest overtuigende gronden ontkennend heeft beantwoord, gaat het in den negenden cons., pag. 93, over tot het onderzoek van den persoon, die den ongelukkigen J. Z. van het leven heeft beroofd.

„In dien negenden cons. worden de omstandigheden, die bij de ontdekking van den moord zelven zijn gebleken, nagegaan,

en bepaaldelijk zes behoorlijk door getuigen bewezen aanwijzingen voor de schuld van den req. aangevoerd.

„In den tienden cons., pag. 100, wordt de daartegen door hem aangevoerde verdediging onderzocht en wederlegd.

„In den elfden en twaalfden cons. wordt het gedrag van den beschuldigde, zoo vóór als na het misdrijf onderzocht, en daaruit nieuwe aanwijzingen voor zijne schuld geput.

„En in den dertienden cons. eindelijk, pag. 121, de plaats, waarop het hier aankomt, wordt ook weder getreden in een onderzoek naar hetgeen de beschuldigde tegen deze bezwaren heeft bijgebragt, en het aanwezen daarvan nader aangedrongen.

„Hieruit volgt reeds van zelf, dat al wat in dien dertienden cons. wordt gezegd, in geen geval in strijd kan zijn met de regelen omtrent het wettig bewijs, want dat daarin niet wordt gehandeld van het positief bewijs der aanwijzingen, waarop deze schuldigverklaring is uitgesproken.

„Maar er is veel meer. Het is niet naauwkeurig, dat de overspelige betrekking, waarin de beschuldigde tot de vrouw van den vermoorde zou hebben gestaan, als een bewezen feit, eene aanwijzing voor het bestaan van het misdrijf zou zijn aangenomen.

„In den aanvang van den elfden cons., pag. 103, wordt ten aanzien dier ongeoorloofde betrekking het navolgende gevonden: „O., dat wijders nog omtrent des beschuldigden handelingen en gedragingen, vóór den nacht van 7 op 8 Dec. 1854 „aan den dag gelegd, bij meergemeld onderzoek is gebleken „uit de respectieve, onder eede afgelegde verklaringen van de „2e, 3e, 6e, 7e, 8e, 11e, 14e, 15e, 16e en 17e getuigen, dat al „spoedig na de ontdekking van Z' overlijden, eene vrij algemeene verdenking tegen den beschuldigde is ontstaan, als „zoude hij zich aan het om het leven brengen van dien man „hebben schuldig gemaakt, en dat dit vermoeden heeft berust, „*tensdeels* op zijn bekend ongunstig levensgedrag, en *ander-*

„*deels* op het vrij algemeen vermoeden, dat hij tot de 40e
„getuige, de vrouw van J. Z., in eene ongeoorloofde betrek-
„king zoude staan; dat ten gevolge daarvan omstandigheden
„of gebeurtenissen tusschen hem en J. Z. zouden hebben plaats
„gehad, die den beschuldigde tot zoodanige daad zouden
„hebben kunnen leiden."

„Het Hof heeft dus niet het aanwezen van de overspelige betrekkingen tusschen die beide personen als bewezen aangenomen en die daadzaak als eene aanwijzing voor de schuld des reqs. beschouwd, maar alleen gemeend in het gerucht, dat daarvan liep in hunne woonplaats, en in de daardoor veroorzaakte onaangenaamheden tusschen den verslagene en den veroordeelde, eene oorzaak tot het plegen van het misdrijf te kunnen vinden.

„En wat staat nu te dezen aanzien in den bedoelden dertienden cons. p. 121? Ik moet zeer bepaaldelijk uwe aandacht hierop vestigen:

„„„O., dat de beschuldigde wel de meeste der vorengemelde
„te zijnen bezware zoo zeer pleitende omstandigheden bloo-
„telijk heeft ontkend, en tevens ten stelligste heeft tegenge-
„sproken in eenige bijzondere, veelmin onbehoorlijke betrek-
„king tot de vrouw van J. Z. te hebben gestaan, doch dat
„omtrent dit laatste gebleken is uit de onder eede afgelegde
„verklaringen van zeer vele der onder eede gehoorde getui-
„gen, dat te K. algemeen geloofd werd, dat de beschuldigde,
„zoo hij niet al met de vrouw van J. Z. als man en vrouw
„leefde, niettemin hunne opgemelde gemeenzame gedra-
„gingen geen daglicht konden lijden." Wat is het dus dat hier zal worden aangetoond, dat algemeen te K. die onbetamelijke gedragingen geloofd werden; en hieromtrent vervolgt het Hof nu aldus: „dat meer inzonderheid daarom-
„trent is getuigd: door de 3e getuige, de buurvrouw G.,
„die verklaard heeft zelve wel nooit onbetamelijkheid van

„hen gezien te hebben, maar eenmaal door haar dochtertje „daarop opmerkzaam gemaakt te zijn; hebbende dit meisje „eens gezegd: „Moeder, J. zoent vrouw Z. alweêr."

„Dat dit gerucht zelfs onder de kinderen liep, wordt daardoor bewezen. Het feit was niet het overspel zelf, het onbetamelijk gedrag, de liefkozingen, maar dit, dat het algemeen bekend, algemeen geloofd, *lippis, tonsoribus, pueris quoque* bekend was; en dit kon en mogt de regter opmaken op de verklaring dier 3^e getuige, dat zelfs haar dochtertje haar daarop opmerkzaam had gemaakt, daarover als van eene bekende zaak had gesproken.

„Al wilde men dus aannemen, dat hier in dien dertienden cons. de bewijsmiddelen voor het bestaan eener aanwijzing werden vermeld, dan nog zou de bovengemelde verklaring van vrouw G. geen *testimonium de auditu* mogen genaamd worden, want het te bewijzen feit is het algemeen vermoeden, dat te K. bestond ten aanzien van den beschuldigde en de vrouw van J. Z.; en dat daar veel over gesproken werd, kan eigenaardiglijk juist door zoodanige getuigenissen als dat, waarvan wij hier spreken, bewezen worden.

„Ik houde alzoo *het* aangevoerde *middel* van cassatie voor ongegrond, en geene gronden gevonden hebbende, om *r. o.* tot cassatie te adviseren, heb ik de eer tot verwerping van het beroep te concluderen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van ens.;

„Wat aangaat het beroep, gerigt tegen de in deze zaak gewezen incidentele arr^n.;

„O., dat noch bij de aanteekening van het beroep, noch naderhand, door of van wege den req. eenige gronden voor dat beroep zijn aangevoerd, en dat er ook geene aanwezig zijn bevonden, waarom die incidentele arr^n., of een of meer daarvan, ambtshalve zouden behooren te worden gecasseerd;

„Verwerpt het beroep tegen alle die arr^n.;

„Wat aangaat het heroep, tegen het in deze zaak gewezen eindarr.;

„En wat betreft *het middel* van cassatie, van wege den req. ter openbare teregtzitting bijgebragt bij monde van zijn advocaat, beweerde schending namelijk van de a. 434, 442 en 443 Sr., omdat het Hof zou hebben regt gedaan op eene verklaring *de auditu;*

„O., dat evengemeld *middel* van cassatie is gegrond op de in de 13e overweging van het arr. voorkomende verklaring van de derde getuige, de buurvrouw G., die, zoo als het daar luidt, verklaard heeft „zelve wel nooit onbetamelijkheden van „hem (den beschuldigde, nu req., en de vrouw van wijlen „J. Z.) gezien te hebben, maar eenmaal door haar dochtertje „daarop opmerkzaam gemaakt te zijn; hebbende dit meisje „eens gezegd: moeder, J. zoent vrouw Z. alweêr."

„O., dat nader blijkt uit het in dezelfde overweging, aan de vermelding van de evengemelde verklaring voorafgaande, dat het getuigenis van de gemelde derde getuige met andere getuigenissen, verder in het arr. vermeld, is aangevoerd ter wederlegging van des beschuldigden ontkentenis, dat hij in eenige bijzondere, veelmin onbehoorlijke betrekking tot de vrouw van J. Z. zou hebben gestaan; dat voorts het Hof, na de opsomming van al het geblekene, verklaart uit alle de daarvorengemelde, door beëedigde verklaringen van getuigen geopenbaarde daadzaken en omstandigheden, en uit de zoowel daaruit, als uit het persoonlijk onderzoek en de bezigtiging door het Hof, na daaromtrent door een schriftelijk verslag van deskundigen vooraf te zijn ingelicht, van vroeger gemelde geschrevene stukken gedaan, voortgevloeide aanwijzingen, met elkander in verband en zamenhang beschouwd, en alzoo de volkomen overtuiging heeft bekomen:

„1°. Dat de beschuldigde J. M., ten tijde en plaatse vroeger gemeld, den persoon van J. Z. moedwillig met

een mes onderscheidene wonden, waarvan twee aan den hals, heeft toegebragt, aan welke halswonden en daaruit ontstane zoo hevige verbloeding, die persoon onmiddellijk is overleden; en

„2°. Dat hij zulks heeft gedaan, na vooraf daartoe het opzet te hebben gevormd;

„Dat vervolgens is aangenomen, dat deze alzoo wettig gebleken daadzaken moeten worden gequalificeerd: moedwillige doodslag, met voorbedachten rade gepleegd, en alzoo moord (*assassinat*); wijders, dat de schuldpligtigheid van den beschuldigde, nu req., aan dezelve bewezen daadzaken door wettige bewijsmiddelen overtuigend is gestaafd, en dat dezelve worden bedreigd met de straffen, bij de a. 296 en 302 S[t]., in verband met a. 1 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), bepaald;

„O., wat aangaat de vraag, of de vorenaangehaalde volzin in het arr. voorkomt als eene aanwijzing, waarop mede de schuld van den req. is aangenomen; dat aanwijzingen zijn gebeurtenissen of omstandigheden, op welker bestaan en overeenstemming de regter het aanwezen van misdrijf en van schuld kan gronden; dat onder zoodanige gebeurtenissen of omstandigheden, waarop niet alleen de regter hier het bestaan van misdrijf en schuld kon gronden, maar ook heeft gegrond, voorzeker behoort de gebeurtenis of omstandigheid, aangeduid in den voren aangehaalden volzin; dat toch die volzin, hoe die ook moet worden opgevat en verstaan, bevat de opgave van de verklaring van eene beëedigde getuige, omtrent eene gebeurtenis of omstandigheid, in hetzelfde verband als waarin voorkomen nog 3 andere gebeurtenissen of omstandigheden, door de verklaringen van andere getuigen daargedaan, en waarin voorts nog mede aldaar voorkomt eene omstandigheid, waaromtrent door de 40[e] getuige de weduwe J. Z., is verklaard; dat dan ook het Hof, in voege reeds hiervoren gemeld, aan het slot van het arr. hebbende verklaard de volko-

men overtuiging te hebben bekomen, in voege reeds hiervoren breeder opgegeven; dat de req. de wonde heeft toegebragt onder de verdere daarbij vermelde omstandigheden, en dat hij het heeft gedaan na vooraf daartoe het opzet te hebben gevormd, zulks op grond, onder anderen, van alle de vroeger in het arr. vermelde, door beëedigde verklaringen van getuigen geopenbaarde daadzaken en omstandigheden; en noch daar ter plaatse door het Hof van die daadzaken en omstandigheden, waarop het zijne overtuiging heeft gegrond, zijnde uitgezonderd de hier bedoelde en voren opgegeven omstandigheid, noch ook elders in het arr., daaruit noodzakelijk volgt, dat het Hof mede op die gebeurtenis of omstandigheid, als op eene der aanwijzingen, zijne overtuiging heeft gegrond;

„O. echter, dat de bij de opgave van *het middel* aangehaalde zinsnede niet bevat eene bloote vermelding van hetgeen haar dochtertje haar had verhaald, maar de verklaring van hetgeen zij zelve had ondervonden;

„O. immers, dat die verklaring dáárop nederkomt, dat zij, hoewel zelve nimmer eenige onbetamelijkheden tusschen die personen hebbende gezien, eenmaal echter door haar dochtertje was opmerkzaam gemaakt op hetgeen tusschen hen gebeurde, en wel met opgave der daarbij door haar dochtertje gebezigde woorden; dat het opmerkzaam gemaakt worden door haar dochtertje, was eene omstandigheid, door de getuige zelve ondervonden, terwijl de daarbij gevoegde woorden slechts bevatten de wijze waarop zij daarop was opmerkzaam gemaakt; en dat derhalve de meergenoemde verklaring niet is een *testimonium de auditu*, maar de verklaring eener getuige omtrent hetgeen zij zelve had ondervonden;

„O., dat derhalve *het eenig* aangevoerde *middel* is ongegrond;

„Verwerpt mede het beroep tegen het eindarr. en verwijst den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCLV. — Arrest van 4 Dec. 1855.

(A. 319, *jº.* a. 64 *C. P.*; a. 206, 211, 210, 203 en 220 St.)

Is a. 206, *jº. a.* 211 *Sº. geschonden, wanneer in een arr. de verklaring van elken getuige niet afzonderlijk is opgenomen?* — NEEN.

Is het noodzakelijk, dat de bekentenis, door de beklaagde afgelegd, in haar geheel bij het arr. worde opgenomen? — NEEN.

Is niet de qualificatie der feiten, aan een beschuldigde te last gelegd, geheel overgelaten aan den judex facti? — JA.

Is a. 203 *Sº. geschonden, wanneer bij het onderzoek geene omstandigheden in aanmerking zijn genomen, die niet in de acte van beschuldiging vermeld waren en tot verzwaring van straf aanleiding konden geven?* — NEEN.

Is niet de beslissing van de vraag, of de beschuldigde in staat van krankzinnigheid verkeerde, geheel overgelaten aan den judex facti? — JA.

E. B., oud 27 jaren, dienstmeid, geboren te Voorthuizen, laatst gewoond hebbende te Veenendaal, is reqᵉ. van cassatie tegen een arr., door het Pr.-Ger. in Utrecht, op 27 Julij 1855 gewezen, waarbij zij is schuldig verklaard aan het, door onvoorzigtigheid en achteloosheid, onwillig begaan van eenen manslag (*homicide*), en, met toepassing der a. 319 en 52 Sᵗ. en 207 van dat van Sᵍ, is veroordeeld tot eene gevangenisstraf in een huis van correctie voor den tijd van twee jaren, tot betaling eener geldboete van *f* 25.00, en in de kosten van het regtsgeding.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer GERADTS, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik zal den Raad het onderwerp van dit treurig proces bijna niet behoeven te herinneren.

„De reqᵉ. is beschuldigd van kindermoord, door met haar kind in het water te springen, waar dat kind den dood gevonden heeft, terwijl de moeder, na gered te zijn, andermaal

eene poging heeft aangewend, om zich te verdrinken, doch weder gered is.

„Zij is schuldig verklaard aan het, door onvoorzigtigheid en achteloosheid, begaan van een manslag, en veroordeeld tot correctionele gevangenisstraf van twee jaren en geldboete, alsmede in de kosten.

„Er is eene memorie van cassatie overgelegd, waarbij als *eenig middel* van cassatie is aangevoerd: schending van a. 319 *C. P.*, bij schending van a. 64 *C. P.*

„*Dit middel* was dáárop gegrond, dat de daad der req^e^. haar niet was toerekenbaar, omdat zij, tijdens het plegen derzelve, volgens de feitelijke beslissing verkeerde in staat van vertwijfeling.

„De geachte verdediger, die het beroep mondeling adstrueerde, heeft te regt op *dit middel* niet aangedrongen.

„Hij begreep waarschijnlijk, dat het behoorde tot het gebied van den *judex facti*, om te beoordeelen in hoever die staat van vertwijfeling behoorde tot den *état de démence*(krankzinnigheid), waarvan a. 64 *C. P.* gewaagt, dát ook van toepassing is bij *homicide involontaire.*

„Iemand kan zeer goed eenen ander in groote drift, in dronkenschap of vertwijfeling overhoop steken of schieten; maar wie zal beoordeelen of die staat was *état de démence?*

„Zeker niet de H.-R. in cassatie, en de *judex facti* heeft zoodanigen toestand niet aangenomen, waarschijnlijk door de menigvuldige daden van overleg, die hij als bewezen aanneemt ten aanzien der req^e^., bij hare bevalling, bij hare herhaalde poging tot zelfmoord, en bij het verdrinken van haar kind met zich zelve.

„Ik zal ze niet opsommen; zij zijn in het arr. vermeld.

„Over die poging tot zelfmoord zal ik niets zeggen. De req^e^. had die zeker kunnen beproeven, zonder den zekeren dood van haar kind te veroorzaken.

„Maar wat daarvan zij, aan dezen Raad behoort de beoordeeling daarvan niet. CHAUVEAU en FAUSTIN (D. III, Belg. ed., p. 63, *in fine*) geven het onderscheid op tusschen *infanticide par commission* en *par omission*, en brengen de laatste onder het bereik van a. 319 *C. P.*; maar, zeggen zij: „*cette distinction* „*n'a du reste aucun intérêt en droit; c'est aux juges du fait, qu'il* „*appartient d'apprécier les circonstances, et quelles que ce soient,* „*d'en dégager l'intention du crime s'ils l'y aperçoivent.*"

„Ik acht *dit middel* dus ongegrond.

„*Twee middelen* zijn nog aangevoerd bij de mondelinge adstructie:

„*Het eerste* heette: schending van a. 211, *j*°. a. 206 S^g^.

„Het arr. zoude niet behoorlijk zijn gemotiveerd:

„*Vooreerst*, ten aanzien van de depositiën der getuigen en de bekentenis; en

„*Ten tweede*, ten aanzien van de daden van onvoorzigtigheid, waardoor de onwillige doodslag is gepleegd.

„Wat *het eerste* betreft, zoo heeft de H.-R. honderd malen beslist, dat de opgave van elken getuige niet noodig is, evenmin als de omschrijving der bekentenis; maar de Raad zal dit ten overvloede toch alles in het arr. vinden.

„Hetzelfde geldt ten opzigte van *het tweede* punt.

„De schuld van de req^e^. ligt niet in hare eigene poging tot zelfmoord, maar in het daarin doen deelen van haar kind, in het verzwijgen van hare bevalling en in zoo vele andere omstandigheden, die in het arr. breedvoerig zijn opgenomen.

„Bij *het derde middel* (*het tweede* van de mondelinge adstructie) werd beweerd: schending der a. 206 en 210 S^g^.

„„De req^e^. zoude nu schuldig verklaard zijn aan een geheel „ander misdrijf, dan dat waarvan zij was beschuldigd.

„„Het zoude niet zijn eene *species* van hetzelfde *genus*; „het regt van verdediging zoude zijn verkort; de req^e^. had er „opmerkzaam op gemaakt moeten zijn."

„Ik ontken de stelling, dat het hier niet was eene *species* van hetzelfde *genus*.

„Dat *genus* is, *meurtre*, *homicide* (doodslag).

„Men zie slechts het opschrift van de 1ᵉ afdeeling, 1ᵉ hoofdstuk, 2ᵉ titel van het 3ᵉ boek, *C. P.*

„Naar gelang der verzwarende of verligtende omstandigheden, wordt dat *assassinat*, *parricide*, *infanticide*, *empoisonnement* of *homicide involontaire*; maar altijd blijft het *homicide*.

„Bevindt nu de *judex facti*, dat ééne der verzwarende omstandigheden van de ten laste gelegde *homicide volontaire* ontbreekt, en het misdrijf valt in de cathegorie van eene mindere *species* van *homicide*, dan *degageert* hij (om met de aangehaalde plaats van Chauveau te spreken) het misdrijf van die verzwarende omstandigheid.

„De Raad gelieve overigens te lezen wat genoemde schrijvers zeggen *l. c.*, dezelfde p. 63, 2ᵉ kolom, maar iets vroeger dan de door mij aangehaalde woorden.

„Verder houd ik vol, dat eene beklaagde nooit wegens hetzelfde misdrijf voor de tweede maal zoude kunnen vervolgd worden bij eene beslissing als hier gevallen is, en bij het bestaan van a. 207 Sᵍ.

„En nu is het gemakkelijk te zeggen: *misdrijf* aldaar beduidt *feit*, maar ziet op *qualificatie*.

„Het is eene gewaagde stelling; maar al neemt men ze aan, dan blijft mijn stelsel gaaf. Eene qualificatie is vervallen, die de daad verzwaarde.

„De autoriteit van Fransche regtsdoctoren kan men niet toepassen, of men verliest uit het oog, dat de regtsleer aldaar in het naauwste verband staat met de instelling der jury.

„Chauveau beschouwt de zaak naar algemeene regtsbeginselen, en daar lees ik niets van het beweerde.

„Eindelijk beweerde men, dat de reqᵉ. opmerkzaam had moeten gemaakt zijn op de verandering van qualificatie.

„Ik antwoord, met a. 203 S^{g}.: *concedo*, maar het moet eene verzwarende omstandigheid zijn.

„Het voorbeeld bij pleidooi aangehaald, is ook zeer juist; bij beschuldiging van diefstal met braak, blijft diefstal, wanneer de braak vervalt.

„Wanneer hier *infanticide* en *homicide volontaire* vervalt, dan blijft over *homicide*, nu *par négligence*.

„Ten slotte merk ik aan (hetgeen alleen als een argument van convenientie mag dienen), dat, zoo dit arr. op *het laatste middel* vernietigd wordt, er honderde arr^{n}. van de Hoven in de provinciën op hetzelfde onderwerp mede hadden moeten zijn vernietigd.

„Ik heb de eer, namens den Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van de req^{e}. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., met opzigt tot de bij pleidooi voorgestelde, den vorm betreffende *middelen*, en wel met opzigt tot *het eerste*, beweerde schending van de a. 211 en 206 S^{g}., dáárin bestaande, dat het arr. niet genoegzaam met redenen is bekleed ten aanzien van de onvoorzigtigheid en achteloosheid, waarvan de dood des kinds het noodzakelijk gevolg zoude zijn geweest, *eensdeels*, omdat het arr. wel opgeeft de slotsom van hetgeen uit de bekentenis der req^{e}. en uit de verklaringen van 4 getuigen is gebleken, doch niet afzonderlijk wat door de req^{e}. is bekend, wat door iederen getuige is verklaard, en het alzoo onmogelijk is te onderzoeken, of de regelen omtrent het getuigenbewijs in deze zijn waargenomen; *anderdeels*, omdat het arr. niet aanduidt, in welke van de als bewezen aangenomen daadzaken de onvoorzigtigheid en de achteloosheid der req^{e}. zijn gelegen, en zoodanige aanduiding te meer noodzakelijk was, daar zij betreft de hoofdelementen van het misdrijf;

„O., ten aanzien van het *eerste* punt, dat nergens bij de wet is voorgeschreven, dat in een vonnis of arr. worde vermeld, wat door elken getuige afzonderlijk is verklaard, wat dóór den beschuldigde is beleden; dat daarentegen aan den eisch der wet omtrent het met redenen omkleeden der vonnissen en arr^n., in dit opzigt is voldaan, wanneer blijkt, dat is regt gedaan op wettige bewijsmiddelen, en die in des regters uitspraak zijn opgenomen;

„O., ten aanzien van het *tweede* punt, dat bij het beklaagde arr., op grond van de bekentenis der req^e en van de onder eede afgelegde verklaringen van onderscheidene getuigen, in derzelver onderling verband, als wettig en overtuigend bewezen is aangenomen, dat de req^e., bewust dat zij zwanger was en dat de tijd harer verlossing nabij was, op den 19 Mei 1855, des voormiddags, op een voetpad van den straatweg naar Renswoude, in het zoogenaamde Melm, langs hetwelk zich bevond eene sloot, die aldaar vrij breed en wel vier voeten diep was, zonder behulp van iemand, is bevallen van een kind van het mannelijk geslacht; dat zij even te voren, door eene der getuigen aangesproken, had gezegd: „niets dan pijn in de bee- „nen te hebben," en, op de vraag van die getuige had geantwoord, dat zij niet zwanger was of moest bevallen en dus niet behoefde verzorgd te worden; dat zij, na de bevalling, aan eene andere getuige hetzelfde antwoord heeft gegeven, ontkennende bevallen te zijn; dat gemeld kind levensvatbaar en voldragen heeft gekreund, en zich heeft bewogen; dat zij dit kind met de eene hand in den nek en met de andere aan de beenen heeft vastgehouden, wanneer eene onderdrukte kreuning is opgemerkt; dat zij vervolgens hetzelve heeft opgenomen en gelegd op haren zakdoek, als niets anders bij zich hebbende, en daarvan de vier punten heeft te zamen geknoopt, en toen met het pakje, waarin het kind was, en ook met eene paraplui, die zij onder den arm had, in gemelde sloot in het

water is gesprongen met het hoofd onder water, en in het water het kind in den doek geknoopt en de parapluie heeft verloren; dat zij, door de getuigen uit het water gehaald zijnde, eene tweede maal daarin is gesprongen, met het hoofd onder water, en wederom door de getuigen daaruit is gered, die vervolgens, na vele moeite en na verloop van wel tien minuten, den doek en het kind, waaraan zij toen geen teeken van leven meer bespeurden, uit het water hebben gehaald, nadat zij de req°. in eene weide hadden nedergelegd; dat het kind levend is geboren, doch maar kort heeft geleefd, en dat, bij den eersten schouw, gehouden door geneeskundigen, die terstond zijn geroepen, is bevonden, dat het kind dood, doch niet geheel koud was, uitgenomen handen en voeten, en door onttrekking der warmtestof en ook door zoogenaamde *submersie* was gestorven;

„Dat er, volgens de meening der deskundigen, ten deze te denken viel aan opzettelijk verzuim, zoowel voor de noodzakelijke hulp der moeder, als voor de verzorging van het kind;

„Dat onder deze bewezene omstandigheden de req., tot twee malen toe, eene poging tot zelfmoord heeft beproefd, door herhaaldelijk in het water te springen, en daarbij geacht moet worden haar kind in het water tevens den dood te hebben aangedaan, hebbende hetzelve, in den doek gewikkeld, meer dan genoegzaam in het water gelegen, om de ademhaling te beletten en de noodige warmtestof te onttrekken;

„Dat voorts bij het arr. is verstaan, dat deze bewezene daadzaken daarstellen: het veroorzaken, door eene moeder, van den dood van haar pas geboren kind; dat het geenzins is gebleken, dat zulks is geschied met opzet en met het kennelijk voornemen om dit kind van het leven te berooven, maar veeleer in eenen zoodanigen staat van vertwijfeling, om zich zelve het leven te berooven; doch dat die feiten tevens daarstellen eene verregaande onvoorzigtigheid en achteloosheid, waarvan de dood des kinds het noodzakelijk gevolg

is geweest, en dat dit behoort te worden gequalificeerd: het door onvoorzigtigheid en achteloosheid onwillig begaan van een manslag, vallende in de termen van a. 319 St.;

„O., dat alzoo uit het arr. blijkt, niet alleen dat het Hof aan de bewezene daadzaken eene qualificatie heeft gegeven, met vermelding der kenmerken van het misdrijf, welke uit die daadzaken zijn gebleken, maar ook door welke beschouwingen het Hof tot die qualificatie is gekomen, zoodat ten deze is voldaan aan het voorschrift der wet:

„O., ten aanzien *der twee* andere bij pleidooi voorgedragen *middelen*, dáárin bestaande, dat bij het arr. zouden zijn geschonden en verkeerdelijk toegepast de a. 206 en 210 Sg., *subsidiair* de a. 208 en 220 van hetzelfde Wetb., omdat het Hof de req°. heeft schuldig verklaard aan een ander feit dan waarvoor zij te regt heeft gestaan, daar zij, van kindermoord beschuldigd, ter zake van het door onvoorzigtigheid en achteloosheid onwillig begaan van eenen manslag is veroordeeld, en dit misdrijf niet den manslag, maar een feit van geheel exceptionelen aard tot onderwerp heeft; terwijl, zoo men al kon aannemen, dat de te last gelegde daadzaken van aard waren, niet om den kindermoord, maar om den onwilligen manslag door onvoorzigtigheid en achteloosheid daar te stellen, alsdan de req°. dienaangaande had behooren opmerkzaam te worden gemaakt, nademaal de manslag, bij het vervallen van den moedwil, slechts door het bijkomen van onvoorzigtigheid en achteloosheid strafbaar werd, en de req°. ten deze niet opmerkzaam gemaakt zijnde, niet in de gelegenheid was gesteld om daaromtrent hare middelen te doen gelden, en alzoo in haar regt van verdediging werd verkort;

„O., ten aanzien van *het tweede middel*, dat de req°., bij het bestreden arr., wegens kindermoord is vrijgesproken, op de gronden bij de beantwoording van *het eerste middel*, *tweede* punt, hiervoren gemeld, doch wegens het door onvoorzigtig-

heid en achteloosheid onwillig begaan van manslag is veroordeeld;

„Dat, wel is waar, deze laatste aantijging niet voorkomt in het slot der acte van beschuldiging; dat echter uit de vergelijking van het arr. van verwijzing en van de acte van beschuldiging met het bestreden arr., voldoende blijkt, dat het onderzoek op de openbare teregtzitting tot onderwerp heeft gehad dezelfde feiten, ter zake van welke de verwijzing was geschied, en welke der req^s. bij de acte van beschuldiging ten laste waren gelegd, doch dat het Hof, naar aanleiding van dit onderzoek, aan de bewezene feiten heeft gegeven eene qualificatie, afwijkende van degene, waarmede de acte van beschuldiging, als bepaalde vermelding der feiten, is besloten;

„Dat wel het onderzoek is beperkt tot de feiten, welke der beklaagde bij de acte van beschuldiging, doch niet enkel bij het slot dezer acte, zijn ten laste gelegd; dat echter de qualificatie dier feiten, of van zoodanig deel derzelve, als waarvan op de teregtzitting het wettig bewijs wordt geleverd, in elk geval aan den regter is verbleven en volkomen vrijgelaten;

„O., dat na *in casu* aan datgeen, wat van de te last gelegde feiten wettig was bewezen, alleen eene zachtere qualificatie is gegeven, dan die bij het slot der acte van beschuldiging vermeld, de stelling der req^s., dat zij wegens een ander feit zoude zijn veroordeeld, dan waarvoor zij te regt stond, is ongegrond;

„O., ten aanzien van *het derde of subsidiaire middel*, dat het onderzoek alzoo geloopen hebbende over de bij de acte van beschuldiging aan de req^s. te last gelegde feiten, zij door de beteekening dezer acte in staat gesteld is geweest om zich over die feiten te verdedigen; dat bij dat onderzoek geene omstandigheden in aanmerking zijn gekomen, die niet in de acte van beschuldiging waren opgenomen en die tot

verzwaring van straf aanleiding konden geven; dat ook de req^e. bij dat onderzoek van geen ander misdrijf is betigt, dan waarvan de bestanddeelen in de beteekende acte van beschuldiging aanwezig waren, en aan welker, bij het arr. van verwijzing en bij de acte van beschuldiging aangenomen qualificatie, het Pr.-Ger. niet was gebonden; en dat derhalve het voorschrift van a. 203, even min als dat van a. 220 S^g., alhier te pas is gekomen;

„O., met opzigt tot het bij de memorie ten principale voorgestelde *middel:* beweerde schending van a. 64 en verkeerde toepassing van a. 319 S^t., doordien het Hof hebbende verstaan, dat, vermits de req^e., in het water springende, in zoodanigen zielstoestand verkeerde, dat het geregeld denken haar had verlaten, de vrije wil haar ontbrak, en zij in staat van vertwijfeling verkeerde, het te haren laste bewezen feit, als zijndè niet door hare schuld maar bij toeval gepleegd, niet strafbaar, althans niet toerekenbaar zoude wezen;

„O., dat het Pr.-Ger. *in facto* heeft uitgemaakt, dat de onvoorzigtige en achtelooze handelwijze van deze req^e. de oorzaak is geweest van den dood van haar kind, en dat op die beslissing, als behoorende tot de waardering der daadzaken, in cassatie niet kan worden terug gekomen;

„Dat hiertegen niet obsteert, dat deze req^e., volgens het arr., in eenen staat van vertwijfeling verkeerende zoude hebben gehandeld; daar hieruit, volgens de feitelijke beslissing, volgt, dat zij niet met opzet en met het voornemen om het kind te dooden heeft gehandeld;

„Dat uit de feitelijke beslissing ook niet is op te maken, dat de req^e., tijdens het misdrijf, zoude hebben verkeerd in eenen zoodanigen toestand, als waardoor, volgens a. 64 *C.P.*, alle strafbaarheid zoude zijn weggevallen, of wel dat het feit bij toeval zoude zijn gepleegd; nademaal het denkbeeld van krankzinnigheid, even als dat van een noodlottig toeval, door

de beslissing, dat de manslag onwillig door onvoorzigtigheid en achteloosheid is gepleegd, is uitgesloten;

„O., dat mitsdien *de* voorgestelde *middelen* zijn onaannemelijk;

„Verwerpt deze voorziening in cassatie en veroordeelt de req^e. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCLVI. — Arrest van 4 Dec. 1855.

(A. 471, n°. 11, *j°*. a. 222 *C. P.*)

Wordt tot de toepasselijkheid van a. 222 C. P. *gevorderd, dat de beleediging aan een magistraatspersoon is aangedaan in de waarneming zijner bediening of ter gelegenheid van die waarneming?* — Ja.

Kan op eene feitelijke beslissing, dat de beleediging is aangedaan aan iemand, die, hoewel burgemeester, echter toen ter tijde als polderschout *eene aanbesteding deed, in cassatie worden teruggekomen?* — Neen.

Kan, bij eene vervolging wegens beleediging, een burgemeester aangedaan, het onderzoek en de uitspraak uitgestrekt worden naar eene omstandigheid, niet *in de dagvaarding vermeld?* — Neen.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Utrecht is req. van cassatie tegen een arr. van hetzelve Geregtshof, van 31 Aug. 1855, waarbij in hooger beroep is vernietigd een vonnis, op den 6 Julij bevorens door de Arr.-R. te U. gewezen, houdende veroordeeling van den gereq. G. B., veehouder en koopman, geboren en wonende te Abcoude, ter zake van beleediging met woorden, eenen magistraatspersoon ter gelegenheid van de waarneming zijner bediening aangedaan, strekkende om zijne eer en kieschheid aan te tasten, tot eene gevangenzetting in een huis van correctie voor den tijd van ééne maand en in de kosten; en bij welk arr. genoemde gereq., ter zake van het uiten van scheldwoorden, niet vallende in de a. 367 tot 378 S^t. ingesloten, tegen iemand, zonder daartoe

uitgetergd te zijn, is veroordeeld tot eene geldboete van *f* 2.50 en in de kosten van beide instantiën.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT en de advocaat van den gereq. in zijne mondelinge voordragt tot wederlegging van *het* aangevoerde *middel* van cassatie, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik refereer mij geheel en volkomen tot de memorie van cassatie, en heb niets te voegen bij de adstructie, in verband met het daarbij aangehaalde arr. van dezen Raad van het jaar 1846.

„Ik wil alleen den Raad opmerkzaam maken op een ander veel recenter arr., dat volmaakt toepasselijk is op dit geval en den Raad wel allen twijfel zal benemen aan de gegrondheid van dit beroep.

„Daar geldt het eene geheel gelijke beleediging, in het openbaar aangedaan aan eenen burgemeester eener plaats, op de openbare jaarmarkt aldaar, en de H.-R. heeft toen beslist: „dat een burgemeester enz."

„Het arr. is van 2 Dec. 1851, vid. *Ned. Regtspr.* XI. 207, § 45; V. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1851, II, 193 *seqq.*

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen, en ten principale regt doende, en doende wat het Hof had behooren te doen, zal bevestigen het vonnis in eersten aanleg gewezen, en den gereq. zal veroordeelen in de kosten, in appel en in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat in het beklaagde arr. als *in facto* beweзen is aangenomen dat de gereq., op den 26[n] Mei 1855, in het voorhuis van het logement *de Eendragt*, te Abcoude Baambrugge, en mitsdien op eene openbare plaats, ter gelegenheid dat er gesproken werd over eene aanbesteding van werk, welke de 1[e]

getuige J. J. v. V., in zijne betrekking van schout van den polder Abcoude-Proostdij, ten zelfde dage gedaan had, onder anderen heeft gezegd: „*ik zeg dat de burgemeester een smeerlap* „*is, en ik zal hem als een smeerlap bij den commissaris gaan be-* „*kend maken, hoe hij de menschen behandelt;*"

„O., dat voor de toepasselijkheid van a. 222 S^t^. onder anderen gevorderd wordt, dat de beleediging aan een magistraatspersoon zij aangedaan in de waarneming van zijne bediening, of ter gelegenheid van die waarneming, en dat hieromtrent in het arr. is beslist, dat, hoezeer de gemelde uitdrukking wel bevat eene beleediging tegen dengeen, welke den post bekleedt, echter de burgemeester van A. niet is beleedigd in de uitoefening of ter gelegenheid van zijne bediening als burgemeester, naardien de beleedigende woorden betrekking hadden tot eene aanbesteding, welke de beleedigde, ofschoon tevens burgemeester, in zijne hoedanigheid van polderschout had gedaan;

„O., dat op deze beslissing omtrent de daadzaken, in cassatie niet kan worden terug gekomen;

„O., ten aanzien van het beweren des req^s^., dat de beleedigde niet alleen als burgemeester, maar ook als polderschout is ambtenaar en magistraatspersoon van het administratief gezag; dat hieromtrent in het beklaagde arr. is beslist, dat de bedieningen van burgemeester en polderschout twee van elkander afgescheiden ambten zijn, waar tusschen geen het minste verband bestaat;

„O., dat de gereq. wel in regten is betrokken wegens eene beleediging aan den burgemeester, doch niet aan den polderschout aangedaan, en dat alzoo het regterlijk onderzoek en bijgevolg ook de uitspraak niet is uitgestrekt tot eene verzwarende omstandigheid, welke niet in de introductieve dagvaarding was vermeld;

„O. derhalve, dat a. 222 S^t^. niet is geschonden, en dat a.

471, n°. 11, van hetzelfde Wetboek niet verkeerd is toegepast;

„Verwerpt deze voorziening; veroordeelt den gereq. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCLVII. — Arrest van 4 Dec. 1855.

(A. 386, no. 1, *j*[*o*]. a. 381, n°. 4, 384 en 397 *C. P.;* a. 206, 211, 439, 427, 428 en 443 Sr.)

Wordt tot inklimming *gevorderd, dat de dief in het gebouw zij ingegaan, of is het voldoende, dat hij slechts den arm of de hand heeft gebragt door het raam, om het ontvreemde te bereiken?* — In laatstgemelden zin beslist.

Zijn de regelen omtrent het bewijs miskend, door eene schuldigverklaring, ontleend uit eene afgelegde bekentenis, bevestigd door de beëedigde verklaring van een getuige? — Neen.

Kan een beschuldigde veroordeeld worden ter zake van eene verzwarende omstandigheid, die hem niet was te last gelegd, en waarop hij niet opmerkzaam is gemaakt? — Neen.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Utrecht is req. van cassatie van een arr. van dat Hof, van 20 Julij 1855, waarbij de gereq[n]. J. B. en G. v. W. zijn schuldig verklaard aan diefstal bij nacht, door meer dan één persoon, in een bewoond huis, en deswege veroordeeld tot eene gevangenzetting in een huis van correctie, elk voor den tijd van 6 maanden, alsmede in de kosten van het regtsgeding, tegen ieder harer in persoon.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer van IJsselsteyn, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De beide beschuldigden, thans gereq[n]., zijn bij arr. van het Hof in U., van 20 Julij ll., schuldig verklaard aan diefstal bij nacht, door meer dan één persoon, in een bewoond huis; en het is tegen deze beslissing, dat de Proc.-G. bij gezegd Hof zich in cassatie heeft voorzien, en dat wel:

„1°. Omdat de eerste beschuldigde, J. B., niet had moeten worden schuldig verklaard aan het zoo evengenoemde misdrijf, maar aan diefstal in een bewoond huis, door middel van inklimming gepleegd; en

„2° Omdat de tweede beschuldigde, G. v. W., op onvolledig en onwettig bewijs is veroordeeld, en dus, bij gebreke van het bewijs harer schuld, had moeten zijn vrijgesproken.

„*Het eerste middel* van cassatie alzoo, hetgeen betrekking heeft tot de qualificatie, is: verkeerde toepassing van a. 386, n°. 1, en schending van de a. 381, n°. 4, en 384, in verband met a. 397 *C. P.*; en *het tweede middel* is: schending van de a. 206 en 211 Sᵍ., in verband met de a. 439, 427, 428 en 433 *eod.*

„Wat nu *het eerste middel* betreft, zoo is het mij voorgekomen, dat des reqˢ. bewering daaromtrent volkomen gegrond is, althans met het oog op de leer, welke met betrekking tot het alhier bedoelde geschilpunt bij dezen Raad is aangenomen, en dat wel inzonderheid ook met het oog op het bij de memorie aangehaalde arr. van 22 Mei ll., waarbij deze Raad onder bijkans geheel gelijksoortige omstandigheden heeft verstaan, dat het *criterium* van inklimming aanwezig was. Men vindt het bedoelde arr. o. a. opgenomen in de verzameling van v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1855, I, 207 en volgg. Ik zal dan ook van mijnen kant niets verder hierbij voegen, en alzoo op dezen grond concluderen tot cassatie.

„Met betrekking tot *het tweede middel* evenwel, meen ik van den Proc.-G. in gevoelen te moeten verschillen, en geloof ik dat hier geene schending bestaat van de wettelijke voorschriften omtrent het bewijs.

„De req. namelijk beweert wel tot staving van *dit middel*, dat er met opzigt tot deze 2ᵉ beschuldigde alleen zoude zijn regt gedaan op hare bekentenis, en op de verklaring van hare mede-beschuldigde, de 1ᵉ gereq., opgenomen in het slot van

de 1e en 3e overweging van het arr.; doch deze voorstelling is, naar mijne wijze van zien, onjuist, vooral wanneer men in het oog houdt, dat deze 2e beschuldigde is schuldig verklaard, en dat wel zeer te regt, als mede-daderesse van het principale feit zelf, dat is, den gepleegden diefstal; en van daar ook de qualificatie van diefstal, gepleegd bij nacht, in een bewoond huis, door meer dan één persoon.

„Feitelijk is hieromtrent bij het beklaagde arr. aangenomen en beslist, dat de 2e beschuldigde heeft erkend, met de 1e beschuldigde afspraak te hebben gemaakt, om het bedoelde horretje weg te nemen, en dat zij bij het plegen van deze daad op de wacht heeft gestaan. Zij heeft alzoo door wil en daad regtstreeks medegewerkt tot het misdrijf zelf; zoo als dan ook steeds door de jurisprudentie wordt bevestigd, dat hij, die op de wacht staat, onder de mede-daders van het feit zelf moet worden gerangschikt. Men zie o. a. de arrn., aangehaald bij SCHOONEVELD op a. 386, no. 1, sub nis. 3 en 5.

„De 2e beschuldigde heeft alzoo erkend, mede-daderesse te zijn van den gepleegden diefstal zelven. En wanneer ik nu in aanmerking neem, dat, blijkens de 4e overweging van het arr., het plegen van dien diefstal aan het Hof is gebleken uit de verklaring van eenen beëedigden getuige, dan geloof ik, dat hier, met het oog op a. 439 Sv., voor de schuld van deze gereqe. inderdaad een allezins voldoend bewijsmiddel aanwezig is, namelijk de bekentenis van de beschuldigde, bevestigd door de onder eede afgelegde verklaring van den persoon, tegen wien het misdrijf is gepleegd.

„Ik houde dus *dit tweede middel* voor ongegrond, en concludeer mitsdien tot verwerping van *dat tweede middel*, doch tot cassatie op grond van *het eerste middel*; en voorts, wat de qualificatie en de daarop gegronde schuldigverklaring en opgelegde straf betreft, met in-acht-neming van de door den *judex facti* aangenomene verzachtende omstandigheden, tot regtspraak

ten principale, met veroordeeling van de gereq^{s}. *solidair* in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eerste middel* van cassatie, betrekkelijk de 1e gereq., is aangevoerd: verkeerde toepassing van a. 386, n°. 1, en schending der a. 381, n°. 4, en 384, in verband met a. 397 S^{t}., omdat die gereq. had moeten zijn schuldig verklaard aan diefstal bij nacht, door meer dan één persoon, in een bewoond huis, door middel van inklimming gepleegd;

„O. hieromtrent, dat bij het beklaagde arr. *in facto* als bewezen is aangenomen, dat de 1e gereq., in den avond van 7 Mei 1855, omstreeks 10 ure, heeft weggenomen en zich arglistig toegeëigend een groot groen geschilderd horretje, staande aan de binnenzijde van een opgeschoven raam, door het insteken van hare hand in dat opgeschoven raam, terwijl de 2^{e} gereq^{e}. op de wacht stond;

„O., dat uit deze feitelijke beslissing volgt, dat de 1^{e} gereq^{e}. het bedoelde horretje niet anders heeft kunnen bereiken, dan door ten minste een gedeelte van haar ligchaam, al is het ook slechts haar arm of hand, te brengen door het raam van het woonhuis;

„O., dat de wet onder inklimming verstaat elke wijze om binnen de huizen en besloten plaatsen te geraken, ten einde aldaar het ontvreemde te bereiken, zonder daartoe te vorderen dat men met het geheele ligchaam zij binnen gekomen;

„O. alzoo, dat bij het beklaagde arr. verkeerdelijk is beschouwd, dat tot inklimming *(escalade)* gevorderd wordt, dat de dief in het gebouw zij ingegaan, hetwelk de binnenkomst van den persoon binnen het gebouw zoude aanduiden, en dat derhalve *dat eerste middel* is gegrond;

„O., dat als *tweede middel* van cassatie is aangevoerd, met betrekking tot de 2^{e} gereq^{e}.: schending van de a. 206 en 211, in verband met de a. 439, 427, 428 en 448 S^{r}., omdat die 2^{e}

gereq^{e}. op onvolledig en onwettig bewijs is veroordeeld, en bij gebreke van het bewijs harer schuld, had moeten zijn vrijgesproken;

„O. hieromtrent, dat bij het beklaagde arr. ten dezen opzigte voorkomt: „dat de 2^{e} beschuldigde heeft erkend, met de 1^{e} „beschuldigde afspraak te hebben gemaakt, om voorzegd hor„retje weg te nemen en dat zij bij het plegen dezer daad op „de wacht heeft gestaan en dat horretje 's nachts ten haren „huize te hebben geborgen;" en dat verder in dat arr. gevonden wordt: „dat door eene getuige onder eede is verklaard, „dat op voormelden tijd uit de bewoonde huizing van L. „is vermist een aan de binnenzijde van voormeld opgescho„ven raam gestaan hebbend horretje;"

„O., dat het bewijs der daadzaken en van de schuld der 2^{e} gereq^{e}. bij gezegd arr. is ontleend uit hare bekentenis voor den Hove afgelegd, bevestigd door de beëedigde verklaring van een daartoe bevoegden getuige, en dat mitsdien *in casu*, ten aanzien van de 2^{e} gereq., bestaat eene zoodanige bekentenis, als welke, volgens de bepaling van a. 439 S^{r}., een volledig bewijs van schuld kan opleveren, en er alzoo ten deze is regt gedaan op wettig bewijs, zoodat *dit tweede middel* is ongegrond;

„O. evenwel, dat de beide gereq^{n}. bij de acte van beschuldiging zijn beschuldigd van diefstal bij nacht, door meer dan één persoon, in eene bewoonde huizinge gepleegd, en dat blijkens het proces-verbaal der in deze gehouden teregtzitting, slechts de 1e beschuldigde, doch niet de 2e beschuldigde, op die teregtzitting door den Proc.-G. is opmerkzaam gemaakt op de verzwarende omstandigheid van inklimming, welke uit het getuigenverhoor was geresulteerd;

„O. derhalve, dat deze 2^{e} beschuldigde, als van geene inklimming beschuldigd, en op die verzwarende omstandigheid niet opmerkzaam gemaakt zijnde, en zich dus ook hierop niet

hebbende kunnen verdedigen, daaraan niet kan worden schuldig verklaard en deswege veroordeeld;

„O., dat de geringe waarde van het ontvreemde, bij het beklaagde arr. als verzachtende omstandigheid aangenomen, ook aan dezen Raad als zoodanig is voorgekomen;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in U. van 20 Junij 1855, doch alleen voor zoo veel betreft de qualificatie en daarop gegronde schuldigverklaring en opgelegde straf ten aanzien der 1e gereq., en krachtens a. 105 R. O., ten principale regt doende op de als bewezen aangenomen daadzaken;

„Verklaart, dat die daadzaken ten haren opzigte daar stellen: diefstal bij nacht, door meer dan één persoon gepleegd, door middel van inklimming in eene bewoonde huizing;

„Verklaart de 1e gereqe. schuldig aan die misdaad, en dat daarop toepasselijk zijn de a. 381, no. 4, *jo* a. 384, in verband met a. 397 St.;

„Gezien vorenstaande a. 381, no. 4, en 384 St., en a. 9 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* no. 102), luidende, enz.;

„Gezien mede de a. 52 en 55 St., en de a. 207 en 216 Sv.;

„Veroordeelt de 1e gereqe. tot eene gevangenzetting in een huis van correctie voor den tijd van 6 maanden, alsmede in de kosten van het regtsgeding, *solidair* met hare mede-veroordeelde, de 2e gereqe.;

„Beveelt de teruggave van het in deze zaak als stuk van overtuiging gediend hebbende voorwerp aan den eigenaar of regthebbende;

„Veroordeelt de beide gereqn. *solidair* in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCLVIII. — Arrest van 10 Dec. 1855.

(A. 386, n°. 4, j_o. 67 R. O.)

Wordt voor de toepasselijkheid van a. 386, n°. 4, C. P., *vereischt, dat de ontvreemde goederen aan de herbergiers of hunne bedienden als zoodanig zijn toevertrouwd?* — JA.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Zeeland heeft zich in cassatie voorzien tegen een arr., door gemeld Hof op 13 Nov. 1855 in Raadkamer gewezen, en waarbij J. B., oud 22 jaren, dienstmeid, en R. v. D. B., oud 38 jaren, kroeghouder, zijn verwezen naar de Arr.-R. te Middelburg, ten einde ten correctionele te worden teregtgesteld, de eerste ter zake van eenvoudigen diefstal en de tweede ter zake van medepligtigheid daaraan, door het des bewust helen van het gestolene, met verklaring, dat er geene termen zijn om de teregtstelling van C. H., huisvrouw van genoemden R. v. D. B., te bevelen.

In deze zaak heeft de Adv.-G. DEKETH genomen de volgende conclusie:

„De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Z. heeft zich, op grond van a. 151, n° 2, S^{t}., in cassatie voorzien tegen een arr. ter Raadkamer van gezegd Hof, van 13 Nov. ll., waarbij J. B., dienstmeid, en R. v. D. B., kroeghouder, ter zake van eenvoudigen diefstal en medepligtigheid daaraan, door het des bewust helen van het gestolene, zijn verwezen naar de Arr.-R. te M., ten einde ten correctionele te worden te regt gesteld.

„De Proc.-G., namelijk, beweert, dat het aan deze beklaagden te last gelegde feit door het Hof ten onregte is beschouwd als daarstellende het wanbedrijf van eenvoudigen diefstal; maar dat integendeel dat feit had behooren gequalificeerd te zijn, het zij diefstal, door eenen herbergier en zijne bedienden gepleegd van goederen, hun in die hoedanigheid toevertrouwd, het zij diefstal, gepleegd door eenen bediende van eenen herbergier, en medepligtigheid aan dien diefstal.

„De Proc.-G. beweert alzoo schending van a. 386, n°. 4, en van a. 67 *C. P.*, en dat wel hoofdzakelijk op grond, dat, daar de diefstal heeft plaats gehad tijdens de bestolene in de herberg van v. D. B. was opgenomen, de ontvreemde goederen, krachtens het in dezen toestand noodzakelijke vertrouwen, geacht moeten worden als zoodanig te zijn toevertrouwd geweest (*confiées à ce titre*), en dat dus, daar de diefstal is gepleegd door de dienstmeid, J. B., onder medewerking van den herbergier v. D. B., dit feit moet geacht worden te vallen onder het bereik van evengenoemd a. 386, n°. 4.

„Met het oog evenwel op hetgeen in eene soortgelijke zaak hieromtrent door dezen Raad is beslist (hoezeer dan ook in strijd met de destijds door mij genomene conclusie), geloof ik, dat deze voorziening zal behooren te worden afgewezen. Ik bedoel namelijk het arr. van dezen Raad van 27 Apr. 1846, opgenomen bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1846, I, 316, waarbij is verstaan: dat enz.

„En wanneer ik nu in het thans beklaagde arr. lees, „dat „de diefstal, wel is waar, is gepleegd tijdens de bestolene in „de herberg van den medebeklaagde v. D. B., den herbergier, „was opgenomen en zich aldaar te slapen had gelegd, doch „tevens, dat de ontvreemde goederen aan geen der beklaag„den, noch aan den herbergier, noch aan de bediende zijn toe„vertrouwd geweest," dan geloof ik, dat ook ten aanzien van dit feit te regt is verstaan, dat zulks niet is vallende in de termen van a. 386, n°. 4.

„Maar buitendien, de diefstal is niet gepleegd door den herbergier, maar door deszelfs dienstmeid, terwijl deze zich met den bestolene geheel alleen bevond, en zij eerst later het gestolene aan den herbergier heeft overhandigd, zoodat laatstgemelde, de herbergier, in dit geding blootelijk voorkomt als medepligtige; en met het oog nu op deze omstandigheid, meen ik hier inzonderheid nog indachtig te moeten maken aan een

ander arr. van dezen Raad, waarbij is beslist, dat a. 386, n°. 4, op de bedienden (*préposés*) der herbergiers enz. alleen dan van toepassing is, wanneer zij zich schuldig maken aan diefstal der aan hen zelven als zoodanig toevertrouwde zaken, welke omstandigheid hier in allen gevalle niet als bestaande is aangenomen.

„Het bedoelde arr. is van 14 Febr. 1848, te vinden bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1848, I, 122.

„Ook uit dit oogpunt alzoo, zal het voorgestelde *cassatie-middel*-behooren te worden verworpen.

„Evenmin bestaat hier eenige grond (zoo als dit nog aan het slot van de memorie wordt aangevoerd), om in de bij het arr. omschrevene feiten aanleiding te vinden tot eene verwijzing ter zake van diefstal, gepleegd door meer dan één persoon, in een bewoond huis.

„Bij het arr. is uitdrukkelijk verstaan, dat de diefstal alleen is gepleegd door de beklaagde J. B., en dat de handelingen van den beklaagde v. d. B. geenerlei medewerking tot de ontvreemding aanduiden. In dezen stand van zaken zal hier wel geene sprake kunnen zijn van eenige verwijzing, krachtens a. 386, n°. 1.

„Ik concludeer dus tot verwerping; de kosten, over deze cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de memorie van cassatie, waarbij wordt beweerd: schending van a. 386, n°. 4, j°. a. 67 *C. P.*;

„O., dat tegen het voorschreven arr., in Raadkamer gewezen, als *middel* van cassatie is aangevoerd: schending van a. 386, n°. 4, van het Strafwetb., en a. 67 R. O., omdat, aangenomen al, 1°., dat hier geene medewerking tusschen de herbergiersbediende en haren meester heeft plaats gehad, en dus de meester slechts medepligtige is van eenen eenvoudigen diefstal, en 2°., dat de goederen die ontvreemd zijn,

aan geen der beklaagden *zijn toevertrouwd geweest*, — de 1e beklaagde, als dienstmaagd van den 2n beklaagde, niettemin was diens *préposé*, en de 2e beklaagde, al dan niet handdadig aan het plegen van den diefstal door de 1e beklaagde, wetende dat die diefstal was gepleegd door zijne dienstmeid en in zijne herberg, door die goederen aan te nemen en die ten zijnen behoeve aan te wenden, nogtans altijd als herbergier *soustraheerde* goederen, die door een in zijne herberg opgenomen persoon aldaar waren ingebragt; en omdat (hoezeer het waar moge zijn dat die goederen niet in bewaring waren overgegeven) bij a. 386, no. 4, van het Strafwetb. *in bewaring toevertrouwen* niet vereischt wordt, maar de bewaargeving alleen ontstaat door het inbrengen van het goed des reizigers in eene herberg;

„O., dat, blijkens het beklaagde arr., er voldoende bezwaren bestaan, als zoude de beklaagde J. B. uit de brieventasch van zekeren koopman hebben ontvreemd 2 bankbiljetten, tijdens deze persoon in de herberg van den beklaagde R. v. D. B. en diens vrouw, hare meesters, was opgenomen en zich aldaar te slapen had gelegd, — en als zoude zij deze bankbiljetten hebben overhandigd aan den beklaagde v. D. B., door wien een derzelve in betaling en wisseling is uitgegeven, terwijl hij het andere in zijn bezit heeft gehouden, een en ander, terwijl hem bekend was dat die bankbiljetten door ontvreemding waren verkregen; dat de ontvreemding door de beklaagde J. B. is bedreven, terwijl zij zich met den bestolene geheel alleen bevond; dat de ontvreemde bankbiljetten aan geen der 3 beklaagden als herbergiers of herbergiersbediende zijn toevertrouwd geweest; dat de handelingen van den beklaagde v. D. B. geenerlei medewerking tot de ontvreemding aanduiden; maar slechts tot helen of bergen van ontvreemde voorwerpen betrekking hebben;

„O., dat uit deze opgave der feiten al dadelijk blijkt, dat de diefstal is gepleegd door J. B. *alleen*, zonder medewerking van

v. d. B., en dat door den req. alzoo geheel ten onregte beweerd is, dat er in deze termen zijn tot verwijzing van de zaak naar 's Hofs openbare teregtzitting, ter zake van diefstal gepleegd door meer dan één persoon, in een bewoond huis;

„O. wijders, dat uit de vermelde feiten niet kan worden opgemaakt, dat de bankbiljetten door den bestolen persoon zijn overgelaten aan de trouw van J. B., veelmin aan haar ter bewaring zijn ter hand gesteld als dienstmeid in de kroeg of herberg van v. d. B.; maar integendeel, dat de bedoelde persoon zijne brieventasch, waarin zich de bankbiljetten bevonden, onder zich had gehouden;

„O., dat mitsdien in deze wel heeft plaats gehad diefstal in eene herberg door een persoon, dienstbaar bij den herbergier, maar dat de gestolen goederen niet waren toevertrouwd, hetgeen voor de toepasselijkheid van a. 386, n°. 4, van het Strafwetb. volstrekt vereischt wordt;

„O., dat *het* aangevoerde *middel* mitsdien is ongegrond;

„Verwerpt dit beroep en beveelt dat de kosten, daarop gevallen, zullen worden gedragen door den Staat."

N°. MCLIX. — Arrest van 11 Dec. 1855.

(A. 427, 428, 439 en 443 Sv.)

Zijn de regelen omtrent het wettig bewijs miskend, wanneer het Hof bij zijn beklaagd arr. van eene aanwijzing heeft gebruik gemaakt, die uit de bekentenis van een medebeklaagde was gebleken? — Ja.

Moeten aanwijzingen niet uitsluitend bewezen worden door de middelen, bij a. 443 Sv. vermeld? — Ja.

C. V., oud 36 jaren, tamboer bij het 4de regement infanterie, te Gouda geboren en wonende, heeft zich in cassatie voorzien tegen een arr., door het Pr.-Ger. in Z.-holl., den 10 Aug. 1855 gewezen, waarbij, op het hooger beroep, door den

req. en door den Off. v. J. bij de Arr.-R. te Rotterdam, door dezen voor zoo verre de veroordeeling van den req. betreft, ingesteld tegen een vonnis dier Regtbank, regt doende in correctionele zaken, van 26 Junij bevorens, tegen M. S. M., dienstbode, en tegen den req. uitgesproken, bij hetwelk hij was schuldig verklaard aan medepligtigheid aan eenen diefstal van bleekgoederen, door genoemde M. in dienstbaarheid gepleegd, en hij te dier zake tot eene gevangenisstraf van 2 jaren en *in solidum* met zijne medebeklaagde in de kosten was veroordeeld; zijnde bij het bestreden arr. dit vonnis verbeterd, in zoo verre de req. daarbij alleen was verklaard medepligtig aan gemelden, door M. S. M. jegens hare meesters, bij wie zij voor loon in dienst was, bedreven diefstal; zijnde hij door het Hof, in dit opzigt op nieuw regt doende, verklaard medepligtig aan dien diefstal, door het des bewust helen van een gedeelte van het gestolene, doch overigens gelast, dat gemeld vonnis geheel en volkomen gevolgd zal hebben, met veroordeeling van den req. in de kosten, in hooger beroep gevallen.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Geradts en de advocaat van den req. in zijne voordragt, tot voorstelling en ontwikkeling van *drie middelen* van cassatie, heeft de Adv.-G. Ameltzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Drie middelen* van cassatie zijn bij de mondelinge adstructie voorgedragen, en ik moet, hoe ongaarne ook, bekennen, dat ik één derzelve niet heb kunnen oplossen, waardoor de behandeling der overige vervalt, die ik ongegrond achtte.

„Ik zeg: *hoe ongaarne ook*, omdat ik de overtuiging heb dat de *judex facti*, ten aanzien der daadzaken, der schuld en de toepassing der strafwet, juist geweest heeft, en omdat ik zoo gaarne dergelijke middelen bestrijd, ofschoon niet altijd met het gewenschte doel.

„Maar die *judex facti* is er niet op verdacht geweest, dat in ons Wetb. van Strafv., ten aanzien der bewijsmiddelen, zoo veel aanleiding is om gewijsden te doen vernietigen, die natuurlijk door de verdedigers, schoon niet altijd in het waar belang hunner cliënten, gretig aangegrepen worden.

„Indien het Hof bij het beklaagde arr., na rectificatie der qualificatie, eenvoudig het vonnis, in eersten aanleg gewezen, had bevestigd, dan zou ik zeker tot verwerping van een beroep hebben geadviseerd.

„Maar de *judex facti* in appel geeft zoo dikwijs, en ook *in casu*, door, ten aanzien der bewijsmiddelen, ook te willen aanvullen en verbeteren een overigens goed vonnis, en door meerdere uitgebreidheid, zelf vat op zijne beslissing en aanleiding tot middelen als hier zijn aangevoerd.

„*Die middelen* zijn dan wel niet altijd op te lossen door het O. M., dat daaromtrent, naar ik meen, de grootste onpartijdigheid in acht neemt; maar zij strekken meestal tot, zoo als men het noemt, uitstel van executie, en dus niet tot het voordeel der clienten.

„En wat nu deze zaak betreft, zoo kan ik *het tweede middel* van cassatie niet oplossen, hoezeer ik wensch, dat de H.-R. het zal kunnen doen.

„Dat *tweede middel* was: beweerde schending van de a. 427, 428, 439 en 443 Sv., op grond dat er regt gedaan is op de opgave en bekentenis van eene mede-veroordeelde.

„Het berust op eene zinsnede, in de vierde overweging van het arr. voorkomende, ten aanzien van de medepligtigheid van dezen req. (toen alleen appellant van een vonnis tegen hem en eene mede-beschuldigde gewezen).

„Die zinsnede is deze, dat eene beëedigde getuige verklaarde, dat zij den req. meermalen in den laten avond had gezien, staande op eene kade aan de overzijde eener sloot, die haar erf afsluit, en wel in gesprek met de hoofddaderesse,

„en dat deze ook bekend heeft, alstoen waschgoederen, van
„de bleek gestolen, aan den appellant (nu req.) en aan zijne
„moeder, die zich mede aldaar bevond, over de sloot toege-
„worpen te hebben."

„Dit is eene aanwijzing, die berust, voor een groot gedeelte, op de bekentenis van eene mede-beschuldigde en veroordeelde, welk bewijsmiddel voor eene aanwijzing niet bij het Wetb. van Strafv. bekend is.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen en de zaak zal verwijzen naar een aangrenzend Pr.-Ger., om op het hooger beroep op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat namens den req. als *middel* van cassatie onder anderen is voorgesteld: schending van de a. 427, 428, 439 en 443 S^{v}., omdat het Hof zijne schuldpligtigheid heeft aangenomen op grond van eene opgave en bekentenis, door zijne mede-veroordeelde gedaan;

„O. dienaangaande, dat de req. met M. S. M. bij dezelfde dagvaarding voor de Arr.-R. te R. is opgeroepen geworden, als aangeklaagd, de laatstgenoemde, van waschgoederen in dienstbaarheid arglistig te hebben ontnomen, de req., van de gestolene goederen van haar gedeeltelijk ten eigen gebruike te hebben aangenomen, gedeeltelijk ten huize zijner moeder te hebben verborgen, wetende dat die door misdrijf waren verkregen;

„dat genoemde M. en de req. bij vonnis dier Regtbank van 26 Junij 1855, respectievelijk ter zake voormeld zijn schuldig verklaard en veroordeeld, zij tot eene gevangenzetting van één jaar in eenzame opsluiting, en hij tot eene gevangenisstraf van twee jaren en ieder *in solidum* in de kosten;

„dat het Pr.-Ger., op het hooger beroep, door den req. en

door den Off. v. J., door dezen voór zoo verre de veroordeeling van den req. betreft, ingesteld, dat vonnis bij het beklaagde arr. heeft verbeterd ten aanzien der qualificatie van het ten laste van den req. bewezen misdrijf, doch overigens heeft gelast, dat het vonnis geheel en volkomen gevolg zal hebben, met veroordeeling van den req. in de kosten, in hooger beroep gevallen;

„O., dat het Pr.-Ger., blijkens het arr., tot deze uitspraak is gekomen, niet alleen door de gronden van den eersten regter, waarmede het Hof zich heeft vereenigd, maar ook onder anderen door de in de vierde overweging aangehaalde omstandigheid, dat M. S. M. heeft bekend, waschgoederen van de bleek te hebben gestolen en die in den laten avond aan den req. en aan zijne moeder over eene sloot te hebben toegeworpen; dat alzoo in deze als bewijsmiddel voor des req[s]. medepligtigheid is gebruik gemaakt van eene aanwijzing, welke uit de opgave en bekentenis zijner mede-beklaagde was gebleken;

„O., dat aanwijzingen bij a. 428 S[r]. als wettige bewijsmiddelen zijn erkend; dat echter de feiten, waaruit zij bestaan, niet anders kunnen worden bewezen dan door de middelen, bij a. 443 van dat Wetboek aangeduid, waartoe de bekentenis van eene mede-beklaagde niet behoort;

„O., dat alzoo ter zake is regt gedaan op eene aanwijzing, welke niet wettig was bewezen, en dus op onwettig bewijs; dat hierdoor zijn geschonden de a. 427, 428 en 443 S[r]., en dat het arr. uit dien hoofde moetende worden vernietigd, het overbodig is in het onderzoek der *andere* voorgestelde *middelen* van cassatie te treden;

„Gezien a. 106 R. O.;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in Zholl., van 10 Aug. 1855, en verwijst deze zaak naar het Pr.-Ger. in U., om op het hooger beroep op nieuw te worden beregt

en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCLX. — Arrest van 11 Dec. 1855.

(A. 202, 227, 229 en 247 Sr.)

Is voldoende aan den eisch der wet omtrent het verleenen van het laatste woord aan den beschuldigde of zijn raadsman voldaan, wanneer uit het arr. blijkt, dat na het requisitoir van den Proc.-G., gehoord is de verdediging van den beklaagde daartegen ingebragt? — Ja.

D. B., koopman, wonende te Arnhem, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Gelderl., van 9 Aug. 1855, waarbij in hooger beroep is bevestigd een vonnis van de Arr.-R. te A., van 30 Junij 1855, bij hetwelk de req. is schuldig verklaard aan medepligtigheid aan diefstal bij nacht, door meer dan één persoon, zulks door het koopen en helen van eenige stukken oud gegoten ijzer, wetende dat het gestolen was, en voorts veroordeeld tot gevangenisstraf voor 2 jaren, en *solidair* in de kosten met zijne mede-veroordeelden.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Gockinga en de advocaat van den req. in de voorstelling en adstructie van *een middel* van cassatie, heeft de Adv.-G. Dekethe, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Het eenig* in deze zaak aangevoerde *cassatie-middel* is: schending van a. 202, in verband met de a. 227, 229 en 247 Sr., omdat niet blijkt, dat de req. en zijn raadsman bij het Hof het laatste woord hebben gehad.

„Wanneer men het proces-verbaal der gehoudene teregtzitting van 9 Aug. inziet, dan zal men bevinden, dat werkelijk uit dat stuk niet blijkt, dat de beschuldigde en deszelfs raadsman, na de pleidooi en het requisitoir van den Proc.-G., het laatst hebben gesproken, of althans, dat aan hen daartoe de gelegenheid is verschaft.

„ Gelijk nu de H.-R. in soortgelijke gevallen, vooral op grond van verkorting van het regt van verdediging, heeft gecasseerd, zoo zal dit ook hier het geval moeten zijn.

„ Bij de gehouden pleidooi zijn eenige arr^{n}. aangehaald, waaruit deze regtspraak van den H.-R. ten volle consteert.

„ Ik houde dus *het* aangevoerde *cassatie-middel*, zoowel *in facto* als *in jure*, gegrond, en concludeer mitsdien tot cassatie, en voorts tot verwijzing dezer zaak naar het Hof in U., ten einde aldaar op nieuw te worden behandeld en afgedaan, en zulks met reserve van kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„ Wat betreft *het* voorgestelde *middel* van cassatie;

„ O., dat wel in het proces-verbaal der teregtzitting niet is vermeld, dat, nadat de Proc.-G. zijn requisitoir had genomen, de appellant, oorspronkelijke beklaagde, en zijn verdediger in de gelegenheid zijn gesteld geweest het laatst te spreken; dat echter ten duidelijkste blijkt uit het arr. zelf, in deze zaak gewezen, dat, na de voordragt van den Proc.-G. en het door dezen genomen requisitoir, is gehoord de verdediging door en van wege den beklaagde daartegen ingebragt;

„ O., dat alzoo met der daad blijkt, dat in deze is voldaan aan den eisch der wet;

„ O., dat derhalve *het* voorgestelde *middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„ Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCLXI. — Arrest van 11 Dec. 1855.

(A. 210, *j°.* a. 381 Sv.).

Is, volgens a. 381 Sv., eene voorziening in cassatie ontvankelijk tegen een ontslag van regtsvervolging, dat als eene

vrijspraak te beschouwen is, uit hoofde van het onbewezene der schuld? — NEEN.

Het O. M. bij het Ktng. te Schoonhoven is req. van cassatie tegen een vonnis, door dat Ktng. op 25 Sept. 1855 gewezen, bij hetwelk P. D., oud 64 jaren, bouwman te Ouderkerk aan den IJssel, is ontslagen van alle regtsvervolging, ter zake hem bij de dagvaarding ten laste gelegd, van op 18 Aug. van hetzelfde jaar, twee zijner pinken te hebben laten losloopen op den in den oogst staanden grond, in eigendom toebehoorende aan de wed. H. D. V. en kinderen, gelegen over de Veen, in den polder Kromme en Geer; de kosten te dragen door den Staat.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer GERADTS, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik vermeen dat dit beroep ongegrond is. Het a. 475, n°. 10, C. P. is alleen dan toepasselijk, wanneer men, òf opzettelijk òf door verzuim en nalatigheid de oorzaak is, dat vee in eens anders bezaaiden of in den oogst staanden grond loopt. Is dat hier het geval geweest? Van het eerste, het *faire passer*, kan hier geene sprake zijn, en het wordt ook niet beweerd.

„En wat *het tweede* betreft, zoo is de feitelijke beslissing van dien aard, dat er aan geene cassatie te denken is.

„Dat zoude betrekking hebben tot het *laisser passer*, dat is, door verzuim of nalatigheid. En nu verklaart de regter, dat door 3 getuigen zoodanig is gedeponeerd, dat het den regter niet is gebleken, dat er van de zijde van den gereq. eenig verzuim of nalatigheid heeft plaats gehad.

„Naar luid der memorie van den req., moge het een *mal jugé* zijn; maar die feitelijke beslissing snijdt alle onderzoek in cassatie af.

„Ik concludeer tot verwerping; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de gereq. voor het Ktng. te S. is gedagvaard geworden, als aangeklaagd van op den 18^n Aug. 1855, 2 zijner pinken te hebben laten losloopen op den in den oogst staanden grond, in eigendom toebehoorende aan de weduwe van H. D. V. en kinderen, gelegen over de Veen, in den polder Kromme en Geer;

„O., dat het Ktng., op grond van de beëedigde verklaringen van onderscheidene getuigen, *in facto* heeft aangenomen, dat, op den 18^n Aug. jl., 2 pinken van den gereq. uit zijn land zijn gesprongen over de sloot, gelegen tusschen dat land en den hennepakker van de weduwe en kinderen D. V., en dat de pinken op dien hennepakker hebben geloopen; doch tevens dat het land van den gereq. behoorlijk was opgesloot, en dat, uit dien hoofde, de sloot aan die zijde in behoorlijken staat was; maar dat de hennepakker niet was opgesloot, en de sloot daardoor was vernaauwd, en wel voornamelijk op de plaats, alwaar de pinken zijn overgesprongen;

„O., dat, volgens het beklaagde vonnis ter zake, niet is gebleken, dat er van de zijde van den gereq. eenig verzuim of eenige nalatigheid ten deze heeft plaats gehad;

„O., dat deze beslissing, als zijnde geheel van feitelijken aard, voor geen onderzoek in cassatie vatbaar is, daar de beoordeeling der daadzaken, bij de wet geheel aan den *judex facti* is overgelaten;

„O., dat bij hetzelfde vonnis te regt is verstaan, dat voor de toepassing van a. 475, n°. 10, S^t. in deze, noodwendig moest zijn bewezen dat de gereq. door gebrek aan voorzorg zijne pinken op gemelden akker had laten loopen; dat zulks naar 's regters oordeel niet bewezen zijnde, de gereq. van alle regtsvervolging is ontslagen;

„O., dat dit ontslag, uitgesproken op grond van het voormeld ontbrekende bewijs, voor eene vrijspraak moet gelden,

en dat het beklaagde vonnis derhalve valt in de termen van het 1e lid van a. 210 Sv.;

„O., dat, volgens de bepaling van a. 381 van hetzelfde Wetb., in geval van vrijspraak, de cassatie alleen kan worden vervolgd in het belang der wet, zonder den vrijgesprokene te benadeelen;

„Verklaart den req. niet ontvankelijk in zijne ingestelde voorziening, en beveelt dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat."

No. MCLXII. — Arrest van 18 Dec. 1855.

(A. 735 en 739 B. W.; a. 456 *C. P.*; a. 185, 380, 206 en 211 Sv.).

Kan er sprake zijn van schending van 185 *Sv*, *wanneer de President*, *na raadpleging van het Hof*, *weigert eene aan een getuige gerigte vraag te doen?* — Neen.

Is het noodzakelijk, *dat voor dergelijke weigering gronden worden bijgebragt?* — Neen.

Bestaat er schending van a. 206, *j°. a.* 211 *Sv.*, *wanneer het Hof de beslissing omtrent de vraag: of de beklaagde een regt van overpad bezat*, *geheel in het midden heeft gelaten*, *bijaldien zoodanig onderzoek in het gegeven geval niet te pas kwam?* — Neen.

Moet de daad van hem, *die een ketting van een hek*, *dienende tot afsluiting van een land*, *moedwillig heeft verbroken*, *beschouwd worden als eene* dégradation de clôture, *dan wel als eene* destruction de clôture? — In laatstgemelden zin beslist.

Kan er in het gegeven geval de rede zijn van eene eenvoudige fermeture, *of is die ketting te beschouwen als eene* clôture? — In laatstgemelden zin beslist.

A. S., oud 37 jaren, onbezoldigd opziener der jagt, geboren te Ankeveen, wonende te Weesper carspel, is req. van cassatie, 1°. tegen de beslissing van het Hof in N.holl., regt doende in hooger beroep, ter teregtzitting van 18 Julij 1855 gegeven, waarbij is geweigerd aan den getuige K. A.

eenige door des req^s. verdediger opgegeven vragen te rigten; en 2°. tegen het arr., op dienzelfden dag door gemeld Hof gewezen, bij hetwelk is bekrachtigd het vonnis, den 20 Junij 1855 door de Arr.-R. te Amsterdam uitgesproken, waarbij de req., ter zake van verbreking van afsluiting, is veroordeeld tot 15 dagen eenzame opsluiting, *f* 25.00 boete, en in de kosten van het regtsgeding.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Jhr. VAN DEN VELDEN en de advocaat van den req. in de voorstelling en ontwikkeling *der middelen* van cassatie, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„ De req. is bij arr. van het Hof in N.holl., bevestigende een vonnis der Arr.-R. te A., schuldig verklaard aan en veroordeeld ter zake van moedwillige verbreking van eene afsluiting, staande op eens anders grond, door het eigenmagtig en gewelddadig verbreken van een slot.

„ *Vier middelen* van cassatie zijn aangevoerd; maar ik begin, even als de geachte pleiter, met eene algemeene aanmerking op de adstructie. ZEd. G. gaat geheel uit van de bewering:

„ 1°. Dat de req. als 't ware in eene gevangenis zat, en er uit moest; dat hij was opgesloten, omdat zijn erf zoude zijn een *enclos;* en

„ 2°. Dat hij bezat een servituut van overpad, en dus het regt zoude hebben, alle beletselen tegen de uitoefening van zijn regt weg te nemen.

„ Las ik dat in de feitelijke beslissing, dan nog zouden die omstandigheden op mij, evenmin als dit op de *judices facti* heeft gewerkt, eenigen invloed uitoefenen ten aanzien van mijne beschouwing.

„ Maar ik vind er niets van: van het bestaan van dat *enclos* vind ik niet gewaagd. Integendeel, indien men het proces-

verbaal der zitting van het Hof raadpleegt, zal men zien dat de req. volstrekt niet ingesloten was.

„En wat het *servituut* betreft, zoo vindt men in de feitelijke beslissing gewaagd van een beweerd, maar geenzins bewezen regt van overpad.

„Maar, gelijk ik zeide, het doet er niets toe.

„Al waren beide beweringen waar, zoo bleef, in mijn oog, hier bestaan eene gewelddadige daad van eigen rigting, door verbreking van eens anders afsluiting.

„Met het oog op, en in verband met deze opmerkingen, onderzoek ik zoo kort mogelijk *de* aangevoerde *middelen*.

„*Het eerste* heette: beweerde schending van a. 185, *j*°. 380 Sᵉ., *j*°. a. 456 *C. P.*, gerigt tegen een incidenteel arr., te vinden in het proces-verbaal der zitting, bij welk arr. de President, na het Hof in Raadkamer te hebben geraadpleegd, heeft geweigerd eenige door den verdediger voorgestelde vragen aan eenen getuige te doen.

„Ik zoude ter wederlegging van *dit middel* eigenlijk kunnen volstaan met de voorlezing der zoo duidelijke laatste alinea van a. 185 Sᵉ.; maar ik bevestig mijn gevoelen liever met de beslissing van den Raad. Zie arr. van 20 Aug., *Ned. Regtspr.*, XXXVI, 90, § 19; v. d. Honert, *Jagt en Visscherij*, III, 165.

„Uit dat arr. mag ik bij wettige gevolgtrekking opmaken, dat de President, na het Hof te hebben geraadpleegd, bevoegd is het doen eener vraag te weigeren, en ik acht *dit middel* dus ongegrond.

„Bij *het tweede middel* werd beweerd (en wel tegen het eindarr.): schending of verkeerde toepassing van a. 456 *C. P.*, *j*ᵗˢ. 735 en 739 B. W., en, voor zoo ver het bestaan der erfdienstbaarheid *in medio* is gelaten, schending der a. 206 en 211 Sᵉ.

„Dit beweren is alleen gebouwd op de valsche stelling, dat de req. een servituut bezat; maar al had hij het bezeten,

houde ik nog vol, dat dit hem geen regt gaf tot zijne willekeurige daad van eigen rigting en geweld.

„Om deze mijne stelling te staven, wil ik, in plaats van vele woorden en den tijd des Raads te verspillen, alleen wijzen op een paar beslissingen van den Raad zelven, die allen twijfel dienaangaande benemen. Ik kies daartoe:

„1°. een arr. van 20 Febr. 1855 *Ned. Regtspr.*, XLIX, 220, § 47; v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1855, I, 64; en

„2°. voor zoo ver betreft de beweerde noodzakelijkheid tot de verbreking, een arr. van 28 Julij 1854, *Ned. Regtspr.*, XLVIII, 85, § 17; v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1854, I, 291.

„Ook verdient voor deze zaak en de *twee* volgende subordinate *middelen*, opmerking het arr. van 13 Nov. ll. in zake K. V.

„Deze drie arrª. houden in de refutatie van *alle* de *middelen*, en het verwondert mij ook niet, dat door den geachten verdediger geene regtsleer van den H.-R. is aangehaald.

„Wat de motivering over het servituut betreft, zoo is dit geschied door de beslissing, dat het bestaan daarvan niet bewezen was; — verder behoefde het Hof niet te gaan, *vooreerst*, omdat het tot zijne beschouwing niets afdeed, en *ten andere*, omdat de req. daarvoor geen bewijs geleverd had, hetgeen hem incumbeerde als verdedigingsmiddel.

„*Het derde* en *vierde middel* zal de Raad opgelost vinden in de door mij geciteerde arrª.

„Al neemt men de leer van CHAUVEAU, *l. cit.*, aan, dan nog spreekt hij daar van *dégradation*, die niet strekt om zich den toegang tot eens anders eigendom te verschaffen, maar veeleer uit baldadigheid of roofzucht, b. v. van een raster, plank. Ik zoude echter niet zoo gaaf die leer durven aannemen, met het oog op de regtsleer van den H.-R.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eerste middel* van cassatie is aangevoerd: verkeerde toepassing van a. 185, bepaaldelijk van het laatste en voorlaatste lid, in verband met het 2e lid van a. 380 Sv. en met a. 456 van het Strafwetboek, omdat in 's Hofs teregtzitting van 18 Julij 1855 geweigerd is, zonder aanvoering van gronden, eene vraag aan een der getuigen te rigten;

„O. te dien aanzien, dat, blijkens het proces-verbaal der gemelde teregtzitting, de advocaat van den beklaagde verzocht hebbende, dat door den President aan een der getuigen zoude gevraagd worden: „of er na den 3n Junij, in stede van een los „slot, niet een vast slot aan het hek was gemaakt, waarin een „spijkertje was aangebragt, waardoor het slot verhinderd „was uit te springen," de Proc.-G. zich tegen het doen van de vraag verzet heeft, omdat het een feit betrof, hetwelk na den 3n Junij, den dag der te last gelegde uitbreking, zoude hebben plaats gehad en hetwelk daarmede niet in verband stond; en dat de President, na het Hof te hebben geraadpleegd, te kennen heeft gegeven: „dat het Hof zich met het gevoelen „van den Proc.-G. vereenigt, en hij derhalve de verlangde „vraag aan den getuige weigert te doen;" dat verder, ten aanzien van 2 ter ontlasting gedagvaarde getuigen, waaronder zich K. A. bevond, hetzelfde heeft plaats gehad;

„O., dat bij a. 185 Sv. (al. 5 en 6), aan den President de bevoegdheid is toegekend om, na het Hof te hebben geraadpleegd, het doen van de eene of andere vraag aan de getuigen te beletten; dat, in deze, door den President van die bevoegdheid, echter niet dan na raadpleging van het Hof, gebruik is gemaakt, zonder dat in eenig opzigt blijkt van schending of verkeerde toepassing van het aangehaalde a. 185 Sv. of van eenige andere wetsbepaling;

„O., dat *dit middel* van cassatie mitsdien is ongegrond;

„Verwerpt het ingestelde beroep tegen de beslissing van

het Hof in N.holl., ter teregtzitting van 18 Julij 1855 gegeven met opzigt tot den getuige K. A.;

„O., dat tegen het eindarr. van 18 Julij 1855 zijn aangevoerd *drie middelen* van cassatie, als:

„In *de eerste plaats*, schending of verkeerde toepassing van a. 456 van het Strafwetb., in verband met de a. 735 en 739 B. W., omdat er voor den req. zoude bestaan een regt van overpad, en hij niet strafbaar te achten zoude zijn, indien hij, ingesloten zijnde, door het openen van het hek slechts van zijn regt, om op den weg te komen, gebruik had gemaakt; en *subordinaat*, schending van de a. 206 en 211 S^{r}., voor zooverre het bestaan der erfdienstbaarheid mogt geacht worden in het midden te zijn gelaten;

„In *de tweede* en *derde plaats*, *subordinaat*, verkeerde toepassing van a. 456 van het Strafwetboek, omdat hier niet zoude zijn begaan eene *destruction*, maar slechts eene *dégradation de clôture*, waartegen voorzien is bij het *Code Rural;* en dat in het toegepaste a. slechts zouden bedoeld zijn *clôtures immobilières*, niet *mobilières*, van welke laatste hier de rede zoude zijn;

„O., met opzigt tot deze *middelen;*

„Dat bij het in hooger beroep bevestigde vonnis van de Arr.-R. te A., met welks gronden en motieven het Hof in N.holl. zich vereenigd heeft, als bewezen is aangenomen, dat de beklaagde (nu req. van cassatie), op den 8^{n} Junij 1855, met een koevoet den ketting, waaraan het slot van een hek, dienende tot afsluiting van een aan den heer P. toebehoorend stuk land, was gehangen, en welke mede op dat oogenblik tot sluiting diende en den doorgang afsloot, opzettelijk en moedwillig heeft verbroken;

„Dat het Hof geheel in het midden heeft gelaten, of de beklaagde had een regt van overweg, en van de onderstelling uitgaande, dat hij dit regt werkelijk bezat, beslist heeft, dat

uit het gehouden onderzoek volledig is gebleken, dat de beklaagde niet alleen in dat regt, zoo het mogt bestaan, door het sluiten niet is verhinderd of bemoeijelijkt, maar integendeel, dat in de uitoefening van hetzelve, niettegenstaande den daaromtrent bestaanden twijfel, de meest mogelijke gemakkelijkheid is betoond, en zijne daad alzoo aan niets dan aan opzettelijk en brutaal geweld moet toegeschreven worden;

„Dat het Hof zich alzoo niet heeft ingelaten met een onderzoek omtrent de vraag, of aan den beklaagde eene erfdienstbaarheid verschuldigd was, hoedanig onderzoek, zoo als het met de zaak gelegen was, ook niet te pas kwam, en dat, dewijl het Hof beslist heeft, dat de beklaagde in zijn vermeend regt van overpad niet is verkort, *het eerste* tegen het eindarr. aangevoerde *middel* blijkbaar van allen grond is ontbloot;

„Dat, wat betreft de beweerde verkeerde toepassing van a. 456 van het Strafwetboek, het *in facto* vaststaat, dat aan het bedoelde hek niet enkel is begaan eene schending (*dégradation*), maar dat de sluiting is weggenomen of opgeheven, vermits, zoo als door het Hof beslist is, door de verbreking van den ketting, de geheele afsluiting vernietigd is, en de beklaagde, door zijne daad, den toegang door het hek ook voor anderen opengesteld heeft, waartegen juist de afsluiting strekte; dat alzoo door den beklaagde begaan is het wanbedrijf, waartegen voorzien is bij a. 456 van het Strafwetboek, en dat de van wege den req. voorgestelde onderscheiding tusschen *clôtures mobilières* en *immobilières* in deze te minder in aanmerking kan komen, omdat door het Hof is uitgemaakt, dat de door den beklaagde verbroken ketting van het slot niet is geweest eene eenvoudige *fermeture*, maar zeer zeker eene *clôture*, in den zin der wet, dewijl dat hek met het slot, hetwelk, blijkens de afgelegde getuigenissen, daaraan met den bedoelden ketting was bevestigd, een geheel uitmaakte, en derhalve door de verbreking van dien ketting de geheele afsluiting vernietigd was;

„O., dat de tegen het eindarr. aangevoerde *middelen* van cassatie mitsdien alle zijn ongegrond;

„Verwerpt mede het daartegen ingestelde hooger beroep en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCLXIII. — Arrest van 18 Dec. 1855.

(A. 209 en 212 *C. P.*; a. 111 van het reglement op de dienst der openbare middelen van vervoer te lande, goedgekeurd bij Kon. besluit van 24 Nov. 1829 (*St.* n°. 73); a. 223, 206 en 211 S^g.)

Is er voldaan aan het voorschrift van a. 223 *S^g., wanneer in eene dagvaarding, ter zake van feitelijken en gewelddadigen wederstand, vermeld staat de tijd, de plaats, de omstandigheden en de naam der beleedigde beambten?* — Ja.

Zijn, met het oog op a. 11, *j^{o}. a.* 19 *en* 20, *al.* 2, *S^g., veldwachters bevoegd de overtredingen op de dienst der vervoermiddelen, in den kring hunner gemeente te constateren?* — Ja.

Kunnen veldwachters gezegd worden in de uitoefening hunner functie te zijn, wanneer zij ter goeder trouw vermeenen de wet te handhaven, zelfs wanneer later bevonden wordt, dat die wet in casu *niet toepasselijk was?* — Ja.

Zijn de a. 206 *en* 211 *S^g. geschonden, wanneer, bij eene beschuldiging ter zake van de a.* 209 *en* 212 C. P., *bij het vonnis niet is beslist, dat de wederstand* en *feitelijk* en *gewelddadig is geweest?* — Ja.

A. O., oud 44 jaren, huisvrouw van K. D. H., zonder beroep, geboren te Dokkum, wonende te Wildervank, is req^t. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Groningen, van 6 Aug. 1855, waarbij is bevestigd een vonnis, door de Arr.-R. te Winschoten op 22 Junij bevorens gewezen, bij hetwelk zij is schuldig verklaard aan feitelijken wederstand, gepleegd tegen veldwachters, handelende ter uitvoering der bevelen van het openbaar gezag, en, met toepassing der a. 209 en 212 S^t., is veroordeeld tot gewone gevangenzetting voor den tijd van

6 dagen en in de kosten; zijnde zij bij gemeld arr. veroordeeld in de kosten van het hooger beroep.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsh. GERADTS, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Er zijn in deze zaak *drie middelen* van cassatie aangevoerd.

„*Het eerste* is: schending van a. 223 S^r^., op grond dat de dagvaarding niet zoude behelzen eene behoorlijke opgave van het feit.

„*Het tweede*: schending van de a. 209 en 212 *C. P.*, in verband met a. 111 van het reglement op de dienst van de openbare middelen van vervoer, op grond dat de ambtenaren, tegen welke wederstand geboden is, niet zouden zijn geweest in de uitoefening hunner bediening, en dat integendeel die ambtenaren zouden zijn geweest onbevoegd tot datgene, hetwelk door hen verrigt is; en

„*Het derde*: schending van dezelfde a. 209 en 212 *C. P.*, op grond dat in deze niet zoude zijn gebleken van een gewelddadig verzet.

„Ofschoon ik nu van meening ben, èn dat de dagvaarding in deze eene voldoende opgave behelst van het feit, èn dat er is wederstand geboden jegens veldwachters, handelende ter uitvoering van de bevelen van het openbaar gezag, en dat alzoo *de beide eerste middelen* zouden behooren te worden afgewezen, zoo is mij nogtans *het derde middel* gegrond voorgekomen, en zal dus *dit derde middel* moeten leiden tot cassatie, met dien verstande evenwel, dat het arr., als niet behelzende eene behoorlijke beslissing omtrent de qualificatie, zoo als dit bij de bekende a. 206 en 211 op straffe van nietigheid is voorgeschreven, zal behooren te worden vernietigd, en er een nieuw onderzoek in appel zal moeten plaats hebben.

„*Het derde cassatie-middel* alzoo: schending van de a. 209

en 212 *C. P.*, zal moeten worden aangevuld met de a. 206 en 211 S[r].

„Het is bekend, dat tot de vereischten voor het misdrijf van rebellie behoort, dat de wederstand gepleegd zij feitelijk en gewelddadig: *toute attaque* (dus leest men in a. 209), *toute résistance avec violences et voies de fait.* Een bloot feitelijk verzet is dus niet voldoende, en van daar dan ook, dat de H.-R., bij een arr. van 29 Nov. 1853, opgenomen bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1853, II, 158, eenè acte van beschuldiging heeft vernietigd, omdat die niet was in overeenstemming met het arr. van teregtstelling, waarbij de verwijzing alleen was gelast wegens feitelijk verzet. In alle regterlijke uitspraken, waar het de toepassing geldt van a. 209, zal men dan ook steeds vinden uitgemaakt en beslist, dat het verzet of de wederstand is gepleegd niet alleen feitelijk, maar ook gewelddadig. Men zie o. a. de arr[n]. van dezen Raad van 21 en 24 Aug. 1841, beide opgenomen in het 5[e] Deel van de verzameling van v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, bl. 423 en 473.

„In de onderwerpelijke zaak is de beklaagde werkelijk gedagvaard geweest, ter zake van het bieden van gewelddadigen en feitelijken wederstand, zoodat de vermelding van het feit, met het oog op de wet, in dit opzigt volkomen juist was; maar wanneer men nu in het vonnis des eersten regters leest, dat de beklaagde wordt schuldig verklaard aan feitelijken wederstand, en wanneer men dan verder, bij de behandeling in appel, dat vonnis des eersten regters, ook wat de qualificatie betreft, vindt bevestigd, dan geloof ik, dat het wel niet twijfelachtig kan zijn, of er bestaat hier, met betrekking tot dit confirmatoir arr., grond tot cassatie, en zulks *eensdeels*, omdat niet is beraadslaagd, naar aanleiding van de dagvaarding, over eene der constitutieve vereischten van het misdrijf; en *anderdeels*, uit hoofde van het onvolledige der qualificatie.

„Het is alzoo op grond van de a. 206 en 211 S[r]., in verband

met a. 209 *C. P.*, dat ik concludeer tot cassatie en voorts tot verwijzing dezer zaak naar een aangrenzend Hof, ten einde op het bestaande appel op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., met opzigt tot *het eerste* aangevoerde *middel:* beweerde schending van a. 223 S^r^., omdat de dagvaarding wel het plegen van gewelddadigen en feitelijken wederstand ten laste der req^e^. opgeeft, doch niet de feiten, in welke het geweld en de feitelijkheden gelegen zijn geweest, en alzoo niet voldoet aan hetgeen bij genoemd a. op straffe van nietigheid is voorgeschreven; terwijl het Pr.-Ger., met te bevestigen het vonnis, waarbij ten principale is regt gedaan, in plaats van de nietigheid der dagvaarding uit te spreken, dat a. heeft geschonden;

„O., dat de req^e^. voor de Arr.-R. te W. gedagvaard is geworden, ter zake dat zij in den morgen van 13 Apr. jl., te W. de beide veldwachters dier gemeente, R. P. M. en A. K. L. L., terwijl deze bezig waren den schuitenvoerder K. D. H., wegens het op gezette dagen en uren rijden van de eene bepaalde plaats naar de andere, met een rijtuig bespannen met twee paarden, te bekeuren, gewelddadig en feitelijk wederstand heeft geboden;

„O., dat het aan haar te last gelegde feit alzoo bestond in het gewelddadig en feitelijk bieden van wederstand, met vermelding van den tijd, de plaats, de omstandigheden en de beambten tegen welke het feit was begaan, en dat deze opgave eene zoodanige bepaling inhoudt, dat er geen redelijke twijfel kon bestaan, noch omtrent de daad waarover de req^e^. in regten was geroepen, noch omtrent het daarop toepasselijk a. der Strafwet; terwijl het a. 223 S^r^., in verband met a. 227 van hetzelfde Wetboek, niet vereischt, dat de dagvaarding een omslagtig verhaal van het gebeurde inhoude; dat de bij de

dagvaarding gedane opgave van het feit dan ook genoegzaam voldoet aan het voorschrift der wet, en *het eerste* voorgestelde *middel* is onaannemelijk;

„O., dat de req^e. als *tweede middel* heeft voorgedragen: schending der a. 209 en 212 S^t., in verband met a. 111 van het reglement op de dienst der openbare middelen van vervoer te lande, goedgekeurd bij Kon. besluit van 24 Nov. 1829 (*St.* n°. 73), beweerende dat de aan haar te last gelegde handeling geen strafbaar feit zoude daarstellen, op grond dat, volgens a. 1 van genoemd reglement, het aanleggen of het bij voortduring bezigen van reeds aangelegde rijtuigen dan alleen met straf is bedreigd, wanneer het geschiedt met het oogmerk om reizigers of goederen van de eene bestemde plaats naar de andere op vaste en gezette tijden over te brengen, en zonder daartoe de bij het reglement vereischte vergunning te hebben verkregen; dat, volgens de dagvaarding, de daad, welke de veldwachters wilden bekeuren, deze twee vereischten miste, en die daad dan ook, als zijnde met geene straf bedreigd, noch eenige bekeuring of verhindering van ambtsverrigting kon verwekken, noch tot eenige strafbare wederspannigheid aanleiding kon geven, en wel des te minder ten aanzien van veldwachters, daar zij niet bij a. 111 van het reglement bevoegd zijn verklaard, om de overtredingen ten deze na te gaan en daarvan proces-verbaal op te maken, en het aan de hoofden der plaatselijke besturen niet is geoorloofd, zoodanige hun bij dat a. toegekende bevoegdheid aan de veldwachters over te dragen; dat deze althans *in casu* de req^e. met zoodanige overdragt van bevoegdheid hadden behooren bekend te maken, daar zij niet kon bevroeden, dat verzet tegen hen bij werkzaamheden buiten hunne functiën, rebellie zoude zijn;

„O. dienaangaande, dat, zoo al het a. 111 niet aan de veldwachters de bevoegdheid heeft gegeven, om de overtreding der voorschriften van het reglement na te gaan en

daarvan proces-verbaal op te maken, dat a. hun voorzeker de magt niet heeft ontnomen, welke hun daaromtrent bij de wetsbepalingen op de Strafv. was toegekend;

„Dat immers dit a., in verband met het in den jare 1829 hier te lande vigerende a. 9 Code d'Instr. Crim., thans vervangen door a. 11 S^{v}., ten aanzien der beambten en personen, aan wie gemelde bevoegdheid is gegeven, veeleer eene uitbreiding dan wel eene beperking bedoelt, als wordende daarbij die bevoegdheid toegeschreven aan beambten en personen, welke bij gemeld a. 9 niet waren genoemd, terwijl, volgens a. 11 voormeld, de veldwachters, even als de burgemeesters, zijn belast met het opsporen der misdrijven binnen het grondgebied waarvoor zij zijn aangesteld, en dus ook bevoegd en verpligt, om die bij behoorlijk proces-verbaal te constateren, en zulks ten aanzien der veldwachters nader bij de a. 19 en 20, tweede lid, van dat Wetboek is bevestigd;

„O., dat zij, ten opzigte hunner ambtsverrigtingen, onderhoorig zijn aan de ambtenaren der administratieve magt, die boven hen zijn gesteld, en derhalve door den burgemeester kunnen belast worden om hunne werkzaamheden ten aanzien van eenige overtreding uit te oefenen;

„O., dat mitsdien de veldwachters, die eenige overtreding in den kring hunner gemeente, op last van den burgemeester opsporen en daarstellen, handelen binnen de grenzen hunner attributen en overeenkomstig den aard hunner ambtsbediening; dat zij ter goeder trouw meenende te handelen tot handhaving der wet, zelfs wanneer de regter later mogt oordeelen, dat die in het gegeven geval, of volgens de ingestelde strafactie niet toepasselijk zoude zijn, handelen in de uitoefening der functiën, hun bij de wet opgedragen;

„O., dat derhalve de tot staving van *het tweede middel* aangevoerde beweringen zijn ongegrond, en dat ook *dit middel* is onaannemelijk;

„O., met opzigt tot *het derde middel:* schending van de a. 209 en 212 S^t., omdat de req^e. ter zake van feitelijken wederstand is schuldig verklaard en veroordeeld; dat evenwel tot de strafbaarheid van het onderwerpelijke feit vereischt is, dat de wederstand niet alleen feitelijk, maar ook gewelddadig zij geweest, en dat deze laatste omstandigheid niet als bewezen aangenomen zijnde, de genoemde a. alhier niet konden worden toegepast;

„O. daaromtrent, dat de req^e. voor de Arr.R. te W. is opgeroepen geworden, als beklaagd van gewelddadig en feitelijk wederstand te hebben geboden in voege hier boven gemeld;

„O., dat, blijkens de beslissing van den eersten regter, zoo als het beklaagde arr. die heeft aangenomen, *in facto* is uitgemaakt, dat de req^e. aan genoemde veldwachters, in de uitoefening hunner functiën feitelijk wederstand heeft geboden, zonder geweer of wapen, door den eersten verbalisant R. P. M. terug te stooten van den wagen, waar hij de beschrijving deed van de zich daarin bevindende passagiers; dat de req^e. zich derhalve heeft schuldig gemaakt aan feitelijken wederstand, gepleegd tegen veldwachters, handelende ter uitvoering der bevelen van het openbaar gezag;

„O., dat bij deze feitelijke beslissing niet uitdrukkelijk naar aanleiding der dagvaarding is onderzocht en uitgemaakt, dat de req^e., bij het plegen van den aan haar te last gelegden wederstand, eenige daad van geweld tegen genoemde veldwachters heeft begaan;

„O., dat het beklaagde arr. alzoo ten aanzien van dit te last gelegde essentiële punt niet behoorlijk met redenen is omkleed; dat daardoor zijn geschonden de a. 206 en 211 S^r., en dat alzoo vervalt het onderzoek van *het derde middel* van cassatie;

„Vernietigt het arr., door het Pr. Ger. in G., den 6 Aug. 1855 in deze zaak gewezen;

„En gezien a. 106 R. O.;

„Verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Drenthe, ten einde op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.”

N°. MCLXIV. — Arrest van 18 Dec. 1855.

(A. 387 Sr.; a. 471, n°. 5, *C. P.*; a. 161 gemeente-wet.)

Is een beroep in cassatie ontvankelijk, zoo lang het middel van hooger beroep toereikende is om de bezwaren van partijen te herstellen? — Neen.

Is een gemeente-bestuur bevoegd, om op de overtreding van het voortdurend hebben van boomen op een gemeente-weg, bij de keur eene andere straf, dan die voorgeschreven bij a. 161 *der Gemeente-wet, te bepalen?* — Neen.

Is onder de petite voirie *begrepen iedere verordening, tot de gemeente-wegen betrekking hebbende?* — Neen.

Is een vonnis des Kantonregters ter zake eener overtreding, waarop subsidiaire *gevangenisstraf is bedreigd, aan hooger beroep onderworpen?* — Ja.

A. d. W., huisvrouw van J. v. R., landbouwster te Bunnik, is req°. van cassatie van een vonnis van het Ktng. te Wijk-bij-Duurstede, van 7 Sept. 1885, waarbij, met verwerping van der req°. exceptieve verdediging, is gelast, dat tot het onderzoek der zaak zelve zal worden overgegaan.

Nadat in deze was gehoord het rapport van den Raadsheer van IJsselsteyn, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., geconcludeerd, dat de H.-R. het beroep, met betrekking tot de voorgestelde nietigheid der dagvaarding, zal verklaren niet ontvankelijk, — en met betrekking tot het middel van verjaring, zal verwerpen, met veroordeeling van de req°., in de kosten, in cassatie gevallen.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij voornoemde memorie zijn voorgedragen *twee middelen* van cassatie: 1. schending van a. 223 S^{r}., omdat de dagvaarding, ofschoon doelende op eene overtreding van het tweede gedeelte van het eenig a. van de in deze ingeroepen verordening, echter geen daarbij verboden feit behelsde;

„2°. schending van de a. 457, 458 en 459 van datzelfde Wetboek, omdat bij het bestreden vonnis als bewezen is aangenomen, dat de boomen, bij de dagvaarding bedoeld, op den Groenenweg, onder Bunnik, reeds stonden tijdens de gezegde verordening op 7 Nov. 1852 is afgekondigd, en dat, vermits bij die verordening is voorgeschreven, dat dusdanige boomen binnen den tijd van vier weken na hare afkondiging, op de daarbij bepaalde straf moeten zijn weggeruimd, en voorts door het gemeente-bestuur omtrent deze boomen eerst op 19 Junij 1855 proces-verbaal is opgemaakt, er alzoo meer dan een jaar verloopen was na de vier weken, verstreken na voornoemde afkondiging op 7 Nov. 1852, en dat dienvolgens de overtreding zou zijn verjaard;

„O., met betrekking tot de al of niet ontvankelijkheid van dit beroep in cassatie, dat deze afhankelijk is van de beantwoording der vraag, welke straf er *in casu* op het ten laste gelegde feit is bedreigd?

„O. hieromtrent, dat de req^{e}. voor het Ktng. te W.-bij-D. is gedagvaard, ter zake dat op 29 Mei 1855, op den Groenenweg, zijnde een eigendom der gemeente Bunnik, kadastraal bekend onder sectie A, n°. 578, op de slagen, welke volgens het reglement op het onderhoud en gebruik der wegen in de provincie Utrecht, door haar moeten worden onderhouden, bevonden zijn 142 stuks geplante knotwilligen, aan haar toebehoorende, welke, in strijd met de verordening omtrent het planten van boomen en heggen op of langs de wegen onder Bunnik, aldaar aanwezig waren;

„O., dat bij de in deze tegen de req^{e}. ingeroepen plaatsel.

verordening van 14 Oct. 1852, afgekondigd den 7 Nov. daaraanvolgende, in het eenig a., waaruit dezelve bestaat, is bepaald: dat niemand op of langs de daarbij bedoelde wegen, boomen of heggen zal mogen planten, zonder daartoe vooraf vergunning van het gemeente-bestuur te hebben verkregen, op de boete van *f* 1.00 voor iederen boom of hegge, en onder verpligting van wegruiming binnen 2 maal 24 uren na gedane aanzegging van wege het gemeente-bestuur; en dat, bijaldien thans op of langs gemelde wegen mogten worden gevonden boomen of heggen, geplant zonder daartoe verkregen regt of door het gemeente-bestuur verleende vergunning, zoodanige boomen en heggen binnen den tijd van 4 weken na afkondiging dezer verordening zullen moeten zijn weggeruimd, op eene boete van *f* 1.00 voor ieder boom of hegge, door den eigenaar te verbeuren, ten ware door het gemeente-bestuur, op aanvrage van de belanghebbenden, alsnog de vereischte vergunning tot behoud dier boomen mogt zijn verleend;

„O., dat het *in casu* ten laste gelegde feit van het hebben van boomen, in strijd met gezegde plaatsel. verordening, is te beschouwen als slechts ééne voortdurende en voortgezette overtreding, tegen welke het gemeente-bestuur bevoegd was straf te bedreigen, doch niet anders dan volgens de bevoegdheid, aan hetzelve bij a. 161 der gemeente-wet gegeven, namelijk, door het bedreigen tegen de overtreding zijner verordening eener geldboete van *f* 1.00 tot *f* 25.00, met gevangenisstraf van 1 tot 3 dagen, te zamen of afzonderlijk, en niet, zoo als bij meergenoemde verordening is gedaan, door, zonder beperking van het *maximum* der geldboete tot de som van *f* 25.00, voor iederen boom of hegge te bedreigen eene geldboete van *f* 1.00, daar dit, in strijd met gezegd a. 161, zoude leiden tot eene steeds opklimmende en daardoor geheel onbegrensde straf, verre te bovengaande die, bepaald bij gezegd a. der gemeente-wet;

„O., dat de in deze bedoelde plaatselijke verordening niet kan geacht worden te behooren tot de reglementen betreffende *la petite voirie*, bedoeld bij a. 471, n°. 5, St., daar hieronder wel begrepen zijn die betreffende het in goeden staat houden, het beheer en het onderhoud der gemeente-wegen, maar daarom niet iedere tot de gemeente-wegen betrekking hebbende verordening, zoo als *in casu* die van het daarop hebben van beplantingen;

„O. derhalve, dat in deze niet in aanmerking komt de straf, bedreigd bij a. 471, n°. 5. bovengemeld, maar die, welke het gemeente-bestuur bevoegd was bij deszelfs reglementen te bedreigen, namelijk die van *f* 1.00 tot *f* 25.00, met of zonder gevangenisstraf; terwijl bovendien de regter, volgens a. 165 der gemeente-wet, verpligt is bij elke veroordeeling tot geldboete te bepalen, dat, indien daaraan niet is voldaan binnen 2 maanden nadat de veroordeelde tot betaling is aangemaand, de geldboete door gevangenisstraf van ten hoogste 3, en bij herhaling, volgens de bepaling van a. 163, van ten hoogste 6 dagen zal worden vervangen;

„O., dat de vonnissen der Ktng^{s}. aan hooger beroep zijn onderworpen, indien tegen de overtreding eene hoogere of andere straf is bedreigd dan eene geldboete van *f* 20.00, en dat *in casu*, behalve eene geldboete, ook eene *subsidiaire* gevangenisstraf van 1 tot 3 dagen is bedreigd, en derhalve dit vonnis aan hooger beroep is onderworpen;

„O., dat partijen niet ontvankelijk zijn om in cassatie te worden toegelaten, zoolang de gewone wijze van procederen toereikende is om hare bezwaren te doen herstellen, en dat, het beklaagde vonnis aan hooger beroep onderworpen zijnde, de req^{e}. mitsdien niet ontvankelijk is in haar gedaan beroep;

„Verklaart de req^{e}. niet ontvankelijk in haar beroep in cassatie en veroordeelt haar in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCLXV. — Arrest van 18 Dec. 1855.

(A. 471, n° 11, *C. P.*; a. 370 S°.)

Is de bepaling van a. 370 *S°. bij uitsluiting toepasselijk in geval van laster?* — JA.

Kan die bepaling derhalve in aanmerking komen bij de overtreding van a. 471, n°. 11, C. P.? — NEEN.

De ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te Enschedé is req. van cassatie tegen een vonnis van hetzelfde Ktng., van 12 Sept. 1855, waarbij D. F., koopvrouw te E., ter zake dat zij op eenen voormiddag, in het laatst van het afgeloopen jaar, omstreeks de maand Oct., in de smederij van H. R. te E. zoude zijn komen inloopen en alstoen hebben uitgeroepen: „R., N. A. die steelt u de aardappelen uit de smid," van alle regtsvervolging is ontslagen.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De eigenlijke grondslag dezer voorziening in cassatie is alleen gelegen in a. 370 S°., waarbij is bepaald, dat, in geval van laster, geen ander legaal bewijs mag worden aangenomen, dan hetgeen uit een vonnis of eenige andere autentieke acte ontstaat; en dat alzoo, bij het gemis van zoodanig bewijs, de te last legger (*l'auteur de l'imputation*) moet worden gestraft; en nu is de bewering van den req. deze, dat, aangezien in deze zaak het legaal bewijs voor de waarheid van het te last gelegde feit niet is geleverd, de strafwet uit dien hoofde noodwendig had behooren te zijn toegepast.

„Het is mij evenwel voorgekomen, dat *dit cassatie-middel* voor deze zaak van geene toepassing moet worden geacht, ja zelfs dat hier, in eenen zekeren zin, eenige verwarring van denkbeelden bestaat; want de grondslag van het door den regter uitgesproken ontslag van alle regtsvervolging is niet dáárin gelegen, dat de regter den diefstal der aardappelen, waarvan

hier de rede was, als bewezen heeft aangenomen, en uit dien hoofde heeft verstaan, dat de telastlegger moest worden beschouwd te zijn *à l'abri de toute peine.* Dit was hier geenzins het geval.

„Maar de regter heeft hier van alle regtsvervolging ontslagen, omdat hij van oordeel is geweest, dat in de gedragingen des klagers zelven eene zoodanige uitterging lag opgesloten, als bedoeld wordt bij a. 471, n°. 11, en omdat alzoo een der vereischten voor de toepassing van gezegd a. 471 in de onderwerpelijke zaak niet aanwezig was.

„A. 370 *C. P.* mist hier inderdaad alle toepassing en zal dus ook in dit geding wel niet geschonden kunnen zijn.

„Maar bij het beklaagde vonnis is het uitgesproken ontslag van alle regtsvervolging dáárop gegrond, dat er in deze provocatie tot de gebezigde beleediging zoude aanwezig zijn, en dat wel niet door woorden, maar door de gedragingen der klagersche; en de eenige vraag dus, die zich hier zoude kunnen opdoen, is mijns inziens deze, of hierdoor ook eenige schending heeft plaats gehad van a. 471, n°. 11? of de regter, door te verstaan, dat er ook uitterging kan plaats hebben door gedragingen, gezegde wetsbepaling verkeerdelijk heeft toegepast? en het is ook deze vraag, welke ontkennend zal moeten worden beantwoord, zoo als ik tot dat einde o. a. meen te moeten verwijzen tot een arr. van dezen Raad, van 26 Febr. 1850 (aangehaald bij SCHOONEVELD, op a. 471, n°. 11, *sub* 15), waarbij uitdrukkelijk is verstaan, dat provocatie niet alleen kan plaats hebben door woorden, maar ook door daden en gedragingen van dengene, die zich beleedigd acht.

„Ik acht dus deze voorziening in cassatie voor ongegrond, en concludeer mitsdien tot verwerping; de kosten te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat in het onderwerpelijke geding gehandeld wordt

over het bezigen van scheldwoorden (*injures*), bedoeld bij a. 471, n°. 11, S'., en dat de Kntr. het feit, bij de introductieve dagvaarding aangewezen, niet strafbaar heeft geoordeeld, omdat, volgens zijne beslissing omtrent de daadzaken, de gedaagde, nu gereq., was uitgetergd;

„O., dat hier geene sprake is van laster, waarover in a. 367 en volgende S'. wordt gehandeld, en dat bij gevolg de bepaling van a. 370 S'., handelende over vrijspraak, in geval van aanwezigheid van een wettig bewijs van het ten laste gelegde feit, als alleen op laster van toepassing, in het onderwerpelijke geding niet in aanmerking kan komen;

„O., dat de Kntr., door gemeld a. 370 buiten toepassing te laten, die wetsbepaling niet heeft geschonden, en dat alzoo *het* aangevoerde *middel* van cassatie is ongegrond;

„Verwerpt deze voorziening; de kosten te dragen door den Staat."

N°. MCLXVI. — Arrest van 18 Dec.. 1855.

(A. 401, *j°.* a. 463 *C. P.*)

Is de regter bevoegd, om, bij veroordeeling ter zake van a. 401 C. P., *met toepassing van a.* 463 C. P., *enkel geldboete en geene gevangenisstraf op te leggen?* — Ja.

Kan uit laatstgemeld a. worden afgeleid, dat het alleen geschreven is voor de gevallen, waarin bepaald is, dat behalve de gevangenisstraf, ook geldboete moet worden uitgesproken? — Neen.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.holl. is req. van cassatie tegen een arr., door hetzelve Geregtshof op 17 Sept. 1855 in hooger beroep gewezen, waarbij het in eersten aanleg door de Arr.-R. te Haarlem, op 2 Aug. bevorens, tegen den gereq. E. K., van beroep wagenaar, geboren en wonende te Zandvoort, uitgesproken vonnis, houdende, ter zake van diefstal, op grond van de a. 401 en 463 S'. en a. 20 der wet van 29 Junij

1854 (*St.* n°. 102), veroordeeling van den gereq. tot eene gevangenisstraf van ééne maand en in de kosten, met aanneming der gronden en motieven des eersten regters, is bekrachtigd, edoch met wijziging der bovengemelde straf, waarvoor bij 's Hofs arr. is in plaats gesteld de betaling eener geldboete van *f* 8.00 en veroordeeling in de kosten van beide instantiën.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsh. PROVÓ KLUIT, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik meen uit de memorie van cassatie op te merken, dat de req. niet *con amore*, ja zelfs misschien *nolens volens* het beroep heeft ingesteld en geadstrueerd, en wel alleen, of voornamelijk, op grond van het aangehaalde arr. van dezen Raad van 29 Aug. 1854, *Ned. Regtspr.*, XLVIII, 108, V. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1854, I, 320.

„Dit beroep zoo al niet verdedigende, dan toch met hetzelve mij vereenigende, wat de slotsom betreft, zoo ben ik in hetzelfde geval; want ik ben het veel minder eens met de leer van dat arr., dan met de uitvoerige conclusie van mijnen ambtgenoot DEKETH, waarmede ik geheel zoude instemmen; zij is op beide aangehaalde plaatsen te lezen.

„De Raad weet echter, dat het O. M. bij denzelven gaarne zijne personele opinie opoffert aan de beslissingen van den H.-R. eener quaestie, die werkelijk ook ons twijfelachtig voorkomt, en ik zeg dus niets anders over het genoemde arr., dan dat het schijnt, dat men in a. 401 heeft gelezen de woorden *en outre*, die ik er niet in zie.

„Ik zal dus tot bevestiging van het vonnis in eersten aanleg adviseren, en tot cassatie van het beklaagde arrest.

„Voor de netheid van het werk, had ik, bij qualificatie en schuldigverklaring, bij het vonnis in eersten aanleg gewezen, wel liever gelezen (zoo als in de dagvaarding): diefstal van gras door middel van trekdieren, en ook aangehaald a. 18, al. *penult.*,

der wet van 29 Junij 1854, maar ik zie er geen *cassatie-middel* in.

„De regter behoefde de bezwarende of verzachtende omstandigheden niet te vermelden, zoo zij geenen invloed hadden op zijne strafbepaling. De daad was hier eenvoudige diefstal, niet vallende in de termen van genoemd a. 18 der wet van 1854, en de strafbepaling mogt èn uit hoofde van a. 401, *j*°. 463 *C. P.*, èn uit hoofde van de wet van 1854, opgelegd zijn zoo als geschied is.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen, en doende wat het Hof van N.holl. had behooren te doen, zal bevestigen het vonnis in eersten aanleg gewezen, en den gereq. zal veroordeelen in de kosten, in appel en in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat *het* aangevoerde *middel* van cassatie dáárop is gegrond, dat bij a. 463 S[t]., in de gevallen bij dat a. vermeld, de bevoegdheid om gevangenisstraf of geldboete te zamen of afzonderlijk op te leggen, alleen dan aan den regter zoude verleend zijn, wanneer beide straffen gelijktijdig worden bedreigd, dat is, wanneer de gelijktijdige oplegging van deze beide straffen door de wet geboden wordt, zoodat in het geval, waarin alleen de straf van gevangenis moet en kan worden toegepast, deze straf, krachtens gemeld a. 463, wel verminderd maar door geene andere zoude kunnen vervangen worden;

„O., dat, volgens a. 463 S[t]., in al de gevallen, waarin de straf van gevangenis bij dat Wetboek gesteld wordt, bij het bestaan van de daar bedoelde verzachtende omstandigheden, aan den regter vrijheid wordt gegeven, *vooreerst*, om de gevangenis en de boete te verminderen; en *ten tweede*, om de eene of andere dezer straffen afzonderlijk uit te spreken;

„O., dat hieruit volgt, dat de regter van de toegestane vrijheid gebruik kan maken, wanneer behalve gevangenisstraf, ook

nog geldboete bij de wet bedreigd is, en dat dit laatste zeer stellig het geval is met opzigt tot a. 401 van het Strafwetboek;

„Dat immers de straffen, bij evengemeld a. gesteld op de daar opgenoemde wanbedrijven, bestaan, niet alleen in gevangenisstraf van 1 tot 5 jaren, maar ook in geldboete van 16 tot 500 franken;

„Dat, wel is waar, de regter niet verpligt is om die straffen gelijktijdig (te zamen) uit te spreken, maar dat hij daartoe bevoegd is, en daarom ook het regt heeft om, wanneer er wettige redenen zijn om a. 463 toe te passen, geene gevangenisstraf maar enkel geldboete op te leggen, daar uit dit a. niet kan worden afgeleid, dat hetzelve alleen geschreven is voor de gevallen, waarin de wetgever bepaald heeft, dat behalve de gevangenisstraf ook geldboete moet worden uitgesproken;

„O., dat *het* aangevoerde *middel* van cassatie mitsdien is ongegrond;

„Verwerpt dit beroep en veroordeelt den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCLXVII. — Arrest van 24 Dec. 1855.

(A. 211, 427 en 437, *j*[o]. a. 19 en 20 S[r].)

Moet niet uit de wettig bewezene daadzaken worden beoordeeld, of de criteria *van strafbare poging aanwezig zijn, al dan niet?* — Ja.

Bevat de uitspraak eens regters, dat de handeling is gepleegd ten aanzien van een voorwerp, dat de beklaagde wist dat hem niet toebehoorde, eene genoegzame beslissing omtrent de arglist? — Ja.

Kan er sprake zijn van schending van a. 434 *S., wanneer de regter, ten opzigte van de bewijskracht van een proces-verbaal, door een veldwachter opgemaakt, alleen als bewezen aanneemt, wat die veldwachter zelf heeft gezien, en niet wat daarin als van anderen vernomen is opgenomen?* — Neen.

H. F. R., geboren en wonende te Oterdum, is req. van

cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Groningen, op den 10 Sept. 1855 in hooger beroep gewezen, waarbij, met veroordeeling van den req. in de kosten der beide instantiën, is bevestigd een vonnis van de Arr.-R. te Appingadam, van 31 Julij bevorens, houdende des req^s. vrijspraak, ter zake van eenvoudigen diefstal en schuldigverklaring aan strafbare poging tot diefstal, gebleken door uiterlijke daden en gevolgd van een begin van uitvoering, en alleen haar doel hebbende gemist door toevallige omstandigheden, onafhankelijk van den wil des daders, en veroordeeling deswege tot 8 maanden gevangenisstraf.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsh. PROVÓ KLUIT, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Er zijn in deze zaak *twee middelen* van cassatie aangevoerd, welke, mijns inziens, beide zullen behooren te worden verworpen.

„*Het eerste middel* is: schending van a. 211 S^v., op grond dat het arr. in een tweeledig opzigt niet behoorlijk met redenen zoude zijn omkleed; en dit wel:

„1°. Omdat bij het arr. de daadzaken niet bepaaldelijk zijn aangewezen, waaruit de regter vermeend heeft, dat hier aanwezig waren de kenmerken van poging tot misdrijf, zoo als die volgens de a. 2 en 3 *C. P.* vereischt worden; en

„2°. Omdat almede *in facto* niet is uitgemaakt, dat er poging heeft bestaan tot de arglistige toeëigening eener zaak, welke aan den req. niet toebehoorde.

„Wanneer men evenwel het beklaagde arr. inziet, dan zal men daarin *in de eerste plaats* zeer omstandig vermeld en omschreven vinden de daadzaken, welke de regter naar aanleiding van het gehouden onderzoek als bewezen heeft aangenomen.

„Men leest daaromtrent o. a., dat onderscheidene per-

sonen bezig zijn bevonden met het sloopen van een gedeelte van een wrak van een verongelukt schip, hetgeen onder het beheer van de strandvonderij, nabij den dijk was liggende; dat bepaaldelijk ook de beklaagde onder die personen is bevonden, bezig zijnde aan het trekken van een stuk van het wrak, alsmede aan het daaraan scheuren en sloopen; dat die personen, ontdekt zijnde, zich dadelijk op de vlugt hebben begeven, waarvan sommige voorzien waren van een bijl, en waarvan één een zak droeg, waarin zich oogenschijnlijk koperen en ijzeren bouten bevonden; dat in de nabijheid van het wrak stukken hout aanwezig zijn bevonden, welke blijkbaar van het wrak afkomstig en daarvan afgesloopt waren.

„En wanneer men dan nu verder, ten aanzien van die bewezene daadzaken, beslist vindt, dat die daadzaken daarstellen poging tot diefstal van hout, koper of ijzer van voorzeid wrak, hetgeen beklaagde wist dat hem niet toebehoorde, welke poging, door uiterlijke daden gebleken en gevolgd van een begin van uitvoering, alleen haar doel heeft gemist door toevallige omstandigheden, onafhankelijk van den wil des daders, — dan zoude ik van meening zijn, dat dit arr. inderdaad beantwoordt aan de bekende voorschriften van de a. 206 en 211, als behelzende *en* eene behoorlijke opgave en vermelding der feiten, *en* des regters beslissing omtrent de qualificatie dier feiten, met opgave van de onderscheidene bij de wet vereischte *criteria* voor de toepassing van a. 401 en de a. 2 en 3 S^t.

„Zelfs de arglist ligt hier zoo onmiskenbaar in de feiten zelven opgesloten, dat het wel niet noodig was óm daaromtrent eene afzonderlijke beslissing te geven, en het bestaan daarvan allezins voldoende werd aangeduid door de schuldigverklaring aan poging tot diefstal van goederen, welke de beklaagde wist dat hem niet toebehoorde.

„De beide arr^n. van 15 Mrt. 1842 (opgenomen bij v. D.

Honert, *Strafr. en Strafv.*, VII, 157 en 161), waarop de req. zich tot staving van zijn gevoelen heeft beroepen, zijn mij voorgekomen voor de onderwerpelijke zaak, zoo als hier het arr. is gemotiveerd, van geene toepassing te zijn.

„Ik houde dus *dit eerste middel* voor ongegrond.

„Voorts is nog als *tweede middel* van cassatie aangevoerd: schending van de a. 427 en 437, in verband met de a. 19 en 20 Sg., op grond dat het arr., almede met betrekking tot de bewijsmiddelen, niet behoorlijk zoude zijn gemotiveerd.

„Met het oog op a. 11 Sg., waarbij de veld- en boschwachters speciaal worden genoemd als belast met het opsporen der misdrijven, houd ik het bewijsmiddel, waarop in deze is regt gedaan, voor wettig; terwijl almede, zoo als het arr. is gemotiveerd, geen het minste blijk voorhanden is van eenig *testimonium de auditu*, en overigens hier bij de behandeling in cassatie wel niet zal kunnen worden getreden in een onderzoek naar de innerlijke waarde van dat bewijsmiddel.

„Daar alzoo ook *het tweede middel* niet aannemelijk is, concludeer ik tot verwerping dezer voorziening, met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., ten aanzien van *het eerste middel* van cassatie, dat de bij het in hooger beroep bevestigde vonnis zijn omschreven de verschillende als bewezen aangenomen daadzaken, dat onderscheidene personen, waaronder de beklaagde (nu req.), bezig waren met het sloopen van een gedeelte van het wrak van een verongelukt schip, dat onder beheer der strandvonderij, nabij den dijk bij O. lag, door te kappen, te trekken en te scheuren, aan welke laatste handeling de beklaagde, nu req., met zekerheid bepaaldelijk bezig is gezien; dat die personen, waarvan twee met bijlen waren voorzien en één een zak droeg, waarin zich oogenschijnlijk koperen of ijzeren bouten bevonden, na ontdekt

te zijn, zich dadelijk op de vlugt hebben begeven, onder welke vlugtenden zich ook de beklaagde (nu req.) bevond; en dat vervolgens in de nabijheid van het wrak hier en daar hout is gevonden, blijkbaar daarvan afkomstig en daarvan afgesloopt;

„O., dat deze onderscheidene daadzaken, als zoo vele aanwijzingen, in derzelver onderling verband, den regter hebben geleid tot de overtuiging, dat de daad van den beklaagde (nu req.) daarstelt poging tot diefstal van hout, koper of ijzer van voorzeid wrak, dat de beklaagde wist dat hun niet toebehoorde, welke poging, door uiterlijke daden gebleken en gevolgd door een begin van uitvoering, alleen haar doel heeft gemist door toevallige omstandigheden, onafhankelijk van den wil des daders;

„O., dat die overwegingen des regters alzoo bevatten eene genoegzame opgave en vermelding der als bewezen aangenomen daadzaken, waarop 's regters beslissing omtrent de qualificatie der feiten berust;

„O. voorts, ten aanzien van des req^{s}. beweren, als zoude de arglist in gedachte poging niet zijn gebleken, dat door den *judex facti* als bewezen is aangenomen, dat de handeling is gepleegd ten aanzien van een voorwerp, hetwelk de beklaagde wist dat hem niet toebehoorde, en dat deze bevat eene genoegzame uitspraak omtrent de aanwezigheid van arglist;

„O., dat alzoo in voorzeide beide opzigten *het eerste* aangevoerde *middel* is onaannemelijk;

„O., ten aanzien van *het tweede middel* van cassatie, dat de door den req. bedoelde vermelding van eene omstandigheid, welke niet door den veldwachter zelven is gehoord, gezien, noch ondervonden, maar slechts eene opgave is van de verklaring van een ander persoon, wel door den veldwachter pligtmatig is opgenomen in zijn onder ambtseed opgemaakt proces-verbaal, ten einde het regterlijk onderzoek bevorderlijk te kunnen wezen, doch dat die bedoelde verkla-

ring van eens anders wetenschap of meening niet door den regter is opgenomen onder de bewijsgronden voor de schuld des req^s^., daar de regter geene andere uit het proces-verbaal van den veldwachter of uit zijn beëedigd getuigenis voor den regter ontleende daadzaken in zijne uitspraak heeft aangenomen, dan die, welke op de persoonlijke bevinding en waarneming van den veldwachter, relatant en getuige, zijn gegrond;

„O., dat in deze alzoo niet is regt gedaan op een getuigenis van hooren zeggen, en dat derhalve ook *het tweede* aangevoerde *middel* is ongegrond;

„Verwerpt deze voorziening in cassatie en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen."

N^o^. MCLXVIII. — Arrest van 24 Dec. 1855.

(A. 408 *C. P.*).

Valt de daad van hem, die, als geregtelijk bewaarder over zijne eigene goederen aangesteld, eenige derzelve onttrekt en wegneemt, in de termen van a. 408 C. P.? — Neen.
Is zoodanig bewaarder te beschouwen als eigenaar der goederen, zoolang de verkoop niet is geschied? — Ja.
Kunnen zoodanige goederen gezegd worden aan den bewaarder te zijn in handen gesteld ter bewaring (à titre de dépôt)? — Neen.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Gelderland is req. van cassatie tegen een door dat Hof, op 10 Oct. 1855 gewezen arr., waarbij is bevestigd een vonnis van de Arr.-R. te Arnhem, van 4 Sept. bevorens, bij hetwelk G. v. L., oud 52 jaren, landbouwer, geboren en wonende te Elspeet, aangeklaagd van omstreeks den 10 Mei dezes jaars, onderscheidene voorwerpen en goederen in en bij zijne woning te E., welke op 2 Mei te voren, ter zake van niet voldane belasting waren in beslag genomen, en waarover hij als bewaarder was gesteld en welke hij had aangenomen te zullen opleveren, te hebben

verduisterd en weerloos gemaakt, is ontslagen van alle regtsvervolging te dier zake; de kosten te dragen door den Staat.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer GERADTS en de advocaat van den gereq. in zijne mondelinge voordragt tot bestrijding van dit beroep, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Hoezeer mij het geschilpunt, hetgeen tot deze voorziening in cassatie aanleiding heeft gegeven, aanvankelijk eenigermate twijfelachtig is voorgekomen, zoo heb ik toch gemeend, mij ten slotte te moeten vereenigen met de hieromtrent in het aangevallen arr. gegevene beslissing, en ben ik alzoo van gevoelen, dat het daartegen ingestelde beroep zal behooren te worden verworpen. Daar evenwel de beide, betrekkelijk de bedoelde regtsvraag, gevoerde systemata aan dezen Raad zoowel uit de memorie van cassatie, als uit het van wege den gereq. gehouden pleidooi, volkomen bekend zijn, en ik van mijnen kant geene nieuwe argumenten heb bij te brengen, zoo zal ik in deze zeer kort kunnen zijn, en mij eeniglijk dáártoe bepalen, om ook als mijn gevoelen aan dezen Raad kenbaar te maken, dat het door den regter als wettig bewezen aangenomen feit niet valt in de termen van a. 408 *C. P.*, zoo als dat alsnog onveranderd hier te lande van kracht is. Ik zeg onveranderd; want het is bekend, dat de Fransche wetgeving, bij de herziening van het *C. P.* in den jare 1832, betrekkelijk het bedoelde onderwerp eene speciale bepaling heeft daargesteld, en dus de leemte, die er in dit opzigt, naar het oordeel van den wetgever, bestond, heeft aangevuld. Men vindt dit, o. a., bij SCHOONEVELD, op a. 400, in nota, *sub b.*

„Er zijn hoofdzakelijk *twee* gronden, welke in deze zaak hebben geleid tot de beslissing voor de niet-toepasselijkheid van a. 408.

„De *eerste* grond bestaat hierin, dat hier niet zoude aanwezig zijn het kenmerk van eene ter-hand-stelling *à titre de*

dépôt. Het is de overweging hiervan, welke bij den regter in hooger beroep hoofdzakelijk tot grondslag heeft verstrekt voor de afwijzing van het appel.

„Het Hof overwoog namelijk, dat als bewaarnemer niet kan worden aangemerkt de geregtelijke bewaarder zijner eigene goederen, die, naar de bepaling van a. 408, niet gezegd kan worden zijne eigene goederen *à titre de dépôt*, te bezitten.

„Ik geloof, dat deze overweging, hoezeer welligt niet boven allen twijfel verheven, naar de strikte bepalingen van het burgerlijk regt inderdaad gegrond is, omdat hier niet aanwezig is het vereischte, dat in bewaring is gegeven het goed van een ander, zoo als dit volgens a. 1915 *C. N.* en a. 1731 B. W., behoort plaats te hebben.

„Ik geloof niet, dat door het beslag op roerende goederen, die goederen gezegd kunnen worden van den eigenaar op den schuldeischer of den executant over te gaan.

„Althans er is aan mij geene wetsbepaling bekend, waardoor dit regtsdenkbeeld zoude worden gewettigd, zoo als dan ook geenzins dit kan worden afgeleid uit de hieromtrent bestaande bepalingen van het Wetb. van Burg. Regtsv., noch uit a. 506 van dat Wetb., als waarbij gehandeld wordt over inbeslag-neming van onroerend goed, noch uit de a. 450 en 454, waar gehandeld wordt over de verpligtingen van den bewaarder.

„Ook vloeit dit in geenen deele voort uit den aard van de in-beslag-neming zelve, als welke, mijns inziens, hierin is gelegen, dat van wege den executant (om mij zoo eens uit te drukken) de hand wordt gelegd op het goed van den debiteur, ter verzekering zijner regten; doch dat de eigendom der goederen van den schuldenaar eerst verloren gaat, wanneer de goederen ter kwijting der bestaande schuld verkocht zijn.

„Ik geloof dus niet, dat, in weerwil van het beslag, de debiteur kan gezegd worden van zijne goederen te zijn ontzet,

vóór dat die aan een ander zijn verkocht; en dat dus de debiteur, aangesteld zijnde tot bewaarder zijner in beslag genomene goederen, niet kan gezegd worden de goederen van een ander in bewaring te hebben.

„De *tweede* grond van beslissing, welke meer tot leiddraad heeft verstrekt voor de uitspraak van den 1[e] regter, en welke dan ook aan mij niet minder afdoende is voorgekomen, is deze, dat hier niet kan gezegd worden eenige verduistering te hebben plaats gehad ten nadeele van den eigenaar, bezitter of houder. Ook ten aanzien van dit punt meen ik mij te moeten vereenigen met de beschouwingen des regters en met hetgeen daaromtrent verder bij het gehouden pleidooi des gereq. is aangevoerd. Ik geloof, dat, vooral ook uit dit oogpunt beschouwd, het feit van den gereq. niet kan gezegd worden te vallen onder het bereik van a. 408.

„Ik houde dus deze voorziening in cassatie voor ongegrond, en concludeer mitsdien tot verwerping; de kosten te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., met opzigt tot *het* voorgestelde *middel:* schending van a. 408 S[t]., op grond *eensdeels*, dat de gereq., als bewaarder der op hem in beslag genomen goederen, als hebbende dezelve ontvangen en aangenomen om die te bewaren en *in natura* terug te geven, moet worden beschouwd als een depositaris, en zoodanig bewaarder de aan hem toevertrouwde goederen verduisterende, strafbaar is, onverschillig of hij daarvan eigenaar is, al dan niet. Dat immers de wetgever bij a. 598 *Code de Proc. Civ.*, a. 450 B. R., aannemende, dat de geëxecuteerde als bewaarder zijner beslagene goederen kan worden aangesteld, van de letterlijke opvatting der definitie van de bewaargeving, voorkomende bij a. 1915 *Cod. Civ.*, a. 1731 B. W., is afgeweken, en alzoo de gevolgen der bewaargeving met die aanstelling heeft verbonden; dat zelfs bij a. 688 *Code de Proc. Civ.*, a. 506 B. R., is bepaald,

dat de geëxecuteerde in het bezit der beslagene goederen zal verblijven, dat hij ook den naam van *sequestre judiciaire* ontvangt en niet anders is dan een depositaris, zijnde de sequestratie eene *species* van het *genus* bewaargeving, en alzoo ten onregte bij het arr. is verstaan, dat in deze geene bewaargeving is besloten;

„ *Anderdeels*, dat de Arr.-R. te A. bij voormeld vonnis ten onregte heeft beslist, dat de onderwerpelijke verduistering niet ten nadeele van den eigenaar, bezitter of houder der beslagene goederen heeft plaats gehad, en alzoo niet valt in de termen van gemeld a. 408; dat immers de executant is bezitter der in beslag genomene goederen, zoo al niet volgens a. 585 B. W., dan toch in den meer algemeenen zin van a. 2228 *C. C.*; dat hij althans in eenen beperkten zin is houder van die goederen, daar de beslagneming tot strekking heeft, dezelve aan den geëxecuteerde te onttrekken en te houden als een *pignus praetorium*, om daarop zijne inschuld te verhalen; dat ook bij gemeld a. 408 is bedoeld de benadeeling van dengeen, die bij de beslagneming, niet bij de verduistering, houder van de goederen was, daar het misdrijf altoos door den *nudus detentor* wordt gepleegd, terwijl anderzins elke verduistering, ook die door een ander bewaarder dan den beslagene gepleegd, onstrafbaar zoude zijn; dat het Hof, door het vonnis te bevestigen, ook te dezen opzigte het a. 408 heeft geschonden;

„ O., omtrent den *eersten* aangevoerden *grond*, dat bij het beklaagde arr. *in facto* is aangenomen, dat eenige ambtenaren der directe belastingen, ten huize van den gereq. te E., wegens door hem verschuldigde belasting, beslag hebben gelegd op aan gereq. toebehoorende, bij het proces-verbaal van beslagneming vermelde roerende goederen, voorts den gereq. tot bewaarder dier goederen hebben aangesteld, welke hiermede genoegen heeft genomen; dat, toen gezegde ambtenaren tot den verkoop dier goederen wilden overgaan, het grootste ge-

deelte derzelve niet aanwezig was; en dat de gereq., ofschoon herhaaldelijk aangemaand die goederen op te leveren, daaraan niet heeft voldaan, en derhalve moet geacht worden die goederen te hebben verduisterd;

„O., dat in deze feiten niet ligt opgesloten een der hoofdvereischten van a. 408, gevorderd tot het daarstellen van het daarbij bedoelde misdrijf, dat namelijk de goederen den gereq. zijn in handen gesteld ter bewaring (*à titre de dépôt*), nademaal, volgens de algemeene bepaling van a. 1731 B. W. (a. 1915 *C. C.*), waarvan het a. 408 niet is afgeweken en waarmede het alzoo in verband moet worden gebragt, bewaargeving plaats heeft, wanneer men het goed *van een ander* aanneemt, onder de voorwaarde van het te bewaren en *in natura* terug te geven, en zoodanige handeling, volgens de feitelijke beslissing, in deze niet tot stand heeft kunnen komen, daar de gereq. de roerende goederen, waarvan hij als bewaarder was aangesteld, niet van een ander aannam, maar als eigenaar bezat, en de eigendom dier goederen niet door het executoriaal beslag, maar eerst na den verkoop op anderen overging;

„O., dat alhier niet van eene geregtelijke onteigening van onroerende goederen de rede is, zoodat de a. 688 en volgg. B. R. ten deze niet in aanmerking kunnen komen;

„O., dat de hoofdzakelijke, tot staving van *het cassatie-middel* voorgestelde grond alzoo onaannemelijk zijnde, het overbodig is in het onderzoek der overige tot staving van dat *middel* aangevoerde gronden te treden;

„O., dat mitsdien het Pr.-Ger. in G., door bij het beklaagde arr. de voormelde uitspraak der Arr.-R. te A. te bevestigen, noch het a. 408 St., noch eenige andere wet heeft geschonden;

„Verwerpt deze voorziening in cassatie; de kosten te dragen door den Staat."

N°. MCLXIX. — Arrest van 24 Dec. 1855.

(A. 270 *C. P.*; a. 206, *j°*. a. 211 Sr.)

Is a. 206, j°. *a.* 211 *S^g. geschonden, wanneer de regter, bij de beoordeeling van een wanbedrijf, begaan door beklaagden, die den ouderdom van* 16 *jaren niet hadden bereikt, niet getreden is in een onderzoek naar de vraag, of de beklaagden al dan niet met oordeel des onderscheids hebben gehandeld?* — Ja.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.holl. is req. van cassatie tegen een arr. van genoemd Hof, op 17 Sept. 1855 gewezen, waarbij, op het hooger beroep, door den Off. v. J. bij de Arr.-R. te Amsterdam ingesteld tegen een vonnis dier Regtbank, van 30 Aug. bevorens, bij hetwelk W. B., oud 15 jaren, en J. S., oud 14 jaren, beiden zonder beroep, geboren en wonende te A., aangeklaagd van het, in den laatsten tijd, in de gemeente Nieuwer-Amstel, rondzwerven zonder middelen van bestaan of vaste woonplaats, en zonder gewoon te zijn eenig ambacht of beroep uit te oefenen, waren vrijgesproken, dat vonnis dienaangaande is vernietigd, en de gereq^n. zijn ontslagen van alle regtsvervolging; de kosten te dragen door den Staat.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsh. Geradts, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot vernietiging van het beklaagde arr., en om de zaak te verwijzen naar een aangrenzend Pr.-Ger., ten einde op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten te dragen door den Staat.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de req. als *middel* van cassatie heeft aangevoerd: schending van de a. 270 en volgende S^t., op grond, voornamelijk, dat het Pr.-Ger. de gereq^n. heeft ontslagen van de regtsvervolging, omdat zij ten aanzien van hunnen ouderdom van 15 en 14 jaren, nog niet konden beschouwd worden verpligt

te zijn door handenarbeid in hun onderhoud te moeten voorzien, terwijl zoodanige beperking in de wet niet is te vinden;

„O. dienaangaande, dat de Arr.-R. bij haar gemeld vonnis heeft aangenomen, dat de gereq^{n}. oud zijnde, de eerstgenoemde 15, de tweede genoemde 14 jaren, en, uit aanmerking dat jongens van 15 en 14 jaren nog niet kunnen beschouwd worden verpligt te zijn door handenarbeid in hun onderhoud te moeten voorzien, de aan de gereq^{n}. te last gelegde landlooperij regtens niet voldoende bewezen heeft verklaard;

„O., dat het Pr.-Ger. zich bij het beklaagde arr. heeft vereenigd met de gronden en motieven waarop gemeld vonnis is gewezen, doch hetzelve heeft vernietigd wat de vrijspraak betreft, en op nieuw regt doende, heeft verklaard wettig en overtuigend bewezen, dat de gereq^{n}., op tijd en plaats voormeld, zonder vaste woonplaats, zonder middelen van bestaan en zonder ambacht of beroep uit te oefenen, hebben rondgezworven, heeft verklaard dat deze daadzaken, te hunnen opzigte, noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding daarstelden, en hen van de regtsvervolging heeft ontslagen;

„O., wat er ook van de gegrondheid van *het* voorgestelde *middel* van cassatie zijn moge, dat het Pr.-Ger. de te last gelegde feiten bewezen oordeelende, en aannemende dat de gereq^{n}. beneden de 16 jaren oud waren, behoorde te treden in het onderzoek, of zij al dan niet met oordeel des onderscheids hadden gehandeld, dewijl de H.-R. anderzins in de onmogelijkheid zoude kunnen gesteld worden om ten principale regt te doen;

„O., dat het Hof, met dat onderzoek na te laten, detzelfs arr. niet met genoegzame redenen heeft bekleed, en dat derhalve, op grond van de a. 206 en 211 S^{t}., het arr., wegens gebrek in den vorm, moet worden vernietigd;

„Vernietigt het beklaagde arr., door het Pr.-Ger. in N.-holl., den 17 Sept. jl. gewezen, en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger.

in Utrecht, ten einde op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCLXX. — Arrest van 24 Dec. 1855.

(A. 401, *j°.* a. 463 *C. P.*)

Is de regter bevoegd, om bij veroordeeling ter zake van a. 401 C. P., *met toepassing van a.* 463 C. P., *enkel geldboete, zonder gevangenisstraf op te leggen?* — Ja.

Kan uit laatstgemeld a. worden afgeleid, dat het alleen geschreven is voor de gevallen, waarin behalve de gevangenisstraf, ook geldboete moet worden uitgesproken? — Neen.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Drenthe is req. van cassatie tegen een arr., door hetzelve Geregtsh. op 11 Oct. 1855 in hooger beroep gewezen, waarbij het in eersten aanleg door de Arr.-R. te Assen, op 3 Sept. bevorens, tegen den gereq. P. J. J., arbeider, wonende te Annen, gemeente Anlo, uitgesproken vonnis, houdende, ter zake van diefstal, gepleegd onder verzachtende omstandigheden, op grond van de a. 379, 401 en 463 S^t^., veroordeeling van den gereq. tot betaling eener geldboete van *f* 8.00, is bevestigd, met veroordeeling van den gereq. in de kosten van beide instantiën.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Provó Kluit, heeft de Adv.-G. Dekketh, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot verwerping van het gedane beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„ O., dat *het* aangevoerde *middel* van cassatie dáárop is gegrond, dat bij a. 463 S^t^., in de gevallen bij dat a. vermeld, de bevoegdheid om gevangenisstraf of geldboete te zamen of afzonderlijk op te leggen, alleen dan aan den regter zoude verleend zijn, wanneer beide straffen gelijktijdig worden be-

dreigd, dat is, wanneer de gelijktijdige oplegging van deze beide straffen door de wet geboden wordt, zoodat in het geval, waarin alleen de straf van gevangenis moet en kan worden toegepast, deze straf, krachtens gemeld a. 463, wel verminderd, maar door geene andere zoude kunnen vervangen worden;

„O., dat, volgens a. 463 S^t^., in al de gevallen, waarin de straf van gevangenis bij dat Wetboek gesteld wordt, bij het bestaan van de daar bedoelde verzachtende omstandigheden aan den regter vrijheid wordt gegeven, *vooreerst*, om de gevangenisstraf en de boete te verminderen, en *ten tweede*, om de eene of andere dezer straffen afzonderlijk uit te spreken;

„O. dat hieruit volgt, dat de regter van de toegestane vrijheid gebruik kan maken, wanneer behalve gevangenisstraf, ook nog geldboete bij de wet bedreigd is, en dat dit laatste zeer stellig het geval is met opzigt tot a. 401 S^t^.;

„Dat immers de straffen, gesteld bij evengemeld a. op de daar opgenoemde wanbedrijven, bestaan niet alleen in gevangenisstraf van 1 tot 5 jaren, maar ook in geldboete van 16 tot 500 franken;

„Dat, wel is waar, de regter niet verpligt is om die straffen gelijktijdig (te zamen) uit te spreken, maar dat hij daartoe bevoegd is, en daarom ook het regt heeft om, wanneer er wettige redenen zijn om a. 463 toe te passen, geene gevangenisstraf maar enkel geldboete op te leggen, dewijl uit dit a. niet kan worden afgeleid, dat hetzelve alleen geschreven is voor de gevallen, waarin de wetgever bepaald heeft, dat behalve de gevangenisstraf ook geldboete moet worden uitgesproken;

„O., dat *het* aangevoerde *middel* van cassatie mitsdien is ongegrond;

„Verwerpt dit beroep; de kosten, daarop gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCLXXI. — Arrest van 31 Dec. 1855.

(A. 223 Sv.)

Is er voldaan aan het voorschrift van a. 223 *Sv.*, *wanneer de dagvaarding behelst het materiële feit, dat het onderwerp der vervolging uitmaakt, zonder melding te maken van de regtskundige beoordeeling van hetzelve?* — Ja.

Is de regter bevoegd, om bij veroordeeling ter zake van a. 401 C. P., *met toepassing van a.* 463 C. P., *enkel geldboete, zonder gevangenisstraf op te leggen?* — Ja.

Kan uit laatstgemeld a. worden afgeleid, dat het alleen geschreven is voor de gevallen, waarin behalve de gevangenisstraf, ook geldboete moet worden uitgesproken? — Neen.

J. S., weduwe van J. v. d. K., eigenares en vaste gebruikster van eene overdekte schuit, wonende te 's Gravenhage, is req^e. van cassatie tegen een vonnis van de Arr.-R. te 's G., van 3 Sept. 1855, waarbij, op het hooger beroep van een vonnis van den Kntr. te Delft, van 9 Junij 1855, dat vonnis is bevestigd, wat aangaat de daarbij uitgesproken schuldigverklaring aan de overtreding van op den 1 Mei ll., aan het Oude Delft, te D., met haar vaartuig in lading te hebben gelegen en goederen voor meer dan drie personen te hebben ingenomen, om te vervoeren naar 's G., op welke stad te D. een vast veer bestaat, en waarbij wijders, met verbetering van het vonnis van den 1^n regter, de gedaagde, nu req^e., is veroordeeld tot betaling eener geldboete van *f* 25.00, en bij onvermogen tot eene gevangenis van 3 dagen, mitsgaders in de kosten der beide instantiën.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Gockinga en de advocaat van de req^e. in de voorstelling en ontwikkeling van zijne *middelen* van cassatie, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Tot staving van het ook in deze zaak ingestelde beroep in cassatie zijn dezelfde *middelen* aangevoerd, als in de zoo even

behandelde, en welke dus ook naar mijne schatting evenzeer behooren te worden afgewezen.

„Doch behalve die *middelen*, is er in dit geding nog een speciale grond tot cassatie aangevoerd, hierin bestaande, dat geschonden zoude zijn a. 223 S^{g}., op grond van het onvoldoende van de dagvaarding, omdat daarbij niet is vermeld dat er een veer bestaat tusschen de steden D. en 's G.

„Ook ten aanzien van *dit middel* evenwel, vereenig ik mij ten volle met de deswege reeds gegevene oplossing bij het beklaagde vonnis. Ik deel in allen opzigte de meening des regters, dat de omstandigheid van het bestaan van een veer tusschen D. en 's G. niet kan gezegd worden een deel uit te maken van het feit, aan den beklaagde ten laste gelegd en ter zake waarvan hij ter verantwoording werd geroepen. Het bestaan van een veer tusschen D. en 's G. maakt geen bestanddeel uit van het feit, door den beklaagde gepleegd, zoo als dat feit in gevolge a. 223 in de dagvaarding behoort vermeld te staan. Dat feit was alleen, dat de beklaagde met haar vaartuig te D. in lading had gelegen, en van daar goederen voor meer dan 3 personen naar 's G. had mede genomen; en dit nu staat in de dagvaarding.

„De omstandigheid, dat er een veer bestaat tusschen de steden D. en 's G., en dat dus (om mij zoo eens uit te drukken) de regtstoestand tusschen die beide gemeenten, en de daaruit ontstane verpligtingen voor de ingezetenen geregeld zijn, moge onmisbaar zijn voor de juridieke beoordeeling van het object van overtreding, een materiëel bestanddeel van het feit, hetgeen het onderwerp der regtsvervolging uitmaakt, is zij voorzeker niet, en behoefde dus ook als zoodanig, met het oog op a. 223 S^{g}., in de dagvaarding niet te worden opgenomen. Wanneer men die dagvaarding, zoo als zij thans geformuleerd is, inziet, en alsdan vraagt, of de beklaagde daardoor volkomen bekend heeft kunnen zijn met den aard

van de haar te last gelegde overtreding, dan geloof ik, dat de beantwoording hiervan wel niet twijfelachtig zal zijn.

„Maar buitendien, de beklaagde is inderdaad, blijkens de door haar gevoerde verdediging, met het aan haar als overtreding te last gelegde feit volkomen bekend geweest, zoo als dit almede bij het aangevallen vonnis zeer te regt is opgemerkt en verstaan; en het is vooral ook uit dit oogpunt, dat ik van gevoelen ben, dat de thans aangevoerde nietigheid van dagvaarding niet zal kunnen leiden tot cassatie.

„Ik concludeer dus ook in deze zaak tot verwerping, met veroordeeling van de req^e. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Wat betreft *het eerste middel* van cassatie:

„O., dat de dagvaarding in deze luidt: „ten einde gehoord „te worden op de aanklagte tegen haar (de req^e. in deze) in„gebragt, beschuldigd van overtreding der plaatselijke ver„ordening enz. te Delft, als hebbende, op den 1^n Mei 1855, „met haar vaartuig te Delft in lading gelegen en goederen „voor meer dan drie personen naar 's G. medegenomen;"

„O., dat de opgave, in dien zin vervat, inderdaad is de opgave van het feit, dat, wanneer het werd bewezen, strafbaar zou zijn naar de bestaande verordeningen van algemeene en plaatselijke policie, bij het beklaagde vonnis vermeld;

„O., dat daarentegen, hetgeen, naar het beweren bij *dit middel* van cassatie, nog in de dagvaarding zou hebben moeten zijn opgegeven, niet uitmaakt een bestanddeel van het te last gelegde feit zelf, door de gedaagde gepleegd, in voege dit ook reeds te regt bij het beklaagde vonnis is beslist;

„O. toch, dat dit feit alleen dit was, dat de gedaagde met haar vaartuig te D. in lading had gelegen en van daar goederen voor meer dan drie personen naar 's G. had medegenomen, terwijl de omstandigheid, dat er een veer bestaat tusschen de steden D. en 's G., den regtstoestand uitmaakt

tusschen die beide gemeenten, en verpligtingen laat ontstaan, die bij de regtskundige beoordeeling van het feit in aanmerking moeten komen, maar niet behoort tot het materiële feit dat aan de gedaagde werd te last gelegd, als door haar zullende zijn bedreven, en dat het onderwerp der regtsvervolging zou uitmaken;

„O., dat alzoo *het eerste middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Wat betreft *het tweede middel* van cassatie:

„O. enz;

„Wat betreft *het derde middel* van cassatie:

„O. enz.;

„Verwerpt het beroep en verwijst de req^{e}. in de kosten, in cassatie gevallen."

t ontstaan,

in aanmer-

teriële feit

r zullende

lging zou

et is aan-

ten, in